RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- Als Volendam thuis speelt . . .
- Misdaad en de preventiebril van de politie
- Wat voor ziel heeft een politieman?

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 5
JANUARI 1989

REDACTIERAAD:

C. Doornhein, Driebergen (voorz.) (AVD)
H.J. van Gangelen, Leiderdorp (staf district)
H.A.M. Heusschen, Ulft (landgroepen)
D. Hilarides, Apeldoorn (staf district)
P.H.M. van Hout, Den Bosch (techn. rech.)
S.J. van Hulst, Den Haag (algemene inspectie)
J.K. Pietersma, Amsterdam (res. RP)
R.M. Schnitker, Schiphol (dienst luchtvaart)
R. Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
Ajax-Volendam op 28 november 1988.
(Foto: Hans van Weel, Nieuwe Noordhollandse Courant)

Geen vlaggestokken, geen drank

Naast visserij, toerisme en palingpop huist er in de RP-gemeente Volendam nog een bedrijfstak die in de belangstelling staat: betaald voetbal. De RKFC 'Volendam' speelt in de ere-divisie. Als bij topwedstrijden alle kaarten zijn uitverkocht heeft de club zo'n 16.000 voetballiefhebbers in huis. Het gebeurt een keer of vijf per seizoen dat een deel van die supporters in Purmerend door de ME van de Rijkspolitie van Amsterdam en Alkmaar van de trein worden gehaald, gefouilleerd en in het open 'Dick Tol-vak' geperst. Voor hen is voetbal een beetje oorlog. 4

Wat voor ziel heeft een politieman? 8

Preventie onder de loep:
Voorkoming van misdrijven en de schijn van zekerheid 10

Postbus 20099: Brieven van lezers 14

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 17

Boekerij
Film: 'Gaat het weer een beetje, Els?' 26

Personalia 28

RP-puzzels 30

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Als 'Volendam' thuis speelt:

'Ze kunnen trekken wat ze willen!'

Door Bert Huizing

Vijfenzeventig ME'ers *(Foto: Co Coemans)*

Volendam is bijzonder. Het RP-dorp aan het IJsselmeer telt ruim 17.000 inwoners maar heeft, naast een bloeiende visverwerkende industrie, wel tussen de vijftig en zestig horecabedrijven. De meeste daarvan zijn te vinden op of in de directe omgeving van 'de Dijk'. Daar worden zeven dagen van de week ettelijke busladingen toeristen gedropt en verwerkt. De gasten laten zich er fotograferen in Volendams costuum, op klompen en met Goudse pijp. Ze kopen er tegen fikse prijzen 'Delfts blauw', klompen, handdoeken en T-shirts met molentjes. Ze drinken er een glas, eten er gebakken vis of proberen een haring aan de kraam. In de café's wordt grotendeels palingpop gedraaid. Geproduceerd door BZN, Piet Veerman (met of zonder 'Cats'), Annie Schilder of een van de andere plaatselijke coryfeeën. Eens per jaar is er kermis in het vissersdorp. Een van de grootste van Nederland. Volendam loopt uit. De kermisexploitanten komen graag.
En dan is er de RKFC 'Volendam'. De ploeg staat hoog in de competitie van de ere-divisie. Het stadion van Volendam vormt een trekpleister voor voetballiefhebbers uit de omgeving, uit de kop van Noord-Holland en uit West-Friesland. Vier á vijf maal per seizoen krijgt de vereniging een club met een 'F-side' over.
Supporters uit die kringen willen nog wel eens voor wat ongemak

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Dennie Bergkamp in Ajax-Volendam. *(Foto: Telegraaf)*

WWW.POLITIE.ORG

zorgen. Voor een deel komen ze per trein. Op het station van Purmerend worden ze opgevangen door de ME van de RP-districten Alkmaar en Amsterdam. In het stadion van Volendam worden ze in het 'risicovak' gestouwd. ,,Maar het echte gajes komt met eigen vervoer'', zegt de veiligheidscoördinator van de tegenpartij. ,,Ze hebben kaartjes. Vraag niet hoe ze er aan komen. Ze zijn bijdehanter dan wij met z'n allen bij elkaar.''

Op 5 februari a.s. speelt Volendam thuis tegen het Rotterdamse Feijenoord. Als het weer meezit. Pluvius gooide op 9 oktober 1988 ook al roet in het eten waardoor de wedstrijd een uur voor aanvang moest worden afgelast. Op dat moment waren zeven bussen van het vervoerbedrijf NZH, begeleid door mensen van de verkeersgroep van Amsterdam en vier groepen ME uit het Noordhollandse, onderweg van Purmerend naar het stadion. In de bussen een deel van de — met rood en wit getooide — aanhang van Feijenoord. In elke bus bovendien twee ME'ers — 'hou ze kort' — om de chauffeur te beschermen.

Er ging geloei op, toen adjudant Quist van de staf van het district Amsterdam de supporters onderweg meedeelde dat de scheidsrechter het soppige voetbalveld had afgekeurd. De jongelui zouden weer keurig bij de Nederlandse Spoorwegen worden afgeleverd, beloofde hij.

Maar er moest nog wel even vervoer naar de Maasstad worden geritseld. Het treinstel waarmee ze gekomen waren, had inmiddels een plaatsje gevonden op het stationsemplacement van Alkmaar. Het personeel ervan zat waarschijnlijk koffie te drinken. Vandaar dat de rit terug naar Purmerend leek op een sight-seeing-tour waarbij de chauffeur de weg is kwijtgeraakt. Voor het station beproefden de voetbalfans nog even de stabiliteit van de bussen. De snackbar in de buurt deed snel even goede zaken, waarna de trein met sportminnende in-

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

houd verdween in de richting van Rotterdam-Zuid. Bekentenis van een ME'er: ,,Lekker. 'n Vroegertje. Op naar Studio-Sport.''
Of hij er niet genoeg van kon krijgen.

Chinees

Volendam is de enige rijkspolitie-gemeente met betaald voetbal. De activiteiten die daarmee gepaard gaan, zijn voor de ruim dertig mannen en vrouwen van de RP-groep Volendam-Edam al tot de routine gaan behoren.
Die routine bestaat o.a. daaruit dat men ongeveer weet wat te wachten staat. Die zaken worden in de week voorafgaande aan de wedstrijd in de bestuurskamer van 'Volendam' besproken door de instanties die voor een goed verloop van de wedstrijd verantwoordelijk zijn. De burgemeester laat zich vertegenwoordigen, de groepscommandant van de rijkspolitie en de commandant van de ME zijn erbij, de veiligheidscoördinator van de bezoekende vereniging praat mee en de vervoersbedrijven stellen zich op de hoogte. Grootste belanghebbende is de voetbalclub zelf. Voetbal is niet alleen een beetje oorlog, het is haar handel.

Opperwachtmeester Peter Hamstra is de regelneef bij de politie-inzet. Hij onderhoudt de contacten met de vereniging en de gemeente, met de Chinees waar de politie de middagmaaltijd gebruikt en met de eigenaar van het gebouw waar assisterende politiemensen worden opgevangen. Voor wedstrijden waarbij moeilijkheden te duchten zijn (zoals tegen Ajax, FC Den Haag, FC Utrecht, Feijenoord) beloopt die bijstand zo'n vijfenzeventig mannen en vrou-

> '. . . maar het echte gajes komt met eigen vervoer'

wen. Behalve het anderhalve peloton ME is er hulp van de verkeersgroep, van de beredenen uit Bergen en van collega's uit het naburige Monnickendam. Vaak wordt de bezoekende schare supporters begeleid door een team van vaste politiemensen uit hun eigen stad. Ze volgen de voetbalaanhang. Spreken sommigen daarvan aan op hun verantwoordelijkheid. Proberen problemen te voorkomen en houden de raddraaiers in de gaten.
Maar als de vlam toch in de pan slaat? Een Rotterdamse diender: ,,Dan zijn wij weg. We hebben niet de behoefte de klappen voor dat spul op te vangen.'' Ze kennen de jongelui goed genoeg om thuis verder zaken te doen.
Al met al loopt er bij deze z.g. risicowedstrijden in Volendam meer dan honderd man politie rond. In burger en in het sterke pak. Veelal is ook de officier van justitie in de buurt.

Sterke drank

Soms duiken er geruchten op dat supporters alvast op de avond voor de wedstrijd naar Volendam zullen komen om te knokken. De RP'ers van de groep nemen die berichten over het algemeen nuchter op. 'Dat zien we wel'. En de Volendammers zelf? ,,Ach, een grote mond maar een klein hartje. De gemeente stuurt de mensen in de omgeving van het stadion voor de wedstrijden die veel bezoek trekken een brief met het verzoek hun auto ergens anders te parkeren. Dat zie je dan ook gebeuren. Van de horeca wordt wel eens gevraagd voor de wedstrijd voorzichtig te zijn met schenken of de verstrekking van sterke drank tot na het begin van de wedstrijd achterwege te laten. Het stadion wordt 'alcoholvrij' verklaard. De verkoop van bier is dan niet toegestaan. Men kan zich laven aan frisdrank. Over het algemeen werkt iedereen wel mee.''

> 'We hebben geen behoefte de klappen op te vangen'

Volendam-Fortuna. *(Foto: Hans van Weel, NNC)*

Clubliefde gaat soms heel ver. De spanning tussen sommige supportersgroepen wil wel eens hoog oplopen. Het kwam in het verleden voor dat de Ajax-aanhang de trein met supporters voor Volendam vanaf de spoordijk bij Amsterdam met stenen stond op te wachten. Ook gebeurde het dat de twee groepen elkaar na een (nood)stop op het Centraal Station in de haren vlogen. De Spoorwegen hebben voor supporterstreinen de noodrem buiten werking gesteld: ,,Ze kunnen trekken wat ze willen.'' In de treinen rijden mensen van de spoorwegpolitie mee.
Bij het stadion wordt gefouilleerd. Dat doen de suppoosten, onder leiding van een politieman of -vrouw. Het meebrengen van vlaggestokken en drank is niet toegestaan. En het bij zich hebben van vuurwerk en wapens wordt evenmin echt leuk gevonden.

De staatssecretaris van sportzaken drs. D. Dees liet zich onlangs — nog in de ban van de Nederlandse successen bij het Europese kampioenschap voetbal-

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Opwachting op station Purmerend. *(Foto: Co Coemans)*

len in Duitsland? — in de Tweede kamer nogal positief uit over de teruggang van het voetbalvandalisme. Ook inspecteur P. van Essen van de Utrechtse politie die de leiding heeft van het centrale informatiepunt voetbalvandalisme en in München met de supporters de overwinning meemaakte, liet in een interview weten dat het weer beter gaat met het gedrag van de supporters rond de voetbalvelden.

Praktijk-socioloog

Daarna deden zich — juist voor de winterstop — een aantal incidenten voor die een behoorlijke domper op hun vreugde moeten hebben gezet. Bij AZ in Alkmaar werd een scheidsrechter gemolesteerd, de Tilburgse politie hield Ajaxfans aan met wapens en vuurwerk.
Tussen de rotjes bevond zich een zelfgemaakte bom waarvan een explosie wel eens dodelijke gevolgen zou kunnen hebben. Feijenoord bezocht de FC Twente. Een deel van de aanhang hield huis in Enschede. Er wordt haast gemaakt met de invoering van de voetbalpas.

Feijenoord voetbalt begin februari in Volendam. De club van de linker-Maasoever heeft nog een wapen in de strijd tegen het vandalisme. Er reist een afgestudeerde socioloog mee en tussen de voetbalfans bevindt zich een 'praktijk-socioloog'. Iemand die parttime werkt voor de Rotterdamse club, met veel ervaring als lid van de F-side.

De veiligheids-coördinator van de Rotterdamse club: „Feijenoord-supporters vind je in heel Nederland. In Volendam is over het algemeen niet veel te knokken. Een deel van hen zal dus wel vertier zoeken op plaatsen waar meer te beleven valt."
Bij de RP in Volendam zitten ze daar niet mee.

Hoe de wedstrijd is verlopen, lezen we in de maandagkrant van 6 februari.

■

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Vraag van een 'klant':

Wat voor ziel heeft een politieman?

Door Henk Kuyt

In oktober van 1988 was het personeel van de rijkspolitiedistricten Apeldoorn en Flevoland in twee sessies in Zutphen bijeen om, onder leiding van Koos Postema (Seoul, Klasgenoten), te discussiëren over de inhoud van een 'strategisch beleidsplan'. In dat stuk wordt openlijk gesproken over het faillissement van de politie als het personeel de noodzaak van verandering in de wijze van werken niet onderkent.
'Begrippen als macht en gezag in traditionele zin hebben afgedaan. Respect wordt niet meer toegekend op grond van status of positie (. . .) maar op grond wat zij te bieden heeft'.
Onder de inleiders die op de bijeenkomsten het woord voerden, was Henk Kuyt, hoofdredacteur van het dagblad 'De Gelderlander'. Hij waagde zich als afnemer van politiediensten aan een 'vrijpostige beschouwing' over wat hij — als 'klant' — van de politie verwacht:

De zeer lange, in statig blauw-zwart uniform geklede man, die vele jaren geleden mijn voetbal onder de snelbinders van zijn herenrijwiel bond, omdat ik voetbalde op een plaats waar dat verboden was, heette **Een Juut**. *De dikke Van Dale vermeldt het woord met de aantekening, dat het een scheldnaam voor een politieman is. Maar zo hebben wij, jongens van toen, die uitdrukking geloof ik nooit ervaren. Het was geen scheldwoord, het was jongensbargoens voor: uitkijken en wegwezen, een wapperende donkere vlag in de straat, een hoog oprijzende autoriteit. Als hij — gelaarsde rechterbeen op de stoep — je vanaf zijn gezondheidszadel aansprak op vermeende schuldigheid en je ontkwam aan het vacuum van zijn gestrenge blik door goed geveinsde onschuld, was je de held van de groep. Zo ging dat in de wel eens als 'lullig' omschreven jaren vijftig en begin zestig, toen het woord kattekwaad nog opgeld deed en geen enkele dubbelzinnigheid hierover mogelijk was. Een kwajongen was toen nog een knul met een duidelijk profiel.*

Die politieman is voor menig burger de eerste en meest manifeste vertegenwoordiger van **De Autoriteit** *die hij in zijn leven tegenkomt. Later komen daar andere dienaren bij: de onderwijzer, de snibbige verpleegster, de witgejaste tandarts, de dokter en de man of vrouw die autoriteit heeft door gewoon achter een loket te zitten.*
De politieman, de man die de regels en de normen toetst en bevelen van (voor burgers) onbekende herkomst uitvoert. Hoe kijkt de burger er tegen aan?
De vraag stellen is talloze andere vragen oproepen, waarop menigvuldige antwoorden mogelijk zijn. Het antwoord is daarom zo moeilijk te geven, omdat politie zoiets vanzelfsprekends is. Zal niet welhaast élke burger wel eens voor zich uit mompelen: Je zal maar politieman zijn . . ., respectievelijk zich de vraag stellen: wat voor een soort ziel moet je hebben om politieman te worden? Een ziel van hout? Een uitsluitend formeel en formalistisch denkende ziel? En dan dat meewarige: Je moet daar toch bepaalde eigenschappen voor meebrengen: Zo'n uniform . . . rangen en bevelen . . . dat jargon van initiaalwoorden (DC, NPA, etc.).
Vergeef me. Ik denk dat de burger die zo denkt nooit iets met de politie van doen heeft gehad, haar nooit nodig heeft ge-

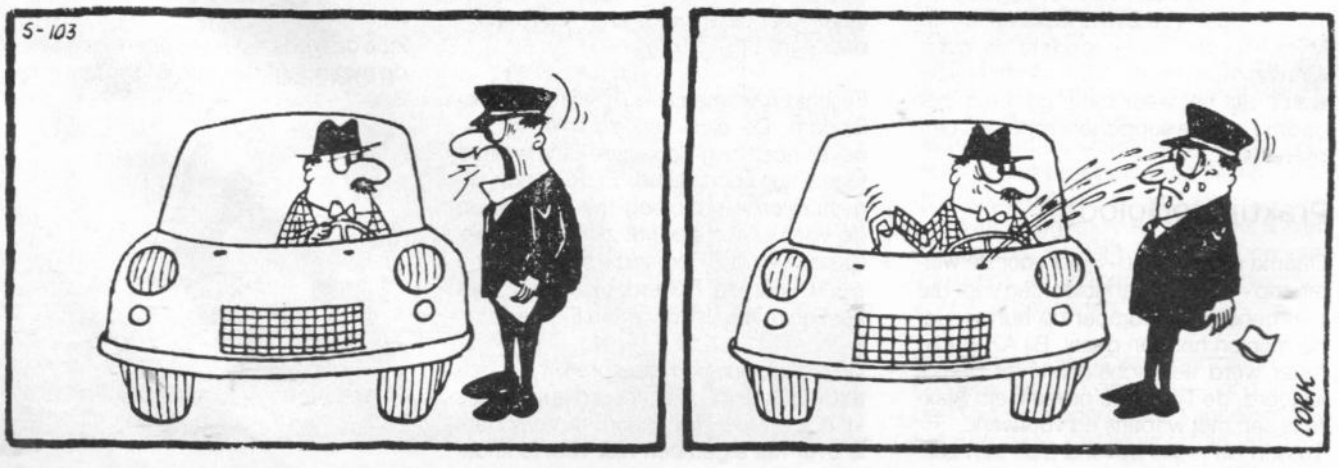

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

had. Anderen met ervaringen met de politie hebben vaak een andere optiek. De politie wordt subjectief beoordeeld: er bestaat een spectrum aan meningen over de politie, zo groot als er aantallen Nederlanders zijn.
Er is de eeuwig dankbare Nederlander die door de politie geholpen is en er is de Nederlander die betrapt is, in de kraag gegrepen op het moment dat het hem of haar slecht uit kwam. Er is de Nederlander die na een bekeuring in de beslotenheid van zijn auto z'n hele scheldwoordenschat ledigt, de politie voor rotte vis uitmaakt. Er is de Nederlander, die opgelucht ademhaalt omdat inbrekers op de vlucht sloegen, toen de politie net op tijd de straat inreed.

De politie werkt tussen dank en ondank, tussen verongelijkt eisen en gedienstig volgen, tussen grote smoel en scheve grijns die ritselen voorstelt. Er zou een litanie te maken zijn van de kwalificaties, zoals burgers die in duizenden vormen kennen over de politie. Tussen dank en stank-voor-dank. Van burgers, die zich mondig genoemd weten, maar wier mondigheid vaak lijkt op het vanzelfsprekende eisen als van verwende kinderen. Je moet dus nogal een ziel meebrengen om politieman of -vrouw te zijn.
De diender bestaat dan wel niet meer in het spraakgebruik, bij-de-politie-werken betekent nog steeds: dienen.
Tegelijkertijd verwacht de burger, dat die dienaar doortastend knopen doorhakt, soms ook klappen uitdeelt, wantrouwen koestert, openheid betracht en kennis achter de kiezen houdt, zelfbeheersing kent als er gesard wordt, aanwezig is, de regels kent.
*Daar is het woord: **De Regels**.*
*Er is — zo meent de burger — de wet. En er zijn de interne regels. Zo'n uniform en die strakke hiërarchie, daar zal wel een dik reglement aan ten grondslag liggen. Toch is dat slechts een vermoeden. De burger kent de strepen niet. Hij spreekt slechts van **De Politie**.*
Van commandant tot wachtmeester, van districtscommandant tot brigadier: voor de burger bestaat slechts de politie. Zij draagt niet alleen in het gehele land ongeveer hetzelfde uniform, de politie opereert ook uniform. In Leeuwarden en in Maastricht kun je dezelfde behandeling verwachten. En die verwende burger realiseert zich onvoldoende dat dat een groot goed is. Persoonlijke interpretatie van de wet door een politieman of -vrouw is niet echt mogelijk.

Wel is het persoonlijk optreden van politiemensen bepalend voor het beeld dat de burger van de politie heeft. De ene functionaris is de andere niet. Gelukkig: het zijn ook maar mensen. Alles bepalend blijft het persoonlijke optreden van hem/haar die de autoriteit vertegenwoordigt. Algemeen wordt verwacht dat hij/zij in redelijkheid en met geestelijk overwicht opereert, lid is van een organisatie waarvan de houdbaarheid bewezen is, die functioneel in de samenleving staat en het individu, de burger, in zijn waarde laat.
De burger verwacht dat een politiefunctionaris niet zozeer een vertegenwoordiger van de autoriteit is, zoals ik in het begin schilderde, maar dat hij zèlf een autoriteit is: een autoriteit in zijn vak. De politie hoeft helemaal niet je beste vriend te zijn; de politie moet de politie zijn: een ordenend principe, dat zonder discussie geaccepteerd wordt en in redelijkheid in naam der wet optreedt. Een politieambtenaar is iemand die verantwoordelijkheid durft te nemen, rechtvaardig is, niet de schijn wekt zich te willen dekken op zijn voorman die hoger in de lijn staat. Een man of vrouw met karakter kortom, die een ziel heeft waaraan nogal wat eisen worden gesteld.

WERKBOEK STRAFRECHT VOOR DE POLITIE-OPLEIDING

Mevr. mr. L. Janssen

VAN DEN BRINK LOCHEM

Dit werkboek wil politiefunctionarissen in opleiding praktisch vertrouwd maken met de strafbepalingen en de algemene leerstukken van het Wetboek van Strafrecht.

De belangrijkste onderdelen van het Strafrecht worden op een systematische manier behandeld. Vooral is gepoogd de student in staat te stellen deze onderwerpen **zelfstandig** te bestuderen: naast een **stapsgewijze uitleg van het strafrecht** bevat dit boek - op A 4 formaat - **veel opdrachten en oefenstof** aan de hand waarvan de student de eigen vorderingen kan controleren.

De auteur werkt als docente staats-, straf- en privaatrecht aan de Politie-opleidingsschool De Boskamp in Leusden.

Uitgeverij
J. B. van den Brink & Co.
Uitgever van juridische en politieliteratuur

Postbus 14, 7240 BA Lochem
tel. 05730 - 3651

Verkrijgbaar bij de uitgever of via de boekhandel

isbn 90-6145-030-6
omvang 120 pagina's
prijs fl 21,90

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Preventie criminaliteit:

Voorkoming misdrijven en de schijn van zekerheid

Door Cees van Dijk

Foto's: Bureau Regionale Coördinator Voorkoming Misdrijven Maastricht

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

,,Mijn voorganger Van Agt zei, als het ging om repressieve bestrijding van de veel voorkomende criminaliteit, dat het niet meer was dan dweilen met de kraan open. Ik zou daarop willen zeggen, laten we dan eerst de kraan dichtdraaien voordat we met dweilen beginnen.'' Aldus politieminister Korthals Altes tijdens zijn openingstoespraak op het Congres 'Politie en Preventie van Criminaliteit, nu en in de toekomst'.

Weg autoradio . . .

Op 30 november 1988 is in Ede een congres over 'Politie en preventie van Criminaliteit' gehouden. Daar werd een rapport van het Coördinerend Politie Beraad (CPB) met adviezen van de kant van de politie ten doop gehouden. Over de inhoud van het epistel werden harde woorden gesproken. Wat is de waarde van tien jaar Voorkoming Misdrijven?

,,Het wordt hoog tijd de preventieve aanpak door de politie meer aandacht te geven . . .''

,,Het is de bestuurlijke preventie die de politie in de repressieve hoek dwingt . . .''

,,Preventie moet worden gericht op de groep van daders . . .''

,,Bij de preventie van criminaliteit heeft de politie niet het monopolie . . .''

,,Er is weinig reden optimistisch te zijn over gedragsbeïnvloeding . . .''

,,De preventieve taak van de politie lijkt van de spiegeltjes-en-kraaltjes getild naar een abstractie-niveau dat niet door iedereen wordt begrepen . . .''

,,Waar loopt de scheiding tussen repressie en preventie? Volg eens een politieman op de fiets . . .''

,,Preventie is aangeslagen bij bestuur, politie en justitie, maar de omvang van de criminaliteit is niet teruggedrongen . . .''

***Cees van Dijk** maakte voor het RPm het verslag van de bijeenkomst.*

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Onbewaakt . . .

KLUWER BEDRIJFSPOLITIE

Ongeveer 200 burgemeesters, 350 korpschefs, groepscommandanten en andere kaderfunctionarissen van Rijks- en gemeentepolitie woonden dit congres bij.

,,Met opsporing en strafrecht alleen redden we het niet'', hield H.R. van Bruggen, commissaris van politie in Enschede en voorzitter van de projectgroep, de congresgangers voor. ,,Er is steeds minder bereidheid zich te houden aan wetten, normen en waarden. Velen van ons zullen ervaringen hebben opgedaan die met de mijne kunnen worden vergeleken. Tegels voor je tuinpad haal je uit het trottoir . . ., coniferen pik je uit de gemeenteplantsoenen en balkjes voor de volière uit de bouw. Daar hoef je tegenwoordig geen crimineel meer voor te zijn.''

Sleutel

Van Bruggen meende, dat normen en waarden in de eerste plaats thuis, in het gezin moeten worden bijgebracht. ,,In de gezinnen schuilt voor een belangrijk deel de sleutel tot het tot staan brengen van veel voorkomende criminaliteit.'' Hij verwees naar een rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid:

'. . . Ouders horen op hun kinderen te letten, maar een versterking van het toezicht van ouders op instigatie van de overheid, ligt niet in de rede . . .'

,,De veel voorkomende criminaliteit heeft het recherche-apparaat volledig lamgelegd en gedegradeerd tot een 'aangifte verwerkende industrie' die vastliep in eigen en andermans administratieve rompslomp.''

Van Bruggen zette vraagtekens bij de verschuiving van het bestrijden van de veel voorkomende criminaliteit naar de basispolitietaak. Daarin schuilt volgens hem ook het gevaar dat er nauwelijks tijd en menskracht beschikbaar is voor politietaken zoals verkeer, hulpverlening, openbare orde en toezicht.

Vereenvoudiging van procedures, automatisering en het inschakelen van particuliere beveiligingsorganisaties zullen het probleem niet oplossen, vond de Enschedese commissaris. ,,De politie denkt nog teveel in termen van repressie.'' Het effect daarvan maakte hij en zijn gehoor duidelijk met een rekensommetje: ,,Bij heel wat politiekorpsen is het geen uitzondering dat maandelijks slechts 15% van het aantal aangiftes daadwerkelijk in onderzoek wordt genomen. Dat komt dan vooral omdat er onvoldoende opsporingskansen zijn en het aantal beschikbare politiemensen te gering is. Van die 15% belandt ongeveer de helft op de groene tafel van de rechter die vervolgens rechtspreekt. Uiteindelijk wordt dan in 5% van die zaken de verdachte veroordeeld. De politiële-justitiële produktielijn zit verstopt.''

In de forten

,,Het is zinloos nog meer tijd te steken in de repressieve bestrijding van de veel voorkomende criminaliteit. Het wordt hoog tijd de preventieve aanpak van criminaliteit door de politie meer aandacht te geven. Maar dat vraagt een cultuuromslag bij de politie. Misdaadpreventie hoort onvermijdelijk bij een politieorganisatie die maatschappelijk geïntegreerd wil zijn; die met haar werk wil aansluiten op de vraag van de samenleving; die naast het vangen van boeven

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

ook zoekt naar andere oplossingen. Een organisatie die daarvoor ook de mogelijkheden heeft.''
Mr P. Vogelenzang, commissaris van politie in Utrecht, meende dat het juist de bestuurlijke preventie is die de politie in de repressieve hoek dwingt. ,,Terug in de forten en op het fluitsignaal aanvallen'', zo schetste hij het toekomstbeeld. ,,De politie is een uitstekende — en ook de enige — organisatie om op te treden bij calamiteiten. Naast een justitie hebben we straks een politie met een blinddoek voor.''
Hij ging in op een project op 'Hoog Catherijne'. Daar worden extra toezichthouders aangesteld. Ze surveilleren onder supervisie van de politie. De Utrechtse gemeentepolitie hoopt hiermee de kwaliteit van de politiezorg te verbeteren en de winkelcriminaliteit terug te dringen. Het niet verlenen van beperkte bevoegdheden aan de toezichthouders zou volgens Vogelenzang 'uiterst inefficiënt' zijn.

'Spiegels en kralen'

,,Wij besteden soms meer tijd aan het bewijzen dat wij geen tijd hebben om de criminaliteit aan te pakken, dan ons bezig te houden met de concrete uitvoering daarvan'', stelde drs L.J.J. van Oosterbosch, commissaris in het Limburgse Landgraaf, zonder omwegen. Hij ging in op het ontstaan van wat hij noemde de 'Organisatie Voorkoming Misdrijven'. ,,In het begin werd de werkzaamheid van deze bureaus vooral gekenmerkt door activiteiten die van het missioneringswerk waren afgekeken. In plaats van spiegels en kralen werd er geleurd met folders, brochures, films en dia's over de verbetering van hang- en sluitwerk, beveiligingsapparatuur en was dies meer zij. Ergo: het accent lag op voorlichting. Binnen de politie werd de VM-organisatie geaccepteerd, of liever gezegd geduld. In het laatste decennium wordt de preventie van misdaad vooral gekenmerkt door zich op het slachtoffer te richten. Echte en potentiële slachtoffers zijn in die periode 'doodgegooid' met informatie: stickers, folders, voorlichtingsbijeenkomsten, tv-spots, noem maar op. De indruk bestaat, dat er een 'slachtofferinformatieverzadigingspunt' is bereikt.''
Toch kan preventie werken. Van Oosterbosch toonde dat aan met het voorbeeld van een project waarbij fietsen gegraveerd werden.
,,Het heeft erin geresulteerd, dat gedurende enkele jaren, tot en met 1987, de steeds groeiende curve van het totaal aan vermogensdelicten, in de provincie Limburg is omgebogen tot een dalende lijn. De curve bleef voor de rest van het land ongewijzigd. Een goed opgezette preventie-activiteit zou wel eens van groter belang kunnen zijn bij het tegengaan van criminaliteit dan uitsluitend op de dader gerichte repressie-activiteit.''
Van Oosterbosch denkt dat een slachtoffergerichte benadering niet alléén de juiste weg is om een bijdrage te leveren aan preventie van criminaliteit. ,,Preventie zal daarnaast vooral gericht moeten worden op de dadergroep. Enerzijds langs de weg van het verhogen van de pakkans, anderzijds langs de weg van het verkleinen van de mogelijkheid om tot crimineel gedrag te komen. De politie is voldoende kundig om een bijdrage op dit terrein te leveren.''
Ook in Rijkspolitiegemeenten kan buurtpreventie werken. Vervangend groepscommandant M. van Bergen uit Alkemade: ,,De criminaliteit in de wijk daalde, terwijl in de rest van de gemeente de criminaliteit waarop de preventie was gericht steeg, gelijk bleef of slechts licht daalde. Vernieling en baldadigheid waren absolute uitschieters: van 77 feiten in 1986 naar negen in 1987. De inbraken in woningen daalden van elf naar één en de diefstallen uit auto's van zestien naar acht. Tijdens een thema-avond met de buurtbewoners antwoordde 41% van de aanwezigen, dat de onveiligheidsgevoelens waren afgenomen.''

Aanjager

Preventieprojecten kunnen succes opleveren. Maar leveren ze de politie tijdwinst?
,,Wij gingen ervan uit, dat na een investering tijd gewonnen zou worden'', aldus Van Bruggen. ,,Dat is ook wel gebeurd, maar die tijd moest vervolgens worden gebruikt om het project gaande te houden. De betrokken politieambtenaar is af en toe 'aanjager'.''
Buurtpreventie is volgens Van Bruggen een verantwoorde investering.
Kritiek op het rapport kwam van mevrouw C.I. Dales, burgemeester van Nijmegen. ,,Het is formeel en abstract, het leest niet lekker en leidt niet tot meer begrip en participatie. Dit rapport is door één van de drie partners in het driehoeksoverleg geschreven: de politie. Zou het niet beter zijn geweest om het gezamenlijk te schrijven en te presenteren? De politie kan bij preventie projecten niet worden gemist. Maar ik ken veel projecten waarbij de politie zeker niet het initiatief heeft genomen.''
Mevrouw Dales vond het begrip 'veel voorkomende criminaliteit' uiterst vaag. ,,Hoe betrekkelijk is veel? Bovendien is criminaliteit niet statisch. Hoe verhoudt zich dat dan met het rapport? Daarin wordt juist geprobeerd de 'veel voorkomende criminaliteit' te definiëren. Laten we proberen de kring van belanghebbenden niet te eng te maken. Bij de preventie van de criminaliteit heeft de politie zeker niet het monopolie.''
De burgemeester leek niet te stuiten. Hoewel zij het er mee eens was dat er tijdens de opleiding van politiemensen aandacht aan preventie wordt besteed, had zij daarover toch wat vragen. ,,Wat is eigenlijk preventie? In het rapport ko-

Bewaakt . . .

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

men we teveel thema's tegen die de schijn van zekerheid geven. Is dat niet het kenmerk van een ouderwetse overheid? Waarom zo'n strakke scheiding tussen preventie en repressie? Volg maar eens een op de fiets surveillerende politieman of -vrouw en u zult begrijpen wat ik bedoel . . ."
Aan het slot van haar betoog liet de eerste burger van Nijmegen een ander geluid horen. ,,Goed dat er in het rapport de nadruk wordt gelegd op signalering van nieuwe ontwikkelingen in de criminaliteit. Er is veel meer informatie beschikbaar dan in het proces-verbaal staat. Daar, met die gegevens, moet meer worden gedaan."

Rode draad

,,Als de executie van vonnissen niet goed gaat, kun je de preventieve en repressieve winkel wel sluiten. Per jaar worden we in Nederland geconfronteerd met vijf miljoen feiten die vallen onder het begrip 'veel voorkomende criminaliteit'. Dat resulteert in 230.000 processen-verbaal en ongeveer 100.000 vonnissen", aldus mr A. Herstel, hoofdofficier van Justitie in Rotterdam. Hij vroeg zich, evenals mevrouw Dales, af waar de scheiding tussen preventie en repressie ligt. ,,Preventie loopt als een rode draad door de strafrechtspleging." Preventie heeft volgens de hoofdofficier steeds een nieuwe prikkel nodig. ,,Hoe lang werkt preventie? Ik ben weinig optimistisch over gedragsbeïnvloeding en preventie."
Mr Herstel pleitte voor een nog nauwere samenwerking tussen de politie en het Openbaar Ministerie. ,,Als de politie doelmatiger werkt, moeten het O.M. en de rechterlijke macht dat ook kunnen."
De korpschef van Tietjerksteradeel — 'de grootste gemeente in Friesland met straks het kleinste korps' — vroeg zich zelfs af of de preventieve bestrijding van criminaliteit zich niet tegen de politie zou keren. Hij doelde daarbij vooral op de laatste ontwikkelingen in politieland: de dreigende inkrimping van de sterkte van een aantal politiekorpsen.

Aangeslagen

Met wat voor gevoel moeten de vijfhonderd bezoekers van het congres hebben geluisterd naar inleiders die spraken over een verstopte produktielijn, nep-agenten voor basispolitietaken, een VM-verzadigingspunt, een tegengesteld effect en een ouderwetse overheid? De preventieve taak van de politie lijkt van de spiegeltjes en kraaltjes getild naar een abstractie-niveau dat niet door

Graffitti . . .

iedereen wordt begrepen. Als dan ook nog minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken in zijn slotwoord waarschuwt voor een al te groot optimisme — ,,De bestuurlijke preventie is aangeslagen bij locaal bestuur, politie en justitie.
Anderzijds zal de omvang van de criminaliteitsproblematiek in 1990 zeker niet tot een aanvaardbaar niveau zijn teruggedrongen." — lijkt hij daarmee bijna te suggereren dat de afgelopen tien 'preventie-jaren' nauwelijks iets hebben opgeleverd.

Taak voor iedere politieambtenaar

Het credo 'preventie is een taak voor iedere politieambtenaar' moet in de korpsen worden gerealiseerd. Dat kan door het onderdeel 'Voorkomen van misdrijven' meer en beter te laten integreren in het takenpakket van alle medewerkers, adviseert de projectgroep Bestuurlijke en Politiële Preventie van Criminaliteit. Haar was gevraagd te onderzoeken welke bijdrage de politie kan leveren aan verdere ontwikkeling en uitvoering van het preventiebeleid. Bij de vorming van uitvoerend personeel moet het accent komen te liggen op concrete kennis en vaardigheden om de mogelijkheid van veel voorkomende criminaliteit (vandalisme, inbraak, winkeldiefstal, diefstal van fietsen, brommers en auto's) te onderkennen, op de risico's daarvoor te wijzen en te adviseren hoe die te voorkomen, vindt de projectgroep.
De politie moet als ***frontlijnorganisatie*** *bij de criminaliteitsbestrijding haar kennis, ervaring en informatie ter onderbouwing van het preventiebeleid inbrengen in het driehoeksoverleg.*
Bij de verdere uitbouw van de preventieve politietaak moeten de korpsen meer gebruik maken van het instituut Voorkoming Misdrijven, aldus de onderzoekers.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Postbus 20099

Opleidingsbehoeften groepscommandanten

Eind 1988 is het interim-rapport over *Opleidingsbehoeften van groepscommandanten* verschenen. Daarover werd onder de kop 'Groepscommandanten weer aan de studie' in het RP-magazine van november j.l. aandacht besteed.
Een van de belangrijkste conclusies van dit WODC-onderzoek was dat er bij een meerderheid van de groepscommandanten grote behoefte bestaat aan aanvullende opleidingen. Het vergroten van kennis, inzicht en vaardigheid achtten de geënquêteerden, mijns inziens terecht, noodzakelijk voor een goede uitoefening van de politietaak.
Aan de ene kant lazen we van een behoefte aan kennis van technieken om het bedrijf te leiden (budgettering, beleidsvorming, e.d.). Anderzijds is er vraag naar kennis en vaardigheden om deze technieken toe te passen, te managen.
Waar ik mij — na het lezen van het verhaal — over verbaas is dat velen die zich over die behoeften hebben uitgelaten, nog niet de weg hebben gevonden naar de *Bedrijfsvoering en Informatiebank (BIB)* bij het CIOV te Apeldoorn.
De BIB poogt het bedrijfsmatig werken met behulp van een centrale informatie- en documentatiebank te stimuleren door het uitwisselen van kennis en ervaring.
Het instituut verzamelt kennis over de bedrijfsvoering in de praktijk en uit de theorie (wetenschap, onderzoek, literatuur). De BIB heeft zich ten doel gesteld kennis en inzicht daarover naar de politiepraktijk van de landgroep te vertalen.
De bedrijfsvoering- en infobank bewaart werkstukken van landgroepen als beleidsplannen, werk- en deelplannen, draaiboeken en rapporten die handelen over de interne organisatie van de groep, kortweg 'projecten' genoemd. Ze worden uitgeleend. Belangstellenden krijgen daarmee de mogelijkheid inzicht te verwerven over de wijze van aanpak van eenzelfde probleem op een andere groep. Men kan er ideeën uit opdoen over hoe een reeds bestaand project te verbeteren valt.
Er komen situaties voor waarin de wijze van werken op andere groepen geen houvast biedt. Op organisatorisch gebied is de ene groep de andere niet, zo leert de praktijk. De schriftelijke informatie schiet wel eens te kort. Voor die gevallen houdt de BIB een expert achter de hand. De organisatiedeskundige is bereid het vraagstuk op de groep te komen bespreken.
De BIB probeert ook in algemene zin inzichten en ontwikkelingen op het gebied van de bedrijfsvoering uit te dragen door middel van verspreiding van het

BEDRIJFSVOERING INFORMATIE BANK

BIB-bulletin. Het blad verschijnt maandelijks en wordt naar alle groepen en diensten gezonden. Daarin wordt verslag gedaan van de groei van de documentatiebank en van nieuwe inzichten in de bedrijfskunde.
De BIB heeft mogelijkheden die het gebrek aan opleidingsmogelijkheden voor een deel kunnen compenseren. Ze richt zich minder op *het wat* van een vraagstuk, maar meer op een snel inzicht in een specifiek vraagstuk, *het hoe.*
Natuurlijk blijft de noodzaak voor goede opleidingen bestaan. De meerwaarde van de BIB zit in de snelle, op maat gesneden hulp met praktische gebruikswaarde.
Het adres van de Bedrijfsvoering en Informatiebank is Postbus 9000, 7300 DA Apeldoorn. Het bureau is rechtstreeks telefonisch te bereiken onder nummer 055-425278.

Drs J.C. Boekestijn,
Apeldoorn.

** De heer Boekestijn is stafmedewerker van de BIB bij het CIOV. (Red.)*

Eerbiedig kijken

Van de eerbewijzen.

Ieder militair is verplicht zijn meerdere in rang te groeten, hetzij deze behoore tot de land- of zeemacht, of tot de schutterijën. Ook officieren in dienst van vreemde mogendheden, wanneer zij hunne uniform dragen, behooren te worden gegroet.

De militaire groet bestaat in het brengen van de rechterhand loodrecht tegen de klep van den schako of de kwartiermuts, de vingers uitgestrekt en tegen elkander gesloten, de palm der hand naar voren, de elleboog ongedwongen omlaag, de linkerarm natuurlijk afhangende, en in het gelijktijdig den meerderen in rang eerbiedig en krijgshaftig aanzien.

In het artikel 'Het blauwe boekje en andere dienstvoorschriften' (RP-museumstukken, okt. 1988, red.) vraagt de schrijver zich af hoe men 'eerbiedig' moet kijken. Hoewel ik daaromtrent geen instructie heb gehad kan ik mij — met enige fantasie — toch wel deze gelaatsuitdrukking voorstellen.
Hoeveel te moeilijker was het voor mijn grootvader. Hij diende in 1885 bij het Regiment Grenadiers en Jagers en was o.m. belast met de bewaking van het Koninklijk Huis. Van hem werd verwacht dat hij gelijktijdig *eerbiedig en krijgshaftig* keek. Dat lijkt mij pas moeilijk.

S. de Jong, Haren (Gr.).

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Vrijwillige politie

Het komt me voor dat het CDA-Kamerlid mr. J. Gualthérie van Weezel een vreemde kijk op de reguliere politie heeft als hij spreekt over de reserve-politie. Volgens de volksvertegenwoordiger — zie artikel 'Vrijwillige politie — de omgekeerde wereld', RPm nov. '88 — wordt bij de reguliere politie de aandacht nogal eens afgeleid van het eigenlijke werk. O.a. door kwesties als roostervrije dagen, ongemakkentoeslagen of andere zaken. Kennelijk zijn deze zaken niet goed geregeld.
Dat hij durft te beweren dat veel politiemensen in hun vrije tijd bij particuliere bewakings- en beveiligingsdiensten werken om hun verdiensten op te vijzelen, is nogal wat. Als dit de werkelijkheid is, is dat een teken aan de wand.
Hij vergeet echter te memoreren dat er veel politiemannen en -vrouwen zijn die in hun vrije tijd *gratis* politiewerk doen waarvoor tijdens werktijd geen gelegenheid meer is.

Peter Lalieu,
Sevenum.

(Met excuses aan Opland/de Volkskrant)

136 pag./ing.

Fl 26,80

ISBN 90-6145-037-3

Verkrijgbaar bij de uitgever of via de boekhandel

Politie-optreden bij vrouwenmishandeling

Het politie-optreden bij vrouwenmishandeling wordt gekenmerkt door terughoudendheid. In het onderzoek, waarvan in dit boek verslag wordt gedaan, gaat de auteur na, mede met behulp van participerende observatie en interviews, welke de achtergronden zijn van de terughoudende opstelling van de politie. Daarbij wordt uitvoerig aandacht besteed aan de politiecultuur. Tevens onderzoekt zij hoe vrouwen, die van mishandeling het slachtoffer zijn geworden, het terughoudende politie-optreden ervaren.

De auteur komt tot de conclusie dat de politie meer begrip moet hebben voor mishandelde vrouwen, wat kan betekenen dat er minder vaak gesust en bemiddeld wordt en dat vaker gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheden ter beëindiging van de mishandeling.

Drs. Marianne Wöstmann is sociaal-psychologe en als wetenschappelijk onderzoekster verbonden aan de Juridische Faculteit van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zij publiceerde reeds eerder over dit onderwerp.

VAN DEN BRINK LOCHEM

Postbus 14, 7240 BA Lochem, tel. 05730-3651

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co is een juridische uitgeverij met bijzondere aandacht voor publicaties op het terrein van de politie.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Met bijdragen van:
Henk van Elteren, Jan Harneter, Jan Harmsen, Leo Reigersberg, Louis Steens, Johan de Vries e.a.
Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Opstapcursus voor allochtone adspiranten

'Berkenhoven' in De Bilt.

DE BILT. — Het lijkt de minister van Binnenlandse Zaken ernst in zijn pogen in de jaren '90 veel meer allochtonen bij de politie te laten werken dan nu het geval is. Het streefcijfer voor de korpsen van Amsterdam en Rotterdam is 10%. Er zijn speciale campagnes voor de werving van niet-autochtone landgenoten opgezet. Onlangs hebben de ministers van WVC en BiZa besloten de opstapcursus voor allochtone adspiranten aan het trainings- en scholingscentrum 'Berkenhoven' in De Bilt voorlopig financieel te blijven ondersteunen. Ook het ministerie van Sociale Zaken draagt vanuit de invalshoek van werkgelegenheid een steentje bij.

Niet ter zake

De selectieprocedure van allochtone kandidaten voor het politievak op het landelijk selectiecentrum van de gemeentepolitie verloopt anders dan die voor autochtonen. De laatste groep kan na ieder deel van de test afvallen. Allochtonen doorlopen de gehele procedure om te voorkomen dat ze afvallen voor culturele verschillen die voor het beroep van politieambtenaar niet ter zake doen. Het komt vaak voor dat allochtonen op grond van hun herkomst niet meteen met de politieopleiding kunnen beginnen. In Rotterdam en Amsterdam kwamen in 1985 daarom z.g. opstapcursussen van de grond. Aan de hand van de ervaringen met die vooropleiding besloot de minister van Binnenlandse Zaken één landelijke opstapcursus te organiseren. In april 1987 werden in het internaat in De Bilt de eerste cursisten ontvangen.
De deelnemers worden als adspirant aangesteld maar beginnen pas drie tot zes maanden later aan de politieopleiding. Het studieprogramma bevat de algemene vakken Nederlands, maatschappijleer, sociale vaardigheden, sport en studievaardigheid. Gastdocenten van de politie verzorgen korte inleidingen over recht en praktische politionele vaardigheden. Voorts bestaat de mogelijkheid zich als typist te bekwamen. Het algemeen leerprogramma wordt gewijzigd als iemand met specifieke problemen zit. De leerlingen gaan een paar dagen in het korps kijken waar men hoopt terecht te komen en de politieopleidingsschool wordt bezocht.
De docenten van 'Berkenhoven' slagen er in deze adspiranten in gemiddeld minder dan vier maanden voor te bereiden op de politieopleiding. Het overgangspercentage van het eerste naar het tweede trimester is 82. Aan dit goede resultaat draagt de enorme motivatie van de cursisten zeer bij.

Achterban

Aan de vooropleidingen zoals die tot eind november 1988 werden georganiseerd namen 26 allochtone adspiranten deel. Daaronder waren negen Turken, zes Surinamers, vier Marokkanen, twee Joegoslaven, een Antilliaan, een Portugees, een Palestijn, een Nicaraguaan en een Italiaan. Die laatste is Giovanni Barbarino. Hij was tot nu toe de enige Rijkspolitie-leerling van 'Berkenhoven' en bezoekt thans de school in Harlingen. Voorlichter P.A. Potter van het opleidingscentrum in De Bilt noemt het aanbod van zesentwintig adspiranten in anderhalf jaar 'teleurstellend'. Er is onderzoek gedaan naar de oorzaak van de geringe belangstelling onder allochtonen voor het politievak. Belemmerende factoren voor sollicitatie waren o.m. het teruglopen van vakatures bij de politie als gevolg van de bezuinigingen en de negatieve beeldvorming over de politie bij buitenlanders. Voorts wordt de werving nog steeds niet goed aangepakt, slechts tien grote korpsen houden zich bezig met werving van allochtonen.
Voorts speelt de sociale controle van de achterban van de geïnteresseerde voor een baan bij de politie bij de sollicitatie een rol. Er vallen nogal wat mensen af bij de selectie vooral omdat ze het Nederlands niet voldoende beheersen of niet voldoen aan formele eisen. Daarnaast speelt de eis om Nederlander te worden mee en schrikt de opleidingsduur af.

(AH)

De opstapcursus. Rechts Giovanni Barbarino.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

160 collega's erbij van de AID

HERKENBOSCH. — Op 8 november heeft de rijkspolitie er in een klap honderdzestig collega's bijgekregen. Op die dag beëdigde commandant P. Leers van het district Limburg even zovele ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Landbouw en Visserij tot onbezoldigd ambtenaar van het korps rijkspolitie.

Kolonel Leers is belast met het toezicht op de werkzaamheden van de ambtenaren van de AID.
De aanwijzing als opsporingsambtenaar van de AID'ers werd noodzakelijk door de toegenomen werkzaamheden, vooral in de fraudesfeer. Men loopt meer en meer aan tegen zaken als valsheid in geschrifte en oplichting. De AID trad in het verleden alleen op op het gebied van landbouw en veeteelt. De controle op de quotering van de melkproductie en de te vangen hoeveelheden vis hebben een forse uitbreiding van het toezicht noodzakelijk gemaakt.
De plechtigheid werd onder meer bijgewoond door mr. T.H.J. Joustra, secretaris van het ministerie van Landbouw en Visserij en mr. R.A. Gonsalves, procureur-generaal bij het gerechtshof in Den Bosch. De laatste maakte de nieuwe opsporingsambtenaren duidelijk dat Justitie geen geweld tegen hen zal tolereren. Hij doelde op de acties zoals die zich hadden voorgedaan in verschillende vissersplaatsen en waarbij AID-ambtenaren werden gemolesteerd. (LS)

AID-ambtenaren in de rij voor een nieuw legitimatiebewijs.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Concertagenda 1989 Rijkspolitiekapel

DRIEBERGEN. — Het optreden van de RP-kapel in 1989 staat grotendeels in het teken van het 40-jarig bestaan van het orkest. Eind februari zullen op het repetitieadres in Doorn opnamen worden gemaakt voor een jubileum-LP/-CD.
De rijkspolitiemuzikanten trekken vervolgens door politieland om te spelen voor vrienden en bekenden. Veel data en plaatsen voor een feestje met collega's staan al vast. Met enkele districten moeten de afspraken nog worden bepaald.

Jubileumconcerten zijn gepland voor:
7 april: district Alkmaar, in Heiloo;
15 april: district Overijssel, in Dalfsen;
21 april: district Drenthe, in Beilen;
28 april: district Groningen, in Bedum;
12 mei: district Friesland, in Bolsward;
18 mei: district Nijmegen, in Nijmegen;
26 mei: district Den Haag (in optie);
15 september: district Apeldoorn, waarschijnlijk in Vorden;
29 september: Dienst Luchtvaart (in optie);
27 oktober: district Utrecht + AVD, plaats nog vast te stellen;
20 december: district Dordrecht, plaats nog vast te stellen.

Met het district Eindhoven is het overleg over een concert nog gaande. Het district Zeeland wil in oktober of november het muzikale politieoptreden combineren met de opening van het nieuwe groepsbureau van Reimerswaal.
De feestelijke slotmanifestatie van de jubilerende Rijkspolitiekapel vindt plaats op 8 december in Utrecht of in Den Haag.

De kapel maakt dit jaar voorts haar gebruikelijke opwachting bij de beëdigingen van adspiranten op 17 maart, 23 juni, 15 september en 15 december en bij de beëdiging van officieren op 22 september in Apeldoorn. Ze zal op 21 juli aanwezig zijn bij de intocht van de deelnemers van de Nijmeegse Vierdaagse. (JH)

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

RP-Bedum verzorgt ME-oefendagen

GRONINGEN. — Alle van der Veen en Gerrit Schriemer van de groep Bedum weten uit eigen ervaring hoeveel werk er in het voorbereiden van oefendagen voor de ME gaat zitten. Het is hen ook bekend dat de tijd en de energie die dat kost sommige pelotonscommandanten ervan weerhoudt zo'n maandelijks treffen te organiseren. In Groningen heeft men dit probleem opgelost door telkens een paar ME-ers uit het peloton zo'n bijeenkomst te laten verzorgen.
In mei 1988 waren Van der Veen en Schriemer aan de beurt. Ze hebben hun collega's flink laten ploeteren. Dit om — zoals dat zo mooi in het oefenprogramma van de ME is gesteld — de fysiek-mentale conditie, alsmede de groepsvorming en binding te onderhouden en te versterken. Daarnaast worden de oefendagen ook gebruikt om nieuwe technieken en vaardigheden te leren. In het 'Marengebied' in het noordwestelijk deel van de provincie werd gekanood. Vanaf de zeedijk bij Pieterburen werd een tocht over het Groningse Wad gemaakt.
De oefening werd door een aantal deelnemers als 'zeer geslaagd' betiteld. Dat bracht de organisatoren op de gedachte dat collega-ME'ers elders misschien interesse hebben ook een dergelijke oefendag mee te maken. Het draaiboek, met daarin de prijzen — die lager liggen dan die van een doorsnee oefendag, zo wordt ons beloofd — en andere informatie, ligt op de RP-post Winsum op de plank. Het peloton dat de reis naar het noorden maakt, hoeft zelf geen voorbereidingen te treffen: ,,Alles wat nodig is voor een goed verloop van de dag nemen wij voor onze rekening.''
Wie er meer over wil weten, kan bellen: tel. 05951-1307. Mochten Alle van der Veen noch Gerrit Schriemer er zijn, dan contact opnemen met hun groepscommandant in Bedum: tel. 05900-12200.

(AH)

Mr. J.H.G. Boekraad stelt gemeenschappelijke Zwolse meldkamer in dienst. *(Foto: Paalman)*

Centralisten politie Zwolle en RP-district Overijssel aan één tafel

ZWOLLE. — De gemeentepolitie van Zwolle heeft geen meldkamer meer. De zeven centralisten zijn officieel op 6 december 1988 verhuisd naar de meldkamer van de Rijkspolitie van Overijssel. Van daaruit zal het GP-personeel van de Overijsselse hoofdstad worden gedirigeerd. De ingreep zal tot gevolg hebben dat Zwolle over twee jaar vier personeelsleden meer voor de surveillance beschikbaar krijgt. De materiële besparingen zullen op jaarbasis enkele tienduizenden guldens belopen.
Mr. J.H.G. Boekraad, procureur-generaal bij het gerechtshof in Arnhem heeft het gemeenschappelijke meld- en informatiecentrum tijdens een bijeenkomst, waarbij ook het 06-11 alarmnummer in het telefoondistrict Zwolle zijn intrede deed, in dienst gesteld.

Europees alarmnummer

Mr. J.A.M. Hendrikx, commissaris van de Koningin in Overijssel, verrichtte de ingebruikstelling van het 06-nummer.
De 06-11 centrale is eveneens gevestigd in de gecombineerde politiemeldkamer.
In 1990 zal heel Nederland in geval van nood van dit alarmnummer gebruik kunnen maken. De CdK memoreerde de onlangs gehouden vergadering van EG-ministers van Binnenlandse Zaken in Brussel waar over de invoering van een Europees alarmnummer was gesproken. Deze zou een plaats naast het nationale alarmnummer moeten krijgen en in het leven worden geroepen ter bestrijding van rampen in supra-nationaal verband.

(AH)

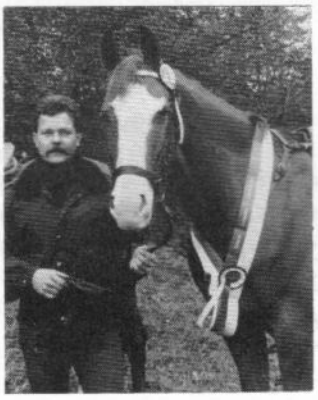

Het kampioenskoppel Jibbe van Bekkum en Zwier.
(Foto: Bram van de Biezen)

Jibbe van Bekkum met Zwier Benelux-kampioen politieruiters

MAASTRICT. — Op 12 november 1988 is Jibbe van Bekkum van de bereden groep Hulshorst met zijn dienstpaard Zwier de eerste Beneluxkampioen bij de politieruiters geworden. Van Bekkum en zijn paard behaalden de overwinning tijdens 'Jumping Indoor Maastricht' met een hoofdlengte voorsprong op de nummer twee, een politiecollega van de Belgische Rijkswacht. Er namen twintig combinaties aan dit eerste internationale kampioenschap deel. Geraal Frackers reikte de prijzen uit.

(HE)

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

DC Groningen over PKP:

'Sterkteprobleem of financieringsvraagstuk?'

EDE. — ,,Bij de meting van de werkdruk bij de politie is nagegaan wat de politie *doet*. Niet wat ze *behoort* te doen. Zodoende is slechts eenderde deel van de capaciteit gemeten. Er is geen aandacht besteed aan de werkzaamheden die verricht worden bij gerede vermoedens van misdrijven. Evenmin is onderzocht hoeveel tijd er is besteed aan preventieve werkzaamheden. De parkeerproblematiek en omvangrijke onderzoeken, zoals fraude, zijn buiten beschouwing gebleven. De ontwikkelde formule voor het bepalen van de sterkte mag dan dichter aansluiten bij de werkdruk, toepassing daarvan is nog niet verantwoord. Daarvoor zijn de gevolgen te ingrijpend.''
Aldus districtscommandant J.J. Veenstra uit Groningen op 21 november in een bijeenkomst van RP-burgemeesters die was georganiseerd naar aanleiding van het nieuwe rapport 'De Politie beter verdeeld'.

Beloning

Dit **Eindrapport van de Stuurgroep Kwantificering Politiewerk**, waarin wordt voorgesteld bijna 1200 korpsleden te laten verhuizen naar plaatsen waar de werkdruk bij de politie erg hoog is, is in rijkspolitiekringen met scepsis ontvangen.
Veenstra: ,,Extra toewijzing van personeel mag geen beloning zijn voor onvermogen van de bestuurlijke preventie. Evenmin voor het bijhouden van een goede registratie van criminaliteit, zonder aan te tonen wat er aan is gedaan om die te voorkomen. Het verlagen van de sterkte in uw gemeente zal ernstige gevolgen hebben voor de politiezorg. Gemiddeld zal er eenvijfde deel van de sterkte afvloeien.''
De districtscommandant voorspelde dat door de ingreep het politieoptreden zal verschuiven van preventief naar repressief en dat het niet meer mogelijk zal zijn vacatures te creëren om technologische vernieuwingen te kunnen betalen.
,,Er zijn bovendien geen garanties dat het herverdeelde politiepersoneel werkelijk als uitbreiding van de sterkte van de 'groeikorpsen' zal worden opgenomen. De in te leveren koppen worden in de vorm van munten aan de korpsbeheerders beschikbaar gesteld. Hij heeft de vrijheid (tot een maximum van tien procent) sterkte voor geld te kiezen. Binnen de uitgangspunten van het PKP-rapport is zo'n ombuiging niet aanvaardbaar. Of was de achterliggende gedachte van het vraagstuk niet dat van de werkdruk, maar meer een financieringsprobleem?''

Scheefgroei

,,Gezien de ijver waarmee het korps Rijkspolitie de burgemeesters heeft voorgelicht over het verwerpelijke van het gedachtengoed van de stuurgroep, moet ik er maar van uitgaan dat het enthousiasme ervoor bij mijn collega's niet groot zal zijn. Toch is het goed dat dit onderzoek eens is uitgevoerd. Het streven om de scheefgroei bij de sterktebepaling recht te trekken, verdient instemming en aanbeveling'', stelde de burgemeester van Voorschoten, mr. P. Cannegieter, lid van de Politiecommissie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en lid van de Stuurgroep PKP.
,,Het is onaanvaardbaar dat de bedeling met politiediensten voor de burger van plaats tot plaats zo verschillend is. Het is bovendien niet acceptabel dat de belasting van politiemensen zo sterk uiteenloopt. Met de opstelling van onze korpsleiding na het uitbrengen van ons rapport, heb ik moeite. In alle stadia en in alle adviescolleges heeft zij haar partijtje mee kunnen blazen. Het fluitconcert dat ik nu hoor, is — zelfs na de ontvangst in de Nieuwe Kerk — nieuw voor mij. De formules die ontworpen zijn voor een andere sterkteverdeling, doen aanzienlijk meer recht aan de eis van een evenwichtig gespreide politiezorg dan de tot nu toe gehanteerde verdeelsleutel.''

Districtscommandant J.J. Veenstra.

Cannegieter noemde de taak van de stuurgroep **Herverdeling van de bestaande sterkte** 'verkeerd en inadequaat'.
,,Het zou juist zijn geweest eerst de te verrichten taak in kaart te brengen om dan de daarvoor benodigde mankracht en middelen te beramen. Maar onze opdracht was verschillen opsporen en honoreren.''
De opdracht mocht bovendien geen geld kosten. De later uit te voeren operatie moest *budgettair neutraal* verlopen.

Brandhaarden

Burgemeester Cannegieter: ,,Die voorwaarde suggereert dat er hier en daar nog leegloop voorkomt, dat er gelummeld wordt. Dat daar zonder bezwaar mensen kunnen worden weggehaald om naar de brandhaarden over te brengen. Zo'n exercitie zou wel eens kunnen leiden tot een algehele *Verelendung* bij de politie: waar het nu nog redelijk gaat schiet men straks te kort. De herverdeling heeft geen zin als geen verbetering in de politiezorg volgt. De ellende doorschuiven naar anderen, is geen oplossing. Het holt de motivatie van het personeel nog verder uit.''
Mr. Cannegieter is het niet eens met de uitwerking (voor de rijkspolitie van de correctiefactor om aan het beschikbaarheidsminimum ('brandweerfunctie') te voldoen. ,,De districten Groningen en Drenthe die reeds een lage werklast hebben, krijgen er mensen bij

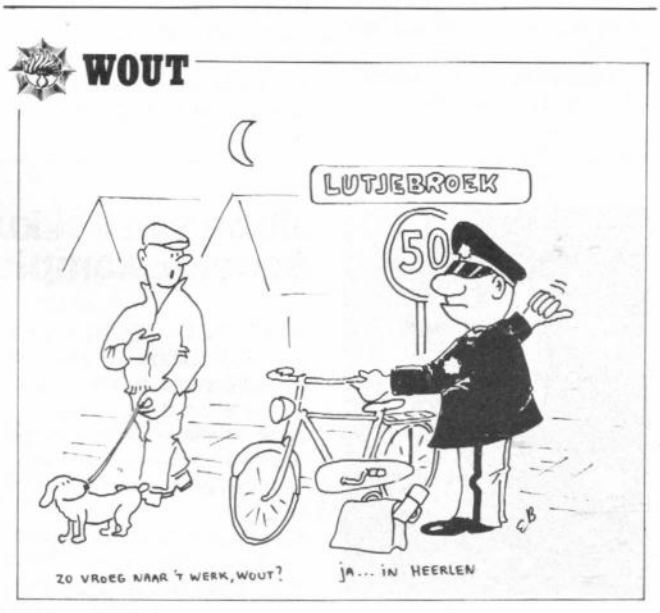

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

ten koste van de zeer drukke districten, waar de belasting daardoor gaat stijgen! Ik vind dat het korps zelf maar naar een oplossing moet zoeken voor de eis van beschikbaarheid in dun-bevolkte landsdelen, zodat er geen extra personeel naar toe hoeft."
De stuurgroep heeft bij de herverdeling ook het bijstandscontingent van 550 RP'ers betrokken. Onder gelijktijdige opheffing van het bijstandsprimaat voor de rijkspolitie. De PKP-commissie vindt dat voortaan ook Amsterdamse agenten naar Schiphol moeten. Voor de piekbelasting in de recreatiekernen op het platteland zou er bij de RP een extra quotum beschikbaar moeten blijven.

Zwitsers

Een van de randvoorwaarden waaraan de stuurgroep diende te voldoen was dat er aan de bestrijding van de misdaad meer moest worden gedaan. De rijkspolitie zou daarvoor 220 mensen extra moeten afstaan.
Cannegieter: „Als het kabinet dat doel voorstaat, moeten daar middelen voor worden vrijgemaakt. Geen geld, geen Zwitsers. Het gaat niet aan daarvoor sterkte van elders weg te halen."
Hij zei een vermindering van de sterkte hier en daar mogelijk te achten. „Op sommige plaatsen is relatief weinig te doen. Bovendien is er nog steeds winst te behalen door — via regionale samenwerking — de efficiëncy te vergroten."
Naar de mening van de VNG moet — parallel aan de discussie over een nieuw sterkteverdeelsysteem — eerst bepaald worden *wat* een aanvaardbaar niveau van politiezorg is, waarna de kosten daarvan vastgesteld kunnen worden. Daarna moet worden afgewogen of de samenleving bereid is dat geld op tafel te leggen en pas daarna hoe die middelen (sterkte) verdeeld worden.
Op 12 december is het rapport in de hoorzitting van de beide politieministers uitgebreid aan de orde geweest. De bewindsman van Binnenlandse Zaken heeft aangekondigd voor 1 februari 1989 met een aantal maatregelen te komen die in het stuk zijn aanbevolen.

(AH)

Met een nat pak aan de lijn. *(Foto: Richard Hogeveen)*

Reddingstuigjes

De Rijkspolitie van Wateringen heeft voor de surveillancewagens reddingstuigjes aangeschaft. Ze bestaan uit een plastic tuigje aan vijftien meter lijn en bedoeld voor de veiligheid van de politiemensen die bij ongevallen te water gaan. Met dit reddingsmiddel blijft contact met een collega op de wal mogelijk.

De Wateringse RP heeft tot de aanschaf van de reddingstuigjes besloten na ervaringen met een te water geraakte auto. Overigens zijn de surveillancewagens standaard al uitgerust met zogenaamde redklossen waarmee drenkelingen vanaf de kant kunnen worden gered.

Georganiseerde misdaad en strafrechtelijk politiebeleid

Rechtshistorische, politieke, journalistieke en rechtsvergelijkende beschouwingen

De politiële bestrijding van de georganiseerde misdaad staat al geruime tijd in de belangstelling. Dit onderwerp zal in de toekomst door de Europese integratie en het wegvallen van de binnengrenzen daarbij nog meer aandacht krijgen.

Naast een uiteenzetting van de Minister van Justitie over het algemene beleid met betrekking tot de georganiseerde misdaad, omringd door historische en rechtsvergelijkende beschouwingen over dit onderwerp, zijn in deze uitgave een vijftal journalistieke portretten opgenomen die betrekking hebben op een aantal "vooraanstaande" criminele organisaties in Nederand.

Door meerdere belangrijke aspecten rondom dit onderwerp te behandelen geeft deze bundel veel informatie over de georganiseerde misdaad en de politiële bestrijding daarvan en is daarom van belang voor het zicht op de huidige en toekomstige ontwikkelingen op dit gebied.

Deze uitgave is tot stand gekomen onder redactie van Prof.dr. C.J. Fijnaut, hoogleraar Strafrechtswetenschap en Criminologie te Leuven en Rotterdam.

De verkoopprijs van deze uitgave bedraagt fl 32,50.
ISBN 90-6145-047-0 / 160 pag./ Verkrijgbaar bij de uitgever of via de boekhandel.

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co
Postbus 14
7240 BA LOCHEM
05730-53651

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Eén jaar PC-privé

Niet op zolder

DEN BOSCH. — Geen van de deelnemers aan het PC-personeelsproject in het district 's-Hertogenbosch heeft zijn/haar computer verkocht, het merendeel werkt er regelmatig op. Verenigingswerk op de computer is bezigheid no. 1 bij de PC-bezitters in dit district.
Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de enquête-resultaten die de redactie van 'de Koppel', het personeelsblad voor het district 's-Hertogenbosch, hield onder de bezitters van een PC, afkomstig uit het PC-personeelsproject. Toch waren er ook negatieve geluiden te horen. Zo laat volgens de respondenten de begeleiding van het project zowel vooraf als achteraf nogal wat te wensen over. Ook was men slecht te spreken over het uitblijven van de software-pakketten Word-Perfect en Framework jr. Deze waren destijds door de Algemene Inspectie toegezegd, maar zijn nooit geleverd. RP-info Jan Harmsen licht de resultaten van deze enquête toe.

Begin 1987 werd door de Algemene Dienstcommissie het plan opgepakt om een PC-project te starten voor het personeel. Binnen het korps Rijkspolitie was men ook met automatiseren begonnen en door een dergelijk project zou het mes aan twee kanten kunnen snijden. Collega's zouden voor een redelijk bedrag een computer kunnen aanschaffen en ook het Korps had er voordeel bij, want de medewerker kon zich thuis het werken met een computer eigen maken. Om het geheel aantrekkelijk te maken deed de minister de toezegging, dat er een renteloos voorschot zou worden gegeven dat in ongeveer drie jaar zou moeten worden terugbetaald.

Pleister

Den Bosch bestelde in totaal 159 configuraties, waarvan het grootste deel in november 1987 werd geleverd. Helaas werd in deze periode ook bekend, dat er via de Algemene Inspectie geen Word-Perfect en Framework jr. geleverd kon worden. Gevolg was, dat men wel een computer thuis kreeg, maar geen software zodat men er niet mee kon werken. Met illegale software werken is uit den boze, dus moesten de deelnemers aan het project naar de winkel om daar software aan te schaffen tegen pittige prijzen waardoor een van de belangrijkste uitgangspunten van dit project — het goedkoop in het bezit komen van een computer — volkomen om zeep ging.
Als pleister op de wonde kon iedere deelnemer aan het project een gratis zelf-educatiepakket Word-Perfect aanvragen. Hoewel de meesten dit pakket al in september aanvroegen, heeft nog niemand iets gehoord of ontvangen. Navraag leerde, dat de ADC met zeer veel moeite heeft weten te bereiken, dat op korte termijn het educatiepakket zal worden verzonden. Nog even volhouden dus.

Enquête

De redactie van het Bossche districtsblad 'de Koppel' besloot een enquête te houden over de ervaringen met de apparatuur. Alle nog in het district 's-Hertogenbosch aanwezige deelnemers (140) aan het project werden daarvoor benaderd met vijf open vragen, die anoniem beantwoord mochten worden. Er kwamen 55 ingevulde enquêteformulieren terug.
De meeste inzenders (32) blijken de computer o.a. te hebben aangeschaft om er op het werk beter en sneller mee te kunnen werken; zes collega's doen zelfs thuis meer zaken op de pc ten behoeve van de dienst dan op het bureau. Als redenen voor deze onverwachte ijver werden genoemd: het gebrek aan gelegenheid om op het bureau aan de pc te werken en de rust in de huiselijke omgeving. Ook is er „thuis meer tijd voor experimenteren met het maken van programma's", aldus een van de respondenten.
Verdere motieven: Het gebruik voor studiedoeleinden en het 'hebben op zich' van een pc. Zeven deelnemers gaven te kennen dat zij zich hadden laten leiden door de aantrekkelijke aanschafprijs.
Het stereotiepe verhaal dat de pc's uit een personeelsproject in veel gevallen op de zolder belanden, lijkt voor het district 's-Hertogenbosch niet op te gaan, tenzij dat juist de 85 'zwijgers' zou betreffen. Alle 55 respondenten zeiden de computer regelmatig te gebruiken, variërend van een paar keer per maand tot zelfs twaalf uur per week. Ook blijkt de computer in vrijwel alle gevallen te voldoen aan de verwachtingen die de koper er vooraf van had. De enige kritische kanttekening heeft betrekking op de voorlichting in de aanschafperiode.
Vijftien collega's vonden de voorlichting over de mogelijkheden van de computers veel te summier. Een aantal van hen zou bij een betere voorlichting destijds onmiddellijk gekozen hebben voor een computer met een zogenaamde vaste schijf. Toch heeft geen van de respondenten de behoefte om zijn/haar pc te verkopen.

(Foto: Wim Schermer/DiLuVa)

Verenigingswerk

Wat doen politiemedewerkers met een pc? Een aantal van hen werkt thuis aan zaken voor de dienst. Maar de computer wordt het meeste ingezet ten dienste van verenigingswerk. Als goede tweede eindigde het gebruik van de pc bij studies. Ook bleek, dat een aantal collega's de pc gebruikt bij een stamboomonderzoek. Verder werden tekstverwerking en het

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

zelf maken van programma's nog genoemd.
De redactie van 'de Koppel' concludeert, dat de deelnemers aan het PC-personeelsproject in het district 's-Hertogenbosch tevreden zijn over hun pc. De verwachtingen die zij er vooraf van hadden, zijn uitgekomen. De computer wordt regelmatig gebruikt. Bijna niemand heeft er tot op heden aan gedacht zijn/haar pc te verkopen.
,,Toch mogen we de kritische kanttekeningen over de begeleiding van het project niet wegcijferen'', meent de Koppel-redactie. ,,De Algemene Inspectie is duidelijk in gebreke gebleven, aldus de respondenten.''
Hoe de begeleiding van het project in de toekomst zal zijn is nog onduidelijk. Officieel wordt het PC-personeelsproject 'afgebouwd' en zal de gebruikersgroep van de hobby computer club de begeleiding moeten overnemen. Ook in het district 's-Hertogenbosch is inmiddels zo'n groep opgericht. Deze telt nu 54 leden. Aan de rol van deze groep is in de enquête geen aandacht geschonken, maar een aantal deelnemers aan de enquête wilde hierover toch graag wat kwijt. In het kort komt het er op neer, dat de deelnemers in dit district behoefte hebben aan gebruikersavonden, waar programma's kunnen worden geruild of met collega's van gedachten kan worden gewisseld.
Misschien behoren in de toekomst zelfs landelijke gebruikersavonden voor rijkspolitiemedewerkers tot de mogelijkheden.

(JH)

Lida Piersma zit op stel

ALKMAAR. — Op 21 augustus 1987 overleed collega Sip Piersma, surveillant van de verkeersgroep Alkmaar. Hij was bij Stede Broec met zijn dienstmotor van de weg geraakt. De RP'er was op slag dood.
In de Spoorstraat in Oudkarspel bleven Lida Piersma-de Waal en dochter Esther achter. In een huis waarvan in de slaapkamer nog de ramen ontbraken en verder alles in het teken stond van een rigoreuze verbouwing door de Piersma's. Maar de stemming was eruit. Het zat zwager Cor Piersma, bouwvakker en motor bij de verbouwing, ineens tegen. Van de families Piersma en De Waal konden Lida en Esther niet veel hulp verwachten. Behalve over de dood van Sip Piersma heerste daar ook verdriet over enkele andere familieleden die korte tijd daarvoor waren overleden. En geld om het werk uit te besteden was er niet.
In die periode kwam Lida Piersma in contact met dorpsgenoot Anne Oostenveld. Hij werkt bij de technische recherche van het district Alkmaar. Die trok zich het lot van de weduwe aan en besloot te proberen een hulpdienst te regelen om de verbouwing tot een eind te brengen. Hij hing briefjes op in het districtsbureau en bij de verkeersgroep, legde contacten met de landgroepen om aan vrijwilligers te komen. Zijn poging had resultaat. In het voorjaar van 1988 was de zaak geregeld. Het huis was gereed. Lida en Esther lieten in het Alkmaarse districtsblad weten dat de deuren van het huis op hun plaats hingen maar dat ze voor collega's van haar overleden echtgenoot open stonden.
Lida Piersma: ,,Ik zou niet weten hoe ik uit de problemen was gekomen als ik die hulp niet had gehad. Al die mensen die langskwamen om te tegelen, de leidingen te solderen, te isoleren, te schilderen en te behangen. En het was nog gezellig ook. Plotseling hadden we bijvoorbeeld de hele stagegroep uit Enkhuizen over huis. Dat was plezierig. Samen werken, samen koffiedrinken. Ik denk dat dat me over een heel moeilijke periode geholpen heeft. Nu is er rust. Alles staat waar het staan moet. Ik zit op stel, zoals ze dat hier noemen.''

(AH)

noteren: naam, adres en telefoon van uw info !

ALGEMENE INSPEKTIE
R.M.I. MOEHARRAM,
Postbus 958, 2270 AZ Voorburg
tel. 070-577111.

DISTRICT ALKMAAR
J. DE VRIES,
James Wattstraat 19,
1817 DC Alkmaar
tel. 072-195555.

DISTRICT AMSTERDAM
W. VAN PELT,
Postbus 20235,
1000 HE Amsterdam
tel. 020-226322.

DISTRICT APELDOORN
H. VAN ELTEREN,
Postbus 9018,
7300 DX Apeldoorn
tel. 055-774144.

DISTRICT BREDA
S.G.M. WORM,
Postbus 90114, 4800 RA Breda
tel. 076-224061

DISTRICT DORDRECHT
W. DE ROOIJ,
Postbus 174, 3300 AD Dordrecht
tel. 078-165555.

DISTRICT DRENTHE
VAKANT

DISTRICT EINDHOVEN
E.P.M. VAN DOOREN,
Postbus 564, 5600 AN Eindhoven
tel. 040-332211.

DISTRICT FRIESLAND
T. FENNEMA,
Postbus 103, 8500 AC Joure
tel. 05138-12435.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
VAKANT

DISTRICT GRONINGEN
J. MARING,
Postbus 30037,
9700 RM Groningen
tel. 050-269444.

DISTRICT 's-HERTOGENBOSCH
G.J. HARMSEN,
Postbus 90163,
5200 MS Den Bosch
tel. 073-201911.

DISTRICT LIMBURG
H.J.H. CLABBERS
A.W.M. STEENS,
Postbus 966, 6040 AZ Roermond
tel. 04750-71515.

DISTRICT NIJMEGEN
M.A. LIESKAMP,
Postbus 9109, 6500 HL Nijmegen
tel. 080-228273.

DISTRICT OVERIJSSEL
L.TH. REIJGERSBERG,
Postbus 611, 8000 AP Zwolle
tel. 038-210625.

DISTRICT UTRECHT
J. VAN HAAFTEN,
Postbus 345, 3700 AH Zeist
tel. 03404-19821.

DISTRICT ZEELAND
J.A.C. MULLER,
Postbus 5009,
4330 KA Middelburg
tel. 01180-32111

ALGEMENE VERKEERSDIENST
R. VAN REES,
Postbus 100,
3970 AC Driebergen-Rijsenburg
tel. 03438-14242.

DIENST LUCHTVAART
H.G. DAMVELD,
Postbus 7577, 1117 ZH Schiphol
tel. 020-5185911.

RIJKSPOLITIE TE WATER/SEKR.
R. VOSKAMP-VOESTERMANS,
Postbus 117, 3970 AC Driebergen
tel. 03438-14242

SCHOLEN:
Opleidingsschool Harlingen:
M.T. BERENDSEN,
Kon. Wilhelminastraat 41
8860 AC Harlingen
Tel. 05178-16541.

Centrale Opleiding Mobiele Eenheden:
H.J.H. CLABBERS,
Postbus 6020,
6077 ZG Herkenbosch
tel. 04752-2530

Verkeersschool/RP-museum:
P. GORISSEN,
Postbus 9034,
7300 ET Apeldoorn
tel. 055-330903.

C.I.O.V.: VAKANT.

RESERVE RIJKSPOLITIE
P.G. VAN DER VLIES,
Heemskerklaan 47,
8072 AB Nunspeet
tel. 03412-54444

VEILIGHEIDSDIENST KONINKLIJK HUIS
W. DE WIT,
Postbus 20414
2500 AK Den Haag
tel. 070-659800

INFO-SPORT
D. OBBES,
Van Leijnstraat 38,
3791 VS Achterveld
tel. 03425-2282.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

KOMMUNIKATIE VOOR PROFESSIONALS

TELSY TX 900, HET NIEUWE CRYPTO-SYSTEEM
• Geen synchronisatie, minimale vertraging, uitstekende spraakkwaliteit • Eén kompakte behuizing, direkt aansluitbaar op mobilofoon • 1 miljoen kodes PVD-norm connector programmeerbaar • Zeer aantrekkelijke prijs • PVD toegelaten.

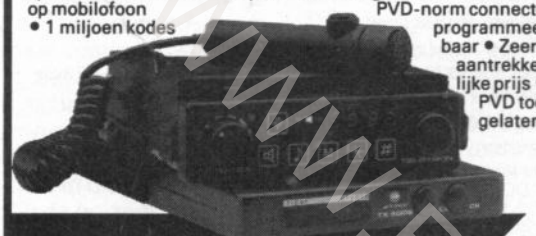

HET AUTOPHON LEVERINGS-PROGRAMMA:
• portofoons • mobilofoons • crypto (spraakversluierings) apparatuur • mobiele datakommunikatie. Bel voor meer informatie: 03480-17155.

Autophon Telekommunikatie B.V., Postbus 175, 3440 AD Woerden. Telefoon: 03480-17155. Telefax: 03480-22096.

AUTOPHON
een **ascom** onderneming

LEEN NU GUNSTIG

BEL 0 3 8 – 2 2 6 9 3 5

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	48 mnd	60 mnd	eff.* rente
8.000,–	204,–	171,–	10.9
15.000,–	378,–	316,–	10.2
20.000,–	504,–	422,–	10.2
25.000,–	631,–	528,–	10.2
40.000,–	1004,–	845,–	10.2
60.000,–	1514,–	1267,–	10.2

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,–	160,–	65	10.4	0.83
10.000,–	200,–	65	10.4	0.83
15.000,–	300,–	65	10.4	0.83
25.000,–	500,–	65	10.4	0.83
40.000,–	800,–	65	10.0	0.80
50.000,–	1000,–	65	10.0	0.80

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	96 mnd	120 mnd	eff.* rente
10.000,–	150,–	130,–	10.2%
20.000,–	300,–	261,–	10.2%
25.000,–	376,–	327,–	10.2%
40.000,–	601,–	523,–	10.2%
60.000,–	902,–	784,–	10.2%

* tarieven vanaf

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

Kort & Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• In Rotterdam kunnen winkeliers van de Boulevard-Zuid **telefonisch aangifte** doen van winkeldiefstal en vandalisme. (Trouw)

• De gemeentepolitie is geadviseerd **overtollige dienstwapens** ter vernietiging aan te bieden. De vergoeding bedraagt *f* 150,— tot *f* 200,— per ingeleverde karabijn. Met de aankoop hoopt het ministerie van Binnenlandse Zaken te voorkomen dat de 5000 wapens naar schietverenigingen gaan. (Trouw)

• Het winkelcentrum Hoog Catharijne in Utrecht krijgt vanaf 1 maart a.s. 12 toezichthouders, ook wel **nepagenten** genoemd. Ze worden ingezet tegen de criminaliteit en hebben de bevoegdheid procesverbaal op te maken. Ze zullen de veiligheidsmensen in het winkelgebied niet vervangen. (NRC)

• In Zweden is het aantal **verkeersongevallen waarbij wild (voornamelijk elanden) was betrokken** van 39% in 1986 naar 44% in 1987 opgelopen. Voor 1988 wordt nog een verdere stijging verwacht. Oorzaak: het Tsjernobieleffect. Na de ramp met de Russische kernenergiecentrale is de jacht teruggelopen nadat was vastgesteld dat de hoeveelheid radioactiviteit bij de in het wild levende dieren aanmerkelijk was toegenomen. In de omgeving van Gävle bedroeg de concentratie cesium bij afgeschoten wild soms meer dan tienmaal de waarde die is toegestaan bij het in de handel brengen van het vlees. (STT)

• Per jaar vinden binnen de bebouwde kommen 3750 **verkeersongevallen** plaats **waarbij voetgangers** overlijden of ernstig gewond raken. Vooral jonge kinderen en oudere mensen vormen een kwetsbare groep. Bijna driekwart van alle bij verkeersongevallen betrokken voetgangers betroffen kinderen van 7 tot 12 jaar. Bijna een kwart van de ongevallen vindt plaats tussen 12 en 2 uur. Zo'n 45% van de incidenten doen zich voor tussen 3 en 6 uur 's middags. Jongens van 7 tot 12 jaar zijn 2x zo vaak betrokken bij een ongeval dan de meisjes van die leeftijd. (Mensen op straat)

• De Rijkspolitie van Zeeland wil 15 tot 20 **onrendabele bureaus sluiten**. Er komt waarschijnlijk een experiment met een mobiele politiepost die ook bij calamiteiten kan worden ingezet. De Zeeuwse RP beschikt nu nog over 40 bureaus. (TvP)

• De Enschedese politie zet vanaf 1 april a.s. **werklozen** in **bij de bewaking** van een industriegebied. De gemeente selecteert de kandidaten en de politie leidt hen op. (Trouw)

• De 24 leden van het Regionaal Bureau Bovenlokale Criminaliteitsbestrijding in het Rijnmondgebied, geformeerd uit personeel van acht GP-korpsen en het RP-district Dordrecht zullen voor hun werk **geen aanspraak** maken op **reiskostenvergoeding** zoals vastgelegd in het Reisbesluit. Die rechten zijn afgekocht met een bedrag van *f* 150,— per maand netto.
Faciliteiten voor sport, muziek en studie worden in principe niet verleend. (Nieuwsmelder)

• Er is **corruptie bij de Nederlandse politie**. Er zijn onderzoeken vastgelopen omdat politiemensen hebben gelekt, meent de RP-overste K. de Maat, die de leiding heeft van het interregionaal rechercheteam Noord-Holland/Utrecht. Er zal een onderzoek worden ingesteld naar de ernst en de omvang van de corruptie. (KRO-Echo)

• Na 1 week is 63% van **gevluchte gevangenen** reeds terug. Na 4 weken 79%. Na 13-16 weken 91% en na 24 weken 96%. (NRC)

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Verkiezingen dienstcommissies RP

Nog geen dico voor Algemene Inspectie

UTRECHT. — De laatstgehouden verkiezingen voor de dienstcommissies bij de verschillende onderdelen van het korps Rijkspolitie hebben enige verschuivingen opgeleverd van de 'overigen' (GMV, RMU, vrije lijsten) en van de ANPV, ten gunste van de bondskandidaten.
De ACP streek met 133 zetels de grootste winst op. Het percentage stemmers op de afgevaardigden van de christelijke bond steeg van ruim 41 naar bijna 46%.
De NPB wist 116 zetels te verzamelen, het percentage van de aanhang bleef rond de 40% schommelen.
De ANPV liep terug van 24 naar 11 zetels (1985: 0,7%; 1988: 0,4%).
De 'overigen' moeten met 23 plaatsen, in plaats van de 39 van 1985 genoegen nemen. Een terugval van ongeveer 1,1% naar 0,9%.
Landelijk gezien was de verdeling: ACP 49,6%, NPB 41,4%, Overigen 6,9%, ANPV 1,7% en VHPA 0,4%.
De groep van hogere politieambtenaren heeft bij de RP niet gescoord. Ze telt nog slechts één vertegenwoordiger: overste Bert Löwenthal bij de dienstcommissie-ad-interim bij de Algemene Inspectie. Er hebben bij de staf van het korps geen verkiezingen voor een dico plaatsgevonden. In oktober had de voorzitter van de verkiezingscommissie, Dick Obbes, de AI laten weten dat er onder het personeel in Voorburg weinig belangstelling bestaat voor het werk van de dienstcommissie. Van de zittende vertegenwoordiging voelden alleen sommige bondsafgevaardigden voor een nieuwe termijn van drie jaar.
Obbes: „Elk korpsonderdeel moet een dienstcommissie hebben. Ook de Algemene Inspectie. Maar wat kan de functie daarvan zijn, als ze bij voorduring onthouden wordt van informatie, als ze slechts betrokken wordt bij ad hoc-beslissingen, als ze niet als een gelijkwaardige gesprekspartner wordt geaccepteerd. In heb de dienstleiding diverse malen op de hoogte gesteld van de problemen. Daar is nauwelijks op gereageerd. Totdat bleek dat de AI het de komende jaren waarschijnlijk zonder dienstcommissie zou moeten doen. Dat was kennelijk niet de bedoeling. Want ja, hoe verkoop je zoiets in het land . . .''
Kolonel De Wijs van de staf van de Algemeen Inspecteur heeft zich vanaf eind oktober met de moeilijkheden rond de dico beziggehouden. Hij heeft — namens de AI — de minister van Justitie toestemming gevraagd de voormalige dienstcommissie tot 15 april a.s. te laten zitten. Voor die datum zullen er in Voorburg verkiezingen worden gehouden. Als er tenminste voldoende kandidaten voor een dico-functie zijn.

(AH)

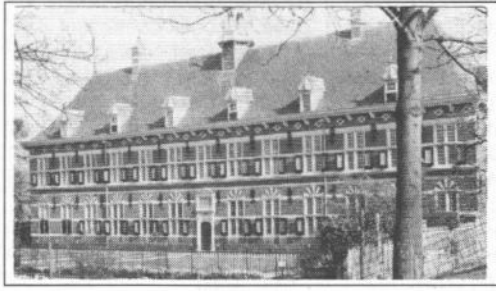

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Boekerij

Recensies:
Cees Doornhein, Bert Huizing, Ronald Schnitker.

Rode Jeugd

Het boek ***'n Hollandse Stadsguerrilla. Terugblik op de Rode Jeugd*** bevat gesprekken met het groepje jongeren dat vooral in de omgeving van Eindhoven aan het eind van de jaren '60 van zich deed spreken. De interviews leveren een beeld op van 'lastige jongeren' die zichzelf erg serieus namen voor wat betreft hun rol in het veranderen van de gevestigde orde. De culturele revolutie van Mao is voor velen onder hen een aantrekkelijk model om ook in Nederland eens orde op zaken te stellen.
We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de verhalen van zeven hoofdrolspelers nog gaten vertonen en dat feiten en gebeurtenissen achteraf zijn ingekleurd. De terugblik dient dus met de nodige reserves te worden gelezen.
Met de inhoud van de documentaire wordt een goed tijdsbeeld geschetst. Wellicht vormt het ook een goede correctie op het beeld van de Nederlandse 'stadsguerilla'. Het profiel ervan, zoals dat door de media van die dagen werd getekend, staat in schrille tegenstelling tot de waarschijnlijke werkelijkheid zoals we die nu ontdekken. Waar zijn die gewetenloze terroristen, zonder gevoel, zonder angst? Waar zijn de robotmensen die — zwaar getraind in een kamp in Zuid Jemen — uit zijn op de totale vernietiging van onze samenleving?
Dit groepje jonge mensen voldoet in het geheel niet aan dat beeld. Ze zijn ook niet de weg opgegaan om dat doel te bereiken. Elders hebben dit soort extreme ontwikkelingen wel doorgezet.
Men kan niet stellen dat politie en justitie niets hebben gedaan aan het verschijnsel Rode Jeugd. Voor hun rol en voor die van de inlichtingendiensten is er in de ogen van de toenmalige leden van de 'stadsguerilla' aan de hand van anecdotes slechts een niet serieuze, komische partij weggelegd. Dat lijkt een beetje in tegenspraak met het opgejaagde gevoel dat uit veel van de verhalen spreekt.
Toegegeven, van de kant van politie en justitie is er niet echt sprake geweest van een harde aanpak. Daarbij moet worden opgemerkt dat ook de Rode Jeugd-terreur echt 'Made in Holland' is gebleven. Terreur op klompen. Meer verbaal geweld dan echte actie. Op de vraag waarom die actie niet heeft doorgezet geeft Lidwien Janssen, een van de bekendsten van de Rode Jeugd, een antwoord: „Het liberale van de samenleving heeft voor mij de doorslag gegeven om te zeggen: ik kap ermee. Je was almaar bezig die maatschappij te bestrijden. Als die dan zo liberaal reageert, dan houdt het op." (CD)

'n Hollandse Stadsguerilla. Terugblik op de Rode Jeugd.
Auteurs: Frans Dekkers, Daan Dijksman.
Uitgeverij: Balans, Amsterdam.
Prijs f 24,50.

mr. f. panholzer

uittreksels arresten straf- en strafproces-recht

Jurisprudentie

De bundel ***Uittreksels arresten straf- en strafprocesrecht*** is voor de derde maal verschenen. Hij is samengesteld voor hen die in onderwijs en praktijk te maken hebben met strafrecht en strafprocesrecht. Van 1890 tot heden worden in chronologische volgorde 430 samenvattingen van de belangrijkste straf(proces)rechtelijke arresten weergegeven. In het boek troffen wij tal van zaken aan die uitgebreid in het nieuws hebben gestaan: Folkerts, Deep Throat, Menten, Meta Hofman. De bundel bevat tevens arresten die actuele waarde hebben: euthanasie, undercover-agent, geheimhouden van informant.
Iedere bespreking bevat de kern van de zaak en de centrale overwegingen en beslissingen van betreffende instanties. Uitgebreide registers (alfabetisch, chronologisch, op artikelen, op leerstukken en op delictsoorten) maken het boek zeer toegankelijk.
Het lezen van arresten is zonder juridische vaardigheden in de regel geen eenvoudige opgave. Dit boek echter laat zich gewoon lezen, terwijl de juridische kern direct zichtbaar wordt.
(RMS)

'Uittreksels arresten straf- en strafprocesrecht'.
Auteur: mr F. Panholzer.
Uitgegeven door J.B. van den Brink en Co, Lochem.
Prijs: f 33,50.

WWW.RUISPOLITIEKE.NL

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Vrouwenmishandeling:

'Gaat het weer een beetje, Els?'

Twee agenten bellen aan op het moment dat de echtgenoot zijn vrouw aftuigt. Hij trekt haar aan het haar en slaat haar met het hoofd tegen de kastdeur. De kinderen zijn het huis al ontvlucht. ,,Naar boven jij!'' Hij is een en al vriendelijkheid voor de politiemensen. ,,We kregen door dat hier ruzie was.'' De man wrijft nerveus door zijn haar en roept zijn vrouw. Ze komt de traf af. Heeft het bloed van haar gezicht gewassen en haar haren gekamd. Hij tegen haar: 'Gaat het weer een beetje, Els?' Ze knikt beschaamd. Hij tegen de politiemensen: ,,Ach ja, we hadden een probleempje. U kent dat wel. Maar het zal niet weer gebeuren.'' De agenten: ,,Zullen we dat dan maar afspreken?''

Gelukkige tijden . . .
De hoofdrolspelers Marijke Veugelers (Gouden kalf, beste actrice 1988) en Filip Bolluyt als het echtpaar Els en Huub.

Op 13 december 1988 vond de landelijke première plaats van de videofilm 'Man slaat Vrouw'. Drs. Elly Vreeburg, directeur van de landelijke organisatie slachtofferhulp, reikte het eerste exemplaar van de film uit aan de minister van Justitie.

Er zijn geen cijfers bekend van de omvang van vrouwenmishandeling in het gezin in Nederland. Gemeten naar onderzoeksresultaten in het buitenland worden er waarschijnlijk jaarlijks 340.000 vrouwen slachtoffer van geestelijke, lichamelijke of sexuele mishandeling binnen het huwelijk. ,,Het is niet een onderwerp waar binnen politiekringen veel aandacht aan wordt besteed. De politie weet vaak niet hoe ermee om te gaan'', aldus mr. Anneke Visser, commissaris van politie in Den Haag.

Uit de praktijk van slachtofferhulp is inmiddels wel duidelijk geworden dat vrouwen die worden mishandeld, bang zijn voor hun partner. Zij verwachten bij het optreden van de politie steun en bescherming. Drs. Vreeburg: ,,Politie en hulpverleners moeten accepteren dat vrouwen vaak jarenlang bij hun mishandelende partner blijven, soms hun leven lang. Die man is niet alleen mishandelaar maar ook iemand van wie de vrouw houdt en gelukkige tijden mee kent. Ze wil dat de mishandeling stopt. Ze hoopt op verbetering. Hulpverleners zullen moeten accepteren dat de praktijk zo werkt en hierop moeten inspelen, al begrijpen ze niet waarom de vrouw niet vertrekt.''

Het doel van de voorlichtingsfilm is meer inzicht te bieden in de problematiek van vrouwenmishandeling en de deskundigheid van hulpverleners te vergroten. Met de film worden geen oplossingen voor alle problemen rond vrouwenmishandeling aangereikt. De inhoud biedt wel stof tot praten. Voor de doelgroepen (politie, rechterlijke macht, huisartsen, etc.) is een brochure met achtergrondinformatie samengesteld.
De docent krijgt suggesties aangereikt voor trainingen en voorlichtingsbijeenkomsten waarbij de film wordt gebruikt. Uiteindelijk doel is de opvang van mishandelde vrouwen te verbeteren.
De film is gemaakt op initiatief van iemand die jarenlang in een vrouwenopvanghuis heeft gewerkt. Tijdens voorlichtingsbijeenkomsten voor de politie heeft zij gemerkt dat het bestaande materiaal — onvoldoende en veelal uit het buitenland afkomstig — niet aansloeg: ,,Dit gebeurt in Boston, niet in Nederland . . .'' 'Man slaat vrouw' laat de reacties zien van familieleden, buren, politie en huisarts op de mishandeling in een keurig gezinnetje in een rijtjeshuis.

De film kan worden gehuurd of gekocht bij:

- *NCGV Film- en videotheek, Da Costakade 45, 3521 VS Utrecht. Tel. 030-941899 (bgg 030-935141) of bij*
- *Cinemien, Entrepotdok 66, 1018 AD Amsterdam. Tel. 020-279501/238152.*

Inlichtingen: Drs. Edith Gerritsma, voorlichtster landelijke organisatie slachtofferhulp, tel. 030-340116.

(AH)

WWW.PLIKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Biesboer, H. owmr. te Alkmaar per 31-12-88 de dienst verlaten.
Kamphuis-Hanssen, A.E.M. wmr. I te Medemblik per 6-12-88 de dienst verlaten.
Pol, J. van de wmr. I te Schagen per 1-12-88 met f.l.o.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen.

District Apeldoorn

Baltus-Kaptein, M.C.A. wmr. I te Elburg per 1-10-88 verplaats naar Bergen (distr. Alkmaar).
Blankenstijn, E. wmr. I te Nijkerk per 1-10-88 aangewezen als 2e begeleider Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Bruins, J.W. te Gorssel per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Dieperink, E. per 1-9-88 aangesteld als wmr. te Lochem.
Driessen, A.A.J. te Voorst per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Dijkstra-Brattinga, J.C. per 1-10-88 aangesteld als wmr. te Dronten.
Hekezen, J.H. van per 1-10-88 aangesteld als wmr. te Nunspeet.
Lamberink-Endeman, G. per 1-10-88 aangesteld als wmr. I te Heerde.
Limburg, A. van te Apeldoorn per 1-9-88 bevorderd tot B/3.
Marsman, A.W.G. te Nunspeet per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Meurs, J.W. te Dronten per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Mey, G. van de pkw. te Zutphen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Meijer, L. te Elburg per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Sloten, C. van te Oldebroek per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Smit, J.G. per 1-10-88 aangesteld als wmr. I te Nijkerk.
Streek, A. van de adj. te Heerde per 1-10-88 met f.l.o.
Takken, J.W. te Vorden per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Weerden, S. te Apeldoorn per 1-10-88 bevorderd tot B/5.
IJperen, A.M. van te Ermelo per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
IJperen-Hofman, S.C. van te Putten per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

District Breda

Bielars, J.T.P.J.M. adsp. pkw. te Breda per 1-10-88 bevorderd tot pkw. A B/5.
Deenen, M.W.M. wmr. te Goirle per 1-10-88 verplaatst naar district 's-Hertogenbosch.
Hemert, D.J. van te Dongen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Heijden, L.H.A.M. v.d. te Made en Drimmelen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Hoogers, P.J. te Hilvarenbeek per 11-6-88 bevorderd tot res.wmr. I.
Horst, P.C.J.G. v.d. wmr. I te Klundert per 1-10-88 verplaatst naar Zevenbergen.
Ieneveld, P.J. van adsp. pkw. te Breda per 1-10-88 bevorderd tot pkw. A B/5.
Ierland, J.F.H. van te Raamsdonk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Jong, L.C.D. de te Rucphen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Keppel, J. owmr. te Zevenbergen per 1-10-88 verplaatst naar Apeldoorn.
Linden, M.M.G.A. v.d. wmr. I te Oisterwijk per 1-10-88 de dienst verlaten.
Luijten, R.A.G.M. te Goirle per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Nienkemper, D.B. wmr. I te Zevenbergen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Oerlemans, L.G.J. te Nieuw-Ginneken per 1-10-88 bev. tot wmr. I.
Pelkmans, J.M. te Udenhout per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Sande, J.A.H. van de te Hilvarenbeek per 11-6-88 bevorderd tot res. wmr. I.
Scheffers, W.J.G. te Hilvarenbeek *per 11-6-88 bevorderd tot res.wmr. I.*
Snoeren-Verhoef, M.E. wmr. I te Loon op Zand per 20-10-88 de dienst verlaten.
Vennix, H.F.P.G. te Hilvarenbeek per 11-6-88 bevorderd tot res.wmr. I.
Verhoeven, J.J.C. te Nieuw-Ginneken per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Verlooij, J.A. te Raamsdonk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Verpaalen, L.C.J. te Zundert per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Wijnheijmer, I.H. te Oisterwijk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Geen opgave ontvangen.

District Friesland

Geen opgave ontvangen.

District 's-Gravenhage

Geen opgave ontvangen.

District Groningen

Assink, R.P. te Appingedam per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Dekker, J.H.F. te Hefshuizen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Eefting, C. wmr. I te Zuidhorn per 1-10-88 de dienst verlaten.
Huizenga, J.B.J. wmr. I te Marum per 1-9-88 verplaatst naar Lauwersoog (RPtW).
Jintes, W. te Hefshuizen per 1-10-88 verplaatst naar Stedum en bevorderd tot owmr.
Paapst, S.K. res.wmr. te Appingedam per 1-10-88 de dienst verlaten.
Scholten, H.J. te Zuidhorn per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Veen, H.G.H. ter wmr. I te Bedum per 1-9-88 verplaatst naar Borger (distr. Drenthe).
Wierenga, P. wmr. I te Leens per 15-10-88 verplaatst naar Groningen, aangewezen als vuurwapendocent.
Wiertsema, B.S.H. te Leens per 1-10-88 verplaatst naar Kloosterburen en bevorderd tot owmr.

District 's-Hertogenbosch

Boer, J.N. owmr. te Sprang-Capelle per 1-10-88 verplaatst naar district Breda.
Egmond, L.C.J.C. wmr. I te St. Michielsgestel per 1-10-88 verplaatst naar Boxtel.
Gelder, G.J. van te Grave per 1-10-88 verplaatst naar Nistelrode en bevorderd tot 2e owmr.
Koopmans, T.M. te Boxmeer per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Meulensteen, C.A.M. te Oploo per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Moeskops, A.M.A. te Vlijmen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Olde Scholtenhuis, H.J. wmr. I te Cuijk per 1-10-88 verplaatst naar distr. Apeldoorn.
Popelier, P.H.A. hfd. RAP te 's-Hertogenbosch per 15-10-88 de dienst verlaten.
Reuver, D.B.G.P. de te Woudrichem per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Selten, W.A.M. te Cuijk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Veen, R. van te Werkendam per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Verhaegen, J.H. wmr. I te Woudrichem per 1-9-88 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Zanden, G.H.J.M. van de te Drunen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Baars, T.C.E.M. wmr. I te Elst per 1-10-88 de dienst verlaten.
Baars, T.P.J.C. te Huissen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Berendsen, I.H.E. te Huissen per 15-7-88 bevorderd tot B/4.
Bongers, P. owmr. te Nijmegen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Boom, R.T.M. wmr. te Brakel per 1-10-88 de dienst verlaten.
Breman, M.H. te Gendringen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Bruin, M.J. de te Ubbergen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Bruyn, G.B.A. de wmr. I te Didam per 1-9-88 verplaatst naar Arnhem.
Burg, J. ter adj. te Arnhem per 1-10-88 met f.l.o.
Derksen, R.H.M. te Huissen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Engelen, H. van wmr. I te Neerijnen per 1-10-88 verplaatst naar Huissen.
Fenten, H.M.W. te Maasdriel per 1-9-88 aangewezen als postcdt. te Zaltbommel en bevorderd tot owmr.
Herrewaarden-van der Heijden, H. van per 1-11-88 aangesteld als adm.medew. te Geldermalsen B/4.
Huiberts, H. per 1-10-88 geplaatst als wmr. I te Zaltbommel.
Jeukens-Zeller, E.P.C. te Huissen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Klievink, G.J. Off. II te Nijmegen per 1-10-88 aangewezen als Officier Algemene Zaken.
Könning, R.T.G. per 1-10-88 aangesteld te Nijmegen B/9.
Munster, G.J. van adj. te Arnhem per 1-10-88 met f.l.o.
Oude, C.J.W. de wmr. te Lienden per 1-10-88 verplaatst naar distr. Dordrecht.
Peters, A.G.A. te Maasdriel per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Rens, B.H.W.M. van per 1-9-88 aangesteld te Nijmegen B/6.
Slagter, A.J.A. per 15-11-88 aangesteld als adm. medew. te Zaltbommel B/3.
Steen, S.M.B. van per 1-10-88 aangesteld te Nijmegen B/9.
Stokx, J.C.F. te Arnhem per 1-10-88 bevorderd tot B/5.
Timmermans, R.C.J. te Groesbeek per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Ulrich, G.J. te Lienden per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Verrips, G.A. wmr. I te Valburg per 1-10-88 de dienst verlaten.
Vreeman, G. per 1-11-88 geplaatst te Zaltbommel als wmr. I.
Weenk, W.H. te Didam per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Wierbos, H.D.P. te Ubbergen per 1-10-88 aangewezen als rayoncdt. te Gendringen en bevorderd tot owmr.

District Overijssel

Aarnink, C. res.wmr. I te Tubbergen per 1-12-88 de dienst verlaten.
Briemen, H. van res.wmr. te Wierden per 1-12-88 de dienst verlaten.
Dekker, H. res.wmr. I te Brederwiede per 1-12-88 de dienst verlaten.
Hofman, A.G. per 1-12-88 aangesteld als res.wmr. te Ommen.
Koedijk, A.J. te Rijssen per 1-12-88 bevorderd tot res.wmr. I.
Kwakkel, F. res.wmr. I te Wijhe per 1-12-88 de dienst verlaten.
Mulder, C.M.G. per 1-12-88 aangesteld als res.wmr. I te Tubbergen.
Ruitenberg, J. res.wmr. I te IJsselmuiden per 1-9-88 de dienst verlaten.
Spoor, G.S. per 1-12-88 aangesteld als res.wmr. te Ommen.
Vegte, J. van de res.wmr. te Goor per 1-11-88 de dienst verlaten.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Per 1-10-88 aangewezen als groepscommandant van de Verkeersgroep Zeeland **adj. M.W. Jaarsveld**. Hij was voordien hoofd loopbaanontwikkeling, opleiding en vorming bij de staf van het district Zeeland.

Algemene Verkeersdienst

Bekkers, J. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/6.
Berkel, J.M. van te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Boom, J. te Driebergen per 1-7-88 bevorderd naar B/7.
Dekker-Oskam, J. te Assen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Dirksen, D.F. te Driebergen per 1-9-87 bevorderd naar B/6.
Dufour, L.C.R. te Driebergen per 1-10-88 bevorderd naar B/3.
Empelen-van Es, T.C. van B/4 te Driebergen per 1-10-87 aangesteld in vaste dienst.
Ginkel, W.A.C. van B/4 te Driebergen per 3-10-88 verplaatst naar Zwolle (distr. Overijssel).
Haan, C. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/6.
Hengst, J.T. te Assen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Huygen, S.C. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Jongkind, J.G. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/6.
Middeldorp, F. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Mulken, C.M.M. te Grathem per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Nieuwamerongen, A. van te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/6.
Polman, E.A.M. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Smedes, T.B. wmr. I te Breda per 1-10-88 verplaatst naar Driebergen.
Staal-Koudijs, W. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Tellingen, J.N. van te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/8.
Wouda-van de Ploeg, D. te Driebergen per 1-7-87 bevorderd naar B/5.
Vis-Broersma, T.D. te Driebergen per 1-9-87 bevorderd naar B/6.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Geen opgave ontvangen.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV, COME, Opl. Harlingen en Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

■

ZAKBOEK HULPOFFICIER VAN JUSTITIE 1989/90

onder redactie van
mr. M. G. M. Hoekendijk, m.m.v. mr. G. J. Knijp

Dit zakboekje beoogt een korte en heldere omschrijving te geven van de dwangmiddelen en overige bevoegdheden van de HOVJ, het begrip "verdachte" en de daarop betrekking hebbende relevante jurisprudentie. Tevens wordt aangegeven welke functionarissen HOVJ zijn. Bewust is gekozen voor de bespreking van de dwangmiddelen die de HOVJ als zodanig en die welke hem als opsporingsambtenaar ter beschikking staan.

Aandachtspunten van deze nieuwe druk

• functie- en taakomschrijving van HOVJ • voorgeleiding en invrijheidstelling • schaduwen • dwangmiddelen en diplomatieke onschendbaarheid • afgifte van minderjarige • ademanalyse en bloedproef • invordering rijbewijs • handhaving straatverboden.

Het Zakboek HOVJ is een echt zakboek geworden. Door het formaat (11 × 18,5) kunt u het gemakkelijk overal mee naar toe nemen en raadplegen, als u dat wilt. U kunt ook een abonnement op het zakboek nemen. U ontvangt dan steeds het nieuwste zakboek automatisch thuis met 20% korting. Het zakboek verschijnt om de twee jaar.

Omvang 248 pag., f 35,– bij abonnement f 28,– (incl. BTW, excl. verzendkosten).

Voor telefonische bestellingen kunt u ons distributiecentrum Libresso bellen: 05700-33155.

Ter gelegenheid van de 2e editie van het zakboek worden door de auteur van het zakboek aan de Nederlandse politie academie te Apeldoorn themadagen "dwangmiddelen" (recente ontwikkelingen) en "hulpofficier van justitie" verzorgd. Bij voldoende deelnemers kan de themadag "dwangmiddelen" ook decentraal verzorgd worden. Voor nadere (schriftelijke) informatie kunt u zich wenden tot de NPA (tel. 055-550844).
Voor informatie omtrent het **Toets- en onderwijsprogramma Dwangmiddelen** kunt u zich tot de uitgever wenden.

GOUDA QUINT BV
ARNHEM

6801 MK Arnhem, Postbus 1148
Telefoon 085-474762

Ook verkrijgbaar via de boekhandel
Prijswijzigingen voorbehouden

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ S. GOUDA QUINT
D. BROUWER EN ZOON

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Parachutespringen doe je op Texel!

Volg tijdens uw vakantie op Texel een volledige opleiding voor het A-brevet. En maak tevens gebruik van vele andere sportieve recreatiemogelijkheden op het meest veelzijdige waddeneiland, zoals brandingzeilen, surfen, tennis, etc.

Informatie bij Paracentrum Texel op het vliegveld Texel, telefoon 02220-11464 of 11436 b.g.g. 02220-18911.

POL

POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

RPuzzel

januari 1989

In de cryptopuzzel 3 (november 1988) was een foutje geslopen. Tussen 18 en 19 horizontaal was een hokje niet zwart gemaakt. De problemen die daardoor ontstonden en de foutjes die dat opleverde zijn de puzzelaars niet aangerekend. Sorry voor het ongemak!

Prijswinnaar: **A. Wassens** te **Apeldoorn**. Gefeliciteerd.

Elke maand is er een waardebon van *f* 25,— beschikbaar voor een inzender van een goede oplossing van het cryptogram. Aan het eind van deze jaargang wacht er bovendien een extra prijsje voor een van de puzzelaars die de meeste goede oplossingen van de crypto-competitie heeft ingestuurd en zo de meeste punten heeft bijeengesprokkeld.

Deze maand weer een 'gewone' puzzel voor de non-crypto's.

De resultaten inzenden voor 10 februari a.s.

Adres: **Puzzelredactie RPm, Postbus 20099, 7302 HB Apeldoorn.**

Stand:

30 punten: J.A.C. Waardijk, A. Wassens, W.A. Streefland.
28 punten: J. de Wit, B. Koobs, G. Karsch.
27 punten: A.W. van Rijswijk-Schouten.
19 punten: L. Voorderhake-de Keijzer, R. v.d. Berg-Luyks,
10 punten: C. Wielinga, A.M. Kale, A.J. Oolhorst, A. Andeweg, J. Olsder.
7 punten: R. Mulder.
6 punten: G. Sikkema.

Oplossing november-puzzel

Horizontaal:

1: Spuitgast
5: Broer
8: Harlingen
9: Diagram
10: Prosit
11: Groetend
12: Geleng (tussen zool en hak, was te vinden in 'neerleggen')
14: Aas
16: Kennel
18: Ore
19: Werken
20: Ouders (Oude + Sr.)
22: Bijwonen
23: Duitsland
24: Kijkje
25: Anagram

Verticaal:

1: Schip
2: Illusie
3: Gunstig
4: Tandarts
5: Belager
6: Overgeven
7: Redmiddel
12: Grootboek
13: Lederwerk
14: Afronden
15: Zwijntje
16: Knotten
17: Nadelig
21: Sodom

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Cryptogram (5)

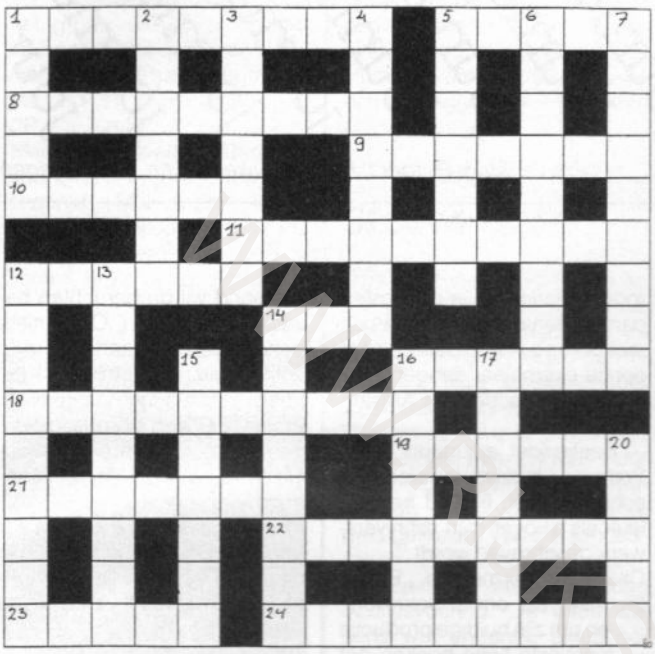

Horizontaal:

1: Aantrekkelijk als het koud is. (9)
5: Ik heb liever dat U het vriendelijk vraagt. (5)
8: Het kan boven ook wel wat minder. (9) (N.B. twee woorden)
9: Geef me de ruimte in het zwembad. (7)
10: Ughe, ughe. (6)
11: Boerentrek. (10)
12: Moet nog wat worden. (6)
14: Frans drinkt het graag. (3)
16: Dat valt wel te verkopen. (6)
18: Dit betreft arbeid. (10)
19: In Apeldoorn is het goed . . . (6)
21: Deze Friese plaats en de Sociaal Economische Raad hebben niets met deze vogels te maken. (7)
22: Kijk, er zit een insect op het weefgetouw. (9)
23: Wat vreemd, het laatste deel van vernielen is gelijk aan repareren. (5)
24: Dit wordt iets later wel gebracht. (9)

Verticaal:

1: Ik garandeer U dat deze puzzel niet moeilijk is. (5)
2: Is dit een zeer warme nachtspiegel? Nee hoor! (7)
3: Kijk in de spiegel en denk na! (7)
4: Zij kwamen niet verder dan de rand van het nest. (8)
5: De boerenpolitie zoekt ruzie op hoog niveau. (7)
6: Een télékip? Nee, alleen maar iemand die bezig is met zijn grens. (9)
7: Een uitgestrekt moeras? Neen een plaats in Utrecht.
12: Bij de recherche mag U hierin de boef zoeken. (9)
13: Zo te horen heeft U uw been bezeerd. Een soldaat heeft er echter twee nodig. (9)
14: Dit staat mij helemaal niet aan. Dit moet tot het allerlaatst worden uitgesteld. (8)
15: Trek 1 maar uit als U het ijs opgaat. (7)
16: Bij afbraak wordt de verbinding verbroken. (7)
17: Een jongen en een meisje waren iets van plan, maar de uitvoering liet te wensen over. (7)
20: Mag ik U nu verzoeken de oplossing mij toe te sturen. (5)

Doorloper

Van links naar rechts:

1. druk - bedrog - uitgeperst suikerriet; 2. ook niet - meteoorsteen - en andere - boksterm; 3. wettig - opplakbriefje - voorzetsel - neerslag; 4. onbep. vnw. - voorm. Russ. heerseres - werpanker - muggelarve; 5. echtgenoot - Hare Hoogheid - lichaamszwakte - bijbelse stad - voorzetsel; 6. larve - Griekse godin - thans - navolging; 7. onderscheiding - titel - plaaggeest - oude lengtemaat - Uitgebreid Technische School; 8. navigatiemiddel - natuurk. term - deel v.e. molecule - voorzetsel - eiland bij Nieuw-Guinea; 9. afgod - maat v. ruw Noors hout - slim - keurig - riv. in Italië; 10. zandheuvel - soort appel - verkoophuisje - pl. in Overijssel; 11. soort antilope - zilver - gebakje - halfedelsteen - afvoerkanaal; 12. betonsoort - aantekenboek - eiland in de Oostzee; 13. verlaagde toon - oude Latijnse bijbelvertaling - zeer groot - persoonlijk - pers. vnw.; 14. watering - email-lak - land in Azië - onmiddellijk; 15. deel v.e. huis - water in Friesland - chem. element; 16. volmaakt - zeldzaamheid - riv. in de Sovjet-unie - ter inzage; 17. boom - pl. in Friesland - klank - spinnewebdraad - ontkenning.

Van boven naar beneden:

1. beletsel - overleg; 2. equator - schone jongeling - pl. in Zeeland; 3. overgeleverd verhaal - Ital. gebergte; 4. kerkelijke vervloeking - zoon v. Agamemnon - spil; 5. sportterm - Europeaan - bijb. figuur - vrucht; 6. vogelverblijf - hemelgeest - pl. in Zwitserland; 7. traag - Amerik. gouden munt - deel v.e. boom - vreemde munt; 8. een geheel volk betreffende - teugel - bijb. reus; 9. plezier - troefkaart - symbool - waakzaam; 10. vreemde munt - bijb. figuur - splitsing v. moleculen - mythol. figuur; 11. gard - med. specialist - muze; 12. onbaatzuchtigheid - bezigheid tot ontspanning - boom; 13. buitengemeen - vuurmond - Eng. titel; 14. bakmengsel - jagersroep - bezienswaardigheid in Madrid - vaste brandstof; 15. ex tempore - noot - grondtoon - vulkaan op Sicilië - tussenzetsel - uniek; 16. haren zeef - koorhemd - Zuidamerik. knaagdier - laatsgenoemde; 17. bevlieging - onderste deel v.d. ruggegraat - soort onderwijs - bouwmateriaal; 18. sierplant - militaire muziekuitvoering - troep jachthonden; 19. Europ. zeestraat - landtong - zwemvogel - streep - gemeen.

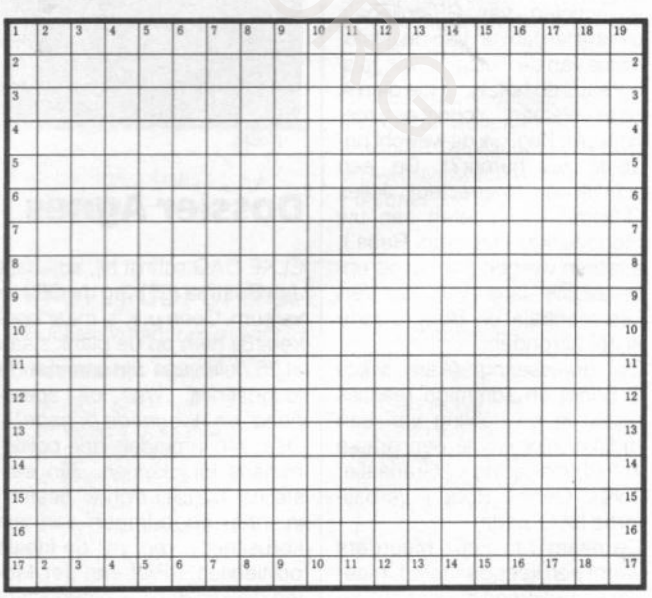

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

RP journaal

Victor van Voorburg

Foto's: Marc Rutgers, Hans Kouwenhoven, TR Nijmegen.

Jelles O'Bode

BIJ DE AVD in Driebergen rees een nieuwe kerstster: **Jelles Bode**, rond de jaarswisseling verrast door stapels ansichten en nieuwjaarskaarten. Wat is er gebeurd?
Vertel'es Jelles. De verraste filemelder tast nog in het duister.
De reacties komen van heinde en ver, van bejaardentehuizen en scholen, van GP-collega's uit Amsterdam en van de telefonistes van de Postgiro, van reisbureaus en hotels. ,,Hoe dien ik dit te verstaan'', schrijft een meneer plechtig, ,,is dit wellicht bedoeld als humor?'' De een schrijft aan Inspecteur Jelles O'Bode ('de groeten aan uw medewerker **Rob van Rees**'), anderen werpen zich op als enthousiaste fans van de Verkeerscentrale en Bode/Obode in het bijzonder.
De adressering (Aan Jelles O'Bode) en sommige reacties wijzen in de richting van een radio-discjocky die een grapje in RP-magazine ('Granaatje: Jelles Onheils-Bode') verbasterde tot O'Bode.
De naam van **Felix Meurders** wordt een keer genoemd, maar Vara's radioman houdt zich van de domme. Bij de AVD denkt men eerder aan een grap van VPRO's **Wim T. Schippers**. Deze ludieke programmamaker heeft als **Jacques Plafond** (van het wekelijkse radioprogramma *'Ronflonflon'*) in het verleden al eens in een directe uitzending geprobeerd Jelles van zijn stuk te brengen. De AVD'er die als actief carnavaller (lid van de Raad van Elf in Wijk bij Duurstede) wel tegen een stootje kan, vond Plafonds reacties echter beneden peil ('verlaagd Plafond') en liep boos weg. Bij de VPRO kom men ons niet met de verdachte Wim S. doorverbinden. Misschien brengt een volgende uitzending (elke woensdag Radio 3, 17.03-18.00 uur) enige opheldering.

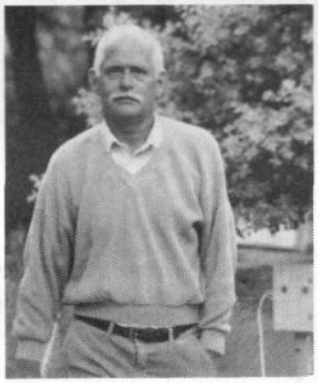

Dossier Agnes

ELKE DAG schrijft hij, adjudant **Jan Postma** (59) van de GP Hilversum. Geen p.v.'s, maar boeken. Bij hem op de plank staan al 25 delen van zijn spannende jeugdseries *'Wolf de speurhond'* en *'Vliegende brigade'*.
Daar zijn inmiddels drie politieromans bijgekomen. Zijn eersteling 'Dossier Agnes' heeft hij in 1986 opgedragen aan zijn korpschef (,,voor mij de ideale politiebaas'') **Piet van der Molen** die inmiddels is overgestapt naar een directiebaan bij de Postbank.
Van zijn roman *'Dossier van de rode spionnen'*, een Amsterdamse zaak, heeft hij samen met collega **Appie Baantjer** het eerste exemplaar aangeboden aan de korpschef van Amsterdam.
— Beetje ijdel, adjudant?
Postma: ,,Jazeker. Iedereen die schrijft is ijdel. Ik vind het ook leuk als er over mijn schrijverswerk geschreven wordt.''
Dit jaar gaat hij met f.l.o. ,,Eindelijk meer tijd om te schrijven'' . . . en om zijn huidige productie — tenminste twee boeken per jaar — nog wat op te voeren.

Ka Ar Tjé

,,DE AI moet op afstand gaan sturen'', luidt een van de conclusies van het Organisatiebureau *Van de Bunt* (Amsterdam) in zijn rapport over de Reorganisatie van de Algemene Inspectie, *die — volgens Voorlichting* — in februari haar climax zal bereiken. Afstand is een rekbaar begrip. Vorig jaar trok **WFKJF** — samen met enkele HC's — op dienstreis ('Opiumtrip') door Japan. De tweede reis (4 weken door de Volksrepubliek China) was voor najaar '88 gepland, maar moest worden uitgesteld: 'Administratieve redenen'. Het gerucht wil dat de visitekaartjes (met Chinese tekens) niet op tijd klaar waren. Een feit is wel dat drukkerij *KEP* toen tot haar nek in de 'paspoortaffaire' zat.
Niemand wil de geruchten bevestigen. KEP niet (,,Ons is niets bekend van die kaartjes''), AI's voorlichters evenmin (,,KEP heeft hier niets mee te maken''). Er ligt wel een corpus delicti: een proef van het (verkeerde) Chinese kaartje. De telefoonnummers zijn die van de AI, maar — zoals elke Chinees u kan vertellen — er staat de naam op van een Duitse ingenieur: **Horst Nagel** van *Domino Touristik GmbH.*
Het nieuwe (goede) kaartje is inmiddels afgeleverd. Niet door KEP. Het vliegtuig naar Peking vertrekt op 13 maart a.s.

Arjup

ALWEER in het nieuws: **Arjo de Jong** (34), flitsend langs het met dollartekens versierde firmament. De RP'er die als jong kapitein commandant van een arrestatieteam was, naar Soestdijk verhuisde om er 2e man VDKH te worden, zich liet wegkopen door **Freddie Heineken** die hem tenslotte tot zelfstandig ondernemer bestemde en nu — nog geen jaar later — directeur van het Britse concern *Control Risks.*
Politieverslaggever **Bert Bommels** (auteur van 'Het blauwe leger'), die hem opzocht op het Haagse landgoed *Marlot*, beschrijft 'het vroegere wonderkind van de Rijkspolitie' in Else-

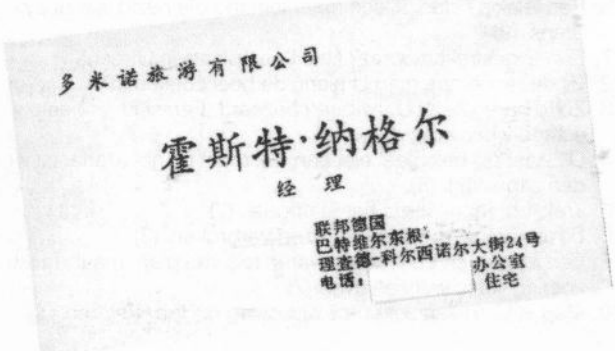

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

vier als een echte yup: gezeteld achter een groot bureau, perfect gesneden costuum (grijs met grote ruiten), representatief, snelle Lancia voor de deur, veel relaties bij politie en justitie, getraind in de omgang met VIP's.
'Managing director Benelux' staat er op zijn *(brandnew)* visitekaartje. Met meer salaris schoon dan hij ooit als AI of HC zou kunnen verdienen.
Control Risks houdt zich in de

Arjo de Jong.

luwte bezig met het beschermen van de belangen van mensen en organisaties die veel (geld) te verliezen hebben. Hoofdkantoor in Londen, filialen in Washington, Melbourne, Madrid en nu ook in Den Haag. Wat gaat De Jong doen? ,,Veiligheidsplannen maken voor rijken en grote bedrijven.'' CR-Den Haag heeft al een 50-tal vette klanten. Want er worden heel wat pogingen tot afpersing gedaan: Slechts enkele worden bekend; per jaar komen zeker 20 van die miljoenenzaken nooit in de publiciteit, schat de nieuwe manager. Control Risks praatte overigens ook mee in de ontvoeringszaken van Heineken en **Gerrit-Jan Heijn**.
Control Risks gaat ook oncontroleerbare risico's aan: rapporteert aan grote ondernemingen over de politieke situatie in 70 landen, werkt met vroegere kopstukken uit krijgsmacht en geheime dienst en gaat dubieuze kwesties (Zuid-Afrika, Irangate, Ierland) niet uit de weg.
Echte 007's dus, zij het wat minder volmaakt. Volgens Bert Bommels maakt 'de club van **Cees Sietsma**' zich nog altijd vrolijk over de lelijke misser van een CR-man, wiens notities over mededelingen van de Heineken-ontvoerders door een verslaggever in een vuilniszak werden aangetroffen . . .

Storm-baan

DE ENIGE burger-RP'er die bijna elke ochtend door privé-chauffeur **Arie Kramer** met de dienstauto van de Algemeen Inspecteur (nog steeds zonder standaard) van zijn woning in Zoetermeer wordt afgehaald om samen met **WFKJF** naar Voorburg te rijden, **Frans Breumelhof**, heeft voor het grote geld gekozen. Van Personeelszaken (POV) naar Financieel-economische en Technische bedrijfsvoering. ,,Ik wilde wel eens wat anders'', aldus het verhuisde hoofd.
Mr. **Jeep Y. Stuitje** wilde ook wel eens wat anders. Hij vertrok van Biza's DG (Personeel en Vorming) naar Voorburg om Breumelhof in diens baan op te volgen.
Ter introductie: veel RP'ers hebben Stuitje leren kennen als officier bij de Mariniers. Ter geruststelling: in Personeelszaken is hij minder stormachtig.

Breumelhof (m.) op de koffie bij drs. Hennie Anthonijsz (Dir. Pol.) en CIOV-directeur Bob van Twillert.

Tafel 10

EVEN leek het erop dat met het kolonelspak ook zijn drager kon worden weggehangen. Maar nog geen half jaar na zijn afscheid ('U was geen populaire baas') is **Gerard Feijlbrief** al weer helemaal terug. De Nijmeegse oud-DC komt al tijd tekort.
Zijn hondenleven in het weekend, als voorzitter van de dresseerclub KNPV, is bekend (Journaal nr. 7-1988). Daarnaast is hij aangewezen voor projectgroep-Mulder, die moet onderzoeken wat voor de organisatie de gevolgen zijn als de politie op straat straks (wetsvoorstel) zelf de bekeuringen voor lichte verkeersovertredingen moet incassseren.

De derde taak van de (in turbotaal) kolo-Feijl ligt in de kroeg. Op donderdagmiddag aanschuiven in café *'De Boterwaag'*, altijd aan dezelfde tafel. Dat is dan ook de naam van het praatprogramma van Radio Gelderland, dat elke week rechtstreeks wordt uitgezonden: *'Tafel 10'*. De flo'er maakt deel uit van het (volgens gespreksleider **Rob Trip**) 'illustere gezelschap' van praatgrage notabelen ('smaakmakers') uit de regio, die aan de borreltafel over alles en nog wat hun mening geven.
In het district Nijmegen worden nu op donderdagmiddag om half zes talloze autoradio's in de file afgestemd op Radio Oost. Om te horen of kolo-Feijl nog steeds zo denkt als ze dachten dat hij zou denken. Ongeveer eens per maand is hij aan de beurt. Het meest opvallende vindt zijn ex-personeel, dat hij zich voor de radio zowel met 'kolonel' als met 'jij' laat aanspreken.

GRANAATJE
Utrecht:
Baars Bovenbaas

Kolo-Feijl met hofdame tijdens een koninklijk bezoek (archieffoto).

Met stip

NIEUW in onze Pol-Pop-Poll: **Arjo de Jong**, die zijn AI-ervaring zeer duur verkoopt (zie ook 'Arjup'); AVD'er **Jelles Bode**, die wel eens onderaan de lijst heeft gebungeld als filemelder, maar nu plotseling is doorgebroken naar de 4e plaats (zie bij 'Jelles O'Bode').
De Hilversumse korpschef **Piet v.d. Molen** trok opnieuw de aandacht door zijn vertrek naar de Postbank-directie en zijn afscheid als voorzitter van de KNWU.
Andere nieuwkomers: de Edese hip **Van Seventer** (schilderijenroof Kröller-Müller museum), en als onverwachte come-back: **Feijlbrief** (zie bij 'Tafel 10').

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: noem eens bekende politiemensen.

1 december 1988	1 januari 1989
1. Gert Koffeman	1. Gert Koffeman
2. Leen v.d. Linden	2. Leen v.d. Linden
3. Eric Nordholt	3. Karel van Seventer (•)
4. Reinder Algra	4. Jelles Bode (•)
5. Piet van Reenen	5. Piet v.d. Molen
6. Peter Hector	6. Appie Baantjer
7. Jan Wiarda	7. Jan Wilzing
8. Appie Baantjer	8. Gerard Feijlbrief
9. Peter IJzerman	9. Rob van Rees
10. Pronko van Gils	10. Arjo de Jong (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

30e jaargang / januari 1989 / nr. 5

Zaken zijn Zaken

RP-Breda in zee met Wang Nederland

De Rijkspolitie van Breda en *Wang Nederland BV* hebben een overeenkomst gesloten voor de levering van achttien computernetwerken. Deze waren op 1 januari gereed voor gebruik op de diverse landgroepen van het district. Ze bestaan uit een Wang PC-380 die gebruikt wordt als netwerkserver met daaraan — via een Wang VINES netwerk — een aantal intelligente werkstations.
De hardware wordt gebruikt voor het bedrijfsprocessensysteem dat is ontwikkeld door de RP in Breda.
(Bron: Persbericht Wang)

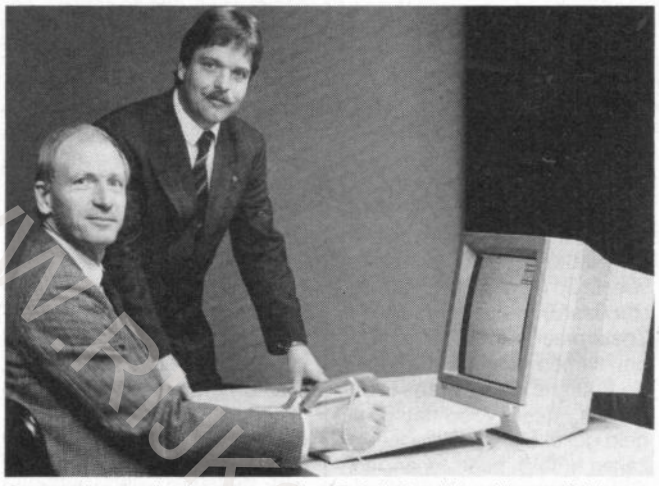

Overeenkomst: districtscommandant B.A. Lutken (l.) en Wangs divisiemanager G.H. Brefeld.

Eind aan extra faxlijn

Het bedrijf *Faxplan* dat gespecialiseerd is in telecommunicatievoorzieningen heeft de Voice Fax Selector (VFS) op de markt gebracht. Het is een systeem dat een faxvan een telefoonsignaal kan onderscheiden en het vervolgens naar het juiste apparaat kan sturen. De VFS maakt het mogelijk om bij afwezigheid via dezelfde telefoonlijn zowel faxberichten op te nemen als boodschappen op de telefoonbeantwoorder te registreren. Een automatische doorkiezer en de fax kunnen met het systeem ook op een lijn gebracht worden.
Het systeem kost *f* 399,— (excl. BTW).
Inlichtingen: tel. 035-284666.
(Persbericht Faxplan Hilversum)

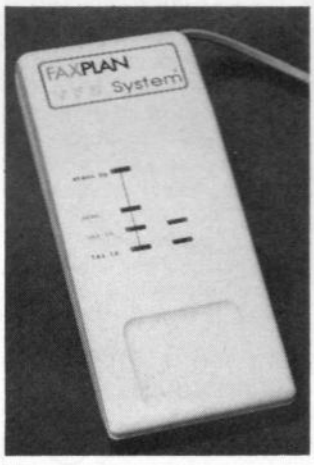

Kogelvrij

De Amerikaanse fabrikant van kogelvrij materiaal *Guardian Group International*, heeft zich op de burgermarkt gestort met de presentatie van een serie kogelvrije bontjassen.
Het geheim van de jassen zit in de voering, die is gemaakt van de superkunstvezel kevlar. Dit materiaal is vijf keer zo sterk als een gelijk gewicht in staal. De kogelvrije jassen kunnen in alle modellen en lengtes worden geleverd. De goedkoopste uitvoering is een simpele, kogelvrije regenjas voor vierduizend dollar.
(Volkskrant)

Klapbakens

De *Vermolen Groep* heeft nieuwe klapbakens op de markt gebracht waarmee tijdelijke wegafzettingen kunnen worden gerealiseerd. Deze 'plasticades' zijn gemaakt van slagvast polyethylene en in de Verenigde Staten al jarenlang in gebruik. Ze zijn aan beide zijden voorzien van scotchlite. Het retroreflecterend materiaal kan worden uitgevoerd in een rood-witte arcering of worden voorzien van tekst en logo. Het is ook mogelijk er panelen op aan te brengen. Ze kunnen met klitteband op de bakens worden bevestigd.
(Bron: Persbericht Vermolen Groep)

Security '89

Van 19 tot 22 september a.s. wordt in de Jaarbeurs te Utrecht voor de negende keer de Security beveiligingsbeurs gehouden. Dit jaar worden meer dan 16.000 bezoekers uit kringen van bewaking, beveiliging, risico-beheersing en preventie verwacht. De vraag naar diensten en producten komt globaal voor 60% voor rekening van het bedrijfsleven, voor 30% van de overheid en voor 10% uit de groeiende particuliere markt.
Op Security '89 wordt een scala van beveiligingsapparatuur getoond. Van eenvoudig hang- en sluitwerk tot computergestuurde systemen voor brand- en inbraakdetectie en beveiligingssystemen voor kantoren en fabrieken. Ook apparatuur voor de particuliere woning komt aan bod.

Het expositieprogramma omvat:

- Adviesbureaus voor beveiliging.
- Apparatuur voor detectie en melding van brand, rook en gas.
- Beveiliging tegen industriële spionage.
- Beveiligingsuitrusting, dienst- en beveiligingskleding.
- Bewakings- en alarminstallaties.
- Brand- en calamiteitenbeveiliging.
- Computer software beveiliging.
- Dienstverlening op het gebied van geldtransport, bewaking, controle.
- Gecomputeriseerde beveiligingssystemen.
- Inbraak-, diefstal- en overvalbeveiliging en preventie.
- Mechanische beveiliging.
- Misdaadbestrijding.
- Sociale alarmsystemen.
- Transportbeveiliging, speciale voertuigen.
- Voorlichting en vakliteratuur.

De openingstijden zijn van 10.00 tot 17.00 (op 22/9 van 10.00 tot 18.00 uur). De toegangsprijs bedraagt *f* 12,50.

■

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- 'Apartheid wordt zo overdreven . . .'
- Zuid-Afrika lokt Nederlandse politie-officieren met snoepreis
- Wat er allemaal kan gebeuren als een boete niet wordt betaald
- Waarom vrouwelijke officieren afhaken

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 6
FEBRUARI 1989

REDACTIERAAD:

C. Doornhein, Driebergen (voorz.) (AVD)
H.G. van Gangelen, Leiderdorp (staf district)
H.A.M. Heusschen, Ulft (landgroepen)
D. Hilarides, Apeldoorn (staf district)
P.H.M. van Hout, Den Bosch (techn. rech.)
S.J. van Hulst, Den Haag (algemene inspectie)
J.K. Pietersma, Amsterdam (res. RP)
R.M. Schnitker, Schiphol (dienst luchtvaart)
R. Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

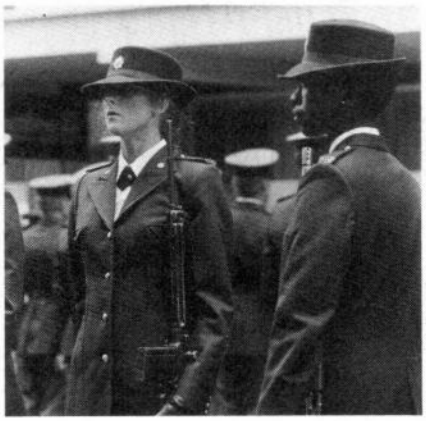

Omslagfoto:
Vrouwen van de Zuidafrikaanse politie in november 1988 tijdens een parade in Johannesburg met zware automatische (F.A.L.) wapens.
(Foto: Cedric Nunn/Werkgroep Kairos)

Nederlandse politie naar Zuid-Afrika?

Kort voordat dit nummer naar de drukker ging, ontvingen wij onderstaande brief van de Zuidafrikaanse dominee dr. Allan Boesak.

Aan de redactie van RP-magazine

Tijdens een kort verblijf in Nederland hoorde ik van mijn relaties dat uw blad een advertentie voor een COZA-reis naar Zuid-Afrika, aangeboden door de stichting Herstel, geweigerd heeft.
Ik moet u zeggen dat ik door dat gebaar zeer bemoedigd ben.
Nederlandse politieambtenaren en marechaussees kunnen niets van Zuidafrikaanse collega's leren, integendeel.

Dr. A.A. Boesak
Foundation for Justice and Peace
Kasselsvlei (Suid-Afrika)

Wat is er aan de hand? Waarom weigert RP-magazine een advertentie? Wie sponsoren een studiereis voor politieofficieren naar Zuid-Afrika en waarom? Een achtergrondverhaal 4

De loop van het recht na een parkeerovertreding 10

Politievrouwen en ellebogen
Wie trekt de speerpunt uit de stroop? 12

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

Boekerij 24

Cursief 26

Personalia 27

Puzzel 30

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

WWW.RUKPVLIET.ORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (1)

De dominees gingen voor

Door Koen Aartsma (tekst) en Bert Huizing

Apartheid: onoverkomelijke handicap voor een goede relatie tussen de verwante naties Zuid-Afrika en Nederland. Rapporten van Amnesty International: grove schendingen van mensenrechten, discriminatie op grond van huidskleur, martelingen, genadeloos hard optreden van de politie, kinderen in strafkampen.
De Nederlandse overheid heeft stelling genomen: geen culturele betrekkingen meer met Zuid-Afrika. Ook de Nederlandse politie kan een confrontatie niet meer uit de weg gaan. Honderden ACP'ers en NPB'ers begonnen een brievenactie naar collega's in Zuid-Afrika (1985). Leden van de beroepsgroep Politie bij Amnesty Nederland uitten hun bezorgdheid in brieven aan de verantwoordelijke autoriteiten in Zuid-Afrika (1987). Het hoofdbestuur van de International Police Association liet zijn Zuidafrikaanse IPA-sectie weten 'niet welkom' te zijn op het wereldcongres 1988 in Rotterdam.
Acties die de publiciteit haalden, maar door gene zijde niet beantwoord werden.
En dan nu eensklaps een reactie. Geen antwoorden op vragen, geen opening van zaken, geen confrontatie, zelfs geen harde tegenaanval. Zuid-Afrika kiest de softe toer: *public relations*. Een uitnodiging aan alle politieofficieren in Nederland om te komen kijken. Geen gezeur over mensenrechten, maar gewoon een interessante studiereis, gesponsord door vrienden van Zuid-Afrika. Een mooi gebaar.
Toch heeft RP-magazine geweigerd de advertentie voor die reis op te nemen. Waarom? Wat zit hier achter?
Opening van zaken. En de les van de dominees die voorgingen.

Het gaat om een advertentie van de *'Stichting tot Herstel van Culturele betrekkingen Nederland - Zuid-Afrika'*, waarin zij maximaal 20 politie/marechaussee-officieren (m/v) in actieve dienst uitnodigt voor een studie/oriëntatiereis van 3 weken naar Zuid-Afrika in mei-juni 1989. Als eigen bijdrage voor vliegretour, vervoer en verblijf in Zuid-Afrika wordt slechts *f* 1.500,— gevraagd, nog geen derde van de werkelijke kosten.
De advertentie (omvang 1/4 pagina) werd RP-magazine aangeboden voor het januari-nummer 1989. De uitgever, die voor het advertentiebeleid verantwoordelijk is, heeft gemeend de advertentie te moeten weigeren. Overigens na overleg met — en met volledige instemming van — de redactie.
Op welke gronden? Uiteraard niet omdat wij onze lezers willen onderschatten. Uiteraard kunt u zelf beoordelen wat u van zo'n advertentie vindt. (Natuurlijk krijgt u van ons de volledige tekst te zien). Bovendien: opneming van een advertentie wil toch niet zeggen dat uitgever of redactie het met de inhoud eens behoeven te zijn?
Waarom dan toch deze weigering, de eerste in het dertig-jarig bestaan van RP-magazine?
Omdat — zo vertalen wij de juridische formulering van directeur drs Jan Breed met onze woorden — omdat Uitgeverij J.B. van den Brink & Co de Apartheidslobby niet wil steunen. De redactie is blij met deze beslissing, omdat die haar eigen standpunt ondersteunt: solidariteit met de positief bedoelde protestacties van de politiebonden, Amnesty, IPA en andere politiecollega's.
De Stichting HERSTEL (zoals zij zich veelal wat verhullend presenteert) zit echter niet stil. Zij heeft nu alle politieofficieren persoonlijk aangeschreven, op hun werkadres. Een persoonlijk gericht rondschrijven, onschuldig verpakt in blanco envelop met alleen een postbusnummer erop. Is er reden voor geheimzinnigheid?
Eerst even een paar andere sluiers wegtrekken. Wat is de Stichting Herstel en haar moederstichting COZA? Wat zijn de doelstellingen? En wie trekken aan de touwtjes?

De COZA van Boot

Terug naar 1976. Op 10 oktober maakt de Zuidafrikaanse omroep, de *Suid Afrikaanse Uitsaai Korporasie* (SAUK) bekend, dat er een solidariteitsbeweging is opgericht die alle pro-Zuidafrikaanse organisaties in Nederland overkoepelt. Voorzitter is de dan 74-jarige oud-burgemeester van Hilversum, J.J.G. Boot, die op dat moment in Johannesburg verblijft.
Voor de SAUK-microfoon vertelt Boot dat het nieuwe orgaan *Comité Overleg Zuid-Afrika* (COZA) wordt genoemd en dat het kan rekenen op de steun van 200.000 sympathisanten. Deze bluf is

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Demonstratie tegen Apartheid bij de opening van het parlementsjaar in Pretoria. *(Foto: Dave Hartman/Kairos)*

zelfs Boots geestverwante oud-collega, het 2e Kamerlid Maarten Schakel te dol. Als oud-voorzitter van de *Nederlands Zuidafrikaanse Werkgemeenschap* (NZAW) kent hij de reële cijfers: tweeduizend leden van de NZAW en dan nog eens zoveel aanhang bij de vier andere zusterorganisaties. Met 20.000 sympathisanten is de Boot-club royaal getaxeerd. Wie wel eens een 'vleisbraai' (barbecuefeestje) van NZAW heeft bijgewoond, weet hoe klein de besloten SA-club eigenlijk is.

Maar Boot heeft gescoord. ,,Met zijn verklaring heeft voorzitter Boot veel publiciteit gekregen in Zuid-Afrika'', meldt NRC-correspondent Willem Offenberg aan zijn krant, ,,de SAUK maakt in vrijwel elke nieuwsuitzending melding van de zaak. Vooral in propaganda-uitzendingen, bestemd voor het overige deel van zuidelijk Afrika, werd buitengewoon veel aandacht gegeven aan de (volgens Boot) steeds toenemende solidariteit in Nederland met Zuid-Afrika.''

De NRC-correspondent heeft in Lusaka (Zambia) van welingelichte kringen vernomen ,,dat Zuid-Afrika een tegenwicht wil geven aan de openlijke betuiging van steun aan zwart Afrika door de Nederlandse premier tijdens zijn bezoeken aan Tanzania en Zambia.''

Anderhalf jaar later stapt Boot naar de geestverwante notaris Sissing in Zwolle om zijn COZA per 28 februari 1978 als Stichting te laten inschrijven. Mèt de doelstellingen: *politieke, ideële en financiële.* De formulering mag vaag zijn, ze maakt toch wel iets duidelijk van wat de Stichting beoogt. Zoals (doelstelling 2): *,,Weerstand te bieden aan de ideologie van deze tijd, die de volle nadruk legt op de rechten van de mens en op de heilsdynamiek van de geschiedenis, maar te weinig rekening houdt met de souvereiniteit van God.''*

Volgens de huidige voorzitter zijn de bestuursleden te vinden in de rechter vleugels van de gereformeerde en hervormde gezindten, die zich verwant voelen met Die Nederduitse Gereformeerde Kerken in Zuid-Afrika.

Doelstelling 4 zegt iets over de politieke opstelling: *,,Aan het Nederlandse volk duidelijk te maken hoezeer het welzijn van alle inwoners van Zuid-Afrika, zwart, blank en bruin, wordt bedreigd door het communistisch imperialisme, de economische belangenpolitiek der Westerse mogendheden, het revolutionair verlangen van zwart Afrika en het optreden van de Wereldraad van Kerken, om aldus te voorkomen dat Nederland meehelpt deze bedreiging te vergroten.''*

Maar er is ook een financieel doel: *,,Gelden bijeen te brengen voor de financiering van educatieve, medische en sociale projecten die ten doel hebben de nietblanke bevolking te helpen in haar ontwikkelingsproces.''*

Van een geldstroom naar zwart Zuid-Afrika is nooit iets gebleken, aldus de interkerkelijke werkgroep Kairos.

Eerder vloeit er iets in omgekeerde rich-

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

ting. Door de stichtingsvorm te kiezen, kan het bestuur zijn gelden naar eigen goeddunken beheren. (Een stichting kent geen leden, alleen begunstigers). Er wordt nooit opening van zaken gegeven over het financieel beheer. Bekend is alleen dat de COZA een rekening bij de Rabobank in Vijfhuizen heeft, waar de huidige voorzitter ir Knibbe woont. Evenals Boot destijds is Knibbe nu tevens voorzitter van andere ongrijpbare COZA-dochters: de *Stichting 'Geen Kerkgeld voor Geweld'* en de *stichting 'Herstel van Culturele Betrekkingen Nederland Zuid-Afrika'*.
De laatstgenoemde (van de omstreden advertentie) houdt zich bezig met het organiseren van reizen voor Afrikagangers.

De domineesreis 1986

,,De wijze waarop de Nederlandse politie door de Stichting Herstel wordt benaderd, lijkt opvallend veel op de gang van zaken bij de predikantenreis in 1987'', signaleert het *Oecumenisch Studie- en Actiecentrum voor Investeringen* (OSACI) in Utrecht, dat onderzoek doet naar commerciële activiteiten van Nederlandse bedrijven in de Derde Wereld.
Die predikantenreizen waren een reactie op de anti-apartheidsacties van kerkelijke zijde. De politiereis lijkt een reactie op anti-Apartheidsactiviteiten van politiezijde. Bij OSACI neemt men aan dat de bedoelingen van beide reizen ook wel niet veel van elkaar zullen verschillen. Hoe ging dat bij de dominees?
In mei 1986 organiseerde *Die Afrikaans-Nederlandse Werkgemeenskap* (Johannesburg) een eerste reis voor Nederlandse predikanten van gereformeerde en hervormde kerken. De ANW — het Afrikaanse zusje van de militante Stichting Nederlands-Zuid Afrikaanse Werkgemeenschap (NZAW) in Wageningen — is een organisatie van blanken in Zuid-Afrika die ervoor ijvert in Nederland begrip te kweken voor de positie van de blanken en de politiek van de regering in Zuid-Afrika.
Volgens de werkgroep Kairos (Christenen tegen Apartheid) telt de Nederlandse kolonie aldaar zo'n 40.000 personen en nog eens een zelfde aantal dat dit streven steunt. Kairos noemt hen 'extremer dan de Apartheidsfanaten van Die Nasionale Party'.
Die eerste predikantenreis werd dus gesponsord door een radicale Apartheidsclub. Kan dat wel, dominee? ,,Het risico van eenzijdigheid is te groot'', waarschuwde de secretaris van het Geref. Deputaatschap Oecumene Buitenland, dr A. Kruyswijk. ,,De delegatie zal ongetwijfeld zwarte mensen ontmoeten, maar het is zeer twijfelachtig of dat de groep is die de problemen van het ongenoegen van de Apartheid op de juiste manier weet te verwoorden.''
Het eerwaarde groepje gaat echter enthouiast op reis en keert drie weken later nog enthousiaster terug. Twee van hen, de gereformeerde predikanten Kwast en Rienstra schrijven weinig genuanceerde reisverslagen, die heftige reacties oproepen. Vooral in Friesland, waar ds Lodewijk H. Kwast een eigen platform heeft, als eindredacteur van de Friese Kerkbode.
Kairos noemt de reis 'uitermate bedenkelijk', maar de stichting COZA spreekt van 'een succes', dat navolging verdient.
In oktober '86 gaat COZA-secretaris P.C. van Es (Almere) op dienstreis naar Pretoria om daar de mogelijkheden voor een tweede predikantenreis te bespreken. Deze keer zal COZA betalen. In de eigen 'blauwe brochure' wordt een oproep geplaatst. Niet tevergeefs: de benodigde halve ton is spoedig bijeen. De tweede reis kan beginnen.

Domineesreis 1987

In december '86 stelt de Stichting Herstel — de reisdochter van COZA die dan 'inmiddels al duizenden Nederlanders met een 4-weeks verblijf in Zuid-Afrika heeft rondgeleid' (Knibbe) — een advertentie op: *Predikantengroepsreis van 8-29 mei 1987. Drie weken verblijf, inclusief vliegretour voor maar f 1.000,—.*

''. . . en daarnaast voldoende gelegenheid om naar eigen inzicht en behoefte rond te kijken'' (COZA-brief). (Foto: Center Press)

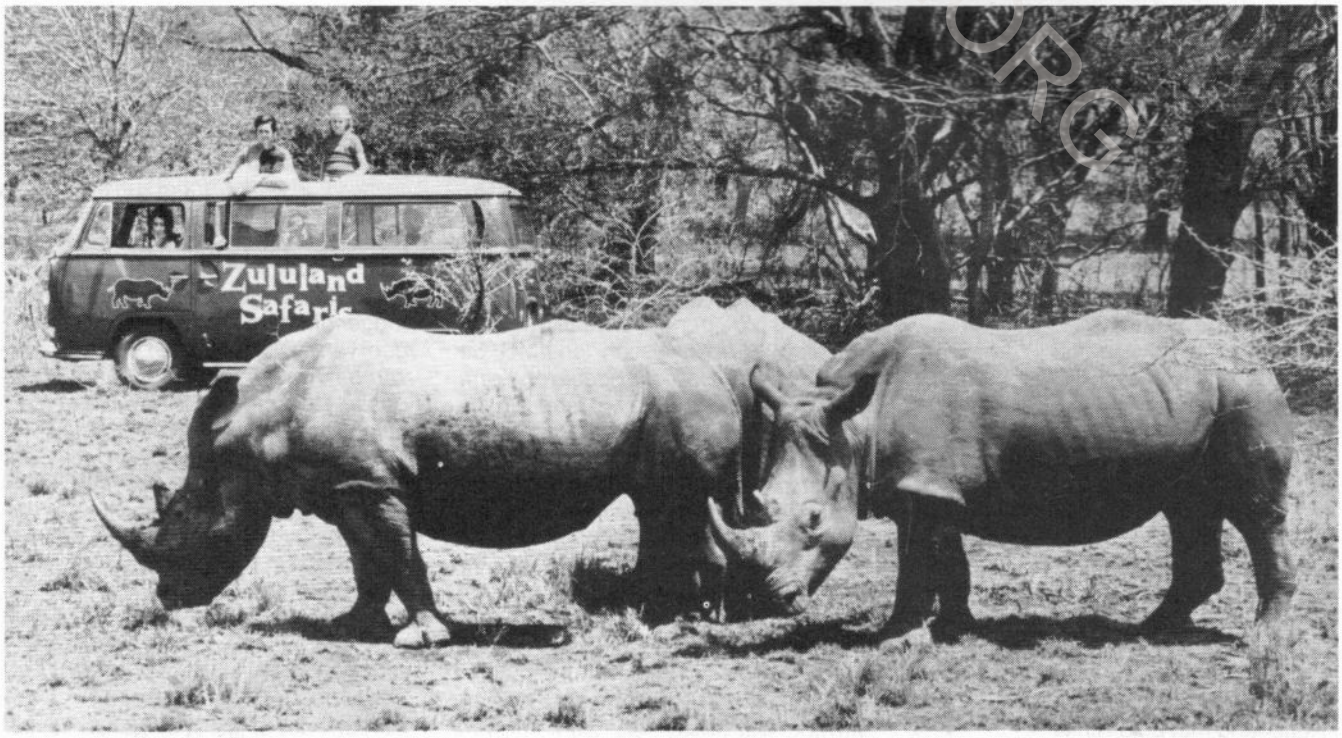

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Het leger is niet 'slegs vir blankes'. Daar komen ook gekleurde soldaten goed van pas. (Foto: Inligtingsdienst Suid-Afrika)

De advertentie wordt aangeboden aan dagblad Trouw, aan het Centraal Weekblad (Geref. kerken), aan het maandblad 'Kerkinformatie' (officieel orgaan van de Geref. Kerken) en aan het Hervormde blad 'Woord en Dienst'.
De eerste drie bladen weigeren de advertentie op te nemen. Gezien het beleid van de Hervormde Synode zou Woord en Dienst ook moeten weigeren, maar de Haagse uitgever (Boekencentrum) had even niet opgelet. Van de 8000 abonnees — onder wie de meeste Hervormde predikanten — meldt zich een tiental voorlopig aan.
Om ook de synodaal gereformeerde predikanten te bereiken, besluit de stichting Herstel hen — aan de hand van het Jaarboek van de Gereformeerde Kerken in Nederland — met een rondschrijven op hun huisadres voor haar voorstel te winnen. Van de honderden aangeschreven zieleherders meldt zich om te beginnen eveneens een tiental.
De brief roept ook negatieve reacties op. 'Namens vele leden', protesteert het bestuur van de *Vereniging van Predikanten van de Gereformeerde Kerken in Nederland* schriftelijk (13-2-1987) bij de stichting COZA tegen haar 'direct mailing'. In haar antwoordbrief (25-2-1987) zegt COZA wel blij te zijn met de weigering van de advertentie: ,,Het schrijven en persoonlijk toezenden van de brief heeft achteraf gezien beter gewerkt dan een advertentie.''
Ter geruststelling verzekert COZA dat de zwarte woonstad Soweta wel degelijk op het reisprogramma staat. Ontmoetingen met ANC-leden zijn echter uitgesloten (,,Het ANC is nog altijd een verboden organisatie. De leidslieden zitten ofwel in het buitenland dan wel gevangen''). De vraag of men bij zwarte predikanten zal kunnen logeren, ,,zal ter plekke worden bekeken door onze zusterorganisatie die in Zuid-Afrika het reisprogramma voorbereidt.'' (Later zal blijken dat geen van deze toezeggingen kon worden gerealiseerd, — AKA). Uiteindelijk stappen er negentien predikanten het vliegtuig in. Een aardig succes, vindt COZA ('een echte Gideonsbende'), maar op de vele duizenden dominees is de oogst toch wat mager, zeker gelet op het onwaarschijnlijk lage lokprijsje van *f* 1.000,— terwijl een vergelijkbare reis van drie weken vier tot zesmaal zoveel kost. Onder de negentien ook nog een half dozijn 'onechte' dominees; geestelijk verzorgers van de krijgsmacht en predikanten van zwakzinnigeninrichtingen.

Tegenbezoek

Voor wat hoort wat. Terwijl de 'Gideonsbende' zich op haar reis voorbereidt, komt er in maart/april een tegenbezoek van een klein groepje (blanke) Zuidafrikaanders, uitgenodigd door de stichting Herstel. Ook deze reis is exact geprogrammeerd: Logeren bij geestverwanten, veel kilometers in de auto (2000 km), gesprekken met gelijkgezinde predikanten, een kerkdienst bij Herstelvriend ds L. de Ru in Schiedam (een van de 19), een jaarvergadering van de eigen NZAW en een ontmoeting met 'de Nederlandse pers', te weten redacteuren van het Reformatorisch Dagblad, het Nederlands Dagblad (Gereformeerd gezinsblad) en de Evangelische Omroep. Met als enige 'zwarte bladzijde' in het programma: een bezoek aan de Synode van de Hervormde Kerk, waar ook Kairos Document een 'siening' heeft, zoals de Afrikaanders notuleren.
Dank zij de ontvangen voorlichting konden de blanke gasten hun rapport afsluiten met de formulering: ,,Ons is met sorg getref deur die geestelijk-sedelijke verval in die Nederlandse kerk en samenleving. As die Here ons begenadig om ons probleem in Suid Afrika op te los, sal ons 'n verantwoordelikheid hê om die evangelie na Europa terug te dra.''
De laatste aanbeveling is hoopgevend: ,,'n Groter aandrang vanuit die vriendekring van Suid Afrika op die S.A. regering om die tempo van verandering te versnel, zal verwelkom wordt. 'n Mens luister eerder na jou vriende as jou vyande.''

Voorbereidingen

Inmiddels buigen de negentien predikanten zich over het concept-reisprogramma. Op papier ziet het er redelijk uit: ontmoetingen in Pretoria en Durban, bezoek aan Soweto, kennismaking met

(advertentie)

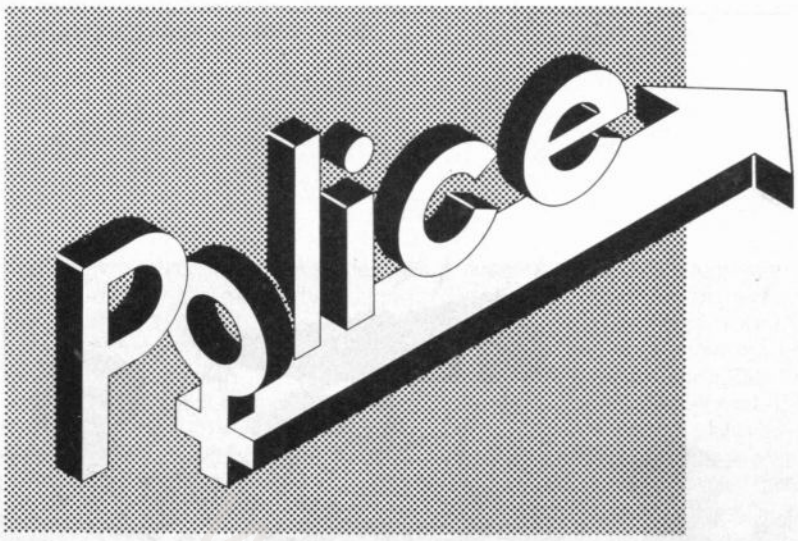

INTERNATIONALE CONFERENTIE VOOR POLITIEVROUWEN

19-23 MAART 1989

KOM NAAR NOORDWIJKERHOUT EN ONTMOET COLLEGA'S UIT BINNEN- EN BUITENLAND!

Van 19-23 maart wordt voor de eerste maal in Nederland de Internationale Conferentie voor Politievrouwen gehouden.
Plaats van samenkomst:
Congrescentrum Leeuwenhorst in Noordwijkerhout.

In kleine groepen wordt tijdens verschillende werkzittingen gesproken over belangrijke onderwerpen als:

- positieve akties voor vrouwen binnen de politie
- samenwerking tussen mannen en vrouwen bij de politie
- hebben politievrouwen gelijke kansen?
- politievrouwen in de media
- ongewenste intimiteiten
- loopbaanplanning etc. etc.

Ook wordt er een start gemaakt met de oprichting van een Europees Netwerk voor Politievrouwen.

Speciaal voor Nederlandse deelnemers zijn er dagkaarten beschikbaar.
Wilt u meer over de conferentie weten?
Vul dan bijgaande bon in, knip 'm uit en stuur 'm op.
Uitgebreide informatie en een aanmeldingsformulier wordt dan toegezonden.

Congressecretariaat:
Acta Organisatie
Van Boetzelaerlaan 10
2581 AH Den Haag
Telefoon: 070-54.26.00
Fax: 070-52.51.06

Stuur mij informatie over de Internationale Conferentie voor Politievrouwen.

Naam: .....

Functie: .....

Werkadres: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

In een gefrankeerde envelop sturen naar: **Acta Organisatie**
Van Boetzelaerlaan 10
2581 AH Den Haag

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

kleurlingen, Zoeloe- en Indiërgemeenschappen. Tenslotte drie dagen in Pretoria voor evaluering en nabespreking. ,,Met dit reisprogramma gaan wij overleggen met onze zusterorganisaties in Zuid-Afrika'', schrijft COZA, ,,om te zien wat mogelijk en uitvoerbaar is.''
In de COZA-brief vallen enkele details op die bezoekers van groepsreizen naar Oostbloklanden en andere straffe regimes zullen herkennen: ,,Ter verkrijging van een visum is een onderhoud met een staflid van de Zuidafrikaanse Ambassade *noodzakelijk*. Hoe dit op een prettige manier kan worden opgelost, zullen we bekend maken nadat alle deelnemers definitief bekend zijn.''
,,Voorts verzoeken wij u ons een curriculum vitae te zenden, ter inlichting van onze organisaties in Zuid-Afrika.''

Terug in Nederland

De goede voorbereidingen en een perfecte begeleiding tijdens de reis staan garant voor succes. Reeds tijdens de reis haalt ds Ravensbergen uit het Friese Wijnjewoude de pers met zijn uitspraak dat hij 'met trots een blanke Zuidafrikaan zou zijn'. Terug op Schiphol werpen twee Vorstervrienden zich op als woordvoerders van de groep.
,,Het is lang niet zo erg als in Nederland wordt beweerd'', zegt de legerpredikant drs Fokkema (Harderwijk), die heeft vastgesteld 'dat de Apartheid nagenoeg is verdwenen'.
Inrichtingspredikant ds Tsj. Zuidema weet het nu zeker: ,,In Nederland wordt men onvoldoende, onvolledig en onjuist voorgelicht.''
Op grond waarvan die stellige beweringen? Wat hebben de dominees zoal gezien? Wie hebben zij ontmoet?
Ds Moodley en de zwarte bisschop Mokoera, twee vertegenwoordigers van kleine uiterst rechtse denominaties, worden als paradepaardjes opgevoerd. Zij hadden geen problemen met de Apartheid. Dr Beijers Naudé nog ontmoet? (,,Nee, die wilde ons niet ontvangen''). Dr. Allan Boesak dan? (,,Wilde ook niet. Toen ds Becker hem toevallig toch tegen het lijf liep, weigerde Boesak hem te woord te staan. 'Ik praat alleen met betrouwbare mensen', zei hij''). Nelson Mandela of zijn vrouw kwamen natuurlijk helemaal niet in aanmerking voor een gesprek.
Nog bij zwarte collega's gelogeerd? (,,Nee, ging niet''). Nog in Soweto geweest, zoals was toegezegd? (,,Nee, we zijn er langs gereden, maar het werd ons afgeraden naar binnen te gaan''). Eigenlijk hadden ze maar weinig van de Apartheid gemerkt.
Dat er duizenden kinderen gevangen zitten, is volgens Fokkema niet waar: ,,Er zitten alleen kinderen 'tijdelijk opgeborgen' om ze te beschermen tegen communistische invloeden.'' De Haagse commissaris van de Kinderpolitie, mr Anneke Visser, die vorig jaar een tribunaal over kindermishandeling in Harare (Zimbabwe) bijwoonde, heeft andere ervaringen, die zij beschreef in het Algemeen Politieblad.
Ook niets gemerkt van censuur, arrestaties zonder vorm van proces, excessief overheidsgeweld (waartegen de Nederlandse politiebonden hebben geschreven), martelingen, waarover Amnesty jaarlijks rapporteert?
Ach, Amnesty . . . Het wordt allemaal zo overdreven.
,,We gaan ons nu in Nederland sterk maken voor een kritisch-solidaire houding met Zuid-Afrika'', zegt Fokkema namens de meerderheid van zijn groep. De dominees gaan erover preken en zij die geen eigen gemeente hebben, overwegen de boer op te gaan met hun reiservaringen en dia's — in kleur.

Verantwoording

Van de 19 predikanten trekken zich enkelen stil terug. Wat zich naar buiten manifesteert is de harde kern van 14 voorstanders.
Op 25 september '87 legt ds Laseur (Apeldoorn) namens 13 collega's 'verantwoording' af in een brief aan de predikanten en besturenden van de Hervormde en Gereformeerde Kerken. Naar de raad van Petrus: ,,. . . altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt'', schrijft hij erbij.
Tegelijkertijd verschijnt er in het maandblad 'Credo' een artikel over Zuid-Afrika door de gereformeerde predikanten Becker (Marrum) en Speelman (Urk).
Het prot. chr. *Friesch Dagblad* voor de orthodoxie van Friesland noemt het (in een hoofdartikel) een 'het-valt-wel-mee-verhaal'. Het staat de hoofdredactie niet aan, dat de beide predikanten 'wel het geweld van het ANC ontdekt (hebben) en niet dat van de blanke staat'.
De scribenten ontkennen dat hun reis betaald is door de Zuidafrikaanse regering. Friesch Dagblad voert daartegen aan 'dat niet bekend is waar de stichting COZA haar financiële middelen vandaan haalt' en 'dat er op de begroting van Zuid-Afrika over het jaar 1986/87 een toegevoegde post staat van 26 miljoen rand, o.a. voor bezoekreizen naar de republiek'.
Commentaar van COZA-voorzitter Knibbe: ,,Wij ontvangen van niemand enige subsidie. De ambassade van de republiek Zuid-Afrika hebben wij alleen nodig voor visa.''
Op 16 oktober '87 doen 'De Veertien' een oproep tot herziening van het Zuidafrikaanse beleid aan alle Hervormde en Gereformeerde kerkeraden. De tekst wordt tevens aangeboden aan De Telegraaf, die daar niet wakker van ligt en de advertentie opneemt.
De tekst wordt later volledig overgenomen door de Zuid-Afrika Koerier.
De Zuidafrikaanse pers jubelt voor de tweede maal over deze supportersclub van veertien. Vette kop in 'Die Kerkbode' van de Nederduits Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika (16-12-87): 'Predikante dra positeve beeld van S.A. in Nederland uit'.
Een citaat: ,,Die groep Nederlandse predikante (. . .) is 'ijverig besig' om 'n positiewe beeld van die Republiek in Nederland uit te dra, het ds Lafras Moolman, inligtingsdirekteur van die West-Kaapse Sinode aan die Kerkbode gesê.''
Als nieuwe positieve resultaten van de domineesreis worden gemeld:
— de oproep van de 14 predikanten aan de kerkeraden;
— de advertentie in De Telegraaf, een van de weinige Nederlandse media die in Zuid-Afrika nog welkom zijn.

De reis heeft haar geld dus dubbel en dwars opgeleverd. Die Kerkbode noemt bij de aftiteling dan ook graag de sponsor: 'gereël deur die Stigting tot Herstel', het blanke Zuidafrikaanse zusje van de natuurlijk al even ongekleurde Stichting Herstel van ir. Knibbe.
De dominees zijn er geweest. Nu is de beurt aan de officieren van Marechaussee en politie. ,,Er hebben zich al enkelen voorlopig gemeld'', zegt contactman Van de Kerkhoff, die ook lid is van het hoofdbestuur van de Marechausseevereniging. ■

Volgende maand:

. . . en nu de Politie

- Programma: met honden en negers
- Boot, van het rapport-Boot
- Adviezen van twee generaals

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

De loop van het recht . . .

. . . na een parkeerovertreding

Door Bert Huizing

Justitie is dolgedraaid. De hoofdcommissaris van Amsterdam heeft het zelf gezegd. En het parket in Assen wil zich niet nog gekker laten maken. Dan blijven er maar zaken liggen. Welke zaken?
Een paar jaar geleden kreeg een ruim zestigjarige mevrouw V. uit Doorn in de Waterstraat in Utrecht een bekeuring. De parkeermeter had het rode bordje voorgeschoven. Achter de ruitewisser stak een verzoek om te betalen bij de politie aan het Paardenveld. De chauffeuse besloot de confrontatie met justitie maar eens aan te gaan. Het verloop van een anderhalf jaar durende strijd tussen een ordentelijke dame en Vrouwe Justitia.

RECHTSSTAAT

Met gemengde gevoelens hebben we het verhaal van de mevrouw uit Doorn over de-loop-van-het-recht na een parkeerovertreding opgeschreven. Achter de feiten schuilen de bekende verwijten dat politie en justitie wel actief zijn in kleine overtredingen van ordentelijke burgers, maar grote zaken en criminele verdachten met fluwelen handschoenen aanpakken. En dan: ,,De politie is toch overbelast? De huizen van bewaring zitten toch vol? Heeft de politie niets beters te doen?''.
Leo Derksen, (ex-)Telegraaf-columnist, strooide zout in de wond met de opmerking dat zijn trouwe lezeres er verstandiger aan had gedaan de simpele boete meteen te voldoen. Mevrouw V: ,,In Nederland heeft de rechtsstaat afgedaan.''
Door het oneigenlijk gebruiken van haar rechten heeft ze in elk geval aangetoond dat justitie zeer lankmoedig kan zijn met burgers die een keer hebben gezondigd en dan op hun 'rechten' staan. Meer van zulke rechtzoekers en Vrouwe Justitia komt niet meer aan belangrijke zaken toe. Mevrouw V. kon wel eens gelijk hebben: justitie en politie zijn soms veel te vriendelijk. Zoals daar in Utrecht. *(AH)*

De oorzaak is duidelijk. De mevrouw uit Doorn had te weinig kleingeld voor de parkeermeter en er is veel te winkelen in de Domstad. Kortom, ze kwam te laat terug bij haar auto: *f* 35,—, binnen 48 uur te voldoen.
Een week na het bezoek aan Utrecht bezorgde tante Pos een briefkaart met de mogelijkheid — postzegel niet nodig — antwoord te geven op de vragen wie de bestuurder was van de auto die in de Waterstraat verkeerd geparkeerd stond. Het tweede document verdween in het dossier van mevrouw V.
Twee maanden later ging bij haar de telefoon: de politie van Utrecht. Of ze wel wist dat er nog een boete te voldoen was en wanneer ze dacht te betalen. Mevrouw V. liet weten dat ze niet van plan was af te rekenen; dat ze wel eens wilde weten of haar vermoeden juist was dat politie en justitie zich in kleine zaken zo actief toonden.
De meneer aan de andere kant van de lijn zei dat hij de boodschap begrepen had en dat hij op het stuk voor het OM een aantekening zou maken met de opmerkingen van de kant van de cliënt.
Korte tijd later viel er een acceptgirokaart in de bus. De prijs voor de overtreding was inmiddels opgetrokken tot *f* 45,—. Het derde stuk ging in de map Waterstraat.
Vervolgens werd de rijkspolitie van Doorn in de zaak betrokken.
Twee RP'ers leverden bij hun dorpsgenote een dagvaarding af met de datum waarop ze zou moeten voorkomen.

Er bleek voor het tijdstip al iets in haar agenda te staan. Ze greep daarom naar pen en papier om bij de officier van justitie om uitstel te vragen. Die deed niet moeilijk en stelde een andere verschijningsdatum vast. Opnieuw problemen. Mevrouw had haar vakantie al besproken en betaald en vond dat ze nog wel eens gematst kon worden. Er ging opnieuw een briefje de deur uit met de vraag of haar zaak verplaatst kon worden naar een datum waarop het mevrouw schikte. Het OM werd wat ongeduldig. De derde acceptgirokaart viel op de mat. De status van mevrouw V. was van verdachte tot veroordeelde geworden. De overtreding was bij verstek behandeld. De prijs was opgelopen tot *f* 50,—. Te betalen aan het Centraal Ontvangkantoor der Gerechten in Almelo.

De vierde kaart

Mevrouw klom opnieuw in de pen. Ditmaal met het verzoek om te mogen zitten, dan wel een alternatieve straf — gangen dweilen in een tehuis voor bejaarden bijvoorbeeld — opgelegd te krijgen. Niet als plotselinge uiting van maatschappelijke en sociale bewogenheid, maar om te onderzoeken of voor haar — verdacht van een simpel strafbaar feit — dezelfde meegaandheid van justitie zou blijken als ze bij zware jongens en meisjes veronderstelde.
De computer in Almelo deed ondertussen zijn werk. Bij de vierde girokaart was

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

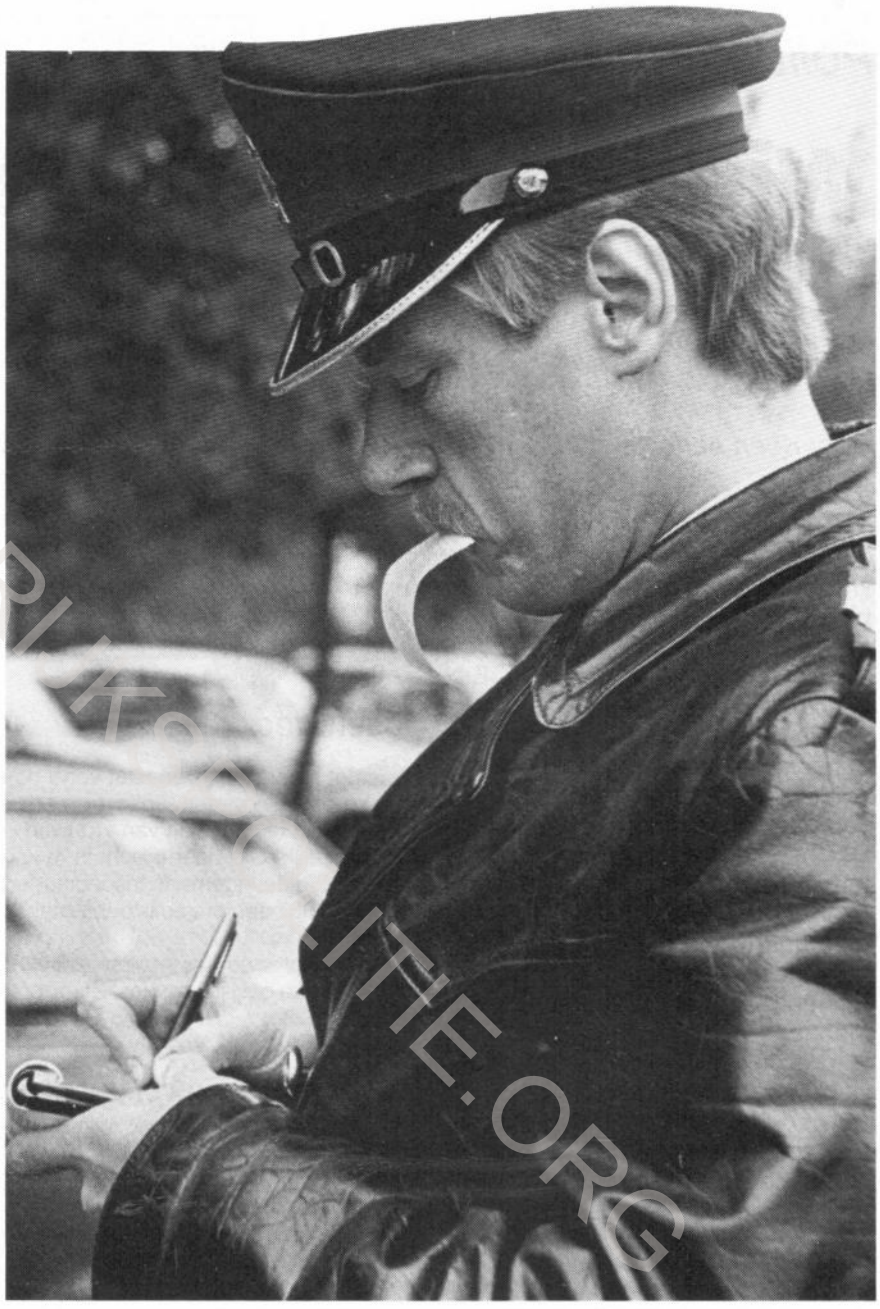

'Binnen 48 uur te voldoen . . .'
(Foto: Hans Vossen)

het bedrag inmiddels opgelopen tot *f* 75,—. Verzet tegen het vonnis — inclusief een kopie van de laatst verzonden brief aan de officier van justitie — resulteerde in antwoorden van zowel het kantongerecht als het arrondissementsparket: u heeft geen gebruik gemaakt van verzet tegen het verstekvonnis, u heeft geen mogelijkheid meer om in beroep te gaan, u moet betalen.
Mevrouw sputtert opnieuw tegen. Hoe heeft zij binnen de termijn verzet tegen het vonnis kunnen aantekenen als zij pas veel later van de veroordeling op de hoogte is gesteld? Het antwoord van het openbaar ministerie is duidelijk: *f* 100,— binnen zoveel dagen.

In de cel

Daarna volgt de mededeling dat de geldboete wordt omgezet in één dag hechtenis. Twee dagen later krijgt de dame uit Doorn opnieuw bezoek van poltiemensen. Om tien uur 's avonds wordt haar verteld dat ze meteen kan betalen of de dag erna in de Hamburgerstraat in Utrecht kan gaan zitten. Ze houdt haar been stijf. Ze wil zitten, maar niet op de dag dat het haar wegens andere verplichtingen niet uitkomt. Er wordt een andere datum vastgesteld. Ze heeft echter bezwaar tegen het onmenselijke ('ik word een dagje ouder') tijdstip van acht uur 's ochtends dat zij door de RP van Doorn zou worden afgehaald. De politiemensen tonen zich inschikkelijk: is half tien goed?
In de cel vermaakt ze zich met haar lectuur die ze van huis had meegebracht en helpt haar celgenote met het uit elkaar halen van de breiwol. Om half vier die middag staat de gevangenbewaarder voor de deur. Ze kan vertrekken. De gestrafte cynisch: ,,En zo heeft het recht toch nog zijn loop gehad.''

■

WWW.RIJKSARCHIEF.ORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Politievrouwen en ellebogen

Wie trekt de speerpunt uit de stroop?

Door Koen Aartsma

Het gaat niet goed met de vrouwen bij de politie.
In het werk staan ze hun mannetje wel, maar het zijn er te weinig. Er vertrekken teveel en er komen te weinig bij. Daardoor is de 'speerpunt' van de beide politieministers — 25% vrouwen in 1995 — al bij voorbaat afgestompt.
De oorzaken van dit hopeloos achterblijven zijn voornamelijk te vinden in het systeem en de structuur, die ouderwetse mannen gelegenheid geven vernieuwingen af te remmen. Ja, het ligt vooral aan de Mannen.
Het ligt ook een beetje aan de vrouwen zelf: te weinig assertief. Het wordt de hoogste tijd dat zij vaker hun vinger opsteken, alle kansen aangrijpen en misschien ook wat meer carrièrebewust worden.

In 1985 hebben de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie het emancipatiebeleid binnen de Nederlandse Politie tot 'speerpunt' verklaard. Met als eerste prioriteit: het percentage vrouwen (4,6) opvoeren tot 25% in 1995.
Sindsdien is er veel gepraat en geschreven. Congressen, onderzoeken, rapporten, aanbevelingen, actiepunten. Hoever is het nu? Wat is er — drie jaar later — te zien van meer vrouwen en van meer deeltijdarbeid?
Cynische toekijkers lijken het gelijk aan hun kant te krijgen: er zit geen schot in. Als dit tempo wordt volgehouden, kunnen de vrouwen wel inpakken. Het streefcijfer van 25% is al losgelaten; misschien halen we niet eens de 10%.
Er zal méér moeten gebeuren. De vrouwen — en degenen die dit beleid voorstaan — zullen erop toe moeten zien dat er geen vertragingen kunnen optreden. Dat er geen rapporten in laden verdwijnen, bijvoorbeeld . . .

'Geen woorden . . .'

Er moet meer gebeuren. Dat vond ook de korpsleiding: een actiever personeelsbeleid ten aanzien van vrouwen is noodzakelijk. Om daar inzicht in te krijgen, stelde de Algemeen Inspecteur op 9 maart 1987 een projectgroep Emancipatiebeleid in.
Een half jaar later was er geënquêteerd en lag er een basistekst voor het rapport op tafel. December '87 rolde er een fraaie brochure van de pers, getiteld: 'Geen woorden, maar daden'. Prima gedrukt, niet te dik (16 bladzijden binnenwerk), goed leesbare tekst, overzichtelijk ingedeeld, compleet met 12 actiepunten, waarvan er sommige al in 1988 zou moeten worden gerealiseerd. Maar het jaar 1988 is verstreken zonder dat men de woorden in daden kon omzetten. Want pas een jaar later — op 10 januari 1989 — is de stapel rapporten naar de betreffende commandanten verzonden. Heeft er dan niemand — ook geen vrouw — in de loop van 1988 aan de bel getrokken?

Waarom vrouwelijke officieren afhaken

Als knelpunten worden in het rapport 'Ervaringen van vrouwen in officiersfuncties bij de politie' genoemd:

1. **Minderheidspositie:** geïsoleerd van mannelijke collega's;
2. **Stijl van leidinggeven:** anders dan die van mannen. Kritiek daarop wekt onzekerheid;
3. **Politiecultuur:** vrouw-onvriendelijke gedragsnormen en macho-houding van bepaalde mannen;
4. **Maatschappelijke positie:** vaak dubbelrol. Onvoldoende faciliteiten om naast het werk voor kinderen te zorgen.

Als aanbevelingen om de knelpunten te verbeteren worden genoemd:

- **Officiersopleiding:** meer aandacht besteden aan de positie van de vrouw en man-vrouw-verschillen.
- **Plaatsingsbeleid:** meer vrouwen aanstellen in officiersrangen door in de opleiding gelijke aantallen mannen en vrouwen aan te nemen;
- **Randvoorwaarden:** meer mogelijkheden voor werken in deeltijd en herintreding, flexibele mogelijkheden voor onbetaald verlof en uitbreiding van faciliteiten voor studie.
- **Specifieke activiteiten:** trainingen in samenwerking tussen mannen en vrouwen, in managementsfuncties, oprichting van netwerken voor vrouwen;
- **Werkplek:** positieve houding van de leiding ten opzichte van vrouwen in het korps;
- **Stimuleringsbeleid:** streefcijfer voor vrouwen in officiersrangen en een stimuleringsbudget door de rijksoverheid.

WWW.RINSPECTIE.ORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

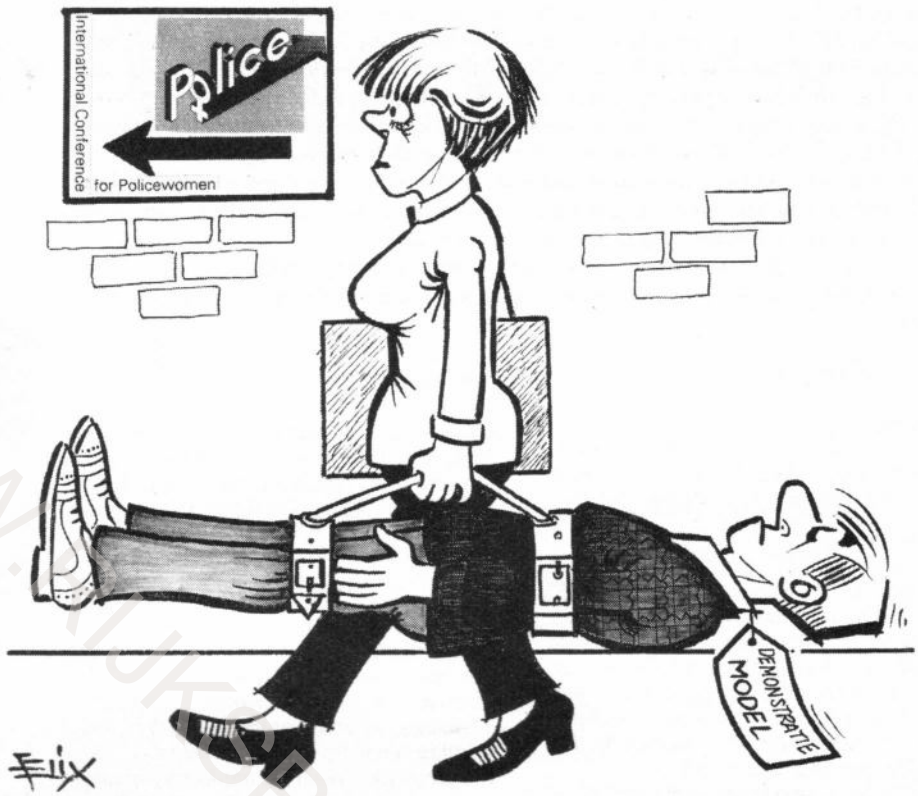

Kaas-en-brood

Een ander voorbeeld van recente datum. Een onderzoek naar 'de ervaringen van vrouwen in officiersfuncties'. De minister van Binnenlandse Zaken wilde wel eens weten of het waar is dat er zoveel vrouwelijke politieofficieren afhaken en waarom.
Jazeker, berichtten de onderzoekers in mei 1988, het is waar: Er haken driemaal zoveel vrouwen voortijdig af als mannen. (zie kader op pag. 12).
Interessante gegevens, waarover wel eens doorgepraat mag worden. Het rapport is mei 1988 uitgebracht en rondgestuurd aan de politiechefs. Meer niet. Geen presentatie, geen publiciteit. Viel er geen applaus te verwachten?

geen korpscheffin

De nieuwe burgemeester van Hilversum, mevrouw Kraaijeveld-Wouters, wilde graag een vrouwelijke korpschef voor de gemeentepolitie,

als een vrouw gevonden zou worden die even goed was als de beste mannelijke kandidaat. Dit voornemen is mislukt. Er hebben helemaal geen vrouwen gesolliciteerd. De enige vrouwelijke korpschef, in Gorinchem, is al een paar jaar met ziekteverlof en krijgt dus ook geen steun van een vrouwelijke collega

Een feit is dat het rapport nu al zeven maanden in de la ligt zonder dat er enige ruchtbaarheid aan gegeven is. Als niet een vrouwelijke officier in december 1988 op eigen initiatief met een exemplaar naar een journaliste was gestapt, zouden we misschien nooit meer iets van dit rapport hebben vernomen.
Waarmee tevens is aangetoond, dat vrouwen zich de kaas niet van hun brood behoeven te laten eten, àls er eindelijk eens kaas op tafel staat.
Tenslotte een voorbeeld uit de eigen (redactie)praktijk. Het hiervoor genoemde rapport 'Geen woorden maar daden' meldt als een van de actiepunten: meer voorlichting over deeltijd e.d. in Korpsnieuws en RP-magazine.

Wie?

Vraag: waarom werken er zo weinig politievrouwen mee aan RP-magazine. Sinds Ellen Claassen en Margreet van Beelen de redactieraad verlieten, zitten daarin nu negen mannen en één vrouw. De mannen zoeken niet al te driftig — zo is helaas de praktijk — maar àls zich iemand aandient, is het weer een man. Waarom melden zich geen vrouwen om mee te praten over de redactionele plannen? Waarom bieden mannen zich wel aan, maar moeten vrouwen kennelijk worden overgehaald?

Aanbod van RP-magazine: de redactieraad stelt zich bij dezen open voor politievrouwen, bij voorkeur (gelet op de samenstelling) wachtmeesters van 25-35 jaar. Wie?
Bij de info's (26) is zelfs geen enkele vrouw. Als er vacatures zijn, melden zich steeds weer mannen. Momenteel zijn de info-posten van de districten Drenthe en Den Haag vacant. Welke vrouw voelt zich geroepen?
Ook hier geldt: vinger opsteken, meepraten, meedenken, meesturen.

Binnenkort is er weer een conferentie voor politievrouwen: 'International Conference for Policewomen' (19-23 maart) in Noordwijkerhout. (Zie RP-magazine okt. '88). Daar komen weer nieuwe plannen, studies en rapporten aan de orde. Misschien is er ook een moment om de vraag te stellen wat er met de eerdere adviezen en actiepunten is gedaan. Waarom er zo weinig concrete resultaten worden geboekt en waarom het allemaal zo t-r-a-a-g moet gaan.
Aan schone woorden en goede bedoelingen geen gebrek. Er wordt royaal met stroop gesmeerd, want het thema 'Emancipatie' is gewild. Stroop is echter niet alleen zoet, maar ook erg taai. Wie trekt de speerpunt uit de stroop?

■

www.politiemuseum.nl

(advertentie)

Een speciale RP-magazine aanbieding naar Finland

Gratis uw auto mee aan boord + extra RP-magazinekorting!

Deze zomer kunt u als RP-magazine-lezer inschrijven voor een unieke 11/12 daagse auto-arrangement naar de ongerepte natuur van Finland inklusief 'n Oostzeepassage per Finnjet cruise-ferry waarbij uw eigen auto GRATIS wordt vervoerd. Vanaf ca. hfl. 995,- per persoon kunt u kennismaken met de ongerepte natuur van Finland én met het grote comfort van zowel de Finse rederijen als de hotels in dat land. Rust en ruimte zijn in het Finse landschap, met zijn duizenden meren en vele bossen, de ingrediënten voor een ontspannen en toch aktieve vakantie. Het zuiden en midden van het land bestaan uit een waterlabyrinth van meren. Dit landschap gecombineerd met het aangename klimaat (de zomers zijn warmer en droger dan in Nederland) en het lange daglicht (midzomernachten) maken van deze streek een uniek en (nog) onbekend vakantiegebied in Europa.
In samenwerking met RP-magazine heeft de rederij Finnjet Silja Line een extra aantrekkelijk én voordelige autoreis naar deze fascinerende bestemming samengesteld.

Reisschema

Zondag
Vertrek eind van de dag uit het Duitse Travemünde (afstand vanaf Utrecht ca. 550 km) per Gts. Finnjet naar Finland.

Maandag
Een volledige dag op zee. De Finnjet - 's werelds snelste passagiersschip (max. 55 km per uur) - biedt haar gasten een passage op 'cruiseniveau'. Een ongekend aantal faciliteiten staat ter beschikking: diverse restaurants en boutique's, bioscoop, zwembad met sauna en solarium, roulette, kapsalon, live-muziek in één van de danssalons, etc. etc.
Alle hutten liggen in een afzonderlijk gedeelte van het schip, zodat u verzekerd bent van een goede nachtrust.

Dinsdag
Na ontbijt laveert het m.s. Finnjet dwars door de prachtige Finse archipel naar de haven van Helsinki. Tot op de centimeter nauwkeurig vaart u vlak langs tientallen rotseilandjes. Het is een 'must' om dit schouwspel op het enorme zonnedek mee te maken. Uw eerste overnachting vindt plaats in de Finse hoofdstad.

Woensdag t/m zondag
U reist dwars door het merengebied van Zuid Finland - via overigens uitstekende wegen - naar het schitterend gelegen hotel Mesikämmen of Ellivuori. U kunt zelf kiezen in welk hotel u uw verblijfsvakantie wilt doorbrengen. Beide comfortabele hotels zijn direct aan kristalheldere visrijke meren gelegen en beschikken over ruime kamers met bad en/of douche/toilet, radio en kleurentelevisie. Tot de hotelfaciliteiten behoren o.a. een prima restaurant, een zwembad met uiteraard sauna's, tennisvelden, joggingpaden. Tevens kunnen boten worden gehuurd. Gezien de ligging kunnen vanuit de hotels tal van interessante excursies per auto door het ongerepte merengebied worden ondernomen.

Maandag
Na een uitstekend ontbijtbuffet reist u met uw auto via één van de prachtige routes naar Helsinki (ca. 300 km). U overnacht in het 1e klasse hotel Pasila (goede parkeermogelijkheden) nabij het centrum van de stad.

Dinsdag
De gehele dag heeft u de gelegenheid om de vele bezienswaardigheden van de bruisende hoofdstad van Finland te bezoeken. Het Finnish Design (o.a. glas- en aardewerk) is wereldberoemd en u zult deze artikelen veel aantreffen in de moderne winkelcentra. Vertrek Gts. Finnjet uit Helsinki vindt plaats eind van de middag.

Woensdag
Uw retourpassage aan boord van Gts. Finnjet op 'cruise-niveau'. Bij de 11-daagse reizen komt u eind van de middag aan te Travemünde, bij 12-daagse reizen vindt de aankomst plaats op donderdagochtend te Travemünde.

RP Finland-arrangement

Deze Finlandreizen worden door de rederij Finnjet Silja Line aangeboden vanaf ca. hfl. 995,- per persoon. Speciaal aan RPmlezers wordt hierop nog eens een korting gegeven van hfl. 100,- per party/auto.

Inbegrepen zijn:

- Retourpassage per luxe Gts. Finnjet van Travemünde naar Helsinki.
- Aan boord 4-pers. standaard economyhut cat. C.
- 2 overnachtingen in 1e klasse hotel te Helsinki en
- 5 overnachtingen in 1e klasse hotel in het Finse merengebied op basis van 2-pers. kamer met bad of douche/toilet, radio en kleuren-TV inkl. ontbijtbuffet.
- En . . . gratis vervoer van uw personenauto aan boord ongeacht het aantal inzittenden (uw extra voordeel: ruim hfl. 300,-)
- En . . . per party (auto) hfl. 100,- korting op het arrangement aan RP-lezers indien vóór 31 maart een reservering wordt gemaakt.

Vertrekdata

Elke zondag in de periode mei t/m september '89.
Verlenging van uw verblijf in Finland is mogelijk, echter van de vermelde vertrekdata uit Travemünde kan niet worden afgeweken.

Door middel van onderstaande bon kunt u gratis en vrijblijvend de speciale documentatie over dit arrangement aanvragen.

Betr. RP-MAGAZINE FINLANDREIS

Naam: .....

Straat: .....

Postcode: ..... Woonplaats: .....

Opsturen aan: F.A. Voigt & Co/Finnjet Silja Line
Saxen Weimarlaan 52
1075 CE Amsterdam

WWW.RPSCOOLITIE.NL

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Met bijdragen van: Ton van der Berg, Henk Bisschop, Piet Gorissen, Jan Harmsen, Ton Muller, Ben Pekel, Ton Riemslag, Stephan Worm, e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

IRIS neemt administratie over

Electronische kaartenbakken.

BREDA. — Sinds 1 januari beschikken alle achttien groepen van de rijkspolitie in het district Breda over 'electronische kaartenbakken' waarin de gegevens van het personeel zijn opgeslagen en informatie over rechercheonderzoeken kan worden opgeroepen. Men kan er in terugvinden hoe het staat met de financiën van de groep, maar ook welke woningen wat meer attentie verdienen van de surveillant omdat de bewoners met vakantie zijn. Het systeem maakt processenverbaal en schrijft brieven naar slachtoffers van misdrijven. De burgemeester, de pers en het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt ermee geïnformeerd. Zoals ook de minister op de hoogte kan worden gebracht van werkzaamheden die de politie heeft gedaan en wat dat heeft gekost, welke zaken zijn blijven liggen en welk bedrag nodig is om er aan-

dacht aan te kunnen besteden. Met het Incidenten Registratie- en Informatie-Systeem (IRIS) zal de politieadministratie tot minder dan de helft moeten worden teruggedrongen.

Wildgroei

Al vanaf 1986 wordt in Breda gewerkt aan automatisering. De mensen die met het systeem moeten werken, hebben het voor een groot deel zelf opgezet. Een werkgroep van plaatsvervangende groepscommandanten formuleerde de ideeën en verzamelde de reacties op kleine proefprojecten. Postcommandant Horsthuis uit Gilze-Rijen, erkend computerdeskundige, werd naar het districtsbureau gehaald om daar als systeembeheerder op te treden. Het systeem is onafhankelijk van computerhuizen of softwarebedrijven ontwikkeld. Op 1 december 1988 heeft districtscommandant B. Lutken IRIS officieel gepresenteerd.
De DC zei bij die gelegenheid moeite te hebben met de centrale bemoeienis op het gebied van automatisering. Hij was geschrokken van het idee om voor de gehele rijkspolitie één bepaald systeem in te voeren. ,,Centrale invoering en centraal geregelde opleiding verhouden zich slecht met de uitkomsten van korps- en werkvergaderingen en het streven naar regionale samenwerking. Het is jammer dat ontwikkelingen als hier in Breda negatief worden beoordeeld door kreten als 'weinig bedrijfszeker' en 'wildgroei'.''

f 22 Miljoen minder

Een nevenaspect van de ontwikkeling in eigen bedrijf was de besparing die kon worden bereikt. Commandant Lutken: ,,Die ontwikkeling heeft ons, inclusief manuren *f* 1,7 miljoen gekost. Zou het systeem korpsbreed worden doorgevoerd dan zullen de kosten hooguit *f* 34 miljoen belopen. Dat bedrag steekt schril af tegen de *f* 56 miljoen die het korps centraal wil investeren in de automatisering. De kosten ervan zijn hoog, terwijl zo'n systeem doorgaans totaal los staat van de praktijk.''
Voor politieorganisaties die belangstelling hebben is IRIS beschikbaar. Onderdelen van het korps rijkspolitie behoeven er niet voor te betalen. Andere korpsen kunnen er voor *f* 10.000,— over beschikken.

(AH)

■

Zij begrijpen waarom

Ondersteuning reclametekst.

Begin 1987 verscheen er in verschillende dagbladen een advertentie van de verzekeringsmaatschappij *Zwolsche Algemeene* waarin vrouwelijke automobilisten een extra korting op hun verzekeringspremie werd aangeboden. De aankondiging was verlevendigd met een foto waarop twee motorsurveillanten van de verkeersgroep Amsterdam te zien waren: ,,Vrouwen krijgen bij ons een extra korting. En deze mannen begrijpen waarom.''
De advertentie werd aanleiding voor een klacht bij de Reclame Code Commissie (RCC). Een krantelezer had zich gestoord aan het 'manonvriendelijke karakter' van de advertentie. Hij achtte een tweetal zinsneden uit de tekst discriminerend dan wel generaliserend.
Klager stoorde zich er bovendien aan dat twee motor-

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

agenten van de rijkspolitie erbij waren gesleept om de inhoud van de advertentie te ondersteunen. Hij betwijfelde of de afgebeelde politiemensen werkelijk tot het korps rijkspolitie behoorden. De RCC achtte de advertentie niet discriminerend. Op de opmerking van klager dat er politiemensen bij waren gehaald om de woorden van de copywriter kracht bij te zetten, ging de commissie niet in. Ze volstond met de vaststelling dat de afgebeelde motoragenten daadwerkelijk tot het korps rijkspolitie behoorden. Wisten de motorsurveillanten dat vrouwen voorzichtiger rijden dan mannen? Commandant D.P. Groenewegen in het RPm van september 1987: ,,Ik denk het niet, nee . . . Van die tekst hebben wij ook opgekeken.'' Wist de heer A. Timmermans, hoofd marketing en public relations van bedoelde verzekeringsmaatschappij, of beide politiemensen op de hoogte waren van de voor vrouwen gunstiger schadecijfers? ,,Ze kenden ze waarschijnlijk niet.''

(Bron: RCC)

D-teams

NIJMEGEN. — De twee daderteams ('D-Teams') die zijn geformeerd uit personeel van rijks- en gemeentepolitie in het district Nijmegen om het aantal inbraken tegen te gaan, hebben succes met hun werk. Het daderteam Gelderland Oost, dat begin januari nog maar drie maanden bezig was, heeft inmiddels in vijfhonderd zaken klaarheid gebracht. Het team van Gelderland Zuid loste in tweeëneenhalf jaar 4500 misdrijven op. Het werk van het opsporingsteam Zuid staat sinds kort op een laag pitje. Vier wachtmeesters die er in meedraaien zijn terug op de groep. Het wachten is op de minister van Justitie die een beslissing moet nemen over een financiële kwestie. Hem is de vraag voorgelegd of de RP'ers voor dezelfde beloning voor inconveniënten als hun collega's van de gemeentepolitie in aanmerking mogen komen.

(AH)

MuseumStukken

Agent vermist

Het Algemeen Opsporingsblad 1884 en 1885 leert ons dat men honderd jaar geleden soms niet al te voorzichtig omsprong met gezagsdragers in uniform.
Jacob de Vries deed op zaterdag, 6 december 1884, dienst in Arnhem. Wat hem overkwam laat de Officier van Justite in de rubriek *Bekendmakingen* ons nu nog even weten.

Sedert Zaterdagavond jl. wordt te Arnhem vermist Jacob de Vries, politieagent, leeftijd 27 jaren, haar, knevel en kinbaard donkerblond, gestalte niet breed en vrij lang, gekleed in politieuniform, zijnde duffelse overjas met Berlijnsch zilveren knoopen, op den kraag no. 15, oude uniformjas, blauwlakensche broek met blauw biesje, zwart verlaktlederen helm met Berlijnsch zilveren kam en wapen van Arnhem, sabel waarvan alleen het gevest boven de jas zichtbaar is; in den zak een seinhoorn en boeiketting dragende, verder militair hemd, onderbroek van blauw baai, bruinbeverschen borstrok en wollen doek. Hij had bij zich een zilveren horloge met porseleinen plaat (zonder secondewijzer), van achteren gegraveerd en een portemonnaie met twee koperen knippen waarvan één gebroken, inhoudende een horlogesleuteltje en eenig klein geld. Hij is het laatst gezien te 9¼ uur aan de Oude Kraan bij den Rijn in levendige woordenwisseling met vier mannen. De Officier van Justitie te Arnhem verzoekt met aandrang opsporing. In het bijzonder vestigt hij de aandacht op het bovenstaande van Burgemeesters en politiebeambten der plaatsen gelegen aan de Rijn beneden Arnhem, met verzoek, indien het lijk gevonden mocht worden, zoo voorzichtig en nauwkeurig mogelijk den toestand er van op te nemen en hem Officier de bevinding telegraphisch te berichten.

Een maand lang horen en zien we niets meer van Jacob de Vries. De ovj die belast is met het onderzoek, komt met het volgende bericht in januari 1885 weer voor in het Algemeen Politieblad:

De Officier van Justitie te Arnhem herhaalt met aandrang zijn (. . .) verzoek tot opsporing van den vermisten politieagent Jacob de Vries, die waarschijnlijk in den Rijn verdronken is. Sommige couranten hebben onjuist bericht, dat de Vries te Harderwijk zou zijn ontdekt.

Eind februari wordt het lijk van de Vries gevonden. Het APB van 27 februari 1885 vermeldt:

De Officier van Justitie te Arnhem bericht, dat vervallen is zijn verzoek tot opsporing van Jacob de Vries, politieagent te Arnhem (. . .) zijnde diens lijk te Doorwerth in den Rijn gevonden.
Daar echter de wijze waarop de Vries, die volgens de schouwing stellig verdronken is, te water is geraakt, nog altijd een punt van onderzoek blijft uitmaken, verzoekt de Officier voornoemd tevens opsporing van een of meer schepen die in den bewusten avond te Arnhem aan den wal gemeerd moeten hebben gelegen, juist op het punt waar de Vries waarschijnlijk te water is geraakt. Volgens enkelen zouden namelijk dien dag (Zaterdag 6 Dec. 1884, alzoo St. Nicolaas), tegen donker een of meer pramen te Arnhem aangekomen zijn, welke dien nacht beneden Arnhem aan den strekdam Onderlangs bij den school zijn blijven liggen. Den volgende ochtend vroeg, toen de vermissing van de Vries nog niet bekend was, moeten zij hun reis vervolgd hebben, zonder dat nog van de namen dier schepen of van de schippers notitie was genomen. Alle pogingen tot opsporing van deze schepen, waarvan de bewoners allicht belangrijke inlichtingen zouden kunnen geven, zijn tot nu toe vruchteloos gebleven. Iets naders omtrent deze pramen valt niet mede te deelen, tenzij dat ze ledig waren en dat men ze gehouden heeft voor Drentsche turfpramen. Intusschen heeft het onderzoek bereids in Drenthe gehouden voorloopig evenmin eenig resultaat opgeleverd.

Het Algemeen Politieblad geeft geen uitsluitsel over de afloop van het onderzoek. Nasporingen in het archief van de Gemeentepolitie Arnhem leidden evenmin tot een antwoord.
Bij ons gesnuffel in het verleden is duidelijk geworden dat er in die zogenaamde goede oude tijd nogal wat geweld tegen de politie werd gebruikt.

Go.

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

RP-Zeeland in de prijzen

MIDDELBURG. — De Verkeersgroep Zeeland en de groepen Midden- en West Zeeuwsch-Vlaanderen van de rijkspolitie hebben in december 1988 ieder een prijs van *f* 4.000,— in ontvangst mogen nemen voor hun activiteiten bij de 'Actie – 25% Verkeersslachtoffers'.
De verkeersgroep ontving de prijs voor het al jarenlang organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten over landbouwverkeer. Midden Zeeuwsch-Vlaanderen mocht het geld op haar rekening laten bijschrijven wegens ,,de bijzonder enthousiaste inzet vanaf de start van de 'Actie – 25%' en de vele activiteiten, waaronder de samenwerking met andere politiekorpsen. Ze hebben een stimulerende werking op anderen en verdienen navolging. De behulpzaamheid bij activiteiten van derden is lovenswaardig.''
West Zeeuwsch-Vlaanderen werd geprezen om haar rol bij de samenwerking tussen gemeenten, rijks- en gemeentepolitie, het vragen van aandacht voor de verkeersveiligheid bij toeristische oriëntatieritten en het opstellen van een meerjarenplan voor de verkeersveiligheid in haar bewakingsgebied.
De groepen Schouwen-Duiveland en de rijkspolitie van Borsele vielen eveneens in de prijzen. Aan de werkgroep Alcohol en Verkeer van Schouwen-Duiveland werd een bedrag van *f* 7.500,— overgemaakt voor het houden van een project ter ontmoediging van alcoholgebruik. Daarin speelde de rijkspolitie van het eiland een belangrijke rol. De gemeente Borsele kreeg *f* 4.000,—. De groep Borsele werkte nauw samen bij de productie van een videoproject over school-fietsroutes.
(JACM)

Mevr. A. Westhoff-Hubée, jurylid 'Actie – 25%', voorzitter van de Zeeuwse Vrouwenraad, overhandigt een prijs aan Paul de Groene van de groep Midden Zeeuwsch-Vlaanderen. Rechts groepscommandant Rinus Lenselink van Schouwen-Duiveland. Op de achtergrond Geert Doosje, commandant van de groep West Zeeuwsch-Vlaanderen en geheel links technisch assistent van de verkeersgroep.

(Foto: Willem Mieras)

LISOP

NOORDWIJKERHOUT. — ,,Dit jaar zal een onderzoek worden gehouden om te bekijken in hoeverre de veranderde politieopleiding een ander soort politieambtenaar aflevert. Naast het verzorgen van de primaire opleiding zullen de politiescholen een belangrijke rol moeten spelen bij de voortgezette opleiding en vorming. De werkzaamheden van de primaire opleiding zullen zorgvuldig moeten worden afgestemd op die van de specialistische scholen. Die laatste moeten zich ontwikkelen tot de centrale plaats voor activiteiten op het gebied van mobiele eenheden, recherche en verkeer. Een steeds belangrijker taak wordt het begeleiden van regionale opleidingsactiviteiten en het opleiden van docenten. Met INSPOL-gelden is het mogelijk recherchecursussen en trainingen relatie publiekpolitie te organiseren.''
Dit waren enkele boodschappen die de minister van Binnenlandse Zaken, drs. C.P. van Dijk, achterliet bij de installatie van de Bestuursraad Integratie Werving, Selectie en het Politieonderwijs op 24 november 1988.
In het regeerakkoord van het huidige kabinet is afgesproken dat werving en selectie, vorming en opleiding van politiepersoneel verzelfstandigd moet worden. Daarnaast vindt de regering dat bestaande opleidings-, wervings- en selectie-instituten van rijks- en gemeentepolitie zoveel mogelijk moeten worden samengevoegd en onder beheer gesteld van een nieuw in te stellen beheersorgaan.
Dit Landelijk Instituut voor Selectie en Opleiding van Politiepersoneel (LISOP) zal uiterlijk 1990 belast zijn met de verzorging van landelijke wervingsactiviteiten, selectie en onderwijs. Onder leiding van drs. A. Goedendorp — tot voor kort directeur van de opleidingsschool van de gemeentepolitie in Leusden — wordt er gewerkt aan de integratie. (AH)

Congressen

• Op 1 maart wordt er in 'Het Turfschip' in Breda voor het hoger- en middenkader van de politie een seminar over **Klantgerichte kwaliteit bij de politie** georganiseerd. Inlichtingen: Vermande, tel. 03200-22944 (tst. 245).

• Van 20 t/m 23 maart a.s. wordt in het congrescentrum 'De Leeuwenhorst' in Noordwijkerhout een internationale conferentie voor politievrouwen gehouden. Het thema voor het congres luidt: **Politievrouw en Politievrouw.** Er staan onderwerpen als positieve acties voor vrouwen, deeltijdarbeid en kinderopvang en gelijke kansen op het programma. Tijdens de conferentie wordt een eerste aanzet gegeven tot het oprichten van een Europees netwerk van politievrouwen. Inlichtingen: ACTA, tel. 070-542600.

• Op 20 april 1989 wordt er in 'De Reehorst' in Ede gesproken over de **Inzetbaarheid van de ouder wordende** politieambtenaar. Zijn psychische belastbaarheid, het personeelsbeleid, het sociaal beleid, het standpunt van de vakbeweging, de arbeidsongeschiktheid en de restcapaciteit. Informatie: Vermande, tel. 03200-22944 (tst. 245).

• Op 10 mei a.s. is er in 'De Reehorst' in Ede een symposium met als onderwerp: **Middenkader bij de politie.** De bijeenkomst is bedoeld voor brigadiers, opperwachtmeesters en adjudanten. Inlichtingen: Vermande, tel. 03200-22944 (tst. 245).

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Kort & Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• Minister De Korte van Economische Zaken heeft *f* 12 miljoen **subsidie** toegezegd voor **automatiserings-projecten** bij de **politiekorpsen** die onderdeel worden van een integrale landelijke structuur. In Haarlemmermeer wordt een basistraject personeel-meldkamer-ongevallen opgezet. In Amsterdam een misdaadanalyse en de meldfunctie van en de informatiefunctie aan het publiek. In Utrecht de roosterplanning van het personeel. In de Rijnmond het landelijk systeem zware delicten.
(Persbericht Ec. Zaken)

• De vier grote steden krijgen dit voorjaar **stadswachten.** Ze krijgen geen opsporingsbevoegdheid. (Trouw)

• Het **voetbalvandalisme** is in het seizoen '87/'88 afgenomen van 1399 naar 760 strafbare feiten. De inzet van politiemensen is gedaald van gemiddeld 143 naar 108 mensen. Het aantal geregistreerde supporters bij het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) is teruggelopen van 1214 naar 631.
(NRC)

• De **veiligheidsassistenten** bij de Veiligheidsdienst van het **Koninklijk Huis** worden benoemd tot onbezoldigd ambtenaar van rijkspolitie. (APB)

• Bij meer dan 30% van alle verkeersongevallen is **alcohol in het spel.** Een op de twee betrokken autobestuurders is jonger dan 25 jaar.
(Persbericht VVN)

• **Geestelijke verzorgers** hebben **toegang** gekregen tot de **cellen** in het hoofdbureau van politie in Amsterdam. Arrestanten die langer dan vier dagen in een politiecel vertoeven en daarom verzoeken kunnen geestelijke verzorging krijgen.
(Trouw)

• Tweederde deel van de **vrouwen** die hun baan **bij de Haagse politie** opgeven doen dat omdat ze zullen/zijn bevallen. De helft zou eigenlijk aan het werk willen blijven. 18% Verlaat de politie wegens gebrek aan uitzicht op promotie. 12% Neemt ontslag vanwege de 'beroepsmentaliteit'. „Ze moeten hun positie altijd verdedigen", aldus emancipatiewerkster Dijksman. (Vkr)

• De rijkspolitie van het district Amsterdam is, in samenwerking met de Vrije Universiteit, bezig met het opzetten van een cursus voor politiemensen die met **sexueel misbruik van kinderen** worden geconfronteerd. Er komen steeds meer aangiften binnen. Er zullen testen met 'anatomische poppen' worden uitgevoerd. (AD)

• Van de adspirant van politie staat nagenoeg vast, dat hij niet beschikbaar zal zijn voor de militaire dienst, in geval van mobilisatie. Het is niet zinvol hem daar, middels het doen van **herhalingsoefeningen**, op voor te bereiden.
(Brief Min. van Defensie)

• De **RP-onderdelen** in Bedum, Beek, Beek en Donk, Beek-Ubbergen, Beilen, Goirle, Helden-Panningen, Kruiningen, Nieuwerkerk a/d IJssel, Scheemda, Schijndel, Vlijmen, Werkendam, Wierden en Zevenbergen krijgen een **nieuw bureau** als betrokken gemeenten of beleggers bereid zijn de bouw ervan te financieren. De Rijksgebouwendienst wordt huurder.
(NRC)

• Sinds 1975 is het **politiepersoneel** met 31% gegroeid en de geregistreerde criminaliteit met 145% toegenomen. In 1975 werd 33% van de misdrijven opgelost. In 1986: 23,8%. (Carrière)

Kusters is trots

's-HERTOGENBOSCH. — Groepscommandant Kusters is trots op zijn nieuwe automatiseringssysteem. „We hebben ervoor moeten vechten. Ik ben in Den Haag, Amsterdam en vele andere plaatsen geweest voor dit project. Om de hard- en software te kunnen kopen en de programmatuur aan te laten passen hadden we *f* 65.865,— nodig. De gemeente was bereid om *f* 14.195,— bij te dragen en zelf konden we nog *f* 8.500,— opbrengen. De rest, *f* 43.170,—, moest van de overheid komen. Maar de overheid strooit in deze tijd niet met subsidies, dus we wisten dat het moeilijk zou worden. Met veel gelobby is het uiteindelijk gelukt. Vooral het argument dat dit project zeer uniek is en van groot belang is voor de RP, heeft de doorslag gegeven", aldus Kusters.

Vanaf medio oktober beschikt de groep Boxmeer over computers die zijn geprogrammeerd volgens het Bedrijfs Processen Systeem (BPS), bestaande uit een Microfax 2000 met daaraan gekoppeld tien werkstations. Het werkt als volgt: BPS start met het vastleggen van het zgn. eerste signaal (de melding, de aangifte etc.). Hierbij worden in de computer de basisgegevens vastgelegd. Dit zijn meestal de datum, tijd, plaats en aard van het incident. Vervolgens wordt er afgewogen, of er al dan niet actie wordt ondernomen. Als men besluit actie te ondernemen zal er vrijwel altijd een vorm van terugrapportage plaatsvinden. Dit komt ook in de computer terecht. Als deze terugrapportage heeft plaatsgevonden, zal er op grond van de beschikbare informatie worden besloten hoe de zaak verder wordt afgerond. De BPS-activiteit wordt steeds afgesloten door automatische aanmaak van de benodigde formulieren. Dit gaat vanaf aangifte proces-verbaal, aanhouding proces-verbaal, insluitingsformulier, inverzekeringstelling, verklaring van verdachten en/of getuigen tot en met een compleet dossier voor Justitie. Ook kan BPS statistische gegevens verstrekken in alle mogelijke vormen, van eenvoudige tabellen en overzichten tot prachtig uitgevoerde grafieken en diagrammen.
Twee mensen van de groep Boxmeer zijn speciaal opgeleid in Groningen om deze apparatuur te kunnen bedienen. Zij zijn nu volwaardige systeembeheerders en hebben de taak om, voor zover dit nog niet is gebeurt, hun collega's wegwijs te maken.

Aangepast

Een verhaal apart is de programmatuur van het BPS. Het programma werd destijds ontwikkeld voor de gemeentepolitie Groningen en moest voor de rijkspolitiewerkzaamheden van de groep Boxmeer enigszins worden aangepast. Kusters heeft daarom contact opgenomen met de makers van het oorspronkelijke programma, het bedrijf DIGITAL in Utrecht, en vond hen bereid om deze veranderingen kostenloos in orde te maken. Zo zit de groep Boxmeer dus al in fase 3 van het project WAAL en zij is daarmee een van de eersten binnen de Rijkspolitie die deze fase volledig heeft ingevoerd. De ogen van de andere groepen zullen ongetwijfeld gericht zijn op dit project en wij zullen u daarom op de hoogte houden van eventuele ontwikkelingen in het BPS-project. (JH)

Gewetensbezwaren

DEN HAAG. — Politieambtenaren en militairen zijn algemeen inzetbaar. Functionarissen uit die kringen met gewetensbezwaren tegen het uitoefenen van bepaalde opdrachten zullen uiteindelijk niet in dienst kunnen blijven. Voor politiemensen wordt de mogelijkheid opengehouden dat voor langere tijd een oplossing binnen de organisatie wordt gevonden. Daarover zal in het centraal overleg politiezaken worden gesproken. Aldus is op 18 januari j.l. besloten in het centraal georganiseerd overleg in ambtenarenzaken met de minister van Binnenlandse zaken. (AH)

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Generaal Frackers over vergrijzing:

'Slagvaardigheid politie zal afnemen'

APELDOORN. — ,,De problematiek van een ongunstige leeftijdsopbouw lost men niet op met een aanpassing van het salaris, noch met het instellen van een extra rang. Als men wel iets wil doen aan de vergrijzing van het materieel, waarom dan niet aan de vergrijzing van het personeel?''
Aldus de algemeen inspecteur van het korps Rijkspolitie, generaal W. Frackers, op 4 januari te Apeldoorn in zijn jaarrede tot een vertegenwoordiging van zijn personeel. ,,Een van de nadelige effecten van de leeftijdsopbouw van het korps thans is nu reeds voelbaar: de loopbanen stagneren. Met het ouder worden van de politieambtenaar zal ook de motivatie en de fysieke slagvaardigheid afnemen. Het straatbeeld van de jonge wachtmeester of agent zal plaats maken voor grijze haren.''

Honderd per jaar

De algemeen inspecteur achtte de financiële ruimte uiterst beperkt. ,,Het is volstrekt duidelijk dat — welke minimale ruimte er ook gevonden wordt — er voor de langere termijn geen oplossing geboden wordt van het probleem.''
Om de vergrijzing aan te kunnen pakken zouden er vanaf nu jaarlijks honderd banen moeten worden gecreëerd, vindt Frackers. ,,Dan zouden we uitkomen op 1500 extra banen in het jaar 2005. Vanaf dat moment kan dit aantal, onder invloed van het grote verloop dat dan op gang komt in combinatie met een daarop aangepaste werving tot het jaar 2020 weer met honderd mensen per jaar worden verminderd. Om zo'n operatie worden de huidige pieken afgevlakt en vanaf 2020 een evenwichtige leeftijdsopbouw gegarandeerd.''
Jan de Jong, die namens de algemene dienstcommissie het woord voerde, verbaasde zich over de uitspraken van de Algemeen Inspecteur: ,,Hoe is de gedachte om per jaar honderd mensen meer aan te nemen om vergrijzing te voorkomen te rijmen met het in december genomen besluit om 20% minder adspiranten op te leiden?''
,,Organisaties vermaatschappelijken, worden meer open, democratiseren of u dat nu leuk vindt of niet. U bent erbij betrokken en u speelt mee. Dat betekent dat er een groter beroep op uw eigen verantwoordelijkheid wordt gedaan'', stelde generaal Frackers vast.

Kopieercultuur

,,Het korps moet op zijn kop gezet. Met bovenaan de onderdelen die het politieproduct verkopen. Onderaan het hoofdkantoor, de Algemene Inspectie, dat stuurt op hoofdlijnen, coördineert, adviseert en het management doorlicht'', vulde Jan de Jong aan. ,,We horen de laatste tijd steeds meer interessante uitspraken van leidinggevenden uit het korps. Vroeger werd zo iemand meteen, in figuurlijke zin, onthoofd. Het is inmiddels tot ons doorgedrongen dat we elkaar daarin moeten stimuleren. Er móét ruimte zijn voor eigen ideeën en afstand nemen van de kopieercultuur.''

(AH)

Proefrijden.

Strand-GSA

MIDDELBURG. — De Zeeuwse collega Henk van der Linden heeft het dan toch voor elkaar gekregen. Na op het strand van Vrouwenpolder zevenentwintig maal in hetzelfde spoor een achtje te hebben gedraaid, zat zijn auto muurvast.
In november '88 werd er proefgereden met een Volkswagen Transporter Syncro. De groepen Veere en Valkenisse krijgen zo'n wagen op proef. De auto is uitgerust met een 1700 cc turbo diesel motor, een vijfversnellingsbak met terreinversnelling en inschakelbare differentieelblokkering. De inrichting en uitvoering wordt als die van de huidige GSA. Op het voertuig is standaard een lier aangebracht. De auto kan — bij normaal, verantwoord gebruik — volgens insiders op het strand niet vastlopen. Surveillanten hoeven er deze zomer dus niet van op te kijken als er op de dienstlijst een strandpatrouille met een GSA gepland staat.

(TR)

RP te Water in beeld

DEN HELDER. — Op 16 november 1988 heeft minister Brinkman van WVC in Den Helder het Reddingmuseum 'Dorus Rijkers' van de KNZHRM geopend. In dit museum is 45 vierkante meter ingeruimd om zichtbaar te maken wat de taak is van de Rijkspolitie te Water op het gebied van de veiligheid in de vaart.
Het museum is gevestigd in schouwburg 'De Campagne' in het centrum van de stad. De tentoonstelling vertelt van het heden en verleden van het nationale reddingswezen en is dagelijks (behalve op zondag) te bezoeken van 10.00 tot 17.00 uur.

(ANvdB)

Tentoonstelling RPtW.
(Foto: Gemeentepolitie Den Helder)

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

'The Dutch National Police Choir' trad op in Canada

GRONINGEN. — Ze hadden er 'De Jachtpartij', 'Daar was een wuf dat spon', 'De Zilvervloot' en 'Gelukkig Vaderland . . .' voor ingestudeerd. Het 'Wilhelmus' behoorde al tot het vaste repertoire. Oud-Nederlanders zongen de teksten van de liederen die ze ooit op de lagere school in Nederland hadden geleerd, ontroerd en feilloos mee met het mannenkoor van de rijkspolitie uit noord-Nederland. Het koor — onder leiding van dirigent J. van der Meulen en met medewerking van de pianist Joop van Duuren en de sopraan Koosje Hoeksema was voor een tournee van zeventien dagen in Canada. Ze gaven in twee weken elf concerten op Vancouver Island, in Vancouver en in Lynden, een plaatsje in de Verenigde Staten. De zingende RP'ers werkten tweemaal mee aan een z.g. 'Police Appriciation Week'. De burgers bedanken dan de Canadese politie voor haar diensten en herdenken in die week de omgekomen politiemensen.

Uitverkocht

Het absolute hoogtepunt was het concert in The Royal Theatre of Victoria. Het is een schouwburg met 1500 plaatsen. Ze waren in de voorverkoop allemaal uitverkocht. Eind 1986 werd het bestuur van het koor benaderd met de vraag of de leden er voor voelden om samen met The Greater Victoria Police Chorus van Vancouver Island (BC), Canada, in een van de noordelijke provincies van ons land op te treden. In het voorjaar van 1987 verzorgden het Canadese en het Nederlandse mannenkoor, begeleid door de muziekvereniging van de politie van Leeuwarden, in de Jacobijnekerk in Leeuwarden een concert. Bij die gelegenheid werd de uitnodiging voor de trip naar Canada aangenomen.
Naar schatting hebben tussen de acht- en negenduizend Canadezen de concerten van de Nederlanders bijgewoond. Het koor was te zien op de televisie. Er werden radio-interviews gegeven en scholen bezocht waar over de Nederlandse politie werd verteld.

Voor eigen rekening

Een indrukwekkende gebeurtenis was de kranslegging door kolonel J.J. Jorritsma, plaatsvervangend Algemeen Inspecteur van de Rijkspolitie en adjudant H.W. Helmantel, voorzitter van het koor, bij het War Memorial voor de Parliament Buildings in Victoria. Bij deze plechtigheid was een Canadese politieman aanwezig die Nederland in 1945 hielp bevrijden.

De reis werd grotendeels op eigen kosten en in eigen tijd gemaakt. Er was meer dan *f* 120.000,— mee gemoeid. Het koor was veelal ondergebracht bij Canadezen van Nederlandse afkomst en bij Canadese collega's. Onder de zangers van The Greater Victoria Police Chorus werden veel vrienden gemaakt. Leden van het Nederlandse politiemannenkoor maakten van de gelegenheid gebruik een kijkje in de keuken van de Canadese en de Amerikaanse politie te nemen.
Het succes van de trip is inmiddels doorgedrongen in korpskringen. Het heeft er — voor het vertrek naar Canada — even naar uitgezien dat de faciliteiten — zoals repeteren in diensttijd en vergoeding van reiskosten — zouden worden geschrapt. Maatregelen die tot verregaande consequenties voor het koor zouden kunnen leiden. Die plannen zijn voorlopig van de baan. Het bestuur werkt inmiddels aan een programma voor het 40-jarig jubileum in 1990. Er wordt overwogen The Greater Victoria Police Chorus uit Victoria in Canada voor die gelegenheid uit te nodigen.

(AH)

Kranslegging door het Mannenkoor Rijkspolitie Noord-Nederland in Victoria.

Met Dijkstal op patrouille

HENDRIK IDO AMBACHT. — VVD Tweede Kamerlid H.F. Dijkstal heeft de leden van de groep Hendrik Ido Ambacht uitgenodigd voor een visite aan het Binnenhof. Dit naar aanleiding van zijn eerdere werkbezoek (op 23 december) aan de groep. Hij kwam die vrijdagmiddag om een uur en liet zich tot drie uur 's nachts op de hoogte brengen van de activiteiten van het rijkspolitiepersoneel. Hij nam kennis van de voortgang op het gebied van de automatisering, nam deel aan een alcoholcontrole, ging met reservisten op pad langs woningen en bedrijven waarvan de bewoners met vakantie waren, maakte een assistentiesurveillance met politiepersoneel van gemeente- en rijkspolitie mee en patrouilleerde met de recherche.
Groepscommandant Henk Bisschop: „De ervaring een politicus in ons midden te hebben gehad die ook belangstelling toonde voor de politieman en -vrouw, heeft ons goed gedaan. Een politieke ommezwaai omtrent de uitvoering van het PKP-rapport mogen we niet verwachten. Ik denk dat zo'n bezoek wel kan bijdragen aan een bewustere standpuntbepaling."

(AH)

Bril voor werken met beeldschermen

DEN HAAG. — Bij ouderen die werken met beeldschermen en een leesbril gebruiken of daaraan toe zijn, kunnen klachten optreden. Ze hebben te maken met het op latere leeftijd teruglopen van het aanpassingsvermogen van de ogen en de eisen die aan de ogen worden gesteld bij het werken met een beeldscherm. De minister van Justitie adviseert medewerkers met deze klachten afwisselend werk te geven en de duur van het werken met een beeldscherm te beperken. Een leesbril met leesadditie (afwijkende brandpuntsafstand en kijkinrichting) voor beeldschermarbeid kan een oplossing zijn. Een ambtenaar die klachten over zijn ogen uit, moet naar de bedrijfsarts. Maar niet nadat is beoordeeld of het beeldscherm ergonomisch juist is opgesteld en of hem geen ander werk kan worden aangeboden. Alvorens naar de dokter te verwijzen, kan het advies van de arbeidsconsulent worden ingewonnen.
De kosten van een speciale leesbril komen ten dele voor rekening van de werkgever. De glazen worden geheel vergoed en voor het montuur wordt *f* 200,— terugbetaald.

(AH)

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

175 jaar marechaussee

APELDOORN. — De Koninklijke Marechaussee bestaat dit jaar 175 jaar. Aan het jubileum zal ruime aandacht worden geschonken. Op 14 maart a.s. zal koningin Beatrix, Schutsvrouwe van 'Het Wapen', de openingsbijeenkomst in de Grote of St. Jacobskerk in Den Haag bijwonen.
Op 12 mei wordt op het opleidingscentrum van de marechaussee in Apeldoorn een reünie georganiseerd. De bijeenkomst staat open voor maximum 4000 militairen en burgers die bij de marechaussee werk(t)en. Ook hun partner is welkom.
Op die dag verzorgen de diverse onderdelen van het centrum exposities en demonstraties. De Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) en het motor-demonstratieteam Noord Brabant treden er op en het trompetterkorps zal acte de présence geven. Beredenen van de marechaussee zullen rond en op de Willem III-kazerne patrouilleren. In een feesttent wordt voor passende muzikale omlijsting gezorgd, op andere plaatsen vallen historische films te bekijken. Belangstellenden kunnen zich opgeven door middel van het overmaken van *f* 15,— per persoon op postgirorekening 34.60.550 ten name van 'Reünie KMar-175' te Apeldoorn. De inschrijving sluit op 1 april 1989. Inlichtingen: opperwachtmeester M. Maalcke, bij de afdeling voorlichting van de marechaussee, tel. 070-188321.

(Persbericht KMar)

Concertagenda 1989 Rijkspolitiekapel

DRIEBERGEN. — Twaalf districten, de AVD en de Dienst Luchtvaart hebben gebruik gemaakt van het aanbod van de RP-kapel om ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van het orkest in hun omgeving op te treden. Maar er staat meer op het programma:

24 maart: Den Bosch. In het Casino;
1 april: Amersfoort. In gebouw De Flint;
7 april: jubileumconcert distr. Alkmaar. Te Heiloo;
15 april: jubileumconcert distr. Overijssel. Te Dalfsen;
21 april: jubileumconcert distr. Drenthe. Te Beilen;
28 april: jubileumconcert distr. Groningen. Te Bedum;
12 mei: jubileumconcert distr. Friesland. Te Bolsward;
20 mei: optreden in Delden (in optie);
23 mei: optreden bij 753 jaar Avereest (Dedemsvaart) (in optie);
26 mei: jubileumconcert distr. Den Haag;
2 juni: Optreden in Hulsberg, Limburg;
29 sept.: jubileumconcert Dienst Luchtvaart. Te Schiphol;
6 okt.: optreden in Barendrecht;
13 okt.: optreden in Hardinxveld-Giessendam;
27 okt.: jubileumconcert distr. Utrecht/AVD (in optie);
3 nov.: optreden in Veendam;
24 nov.: jubileumconcert distr. Eindhoven. Te Eindhoven;
8 dec.: slotmanifestatie kapel in Utrecht of Den Haag;
20 dec.: jubileumconcert distr. Dordrecht.

Voor de districten Apeldoorn, Nijmegen en Zeeland moeten de data voor de jubileumconcerten nog worden vastgesteld.

Voor 17 maart, 23 juni, 15 en 22 september en 15 december staan de beëdigingen van nieuwe RP-collega's op de lijst. Op 21 juli worden in Nijmegen de wandelaars die deelnemen aan de Vierdaagse opgewacht. Er worden besprekingen gevoerd voor een reis naar Engeland. De bedoeling is om in Lancashire enkele concerten te verzorgen.
Deze maand werden de opnamen voor een jubileum LP/CD gemaakt. (JH)

Wereldspelen 1989 voor politie en brandweer

VANCOUVER. — Van 29 juli tot en met 6 augustus 1989 zal Vancouver in het Canadese Brits Columbia in het teken staan van de derde Wereldspelen voor Politie en Brandweer. Het is een olympisch sportevenement, dat is opgezet om in een vriendschappelijke competitie de collegialiteit, de goodwill en de internationale relaties tussen politie- en brandweermensen te bevorderen. In 1985 werden de spelen in San José (Californië) voor de eerste keer gehouden. Er deden 5000 mannen en vrouwen uit 17 landen mee aan 47 takken van sport.
Het evenement is ook in trek bij Nederlandse politiemensen. Er zijn er al die hebben ingeschreven voor de sportgebeurtenis in Canada. Vermoedelijk gaat er ook een Nederlands politie-voetbalteam heen. Deze maand was er een eerste bespreking met de kandidaatdeelnemers. Daarin werden zaken besproken als sponsoring, overtocht, huisvesting, etc. De geluiden klonken hoopvol. Naar verwachting zal een behoorlijke afvaardiging van de Nederlandse politie de reis naar Vancouver maken.
Inlichtingen: Wim de Rooy, tel. 078-165544 (kantoor) en 01804-26439 (thuis). (WdR)

Klantgericht werken

Ik meldde mij met mijn verdrietige mededeling bij de afdeling klantenservice, overhandigde aankoopbewijs en garantiebon en het 'made-in-Taiwan' speelgoed voor volwassenen. Op de vraag hoe lang de reparatie zou gaan duren en of daar nog kosten voor mij aan verbonden waren, werd verbijsterd gereageerd. ,,U denkt toch niet dat we gaan onderzoeken of uw klacht terecht is? U krijgt uw geld terug óf een nieuw apparaat!''
Nadat ik van mijn verbazing was bekomen, begon ik mij te realiseren hoe wij bij de politie omgaan met klachten. De procedure: wij gaan eerst eens kijken welke diender nu weer eens een slecht politieproduct heeft verkocht. De verkoper moet hangen. Om vervolgens begeleid door bergen papier tot de conclusie te komen dat de verkoper formeel niet onjuist heeft gehandeld, hoewel het natuurlijk wel wat tactischer had gekund. Resultaat van veel papierwerk: de 'klant' krijgt een brief waarin hem of haar wordt medegedeeld dat wij goed zaten, maar klager eigenlijk ook wel een beetje gelijk had. Gevolg? De burger de pest in want daar ging het hem niet om. De diender krijgt op z'n vestje dat ie voortaan wat minder grof in de mond moet zijn of zoiets. Die heeft dus ook de pest in, hij voelt zich nog steeds verdachte. En de serie bazen die hun licht moesten laten schijnen over dat papier hebben ook de pest in. Zij hebben nu eenmaal een hekel aan gedonder in de tent. Kortom: prima regelingetje. Maar geef mij die radiowinkel maar. Een voorbeeld van klantgericht werken.

Er wordt gezegd dat we dichter naar het publiek moeten. Tuurlijk, zeg maar hoeveel meter! De relatie tussen politie en publiek moet worden verbeterd. Volgens mij gaat het erom dat we mensen behandelen zoals we zelf behandeld willen worden . . .

(Uit: Nieuwsmelding/ Maandblad GP Rotterdam)

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

BN2B Islander in rijkspolitie-uitvoering. *(Foto: Dienst Luchtvaart)*

Nieuwe vliegtuigen voor Dienst Luchtvaart

SCHIPHOL. — Op 3 december van het vorig jaar vlogen de RP-vliegers Van Dijk en Vink vanuit Engeland de eerste van de nieuwe patrouille-vliegtuigen voor de Dienst Luchtvaart over. Op 23 januari j.l. vond op Schiphol de officiële overdracht plaats van de twee PBN Turbine Islanders. De toestellen kwamen in de plaats van de twee tweemotorige Cessna's 337-Skymaster die uit 1971 stammen en na zeventien vliegjaren teveel gebreken gingen vertonen.
De PBN's kosten ieder ruim drie miljoen gulden en moeten ruim vijftien jaar mee kunnen. Ze zijn zo gebouwd en ingericht (met een weerradar) dat ze bij slecht weer, harde wind en mist niet aan de grond behoeven te blijven. Ze zijn geprepareerd om langdurige vluchten boven zee te maken en geschikt voor een noodlanding op zee. Aan boord bevindt zich communicatie-apparatuur waarmee het de bemanning mogelijk is direct en zelfstandig contacten te leggen met politieposten. De machines zijn bovendien uitgerust met een computer waarin de plattegronden van alle dorpen en steden in Nederland zijn ingevoerd. De ramen zijn zo geconstrueerd dat inzittenden loodrecht naar beneden kunnen kijken. Er kan met snelheden van tussen de 30 en 250 kilometer per uur worden gevlogen. Ieder van de toestellen biedt plaats aan zes inzittenden.

(HD)

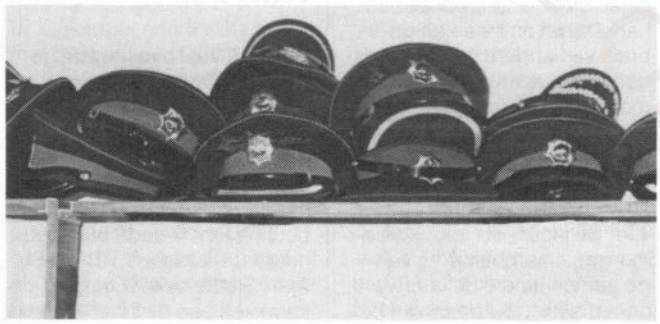

Aanstaande chefs moeten zich bewijzen

VOORBURG. — Vooralsnog zal van rijkspolitieofficieren die in de toekomst in aanmerking willen komen voor de functie van hoofd Algemene Dienst of hoofd Justitiële Dienst worden verlangd zich te bewijzen. Later zullen ook belangstellenden voor een andere baan op het niveau van leidinggeven zich aan een test dienen te onderwerpen. Bij het korps is een z.g. *assessment center* in het leven geroepen dat tot taak zal hebben te beoordelen of de kandidaat beschikt over de vaardigheden die voor een goede uitoefening van de chef-functie vereist zijn. Daartoe dient hij of zij praktijk-opdrachten zoals het leiden van een vergadering, het voeren van een gesprek met een personeelslid, het uitwerken en presenteren van een beleidsplan, etc. uit te voeren. De beoordeling gebeurt door functionarissen uit de eigen organisatie die een of twee niveaus hoger werken en als deskundig gelden t.a.v. de te vergeven functie.
Als de resultaten daartoe aanleiding geven zal een plan worden opgesteld om de geschiktheid van de deelnemer door middel van opleiding, bijzondere opdrachten, stages, etc. op te vijzelen.

Aan de beurt

„Het oude principe van anciënniteit — gewoon ouder worden, aan de beurt komen en een beetje slijmen met de baas — moet worden doorbroken", vindt ook de Amsterdamse politiecommissaris F. Wagenaar. Hij kondigde in *Het Parool* aan dat dit voor wat betreft het korps van de hoofdstad nog dit jaar zal gebeuren. Als de aanbevelingen van de werkgroep waarvan hij voorzitter is door de korpsleiding worden overgenomen. De plannen van die werkgroep strekken ver. De rang wordt in haar nieuwe opzet van veel minder belang. Wagenaar: „Het hoeft niet meer iemand te zijn van de politieacademie die het hoger kader binnenstroomt. Een gewone agent moet dat ook kunnen bereiken."
„Als jullie alleen maar carrière willen maken, heb ik liever dat je niet naar Amsterdam komt", liet de Amsterdamse HC drs. E. Nordholt zijn acht adspirant-officieren aan de Nederlandse Academie weten. (AH)

■

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Boekerij

Recensies:
Henk de Man, Bert Huizing, Cees van Dijk.

Voetangels en klemmen

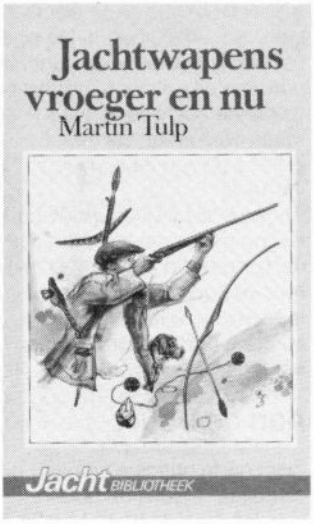

Jachtwapens vroeger en nu, door Martin Tulp.
Uitgeverij La Rivière & Voorhoeve, Kampen.
Prijs f 32,50.

De grootste val ooit uitgevonden is een val voor vogels: de 'eendenkooi'. Een origineel Hollandse uitvinding, stammend uit de 16e eeuw. Een eendenkooi bestaat uit een natuurlijke ofwel een aangelegde plas (veenafgravingen!), omgeven door een bos. Het totale oppervlak van een eendenkooi kan variëren van een halve tot ruim dertig hectare. Het water, de 'kooiplas', is geheel omgeven door manshoge rietmatten en heeft op een aantal strategische plaatsen trechtervormige zijarmen: 'vangpijpen', (. . .) eveneens omgeven door rietmatten. Vangpijpen zijn meestal een dertig meter lang en licht gekromd zodat vanaf het eind de plas niet meer zichtbaar is. Aan het eind van de vangpijp bevindt zich de eigenlijke val. De kooiplas doet dienst als rustplaats voor eenden, ze worden er ook gevoerd, en rondom zijn uitstekende broedgelegenheden. De plas heeft zijn vaste bewoners: de 'lokstal', bestaande uit tamme eenden. Wilde eenden die al eens de dans zijn ontsprongen en zich nooit een tweede keer laten vangen, vormen de 'vliegstal'. Zij nemen steeds weer nieuwe wilde eenden mee om ze ook te laten genieten van de voordelen van de eendenkooi . . .

In het boekje ***'Jachtwapens vroeger en nu'*** geeft Martin Tulp in een voor ieder begrijpelijke taal een uiteenzetting over jachtwapens. Het is in de eerste plaats bestemd voor de jager. Het eerste gedeelte behandelt het ontstaan en gebruik van andere jachtwapens dan vuurwapens: jachthonden, roofvogels, werphouten, blaasroeren, vallen, strikken, klemmen, etc.
Deel II gaat over vuurwapens en munitie. De inhoud is zowel voor de jagers als voor politiemensen en ambtenaren van de gemeente die de vuurwapenadministratie doen van belang.
De schrijver bespreekt verschillende soorten jachtgeweren. Begrippen als dubbelbuks, bockdubbelbuks, dubbelloops, superpose, drie- en vierling worden uit en te na besproken en met afbeeldingen verduidelijkt. Ook een moeilijk begrip als 'choke' (een vernauwing aan het eind van de cilindrische loop die het schotbeeld van een hagelgeweer bepaalt) wordt uitvoerig belicht.
Een ieder weet dat een kaliber 12 een grotere diameter heeft dan een kaliber 16. Hoe groter het getal, des te kleiner de diameter van de loop. Dit duidt op een ongebruikelijke maat en dat is het ook. Een kaliber 12 heeft een zodanige diameter (18.53 mm) dat er precies een bolvormige kogel in past. Een kogel waarvan er 12 uit een Engelse pond (454 gr) lood gemaakt kunnen worden. Aldus een korte uiteenzetting in hoofdstuk 10 over kalibers.
Aan de orde komen ook: de grote verscheidenheid aan kogel- en hagelpatronen, de soorten kruit en de milieuvervuiling bij gebruik van loden kogels en hagel.
Allen die met de controle op de uitvoering va n de bepalingen van de Jacht- en Vuurwapenwet zijn belast, is het lezen van dit boek aan te bevelen.
(HJdM)

Waar loopt de grens tussen oplichting en handel?

Er wordt veel over fraude gesproken. De media houden ons vrijwel dagelijks op de hoogte van uitwassen van dit maatschappelijk kwaad. Een paar trefwoorden: zwart geld, het grijze circuit, steunfraude, beunhazen, tweede boekhoudingen, witwassen, ABP, RSV, Ajax. Stof te over voor gesprekken aan de bittertafel en op verjaardagspartijen.
Is fraude een jong verschijnsel? Geenszins, vertelt mr. Frank Visser in zijn boekje ***'De Verdachte Zakenman, Fraude in de Praktijk'***. ,,Fraude, het plegen van zakelijk bedrog en het knoeien in het beheer van gelden en goederen, is al zo oud als het zakenleven zelf. Reeds in 1531 keerde keizer Karel V zich bij ordonnantie tegen 'alle koopluyden en koopwyven (. . .) die frauduleuselijk en bij bedrog sullen gelt, silver, koopmanschappen of schulden van andere koopluyden of personen vervoeren en wegdragen.''
,,Waar zaken worden gedaan, wordt gefraudeerd'', zegt Visser. Hij kan het weten. Hij is officier van justitie en gespecialiseerd in de behandeling van fraudezaken. In het boekje grijpt hij terug naar voorbeelden van fraude uit zijn justitiepraktijk. Hij leidt de lezer langs de vele vormen ervan en legt verbanden met ons strafrecht. Visser legt uit, doceert. Hij is tenslotte jurist en geen romanschrijver. In een recht-toe-recht-aan-stijl brengt hij ons op de hoogte van wat onder fraude moet worden verstaan: ,,Waar loopt (. . .) de grens tussen oplichting en handel?'' Hij somt veel gepleegde strafbare feiten op, schetst de rol van de fraudeur en diens handlangers en de diensten die op hen jagen, brengt de handicaps bij politieonderzoeken naar voren en bespreekt de mogelijkheden van justitie. Tenslotte gaat hij in op de positie van benadeelde.
Het boekje is een goede gids voor mensen die zich willen verdiepen in de achtergronden en het verloop van fraude en de verbanden met ons strafrecht.
(AH)

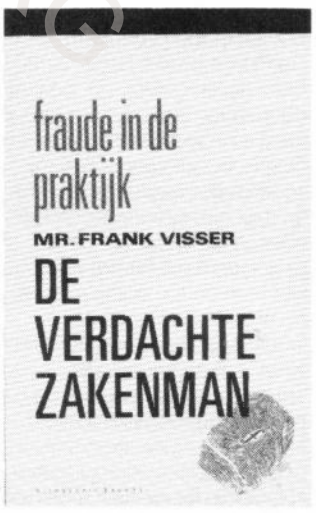

De Verdachte Zakenman.
Prijs f 24,50.
Auteur mr. Frank Visser.
Uitgegeven door Balans/Amsterdam.

WWW.RPOLITIE.ORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Dr. Zeldenrust blikt terug

Moord ontleed

,,Gerechtelijke geneeskunde is in hoge mate een ervaringsvak. Zo heeft het verleden ook voor de huidige tijd veel leerzaams opgeleverd'', schrijft de patholoog-anatoom dr. J. Zeldenrust in zijn onlangs verschenen boek 'Moord ontleed'. Een terugblik, ervaringen uit zijn jarenlange praktijk.

Wie afgrijselijke verhalen over moord en doodslag verwacht, vergist zich. Natuurlijk vertelt een patholoog-anatoom meer over doden dan over levenden. Toch stijgt bij het openslaan van het boek zeker niet de geur op van de sectiekamer; de scalpel blijft onaangeroerd. Hoewel de voorplaat is ontleend aan 'De anatomische les van dr. Tulp', een schilderij van Rembrandt, is het boek veel meer dan een droge opeenstapeling van lijkensnijderij.

Spectaculaire zaken

De wijze waarop Zeldenrust de meest uiteenlopende voorvallen uit zijn loopbaan beschrijft, maken het bijna mogelijk het boek als een roman te lezen. Hij gaat regelmatig terug in de geschiedenis en haalt ook spectaculaire zaken uit vroeger eeuwen aan. Zo verhaalt hij een geschiedenis die speelde in Parijs aan het begin van deze eeuw. Armoede en kindersterfte gingen daar hand in hand. Jeanne en Charles Weber woonden in het 18e arrondissement, een vuile en duistere wijk, waar handwerkslieden in zwartberoete huizen woonden.
Op een dag moest dr. Thoinot, gerechtelijk geneeskundige, in opdracht van justitie sectie verrichten op de lijkjes van drie kinderen. Alsof het om een spannend verhaal gaat, beschrijft Zeldenrust de gruwelijke daden van de kindermoordenares Jeanne Weber, het briljante optreden van een advocaat en de falende procesgang.
,,Het in Frankrijk ontstane tumult na het bekend worden van de gebeurtenissen, deed een oproep tot verbetering van rechtspleging en van organisatie van deskundig onderzoek ontstaan. Dat was in de jaren 1905 en daaraanvolgend. In ons vaak achterlijk genoemde land had echter de arts Van Hasselt al in 1873 overeenkomstige geluiden laten horen. De vraag blijft zelfs of al hetgeen waarover destijds werd geklaagd, thans is verbeterd en opgelost.'' Zo besluit Zeldenrust dit hoofdstuk.
In 'Colombo, een Italiaans drama' gaat het over de moord op de 25-jarige Italiaan Bruno Colombo. Hij werd op 12 november 1961 rond middernacht op de autoweg Amsterdam - Brussel in zijn witte Alfa Romeo doodgeschoten. Zeldenrust, die de sectie op het stoffelijk overschot had verricht, werd als getuige-deskundige gedagvaard om voor het Hof van Assisen in Rome te verschijnen. Hij ging niet en legt aan het einde van het hoofdstuk uit waarom: een centenkwestie.

Lijkschennis

Zo staat het boek vol met herinneringen van een man die het uit elkaar halen van een lijk — zijn dagelijks werk — 'een uiterste vorm van verminking en lijkschennis' noemt. Zeldenrust beschrijft feiten die niet alleen voor de beginnende, maar zeker ook voor de ervaren politie-ambtenaar leerzaam zijn. Toch kijkt hij niet alleen terug. Een actueel onderwerp als euthenasie gaat hij bijvoorbeeld niet uit de weg en in zijn naschrift waagt hij zich aan het schetsen van een toekomstbeeld.

,,Belangrijk is dat een arts als deskundige de nederlandse taal zodanig beheerst dat de medische leek kan begrijpen wat hij heeft bedoeld te zeggen'', schrijft Zeldenrust in zijn voorwoord. Hoewel hij bij een aantal begrippen een heldere uitleg geeft, is hij er in zijn boek niet helemaal in geslaagd 'moeilijke woorden' als 'absoleet' en 'desiderata' te vermijden.
Desondanks blijft 'Moord ontleed' een alleszins en interessant boek. Niet alleen voor opsporingsambtenaren.
De lezer die wil weten wat een sectie is en wat daarbij gebeurt, blijft echter met vragen zitten. Wie zich afvraagt wat een sectie voor het opsporingsonderzoek kan betekenen, moet dit boek zeker aanschaffen. (CvD)

Dr. Zeldenrust aan het werk. (Archieffoto)

Dr. J. Zeldenrust werd op 5 april 1907 in Groningen geboren. Hij studeerde in 1933 of als arts. Na enige tijd als waarnemend huisarts te hebben gewerkt, begon hij aan een opleiding voor patholoog-anatoom. In 1948 kwam hij in dienst van het Ministerie van Justitie. Op 31 december 1984 beëindigde hij een halve eeuw overheidsdienst.

'Moord ontleed'. Verschenen bij Stubeg in Hoogezand. Prijs f 37,50,—.

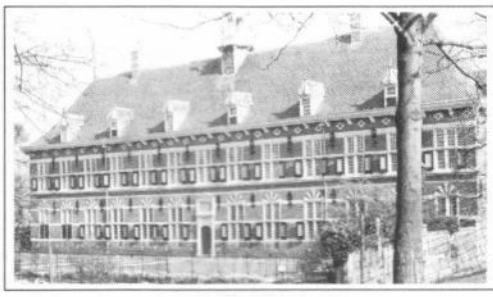

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Lege politiewagen

Door Cees van Dijk

Terugkijken doet men meestal aan het einde van het jaar. Of als er iemand is overleden of met pensioen gaat. Dat terugkijken zou eens aan het begin van het jaar moeten gebeuren, zo aan het einde van de eerste maand. Let vooral op de nieuwjaarspreken. Je blijft je verbazen. Lees je de ene dag in de krant dat de politie telex en fax moet kunnen aftappen, de volgende dag blijkt dat zoiets geen enkel probleem hoeft te zijn. Een korpschef van een gemeentelijk politiekorps in het westen des lands, niet de eerste de beste, maakte het tap-idee wereldkundig tijdens zijn nieuwjaarstoespraak. Misschien had hij beter eerst even naar de zojuist geprivatiseerde PTT kunnen stappen. Dan hadden ze hem daar verteld, dat het aftappen van telefax en telex geen enkel probleem is. ,,Het gaat gewoon om een telefoonkabel. Die tap je af. Wat voor apparaat er aan het begin of aan het einde van die kabel hangt maakt niet uit'', zo liet een deskundige PTT-er weten.

Bovendien zijn ze er in Amerika al lang achter, dat je gemakkelijk een telefoon, telefax of telex kunt aftappen. Echt afluisteren is er overigens al niet meer bij. De moderne crimineel gebruikt de computer en de satellietverbinding. Dan hoor je in je koptelefoon alleen nog maar het geluid van een vals zingende zaag. Voor het tot de afluisteraar doordringt dat het om snelle communicatie van boeven gaat, is de boodschap al gepasseerd. De rechercheurs die uren in een tapkamer aan een bandrecorder gekluisterd zaten, kunnen dus binnenkort óók de straat op. Net als al hun collega's, die niet meer achter de typemachine maar voor het beeldscherm zitten.

Moeten ze allemaal maar achter de badhanddoekjatters aan. Die brengen grote schade toe aan het nieuwe bronnenbad in Nieuweschans. Bij het kuren kreeg men daar, tot voor kort, een handdoek van het bad. Er zijn er al 1500 verdwenen. Dat leverde het kuuroord een schadepost op van een kleine 30.000 gulden. Daarom is het nu afgelopen met de gratis handdoeken. De gasten moeten voortaan hun eigen handdoek meenemen. Het merken van goederen werkt blijkbaar niet altijd preventief. Maar we kunnen gerust zijn. Er zal wel een commissie komen die zich erover gaat buigen. Of zoeken we het in privatiseren? Er moet een beveiligingsfirma te vinden zijn die in dat gat in de markt wil duiken.

Heeft de politie weer iets meer tijd om achter verdachte beveiligingsbeambten aan te gaan. In Den Haag weten ze daar alles van.

Openbare orde en veiligheid mogen nooit handelswaar worden vinden andere korpschefs. Ze doelen op de wildgroei van beveiligingsdiensten, particuliere bewakers en burgerwachten. Volgens mij zien de politiebazen dat toch verkeerd. Het is gewoon een kwestie van vraag en aanbod; een simpel economisch gegeven. De één laat het liggen, de ander pakt het op. Straks is de politie er alleen nog voor de zware criminaliteit.

De rest laat ze over aan bijzondere opsporingsdiensten en private ondernemingen.

Een professor heeft z'n vrije dagen tussen kerst en oud en nieuw gebruikt om eens goed na te denken over de problemen in Nederland. Hij heeft nu het ei van Columbus uitgebroed: dienstplicht voor iedereen. Slechts één op de drie dienstplichtigen gaat daadwerkelijk in dienst. Dat is niet eerlijk, vindt de professor. Mannen en vrouwen, iedereen moet het vaderland dienen. Maar, beste professor, we hebben slechts 45.000 dienstplichtigen nodig. Wat moeten we dan met die 135.000 die overblijven? Geen probleem, aldus de hooggeleerde. Die kunnen de politie helpen en de zusters en broeders in de ziekenhuizen.

De prof — hij heeft in het verleden aangetoond veel van de politie te weten — had nog een goed idee. Hij stelde voor lege politie-auto's langs de weg te zetten. In andere landen doen ze dat ook. Het drukt de snelheid van het verkeer en de kosten van controle. Daardoor kan de politie zich met belangrijker zaken bezighouden. Dan moeten ze bij justitie natuurlijk wel de handen uit de mouwen steken en eindelijk die achterstand wegwerken.

Nu we het toch over marktgaten hebben, wat dacht u van de niet behandelde dossiers die gemakshalve maar geseponeerd worden. Daar moet voor jonge juristen toch de mogelijkheid liggen om oude koeien uit de sloot te helpen?

Of de plannen van de professor echt zullen werken, betwijfel ik. Langzamer rijden voor een lege politiewagen? Kom nou, dat doen ze zelfs niet voor een auto met twee agenten, een radar en een camera erin.

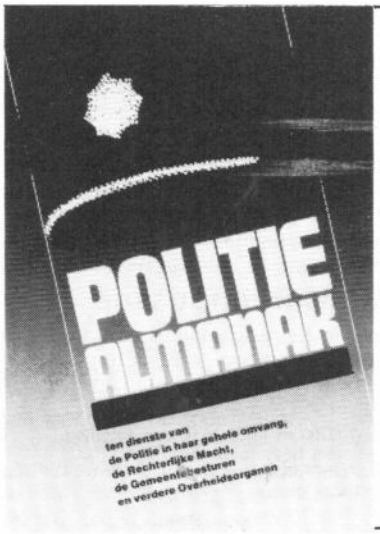

Binnenkort verschijnt de

POLITIE ALMANAK 1989

f 56,30 incl. btw

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co
Postbus 14
7240 BA LOCHEM
05730-53651

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

RPersonalia

Algemene Inspectie

Ardaseer, F.Th. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te 's-Gravenhage
Augusteijns, R.L. te Voorburg per 1-9-88 bevorderd tot B/2.
Brochard, R.A. per 12-12-88 aangesteld als medew. alg. zaken en systeembeheerder te Voorburg.
Bruin, C. te Voorburg per 1-12-88 bevorderd tot B/3.
Diks, H.Th.J. te Voorburg per 1-10-88 bevorderd tot B/11.
Hagenbeek, P.P. te Voorburg per 1-2-89 bevorderd tot B/11.
Hofman-Koning, C.H. te Voorburg per 3-8-88 bevorderd tot B/3.
Hofstede, E.W. te Voorburg per 1-12-88 de dienst verlaten.
Hubert, M.J. te Voorburg per 1-12-88 de dienst verlaten.
Iedema, P.F.V. te Voorburg per 1-9-87 verplaatst naar 's-Gravenhage Min. van Justitie Dir. Politie.
Kamphuis-van de Leck, B.N. te Voorburg per 1-3-89 de dienst verlaten.
Koelman, H.M. per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. te Voorburg.
Kranenburg, H. van te Voorburg per 1-5-89 de dienst verlaten.
Kuipers, K. te Voorburg per 1-3-89 bevorderd tot B/3.
Rens, P. te Voorburg per 1-7-88 bevorderd tot B/6
Seijen, E. van per 1-11-88 aangesteld als hoofd adm. parketpolitie te 's-Gravenhage.
Silvius-van de Made, M. B/4 te Voorburg per 4-10-88 de dienst verlaten.
Slothouwer, A. per 1-12-88 aangesteld als beleidsmedew. te Voorburg.
Tomas, J.M. te Voorburg per 1-1-88 bevorderd tot B/9.
Velthoven, J.P.A. van te Voorburg per 9-11-88 de dienst verlaten.
Wessels, J. te Voorburg per 1-2-89 de dienst verlaten.

District Alkmaar

Bakker, H. Hoofd Dienst Financieel Economische Bedrijfsvoering te Alkmaar per 1-2-89 de dienst verlaten.
Boer, H.J. owmr. per 1-2-89 aangesteld als medew. recherche te Alkmaar.
Bouman, R.K. owmr. per 1-1-89 aangesteld als medew. recherche te Alkmaar.
Bredewout, H.G. wmr. I te Bergen per 1-2-89 de dienst verlaten.
Dotinga, S. wmr. te Texel per 28-1-89 verplaatst naar Liesveld (distr. Dordrecht).
Hoenderdaal, H.H. van 't wmr. I te Enkhuizen per 1-1-89 verplaatst naar Elburg (distr. Apeldoorn).
Köhler, H. wmr. I te Bergen per 1-1-89 met VUT.
Sloos, J.J. wmr. I te Medemblik per 26-1-89 de dienst verlaten.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen.

District Apeldoorn

Berends-Smies, G.J. te Voorst per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bos-Adelerhof, D.J. van den te Brummen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Boskamp-Vriezekolk, G.J. te Brummen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Duerink-Rorije, S.C. te Heerde per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Eikelboom-van Arck, G. te Hulshorst per 1-11-88 de dienst verlaten.
Frederiks-van Essen, B. te Heerde per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Geesink-Pasman, A. te Eibergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Groenen, G.F. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Groenhuijzen, J. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Heijser, E. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/12.
Holtslag-Brink, E.I. te Brummen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Horst-Wikkerink, A.H. ter te Aalten per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Jacobs, E.J. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Jolink, D. te Apeldoorn per 1-7-88 bevorderd tot officier der Rijkspolitie 1e kl.
Karrenbeld-van Heusden, W. te Voorst per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kerkdijk, P. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Koffeman-van Urk, J. te Urk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kox-te Nijenhuis, J. te Eibergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kramer-Veerman, A. te Gorssel per 1-9-88 bevorderd tot B/4.
Maanen, A. van te Apeldoorn per 1-11-88 met f.l.o.
Mengerink-Hennink, J.G. te Borculo per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Meulmeester, R.M. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Molen, G. v.d. wmr. I te Voorst per 1-11-88 verplaatst naar Elburg.
Pieters, A.R.G. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/9.
Regterschot, W.E.C. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/6.
Schaik, M.Y. van te Apeldoorn per 1-11-88 aangewezen als verificateur en bevorderd tot B/5.
Soldaat-Timmerije, H.G. te Borculo per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Tiemens, G. te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/6.
Veen-v.d. Hoorn, G. van de te Nijkerk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Veldkamp-Aagten, F.M. te Groenlo per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Verweg-Stegeman, R. te Dronten per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Vreekamp-Geurtsen, H. te Nijkerk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Wendt-Rorije, C. te Heerde per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Werkhoven-Schipper, E. van te Nijkerk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Zuidam-Eelink, J.T. te Aalten per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

District Breda

Baast-van Baast, J.T.M. van te Udenhout per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bakker-van Steen, M.J. de te Zundert per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Berg-Moonen, P.J. van den te Oisterwijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Berk-Smets, E.M.A. van den te Hilvarenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Beusink, G.J. te Woensdrecht per 1-11-88 bevorderd tot wmr. I.
Bodbijl, J.E. te Oudenbosch per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bosch-Schoonis, W.M. van den te Oisterwijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Braber-de Vos, L.A. den te Steenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2 en per 1-1-89 de dienst verlaten.
Brandt-de Leeuw, E.J.M. van den te Goirle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Clarijs-de Noier, M.L. te Woensdrecht per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Dongen-Gelens, W.M. van te Zevenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Driessens-Schellekens, P.A.M. te Prinsenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Elzakker-Gorissen, P.M. van te Steenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Haas-Jongenelen, J.M. de te Oudenbosch per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Ham, A. van te Steenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Heijde-van Beek, J.G. de B/2 te Breda per 1-11-88 de dienst verlaten.
Hoof-Vos, A.E. van te Made en Drimmelen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Jager, M.C. de res.wmr. I te Woensdrecht per 1-11-88 de dienst verlaten.
Jochems-Machielsen, M.A.P. te Nieuw-Ginneken per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kanters-van Alphen, A.G.M. te Zevenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kerkoerle-v.d. Schoot, J.J.H. van te Oisterwijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kerstens-Roozen, J.H. te Oudenbosch per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kreeft-Graaumans, E.M.C. te Gilze en Rijen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Krom, A.L.M. de wmr. I te Woensdrecht per 1-11-88 verplaatst naar RP te Water Dordrecht.
Limpt-Coolen, J.A.C.M. van te Hilvarenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Magielse-Nagtzaam, P.A.M. te Steenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Mous-Bogers, A.C. te Hilvarenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Mous-de Moor, M.A. te Hilvarenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Mouws-van Terheijden, W.P. te Halsteren per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Pelkmans, G.A.M. te Breda per 1-11-88 de dienst verlaten.
Plasmans-Rombouts, J.L.H.M. te Hilvarenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Roks-van Krugten M.J.C. te Rucphen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Roks-Roks, H. te Rucphen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Rooij-Tuip, H.M.J. de te Nieuw-Ginneken per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Schultink-van Vierbergen, A. te Dongen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Sluijter, M.F. per 1-11-88 aangesteld als wmr. te Oudenbosch.
Smit, A. res.wmr. I te Hilvarenbeek per 1-11-88 met f.l.o.
Snels-Jansen, H.W. te Goirle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Steen, W.J.P.M. van wmr. I te Gilze en Rijen per 1-11-88 de dienst verlaten.
Stoffelen-van Engelen, M.J. te Zundert per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Suijkerbuijk-Verstraten A.M. te Oudenbosch per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Trijp-van Vessem, M.C.A. te Zundert per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Uitzetter-Hagenaars, J.J. te Prinsenbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Verhagen-Musters, S.D. te Halsteren per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Wezenbeek-Gorissem, C.A.M. te Steenbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Willart, J.M.J. res.wmr. te Goirle per 15-11-88 de dienst verlaten.
Zanden-IJpelaar, J.M. v.d. te Dongen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

District Dordrecht

Boer, H.Ch. den te Dordrecht per 1-7-88 aangewezen als Hoofd Secretariaat en Interne Zaken en bevorderd tot SIO.
Boogaard, R. te Dordrecht per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter S3.
Brandsma, J.E. wmr. te Oostflakkee per 1-10-88 verplaatst naar distr. Nijmegen.
Damme, J. wmr. I te Brielle per 1-10-88 verplaatst naar Rozenburg.
Duijvenbode, J. van wmr. I te Baren-

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

drecht per 2-11-88 verplaatst naar Leiderdorp.
Eck, M.K. van wmr. I te Brielle per 1-11-88 verplaatst naar Nunspeet (distr. Apeldoorn).
Faro, G. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Feberwee-Mak, H.W. per 1-10-88 aangesteld als res.wmr. te Cromstrijen.
Goeij, C.A.M. de te Vianen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Hartog, F. den per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Hoop, S.J. de te Dordrecht per 1-12-88 verplaatst naar Nieuw-Lekkerland en bevorderd tot owmr.
Houtman, Th. per 1-10-88 aangesteld als res.wmr. te Oud-Beijerland.
Ingen, J. van per 1-10-88 aangesteld als res.wmr. te Binnenmaas.
Jager-Ditvoorst, J.C.A.M. de te Dordrecht per 10-10-88 de dienst verlaten.
Kievit, J.G. adj. te Cromstrijen per 1-11-88 met f.l.o.
Kop, J. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Korstanje, H.M. wmr. te Oud-Beijerland per 1-10-88 verplaatst naar Dordrecht.
Langerak, B. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Lassche-Maris, A. wmr. I te Alblasserdam per 5-10-88 de dienst verlaten, per 5-10-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Dordrecht en per 11-11-88 aangesteld als parketwachter te Dordrecht (S4).
Lems-de Bruijn, A. per 1-10-88 aangesteld als adm. medew. te Dordrecht (S3).
Lienden, M.E.J. van per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Lodder, J. res.wmr. te Middelharnis per 12-10-88 verplaatst naar Goedereede.
Monart, G.B. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Mulder, A.I. wmr. I te H.I. Ambacht per 1-10-88 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Oever, M. van den S4 te Vianen per 1-12-88 de dienst verlaten.
Omzigtig, R.V. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Rotterdam (S3).
Oosterveld, J.H.W. wmr. te Rozenburg per 1-10-88 verplaatst naar district 's-Hertogenbosch.
Post-Reker, A. S1 te Hardinxveld-Giessendam per 1-10-88 met VUT.
Potse, A.H.J. arrestantenbewaarder te Dordrecht per 1-12-88 de dienst verlaten en aangesteld als adsp. parketw. te Dordrecht (S3).
Rietberg, B.J. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketwachter te Dordrecht (S3).
Schaap, Y. S3 te Rozenburg per 1-10-88 aangesteld als adm. medew.
Smits-Nieuwenhuizen, A. per 1-10-88 aangesteld en bevorderd tot S4 te Dordrecht.
Veen, M.T. van S4 te Vianen per 1-12-88 de dienst verlaten.
Veerkamp, P.C. per 1-10-88 aangesteld te Dordrecht en bevorderd tot (S4).
Visbeen, C.A. res.wmr. te Middelharnis per 12-10-88 verplaatst naar Goedereede.
Waumans, H.P.F. owmr. te Rozenburg per 1-12-88 aangesteld als postcdt. te Bernisse.

District Drenthe

Berends, R. te Westerbork per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Boers, G. B/2 te Assen per 1-11-88 de dienst verlaten.
Ek, H. van wmr. I te Beilen per 1-7-88 aangesteld als groepsrechercheur.
Jagt, A.M. per 1-11-88 aangesteld als serveerster te Assen.
Jonker, J. te Assen per 1-10-88 bevorderd tot B/5.
Kuik, M. B/4 te Ruinerwold per 1-10-88 de dienst verlaten.
Lange, H.H.J. de wmr. I te Gieten per 1-10-88 de dienst verlaten en aangesteld bij meldkamer B/6.
Lokhorst, G. te Coevorden per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Panneman, H. adj. te Assen per 1-10-88 de dienst verlaten.

Per 1-10-88 aangewezen als commandant van de groep Staphorst (distr. Overijssel) **adj. H. Rouw**. Hij was voordien plv. groepscommandant in Schoonebeek.

Scholtens, F. adj. te Assen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Toonen, R.F. D.O. 3e kl. te Assen per 1-10-88 aangesteld als regiocoördinator V.M.

District Eindhoven

Balk, F.W.J. te Bladel per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Barentsen, J.A. wmr. I te Eersel per 13-8-88 de dienst verlaten.
Beckers, A.J. per 1-5-88 aangewezen als 2e owmr. te Nuenen.
Beelen, M.Th. van majoor te Eindhoven per 1-1-89 met VUT.
Beer, J.M. de te Eindhoven per 1-8-88 bevorderd tot B/4.
Boullart, J.G.V.C. te Nuenen per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Broek-Schrijer, P.W.M. van de te Gemert per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Claassen, J.J.M. te Someren per 1-9-88 bevorderd tot wmr. I.
Deckers, W.J.G. te Gemert per 1-2-87 bevorderd tot wmr. I.
Dodde, H.T. te Beek en Donk per 1-11-88 bevorderd tot wmr. I.
Driessen, J.H.A. te Budel per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Duin, J.W. van wmr. I te Eindhoven per 1-1-89 met f.l.o.
Gastel, W.J.C. van te Budel per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Ginneke, C.J.G.M. van wmr. I te Gemert per 1-10-'88 verplaatst naar Boekel.
Habes, H.W.G.M. te Beek en Donk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Halder, H.H. van adj. te Eindhoven per 1-1-89 met VUT.
Heesakkers, M.H.A.M. te Budel per 1-5-88 bevorderd tot wmr. I.
Hest, J.N.E. van owmr. te Eindhoven per 1-11-88 de dienst verlaten.
Hoeks, C.J.M. te Bladel per 1-8-88 bevorderd tot wmr. I.
Hubers, M.J.M. per 1-9-88 aangewezen als adm. medew. te Eindhoven.
Kerkhofs, J.A.M. wmr. I te Boekel per 1-10-'88 verplaatst naar Gemert.
Kerstens, M.Ch.J. te Bergeijk per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Kerstens, R.J. te Eersel per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Koning, A.W.R. te Asten per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Koppens, M.P.J. wmr. I te Best per 1-7-88 de dienst verlaten.
Kort, A.A.L.W. de te Best per 1-4-88 bevorderd tot wmr. I.
Kramer, A. te Nuenen per 1-5-88 bevorderd tot wmr. I.
Leenen, J.A.M. per 1-9-88 geplaatst als wmr. I te Budel.
Legius, P.C.M. te Best per 1-7-88 bevorderd tot wmr. I.
Leeuw, J.J.A. de adj. te Eindhoven per 1-12-88 met VUT.
Lierop M.D.M. van te Someren per 1-3-87 bevorderd tot wmr. I.
Lierop, P.M.H. van wmr. I te Gemert per 1-11-88 verplaatst naar Budel.
Looy, J.A.M. de te Best per 1-2-88 bevorderd tot wmr. I.
Louw, B.J.P.M. de te Someren per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Meulendijks, L.W.S. te Gemert per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Meulengraaf, J.M. van de te Best per 1-4-88 bevorderd tot wmr. I.
Moberts, H.T.M. wmr. I te Waalre per 1-6-88 verplaatst naar Echt (distr. Limburg).
Nijenboer, J.K. per 16-4-88 aangewezen als 2e owmr. te Son en Breugel.
Nijtmans, J.Th.J. te Nuenen per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Ossel, P. te Eindhoven per 1-10-88 bevorderd tot adj.
Pol, L.F.J. van wmr. I te Gemert per 1-11-88 verplaatst naar Boekel.
Rozema, B.D.E. te Sint-Oedenrode per 1-5-88 bevorderd tot wmr. I.
Scheerens, C.J.M. te Bergeijk per 1-11-87 bevorderd tot wmr. I.
Smolders, P.C.C. te Bergeijk per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Sterrenburg, H.D.L.F. te Bladel per 1-8-88 bevorderd tot wmr. I.
Sumpter, L.T. te Eindhoven per 15-9-88 bevorderd tot B/3.
Swets, G.W. adj. te Eindhoven per 1-12-88 met f.l.o.
Swinkels, F.J.M.A. te Nuenen per 1-5-88 bevorderd tot wmr. I.
Velden, C.M.G. van de te Nuenen per 1-6-88 bevorderd tot wmr. I.
Vorstenbosch, H.Ch.A.M. van de te Nuenen per 1-5-88 bevorderd tot wmr. I.

District Friesland

Geen opgave ontvangen.

District 's-Gravenhage

Doornebal, L. wmr. I te Hazerswoude per 1-10-88 de dienst verlaten.
Kooreman, G.M. te Hazerswoude per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Voorbach, N. wmr. I te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-9-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Zuiderduin-van de Hoorn, A.G.M. B/6 te Hillegom per 12-9-88 de dienst verlaten.

District Groningen

Arkema, G. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot pkw. B.
Doornbos, T. te Groningen per 1-12-88 met VUT.
Eijndhoven, E. per 1-12-88 geplaatst als wmr. I te Zuidhorn.
Hollander, J. te Groningen per 8-12-88 bevorderd tot S4.
Horneman, P. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S8.
Huizingh, H. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S6.
Mobach, S. te Hefshuizen per 1-12-88 bevorderd tot wmr. I.
Schenkel, D.W. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S8.
Stevens, J. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S7.
Timmer-Eling, M. te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S6.
Voogd, G. de te Finsterwolde per 1-11-88 met VUT.
Vries-Slager, O. de te Groningen per 1-11-88 bevorderd tot S4.

District 's-Hertogenbosch

Geen opgave ontvangen.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Geen opgave ontvangen.

District Overijssel

Bakker, A.A. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/3.
Berg, J. van de te Ommen per 1-7-88 bevorderd tot adj.
Bos, T. wmr. I te Zwolle per 1-11-88 met f.l.o.
Bruggeman, J.B. wmr. I te Holten per 1-8-88 met VUT.
Bunink-Huisman, J. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Cnossen, J. per 1-11-88 aangesteld als boekhouder te Zwolle B/6.
Dammers, G.D. wmr. I te Brederwiede per 16-11-88 aangewezen als groepsrechercheur.
Dams, A.L. per 1-11-88 aangewezen als vuurwapendocent te Zwolle.
Eidhof, J.B.M. wmr. I te Zwolle per 1-11-88 verplaatst naar Tubbergen.
Ester-Huisman, J. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Florijn, J.H. wmr. I te Delden per 1-10-88 aangewezen als instructeur reserve-Rijkspolitie.

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Graaf-Bekker, R.M. de te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Hooijmaaijer, S. B/6 te Dalfsen per 1-1-89 verplaatst naar Zwolle.
Houten, H. van te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Huisken-Stitteler, Z. te Goor per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hulleman, J. te Zwolle per 1-5-88 aangewezen als Hoofd Dienst Financieel Economische Bedrijfsvoering B/11.
Jansen, J. Off. I te Zwolle per 1-1-89 met VUT.
Kalkman-Spijker, W.J. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Knoppien, E.A. per 1-11-88 geplaatst te Zwolle B/3.
Kolk-van Berkum, J.M. v.d. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Koopman-Boode, F. te Goor per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kuipers, R.J. B/7 te Almelo per 1-12-88 verplaatst naar Zwolle.
Land-Heeringa, A. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Leurink, E. Off. I te Zwolle per 1-1-89 met VUT.
Leus, R.H.H. wmr. I te Dalfsen per 1-4-88 aangewezen als rayoncdt. te Lemelerveld.
Liezen, J. te Brederwiede per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Lubek-Mulder, C.M.G. van wmr. I te Tubbergen per 1-10-88 de dienst verlaten.
Meer, J. v.d. per 1-11-88 verplaatst naar Zwolle en bevorderd tot owmr.
Mintjes, T. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Munink-Stolte, J. de te Avereest per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Nijland, H. B/3 te Zwolle (verkeersgroep) per 1-11-88 verplaatst naar Staf.
Oosterop, G.A. per 1-7-88 aangesteld als Hoofd bureau secretariaat en Interne Zaken B/7 te Zwolle.
Roskam, A. Off. II per 1-10-88 als officier toegevoegd te Zwolle.
Rijkse-Schuit, J.G. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Schimmel, G.H. te Diepenveen per 1-1-89 bevorderd tot B/4.
Schoemaker, J. wmr. I te Diepenveen per 1-11-88 de dienst verlaten.
Schrijver, A.W.B. per 1-11-88 aangewezen als medew. repro te Zwolle B/3.
Selles, E. te IJsselmuiden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Seuters-Koopman, I.C. wmr. I te Zwolle per 1-8-88 aangewezen als districtsrechercheur.
Simmons, R.A. per 1-11-88 aangewezen als verificateur te Zwolle B/5.
Steen, H.M.M. van owmr. te Zwolle per 1-10-88 verplaatst naar tactische recherche.
Tebberen, H. van wmr. I te Weerselo per 6-10-88 aangewezen als groepsrechercheur.
Thiele, G.J.W. per 1-11-88 aangewezen als Hoofd Financiën, tevens plv. Hoofd Dienst Financieel, Economische Bedrijfsvoering B/9.
Tongeren, H. van B/3 Verkeersgroep per 1-11-88 verplaatst naar Staf Zwolle.
Tuinman-Schaapman, A. te IJsselmuiden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Vegt, J.G.R. v.d. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/6.
Veneman, J. D.O. II te Zwolle per 1-12-88 met f.l.o.
Visscher-Vaartjes, R. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Willems, J.G. te IJsselmuiden per 1-12-88 bevorderd tot owmr.
Wit-Oostdijk, F.J. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

District Utrecht

Aarsen, J. te Leusden per 1-7-88 bevorderd tot wmr. I.
Boer, D.S.A. de wmr. I te Bunschoten per 1-12-88 de dienst verlaten.
Brand, J. te Wijk bij Duurstede per 1-9-88 bevorderd tot wmr. I.
Bruin, T.J. de te Breukelen per 1-9-88 bevorderd tot wmr. I.
Diepeveen, J. wmr. I te Rhenen per 1-12-88 de dienst verlaten.
Doorn, R. van adj. te Leusden per 1-12-88 met f.l.o.
Geurtsen, J. te Vleuten per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Gijn, A.J. van wmr. I te Breukelen per 1-8-88 verplaatst naar Loenen.
Herweijer, C.H. adj. te Zeist per 1-12-88 met VUT.
Hoogendoorn, P.F. wmr. I te Zeist per 1-12-88 met VUT.
Marcus, F. wmr. I te Montfoort per 1-9-88 verplaatst naar Leusden.
Rijst, G.H. v.d. wmr. I te Vleuten-de Meern per 1-12-88 de dienst verlaten.
Thomas, L. wmr. I te Achterberg per 1-9-88 verplaatst naar Rhenen.
Vieth, R.O. te Rhenen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

District Zeeland

Baas, A. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/6.
Belzen, J.S. van te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/4.
Brinkman-Koopman, E.A. te Tholen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Cornelis-v.d. Vlies, M.M.M.C. te W.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Dalebout-van Zalm, C.J. te Schouwen-Duiveland per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Durinck-Mus, R.C. te Reimerswaal per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Dijk-de Beule, M.L. van te Hontenisse per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Floors-Jansen, H.A.M. te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Haerinck-van Grimberghe, I.H. den te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Have-Baert, J.C. v.d. te Terneuzen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Helden-Frik, G.H. van te Schouwen-Duiveland per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Heijboer, M.A. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/3.
Holm, J. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/7.
Hoogesteger-van Hemert, M. te Valkenisse per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Houte-de Rooij, J.J. van te W.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Janssen, M. te Reimerswaal per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Klink-van den Bos, M. te Schouwen-Duiveland per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Kramer-Bolier, G. te Schouwen-Duiveland per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Kurvink, J. te Kapelle per 1-11-88 aangewezen als rayoncdt. 's-Gravenpolder en bevorderd tot owmr.
Lannoye-Westerweele, A. te W.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Leerdam-de Ridder, J. van te Veere per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
List, A.G. wmr. I te M.Z.-Vlaanderen per 16-12-88 verplaatst naar Scherpenzeel (distr. Apeldoorn).
Louwerse-Houterman, C. te Veere per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Maas-Raas, M.A. te Borssele per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Mannaert-Hulshout, M.L. te Hulst per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Martens-Roedts, A.M.M. te W.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Midavaine-Ridderbos, B. te Valkenisse per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Moort-Elenbaas, M. van te Tholen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Nieuwenhuize-Krijger, G.M. van te Schouwen-Duiveland per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Noordermeer, C.L.J. per 1-1-89 geplaatst als wmr. I te Kortgene.
Oreel, A. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/8.
Paauwe-Eversdijk, L.C. te Borssele per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Roelse, D.W. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/8.
Rolloos, A.W.C. per 1-1-89 aangesteld als arrestantenbewaker te Middelburg B/5.
Rooze-v.d. Maas, J. te Reimerswaal per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Rorije, H.M. per 1-1-89 aangesteld te Middelburg B/2.
Saaman, J.J. owmr. te Middelburg per 1-1-89 aangewezen als plv. groepscdt. te Kapelle.
Schijvenaars-de Wolde, A.M.C. te Hulst per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Sichterman, P.E. per 1-1-89 aangesteld als arrestantenbewaker te Heinkenszand B/4.
Thilleman-Wage, M. te W.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Vaes-Wolf, H.J. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Vermorken, R.E.E. wmr. I te W.Z.-Vlaanderen per 1-12-88 geplaatst bij Tactische Recherche Middelburg.
Weele, J.J. van adj. te Middelburg per 21-11-88 geplaatst te Hulst.
Wieme-Willemsen, E.M. te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Winne-Thomas, R.C.L. te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Wijs-Traas, D.M. te Borssele per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Zuijdwegt, S. te Reimerswaal per 1-5-88 bevorderd tot B/2.

Dienst Luchtvaart

Boks, F.H.M. te Schiphol per 1-12-88 bevorderd tot B/8.
Essink, K.J.M. te Schiphol per 1-10-88 bevorderd tot B/4.
Poot, B.C. wmr. I te Schiphol per 3-1-89 de dienst verlaten.

Algemene Verkeersdienst

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Bloemberg, R. wmr. te IJmuiden per 1-1-89 verplaatst naar Zaandam.
Boeringa, J. adj. te Leeuwarden per 1-1-89 met VUT.
Boom, J. van de te Ridderkerk per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Borst, J.H.J. te Amsterdam per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Bruggink, H.J. wmr. I te Lobith per 1-1-89 de dienst verlaten.
Emck, A.M. wmr. I te Nijmegen per 1-11-88 verplaatst naar Zutphen.
Ermers, W.A.M. te Driebergen per 1-12-88 bevorderd tot adj.
Geelen, J.H. te Maasbracht per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Groeneveld, H. wmr. I te Stellendam per 10-10-88 verplaatst naar Willemstad.
Hoeven, W.B. van de per 1-11-88 aangewezen als coördinator Landelijk Coördinatie- en Informatiecentrale te Driebergen en bevorderd tot owmr.
Janssen, J.J. wmr. I te Dordrecht per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt. te Valburg.
Ketelaars, M.P.C. te Willemstad per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Korstanje, M.A.C. owmr. te Amsterdam per 1-12-88 aangewezen als post-/bootcdt. te Akersloot.
Kuipers, J. owmr. te Lobith per 1-11-88 verplaatst naar Zutphen.
Mijnster, A.B. per 1-11-88 aangewezen als coördinator Landelijk Coördinatie- en Informatiecentrale te Driebergen en bevorderd tot owmr.
Ruiter-Hagenaars, A.M.T. B/2 te Driebergen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Smeding, H. B/4 te Amsterdam per 1-12-88 de dienst verlaten.
Teunen, J.I.A. te Amsterdam per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Timmerman, W. te Leeuwarden per 13-10-88 bevorderd tot adj.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV, COME, Opl. Harlingen en Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

■

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Parachutespringen doe je op Texel!

Volg tijdens uw vakantie op Texel een volledige opleiding voor het A-brevet. En maak tevens gebruik van vele andere sportieve recreatiemogelijkheden op het meest veelzijdige waddeneiland, zoals brandingzeilen, surfen, tennis, etc.

Informatie bij Paracentrum Texel op het vliegveld Texel, telefoon 02220-11464 of 11436 b.g.g. 02220-18911.

LEEN NU GUNSTIG

BEL 038 — 226935

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	48 mnd	60 mnd	eff.* rente
8.000,—	204,—	171,—	10.9
15.000,—	378,—	316,—	10.2
20.000,—	504,—	422,—	10.2
25.000,—	631,—	528,—	10.2
40.000,—	1004,—	845,—	10.2
60.000,—	1514,—	1267,—	10.2

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,—	160,—	65	10.4	0.83
10.000,—	200,—	65	10.4	0.83
15.000,—	300,—	65	10.4	0.83
25.000,—	500,—	65	10.4	0.83
40.000,—	800,—	65	10.0	0.80
50.000,—	1000,—	65	10.0	0.80

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	96 mnd	120 mnd	eff.* rente
10.000,—	150,—	130,—	10.2%
20.000,—	300,—	261,—	10.2%
25.000,—	376,—	327,—	10.2%
40.000,—	601,—	523,—	10.2%
60.000,—	902,—	784,—	10.2%

* tarieven vanaf

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

februari 1989

Redactie: Piet Gorissen.

December-puzzel

Tijdens de feestdagen in het achter ons liggende jaar is er druk gepuzzeld. Oude bekenden sloten zich weer aan dank zij de doorloper die was toegezegd. In het vervolg kunt u de puzzel naar keuze, of nog beter beide puzzels, oplossen en inzenden.

De winnaar van de december-crypto is **W. Temmink** te **Haaksbergen.**

De winnares van de december-doorloper is **Mevr. S. de Roon-de Jager** te **Zoetermeer.**

Wij gaan door met de februaripuzzels. Voor zowel het cryptogram als de kruiswoordpuzzel is weer een waardebon van *f* 25,— beschikbaar.

Stand:

40 punten: J.A.C. Waardijk, A. Wassens, W.A. Streefland.
37 punten: J. de Wit, B. Koobs, A.W. van Rijswijk-Schouten.
29 punten: R. v.d. Berg-Luyks, L. Voorderhake-de Keyzer.
28 punten: G. Karsch. (Waarom geen crypto?).
16 punten: R. Mulder, G. Sikkema.
10 punten: W. Temmink, S.F. Wezeman, C. Wielinga, A.M. Kale, A.J. Oolhorst, A. Andeweg.

De oplossingen voor deze maand dienen voor 15 maart 1989 te worden ingezonden aan het adres:
Puzzelredactie RPm, postbus 20099, 7302 HB Apeldoorn.

Oplossing Crypto (4)

Horizontaal:

1: Speurhond
5: Leven
8: Overslaan
9: Klaphek
10: Lancet
11: Expedities
12: Mentor
14: Lek
16: Gebrek
18: Instructie
19: Banket
20: Termiet
22: Blokhoofd
24: Samen
25: Degenstok

Verticaal:

1: Stoel
2: Utrecht
3: Halster
4: Denkwerk
5: Lokatie
6: Verhuizer
7: Naaktslak
12: Ministers
13: Neus
14: Luchtbed
15: Druiven
16: Gebakje
17: Bonbons
21: Room
22: Dijk

WWW.RIJKSPUZZELORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Kruiswoordpuzzel

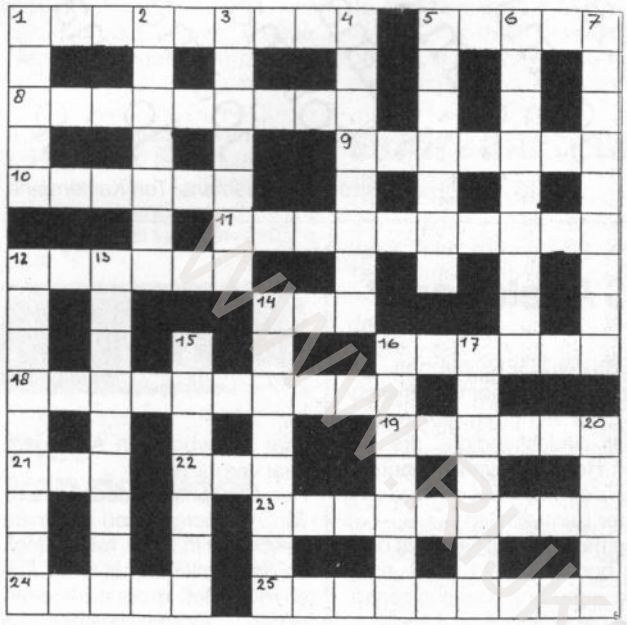

Horizontaal:

1. beroep; 5. klap; 8. drankje; 9. koosnaampje; 10. rokerij; 11. theaterplaats; 12. groenvoorziening; 14. kweekplaats; 16. slaapplaats (bargoens); 18. keukengerei; 19. duister; 21. Europeaan; 22. streep; 23. mil. rang; 24. schaatsen; 25. langzaam.

Verticaal:

1. melksuiker; 2. opsmuk; 3. beroep; 4. vreemde taal; 5. taalkundig gebruik; 6. lichaamsdeel; 7. beroep; 12. moeilijk praten; 13. beroep; 14. gebruiksvoorwerp; 15. adellijk persoon; 16. slappeling; 17. dier; 20. onderricht.

Cryptogram (6)

Horizontaal:

1: Als je het weet, is het simpel. (9)
5: Een wat aparte mevrouw. (5)
8: Lekker, als je later dorst krijgt. (9)
9: Dijkstudie in Zuid-Holland. (7)
10: Bert maakt zich voortdurend zorgen over zijn penetrante zweetlucht. (6)
11: Zag ik dat nou bij Tina Turner of hoorde ik het gewoon thuis. (8)
12: Daar vinden zwervers onderdak. (6) - Bargoens -
14: Onze jongste in een mandje. (3)
16: Het U moeilijk maken, prima. Maar dit is niet mijn bedoeling. (6)
18: Dit kocht ik op de markt in Nepal. (10)
19: Oude visvrouw. (6)
21: Ik trof haar zo aan in de keuken en dat deed me echt wat. (7)
22: Eén stunt en je vliegt er uit. (9)
23: 's-Avonds smeet hij hem om, maar de volgende morgen had hij een andere. (5)
24: Zo, dat was de laatste. Laat nu een ander het maar eens proberen. (9)

Verticaal:

1: Die voormalige Engelse poes is precies wat ik wil. (5)
2: Een landbouwer die zijn vak verstaat doet het daar in. (7)
3: Deze knikker is absoluut mijn allerlaatste. (7)
4: Hoe komt U toch aan de blauwe nagels? (7)
5: Die verkleurde boom in mijn tuin is het gevolg van de zure regen. (7)
6: De bovenkant van de kerk moet nodig gerepareerd worden. (9)
7: Zij staan niet in hét telefoonboek. (9)
12: Ik eet erg graag vis. (9)
13: Zo te horen een flinke vrouw, maar zelf zit ze nogal in de put. (9)
14: Ik bied daar geld voor, maar dan moet U niet zo vreemd reageren. (8)
15: Van dat lekbier krijg ik jeuk. (7)
16: Wie draait daar een sleutel om? (7)
17: De Algemeen Inspecteur leert veel van die medewerker. (7)
20: Als U voor deze opgave erg ver verticaal gaat, komt U hem wel tegen. (5)

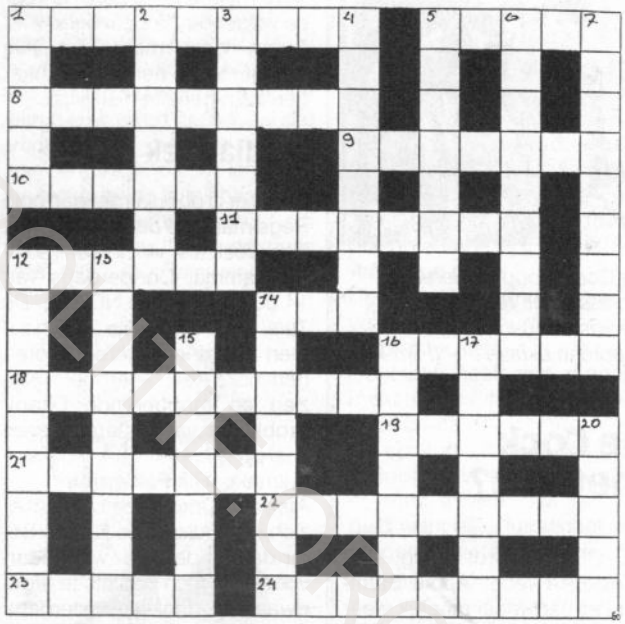

WOUT

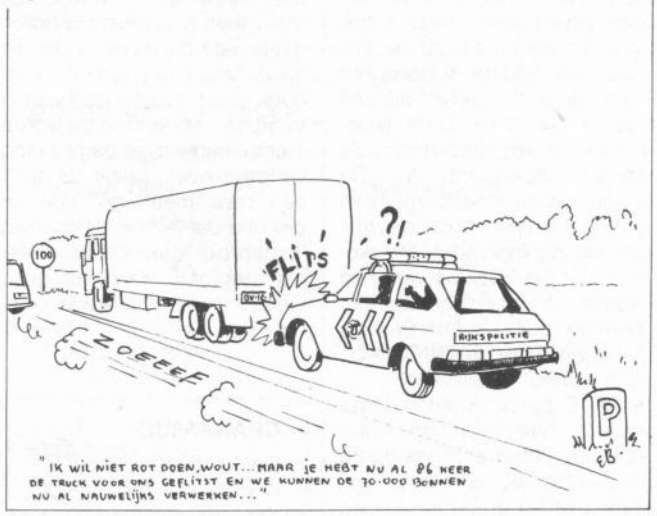

WWW.RETROPOLITE.ORG

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal journaal

RP

Victor van Voorburg

Foto's: Co Goemans, Ton Kastermans.

De Cock (Joop Doderer) en zijn assistent Vledder (Ron Brandsteder) in de film 'Moord in extase'. (Film foto)

De Cock met vut?

DE COCK wordt lastig. Zijn geestelijke vader **Appie Baantjer** kan hem maar moeilijk meer in de hand houden, signaleert thriller-expert en VN-hoofdredacteur **Rinus Ferdinandusse** in VN's Detective & Thrillergids. Hij signaleert dat De Cock steeds meer ruzie krijgt met zijn chefs en andere superieuren van justitie. In *'Variant op een moord'* wordt De Cock tweemaal door zijn commissaris de kamer uitgestuurd. In *'De moord op de Bloedberg'* ('een betere Baantjer') moet de schrijver zelf ingrijpen om te voorkomen dat De Cock uit verbeten woede een moord begaat aan zijn eigen commissaris. En nu is het al vaste prik dat De Cock de kamer wordt uitgestuurd.
Kan A.C. zijn hoofdpersoon niet meer de baas? Gaat de hoofdpersoon met de schrijver op de loop, zoals 'echte' auteurs wel meer overkomt? Of heeft hij nog iets te verrekenen met een vroegere baas?
In het kleine wereldje van de thrilleruitgevers wordt gemompeld dat Baantjer — bewust of onbewust — bezig is zijn hoofdfiguur weg te schrijven naar een terrein (bijv. als 'private eye') waar meer stuff te halen is voor de volgende 25 Baantjers.
Appie lacht maar wat ('Je brengt me op een idee'), maar geeft zijn geheim niet prijs.

Mediamiek

Baantjer is populairder dan ooit. Regelmatig op de TV en nu ook elke week als 'vip' in een radioprogramma. Donderdags van 14.00-15.00 uur in NCRV's *'De Tafel van Vier'* (Radio 2). Om samen met drie andere senioren (feministe Kee, weerboerin Klazien en mopperende Daan), problemen van luisteraars even snel op te lossen voor programmamaker **Rik Felderhof.**
Als oud-Urker voelt Baantjer zich wel thuis bij de NCRV. Beter dan bij de E.O., want daarvoor is hij toch net iets te afgedwaald in donker Amsterdam. Dat was te merken toen hij op een vroege ochtend bij de E.O. te gast was in het TV-programma *'Vrouw zijn'*. Het begon zo mooi, toen A.C. mocht vertellen dat-ie 'een blij mens' is die het 'altijd netjes gehouden' heeft, dank zij zijn 'Calvinistische achtergrond'. Maar toen de Mokumer de aanwezige dames ging vertellen over 'salige dingen', een paar maal 'gô' riep en biechtte dat-ie in zijn boosheid 'uitgebreid met Onslieveheer had gepraat', waren er geen vragen meer. Dankuwel, meneer Baantjer.

GRANAATJE

Denkende m.e.'er:
Over pijn zingen

CS Apeldoorn?

DESKUNDIGEN hebben gesproken: de Algemene Inspectie moet verhuizen. Volgens organisatiedeskundige drs. **J. den Hollander** van het bureau Van de Bunt moet de AI (die hij liever Centrale Staf — CS — wil noemen) 'binnen twee jaar door de bocht', dus in 1990, en is een verhuizing naar een centralere plaats in ons land nodig.
Waar vind je zo snel een geschikt complex in het centrum? Het gebouw van Personeelsvoorziening in Utrecht komt niet in aanmerking. Véél te klein en ook niet meer beschikbaar, want de koninklijke buurman/eigenaar Jaarbeurs heeft het nodig om te kunnen uitbreiden. Op een bureau van de Rijksgebouwendienst worden foto's bekeken van een andere aanbieding: het complex van Centraal Beheer ('Even Apeldoorn bellen'), dat omstreeks 1990 beschikbaar kan zijn, omdat CB naar nieuwbouw in Apeldoorn gaat verhuizen.
Het CB-complex, een creatie van Herzberger, zou uitermate geschikt zijn: veel ruimte (ook de denktank van het CIOV kan er royaal in), grote parkeerterreinen, gunstig gelegen bij A-50/E-8, bij vliegveld Teuge en op loopafstand van het station.
Enige minpunt: er is enig achterstallig onderhoud. („Geen probleem", aldus een AI'er, „er zijn genoeg prutsers onder ons").
Verhuisplannen brengen altijd onrust, uiteraard ook onder de 130 overgebleven AI-leden. Een aantal stafleden heeft daar minder moeite mee, omdat zij al een koffertje richting Apeldoorn hadden neergezet. Sommigen halverwege, zoals plv. AI **Joop de Wijs** (Emst) of ADC-lid **Klaas**

En nu naar de bank: de heer . . .

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Nienhuis (Huissen). **Dirk Hilarides** kan zijn nieuwe inspectietaak vanuit de woonplaats Loenen gaan doen en zijn collega **Rob van Slooten** (die binnenkort met het RP-Budget klaar is) zit helemaal goed: hij woont al in Apeldoorn. **Siebjan van Hulst** hoeft evenmin te verhuizen. Hij blijft ver van Apeldoorn (in Mijnsheerenland) wonen, want hem wacht dit jaar een andere post.
Pech overigens voor **Leo van Kampen** en **Annelies van Kampen-Sterk**, die net van Nijmegen naar de Voorburgse dreven zijn verhuisd.

Piet van der Post

EIGENLIJK IS hij in zijn hart altijd AVD'er gebleven, ook al was hij met veel plezier korpschef van Hilversum: **Piet van der Molen.** Bij zijn afscheid, wegens de benoeming tot veiligheidsdirecteur bij de Postbank ('Piet van der Post'), is dat nog eens duidelijk gedemonstreerd. Conform de laatste wens voor de laatste rit: in m'n ouwe Porsche. Die werd spontaan van stal gehaald door de oude makkers van de AVD. Jeugdsentiment: ,,Tjonge, wat een tijd was dat . . .''
A propos, is VanderMolen uitgefietst? Geen voorzitter meer van de Wielrenunie?
,,Ik ben als voorzitter van de KNWU met het hoofdbestuur afgetreden. Eind februari zijn de nieuwe verkiezingen, maar ik heb me niet herkiesbaar gesteld, ik blijf wel aan als adviseur van het nieuwe bestuur.''

. . . en mevrouw Van der Molen.

Eindredacteur

EINDREDACTEUR (m/v) gezocht voor het *Algemeen Politieblad* want de journaliste **Anjo Tempelman** vertrekt. Zij wordt voorlichtingsconsulente voor de rechterlijke macht bij Justitie. In aanmerking komen: journalisten met politie-ervaring en politiemensen met perservaring. Aan het persfront blijkt nauwelijks interesse ('te weinig salaris' — schaal 11); bij de politievoorlichters des te meer. Niet alleen voorlichters uit grote gemeenten, ook een handvol RP'ers.
Anne Geelof (AI) heeft niet gesolliciteerd ('en ik ga ook niet naar Rotterdam . . .') en **Bert Huizing** (RPm) zegt — in de stijl van HC Jan Wiarda — dat hij niet in aanmerking wil komen, maar dat zou een truc kunnen zijn om bij Wiarda (die voorzitter is van AP's redactieraad) in het gevlei te komen.
Volgens Haagse kringen geldt als RP-kandidaat no. 1 voor de eindronde: RPtW's veelschrijvende VM'er (en RPm-medewerker) **Cees van Dijk.**

Playboy Hein

DAAR KEKEN de twee meelezers van de CDA-Tweede Kamerfractie toch van op: Hein in de Playboy! Dat Kamervoorzitter **Dick Dolman** zich daarvoor had geleend, naja. Maar nu ook de onbesproken dr. **Hein Roethof**. De 67-jarige politie/justitiespecialist, die al 20 jaar 'van leer trekt tegen bedilzucht en fatsoensrakkerij' bij rechts en bij links, geeft zich bloot in een interview over feministen. Als 'de meest vrouw-vriendelijke man van de PvdA-fractie' (Volkskrant) is hij het vaak met de strijdlustige vrouwen eens, maar de oud-VVD'er schrikt van hun nieuwste actie-affiches 'Verkrachting is dichterbij dan je denkt'.
Roethof: ,,Buitengewoon truttig. Je kunt net zo goed borden neerzetten met 'Een vliegtuigongeluk is dichterbij dan je denkt'. Wat komen we daar nou verder mee.''

Dag-dag-dag

DRIE KOLONELS vertrekken dit jaar: een flo'er en twee vut'ters. Wat gaan de DC's b.d. doen?
Jan Warneke (Dordrecht) wil zijn dagen vooral besteden aan tuinieren en (samen in de caravan) reizen en trekken. En 's winters dan? Knutselen natuurlijk, weten de Dordtenaren. Vorig jaar heeft 'Willem Bever' nog eigenhandig een serre aan zijn huis in Sleeuwijk gebouwd.
Job van de Ban (Den Haag) wil zich verder bezig houden met sociaal werk in zijn woonplaats Gouda. Hij zal wat vaker in zijn tweede huisje in Reeuwijk te vinden zijn. Veel handwerk is niet te verwachten, want 'Job is geen prutser, wel een roeier'.
Jan Stokreef (Alkmaar) is al evenmin een echte hobbyist. Als hij op 1 september a.s. aan een nieuw leven begint, zal dat voornamelijk worden gewijd aan de echtgenote, de langharige teckel en de tennisbaan. Dat wordt even wennen, denkt zijn werkomgeving, want de baas was bijna met zijn werk getrouwd.

Roethof: 'Truttig . . .'

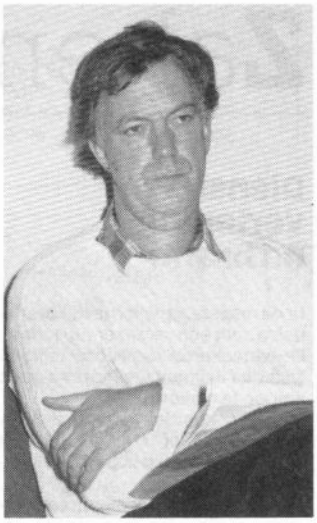

Remplaçant

HIJ ZIET ERUIT als een 40'er (zeggen zijn fans), hij voelt zich als een 50'er (zegt-ie-zelf), maar hij is (zegt zijn vrouw) al bijna 57. Dat geeft CIOV-docent **Jan Baarspul** de kans om als vut'ter op te stappen, dank zij de remplaçantenregeling.
Want Epe roept!
De docent wil zijn vak (Sociale vaardigheden) nu wel eens aan de praktijk toetsen in zijn woonplaats. Hij heeft zich al aangemeld als chauffeur van de ambulance en als vrijwilliger voor de opvang van buitenlanders. Liefdewerk-oud-papier, maar er komt wellicht ook wat zakgeld want hij is kandidaat voor de gemeenteraad in Epe. Voor dezelfde progressieve partij waarvan de Epese korpschef **Jan Osseweijer** plaatselijk voorzitter is. Dorpsgenoot **Minze Beuving** zag die bui al hangen en vertrok vorig jaar met bekwame spoed naar Assen.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: noem eens bekende politiemensen.

1 januari 1989	1 februari 1989
1. Gert Koffeman	1. Rob Hessing
2. Leen v.d. Linden	2. Gert Koffeman
3. Karel van Seventer	3. Appie Baantjer
4. Jelles Bode	4. Leen v.d. Linden
5. Piet v.d. Molen	5. Jelles Bode
6. Appie Baantjer	6. Ria Baars
7. Jan Wilzing	7. Nico Laterveer (•)
8. Gerard Feijlbrief	8. Klaas Wilting
9. Rob van Rees	9. Piet v.d. Molen
10. Arjo de Jong	10. Rob van Rees

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

30e jaargang / februari 1989 / nr. 6

Zaken zijn Zaken

Dienst-verlening na brand

In de meeste gevallen is het brandrisico door een verzekering gedekt. De verzekerde dupeerde behoeft zich dus in financieel opzicht geen zorgen te maken.
In 1987 keerden brandverzekeraars ongeveer *f* 1,1 miljard uit voor brandschaden bij particulieren en bedrijven.
Een stijgende schadelast kan doorgaans slechts ten dele worden gecompenseerd met premieverhogingen. Brandverzekeraars zoeken dan ook voortdurend naar andere manieren om de premie op niveau te houden. Een zeer belangrijke plaats wordt daarbij toegekend aan brandpreventie. Toch kan een brand niet altijd worden voorkomen. Wel het verergeren van de brandschade door het niet of niet tijdig treffen van maatregelen.
Met het oogmerk die verergering te voorkomen en de hulp aan gedupeerden te verlenen is de *Stichting Salvage* opgericht. Is een salvagecoördinator — hij treedt op namens de verzekeraar — tevens verkenner voor 'zijn' verzekeringsmaatschappij? Iemand die op zoek is naar redenen voor de verzekeraar om niet te hoeven uitbetalen?
Neen. De coördinator komt om hulp te verlenen en de schade te beperken. Het onderzoek naar de oorzaak van de brand is voor politie en justitie. Het bedrijf ontkent niet dat het voorkomen van fraude — waaronder brandstichting — door de verzekerde ook tot zijn opdracht behoort. De coördinator kan bovendien voorkomen dat de schade moedwillig wordt verergerd, dat meer schade wordt aangemeld dan werkelijk is geleden of anderszins frauduleus wordt gehandeld.

(Bron: Stichting Salvage)

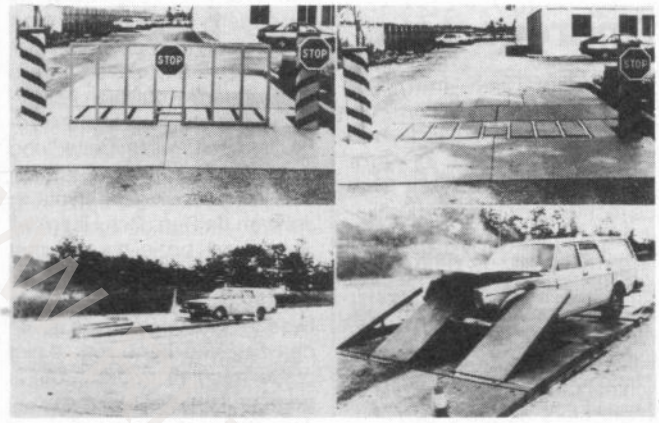

Afsluithek

De Franse onderneming *SERTA* heeft een afsluithek — de BAIM — in de handel gebracht waarmee vrijwel elk voertuig kan worden tegengehouden. Het doet er daarbij niet toe of het snel rijdt of langzaam op de barrière afkomt.
Onder normale omstandigheden ziet de afsluiting eruit als een stalen plaat met een kantelbaar, licht gebouwd hok. Dit hek wordt door de bewaker naar beneden geklapt voor voertuigen die het terrein op mogen. Iedere poging om het met kracht te doorbreken heeft tot gevolg dat binnen 1/10e van een seconde 1 tot 3 kleppen uit het wegdek omhoogkomen die onder een hoek van 45° in de rijrichting van het naderende voertuig wijzen. De stopkracht van zo'n standaardklep bedraagt meer dan 180 ton.
Breuk treedt op bij een belasting van meer dan 1000 ton. De reactietijd van minder dan 0,1 sec. maakt het mogelijk voertuigen met snelheden tot 140 km/u tegen te houden. Het systeem werkt geheel mechanisch. Het uitvallen van de stroomvoorziening heeft geen effect op het functioneren ervan.
Informatie: Bureau informatie
Franse technologie,
tel. 020-25 47 36.

(Persbericht: Stichting Frantech)

Hoe komt Jan Splinter door de winter?

De dagen lengen in snel tempo, het voorjaar is in zicht. Deze winter heeft ons geen extreme kou gebracht. Van echt slecht weer met dichte mist en zware storm is in december en januari nauwelijks sprake geweest. Maar we zijn er nog niet. Het zachte weer kan in deze periode van het jaar snel plaats maken voor bijvoorbeeld strenge vorst. Het is goed om daarmee rekening te houden door voorzorgsmaatregelen te nemen of tijdig het gedrag aan te passen. Het *TBBS Bureau voor Schadepreventie* van de gezamenlijke verzekeraars geeft raad. Een beetje laat in het seizoen misschien, maar in elk *geval goed bedoeld. En over een* maand of tien is het weer winter . . .

Slecht weer en verkeer

Ieder jaar weer blijken mist, regen, ijzel en sneeuw talloze verkeersdeelnemers te overvallen en in problemen te brengen. Niet alleen slecht weer, ook de vele donkere uren maken het verkeer minder overzichtelijk. Voor de berijders van tweewielers neemt bij regen en (toenemende) duisternis de kans op een ongeval toe. Zij moeten er attent op zijn dat zij vroegtijdig gezien worden. Dat geldt net zo goed voor automobilisten. Verder is het van belang om defensief te rijden. Men moet er te allen tijde rekening mee houden wat een weggebruiker kan gaan doen. Door het eigen rijgedrag aan te passen kunnen noodsituaties worden voorkomen. Haastige spoed is zelden goed. Vertrek daarom op tijd.

Tips voor thuis

Als er thuis geen voorzorgsmaatregelen worden genomen kunnen vorst en dooi aanzienlijke waterschade veroorzaken. Als de vorst lang aanhoudt neemt door uitdroging het gevaar voor brand toe.
Wat te doen?

- Loop het leidingstelsel thuis na. Controleer of ergens kou en tocht de leidingen kunnen bereiken.
- Isoleer plaatsen waar de kou kan binnendringen met isolatiemateriaal, met kranten of textiel.
- Sluit buitenkranen en tap de leiding af.
- Bescherm de watermeter tegen kou.
- Let op plaatsen waar stilstaand water voorkomt zoals in wasmachines, toiletten, putjes, etc. Laat het water weglopen en strooi anders zout in het water. Door bergingen van flatgebouwen lopen vaak leidingen waar nooit naar omgekeken wordt. Loop ze eens na. Daar ontstaan namelijk vaak de lekkages.

Schade aan schepen

Als een pleziervaartuig 's winters in het water blijft is het verstandig te weten hoe het schip erbij ligt. Is er veel golfslag in de haven of op zijn ligplaats; zijn er verschillen in de waterstand te verwachten; als het gevroren heeft hoe staat het dan met de ijsgang. . ?
Controleer het schip regelmatig en let dan op kritische punten als afsluiters, loos- en standpijpen, huiddoorvoeren, enz. Kijk bij invallende dooi de boot na. Een mogelijk lek is dan meteen te ontdekken.
In de winter wordt er van jachten veel gestolen. Laat daarom geen losse, kostbare artikelen als radio, televisie en nautische apparatuur achter. Breng zeilen, kleding, slaapzakken en kussens naar de zolder. Aan boord ligt de schimmel op de loer.

(Bron: Bureau Voorl. Verzekering)

Verlichting als beveiliging

In de praktijk lijkt er een relatie te bestaan tussen verlichting (of het ontbreken daarvan) en criminaliteit. Een inbreker is bang om ontdekt te worden en doet zijn werk daarom het liefst op die plaatsen waar hij niet opvalt. Het toepassen van beveiligingsverlichting kan daarom zowel bij particulieren als bij bedrijven preventief werken. Het soort lampen dat wordt gebruikt en de plaats waar de verlichting wordt gemonteerd bepalen de effectiviteit ervan.
Door de energiezuinige lampen die tegenwoordig te koop zijn is het mogelijk om voor een paar cent per nacht het huis of bedrijf zo te verlichten dat de kans op inbraak kleiner wordt.
In bijgaande kostenvergelijking wordt een SL-18 lamp vergeleken met een gloeilamp van 75 watt. Beide lampen geven dezelfde lichtopbrengst. *(Bron: TBBS)*

	SL-18	Gloeilamp
Energieverbruik	18 watt	75 watt
Lichtopbrengst	900 lumen	900 lumen
Branduren	5000 uur	1000 uur
Consumentenprijs	*f* 25,—	*f* 1,70
Electriciteit per kWh	*f* 0,25	*f* 0,25
Investering in 5000 uur	*f* 25,—	*f* 8,50 (5 × 1,70)
Energiekosten in 5000 uur	*f* 22,50 (5000 × 0,018 × 0,25)	*f* 93,75 (5000 × 0,075 × 0,25)
Totale kosten	*f* 47,50	*f* 102,25
Totale besparing	*f* 54,75	

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- Verboden Ierse leger in Europa op oorlogspad
- Rumoer rond 'politiestudiereis' naar Zuid-Afrika
- Drs. Peter Felix over de politie en haar markt
- Van Gangelen neemt de leiding

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

RPmagazine

Maandblad van het
korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 7
MAART 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.)
Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft
(landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg
(algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch
(tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg
(algemene inspectie)

J.K. Pietersma, Amsterdam
(res. RP)

L. Scheuer-Irion
(CIOV, Apeldoorn)

R.M. Schnitker, Schiphol
(dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.),
Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
Er wonen ongeveer 70.000 Britse militairen op het Europese continent. Ze vormen een potentieel doelwit voor IRA-soldaten.
(Foto: Paul Mellaart)

Oorlog op het continent

Er zal geen schuilplaats zijn voor uw militair personeel en u zult regelmatig op vliegvelden op uw doden staan wachten, luidde de verklaring van het verboden Ierse Republikeinse leger (IRA) op de dag van de aanslagen op Britse militairen in Roermond en Nieuw Bergen in Limburg. In het feestrumoer na koninginnedag 1988 kwamen daarbij drie Engelse soldaten om het leven. Drie anderen raakten zwaar gewond.
De *provisionals* van de IRA hebben hun strijdtoneel verlegd van Noord Ierland naar elders. De politie van België, Duitsland en Nederland maakt zich zorgen. 5

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (2):
'Wie betaalt, bepaalt' 8

Drs. Peter Felix, leider onderzoek PKP:
'Politie doet aan staartbijten' 12

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 17

Boekerij 23

Postbus 20099 25

Personalia 27

Puzzel 30

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Slachtoffer van de PIRA-aanslag in Roermond. *(Foto: Fer Traugott)*

Leider onderzoek PIRA-aanslagen:

'Er wonen nog 80.000 Britten in West-Europa'

Door Bert Huizing

,,In Noord-Ierland zelf en in Engeland wordt het verboden Ierse leger stevig onder controle gehouden. Er zijn daar verregaande maatregelen in het leven geroepen om het de PIRA moeilijk te maken. Een interneringswet maakt het bijvoorbeeld mogelijk potentiële verdachten van activiteiten tegen de Engelse overheid voor langere tijd op te sluiten.''

,,Publicitair gezien valt er voor de IRA-soldaten in eigen omgeving weinig eer meer te behalen. Engeland heeft zich met wetgeving gewapend waarmee IRA-activisten als ongewenste vreemdelingen over de grens kunnen worden gezet, dat wil zeggen naar Ulster gestuurd, waar ze door de Noordlerse politie met open armen worden ontvangen. Dat zou een van de redenen kunnen zijn waarom de leren hun strijdtoneel naar buiten Groot-Brittannië hebben verlegd. Naar het West-Europese continent bijvoorbeeld waar tienduizenden Engelse militairen van de *British Forces in Germany* zijn gelegerd en veel van hun gezinsleden zich hebben gevestigd. Door daar hun oorlog voort te zetten hoopt de PIRA aandacht te krijgen voor het ideaal van een onafhankelijk Ierland, vrij van Engelse invloed.''

,,Dit jaar is het twintig jaar geleden dat de Provisionele IRA actief werd. De PIRA heeft in Ulster laten weten dat het vierde lustrum waardig zal worden herdacht. Er is niet veel fantasie voor nodig om te bedenken wat die mededeling inhoudt'', voorspelt majoor W. Kuppens van het district Limburg van de rijkspolitie.

WWW.OUDEKRANTENPOLITIE.ORG

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Ierse kwestie

„De tragiek van Ierland is de dubbele minderheid. Op het hele eiland vormen de protestanten een minderheid. In Noord-Ierland niet, daar zijn het de katholieken die een minderheid vormen. De protestanten willen absoluut niet van Engeland loskomen", aldus terrorisme-expert C. Visser van het Instituut Clingendael over de Ierse kwestie.

Katholieke Ieren en nationalistische Noord-Ieren strijden al meer dan 70 jaar tegen Groot-Brittannië. „De Britten kunnen alleen maar uit Ierland verdreven worden door middel van machinegeweren en het gedender van explosieven." Deze boodschap klinkt steeds uit de monden van de leiders van Sinn Fein, de politieke vleugel van het Ierse Republikeinse Leger, bij de herdenking van de Paasopstand tegen de Britse overheersers in 1916 in Dublin.

De IRA is de oudste terreurorganisatie in Europa. Ze werd omstreeks 1918 opgericht door Noord-Ierse katholieken die vonden dat ze door de protestanten in hun burgerrechten werden beperkt. Die officiële IRA heeft zich inmiddels zo goed als opgeheven. De organisatie is alleen politiek nog actief.

In oktober 1968 organiseerden de katholieken in Londonderry voor het eerst een mars van de Civil Rights Movement. Die zou gaan via de routes die tot dan toe alleen waren vrijgegeven voor de jaarlijkse Oranjeparades van de protestanten. De demonstratie liep uit op een gewelddadige confrontatie tussen demonstranten en politie die de tocht had verboden. In 1969 stuurde Londen een contingent Britse soldaten naar Ulster om de katholieken te beschermen. De soldaten ontpopten zich echter als een bezettende macht die naar alle kanten keihard optrad. Ongeveer tegelijkertijd scheidden zich de provisionals af van de IRA. De nieuwgevormde PIRA is samengesteld uit lieden die vinden dat zij in een vrijheidsstrijd zijn gewikkeld met Groot-Britannië. De organisatie acht de hele wereld een legitiem doelwit voor de zaak van de verdrijving van de Britten uit Ierland. Na de aanslagen op de Britse militairen in Roermond en Nieuw Bergen eiste het verboden Ierse leger de verantwoordelijkheid ervoor op met 'een eenvoudige boodschap voor mevrouw Thatcher': Trek je terug uit Ierland en het zal vrede worden. De krant The Economist hield kort voordat de aanslagen in ons land plaatshadden een opiniepeiling. De helft van het Britse volk vond dat de overheid zich zou moeten terugtrekken uit Ierland. Die uitslag zal bij de PIRA goed zijn gevallen.

Samen met de hoofdinspecteur J. Kuijpers van de Roermondse gemeentepolitie gaf Kuppens leiding aan het TRIO-team dat zich sinds 1 mei 1988 bezighield met het onderzoek naar de PIRA-aanslagen op Engelse militairen in Roermond en Nieuw Bergen.

Het onderzoek van het team loopt op een einde. Eind februari j.l. hebben Nederlandse rechercheurs in de Stammheimgevangenis in het Duitse Karlsruhe de verhoren gedaan van de twee Ieren waarbij o.a. het wapen werd aangetroffen waarmee in Roermond een Engelse militair gedood en twee van zijn collega's ernstig werden verwond. Daarna is het proces-verbaal gesloten en overgedragen aan de Nederlandse justitie. Waarschijnlijk zal het worden gevoegd bij de stukken die de Duitse justitie in mei of juni a.s. zal gebruiken om beide PIRA-leden veroordeeld te krijgen.

Intelligence

Kuppens verwacht dat het TRIO-team, bestaande uit rechercheurs van GP, RP en Marechaussee binnenkort wordt opgeheven. Waarmee niet gezegd is dat de aandacht voor de Ierse kwestie is verdwenen. De PIRA heeft het — buiten Engeland — vooral gemunt op Engelse soldaten, ambassadeurs en anderen die in dienst zijn van de Britse overheid. Kuppens: „Wij hebben de aanslagen in Roermond en Nieuw Bergen vanaf het begin van het politie-onderzoek beschouwd als criminele activiteiten. Wel kwamen we al gauw in contact met nogal wat geheime diensten. Op de dag na de aanslagen arriveerden er al twee politiemensen van de *Special Branche van Scotland Yard*. Maar er was ook belangstelling van onze eigen BVD, van geheime diensten uit Engeland en Noord Ierland, het Duitse *Bundeskriminalamt* kwam kijken en de CRI stelde zich op de hoogte van de achtergronden en de voortgang van ons werk. Al met al hielden nogal wat instanties zich met opsporing en verzameling van informatie bezig. Aanvankelijk verliepen de contacten vrij open, maar naar mate het onderzoek verliep werd de informatieverstrekking over en weer stroever. Vooral de Engelse en Noord-Ierse geheime diensten waren minder bereid ons te helpen. Hoewel ik ervan overtuigd ben dat er bij sommige van die diensten informatie aanwezig was waarmee de politie bij haar onderzoek zou zijn gediend. Ik kan me voorstellen dat de *intelligence* niet het achterste van haar tong kan laten zien. Geloof me, sla maar een groot kruis als een van de bronnen bij de tegenpartij bekend wordt. Uit een oogpunt van opsporing echter is zo'n informatiestop een heel vervelende zaak. Ik ben ervan overtuigd dat de politie in een vroegtijdig stadium meer had kunnen doen als ze over meer van de beschikbare achtergronden had kunnen beschikken."

Kuppens vindt, gezien recente uitspraken van de *Provisional IRA*, dat met het inleveren van het proces-verbaal de Nederlandse politie de activiteiten van de IRA niet vergeten mag. „Ierse vrijheidsstrijders hebben in een boodschap aan premier Margaret Thatcher laten weten dat er geen schuilplaats zal zijn voor haar militair personeel en dat ze

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

regelmatig op vliegvelden in Engeland op haar doden zal staan wachten. Er wonen zo'n 80.000 Engelsen op ons continent.''

Wraak

Op de morgen van 31 augustus van het vorig jaar stootte een douanier van de Duitse velddienst op de groene grens in de buurt van de Duits-Nederlandse overgang Waldfeucht/Echterbosch op twee Brits sprekende mannen die in het bezit waren van twee Russische Kalashnikov-geweren, twee pistolen en munitie. Kranten spraken van een spectaculaire vangst. De Duitse kommies — die met zijn hond op patrouille was — had de hand weten te leggen op twee PIRA-kopstukken die o.m. verdacht werden van aanslagen op Engelse militairen in België en in Duitsland. Al gauw kwam vast te staan dat een van de geweren die bij hen werd aangetroffen gebruikt was bij de aanslag op de drie Engelse soldaten die in de nacht na Koninginnedag in hun auto in het centrum van Roermond een tukje lagen te doen. Daarbij werd een van hen door achttien treffers gedood. Zijn collega's moesten zwaar gewond naar een ziekenhuis worden overgebracht.

In de Bondsrepubliek is tegen de twee leren de beschuldiging ingebracht van aanslagen op Britse kazernes in Duisburg op 13 juli 1988 (negen gewonden), Düsseldorf op 5 augustus (vier gewonden) en poging tot moord in Duisburg bij hun vlucht. De Belgische justitie had belangstelling voor de arrestanten omdat een van de pistolen waarschijnlijk was gebruikt bij de moord op een Britse militair op 14 augustus 1988 in Zeebrugge. De aanslagen vonden plaats nadat op 6 maart op Gibraltar leden van de SAS, de anti-terreureenheid van de Britse luchtmacht, drie ongewapende IRA-soldaten hadden neergeschoten. Het drietal had

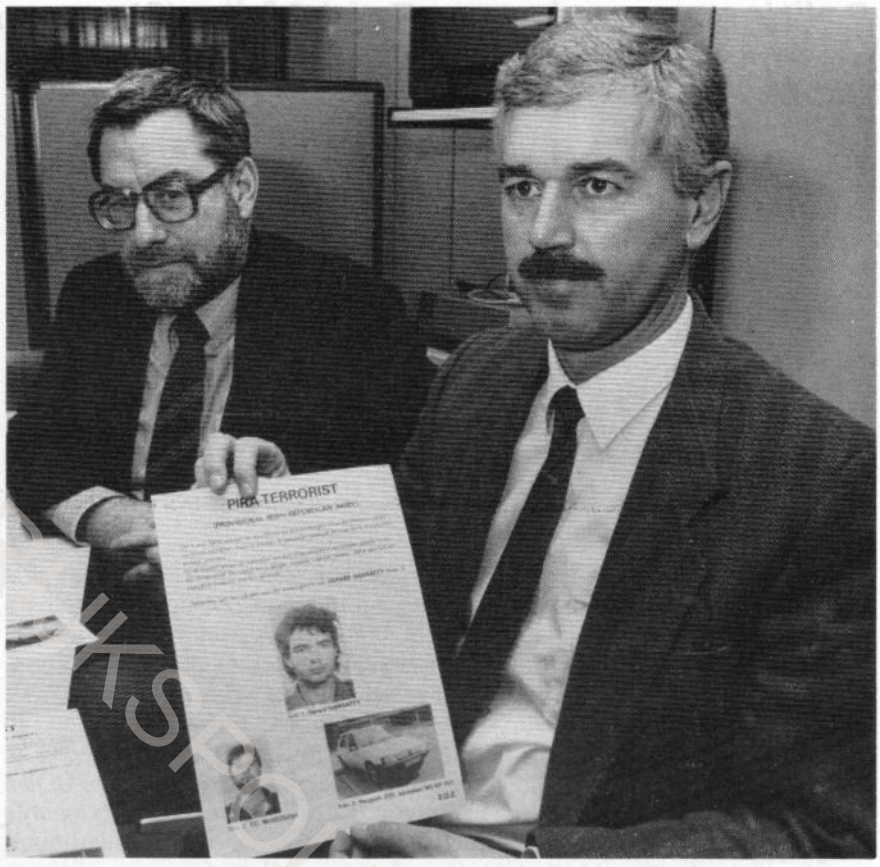

Officier van Justitie mr. H. Droesen en majoor W. Kuppens met een opsporingsbericht. (Foto: Fotopersburo Widdershoven)

de schijn op zich geladen plannen te hebben op de Britse enclave, bij een parade voor het huis van de gouverneur, een ondermijnde auto te willen laten ontploffen. De aanslagen die de PIRA nadien in Duitsland, België en Nederland uitvoerden werden internationaal in brede kring gezien als wraakneming voor het optreden van de Engelse overheid op Gibraltar.

De Nederlandse politie kreeg op 22 maart 1979 voor het eerst met PIRA-strijders te maken na de moordaanslag op de Britse ambassadeur en zijn Haagse huisbediende. In januari 1986 konden in Amstelveen twee IRA-leden worden ingerekend en aan het Verenigd Koninkrijk worden uitgeleverd wegens hun aandeel in een grootscheepse ontsnapping uit de Mazegevangenis in Belfast. Zij zaten er een levenslange gevangenisstraf uit voor moord en bomaanslagen. ■

BEWAKING?
BETROUWBAAR EN DIENSTVERLENEND
Gom security service
20 VESTIGINGEN DOOR GEHEEL NEDERLAND
HOOFDKANTOOR: 'S-GRAVELANDSEWEG 258, 3125 BK SCHIEDAM, TEL. 010-4623333

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (2)

'Wie betaalt bepaalt . . .'

Door Koen Aartsma (tekst) en Bert Huizing

Als alles gaat, zoals de organisatoren van de Stichting Herstel het zich voorgesteld hebben, zullen er op vrijdag 2 juni a.s. op Schiphol tenminste vijftien officieren van politie en marechaussee het SAL-vliegtuig instappen. Het begin van de eerste Nederlandse 'politiestudiereis', zoals de gesponsorde snoepreis van drie weken door de gastheren wordt genoemd.
Inmiddels heeft een 40-tal van de 1270 aangeschreven politie-officieren het strookje voor nadere inlichtingen opgestuurd naar Postbus 6017 in Groningen, zegt mevrouw Strijk die de reisboekingen voor Herstel/COZA verzorgt. Definitief aangemeld had zich op dat moment echter nog slechts 'een half dozijn'. Het zijn er inmiddels negen, onder wie een gepensioneerde RP-officier en zijn echtgenote. De reis is nu definitief vastgesteld voor de periode 2-23 juni 1989.
Een historische trip: de eerste Nederlandse politiereis naar Zuid-Afrika. Internationaal gezien tevens de eerste politiereis die gesponsord wordt door 'vrienden van Zuid-Afrika'.

De primeur echter hadden de Duitsers — in 1983 — maar die reisden op eigen kosten. Voor de jongste 'Erlebnisreise' in 1987 betaalden de Duitse politiemensen (uit alle rangen) de prijs van 3800 Mark (*f* 4.300,—), die zo laag was gehouden doordat men bij particulieren logeerde. (Meer over deze reis in het kader 'Erlebnisreise' op pag. 20).
De reis van de Stichting Herstel — die aanvankelijk twee weken zou duren — wordt uitgebreid tot drie weken, maar de extreem lage prijs van *f* 1.500,— blijft dezelfde. Er is 'Herstel' kennelijk veel aan gelegen om een groepje politieofficieren uit Nederland naar Zuid-Afrika te laten reizen.
Het wordt tijd om eens wat vragen te stellen bij de gulle gevers.
Op het contactadres voor Herstel-Reizen verwijst men ons naar de centrale figuur van de organisatie, ir. G. Knibbe te Vijfhuizen, die voorzitter is van de stichting Herstel (voluit *'Stichting tot Herstel van culturele betrekkingen Nederland - Zuid-Afrika'*). Hij is tevens voorzitter van de moeder-organisatie COZA (*Comité Overleg Zuid-Afrika*).
De dubbele voorzitter blijkt zojuist (weer) naar Zuid-Afrika te zijn afgereisd, waar hij vier weken zal verblijven.

De reisleider

De secretaris van Herstel, de heer J.H. Reesink te Zutphen, is wel thuis, maar verwijst onmiddellijk naar 'onze relatie van de Marechaussee', de heer A.P. van de Kerkhof in Amstelveen, die de animator wordt genoemd en ook als reisleider zal optreden. ,,Hij weet er alles van en kan namens de Stichting Herstel spreken wat de reis betreft'', aldus de secretaris.
Wie is die meneer Van de Kerkhof?
Het blijkt een gepensioneerde Marechaussee-officier te zijn die vele jaren in de rang van adjudant commandant was van de brigade Schiphol, later van de brigade Amsterdam-Haven. Kort voor zijn f.l.o. werd adjudant Arie van de Kerkhof bevorderd tot eerste luitenant.
Hij is al vele jaren actief in de Marechausseevereniging, de belangenvereniging (vakbond) van de Koninklijke Marechaussee. Hij maakt deel uit van het hoofdbestuur (commissaris) en is tevens voorzitter van het *Fonds Sociale Zorg* en voorzitter van de *Commissie Rechtsbijstand*. Iemand met veel vrije tijd en altijd in voor een snoepreisje. (,,Ze kunnen me midden in de nacht wakker maken om op reis te gaan'', zei hij ons in een langdurig telefoongesprek. Ook: ,,Ik loop heel wat recepties af.'').
Van de Kerkhof is ook de man van de brieven. ,,Ik was vanaf het begin voor het sturen van een brief. Maar het bestuur van Herstel wilde een advertentie plaatsen. Dat vond men wat opener.''
Toen de advertentie geweigerd werd, kreeg Van de Kerkhof alsnog zijn zin. Eerst een brief aan de 360 officieren van Rijkspolitie en Marechaussee. Tien dagen later een soortgelijke brief aan de 870 inspecteurs en commissarissen van Gemeentepolitie.

Vraag aan de heer Van de Kerkhof:
Waarom zijn de persoonlijk geadresseerde brieven naar de werkadressen verzonden? Dan spreekt hij de mensen toch niet als persoon aan, maar qualitate qua.

VdK: ,,Ja, dat is ook de bedoeling. Wij *willen* ze ook qualitate qua aanspreken. Ze mogen alleen met de reis mee, als ze echt actief politieofficier zijn en niet omdat ze meneer Jansen zijn die toevallig bij de politie werkt. We gaan alleen in op iemands aanmelding, als hij een echte politiefunctie heeft.''
De reisleider is dan kennelijk de uitzondering op de regel, want hij is dan wel op de valreep tot de officiersrangen doorgedrongen, maar niet meer in actieve dienst en zonder echte politiefunctie.

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Twee zwarte mannen worden weggestuurd uit het park van Carletonville.
(AP-Telefoto)

Wat is zijn relatie met Zuid-Afrika?

vdK: ,,Geen enkele. Ik ben er zelfs nooit geweest."

U gaat toch mee als reisleider?

vdK: ,,Ja, maar men heeft mij aangeboden om er vantevoren even te gaan kijken en het programma na te lopen . . . en of alles goed geregeld is. Maar ik heb in mijn leven — bij de Marechaussee — zoveel gereisd vanuit de dienst. Ik heb 27 jaar op de brigade Schiphol gewerkt. Dan ken je de meeste touroperators en mensen van reisorganisaties wel."

— Maar u bent nu toch al enkele jaren buiten dienst?

vdK: ,,Jazeker, maar ik pak nog graag een reisje. Ik ben nog niet zo lang geleden in Zimbabwe geweest, bij de politie, omdat de IPA-afdeling daar 25 jaar bestond."

— Bent u ook bestuurslid van de IPA?

vdK: ,,Nee hoor, maar ik kon van de KLM een gratis ticket krijgen en toen heb ik tegen Theo Leenders — die toen nog voorzitter was — gezegd: zal ik Nederland vertegenwoordigen bij het jubileum van de IPA in Zimbabwe? Hij zegt: dat vind ik een uitstekend idee. Zo ben ik daar de gast geweest bij de politie in Zimbabwe en heb daar een schitterende reis en verblijf gehad."

— Maar Zuid-Afrika is toch wat anders. Zou de IPA wel zo gelukkig zijn met deze reis? Als het aan de Nederlandse afdeling gelegen had, zou de afdeling Zuid-Afrika zelfs gewipt zijn. En op het Wereldcongres vorig jaar in Rotterdam ontbraken de Zuidafrikanen, op dringend verzoek van de organisatoren.

vdK: ,,Dat valt wel mee. De Zuidafrikaanse politie is nog steeds lid van de IPA. In Rotterdam mochten ze niet komen op politieke overweging van het ministerie van Justitie. Ik heb begrepen dat de IPA wel wilde uitnodigen, maar dat er geen visa zouden worden verstrekt. En omdat Justitie voor een groot deel het congres betaalde — wie betaalt, bepaalt, nietwaar? — heeft Theo Leenders op dat punt zijn hoofd moeten buigen, maar ik ken de opvattingen van Theo daarover heel goed. Voor Theo zou het helemaal geen punt zijn geweest.
In mei '89 is het IPA-congres in Lissabon. Daar is Zuid-Afrika — zoals elk ander jaar — gewoon aanwezig.
Dus in het raam van de IPA speelt de Zuidafrikaanse politie mee en wij vinden dan ook — gezien de internationale contacten die niet verbroken zijn — dat wij niet duidelijk zijn ingegaan tegen de politiek die vanuit de internationale politiegemeenschap tegen Zuid-Afrika wordt gekoesterd."
De advertentie die door de uitgever van RP-magazine geweigerd is, is door Van de Kerkhof ook aan andere politiebladen aangeboden, aan het blad van de Algemene Christelijke Politiebond en aan 'De Koninklijke Marechaussee' van de Marechausseevereniging. Beide zijn ook geweigerd. Vooral de houding van de Marechausseevereniging moet de heer Van de Kerkhof — die hoofdbestuurslid is van de Marechausseevereniging die dit blad uitgeeft — toch wel steken.

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

vdK: ,,Ach, ik weet hoe die bal gerold is. Dat was voorspelbaar. Ik weet van wie het uitgegaan is.''

— Van wie zou dat dan uitgegaan zijn?

vdK: ,,Ik wil geen naam noemen . . .''

— Uit welke hoek dan?

vdK: ,,Vanuit de Marechaussee vandaan. Daar is de bal gaan rollen.''

'Rijke sponsors'

— Waarom doet meneer Van de Kerkhof dit allemaal, terwijl hij toch — althans officieel — geen deel uitmaakt van de stichtingen COZA of Herstel.

vdK: ,,Ze hebben mij gevraagd: zeg beste Van de Kerkhof, zou jij dat willen coördineren? Zou je als reisleider mee willen en zou je dat verder in je portefeuille willen nemen? Nou heb ik nogal wat activiteiten, maar dat kon er nog wel bij. Ze kunnen me midden in de nacht wakker maken om op reis te gaan . . .

— U bent dus alleen ingehuurd voor deze reis?

vdK: ,,Ik ben alleen ingehuurd voor de reis. Ja, ze kenden mij wel. En ik kende de heer Knibbe (voorzitter van COZA en Herstel, - red.) wel. Ik heb ook een heel goede relatie met politiemensen in Zuid-Afrika.''

— Wie betaalt, bepaalt . . . Een opmerking van de reisleider zelf.

vdK: ,,Ik had het over het IPA-congres, niet over deze reis.''

— Geldt dat dan niet voor deze gesponsorde reis? De sponsor bepaalt toch de opzet van de reis en de mogelijkheden?

vdK: ,,Onze doelstelling is toch niet verwelend? Bovendien: de deelnemers hebben wel inspraak. Er kunnen wensen ingebracht worden en dan wordt er — een maand voor de reis — bekeken wat daarvan gerealiseerd kan worden.''

— De reis wordt — op verzoek van de deelnemers — verlengd tot drie weken. Maar de prijs van f 1.500,— blijft gehandhaafd. Een spotprijsje; dat kost de vlucht alleen al. Daar moet dus per deelnemer enkele duizenden guldens bijgelegd worden. Waarom doet de sponsor dat? Is het de Zuidafrikanen zoveel waard?

vdK: ,,Deze stichting heeft als doelstelling de culturele betrekkingen tussen Nederland en Zuid-Afrika te bevorderen. Daar heeft men dus geld voor over. De stichting doet een oproep om zo'n reis te financieren en dan stromen de giften van rijke sponsors binnen.''

Duitse 'Erlebnisreise'

Trainingslager für Hunde und schwarze Polizisten

Nederland heeft niet de primeur van een 'politiereis naar Zuid-Afrika'. De Duitsers waren er al in 1983, op initiatief van de ***International Police Association*** *(IPA), die zich toen nog niet bij de Apartheidspolitiek betrokken voelde. Bovendien was er toen geen sprake van sponsoring; de IPA-leden betaalden hun reis- en verblijfkosten zelf. Zo'n 'Erlebnisreise' van drie weken kwam op 3700 Mark per persoon.*

Twee jaar later ontdekte IPA-Duitsland dat de verhoudingen zijn verscherpt, — dat je niet meer 'politiek neutraal' naar Zuid-Afrika kunt reizen. De volgende reis wekte opschudding: kritische berichten in de Duitse pers, vragen in de Bondsdag en spandoeken bij het vertrek van de veertig politiemensen die op 3 februari in Frankfort in het vliegtuig van Luxavia stapten. ,,Zuid-Afrika is geen toeristenidylle'', was het motto van de protestacties.

Deze reis was georganiseerd door IPD-Tours, de enige Duitse touroperator die een eigen bureau in Zuid-Afrika (Johannesburg) heeft. Het programma, dat in samenwerking met de Zuidafrikaanse politie was opgesteld, vermeldde o.a. ***'Besuche an Trainingslager für Hunde und schwarze Polizisten'.*** *Korte bezoekjes van één à anderhalf uur aan de* ***Police Dog Training School*** *in Pretoria en aan het* ***S.A. Police Training College for Blacks*** *in Hammanskraal met een demonstratie door kadetten en een barbecuefeestje ('braaivleis'). Later ook koffieuurtjes bij de opleiding van Indiërs (Durban) en van kleurlingen (Kaapstad).*

Volgens Pfarrer ds. R. Dohrmann in Frankfort, woordvoerder van een aantal kerken, gaven de deelnemers met hun reis te kennen dat ze ,,het geldende onderdrukkingssysteem in Zuid-Afrika billijken of zich gevaarlijk naïef laten gebruiken voor propagandadoeleinden.''

De groep reisde op persoonlijke titel en dus voor eigen verantwoordelijkheid. Een dienstreis of bijzonder verlof hiervoor zou door het ***Innenministerium*** *niet zijn toegestaan, aldus de woordvoerder tegenover de pers, ,,weil wir diese Reise für geschmacklos und unvertretbar halten.''*

De voorzitter van de Duitse IPA-afdeling, Woldhardt Hoffmann, distantieerde zich van de reis. In een rondschrijven aan zijn 40.000 leden deelde hij mede, dat hij reizen van politieambtenaren naar Zuid-Afrika in de huidige situatie niet opportuun achtte. IPA-Nederland heeft zich sindsdien internationaal tegen het lidmaatschap van Zuidafrikaanse politieambtenaren uitgesproken.

De nieuwe voorzitter van IPA-Nederland, Ton Rutting, heeft zijn standpunt eerder uiteengezet in een RPm-rondetafelgesprek (RPm okt. 1986).

Volgens reispromotor Van de Kerkhof is de houding van de IPA 'wat genuanceerder' (zie het artikel hiernaast).

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

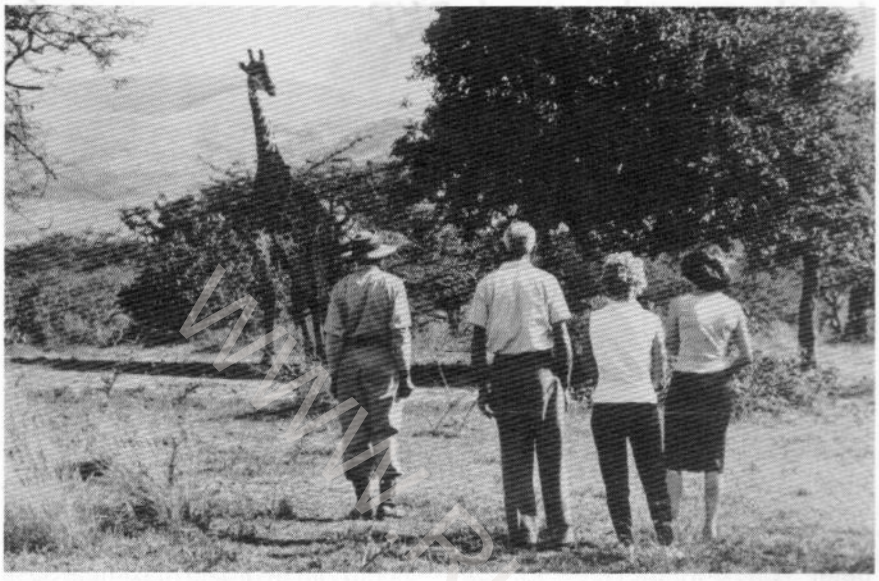

Zo'n domineesreis bijvoorbeeld, daar zijn zo verschrikkelijk veel giften voor binnengekomen, daar hield men een vermogen aan over. Genoeg om nog eens 24 dominees weg te sturen."

De generaals

Generaal Frackers heeft zijn RP-officieren in de Korpsvergadering geadviseerd niet aan de reis deel te nemen. Generaal Rademaker van de Marechaussee heeft het hoofdbestuur van de Marechausseevereniging geadviseerd niet met de Stichting Herstel in zee te gaan. Hij heeft voorts bepaald in geen geval faciliteiten te verlenen aan adspirantdeelnemers van de reis.
Daar zit de gepensioneerde Marechaussee-officier A.J. v.d. Kerkhof dus wat vreemd tussen. Enerzijds lid van dat Hoofdbestuur dat beter niet met de stichting kan samenwerken, anderzijds promotor van de stichting Herstel en leider van de omstreden politiereis. Een rollenconflict van de man die diverse petten op heeft?
Van de Kerkhof ziet dat niet zo. Hij meent dat het advies van zijn generaal anders uitgelegd kan worden: ,,Ik heb het besproken met generaal Rademaker. Ja, ik loop nogal wat recepties af. De generaal was toen vrij positief. Hij zei: dat moeten de officieren zelf weten. Ik zal ze geen stroobreed in de weg leggen."

— Is dat juist, generaal?

(We ontmoeten de Commandant van de Marechaussee enkele dagen later op een ontvangst in Amsterdam en leggen de uitspraak van Van de Kerkhof aan hem voor. De generaal heeft ons eerste artikel over de politiereis gelezen en is graag bereid commentaar te geven).

Rademaker: ,,Die meneer Van de Kerkhof loopt ons aardig voor te voeten met zijn privé-activiteiten. Natuurlijk kan hij dat doen als vrije burger, bovendien is hij gepensioneerd. Ik kan hem dus niets verbieden, wil ik ook niet."
Het irriteert de generaal dat Van de Kerkhof hem woorden in de mond legt die hij een jaar geleden heeft geuit, toen de reis nog maar een suggestie was en hij de indruk had dat het echt ging om een studiereis op hoog niveau, met enkele hoofdcommissarissen en topambtenaren van Justitie. Nu de uitnodiging concreet is uitgewerkt, ziet hij de politieke consequenties. Zo'n reis zal in Zuid-Afrika verkeerd worden uitgelegd, waarschijnlijk ook worden uitgebuit in de politieke propaganda. ,,Daar moeten we buiten blijven", aldus generaal Rademaker.
Wat Van de Kerkhof betreft, gelooft hij niet dat deze direct politieke bedoelingen heeft en de Marechaussee wil frustreren, maar dat hij gewoon de gelegenheid benut om een leuke reis te maken en het politieke spel misschien niet helemaal doorziet.
,,Maar door zijn verschillende petten en zijn ongrijpbaarheid nu toch een hinderlijke figuur. Ik hoop dat hij daar niet mee doorgaat", aldus de generaal.

Genoeg over reisleider-promotor A.J. van de Kerkhof. Op 6 mei a.s. vergadert hij met de aangemelde reisgenoten. RP-magazine wil hun niets aanbevelen of afraden. Slechts informatie aandragen om de diverse aspecten af te wegen en een doordachte beslissing te kunnen nemen.
Wie besluit toch te gaan, wensen wij *een goede reis.* ■

Boot, van het rapport-Boot

Wie is Boot, de oprichter (1976) van de Stichting COZA?
J.J.G. Boot (Joost, voor zijn vrienden) was achtereenvolgens burgemeester van Winsum (Gr.), Wisch (Gld.), Ede en Hilversum. Hij was gehuwd met een nichtje van de vooroorlogse minister-president Colijn, die een grote invloed op hem had. Boots dagboek 'Burgemeester in oorlogstijd' (1945) schildert de gewetensproblematiek van de ambtsdrager tijdens de bezettingsjaren 1940-1945.
Oudere politiemensen herinneren zich zijn naam van het rapport-Boot dat de positie van de Nederlandse politieambtenaar verbeterde.
Als gepensioneerde verwijderde Boot zich van zijn anti-revolutionaire geestverwanten door de Apartheid te verdedigen, zoals die is vastgelegd in de Grondwet van Zuid-Afrika, waar hij regelmatig verblijft. De rest van het jaar woont de nu 86-jarige Boot op zijn fraaie landgoed met paarden in Bennekom. Zijn huidige echtgenote was enkele jaren docente aan de universiteit in Nigeria, later hoogleraar in de Westafrikaanse talen in Leiden.
Geen onbekenden dus in Afrika. Twijfel aan hun objectiviteit nam toe, toen in hun boek 'Apartheid Pro en Contra' bijna alle 100 geïnterviewden een pleidooi voerden voor het huidige bewind in Zuid-Afrika. In 1983 werd dat in hun 'Praatboek uit Zuid-Afrika' nog eens bevestigd.
De Boots zijn het ,,niet met Vorster eens dat het Gods wil is om de rassen zo apart te houden." Zij verklaren zich echter wel warme voorstanders van de Grote Apartheid.
Waar Boots sympathieën liggen, is al duidelijk sinds hij — als COZA-voorzitter — op een persconferentie op Schiphol vertelde dat de beruchte Leeuwekop-gevangenis die hij in Zuid-Afrika bezocht had, ,,wel op een kibboets leek, een soort openluchtpark met palmenlanen."

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Aardverschuiving

In het najaar van 1988 liep politie-Nederland te hoop. Aanleiding was het bekend worden van de uitkomsten van het PKP-rapport (Project Kwantificering Politietaken). Krantekoppen spraken van een 'Aardverschuiving onder politiepersoneel'. In de commentaren klonken de woorden 'Onverantwoord', 'Kan Niet, Mag Niet' door. De publieke opinie was gevormd.

Drs. Peter Felix (AEF), die het onderzoek naar de werkdruk en de politiesterkte leidde, vindt het jammer dat de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie de aanbevelingen van de Werkgroep PKP over de herverdeling van de politie — mede onder druk van de publieke opinie? — niet hebben overgenomen.

,,We zijn waarschijnlijk niet duidelijk genoeg geweest bij de presentatie van de PKP-resultaten. In het begin is er in de media een beeld geschetst van een complete aardverschuiving. Politiemensen die van Groningen naar Limburg zouden moeten verhuizen, etc. Dat beeld was niet juist, maar dat het ontstaan is kunnen we ons zelf verwijten. We hebben te weinig aandacht gegeven aan het aspect van de verplaatsingen. Ons voorstel kwam er op neer dat in 3 à 4 jaar tussen de 6 en 7% van de 32.000 politiemensen (ca. 2500) die we in onze beschouwing hadden opgenomen een andere standplaats zouden krijgen. Alleen al het verloop ligt in de buurt van 2½%. Die herschikking van personeel had voor 90% regionaal zonder pijn en zonder verhuizingen kunnen plaatsvinden.''

Een ander obstakel voor het PKP-verdeelsysteem is de wedijver tussen gemeente- en rijkspolitie. ,,Die competitie heeft de herschikking bemoeilijkt. Dat is geen goede zaak. De rijkspolitie zou, op grond van de gemeten werkdruk, per saldo moeten inleveren, de gemeentepolitie zou er per saldo op vooruit gaan. De oplossing die nu geboden wordt zal op langere termijn voor de politie niet de goede blijken.''

Leider onderzoek PKP:

'Politie doet aan staartbijten'

Door Bert Huizing

In het najaar van 1988 verscheen het rapport *Project Kwantificering Politietaken (PKP).* Daarin werden voorstellen gedaan hoe de werkdruk van de Nederlandse politie beter kon worden verdeeld. De plannen om ca. 2600 politiemensen te verplaatsen zorgden voor grote beroering in politieland. In februari brachten de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie het besluit hoe het sterkteprobleem op te lossen naar buiten. De beslissing van beide ministers week nogal af van de adviezen die hen door de werkgroep PKP waren aangereikt.

Drs. Peter Felix van het organisatieadviesbureau *Andersson, Elffers, Felix bv (AEF)*, leider van het PKP-onderzoek, in een reactie op het besluit van de politieministers: ,,In de politiek moeten voortdurend keuzen worden gemaakt. Wij hebben materiaal aangedragen om tot een verantwoorde beslissing te komen. Maar de politiek beschikt bij haar besluitvorming over meer argumenten. Het ligt voor de hand dat — in dit geval — de ministers die zich met politie bezighouden tot een enigszins andere opstelling komen dan wij nodig vinden om een goede verdeling van de werkdruk te bewerkstelligen. Zo werkt de democratie en daar kan ik vrede mee hebben.

Maar ik heb er moeite mee dat het verdelingssysteem, zoals wij dat hebben ontwikkeld en waar de begeleidingscommissie mee kon instemmen, geweld wordt aangedaan. Wij zijn ervan uitgegaan dat politiemensen overal in Nederland het even druk moeten hebben. Dat principe is in niet onbelangrijke mate losgelaten door vast te stellen dat korpsen die minder werk hebben er niet meer dan 10% op achteruit mogen gaan en korpsen waar de activiteiten hen boven het hoofd zijn gegroeid maximaal 30% mogen groeien. Het sterkteprobleem los je zo niet op. Aan ons voorstel is teveel geknutseld. Het werk is opnieuw niet goed verdeeld. Over een paar jaar zullen er weer korpsen roepen dat ze over te weinig mensen beschikken.''

> 'Een slecht manager is bang voor medezeggenschap'

De voormalige bedrijfseconoom, thans 'makelaar in ervaring in bedrijven', kent de politie goed. Vijftien jaar geleden maakte hij zijn opwachting in Warnsveld om daar voor *hogere politieambtenaren* managementtrainingen te verzorgen. De heer Felix deed organisatieonderzoeken in korpsen. Hij ging mee op patrouille om zelf te zien waar de politie zich zoal mee bezighield en sprak veel met politiepersoneel.

Hij toont zich afwisselend geboeid en verbaasd over het functioneren van de politie als bedrijf.

,,Twintig jaar geleden riep de politie ook al dat ze te weinig mensen had voor al haar taken. De burger en de politiek gaan daar vervolgens in geloven. Het gevolg is dat de politie minder werk opgedragen krijgt en dat de overheid allerlei andere diensten optuigt of opricht. Gevolg is ook dat de particuliere sector steeds meer taken overneemt. De politie wordt ontzien. Nieuwe opdrachten gaan aan haar voorbij. De alibi's liggen voor het opscheppen om taken waarvoor ze

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Drs. Peter Felix.
(Foto: Rob Doolaard/GP Rotterdam)

geknipt is maar niet te hoeven uitvoeren. Zo'n opstelling zal op den duur fataal uitpakken voor de politie. Het is toch te gek dat een bedrijf zich zonder slag of stoot een deel van de marktsector laat afnemen . . .''

Wat Felix bij Hermandad mist is het elan, de vindingrijkheid, de creativiteit en het zelfbewustzijn.

,,Het is moeilijk om mensen die in een limonadefabriek werken te motiveren. Steeds maar weer diezelfde flessen voorbij zien gaan . . . Maar politiewerk is interessant werk. Ontevredenheid, fatalisme, gebrek aan motivatie zou eigenlijk niet mogen voorkomen. En als dat wel het geval is, moet je daar als leiding wat aan doen. Er vallen geluiden te beluisteren waaruit je kunt opmaken dat de politie voor de toekomst slechts de taak van bestrijder van criminaliteit is toebedacht. De politici die de politie op een almaar smallere taak willen zetten, hebben niet door dat een brede maatschappelijke opdracht juist haar sterkte is bij de bestrijding van criminaliteit. Door haar vele contacten in de maatschappij beschikt ze over informatie die bij het tegengaan van misdaad van belang is.

Naar mijn gevoel moet de politie op haar ponteneur gaan staan als de politiek haar een deel van haar werk wil afnemen. Maar waarom doet ze dat niet? Ze heeft net gezegd dat ze te weinig personeel heeft . . . De politie doet aan staartbijten.''

Fietsenmakers

Drs. Felix maakt een vergelijk met de industrie. ,,Toen de Japanners plotseling met fietsen op de markt verschenen waarvan de productiekosten 40% lager uitkwamen dan die van de fietsenmakers van West-Europa, riepen onze bedrijven toch ook niet: We hebben te weinig mensen! De opdracht voor het management van fietsenfabrieken was simpel: maak fietsen tegen 40% minder kosten. Dat was wat er overbleef als men wilde overleven. In die zin gaat elke vergelijking met de politie mank. Maar als bijvoorbeeld aan de politie gevraagd wordt wat ze denkt te doen aan het milieuvraagstuk, dan moet ze gaan nadenken hoe dat met 40.000 mensen voor elkaar te krijgen is. Het roepen van *Sterkte, sterkte, sterkte!* leidt bij de politiek tot het ontwijken van het probleem. Het komt er dus op neer dat je voortdurend in de gaten moet houden hoe je met hetzelfde aantal mensen meer dienstverlening kunt produceren.''

'Niet eerst de zaak uit de hand laten lopen en dan de orde herstellen'

RPm: Misschien moet de politie ook maar eens bij collega's in Japan gaan kijken . . .

Felix: Zelf ben ik er ook wel eens geweest. Om te kijken of al die mooie verhalen waar waren. Ik heb er zo'n dertig fabrieken bezocht en ontdekt dat ze kloppen. Grafieken aan de wanden, statistieken die werden bijgehouden, teams van fabrieksarbeiders in vergadering. Er zijn een paar jaar geleden hoge lieden uit de Nederlandse politiewereld naar Japan gereisd. Ik heb enkelen van hen gevraagd of de politie daar net zo werkt als de industrie. Uit de antwoorden heb ik niet de indruk gekregen dat de Nederlandse vertegenwoordigers in Tokio een wijkbureau van binnen hebben gezien om te kijken hoe de agenten daar hun werk deden. Het zou de moeite waard zijn eens wat groepschefs en mensen van het uitvoerende niveau naar Japan te sturen. De industriële ontwikkeling daar zal aan de dienstverlenende sector waarschijnlijk niet voorbij zijn gegaan. Er valt dus vermoedelijk wel wat te leren.''

Politievak

De heer Felix vindt een vergelijking van een politieorganisatie met het bedrijfsleven heel goed mogelijk. Hoewel er *vertaalslagen* nodig zijn, ,,Net als in een bedrijf is het zo nu en dan tijd om aan productvernieuwing te doen . . .''

RPm: Is dat product door de jaren niet steeds hetzelfde gebleven . . ?

Felix: ,,Mensen willen zich veilig voelen. De politie levert dus het product *gevoel van individuele en collectieve veiligheid* in velerlei vormen. Dat was toen zo en ook nu. Dat kun je ook zeggen van voeding. Maar in de bedrijven die het voedsel produceren is wel het een en ander veranderd. Het mensen tot de orde roepen, hen erop wijzen dat ze zich aan bepaalde regels hebben te houden, is in wezen hetzelfde gebleven. Alleen de wijze waarop je dat doet is net zo goed aan verandering onderhevig als de productie van ons voedsel.

Politiewerk is een vak dat door de eeuwen gegroeid is. Daar moet de politie trots op zijn. De laatste jaren wordt almaar gesproken over management, samenwerking, sociale vaardigheden. Het vak echter moet beter bewaakt worden dan nu gebeurt. Vanuit dat ambacht moet je aan vernieuwing werken. En wat doet de politie daaraan?

Als het waar is dat de politie teveel criminelen inrekent en dat zaken bij het openbaar ministerie blijven steken, dan is de reactie naar mijn smaak teveel die van *laten we er maar mee stoppen.* Maar zou het niet beter zijn als de politie het de lieden die onveiligheid en onzekerheid veroorzaken lastig bleef maken? Als het OM haar taak niet aankan, moet je je als politie afvragen of die individu er toch niet erg moe van wordt als je hem steeds weer inrekent.

Je moet als politieman of -vrouw niet ge-

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

frustreerd raken als een zaak niet afgedaan wordt. Als de politie het de crimineel niet lastig maakt, wie dan wel . . ? Ik ben me ervan bewust dat zo'n aanpak een andere manier van denken vergt, zeker.''

Kastanjes

RPm: Dat vindt u een voorbeeld van productvernieuwing . . ?

Felix: ,,Het is de eerste stap om tot vernieuwing te komen. Er zijn voorbeelden. Neem de aanpak van het voetbalvandalisme. Daar heeft men in Utrecht toch redelijk succes mee behaald. Zoiets vind ik een vorm van productvernieuwing. Het is niet goed om eerst de zaak uit de

'De politie moet mikken op sociale controle'

hand te laten lopen om vervolgens de orde te herstellen. Probeer te volgen en invloed uit te oefenen om uitwassen te voorkomen. Ik hoor politiemensen — vaak niet de eersten de besten — zeggen dat de politie bij de automatisering en het omgaan met de nieuwe media de boot mist. Er dreigt zodoende een fiks aandeel van de ernstige criminaliteit aan de neus van haar bestrijders voorbij te gaan. Zorg dus dat je deskundigheid op die gebieden in huis hebt. Als je gaat nadenken over de voorkoming van winkeldiefstal, kom je waarschijnlijk uit bij sociale controle. Je krijgt het kwaad van het winkelen-zonder-te-betalen pas onder controle als mensen die de diefstallen zien gebeuren de moed hebben om in te grijpen. De politie moet opnieuw de

leiding nemen bij de sociale controle. In de trein, in het stadion, in de winkel. Zorg dat je als politie beschikbaar bent voor de mensen die mee willen werken. Maak gebruik van de mogelijkheden die de media je bieden, ga naar scholen met een programma waarin de noodzaak van sociale controle wordt uitgelegd. Als ik als klant zie dat bij V&D wordt gejat, moet ik weten wat me te doen staat en ervan overtuigd zijn dat de politie onderweg is. Nu is het vaak zo dat de politie de kastanjes uit het vuur moet halen en van de omstanders een grote mond kan krijgen. In die situatie moet iets veranderen en bij die verandering moet de poltie het voortouw nemen.''

RPm: Dat is nogal een omslag . . .

Felix: ,,Dat is wat ik onder productvernieuwing versta. De politie heeft het inzicht, de vakkennis, de autoriteit en de goodwill van de maatschappij om de leiding bij de sociale controle op zich te nemen. Maar de poltie wil veel te veel zelf doen. Van die veertien miljoen Nederlanders zijn er heel veel die in dat maatschappelijke spel een rol willen spelen. De politie is in de jaren '60 door de maatschappij hard teruggemept: *Sluit je maar aan bij de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen . . .* Ze is toen haar zelfverzekerdheid voor een deel kwijtgeraakt. Die kan ze terugverdienen door te mikken op de sociale controle.''

BV Politie

Drs. Felix vindt dat de politie moet nadenken over betaling van politiediensten. Hij noemt bedrijfsbeveiliging een voorbeeld van een dienst waarvoor de politie zich kan laten betalen. ,,Voor politiediensten die aan economische belangen van het bedrijfsleven en mogelijk zelfs aan die van particulieren gekoppeld zijn, kan worden betaald. Je moet verantwoording afleggen voor de wijze waarop je dat doet, maar ik vind het onzin om de bedrijfsbeveiliging te laten groeien en de politie — die dat werk beter kan — uit te sluiten. De politie moet dat werk bovendien doen om geïnformeerd te blijven.
Het biedt haar de mogelijkheid personeelsproblemen als gevolg van een verstopte doorstroming en vergrijzing in

'Beveiliging en bewaking is een potentiële markt voor de politie'

eigen gelederen tegen te gaan. Je zou hoofdagenten en wachtmeesters 1e kl. een tijdje kunnen belasten met de leiding van een groep bewakers. Beveiliging en bewaking is een potentiële markt voor de politie. De bedrijfsbeveiliging zou bij een stichting ondergebracht moeten worden. Daarin zou dan het bedrijfsleven, de politie en de gemeente vertegenwoordigd moeten zijn. De poli-

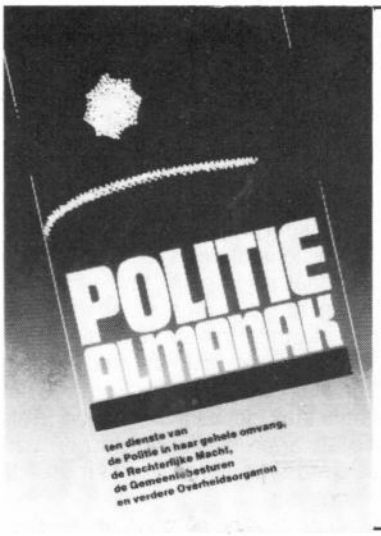

Binnenkort verschijnt de

POLITIE ALMANAK 1989

f 56,30 incl. btw

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co
Postbus 14
7240 BA LOCHEM
05730-53651

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Campagne 1989

Epilepsie en Sport?

Zet jezelf niet buitenspel

EPILEPSIE MENS MAATSCHAPPIJ

NATIONAAL EPILEPSIE FONDS/DE MACHT VAN HET KLEINE
Postbus 9587
3506 GN Utrecht
giro 34781

Parachutespringen doe je op Texel!

Volg tijdens uw vakantie op Texel een volledige opleiding voor het A-brevet. En maak tevens gebruik van vele andere sportieve recreatiemogelijkheden op het meest veelzijdige waddeneiland, zoals brandingzeilen, surfen, tennis, etc.

Informatie bij Paracentrum Texel op het vliegveld Texel, telefoon 02220-11464 of 11436 b.g.g. 02220-18911.

tie kan bij de stichting mensen met kennis en ervaring detacheren. De opbrengsten moeten naar de politie vloeien. Met de opbrengst valt iets te doen aan het sterkteprobleem van het korps. Mensen aantrekken bijvoorbeeld. De politie heeft ervaring met het werven en selecteren van personeel. Die ervaring zou gebruikt kunnen worden bij het aanstellen van bewakers en beveiligers. Zonder te willen generaliseren zou ik denken dat dat voor de naam van die tak van industrie niet slecht zou zijn."
Felix ontdekte tot zijn niet geringe verbazing dat de politie van Velzen al enige ervaring heeft met inkomsten voor beveiliging. Het bedrijf De Hoogovens betaalt de politie al 25 jaar voor bewezen diensten in de bedrijfsbeveiliging.

Meedenken

Drs. Felix vindt medezeggenschap in de organisatie belangrijk. ,,Een slechte manager is bang voor medezeggenschap. Je moet mensen betrekken in beleidskeuzes, ze moeten zich kunnen ontplooien, er moet een beroep op hun kennis en ervaring gedaan worden. Zij kunnen het weten. Ze willen bovendien best meedenken hoe het werk effectiever gedaan kan worden. Er wordt nog teveel van bovenaf bepaald. Natuurlijk moet er leiding gegeven worden, op dat niveau moeten politieke argumenten worden vertaald, prioriteiten genomen en richtlijnen bepaald. Maar het werk gebeurt door de mensen die er voor staan. Als je hen niet in de gesprekken betrekt, wordt het nooit wat met je mooie plannen. Dat hebben we ook bij ons PKP-onderzoek ervaren. Wij waren gewaarschuwd voor weerstanden onder het politiepersoneel tegen het onderzoek. We zijn daarom begonnen de mensen uit te leggen wat ons doel was. We hebben hun vervolgens gevraagd daaraan mee te werken. Toen duidelijk

> 'Als de politie het de crimineel niet lastig maakt wie dan wel?'

werd waarover ons onderzoek ging *(Wat doen we eigenlijk?)* hebben we alleen maar enthousiasme ontmoet. Men zag de noodzaak ervan in om te ontdekken wat de politie van uur tot uur doet. Tot nu toe hadden ze alleen maar geluisterd naar prachtige verhalen over preventie en zo.
Op het gebied van medezeggenschap heeft het bedrijfsleven Japan nog steeds niet ingehaald. In de betere ondernemingen begint de samenspraak enigszins van de grond te komen. Dat kost tijd. Maar het is interessant mee te denken over het werk. Dat geldt net zo goed voor de politie."

RPm: Staat de politiecultuur veranderingen misschien in de weg . . ?

Felix: ,,Die kun je niet direct beïnvloeden. Je kunt wel wat aan de werkwijze en de mentaliteit doen. Daartoe moet je het zoeken in concrete dingen. Als je daar wat aan kunt doen, zal ook de cultuur veranderen. Als politiemensen het gevoel krijgen dat ze een bijdrage leveren om een zo groot mogelijk pakket aan diensten te leveren, zal de waardering voor het werk toenemen. Nu viert het fatalisme boventoon: *Waar zullen we het voor doen?*

Werkvloer

RPm: Over werkvloer gesproken. Er is veel onrust in de gelederen van de Politie. Daartoe heeft uw PKP-onderzoek in niet geringe mate bijgedragen. Op dit moment circuleert bij de Rijkspolitie weer een nieuw rapport, dat van de Werkgroep Rijkspolitie Budget. Er is een tekort en er zouden 600 banen moeten verdwijnen. Van de werkvloer . . .

Felix: ,,Veel van de onrust is te wijten aan de wijze waarop de politie-organi-

satie functioneert. Dat heeft o.a. tot gevolg dat mensen zich op de arbeidsvoorwaarden richten. Uit onvrede met de werksituatie. Het is waar dat de *overhead* bij de onderzoeken tot nu toe niet betrokken is. In het verleden is er veel personeel opgestuwd naar de indirecte werksfeer, naar de staven. In mijn optiek zullen veel stafmensen terug moeten naar de praktijk. Daar ligt namelijk het werk . . .

RPm: Het vervelende is dat je dat nergens hoort. Dat stoort mannen en vrouwen van die z.g. werkvloer.

Felix: ,,Ik onderschrijf uw opmerking."

Met dank aan de redactie van Nieuwsmelding, maandblad van de Rotterdamse politie.

■

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Met bijdragen van: Emiel van Dooren, Piet Gorissen, Johan de Vries, Stephan Worm e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Wisseling van de wacht

Cees Doornhein hielp zijn RP-magazine overleven

DRIEBERGEN. — Hij had vorig jaar — bij zijn benoeming tot commandant van de Algemene Verkeersdienst — afscheid willen nemen. Maar een echte kapitein blijft aan boord, zolang zijn schip in nood verkeert. Want zo was de situatie met RP-MAGAZINE en haar redactievoorzitter Cees Doornhein in de jaren 1986/1988.
Nu het gevaar van een financiële schipbreuk voor de eerste jaren is afgewend, kon Doornhein met een gerust hart het roer in andere handen geven. De overdracht heeft inmiddels plaats gevonden: tijdens een vergadering van de redactieraad op 28 februari in Driebergen.

In de speeches klonk meer dan eens het woord 'Overleven', als een kenmerk van de periode-Doornhein 1984-'89. Terecht, want in de magere jaren van politiële bezuinigingen nam Doornhein de onmogelijk lijkende taak op zich om het zwalkende schip zonder navigatiemiddel, loods of sleper naar een veilige haven te sturen, maar welke? Dat is — tegen veler verwachtingen in — wonderwel gelukt. Vooral dank zij het enorme optimisme en die taaie volharding van de voorzitter.
Aan de hectische jaren van 'overleven' is een (veel langere) periode voorafgegaan waarin Doornhein voor een belangrijk deel de redactionele koers mee hielp bepalen.
In de jaren '70 werkte de jonge luitenant al mee, barstend van energie en creativiteit. Van hem kwamen talrijke ideeën voor artikelen, hij zorgde voor columns, werkte mee aan interviews en was vele jaren tevens voorzitter van de Infovergaderingen.
Na een korte onderbreking, wegens een detachement in Den Haag, keerde hij in de redactie terug om weldra het voorzitterschap over te nemen. Ook als voorzitter ging hij risico's niet uit de weg en nam de verantwoordelijkheid als de redactie meende taboes te moeten doorbreken of discutabele thema's te moeten aansnijden. Dat bleek vooral toen in de geruchtmakende documentaireserie 'Nederlandse politie-1940-'45' over razzia's, jodenvervolging en politiezuivering moest worden geschreven, wat de redactie — en zeker ook haar voorzitter — niet door iedereen in dank is afgenomen.
Was er echter eenmaal, vaak na urenlange besprekingen, een thema gekozen, dan kon de redactie op een volledige rugdekking rekenen.
De laatste twee, drie jaren moest er helaas veel energie worden gestoken in de pogingen om het blad te doen 'overleven'. Normaliter bemoeit een redactie zich niet met de zakelijke aspecten, maar nu was het even 'oorlogssituatie' en 'alle hens aan dek'. Ook nu weer gaf de voorzitter zijn redacteuren alle ruimte om de trom te roeren. Als het blad dan zou moeten ondergaan, dan in elk geval niet in stilte . . .
De vraag 'Moet RP-magazine verdwijnen?' kon na een jaar van actievoeren worden ontkend. „RP-magazine blijft!" verzekert de nieuwe uitgever — „we zijn op de goede weg."
De zware klus is geklaard ('Klaar is Cees') en de kapitein kon het M.S. 'RP-magazine' verlaten.
Bij de overdracht van het voorzitterschap is de dank aan Doornhein gloedvol verwoord namens de Algemeen Inspecteur door zijn plaatsvervanger kolonel J.J. Jorritsma en namens de (nieuwe) uitgeverij J.B. van den Brink & Co, door directeur drs. Jan Breed.
De nieuwe voorzitter is Hans van Gangelen (38), hoofd Justitiële Dienst in het RP-district Den Haag en sinds vorig jaar lid van de redactie.

(AKA)

De scheidende voorzitter Cees Doornhein (rechts) en zijn opvolger Hans van Gangelen. Links: plaatsvervanger A.I. Jorritsma.

Rekening m/v

ALKMAAR. — Verzekeringsmaatschappijen gaan er steeds meer toe over automobilisten die bij een ongeval betrokken zijn geraakt, geen schuld aan het ongeval hadden maar geen autogordel droegen, aansprakelijk te stellen voor een deel van de immateriële schade. Vrij recente jurisprudentie maakt het de as-

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

suradeurs mogelijk tot 50% op de verzekerde te verhalen. Bij ernstige verwondingen, langdurige ziekenhuisverpleging en latere invaliditeit kunnen de kosten in de miljoenen oplopen.
Vanaf 3 april wordt er in Noord-Holland gedurende zes weken een autogordelactie gehouden waarin rijks- en gemeentepolitie, Veilig Verkeer Nederland, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincie Noord-Holland zullen participeren. Het doel ervan is om 10% van de bevolking (230.000 mensen) van de provincie te bereiken en door het stimuleren van het gebruik van de autogordel jaarlijks veertig verkeersdoden te voorkomen. De groep Heiloo van de rijkspolitie heeft het onderwerp op haar eigen manier aangepakt. Met een huis-aan-huisblad is in Heiloo en Limmen een kleurplaat voor de jeugd verspreid als ondersteuning van de actie.

(JdV)

Wachtmeester anno 1953

APELDOORN. — Binnenkort wordt voor het eerst de Rijkspolitie-Award uitgereikt aan een RP'er die — naar het oordeel van een commissie die met de toekenning is belast — *een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de politie of aan de politiële dienstverlening.*
Jean en Marianne Bremers uit Helvoirt maakten het beeldje van een wachtmeester anno 1953 naar het model dat voorkwam op de oorkonde die elke bij de ramp betrokken rijkspolitieman en reservist werd aangeboden.
Van wie is het ontwerp daarvoor? Majoor-b.d. Mulders uit Den Bosch zette ons op het spoor van Herman Albert Brouwer, tot september 1956 commandant van de verkeersgroep Groningen. Adjudant Brouwer is in februari 1987 overleden.
Brouwer was eigenlijk niet in de wieg gelegd voor politieman. Zijn hele opleiding stond in het teken van schilderen en tekenen. De voormalige decoratieschilder uit Zuidwolde behaalde in 1925 zijn acte handtekenen aan scholen voor lager nijverheidsonderwijs, hij hield zich ook bezig met ornamentale vakken. De crisistijd bracht hem ertoe in 1928 bij de Rijksveldwacht te solliciteren. Hij volgde aan de school voor de Rijksveldwacht in Amsterdam een opleiding. In 1929 deed hij examen. Hij werkte vervolgens als rijksveldwachter in Groningen, in Amsterdam en vervolgens weer in Groningen. Bij de politie ging zijn belangstelling vooral uit naar het verkeer. Als hij na zijn werk thuiskwam kwam in de huiskamer van de familie het tekenblad op tafel. Daar werden o.a. het omslag voor *De Reflector, rijkspolitieorgaan voor het gewest Groningen* en cartoons voor het blad getekend. Hij illustreerde voor *Het Wakend Oog,* het blad voor de Groningse reservisten. Hij maakte een winnend ontwerp (prijs: *f* 25,—, per postwissel overgemaakt) voor een omslag voor het bondsblad van de Nederlandse Politiebond.
Ook bij de leiding van de rijkspolitie in Den Haag waren de creatieve kwaliteiten van de heer Brouwer bekend. Bij het afscheid van de eerste Algemeen Inspecteur van het Corps Rijkspolitie in 1950 werd een fotoalbum aangeboden. „Keurig en smaakvol van aanzien", vond kolonel H.G. van Everdingen. „Zowel de fotoopnamen als de zeer artistieke

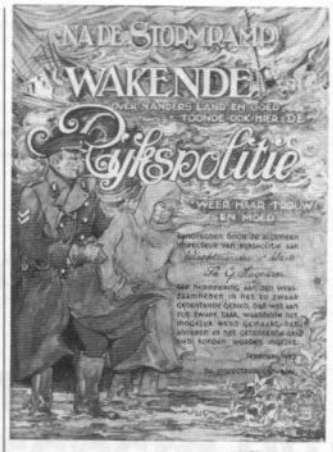

omlijsting wekten de bewondering op van allen die het album hebben kunnen aanschouwen. Ik kan u de verzekering geven dat ook de Generaal de Koningh dit in hoge mate waardeert", aldus de dankbrief aan adjudant Brouwer.
Het lag voor de hand dat de hulp van Brouwer werd ingeroepen toen er een herinneringsoorkonde naar aanleiding van de ramp in Zeeland moest worden gemaakt. Voor zijn ontwerp kreeg Brouwer een leren jas.
In 1956 werden 55-jarigen bij de politie in de gelegenheid gesteld vervroegd met flo te gaan. Brouwer heeft van de regeling graag gebruik gemaakt om te doen waar hij als 20-jarige naar verlangde: tekenleraar worden.

(AH)

Verkeersgroep Groningen, september 1953. Geheel links Herman Albert Brouwer.

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

MuseumStukken

Een historische dag voor Rotterdam

Stumperig, provinciaal en achtergebleven was Rotterdam in de ogen van de Amsterdammers en de inwoners van Den Haag. Maar 'Amsterdam zal niet meer smalend en geringschattend op de eerste handelsstad kunnen afgeven. Den Haag niet met dédain kunnen neerzien op die bootwerkers-stad, waarin men niet weet wat rechts of links is'.
Een onbekende schrijver (hij ondertekende met V.) is verantwoordelijk voor de uitspraken die hij deed in een geïllustreerd blad. Hij laat daarin weten hoe een en ander in elkaar stak.
De vrijheid op straat kende tot in 1917 in de Maasstad vrijwel geen grenzen. Een ieder volgde de voor hem of haar best begaanbare stukken van onze vaderlandse wegen. Sleperskarren volgden stoïcijns de trambanen. De voerlui trokken zich niets aan van luid bellende, gefrustreerde trambestuurders.
Over de tamelijk gladde rijwielpaden rijdende fietsers kwamen telkenmale in conflict met handwagens en hondekarren. Alles mocht, weinig of niets was geregeld. Het gebonk over de kinderhoofdjes was uiters onplezierig. Na een dag werken hield de weggebruiker daar nog een knap zeer achterwerk aan over ook. Uitwijken was een zaak arm voor rijk, klein voor groot en zwak voor sterk het veld ruimde. Amsterdam en Den Haag hadden het verkeer een paar jaar eerder geregeld. Een Rotterdamse poging om enige lijn in het verkeersbeeld te brengen was gestrand op een dwarsliggende advocaat die zich willens en wetens op de Maasbrug liet bekeuren voor het links lopen. De rechter sprak de advocaat vrij. Links en rechts hadden niets te maken met het verkeer, vond de magistraat.
De chaos bleef tot 7 mei 1917.
Op die dag werden de kersvers aangestelde verkeersagenten (te voet en te paard) op het ongeregelde verkeersvolkje losgelaten. Onverbiddelijk werden de verbaasde weggebruikers op hun fouten gewezen. Zonder pardon werden de zondaars teruggestuurd om het nog eens, en nu goed, te proberen.
Men werd 'streng maar wel willend' te woord gestaan. 'Zelfs uitleg werd gegeven om den menschen het nut en de veiligheid duidelijk te maken . . .'
En het ging goed die dag. De Rotterdammer leerde snel. Op 8 mei was de Maasbrug het doelwit. 'De recalcitrante en fatale geest van de onwillige advocaat moest ook daar bestreden worden'.
De schrijver wijdt nog even uit over de grootheid van zijn stad maar sluit zijn verhaal met: 'Maar het leeren rechtshouden van Rotterdammers is een overwinning, die men evenzeer historische waarde moet toekennen. 7 Mei 1917 was de dag!'

(Go)

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen van 12.30 tot 14.00 uur of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

Geregeld verkeer

Enkele 'Aanwijzingen ter bevordering van Geregeld Verkeer. De eerste verkeerspropaganda in 1913 door de politie in Amsterdam ten getale van 50.000 exemplaren uitgegeven.'

- *Indien twee of meer voertuigen ongeveer gelijktijdig eene kruising van wegen naderen, zoo heeft die bestuurder den voorrang welke zich ten opzichte van den andere bestuurder rechts bevindt.*
- *Een zijstraat rechts moet met kleine bocht, een zijstraat links met grooten boog worden ingereden.*
- *Voertuigen in eene zelfde richting rijdende mogen elkander in een bocht niet voorbijrijden.*
- *Roept voetgangers duidelijk aan, wanneer dit ter voorkoming van aanrijding noodig is.*
- *De bestuurder van een hondenkar mag niet op de kar plaats nemen; moet stapvoets gaan, terwijl de hond, voorzien van een muilkorf, bestuurd moet worden aan een lederen halster, voorzien van touw, ketting of riem.*

Voor voetgangers

- *Houdt bij voorkeur de rechterzijde van den weg en wijkt rechts voor elkander uit.*
- *Loopt niet, dan bij noodzaak, op den rijweg.*
- *Steekt den rijweg loodrecht over.*
- *Kijkt, alvorens den rijweg over te steken, voornamelijk naar links en onder het oversteken voornamelijk naar rechts.*
- *Verlaat den rijweg, indien een bestuurder door roepen waarschuwt.*
- *Staat op hoeken van straten en op smalle voetwegen met druk verkeer niet, dan bij noodzaak stil.*
- *Laat voldoende ruimte voor het passeeren van voertuigen.*

Een historische figuur op de Maasbrug: de agent, die de voetgangers er toe krijgt om rechts te houden!

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Kort & Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• Van 1955 tot 1986 is de **arbeidsproductiviteit** bij de GP bijna verdubbeld, bij de RP niet: daar lag ze in 1986 onder het peil van 1955.
De totale productiviteit bij de GP steeg met 63%. Dit komt overeen met gemiddelde groeicijfers van 2,2, respectievelijk 1,9% per jaar. In dezelfde periode trad bij de rijkspolitie een daling op van 7%, respectievelijk 9%. Dat hebben onderzoekers van het Sociaal en Cultureel Planbureau berekend. (Binn. Bestuur)

• Er rijden in Nederland ca. 500.000 **voertuigen onverzekerd** rond. Dat is ongeveer 10% van het auto- en motorenpark.

• De douane op **Schiphol** heeft in 1988 5762 kilo softdrugs en 374 kilo harddrugs onderschept. Er werden 270 personen aangehouden in verband met **verdovende middelen.** De douane tipte 38 maal opsporingsdiensten in het buitenland over handel en vervoer van drugs. Ze leidden daar tot 50 aanhoudingen. (Vkr.)

• Bijna een derde van alle fietsen in nog niet voorzien van **zijreflectoren.**
(RAI-actueel)

• In 1988 werden bijna 260.000 **auto's gestolen** en 190.000 maal een autokraak gezet. De assuradeuren hadden een schadepost van *f* 160 miljoen. (Haagse Crt.)

• **Adspirant-officieren** van de NPA zullen voor de tijd dat ze stage lopen worden benoemd tot onbezoldigd ambtenaar van het korps rijkspolitie.
(MvJ)

• De staat heeft nog *f* 30 miljoen aan **niet betaalde boetes** uitstaan. (Haagse Crt.)

• Het midden- en kleinbedrijf heeft een omzet van *f* 100 miljard. Daarvan gaat naar schatting 1% (*f* 1 miljard) naar winkeldieven. In de detailhandel ligt dat cijfer op 1,1%. Jaarlijks stijgt het aantal **winkeldiefstallen** met eentiende. Bijna de helft van de misdrijven komt voor rekening van gelegenheidsdieven (scheermesjes, tijdschriften, batterijen, panties, koffers, roomboter, paraplu's, etc.) (Volkskrant)

• Vanaf 1 mei '88 tot eind januari 1989 heeft de Rijkspolitie 120.000 processen-verbaal wegens **te snel rijden** op de autosnelwegen opgemaakt.
(Trouw)

• Het bedrag aan **criminele activiteiten** beloopt jaarlijks *f* 35 miljard. Voor misdaadbestrijding wordt in Nederland *f* 5,5 miljard uitgegeven; 80 procent daarvan komt voor rekening van de overheid.
(Telegraaf)

• Buitenlandse jongeren die in Amsterdam met de politie te maken krijgen, kunnen na verhoor met een hulpverlener praten over hun persoonlijke omstandigheden. De Raad voor de Kinderbescherming hoopt zo de kans op **recidive** te verkleinen. (Trouw)

• In de weekeinden is bij 54% van de wielrijders sprake van **alcoholgebruik.** Een op de vier **fietsers** gebruikt meer dan 0,5 promille. (AD)

• Op 15 oktober 1988 was er een **tekort** van 35 op een totaal van 276 **officieren van justitie** in Nederland. (NRC)

• De Gentse (B) politie moest iemand werven voor het repareren van de 40 motoren van de **'Zwaantjes'.** Er reden er begin februari nog welgeteld 23. Van de overige stonden er sommige al 9 maanden stil, nadat de agent die de machines aan de praat hield, met pensioen was gegaan.
(De Morgen)

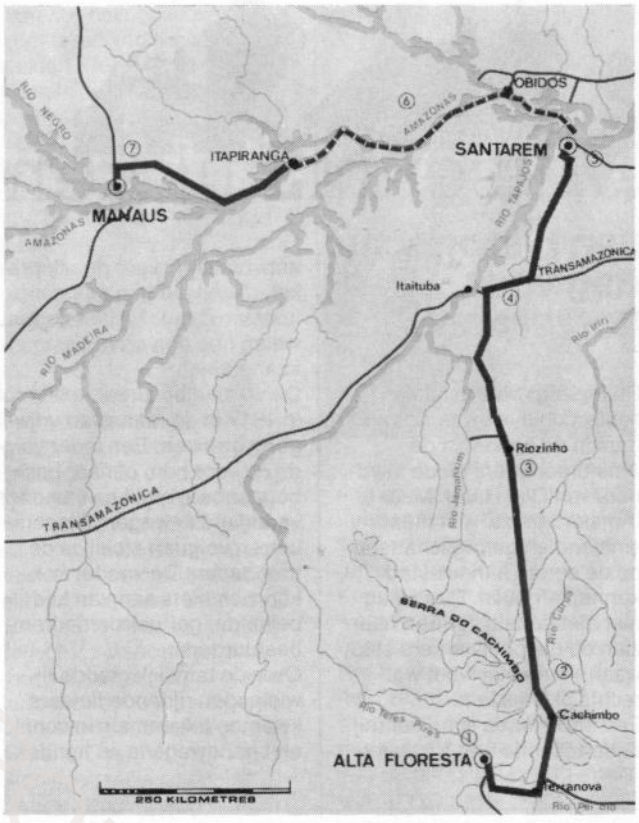

Gerard Blankestijn naar 'The Amazon 1989'

APELDOORN. — Gerard Blankestijn van de verkeersgroep Apeldoorn gaat op 27 maart naar Brazilië om daar mee te doen aan de strijd om de tiende Camel Trophy. Met de Haagse barkeeper Raoul Jacobs en de landbouwer Gerard Smit (reserve) uit Lelystad vormt hij het Nederlandse team dat met een Landrover een traject van ca. 1600 kilometer door het oerwoud in het Amazone-gebied moet overbruggen. Aan het evenement nemen veertien landenploegen deel. De start in Alta Floresta is op 29 maart. Het konvooi wordt op 14 april in Manaus verwacht.

Twee RP'ers

De rally trekt jaarlijks belangstelling van duizenden adspirant 'off road'-rijders, onder wie tientallen politiemensen. Velen daarvan zien kans na de provinciale selecties tot de nationale wedstrijden door te dringen. Vrijwel elk jaar blijkt een politieman het te kunnen schoppen tot plaatsing bij de laatste zes. Deze keer waren het er zelfs twee. Behalve Gerard Blankestijn nam de RP'er Johan Kieft uit Zeewolde in februari aan de finaleronde op het Canarische eiland Tenerife deel. Een jury, waarin vroegere deelnemers als de (inmiddels ex-)RP'ers Henk Bont — winnaar in Zaïre in 1983 — en Gerrit Oudenampsen zitting hebben, spraken hun voorkeur uit voor de Apeldoorner.
Hoe zou het toch komen dat politiemensen zo goed scoren bij de selectie? Henny J. Beijer namens de wedstrijdleiding: „We krijgen veel aanmeldingen van militairen binnen. De jury moet hen bij de selectie vaak teleurstellen. Ze zijn vaak te dominant. Politiemensen verstaan de kunst om rustig, overwogen en in teamverband te werken. En dat is een vereiste voor de tocht. Hun rijvaardigheid is net iets beter en ze hebben een goede conditie. Daarbij komt dat karakter-

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Bij de laatste zes. Middenachter Gerard Blankestijn, geheel rechts teamgenoot Raoul Jacobs, linksachter reserve Gerard Smit. Tweede van links, vooraan: RP-collega Johan Kieft.

eigenschappen als nuchterheid, zelfverzekerdheid, durf en overtuiging goed van pas komen."

Pijp

Gerard Blankestijn is verkeerssurveillant maar werkt bij het autoteam dat zich bezighoudt met de bestrijding van het omkatten van gestolen auto's. ,,Ik had al vaker ingeschreven voor de rit. Er voor getraind zelfs. Maar ik viel bij de voorselecties steeds af. Het verst heb ik het in 1987 geschopt, toen ik aan de nationale wedstrijden in Valkenswaard mocht meedoen. Dit jaar had ik echt niet op een finaleplaats gerekend. Mijn werk legde nogal beslag op me. Ik had niet veel tijd om me voor te bereiden."
De RP'er rookt nauwelijks; hoogstens steekt hij 's avonds — bij zijn Yvonne — een pijp op. ,,Nee, je hoeft niet verslaafd te zijn aan de nicotine om mee te mogen doen."
Wat verwacht Gerard van de uitslag van 'The Amazon 1989'? ,,Het wordt tijd dat Nederland weer eens wint!"

(AH)

Congressen

• Op 20 april wordt er in 'De Reehorst' in Ede gesproken over de *Inzetbaarheid van de ouder wordende politieambtenaar.* Zijn psychische belastbaarheid, het personeelsbeleid, het sociaal beleid, het standpunt van de vakbeweging, de arbeidsongeschiktheid en de restcapaciteit.
Informatie: Vermande, tel. 03200-22944 (tst. 245).

• Op initiatief van de Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming wordt op 20 april een **studiedag 'Mest en Wet'** georganiseerd.
De inleidingen zullen worden verzorgd door o.a. ir. J.G.B. Venneman (directeur veehouderij en zuivel LAVI), R. van Haperen (coördinator AID, inspectie Zuid), mr. G.C.M. Bos (milieu-officier van justitie te 's-Hertogenbosch), wmr. 1e kl. P.D.M. Nijhoff (Rijkspolitie te Voorst) en H. de Lange (veehouder te Ommen).
De studiedag wordt besloten met een forumdiscussie.
De bijeenkomst vindt plaats op het Politie-opleidings- en congrescentrum 'de Cloese' te Lochem. Aanvang 10.00 uur.
Inschrijving is mogelijk door *f* 35,— te storten op giro 21270 van de penningmeester Politie Dieren- en Milieubescherming te Ouderkerk aan de Amstel.
Bij betaling vermelden: 'Deelnemer studiedag Mest en Wet'.

• Op 26 april wordt in het World Trade Centre in Amsterdam het derde congres voor politie en beveiligingsindustrie georganiseerd. Er wordt gesproken over de *kwaliteit van de surveillance.* De bijeenkomst wordt geopend door mr. J. de Ruiter, Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te Amsterdam.
Inleiders zijn o.a. de Enschedese korpschef P.D. IJzerman (voorzitter van het Coördinerend Politieberaad), mr. B. Staal (algemeen directeur van Randon) A.J.N. de Jong (directeur Control Risk Benelux) en K.J.H.H. Sietsma (security manager Philips Nederland). Voorzitter is dr. J.J.M. van Dijk, hoofd van de directie Criminaliteitspreventie (i.o.) van het ministerie van Justitie. Het congres is bestemd voor beleidsmakers in overheid, bedrijven, politie, beveiligingsindustrie en wetenschappelijke onderzoekers in Nederland en België. De kosten voor deelneming zijn *f* 625,— (excl. BTW). Inlichtingen en aanmelding: Nederlands Instituut voor Eigentijdse Studiën, tel. 070-862909/876482.

Politie onder druk

Binnenlandse Zaken:
'Kan hij nog verder . . ?'

Justitie:
'Ja hoor, ze bewegen nog een beetje . . .'

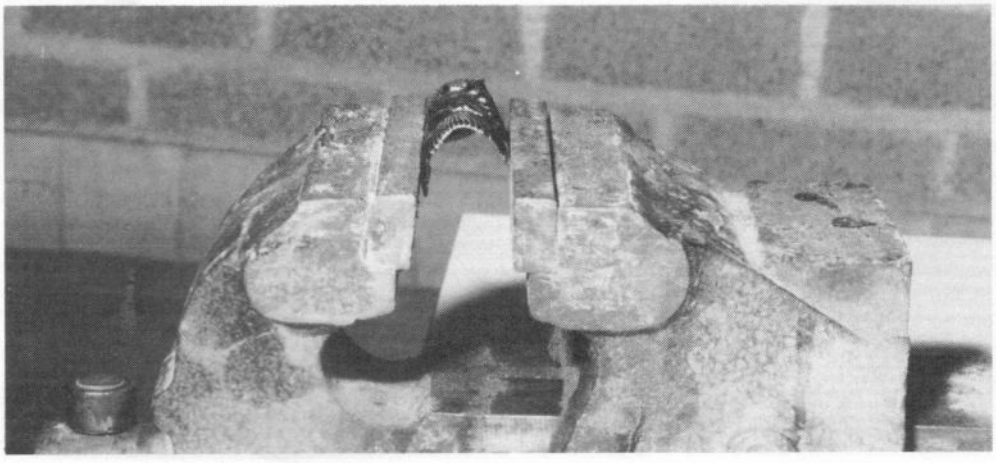

■

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Sorteren: een hondebaan

SCHEVENINGEN. — Sinds 1 januari gelden er andere regels voor de wijze waarop de politie-speurhond de sorteerproef uitvoert. De geleider en de hond zijn bij het uitleggen van de buisjes met de geur van de verdachte en van de bijleggers niet meer aanwezig. Een helper voert ze aan en legt ze in een willekeurige volgorde waarbij de verdachte zelf de plaats van *zijn buisjes* aanwijst. Als hij niet wil meewerken bepaalt het lot de plaats in de rij.

Sorteerproef. (Foto: TR Den Haag)

Manipulatie

De methode verschilt wezenlijk van de wijze waarop in het verleden met de speurhond werd gewerkt. Tot begin dit jaar werd de uitvoering van de sorteerproef, het aanbrengen van lucht en het deponeren van de buisjes, in haar geheel overgelaten aan de speurhondgeleider. De mogelijkheid van manipulatie om tot het voor het opsporingsonderzoek gewenste resultaat te komen kon bij die wijze van werken niet voor 100% worden uitgesloten.
Bij de rijkspolitie, maar ook in kringen van o.a. de Rotterdamse gemeentepolitie vond men dat er wat aan gedaan moest worden om bij de bewijsvoering de schijn van manipulatie uit te bannen. De methode van sorteren kreeg plots veel meer aandacht bij de behandeling voor het gerechtshof van de z.g. *Zaanse paskamermoord*. Daar wist de verdediging van de verdachte zoveel twijfel over het bewijs van justitie te zaaien, dat de verdachte moest worden vrijgesproken.
In het spel van de verdediging was een hoofdrol weggelegd voor de hash-hond 'Tim' die in de zaak was gebruikt voor het doen van de sorteerproeven. Theo Klein, directeur van de speurhondenschool van de rijkspolitie in Scheveningen: ,,De verdediging had kritiek op de wijze waarop 'Tim' werd ingezet. Het dier was — anders dan bij de rijkspolitie het geval is — opgeleid voor het opsporen van verdovende middelen en voor het doen van sorteerproeven bij een verdachte van een misdrijf. Uit gesprekken met wetenschappers die het gedrag van dieren hebben bestudeerd, maar ook uit eigen ervaring, is bekend dat deze twee aspecten niet vallen te combineren. Er kan verwarring ontstaan over de wijze waarop de hond reageert op menselijke en niet-menselijke geuren. Van die wetenschap heeft de pleiter gepast gebruik gemaakt. Achteraf gezien moet je vaststellen dat 'Tim' — in zijn enthousiasme en dat van zijn geleider om een goede beurt te maken — heeft meegewerkt aan de vrijspraak van een verdachte van een ernstig misdrijf.''

Nieuwe regels

De kritiek op de manier van werken met speurhonden bij het vaststellen van de dader was voor betrokkenen in het 'hondencircuit' aanleiding de sorteerproef te bestuderen. Er werden nieuwe regels vastgesteld omtrent de voorbereidingen, de middelen, het lucht aanbrengen, de uitvoering, de sorteerplaats en de toeschouwers.
Theo Klein: ,,Het werk van de hond is er niet door veranderd. Voor het dier maakt het niets uit of hij en zijn baas ja of nee bij de voorbereidingen voor de sorteerproef betrokken zijn. De hond doet gewoon wat hij moet doen. Door de nieuwe werkwijze kunnen we, hoop ik, de schijn van manipulatie vermijden.''
De sorteerproef wordt gedaan om het verband te leggen tussen de verdachte en de sporen die op de plaats waar het misdrijf heeft plaatsgehad, zijn gevonden. Dat kunnen gereedschappen zijn, kleding of schoeisel die de verdachte heeft achtergelaten.

(AH)

Het hek van Woensdrecht

BREDA. — Op 27 januari j.l. had adjudant G. Ketellapper, commandant van de groep Woensdrecht, op de OCME in Woensdrecht een afsluitende bijeenkomst 'Vijf jaar actievoeren in Woensdrecht' belegd. Daarvoor waren vertegenwoordigers van bestuur, justitie, defensie en politie uitgenodigd. Een aantal sprekers blikte, voor een gehoor van negentig gasten, terug op de periode 1983-1988 waarin Woensdrecht in het middelpunt stond van de acties tegen kernwapens. Ketellapper vond dat alle partijen, waaronder de actievoerders, elkaar in die tijd hadden weten te vinden. Na afloop was er voor de genodigden een aandenken: het 'Het van Woensdrecht' in miniatuur, een symbool van maatschappelijk verzet.

(SW)

Het hek. (Foto: TR Breda)

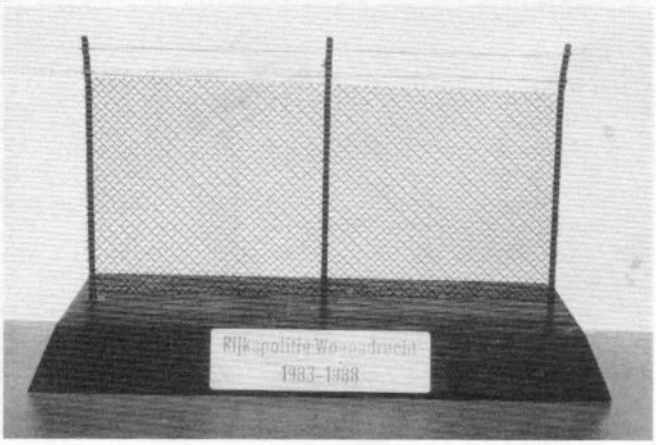

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Boekerij

Recensies: Cees van Dijk.

Dienders van Oss

In Oss tierde in de jaren tussen de twee wereldoorlogen de misdaad. Een kleine groep inwoners pleegde aan de lopende band misdrijven. De gemeentepolitie zag geen kans de opmars van de criminaliteit te stoppen. De veldwachters kregen hulp van de marechaussees. De brigade in Oss werd in 1934 meer dan verdubbeld. Voortvarende wachtmeesters gingen er stevig tegenaan. Een groot deel van de Osse onderwereld vertrok naar het gevang. Toen de marechaussee verder ging dan het oppakken van 'gewone' boeven en zelfs de pastoor beschuldigde (van onzedelijk gedrag met jonge meisjes) leidde dat tot vragen in de Tweede Kamer. De NSB-parlementariër Rost van Tonningen (zijn vrouw zou een halve eeuw later als 'de zwarte weduwe' vaak in het nieuws komen — red.) liet zich daarbij niet onbetuigd. Tot twee keer toe werd hij uit 's lands vergaderzaal verwijderd.
Was was er aan de hand in Oss? In 1949 schrijft de criminoloog W.H. Nagel in zijn proefschrift 'De Criminaliteit van Oss': ,,De criminelen hadden een eigen, gemengd, diefachtig en agressief karakter. Men brak vrij onbekommerd in, vaak na bezoek aan al of niet klandestiene kroegen en huizen, en boerderijen werden om verzekeringsgelden in de wacht te slepen in brand gestoken. Daarnaast pleegde men ook roofovervallen, soms met dodelijke afloop.''
In de dertiger jaren begint de 'zuivering'. De gemeentepolitie en de marechaussee slagen er in om zo'n 300 misdrijven op te lossen. Helaas is de wedijver tussen de beide korpsen groot. Er is niet zelden sprake van forse wederzijdse tegenwerking. De nationale pers maakt van het boevenvangen een succesverhaal.
In 1935 lijkt de criminaliteit te zijn teruggebracht tot 'maatschappelijk aanvaardbare normen'. De leden van de marechausseebrigade worden beloond. Zij krijgen van Koningin Wilhelmina een lintje. De gemeentepolitie krijgt niets. De toch al niet zo beste verstandhouding tussen de veldwachters en de marechaussee loopt een nieuwe deuk op. Later wordt ook de gemeentepolitie nog gedecoreerd, maar de aangerichte schade is groot. De politiemensen beschuldigen de marechaussees er zelfs van verdachten te mishandelen.

'Niemands buurman'

In zijn boek 'De Zaak Oss' heeft Martin Schouten getracht een reconstructie te geven van hetgeen er zich in die vooroorlogse jaren in Oss afspeelde: ,,Marechaussees waren niemands buurman. Ze woonden in de kazerne en als ze buiten kwamen, waren ze aan het werk. Grote kerels zonder Brabantse gemoedelijkheid, afgevaardigden van een wereld met andere gebruiken en een ander recht. Wie in de kazerne verhoord werd, kreeg geen strafvermindering voorgespiegeld als hij nou maar bekende. Met dat soort smoesjes hield de marechaussee zich niet op. Een verdachte werd onder druk gezet, soms harder dan netjes was, of ze hielden hem voor hoe zwaar de bewijslast al was.''
Lammerts van Bueren, in de jaren dertig correspondent van het Algemeen Handelsblad, liet zijn lezers destijds weten, dat de samenwerking tussen de gemeentepolitie en de marechaussee veel te wensen overliet.
Inspecteur Van Kempen van de gemeentepolitie zei tegen de verslaggever: ,,Men tracht elkaars vliegen af te vangen en daardoor is het niet mogelijk om hand aan hand samen te gaan in den strijd tegen de misdaad.''
Niet alleen de mannen die er voor moesten zorgen dat de dieven en inbrekers achter de tralies terecht zouden komen, maar ook de 'bazen' stonden elkaar figuurlijk naar het leven. In Den Bosch was Baron Speyart van Woerden procureur-generaal. Hij stamde uit een adellijke familie die in Noord-Brabant onder de categorie grootgrondbezitters viel. De baron was tevens directeur van politie. Hij was nogal onder de indruk van de prestaties van de marechaussee in Oss. Om zijn waardering voor het werk van de Osse brigade te laten blijken, reisde hij op een goede morgen naar de criminele hoofdstad van de Meierij van 's-Hertogenbosch. Hij liet de wachtmeesters aantreden op de binnenplaats van de kazerne en stak de loftrompet. Commandant Marechaussee, overste Boellaard (die in het oorlogsjaar 1944 leider zou worden van de nazistische Kameraadschapsbond — red.) was niet erg gecharmeerd van de trip van Speyart. Hij vond, dat alleen hij, hun militaire commandant, het recht had om marechaussees in de houding te zetten.

De zaak Stroop

Nadat Bert Wattenberg als dienstplichtig marechaussee zijn diensttijd had doorgebracht, ging hij in 1959 naar de gemeentepolitie in Oss. Daar verdiepte hij zich in de plaatselijke politiehistorie die grotendeels was geschreven door twee elkaar tegenwerkende politiekorpsen.
Als wijkagent kwam Wattenberg dagelijks in contact met de bewoners van zijn wijk. Vooral van de oudere Ossenaren hoorde hij veel over de 'veldwachters-van-toen'. Op zoek naar interessant materiaal bracht hij een groot gedeelte van zijn vrije tijd door in de archieven. Na een aantal jaren historisch speurwerk, besloot hij een boek ('De dienders van Oss') samen te stellen. Toen hij geen uitgever bereid vond om dit derde of vierde boek over de vroegere Osse politie uit te geven, besloot de auteur het boek in eigen beheer te produceren. Enkele Osse bedrijven sprongen financieel bij. Het boek is gedrukt in een oplage van vijfhonderd stuks.
In 'De dienders van Oss' beschrijft Wattenberg het ontstaan van het politietoezicht in Oss aan het begin van de 18e eeuw. Het overzicht stopt in 1924, enkele jaren voordat Oss nationaal bekend werd. Niet duidelijk wordt waarom de auteur juist de periode 1699-1924 heeft gekozen. Is het misschien omdat er in de dertiger jaren als zoveel over Oss is geschreven?
De zaak Stroop, één van de geruchtmakende zaken die in 'De dienders van Oss' worden beschreven, zou ook nu nog voor grote koppen in de kranten kunnen zorgen. Veldwach-

Osse Politie in 1901.
V.l.n.r.: Chef-veldwachter Th. van Tuyn en de veldwachters L. Westerveld, A. ten Westerend en A. van Haren.

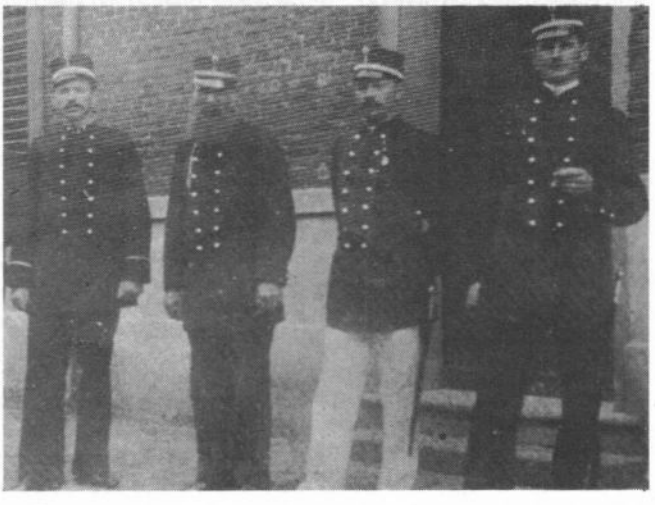

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

ter Stroop was aan alcohol verslaafd en maakte zich niet alleen buiten diensttijd schuldig aan drankmisbruik. Het gezin Stroop had het niet breed. Vader en moeder Stroop moesten met vijf kinderen rond komen van een jaarsalaris van vijfhonderd gulden. Op zeven oktober 1910 verdwenen uit een kast in het politiebureau de geïnde marktgelden.
Er rees verdenking tegen Stroop, maar hij slaagde erin buiten schot te blijven. Chef-veldwachter Hollander moest het veld ruimen; hij werd aangesteld in Nistelrode.
Stroop vertoefde met grote regelmaat in de Osse herbergen. De schulden die de veldwachter bij de plaatselijke middenstand had, waren hoog opgelopen. In de gemeenteraad was hij een veelbesproken figuur. Het viel de vroede vaderen echter zwaar tegen hem een daad te stellen. Daardoor zou men immers het gezin van de veldwachter treffen. Op 24 november 1916 was de maat vol. De burgemeester stelde Stroop, die er van werd verdacht geld te hebben verduisterd, buiten dienst. De veldwachter weigerde zijn dienstrevolver in te leveren toen hem zijn ontslag werd aangezegd.
Op 27 december 1916 volgen dramatische gebeurtenissen elkaar snel op. In de vroege morgen schiet de ex-veldwachter op een eenzame en donkere landweg veehandelaar Van Heesch neer en berooft hem van zijn portefeuille. De buit bedraagt zeshonderd gulden. Bij de lijkschouwing blijkt, dat de twee kogels die Van Heesch hadden gedood uit een zwaar kaliber revolver afkomstig zijn. Stroop heeft zo'n wapen . . .
Twee marechaussees arresteren Stroop. Hij wordt overgebracht naar de kazerne en later naar Den Bosch getransporteerd. 'Zwaar geboeid', meldt de 's-Hertogenbossche Courant. De verdachte wordt schuldig bevonden en veroordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf.
Stroop heeft zestien jaar uitgezeten. In 1933 werd hij in vrijheid gesteld.
Wattenberg beschrijft nòg een geruchtmakende zaak. Er werd in Oss namelijk vaker geschoten. Zo ook op die zondagavond in 1921. Twee Osse politiemannen spoeden zich in de richting van het geluid. Zij treffen enkele mannen aan, die geen prijs stellen op de bemoeizucht van de beide politiemannen. De gemeentedienaren worden met stenen bekogeld. Op zeker moment richt één van de mannen een geweer op agent Vlak. Die bedenkt zich geen moment en schiet. Dodelijk getroffen stort de geweerschutter ter aarde.
Wie meer wil lezen over de belevenissen van 'De dienders van Oss' kan het gelijknamige boek bestellen bij de auteur door *f* 24,90 over te maken op gironummer 1419451 t.n.v. G.G. Wattenberg in Oss. Het boek wordt thuisgestuurd.

(CvD)

Journalist in de rechtzaal

Wie in Nederland met justitie en de rechterlijke macht in aanraking komt, is slecht af. Om nog maar niet te spreken van het verwerpelijke gedrag van de politie. Als de verdachte dan ook nog is overgeleverd aan de bijstand van een advocaat die nauwelijks weet waarover hij praat . . . Nee, het is bar slecht gesteld met de rechtspraak in Nederland. Dat is althans de indruk die de lezer krijgt, als hij zich enige tijd heeft verdiept in het boek 'Journalist in de rechtzaal' van Jac. van Veen.
De auteur geeft in zijn inleiding een beschrijving van de miserabele toestand waarin volgens hem de Nederlandse rechtspraak verkeert. ,,De strafrechtspleging in ons land is de laatste jaren steeds sneller en soms pijnlijk zichtbaar aan kwaliteit gaan verliezen. In de paleizen van justitie gebeuren tegenwoordig dingen, die vroeger ook wel voorkwamen, maar toen tot de uitzonderingen behoorden. Fouten op de administratie waardoor dossiers zoekraken; getuigen, die niet voor de zitting blijken te zijn opgeroepen en verdachten, die vanuit het huis van bewaring niet op tijd voor de zitting zijn aangevoerd dan wel op transport zijn gesteld naar een plaats, waar zij niet moeten terechtstaan.''

Ten plattelande

Van Veen trekt niet alleen van leer tegen de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie. Ook advocaten komen niet ongeschonden uit de beoordeling: ,,Een doorgewinterde officier van justitie hoorde ik een straf eisen boven het bij de politierechter mogelijk maximum van zes maanden; in bijna dertig jaar rechtzaalverslaggeving was ik zoiets nog nooit tegengekomen'', schrijft Van Veen. ,,De verbazing aan de perstafel ging over in verbijstering toen de politierechter geen aanstalten maakte de blunder te corrigeren en de advocaat evenmin blijk gaf van enige intentie de wettelijke onmogelijkheid van deze eis te signaleren.''
De kritiek van Van Veen is vaak terecht. Er worden fouten gemaakt. Te grote werkdruk op het parket mag daarbij echter niet voortdurend als excuus worden aangevoerd. De druk om een bepaalde zaak rond te krijgen is soms voor politiemensen aanleiding om het recht naar hun hand te zetten. Vooral de politie 'ten platte-lande' moet het in Van Veen's boek ontgelden. In 'Zoiets doet onze politie toch niet' staan voorbeelden van wat de politie juist wél doet. En dat gaat vaak heel wat verder dan wat het Wetboek van Strafvordering toestaat.
'Journalist in de rechtzaal' is een bundeling van artikelen die Van Veen de afgelopen jaren schreef voor het Algemeen Dagblad en Vrij Nederland. Dat de stukjes eigenlijk voor een krant of weekblad zijn geschreven, valt direct op en wordt na een paar hoofdstukken zelfs hinderlijk: ('. . . vorige week . . .', '. . . vorig jaar . . .' of '. . . twee weken geleden . . .'). Was het niet mogelijk de korte verhalen enigszins te herschrijven? Het zou in ieder geval recht hebben gedaan aan de journalist die in 1970 de 'Prijs voor de Dagbladjournalistiek' kreeg en naar wie later een persprijs werd ingesteld voor verslaggeving op justitieel terrein.

Bef en toga

Het boek staat vol met voorbeelden over het verloop van het strafproces en de wijze waarop de 'dames en heren in bef en toga' (Van Veen), daarmee plegen om te gaan. Hij noemt rechters, officieren van justitie en advocaten met naam en toenaam en weet zich feilloos plaats, datum en bijzonderheden te herinneren. Dat blijkt dan ook geregeld uit beschrijvingen als 'Zo zag ik een . . .', '. . . dit doet mij denken aan . . .' en 'die uitlating herinnerde mij aan . . .'. Hoewel hij af en toe ook een rechter of officier een pluim geeft, lijkt Van Veen iets meer waardering te hebben voor advocaten. Hij is er in ieder geval in geslaagd met de ogen en oren van een ervaren leek die er fris tegenover staat, te luisteren en te kijken naar hetgeen zich in de rechtzaal afspeelt. Daarbij stelt hij zich voortdurend de vraag: ,,Is het begrijpelijk, billijk en fatsoenlijk wat zich in de Nederlandse rechtspraak afspeelt?''
'Journalist in de rechtzaal' zou onder het motto 'ter lering ende vermaeck' verplichte lectuur moeten zijn voor politiemensen, officieren van justitie en advocaten.

(CvD)

'Journalist in de rechtzaal'.
Door Jac. van Veen.
Uitgeverij Van Gennip.
Prijs f 27,50.

■

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Postbus 20099

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (1)

Onderstaande brief zond ik op 13 febr. jl. aan de Stichting Herstel:

Uit het briefhoofd van de mij kortgeleden door u toegezonden brief begrijp ik dat uw stichting tot doel heeft de culturele betrekkingen tussen Nederland en Zuid-Afrika te willen herstellen. Waarom u daarvoor juist officieren van KMar en RP benadert verwondert mij ten zeerste, omdat ik uit eigen ervaring weet dat culturele belangstelling bij veel mensen uit die beroepsgroep vaak minimaal te noemen is.
Daarnaast verwondert mij de hoogte van de financiële bijdrage. ,,Nederlands geld dus'', stelt u. De door de deelnemers (waarvan ik hoop dat er niemand zo gek zal zijn om op dit waanzinnige aanbod in te gaan) te betalen som zal inderdaad Nederlands geld zijn. De subsidie voor de rest van de reissom (en voor uw stichting?) wordt volgens mij door Botha c.s. betaald en is dus geen Nederlands geld te noemen.
Ik vind het jammer dat u in uw logo de Nederlandse kleuren misbruikt en ondermeer op deze manier probeert een systeem te steunen dat het niet verdient gesteund te worden.
De hele wereld kent een Nederlands woord; 'apartheid'. Als Nederlander schaam ik mij ervoor dat er geen andere (meer positieve) woorden of begrippen uit het Nederlandse erfgoed wereldwijd bekend zijn.
Hierbij verzoek ik u mij in het vervolg geen brieven met dergelijke aanbiedingen meer te doen toekomen. Een kopie van uw en van mijn brief heb ik gezonden aan het hoofdbestuur van de Nederlandse Politiebond en aan het Anti-Apartheidkommitee, beiden te Amsterdam.

Johan Bodrij,
Middelburg.

Politiesnoepreis (2)

Het hoofdbestuur van de NPB reageerde hier als volgt op:

Met 'belangstelling' hebben wij kennis genomen van de door u aan ons toegezonden brief van de Stichting tot Herstel van kulturele betrekkingen Nederland-Zuid Afrika.
Met genoegen hebben wij kennis genomen van uw reactie op bedoelde brief.
Het zal u duidelijk zijn dat ons standpunt volledig overeenstemt met dat van u.
Het buitengewoon verwerpelijke apartheidssysteem binnen Zuid-Afrika dient op alle mogelijke manieren te worden veroordeeld en binnen dit kader past het niet om 'culturele betrekkingen' te herstellen.
Het is te hopen dat vele van uw collega's soortgelijk reageren als u, daar waar het gaat om een dergelijke uitnodiging.

R. Flanderijn,
Bondssecretaris
Nederlandse Politiebond.

Politiesnoepreis (3)

Graag wil ik hierbij mijn waardering uitspreken voor het artikel in het RP-magazine van deze maand over Zuid-Afrika. Ik complimenteer u met uw kritische houding t.o.v. de betreffende advertentie en de gang van zaken in Zuid-Afrika in het algemeen.
Het artikel sprak mij bijzonder aan, daar ik één van de weinige 'gelukkigen' was die als lid van de beroepsgroep politie van Amnesty International een reactie uit Zuid-Afrika kreeg, n.a.v. de ruim 300 brieven die we in het najaar van 1988 aan Zuidafrikaanse collega's stuurden.
In deze reactie zit dezelfde tendens als in uw artikel. Het is een weloverdacht propagandistisch stuk.

André Karper,
Midsland (Terschelling).

Politiesnoepreis (4)

Het hoofdbestuur van de Marechausseevereniging vindt dat het moet reageren op het artikel 'De dominees gingen voor. Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika', (RP-magazine nr. 6, 1989). Het voelt zich pijnlijk getroffen door de directe koppeling in het verhaal van de persoon Van de Kerkhof met het lidmaatschap van het hoofdbestuur van de vereniging.
Dit hoofdbestuur wenst op geen enkele manier betrokken te worden bij, noch geïdentificeerd te worden met de activiteiten van het bestuurslid Van de Kerkhof als privé-persoon.
Het hoofdbestuur van de Marechausseevereniging distantiëert zich van activiteiten en uitspraken van de heer Van de Kerkhof, als het gaat om bezigheden van de 'Stichting tot Herstel van Kulturele Betrekkingen Nederland-Zuid Afrika'.
De Marechausseevereniging is een vakorganisatie waarvan ruim 96% van de leden van de Koninklijke Marechaussee lid is. Vanuit de statutaire doelstelling eerbiedigt zij de grondslagen van geloofs- en andere levenbeschouwelijke overtuigingen in onze samenleving.
De personeelsleden van de marechaussee komen voort uit allerlei maatschappelijke stromingen. Dat heeft de Marechausseevereniging er sinds de oprichting toe gebracht de belangen van haar leden onafhankelijk van politieke of geestelijke stromingen te behartigen.
De activiteiten ervan staan in directe samenhang met de arbeidsverhoudingen.
De advertentie, waarover het RPm spreekt, is ook de Marechausseevereniging aangeboden om op te nemen in het verenigingsorgaan. Op basis van de doelstelling van de vereniging heeft het hoofdbestuur gemeend te moeten

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

besluiten de advertentie niet te plaatsen. Overigens hadden wij van de redactie van het RP-magazine bij publicatie over betreffend onderwerp een zorgvuldiger optreden verwacht. Van de Kerkhof is toch geen synoniem voor Marechausseevereniging?

Namens het hoofdbestuur
van de Marechausseevereniging,

H. Engels,
Lid dagelijks bestuur.

Politiesnoepreis (5)

Het artikel 'De dominees gingen voor' in het RPm van februari j.l. heeft bij mij nogal wat vragen opgeroepen. Mij blijkt bijvoorbeeld dat de redacteuren — om het op zijn zachtst te zeggen — zéér sceptisch staan t.a.v. COZA, maar Kairos — een groepje, dat bij gebrek aan achterban met overheidssubsidie (via het Nederlands Centrum voor Ontwikkelingshulp) op de been wordt gehouden — volledig au sérieux nemen. Waarom eigenlijk?
Uw blad schrijft over de domineesreizen in '86 en '87 — overigens is er ook een reis gemaakt in 1988 — dat er weinig of geen contact heeft plaatsgevonden met niet-blanken. Dat is wel degelijk gebeurd. Moet het feit dat de heren Boesak en Beyers Naudé de predikanten niet wilden ontvangen niet juist als een 'zwaktebod' van beiden worden gezien?
U vraagt zich af of er reden tot geheimzinnigheid is omdat blanco enveloppen werden gebruikt voor het rondschrijven aan politie-officieren. Zou het niet juister zijn te veronderstellen, dat — als gevolg van de anti-Zuid-Afrika-stemming, opgewekt door de vele, vaak vertekende, soms leugenachtige berichtgeving over dat land door de media — poststukken van organisaties als COZA eenvoudig niet ter bestemde plaatse komen?
Ik wil PTT-employés nergens van betichten, maar ik neem wel aan de COZA door ervaring heeft geleerd te handelen zoals zij doet.

C. de Vries-Otterspoor,
Doorn.

• *Ons commentaar kan kort zijn: Men leze het artikel Snoepreis (2) op pag. 8. (Red.).*

■

Bekeuring

In het RPm van februari j.l. las ik het verhaal 'De loop van het recht . . .'. Het herinnerde mij aan de tijd dat ik van 1972 tot 1974 als jong kaderlid betrokken was bij het werk van de parketpolitie in Amsterdam. Daar moest ik o.a. de formele afhandeling en de voortgangscontrole van de rechterlijke uitspraken bewaken. Onder de veroordeelden troffen we nogal eens figuren aan die de soms zeer lage boetes — gezien de veronderstelde inkomenspositie — waarschijnlijk best konden maar — om wat voor reden dan ook — niet wensten te voldoen. De subsidiaire hechtenis is in die gevallen vaak de stok achter de deur.
Eén van onze klanten was 'een bekende Nederlander'. Wij kwamen op een zonnige namiddag met hem in contact. Hij had een waslijst van luttele overtredingen. De uitspraken waren zeer mild: *f* 15,— of 1 dag, etc. Van enig enthousiasme om zijn schulden aan Vrouwe Justitia te voldoen viel helaas weinig te bespeuren. Om die bereidheid op te wekken nodigde een parketwachter onze gast uit voor een bezoek aan de 'Lange Leidschedwarsstraat', het voorportaal van het cellencomplex. Het was een doorvoerplaats dat niet is ingericht voor langdurig verblijf: een donker hol, afschuwelijke dikke deuren met grove smeedijzeren afsluitingen. Meneer was niet onder de indruk. Hij bleef volhouden dat hij geen geld bij zich had. We boden hem aan dat hij van 's rijks telefoon gebruik mocht maken om iets te regelen en dat hij in afwachting van de betaling in het voorportaal mocht blijven. Chantage zegt u? Ach, betrokken politiemensen waren opgelucht toen de man weer kon gaan. Zodat ze zich met zinniger zaken konden gaan bezighouden . . .

Henk Kater,
Alkmaar.

■

Voorkoming misdrijven

In het RP-magazine van januari j.l. trof ik een artikel aan met de kop: 'Voorkoming misdrijven en de schijn van zekerheid'. bij het lezen ervan moest ik denken aan een probleem uit onze politiepraktijk.
In onze gemeente stond een nieuwe Bouwverordening op de agenda van een vergadering van een commissie uit de gemeenteraad. Wij hebben — met onze ervaring bij het onderzoeken van inbraken — de moeite genomen het nieuwe voorstel te toetsen op de bepalingen over het hang- en sluitwerk. Het werd ons duidelijk dat voorschriften daaromtrent niet in de nieuwe regeling waren opgenomen. In de model-bouwverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ontbraken bedoelde bepalingen eveneens.
De reden voor dit manco werd me later duidelijk: het ministerie van Volkshuisvesting betaalt niet de meerkosten aan woningen die van beter hang- en sluitwerk moeten worden voorzien. De gemeenten mogen ze evenmin doorberekenen. Veel woningwetwoningen zullen het dus in de toekomst moeten doen met hetzelfde slot en dezelfde sleutel.
De overheid — die overigens graag ziet dat de bewoner goed sluitwerk gebruikt om het aantal inbraken te voorkomen — heeft een excuus om geen voorschriften daarover uit te vaardigen. Er is een nieuwe normenregeling in de maak, de bekende NEN-regels voor goed hang- en sluitwerk. Wanneer de nieuwe normen officieel worden is nog niet bekend.
Ik wil met mijn reactie maar zeggen dat er van de kant van de overheid vele mooie woorden worden gesproken over het voorkomen van misdrijven, maar dat er bijvoorbeeld van het ministerie van Volkshuisvesting maar weinig stimulans in die richting uitgaat.

J.M.L.M. Koetsenruyter,
Zundert.

■

WWW.PLUKSPOOR.NL

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Bot, G.M. wmr. I te Wognum per 25-2-89 aangewezen als rayoncdt. te 't Zand en bevorderd tot owmr.
Kunst, J.S.W.M. wmr. I te Heiloo per 1-3-89 de dienst verlaten.

in memoriam

Leus, A.H.P.
Owmr. te Medemblik
geb. 29-9-1947
overl. 7-3-1989

Liva, P.M. te Alkmaar per 1-3-89 bevorderd tot B/5.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen.

District Apeldoorn/Flevoland

Bekamp-Visser, B.J. te Elburg per 1-11-87 bevorderd tot B/2.
Bos, H.A. wmr. I te Groenlo per 1-1-89 de dienst verlaten.
Broersma, J. Off. 1e kl. te Apeldoorn per 1-1-89 verplaatst naar AVD Driebergen en aangewezen als Beleidsmedewerker Dienst Ondersteuning.
Egmond-van Laar, L. van wmr. I te Gorssel per 1-1-89 verplaatst naar Apeldoorn als 2e functionaris Sectie Meld- en Infocentrum.
Hagenbeek, K.E. wmr. I te Zeewolde per 1-1-89 verplaatst naar Dronten.
Hartgerink, A.R. wmr. te Elburg per 1-1-89 de dienst verlaten.
Hoek, E. van den te Apeldoorn per 1-11-87 bevorder tot B/8.
Keppel, J. owmr. te Apeldoorn per 1-1-89 aangewezen als 1e functionaris Sectie Meld- en Infocentrum.
Luimes, B.J. owmr. te Apeldoorn per 1-1-89 aangewezen als 1e functionaris Sectie Meld- en Infocentrum.
Meijer, E.W.H. te Nijkerk per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Regterschot, W.E.C. B/6 te Apeldoorn per 1-1-89 de dienst verlaten.
Robijn, L. wmr. I te Groelo per 1-1-89 verplaatst naar Aalten.
Spek, K. van de wmr. I te Putten per 1-1-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Tellman, R.H.G.M. te Lochem per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Tent-Dul, T. B/1 te Voorst per 1-1-89 de dienst verlaten.
Tuinenga, K.E. te Putten per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Vrielink-Froment, M.F.L. B/1 te Lochem per 1-1-89 met V.U.T.
Woudsma, R.F. wmr. I te Nunspeet per 1-1-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.

District Breda

Casteel, L.J. van de te Breda per 1-12-88 aangewezen als Hoofd Uitvoering Parketdiensten en bevorderd tot B/7.
Jong, A.H. de wmr. te Dongen per 1-12-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Vermeeren, J.P.H. res. wmr. I te Gilze en Rijen per 1-12-88 met F.L.O.
Westelaken, H.J.T.M. van de wmr. te Zevenbergen per 1-12-88 verplaatst naar Best (distr. Eindhoven).

District Dordrecht

Baas, H.J. te Dordrecht per 1-1-89 aangewezen als medew. materieel en gebouwen S/3.
Berg, A.C. van den te Binnenmaas per 1-1-89 verplaatst naar Oud-Beijerland en aangewezen als rayoncdt. te Nieuw-Beijerland, bevorderd tot owmr.
Brand, P. wmr. I te Dordrecht per 1-2-89 de dienst verlaten.
Deelen, A.J.M. te Dordrecht per 1-11-87 bevorderd tot S/4.
Ebbelinghaus o.w.g. Wirxel, D.H.M. owmr. te Brielle per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt. Zwartewaal.
Hermans, M. Off. 1e kl. te Dordrecht per 1-1-89 met F.L.O.
Hoogen, W.R. van den wmr. I te Vianen per 1-2-89 de dienst verlaten en aangesteld als adm. medew. te Vianen S/4.
Kemp, J.P. te Dordrecht per 1-1-89 verplaatst naar Vianen.
Kooper, R.D. te Rozenburg per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Korevaar, J. wmr. I te Alblasserdam per 1-1-89 verplaatst naar Vianen.
Kramer, C.H.M. per 1-2-89 aangesteld als telefoniste te Dordrecht S/2.
Overmars, G.G.M. wmr. I te Dordrecht per 1-1-89 verplaatst naar district Utrecht.
Rijkhoek, P.L. per 1-1-89 aangesteld als adsp. techn. controleur te Dordrecht S/4.
Smits, W. per 1-1-89 aangesteld als adsp. techn. controleur te Dordrecht S/4.
Suurbach, D.W. parketw. te Rotterdam per 1-2-89 met F.L.O.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Geen opgave ontvangen.

District Friesland

Geen opgave ontvangen.

District 's-Gravenhage

Aarts, A.K.R. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketw. te 's-Gravenhage B/3.
Alten-Koen, M. van te Nederlek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Baren-Mrowiec, R. van te Bodegraven per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bel-van de Zwet, J.H.M. te Noordwijkerhout per 1-11-88 bev. tot B/2.
Bolink, H. te Leiderdorp per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Bras-Hoogendoorn, J. te Haastrecht per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Dekker, S.H. Off. 1e kl. te Leiderdorp per 1-2-89 benoemd tot Hoofd C.I.D.
Donders-Uljé, P.M. per 5-12-88 aangesteld als adm. medew. te Hazerswoude B/3.
Groen, E.K. te Rijswijk per 1-1-89 aangesteld als Adsp. Technisch Controleur B/4.
Groen, N.A. te Wateringen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hogervorst, C. te Pijnacker per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hogervorst-Mesman, A.C. te Pijnacker per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hol, G. owmr. te Bodegraven per 1-1-89 verplaatst naar Sprang-Capelle (distr. 's-Hertogenbosch).
Hordijk-van de Berg, S.G. te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Jong-van de Geer, P.P. de te Leiderdorp per 28-11-88 de dienst verlaten B/1.
Jorna-Bouwmeester, L. te Sassenheim per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kalkman-Smit, C.A. te Bodegraven per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kapoen-Riksen, M. te Schoonhoven per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kleijn-de Bruin, C.B. van de te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Klink-van de Hoorn, A.C. van te Nieuwkoop per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Koole-Witte, T. te De Lier per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kraan-Kaptein, E.M. te Waddinxveen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kramer, R. per 1-12-88 aangest. als Adsp. Parketw. te 's-Gravenhage B/3.
Kramers, W.F. te Oegstgeest per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kreffer, J.H. per 1-12-88 aangest. als Adsp. Parketw. te 's-Gravenhage B/3.
Kroes, A.J.C. Pkw. A. te 's-Gravenhage, geb. 29-7-1945, overl. 17-11-1988.
Kusters-van de Berg, G.J.M. te Leiderdorp per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Leenheer, J.C.H.C. te Hillegom per 1-1-89 bevorderd tot owmr.
Leeuw-Visser, H. de te Nederlek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Manen, J. van te Leiderdorp per 1-1-89 de dienst verlaten.
Meij, S. van der per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketw. te 's-Gravenhage B/3.
Meijer-Prenen, C.M. te Hazerswoude per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Mosk, P.A. te Pijnacker per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Nederstigt-Geerlings, W.P. te Noordwijkerhout per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Oosthoek-van de Bos, W.F. te Berkel en Rodenrijs per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Ouden, E.A.J. den per 16-12-88 aangesteld als adm. medew. te 's-Gravenhage B/3.
Paardekooper, G.C.M. wmr. I te Noordwijkerhout per 1-12-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Pater-de Jong, G. de te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-12-88 de dienst verlaten B/1.
Ruiterman, B.M.W. wmr. I te Berkel en Rodenrijs per 1-1-89 de dienst verlaten.
Scheepers-Arkesteijn, G.P.B. te Alkemade per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Sigtvoet, D.P. per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. te Leiderdorp B/3.
Smulders, A.J.M. owmr. te Leiderdorp per 1-12-88 verplaatst naar distr. Breda.
Spelt, Th. adj. te Leiderdorp per 1-3-89 de dienst verlaten.
Splinter, A.H.M. owmr. te Rijswijk per 1-1-89 de dienst verlaten.
Spoel, H. van de adj. te Schoonhoven per 1-1-89 verplaatst naar Leusden (distr. Utrecht).
Springer, B. wmr. I te Noordwijkerhout per 1-12-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Stelstra, I.J. wmr. te Hillegom per 1-12-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Stobbe, A.A. wmr. te Nederlek per 1-12-88 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Verdoold-Boerboom, K. te Schoonhoven per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Versluis-Koch, M.E.G. te Schoonhoven per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Verwoerd, H. te Nederlek per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Visser, J.C.C. te Leiderdorp per 1-1-89 bevorderd tot B/8.
Vlasman-van Klink, A.E. te Nieuwkoop per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Vries-van Eijk, J.P. de te Rijnsburg per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Zandbergen, R. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketw. te 's-Gravenhage B/3.
Zitman-van de Hoed, C.J. te Leider-

dorp per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. B/3.
Zoetekouw-van Eijk, J.M. te Waddinxveen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Zonneveld-van de Zonde, E.A.G. te Hillegom per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Zwart, J. de te Nieuwkoop per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.

District Groningen

Geen opgave ontvangen.

District 's-Hertogenbosch

Abrahams-Smits, A.W. te Sprang-Capelle/Waspik per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Benthem, E.J.J.M. van Off. 1e kl. te 's-Hertogenbosch per 1-12-88 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Bergen-van de Lockland, M.W. van te Cuijk/Beers per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Boeijen, H.A. adj. te Oploo per 1-12-88 met F.L.O.
Bos, J.G. van de wmr. I te Cuijk per 1-12-88 de dienst verlaten.
Boxtel-Mol, A.M.E. van te Helvoirt/Haaren per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Brekelmans-Damen, J. te Sprang-Capelle per 1-11-88 bevorderd tot B/2 en per 1-12-88 de dienst verlaten.
Bruin-Schouten, A. de te Aalburg/Wijk en Aalburg per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Camp-Witsiers, P.C.J. van de te Berghem/Megen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Cornelissen, J.W.M. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te Cuijk B/3.
Dekkers, H.A.A.M. te 's-Hertogenbosch per 15-11-88 bevorderd tot Hoofd Uitvoering Parketdienst B/7.
Doelen-van de Akker, C.J.M. van de te Heesch/Nuland per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Doorn, C. van te 's-Hertogenbosch per 1-12-88 aangewezen als tactisch rechercheur en bevorderd tot owmr.
Egberts, J.H. te 's-Hertogenbosch per 1-12-88 verplaatst naar Vlijmen en aangewezen als hoofd groeps-adm. B/5.
Eggenhuizen-Kersjes, G.W. te Grave per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Engelen, A.M.J.C. wmr. I Groep Observatie Zuid per 1-10-88 de dienst verlaten.
Giessen-van Vuuren, J.A. van de te Werkendam/Sleeuwijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Goethem-van de Griendt, W.C.M. van te Rosmalen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Gouw, M.C.J. van de te Drunen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Griffioen-Geurts van Kessel, M.W.G.M. te Grave/Schaijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Groot, J.A.M. de arrestantenbewaarder te Den Bosch per 1-12-88 de dienst verlaten en aangesteld als adsp. parketw. te 's-Hertogenbosch B/3.
Heinen, V. te 's-Hertogenbosch per 1-9-88 bevorderd tot Hoofd Uitvoering Parketdienst B/7.
Henckens-van Gaal, A.J. te Oploo/Overloon per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Herber, J.G.G.H.M. B/5 te Vlijmen per 1-11-88 de dienst verlaten.
Heijne, C.A.M. wmr. I Groep Observatie Zuid per 1-10-88 aangewezen als observatierechercheur.
Hintum-Korsten, N.N. van te Sint-Michielsgestel/Den Dungen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hurkmans-Peeters, P.A. te Oploo/Sint Anthonis per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hus-van Steenis, W.G. te Drunen/Heusden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Jansen, A.W.A.M. te 's-Hertogenbosch per 1-12-88 aangewezen als tactisch rechercheur en bevorderd tot owmr.
Jansen-Rutten Weijenberg, J.J.J. te Oploo/Vierlingsbeek per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Janssen-Roeffen, J.M. te Cuijk per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Keulen, H.J.M. van te 's-Hertogenbosch per 1-11-87 bevorderd tot B/6.
Klerks, J.C.H.M. per 1-11-88 aangesteld als 2e functionaris Sectie Meld- en Informatiecentrum B/5.
Kolk-Groenenberg, H. van de te Aalburg per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kool, W.J. per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketw. te 's-Hertogenbosch B/3.
Kramer-Vos, N. te Werkendam per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kuijp-Eijkhout, P.G.T. van de te Aalburg/Dussen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kuypers-Verbiezen, H.T.M. te Boxmeer/Oeffelt per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Laurensen-Voet, E.R. te Grave/Zeeland per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Leijer-van Doorn, M.M. de te Sint-Michielsgestel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Meesters, P.J.D. wmr. I Groep Observatie Zuid per 1-10-88 aangewezen als observatierechercheur.
Mil, E.G.M. van wmr. I te Cuijk per 25-11-88 verplaatst naar AVD Driebergen.
Morelisse-Metz, M.G. te Woudrichem per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Muskens-van Overdijk, H.M. te Drunen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Nijs, W.G.F.C. de te 's-Hertogenbosch per 1-1-87 bevorderd tot B/5.
Otter, J.C.M. den per 1-12-88 aangesteld als adsp. parketw. te 's-Hertogenbosch B/3.
Overdijk-van Helvoort, J. van te Vlijmen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Piels, J.P. owmr. te 's-Hertogenbosch per 1-10-88 bevorderd tot adj.
Piters, A.P.M.C. te 's-Hertogenbosch per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Rombout, H.J.W.P. te 's-Hertogenbosch per 1-11-88 bevorderd tot parketw. B B/6.
Rooij-van de Camp, H.P.J. van te Sint-Michielsgestel/Berlicum per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Rosmalen-de Laat, C.C.W.J. van te Heesch/Nistelrode per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Roy-Wassenberg, M.S.R. van te Berghem/Lith per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Rijsewijk-van Drunen, J.A.G. van te Helvoirt per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Scheffers-van de Kolk, A. te Aalburg/
Eethen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Smolders, C.J.J.M. wmr. I te Boxtel per 1-11-88 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Stege, P.P.E.M. ter per 1-12-88 aangesteld als adm. medew. te Boxtel B/5.
Theunisse-Roelofs, C.H. te Grave/Ravenstein per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Vlokhoven, J.A.M. van wmr. I te Aalburg per 1-11-88 verplaatst naar Vlijmen.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Akker, B.M.C. van den te Nijmegen per 1-11-88 aangesteld als Hoofd TPR en bevorderd tot B/7.
Appels, D.C.M. te Nijmegen per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. B/2.
Breukhoven, R. te Nijmegen per 1-11-88 aangesteld als verificateur B/5.
Dalen-Broekhuijzen, N.B. van per 1-12-88 aangesteld als adm. medew. te Brakel B/3.
Deurloo, A.C.M. per 1-12-88 aangesteld als parketw. te Arnhem B/3.
Giesen, F.J. wmr. I te Wisch per 1-9-88 verplaatst naar R.C.I.D. te Arnhem.
Janssen, J.J. wmr. I te Valburg per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt. te Valburg.
Klaassen, H.B.G. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te Nijmegen B/4.
Minnen, W.J. van wmr. I te Wisch per 1-1-89 de dienst verlaten.
Olthuis, H.A.J. wmr. I te Bergh per 1-9-88 verplaatst naar R.C.I.D. te Arnhem.
Ouden, A. den owmr. te Ubbergen per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt. tvs. plv. groepscdt. te Ubbergen.
Prudon, B.J.M. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te Nijmegen B/4.
Rens, B.H.W.M. van per 1-11-88 aangesteld als beheerder transportmiddelen te Nijmegen B/7.
Rustenhoven, P.H.J. wmr. I te Valburg per 9-1-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Seerden, J.A. te Druten per 16-11-88 bevorderd tot owmr.
Tempel, J. te Nijmegen per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Vissers, N.G. wmr. I te Valburg per 9-1-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Wender, S.A. wmr. te Brakel per 1-1-89 de dienst verlaten.
Willems, J.G. per 1-12-88 aangewezen als postcdt. te Lienden en bevorderd tot owmr.
Wijchers, A. B/5 te Nijmegen per 1-1-89 de dienst verlaten.

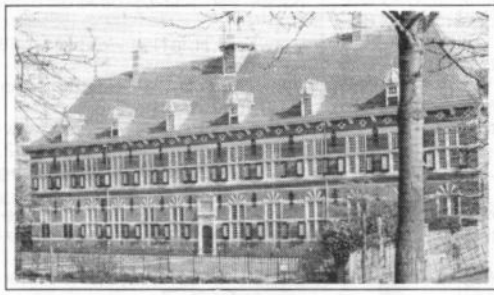

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

LEEN NU GUNSTIG
BEL 038 - 226935

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd	eff.* rente
8.000,–	204,–	171,–	10.9
15.000,–	378,–	316,–	10.2
20.000,–	504,–	422,–	10.2
25.000,–	631,–	528,–	10.2
40.000,–	1004,–	845,–	10.2
60.000,–	1514,–	1267,–	10.2

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,–	160,–	65	10.4	0.83
10.000,–	200,–	65	10.4	0.83
15.000,–	300,–	65	10.4	0.83
25.000,–	500,–	65	10.4	0.83
40.000,–	800,–	65	10.0	0.80
50.000,–	1000,–	65	10.0	0.80

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd	eff.* rente
10.000,–	150,–	130,–	10.2%
20.000,–	300,–	261,–	10.2%
25.000,–	376,–	327,–	10.2%
40.000,–	601,–	523,–	10.2%
60.000,–	902,–	784,–	10.2%

* tarieven vanaf

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

POL

POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

District Overijssel

Bekmann-Lamberts, B. B/4 te Weerselo per 1-2-89 de dienst verlaten.
Blokvoort, G.T.M. wmr. I te Holten per 1-1-89 de dienst verlaten.
Braak, C.E.M. ter res. wmr. te Weerselo per 1-1-89 de dienst verlaten.
Breed, J.M. res. wmr. te Staphorst per 1-1-89 de dienst verlaten.
Have, G.H.W. ten owmr. te Zwolle per 1-1-89 aangewezen als districts-rechercheur.
Hooijmeijer, S. B/6 te Dalfsen per 1-1-89 verplaatst naar Zwolle en aangewezen als 2e functionaris Sectie Meld- en Informatiecentrum.
Jansen, J. Off. 1e kl. te Zwolle per 1-1-89 met V.U.T.
Leurink, E. Off. 1e kl. te Zwolle per 1-1-89 met V.U.T.
Prins, J.A. res. wmr. I te Avereest per 1-1-89 de dienst verlaten.
Schimmel, G.H. te Diepenveen per 1-1-89 bevorderd tot B/4.
Smink, H.L. owmr. te Avereest per 1-1-89 verplaatst naar Zwolle.
Smith, E.H. res. wmr. te Wijhe per 1-1-89 de dienst verlaten.
Toorneman, J. res. wmr. te Holten per 1-1-89 de dienst verlaten.
Willink, H.G.A. wmr. I te Wierden per 1-1-89 met f.l.o.
Winterman, A.J. wmr. I te Goor per 1-2-89 aangewezen als postcdt. te Markelo.
Zee, Ch.A. van wmr. I te Denekamp per 1-2-89 verplaatst naar Diepenveen.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Geen opgave ontvangen.

Dienst Luchtvaart

Kortenoeven, M.P. te Schiphol per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.

Algemene Verkeersdienst

Besten, G.J. den wmr. I te Driebergen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Dekking, A.G. wmr. I te Driebergen per 1-1-89 met V.U.T.
Hoefsmit-Vos, J.H. S/3 te Driebergen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Hoogerwerf, D. S/6 te Driebergen per 1-1-89 met V.U.T.
Hijmans, B.W.M. per 1-1-89 geplaatst bij AVD als adsp. techn. controleur.
Marlet-Petersen, L.M. datatyp. S/2 te Driebergen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Meijers, P. adj. te Driebergen per 1-1-89 met f.l.o.
Petersen, G. S/3 te Driebergen per 1-1-89 de dienst verlaten, medew. onderhoudswerkplaats.
Schinkel, C.F. per 1-1-89 geplaatst bij AVD als adsp. techn. controleur.
Sondervan, P.S. te Driebergen per 1-1-89 bevorderd tot B/6.
Straten, L. van wmr. I te Breda per 1-1-89 verplaatst naar Werkendam (distr. 's-Hertogenbosch).
Vliet, F. van per 1-1-89 geplaatst bij AVD als adsp. techn. controleur.
Wesselius-Smulders, K. S/3 per 1-1-89 de dienst verlaten.
Westervaarder, K. per 1-1-89 geplaatst bij AVD als adsp. techn. controleur.

Rijkspolitie te Water

Antonisse, J.J. adj. te Amsterdam per 1-2-89 de dienst verlaten.
Derksen-Nuy, M.W.J. te Nijmegen per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Derksen-Keurntjes, W.A.J. te Lobith per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Drost, L. per 1-1-89 aangewezen als post-/bootcdt. te Lobith.
Dijk, J.L.M. van per 1-1-89 aangewezen als cdt. surveillance-eenheid te Amsterdam en bevorderd tot adj.
Mee-Helders, B. van der te Arnhem per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Mustert-Meywaard, A. B/1 te Drimmelen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Neyenhoff, M.W. van te Dordrecht per 1-1-87 bevorderd tot B/5.
Oegema-de Haan, B. te Leeuwarden per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Robert-Ventevogel, A. te Nijmegen per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Rooy-de Bruijn, N.J. van te Nijmegen per 25-4-88 bevorderd tot B/2.

Per 1-2-89 aangesteld als groepscommandant te Dordrecht **adj. J. Sepers.** Hij was voordien stafadjudant bij het district Dordrecht van de RPtW.

Slabbers, A.M.H. te Maasbracht per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Strieker-Zand, T. te Kampen per 25-4-88 bevorderd tot B/2.
Theunisse, P.I. te Dordrecht per 1-1-87 bevorderd tot B/4.
Wierda-Donker, E.H. te Sneek per 25-4-88 bevorderd tot B/2.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV, COME, Opl. Harlingen en Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

■

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

De Johanniter Stichting Sint Janshuis te Amsterdam roept sollicitanten op voor de functie van

HUISMEESTER m/v

(part-time)

voor het in aanbouw zijnde appartementengebouw aan de Oudezijds Achterburgwal.

Tot het werk behoort o.a.:

- algemeen toezicht;
- het ontvangen en wegwijs maken van nieuwe bewoners;
- het schoonhouden van de gemeenschappelijke ruimten;
- het verhelpen van storingen en het verrichten van kleine reparaties;
- het toezicht houden op de in het gebouw aanwezige kleine wasserette.

Gedacht wordt aan:

- een oudere man/vrouw/echtpaar (vut-leeftijd) met twee 'rechter' handen;
- bekendheid met de omgeving waarin het gebouw is gevestigd;
- goede kontaktuele eigenschappen.

Een dienstwoning behoort tot de mogelijkheden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Bestuur Stichting Sint Janshuis,
p/a Postbus 1088, 5602 BB Eindhoven.

KOMMUNIKATIE VOOR PROFESSIONALS

TELSY TX 900, HET NIEUWE CRYPTO-SYSTEEM
• Geen synchronisatie, minimale vertraging, uitstekende spraakkwaliteit • Eén kompakte behuizing, direkt aansluitbaar op mobilofoon • 1 miljoen kodes PVD-norm connector programmeerbaar • Zeer aantrekkelijke prijs • PVD toegelaten.

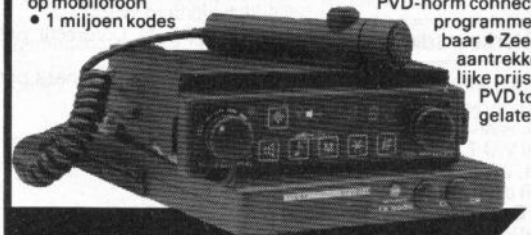

HET AUTOPHON LEVERINGS-PROGRAMMA:
• portofoons • mobilofoons • crypto (spraakversluierings) apparatuur • mobiele datakommunikatie. Bel voor meer informatie: 03480-17155.

Autophon Telekommunikatie B.V., Postbus 175, 3440 AD Woerden. Telefoon: 03480-17155. Telefax: 03480-22096.

AUTOPHON
een **ascom** onderneming

RPuzzel

maart 1989

Redactie: Piet Gorissen

De cryptopuzzel in het januarinummer was kennelijk uit het goede hout gesneden. Er komt nu onderscheid tussen de jongens en de mannen. (Sorry dames, deze opmerking is ontleend aan een of ander gezegde).

Prijswinnaar: **J.A.C.H.N. van Beek** te **Westerhoven.**

Elke maand is er een waardebon van *f* 25,— beschikbaar voor een inzender van een goede oplossing van het cryptogram. Aan het eind van de jaargang wacht er bovendien een extra prijsje voor de man/vrouw aan de top van de ladder.

Winnaar van de doorloper werd: **R. Mulder** te **Veessen.**

Ook deze maand weer een cryptogram en een kruiswoordpuzzel voor de pure liefhebbers.

De resultaten gaarne inzenden voor 10 april a.s.
Adres: **Puzzelredactie RPm**
postbus 20099
7302 HB Apeldoorn.

Stand:

50 punten: J.A.C. Waardijk.
49 punten: W.A. Streefland.
48 punten: A. Wassens.
47 punten: B. Koobs.
43 punten: J. de Wit.
38 punten: R. v.d. Berg-Luyks.
37 punten: G. Karsch, L. Voorderhake-de Keyzer en A.W. van Rijswijk-Schouten.
23 punten: G. Sikkema en R. Mulder.
20 punten: W. Temmink.
19 punten: C. Wielinga.
10 punten: J.A.C.H.N. van Beek, S.F. Wezeman, A.M. Kale, A.J. Oolhorst, A. Andeweg en J. Olsder.
9 punten: M.J. Saes-Martens.

Oplossing Crypto (5)

Horizontaal:

1: Winterjas
5: Bevel
8: Ondermeer
9: Armslag
10: Dropje
11: Landhonger
12: Foetus
14: Vin (Frans stond er niet voor niets bij.)
16: Aftrek
18: Overwerken
19: Toeven
21: Lijsters
22: Spindraad
23: Maken
24: Naleveren

Verticaal:

1: Woord
2: Theepot
3: Rimpels
4: Stranden
5: Boomtop (Bo.Po. en mot)
6: Verlegger
7: Langbroek
12: Fotoalbum
13: Enkelstuk
14: Verassen
15: Zwieren
16: Antenne
17: Theorie
20: Noden

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Kruiswoordpuzzel

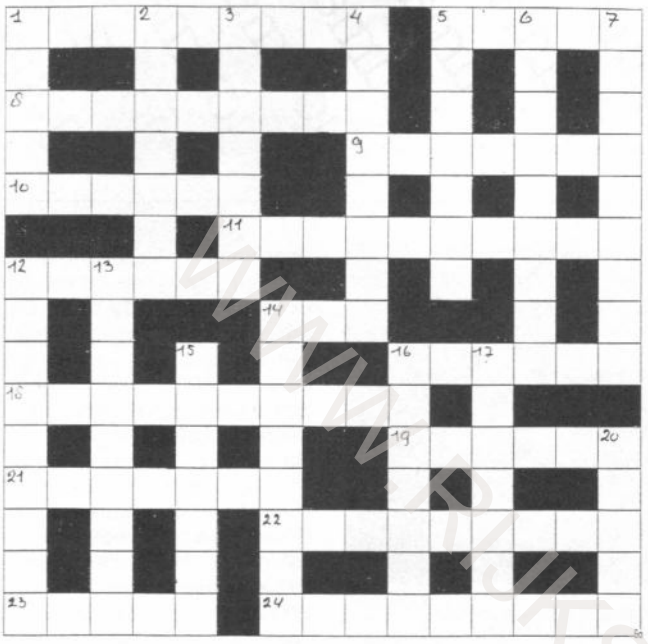

Horizontaal:

1. groente; 5. huishoudelijk artikel; 8. rel; 9. geheugen; 10. edelsteen; 11. vervolgens; 12. intern; 14. kledingstuk; 16. weerspannig; 18. levensbeëindiging; 19. cijfers; 21. vuurwapen; 22. bezoekster; 23. huishoudelijk artikel .

Verticaal:

1. water; 2. vermaak; 3. touwwerk; 4. muzikaal hulpmiddel; 5. dom mens; 6. regenkleding; 7. beeldvorming; 12. zuivelprobleem; 13. gereedschap; 14. haardracht; 15. storm; 16. chemisch gif; 17. weinig kalk bevattend; 20. kwast.

Verticaal:

1: Gewoon invullen of anders even informeren.(5)
2: Een aap wordt er niet mooier van. (7)
3: Hé daar drijft een appel. (7)
4: Kijk, daar vliegt een mini-zuster. (8)
5: Ik heb mijn arm bezeerd. Daar ben ik niet blij mee. (7)
6: Goed of slecht, we zijn er aan gewend. (9)
7: Is dit een handig familielid? (9)
12: Hobby-bobby? Nee niet hier! (9)
13: Omkeren, en opnieuw proberen te landen. (9)
14: Dit dier heeft veel aan het hoofd. (8)
15: Tel de wagons van de trein. (7)
16: Dit hoort niet op het uniform van ons. (7)
17: Op de E.K. Karate slaagt U hiermee met glans. (7)
20: Crypto-liefhebber op het toilet? Neen, Kunst! (5)

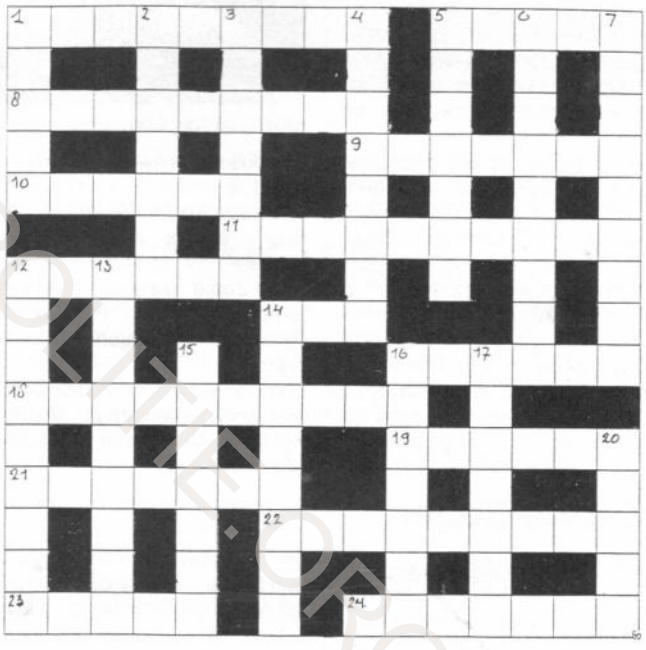

Cryptogram (7)

Horizontaal:

1: Daarin kunnen we lezen dat zij verloren hebben. (9)
5: Schaatsbaan. (5)
8: Verkocht en minder geworden. (9)
9: Hierna bent u wel uw blindedarm kwijt. (7)
10: Vandaag is het woensdag. (6)
11: We gaan op stap met een potlood. (10)
12: Zet Uw familiewapen er maar op. (6)
14: Kijk om U heen en vul het goede woord in. (3)
16: Moet je een boef pakken met een korte of een lange? (6)
18: Nu hij dat gekregen heeft gaan wij weer met hem om. (10)
19: Dit kan aan 18 vooraf gaan. (6)
21: Die kerel moet wel tol betalen als hij met al die boomstammen de rivier komt afzakken. (7)
22: Trad Nel de kamer bedachtzaam binnen? Neen! (9)
23: Vanuit de grote zee in een klein blikje. (5)
24: Auto kwijt? Ga maar zoeken tussen Amsterdam en Utrecht. (7)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

RP journaal

Victor van Voorburg

Kabelbaan

WIE KENT niet het RP-echtpaar Bos uit Langedijk? **Mirjam Bos** trok vorig jaar de aandacht met haar politie-positiejurk en sinds enkele maanden is **Gejo Bos** van de RP-verkeersgroep Amsterdam een regelmatige verschijning op de kabel-TV.
Sky Chanel zocht een 'charmante motorrijder' voor de videoclip *'Hey, let's dance tonight'*. Amsterdamse Bos en zijn K-100 bleken aan alle eisen te voldoen en op Schiphol-Oost kon het spektakel beginnen. Urenlang proefdraaien resulteerde in 10 seconden Gejobeeld, maar genoeg om alom herkend te worden. Te zien in de *D.J. Kat-Show,* in de Eurochart Top 50, ook bij Veronica en in het buitenland. Een telefoniste van het districtsbureau Amsterdam zag hem zelfs op de beeldbuis in Joegoslavië.

Kodde-Beijer

ECHTE VONDSTEN zijn het niet, maar wel beter dan het Engelse equivalent voor Onderscheiding. Alsof David Kasse, de Zeeuwse RP'er die — volgens CdK dr. **Cees Boertien** — in 1953 model heeft gestaan, ooit van een *'RP-Award'* zou hebben gedroomd.
Uit de inzendingen nomineerde onze mini-jury de volgende (in alfabetische volgorde):
— Bronzen Willem
— Dappere Daaf
— Febru-Ward
— Manneke Polies
— Opper Beeltje
— Schouwse Schout
— Wakkere Wout
Als alternatief voor David Kasse opperde een andere Zeeuw de naam **David Kodde** (de vroegere burgemeester van Zoutelande die als SGP-Kamerlid altijd in Walcherse dracht in het parlement verscheen), met daarbij de mogelijkheid om (voor politievrouwen) ook een vrouwtjesbeeld te maken met de naam Bathseba Kodde-Beijer.
Nog enkele opmerkelijke vondsten die uit de boot vielen: **Bopo-Jopie** (Assen), **Rampetamp** (Susteren), **Harreward** (Texel) of **Wefkajeffie** (Voorburg).
Een wachtmeester uit Bolsward wist geen naam, maar seinde wel: ,,Wie Award zegt, moet ook B'ward zeggen.''

Aan wie volgende maand de eerste echte RP-Award zal worden uitgereikt, is officieel nog een geheim. Wel is bekend dat het aantal genomineerden klein was en dat twee zeer belangrijke kandidaten de commissie niet hebben bereikt.
Omdat de beide bekende keien volgend jaar waarschijnlijk al weer uit het plaatje zullen zijn en ze toch zeker een eervolle nominatie verdienen, noemen wij deze favorieten:

1. De groepscommandant van Woensdrecht, adjudant **Geert Ketellaper**, die op 1 mei a.s. het korps verlaat (VUT). Voor zijn voorbeeldige optreden en leiding geven gedurende vijf jaren rondom de vliegbasis Woensdrecht (zie het omslagartikel in RPm dec. 1988).
2. De minister van Milieu, drs. **Ed Nijpels**, die in het afgelopen jaar voor de rijkspolitie van grote betekenis is geweest — ook in financieel opzicht — voor de milieubescherming.

Amsterdamse bos.

Voorjaar in Voorburg

HET TOT 130 m/v ingedikte AI-personeel mag dan geen eigen dico meer hebben, de eerste tekenen van nieuw leven zijn er toch wel. Al heel vroeg zelfs, toen er nog geen crocus te zien was, brak er het voorjaar uit. Met drie volle touringcars (wienaast-wie door het lot bepaald) en een kleine 20 volgauto's van onmisbaren trok onze karavaan op een doordeweekse dag naar Raamsdonk om het automuseum, de geitenkaasboerderij, de handboogschietbaan en elkaar beter te leren kennen. Een echt dagje uit, zonder pc's en koffieautomaat. Hoffotograaf **Harro Meijnen** had zelfs zijn camera thuisgelaten.
Na het diner in Golden Tulip (met veel rumoer aan tafel 19) maakte Korpsnieuwsredacteur **Ronald van der Leeden** de balans op: ,,Het is voor velen een leuke dag geworden.''
WFKJF sprak zelfs de wens uit dat er toch maar eens een echte personeelsvereniging moest komen. Regisseur **Henk Welle** knikte tevreden: **Saskia v.d. Graft** en **Pauline de Jager** hadden het perfect georganiseerd.

Harro Meijnen zonder camera.

Oude luitjes

OOIT DIENDEN ze samen als jonge luitenants in Nijmegen onder d.c. Plattel: **Kees Sjoorda** en **Map Dierckx**. De eerste is inmiddels directeur van een bewakingsfirma en vice-voorzitter van de *Vereniging van Particuliere Beveiligingsbedrijven* met 13.000 man personeel ('een groeimarkt').
Drs. Dierckx is nu directeur van de beide M.E.-opleidingscentra in Hoogerheide (GP) en Horn (RP).
De oude maatjes hebben elkaar gevonden: Sjoorda heeft jaarlijks 1500 mensen in de aanbieding voor wie hij een gedegen en niet te dure politie-opleiding zoekt. En Dierckx kan best wat cursisten gebruiken. Een deal waar CPB-voorzitter **Gert Koffeman** niet om kan lachen. ,,Als het aan mij ligt, komt hier gedonder van'', noteerde AD-reporter Gerard den Elt uit zijn mond. En als de ouderling uit Oudewater — inmiddels zelfs praeses van de gereformeerde kerkeraad — zulke taal bezigt, is-ie echt boos. ,,Furieus'', aldus Den Elt.

30e jaargang / maart 1989 / nr. 7

Wilde boel

MET TROTS liet politie-inspecteur H. Staal 41 jaar geleden zijn pasgeboren zoontje inschrijven als Boele. Een echte Friese familienaam, afgeleid van het oudgermaanse woord dat 'broeder' betekent. De baby van toen werd mr. **Boele Staal**, korpschef van Almere. Na 20 politiejaren stapte hij over naar het bedrijfsleven: als commercieel directeur van de uitzendorganisatie ASB. Dat bleek een korte springplank naar de concurrent, Randstad Holding nv. Staal is daar per 1 maart jl. benoemd als algemeen directeur van het dochterbedrijf **Randon Beveiliging** (ruim 700 personeelsleden) in de RP-gemeente Diemen.

Boele Staal, die heeft leren leven met naamgrapjes als 'Stalen Boele' en 'Bull Steel', mag nu in het buitenland gaan uitleggen dat Randon niets te maken heeft met het Engelse 'random' (wildeboel).

De Spanjaarden weten wel beter: Randon komt natuurlijk van 'rando', wat in hun bargoens 'ik jat' betekent.

Ik Boele Steel.

Zonder hoedje

HET AARDIGSTE van haar fotoreportage in *Playboy* is eigenlijk de kleine tatouage van Micky Mouse op haar bil. **Dyana Versteeg** heet ze, geen familie van de vroegere HC van Amsterdam, H.J. Versteeg, wel wijkagente in de hoofdstad. Het blootblad presenteert negen pagina's playmate zonder uniform, zelfs zonder hoedje. Rode-oortjes-kijkvoer voor de macho's van Mokum, maar na een uurtje was iedereen toch wel op de jachtgodin uitgekeken. Diana is een ervaring en 5.000 gulden rijker, menige collega een illusie armer.

Emineuce grise.

Onder water

DE DAG VAN de Arbeid zal dit jaar de eerste dag zonder arbeid zijn voor de RPtW-commandeur **Rocus den Breejen**. Vanaf 1 mei wordt zijn plaats op de commandobrug in Driebergen ingenomen door plaatsvervanger **Jan Bär**. Den Breejen gaat voorgoed 'aan de wal'.

Voortaan lekker in een eigen bootje varen, zoals zijn voorganger(s)?

— ,,Nee'', zegt hij, als we een uitstekende salade uit de AVD-keuken weghappen, ,,ik ben niet zo'n watersporter.''

Den Breejen komt uit een echte schippersfamilie in Hardinxveld-Giessendam (zijn zwager vaart nog op de MS 'Adamfo'), maar zelf heeft hij slechts twee jaren op zeebenen gestaan: als reserve-officier bij de Koninklijke Marine.

,,Niet lachen'', zegt de bijna 2 m lange *eminence grise*, ,,ik voer op een onderzeeboot. Daar heb ik natuurlijk heel wat keren mijn hoofd gestoten. En met die ervaring kun je een heel eind komen bij het korps Rijkspolitie.''

Dubbeldekker

NADAT DIRECTEUR **Eppo van Hoorn** vorig jaar van de opleidingsschool in Harlingen naar Den Bosch verhuisde en waarnemer **Wiebren Scheltema** naar Alkmaar vertrok, is er nu een interim-directeur benoemd: **Arie de Gelder** uit Zwolle. Tijdelijk dus. Maar wie wordt de definitieve?

Deze keer maar eens geen 'hollander', vindt de Friese staf die tweetaligheid voorstaat. Meestgestelde vraag: waarom heeft **Geert Schuurman** een koffer laten staan in Witmarsum (8 km van Harlingen) toen hij destijds als 2e man de school verliet om 2e man in Leeuwarden te worden?

Tweede Fries die fans in Harlingen heeft is **Rob van Slooten**, afkomstig uit Joure (RP-gemeente Skarsterlân). Een man met onderwijs-ervaring (CIOV) en binnenkort in Apeldoorn klaar met zijn AI-opdracht: het rekort-rapport (,,de man van 60 miljoen'').

Heimwee?

De derde naam die circuleert is die van in/outsiders **Harry Dubbelboer**, die enkele jaren geleden de RP-staf in Leeuwarden verliet en de FRAM-bus instapte om directeur te worden van deze vervoersondernemening. Heeft het VVD-raadslid te hard in de bus geblazen of heeft hij een beetje heimwee?

Zijn omgeving ontkent: ,,Baas Harry wil voor geen goud in Harlingen wonen.'' Maar er rijden toch regelmatig prima FRAM-bussen?

Met stip

NIEUWELING in onze Poll — meteen aan de top! — is de korpschef van Leeuwarden, die als hoofdredacteur van het *Tijdschrift voor de Politie* alle voorpagina's èn het beeldscherm wist te halen na zijn beschuldiging van legerleider Bouterse's betrokkenheid bij de cocaïnehandel. Boekhoudkundig rechercheur **Luud Geerlings** van de RP-staf Limburg was in het nieuws door zijn uitspraken over de betrokkenheid van CDA-politie bij corruptie.

Maar ook twee politievrouwen. **Ingrid Haringa** van de GP Heemstede, die bij de WK Schaatsen in Heerenveen vierde werd op de sprint.

Het meeste opzien baarde de Amsterdamse agente **Dyana Versteeg** (zie Zonder Hoedje) in de Playboy.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: noem eens bekende politiemensen.

1 februari 1989	1 maart 1989
1. Rob Hessing	1. Nicolas van Helten (•)
2. Gert Koffeman	2. Rob Hessing
3. Appie Baantjer	3. Gert Koffeman
4. Leen v.d. Linden	4. Klaas Wilting
5. Jelles Bode	5. Luud Geerlings
6. Ria Baars	6. Ingrid Haringa (•)
7. Nico Laterveer	7. Appie Baantjer
8. Klaas Wilting	8. Leen v.d. Linden
9. Piet v.d. Molen	9. Rob van Rees
10. Rob van Rees	10. Dyana Versteeg (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

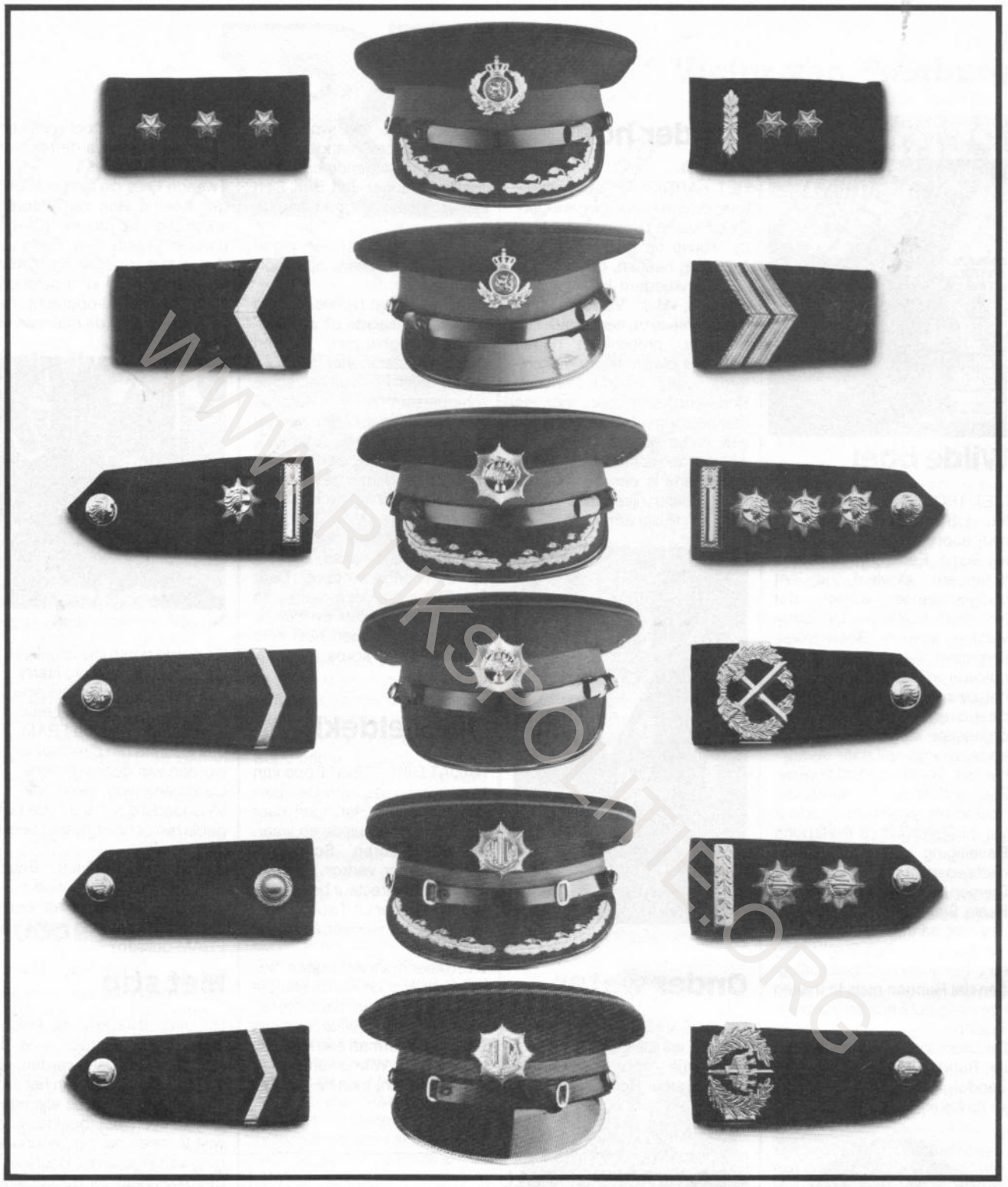

MOTORAGENTEN HEBBEN 'N INSIGNE WAAR MENIG POLITIEMAN JALOERS OP IS.

VOOR MEER INFORMATIE: BMW NEDERLAND BV, PARKSTRAAT 91, 2514 JG 'S-GRAVENHAGE. TELEFOON: 070 - 64 28 10. **BMW MAAKT RIJDEN GEWELDIG.**

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- Maffia rukt op in de Sovjet-Unie
- 'Marechaussee is geen uitzendbureau'
- Waar tiert de misdaad het weligst?
- Een hond moet hond zijn

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 8
APRIL 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.)
Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft
(landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg
(algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch
(tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg
(algemene inspectie)

J.K. Pietersma, Amsterdam
(res. RP)

L. Scheuer-Irion

R.M. Schnitker, Schiphol
(dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.),
Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en
ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
De Andreaskerk in Kiew.
(Dia: Koen Aartsma)

Maffia ruikt op in de Sovjet-Unie

Alles wat uit het Westen komt, wordt door de Sovjet-burgers — vooral de jongeren — met gejuich binnengehaald: de muziek, de kleding, de vrije onderneming, het kapitalisme, maar ook de uitwassen: drugs, prostitutie, zwarte handel. De georganiseerde misdaad is de eerste die van de 'perestrojka' profiteert. De — gezuiverde — politie kampt met te weinig personeel en verouderde spullen. 6

Het Wapen jubileert:
'Marechaussee geen uitzendbureau' 10

Eerste Criminaliteitsatlas van Nederland:
Waar tiert de misdaad het weligst? 12

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

Postbus 20099: Brieven van lezers 24

Boekerij 26

Personalia 28

Puzzels 30

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Georganiseerde misdaad ondermijnt Gorbatsjows 'perestrojka'

Maffia rukt op in de Sovjet-Unie

Door Koen Aartsma

De Prawda, het partijblad van de Sovjet-Unie, meldde het op 23 maart jl. onomwonden: ,,De mafia rukt op in de Sovjet-Unie en de politie staat machteloos.''
Prawda's misdaadverslaggever Georgj Owtsjarenko signaleert dat in de afgelopen twee jaar alleen al 2607 bendes zijn geregistreerd. ,,Zij waren verantwoordelijk voor circa 20.000 misdaden, waaronder 218 moordpartijen en 285 gewapende overvallen.''
Volgens procureur-generaal Katoesev beschikt de maffia zelfs over een eigen inlichtingendienst, lijfwachten en speciale fondsen om ambtenaren om te kopen teneinde gangsters uit de gevangenis vrij te laten: ,,Het komt meer dan eens voor dat miljonairs uit de onderwereld, dieven en openbare aanklagers, rechters en zwart-handelaren, alsmede partijfunctionarissen en 'peetvaders' allemaal in hetzelfde schuitje zitten'', aldus P.G. Katoesov.
Voorts wordt gemeld, dat veel leiders van de coöperaties — die in de afgelopen twee jaar zijn opgericht in het kader van Gorbatsjows perestrojka — flinke bedragen aanboden aan (slecht betaalde) politieambtenaren om als veiligheidsman dienst te doen.
Wat is er aan de hand? RPm's eindredacteur maakte dit voorjaar — voor de vierde keer sinds Gorbatsjows aantreden in 1985 — een reis door de Sovjet-Unie. Hij vergelijkt de situatie — toegespitst op de criminaliteit — en signaleert de veranderingen in de afgelopen jaren.

In beslag genomen hasjisch in Moskou.

Agent Iwan van de Sovjet-politie ('militia') weet niet wat hem overkomt: vijf jaar geleden nog alom gevreesd als uitvoerder van de staatsmacht, nu graag gezien als beschermer tegen de sterk toenemende criminaliteit.
Wat met de economie maar niet wil lukken — er staan nog altijd lange rijen voor de winkels — gaat in de criminele sector beter: daar heeft men zich al helemaal op westerse leest geschoeid.
Terwijl hervormer Gorbatsjow bezig was met de bestrijding van de bureaucratie, de stagnatie, het gebrek aan werklust en het alcoholmisbruik, heeft de onderwereld de grotere vrijheid van de 'perestrojka' benut om zich sterk te maken in de drugshandel, de prostitutie, de ille-

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Russische mensen van vóór en tijdens de Grote Revolutie, zoals Stalin ze liet vereeuwigen. *(Foto Koen Aartsma)*

WWW.RIJKSPOLITIE.COM

gale geldhandel, kortom de georganiseerde misdaad.
De basis daarvan was al gelegd in de periode-Breznjew, die gekenmerkt werd door grote corruptie en officieel als de 'stagnatie-periode' is veroordeeld.
Volgens Russische criminologen is de 'maffia' in het begin van de jaren '70 ontstaan in de zuidelijke republieken (Georgië, Armenië, Oezbekistan, later ook in de Oekraïne en in de drie grootste steden Moskou, Leningrad en Kiew).
Door de schaarste aan voedsel en gebruiksartikelen ontstond een levendige zwarte handel, die uitgroeide tot een grootscheepse zwarte economie met illegale werkplaatsen en fabrieken.
Deze zwarthandelaren vormden een willige prooi voor afpersers. Daar hielden de eerste benden zich dan ook mee bezig.
Sinds 1975 is er van een echte maffia sprake in Oezbekistan, onder het bewind van Breznjews jeugdvriend generaal Sjtsjolokow, die minister van Binnenlandse Zaken en hoofd van de politie was. Hij profiteerde het meest van de corruptie. Zijn positie werd versterkt toen Breznjews schoonzoon Joeri Tsjoerbonow tot zijn rechterhand werd benoemd.
Helaas voor beide heren stierf Breznjew in 1982. Diens opvolger Andropow begon schoon schip te maken. Hij ontsloeg Sjtsjolokow (die vervolgens zelfmoord pleegde) en droeg diens opvolger Fedortsjoek op het politie-apparaat te zuiveren. Binnen twee jaar waren er 160.000 politiemensen ontslagen. Ook genoemde Tsjoerbanow werd gewipt.
Toen Gorbatsjow in maart 1985 was aangetreden, werd Breznjews schoonzoon Tsjoerbanow gearresteerd en — na een langdurig onderzoek, vorig jaar september veroordeeld tot 12 jaar werkkamp.

Drugs

In de eerste twee jaren van de 'perestrojka' valt de aandacht vooral op Gorbatsjows aanval op het schrikbarende alcoholmisbruik — dat dan nog als de grootste boosdoener van de stagnatie wordt gezien. De georganiseerde misdaad houdt zich rustig, bezint zich kennelijk op de nieuwe mogelijkheden van de herstructurering. Twee jaar later — begin 1987 — lijkt de maffia haar weg te hebben gevonden. Dan blijkt plotseling dat het drankprobleem van de volwassenen (voornamelijk mannen) een nog gevaarlijker zusje heeft gekregen dat vooral de jeugd bedreigt: narcotica.
Vóór 1985 bestond dit probleem niet, omdat er over gezwegen werd. De campagne Papaver '86 leverde echter wel 4000 gearresteerde drugsdealers op, terwijl in het zuiden een areaal van 100.000 hectare canabisplanten werd vernietigd.
Inmiddels worden in de medische bladen getallen van ver over de 150.000 verslaafden genoemd. De meesten zijn jongeren beneden de 25 jaar, vooral scholieren, arbeiders en werklozen. Registratie is verplicht, maar slechts een op de vier wordt geholpen.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

De opiumprijs is 30.000 roebel per kilo. Dat betekent dat een verslaafde gemiddeld 100 roebel (bijna een maandloon) nodig heeft voor zijn gebruik. Dus elke dag zijn er zeker 100.00 Sovjet-jongeren op dievenpad.

Prostitutie

Een manier om snel aan geld te komen, is de prostitutie. Vroeger ontkend als probleem, hoewel elke Sovjetman je wist te vertellen bij welk station de vrouwtjes te vinden waren (volgens oud gebruik met de prijs op de schoenzool geschreven) en elke buitenlandse toerist in de dollarbars door 'nightbirds' werd aangeklampt.
Inmiddels staan er nu 3800 officieel geregistreerd in Moskou, terwijl Leningrad en Kiew samen eenzelfde aantal opleveren. Volgens een recente enquête in de zuidelijke republiek Georgië is driekwart van de prostituees jonger dan 30 jaar, afkomstig uit de middenklasse, met een middelbare of hogere schoolopleiding. Er wordt dus niet uit armoede getippeld, maar om 'het goede leven' te kunnen voortzetten en ook — zoals veel meisjes toegaven — uit sensatiezucht.
Een enquête in Moskou wijst uit, dat veel jongeren de prostitutie niet meer als een 'zondig bestaan', maar als een lucratief beroep. In de Top-20 van beroepen waarin je goed geld kunt verdienen werd het als tiende genoemd, boven dat van diplomaat of leraar.
De duurste dames, die als callgirls in een eigen flatje hun bezoekers ontvangen, vroegen in 1987 nog 50 roebel (een half maandloon van een onderwijzeres), zijn inmiddels overgeschakeld op 50 dollar (in waarde ruim het zesvoudige) en dit voorjaar signaleerden wij in Kiew en Moskou zelfs het dubbele tarief van 100 dollar, waarvoor (omgerekend) een verpleegster een half jaar moet werken.
Dat zijn natuurlijk wel bruto bedragen, want het meeste geld moet worden afgedragen aan de maffia, die het allemaal nauwgezet in de gaten houdt. Wie als kleine zelfstandige wil werken, wordt door de clan van hotelportiers, taxichauffeurs of pooiers verlinkt.

Zwart wisselen

Een andere methode om snel aan veel geld te komen, is de handel in westerse valuta. De officiële koers van de roebel wordt kunstmatig hooggehouden op (momenteel) *f* 3,25, maar de werkelijke waarde is minder dan eentiende. De zwarte markt in roebels is dan ook overal te vinden, vooral in de steden.

Politieman: „Wat kon ik eraan doen. Er is toch geen wet tegen?"
(Uit de Krokodil, Moskou).

Twee jaar geleden was een zwarte koers van 1 op 1 (1 roebel voor 1 dollar) heel gangbaar, maar door de enorme concurrentie is de roebelkoers voor de buitenlander veel gunstiger geworden.
De roebel gaat nu voor 50, 40 of 30 cent van de hand. In de Intouristbus die een groep journalisten van het vliegveld Kiew naar hun hotel bracht, stapten twee Poolse handelaren in, die zelfs acht roebels voor een dollar aanboden, een kwartje per roebel dus.
Met dollars of Duitse marken kun je overal zwart wisselen — guldens zijn minder in trek — en de risico's zijn kennelijk niet groot, want het gebeurt heel openlijk op straat, in het hotel of in de musea. Volgens de politie is de Sovjet-burger die zwart wisselt strafbaar; de buitenlander die wisselt komt — als hij aangehouden zou worden — er met een boete af.
Het heeft overigens weinig zin om veel geld te wisselen, want met 40 roebels (15-20 gulden) koop je alle gewenste grammofoonplaten, fotoboeken, souvenirs of Russische biertjes. Al het overige moet toch met westerse valuta worden betaald.

Balletje-balletje

Het is er nog wel geen Chicago, maar volgens Europese normen kan de Sovjet-Unie in de misdaad aardig mee. De politie vertelt in de krant of op de tv openhartig over de onderlinge strijd van maffia-clans die elkaar hebben beschoten. Of over balletje-balletje-spelers in Moskou die 20.000 roebel per dag verdienen aan toeristen. Zelfs huurmoordenaars worden met hun tarieven genoemd: 30.000 - 100.00 roebel.
De perestrojka heeft de maffia nieuwe mogelijkheden geboden. De gangsters hebben gezien dat de nieuwe coöperaties goede zaken doen en bieden daarom ongevraagd hun bescherming aan, voor stevige bedragen. Ook nemen de maffiosi zelf wel deel in joint-ventures (samen met buitenlandse investeerders) om zo hun illegale kapitaal te kunnen witwassen.
De politie in Moskou, Leningrad en Kiew — maar ook in kleinere steden als Odessa — heeft speciale teams gevormd die tegen de georganiseerde misdaad ten strijde trekken. Hun handicap is echter, dat zij een tekort aan ervaren rechercheurs en aan modern materieel hebben. De maffia is beter uitgerust: mensen genoeg, volop geld en de modernste spullen.
Gorbastjow zal nog een harde dobber krijgen aan de georganiseerde misdaad in zijn enorme rijk dat eenzesde deel van alle landoppervlakte op onze aarde beslaat.

■

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Het Wapen bestaat 175 jaar:

'Marechaussee geen uitzendbureau'

Door Bert Huizing

WWW.RIJKSPOLITIEMUSEUM.NL

De feestredenaar hield het bij slechts één kritische opmerking over het optreden van de jubilaris. En dan nog uitsluitend om aan te geven hoe snel die met de ontwikkelingen in de jaren daarna was meegegroeid. Goed, de marechaussee was er dan indertijd wel wat hard tegenaan gegaan bij rellen in de Piersonstraat in Nijmegen, over de bijstand die het korps daarna aan diverse politiekorpsen verleende niets dan lof.

Het is 175 jaar geleden dat koning Willem I het besluit ondertekende waarin werd bepaald dat de marechaussee er zou komen. De periode van de Franse overheersing was nog maar net voorbij. Er moest een politiedienst komen om de orde te handhaven, de naleving van de wetten te controleren en de veiligheid aan de grenzen en op de grote wegen te waarborgen.

1989 Werd uitgeroepen tot feestjaar waarin de oprichting wordt herdacht.

Op 14 maart vond in de Grote- of St. Jacobskerk, in aanwezigheid van koningin Beatrix, Schutsvrouwe van het Wapen, de openingsmanifestatie plaats. Onder de genodigden vele bewindslieden, ambassadeurs, de top van leger, luchtmacht, marine, bestuur, justitie en politie. De jubileumtoespraak werd gehouden door drs. Ed van Thijn, burgemeester van Amsterdam.

De Koninklijke Marechaussee van thans is een militaire politieorganisatie. Ze beschouwt als haar taken: het opsporen van strafbare feiten en dienstverlening. De taken van de marechaussee zijn sinds 1988 genoemd in de Politiewet.

Harde bijstand

Drs. Van Thijn: ,,De marechaussee stond lange tijd bekend als uitermate geschikt voor *harde bijstand*. Nog altijd bestaat er in alle mogelijke politiekringen, in korpsen en op politiedepartementen een geweldige huiver, zo niet weerstand, om *het leger* in te schakelen bij het verrichten van politietaken. Als minister van Binnenlandse Zaken heb ik daar ook moeite mee gehad. Als burgemeester van Amsterdam heb ik mijn mening gewijzigd. De marechaussee blijkt uitstekend te voldoen als bijstandsorgaan in het doodgewone, alledaagse politiewerk in wijkteams.

Normalisatie van het optreden van de marechaussee is gewenst en broodnodig. Niet als derde wiel aan de wagen, maar als toegevoegde waarde. De marechaussee dient een rol te spelen in de bestrijding van de misdaad. Het korps is geen uitzendbureau voor het vullen van gaten maar moet ingezet kunnen worden bij prioriteiten van de eerste orde.''

Van Thijn vroeg zich af waarom de marechaussee niet veel stelselmatiger kan worden ingeschakeld bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en de internationale drugshandel. Hij noemde het 'niet om aan te zien' hoe log en weinig slagvaardig ons reguliere politiebestel inspeelt op het verschijnsel van de georganiseerde misdaad. Hij verweet de beide politieministers ernstige onderschatting van de toegenomen ernst van het probleem en stelde een overdosis vast aan bureaucratie, competentieconflicten en onnodig geharrewar.

,,Er wordt met recht gesproken over de ongeorganiseerde overheid versus de georganiseerde misdaad. De beide politieministers zouden er nu echt de beuk in moeten zetten, de Kamer zou er bovenop moeten zitten en niet moeten wachten op de parlementaire enquête die — als het zo doorgaat — in de negentiger jaren onvermijdelijk wordt.''

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Koningin Beatrix, begeleid door mr. drs. F. Bolkestein (r), minister van Defensie, en generaal-majoor H.C. Rademaker, commandant van de Marechaussee.

(Foto: bureau voorlichting KMar/ Peter Janssen)

Met de opheffing van de grensbewaking komen er 325 marechaussees vrij. Het kabinet heeft besloten dat tweehonderd daarvan worden ingezet voor het uitvoeren van *compenserende maatregelen.*
Drs. Van Thijn vond dat de mensen daar terecht moeten komen waar ze het meest nodig zijn. ,,Naar verwachting zijn dat de grote steden. Ze zijn welkom. Niet om razzia's te houden op vreemdelingen. Doelgroep van de vreemdelingenpolitie is de *criminele illegale vreemdeling.*''

■

De Amsterdamse burgemeester vond dat de marechaussee moet meedoen in de herverdeling van de politiesterkte daarbij inbegrepen de samenwerking bij de bestrijding van de criminaliteit.

Ratjetoe

,,De politietaak op de luchthaven Schiphol is in menig opzicht cruciaal te noemen. Niet alleen als het gaat om de grensbewaking, ook op het punt van veiligheid, bewaking, controle van mensen, het tegengaan van smokkel van drugs, terreurbestrijding, etc. Er is daar een ratjetoe aan politiekorpsen. Wat is er tegen om meer van deze taken te laten vervullen door de marechaussee en deze een overheersende positie te geven zodat bijvoorbeeld het contingent rijkspolitie vrijkomt voor taken elders? Ook de karabijnbrigade (bedoeld wordt het bewakingsdetachement, red.) lijkt me bij de marechaussee in goede handen. Ik zie niet in waarom terreurbestrijding primair een taak is voor de civiele politie.''
Drs. Van Thijn constateerde dat de debatten in de volksvertegenwoordiging over de wijzigingen van de Politiewet vanwege de nieuwe positie van de marechaussee al de maatschappelijke acceptatie van het korps weerspiegelden. ,,Ging eerder de discussie in de eerste plaats over de vraag of bepaalde civiele taken wel *door* de marechaussee konden worden vervuld, nu ging het erover *hoe* de taken zo goed mogelijk geregeld konden worden.''

1814 JE MAINTIENDRAI 1989
KONINKLIJKE MARECHAUSSEE

Om het 175-jarig bestaan van het Wapen der Koninklijke Marechaussee te vieren zijn er diverse evenementen georganiseerd:
12 mei: Reünie. Op de Willem III-kazerne in Apeldoorn zijn 4000 actief dienenden. Ook ex-leden van de marechaussee kunnen hieraan deelnemen.
6-8 juni: Survival of the Police. In de omgeving van het Drentse Hooghalen ontmoeten teams van buitenlandse gendarmeriekorpsen, de Bundesgrenzschutz, rijkspolitie, gemeentepolitie en marechaussee elkaar op het sportveld.
24 aug. - 2 sept.: Taptoe Breda. Het centrale thema is aan de marechaussee gewijd. De Franse Gendarmerie Nationale neemt deel.
24-26 oktober: De eerste brigade van de marechaussee werd gevestigd in Maastricht. In samenwerking met de VVV en de winkeliers worden festiviteiten georganiseerd.
26 oktober: Symposium 'Politie en Mensenrechten'. In samenwerking met de rijksuniversiteit van Limburg.
28 oktober: Open huis. Op veel plaatsen in Nederland staat de deur voor het publiek open. Er worden presentaties gehouden, rondleidingen en demonstraties georganiseerd.
17 november: Feest in Orpheus. In Apeldoorn sluit het personeel van de marechaussee het jubileumjaar af.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Eerste Criminaliteitsatlas van Nederland 1980-1986

Waar tiert de misdaad het weligst?

Door Koen Aartsma

Cijfers liegen niet

Dagelijkse vraag in politieke, ambtelijke en zakelijke kringen: Hoe kom ik aan statistisch materiaal om mijn verhaal te onderbouwen?
Er moet een — vaak op zichzelf niet al te sterke — stelling worden gestut met cijfermateriaal.
Als argumenten niet overtuigen, kunnen statistieken het 'bewijs' leveren. Ja, dat zijn de cijfers. Wetenschappelijk onderzoek. Representatieve steekproef. Statistieken liegen niet.
Zo kan de korpschef van Zoetermeer met de hand op zijn hart verklaren — zoals hij dat in het recente jaarverslag 1988 van zijn korps deed — dat het goed leven is in zijn 'groeistad Zoetermeer, waar anders!'
Minder misdrijven per 1000 inwoners dan het Nederlandse gemiddelde en veel minder dodelijke aanrijdingen.
Maar met dezelfde tabellen kan ook — als er bijvoorbeeld voor meer politie moet worden gepleit — worden aangetoond dat het percentage fietsendiefstallen in 'Sweet Lake City' veel hoger ligt dan het landelijke cijfer, dat er meer wordt vernield en dat er naar verhouding tweemaal zo vaak wordt doorgereden na een aanrijding.
We hebben al eens eerder aangetoond, dat met statistische cijfers alles te bewijzen valt. De statistiek is net zo betrouwbaar als degene die ze gebruikt. Daarom moet ook de eerste Criminaliteits-atlas van Nederland 1980-1986 — die onlangs bij het Centraal Bureau voor de Statistiek verscheen — met een stevige baal zout ('Cum Balo Salis' -CBS) worden gelezen. Maar de cijfers kloppen. *(AKA)*

De grote steden hebben elk hun specialiteit als het om misdrijven gaat. In Amsterdam wordt gestolen als de raven. Den Haag scoort hoog met vandalisme en doorrijden na een aanrijding. In Rotterdam worden veel sexuele delicten aangegeven.
Maar ook de provincie kan er wat van. In Groningen worden tweemaal zoveel geweldsdelicten gepleegd als in Friesland en Drenthe. Lelystad is veel onveiliger dan de aangrenzende Noord-Oost-Polder en in Zuid-Limburg wordt zwaar gezondigd, maar opvallend weinig bestraft.
Ziedaar een paar hete cijfers uit de eerste Criminaliteitsatlas van Nederland 1980-1986 van het CBS.

Wie alle misdrijven op een hoop gooit, ziet uit de statistische cijfers allereerst de grote steden oprijzen. Niet alleen in aantallen, maar ook relatief. Alle cijfers zijn namelijk per 100.000 inwoners gemeten.
De hoofdstad als het vaderlandse Sodom met de meeste slachtoffers, de meeste misdrijven (het driedubbele) en de meeste verdachten.
Op alle fronten is Den Haag 'goede tweede', al vallen er ook opvallend veel slachtoffers in Het Gooi. Rotterdam (met Rijnmond) neemt de derde plaats in, direct gevolgd door de provincie Groningen. Opvallend dat de buurprovincie Drenthe zoveel veiliger lijkt: daar vallen beduidend minder slachtoffers.

Eerlijk Opsterland

Waar wordt het meest gestolen? Amsterdam gooit hoge ogen met veruit de meeste slachtoffers, aangiften, verdachten, maar ook de meeste niet-vervolgden én de meeste schuldigverklaringen. Na Amsterdam volgen Nijmegen, Utrecht, Breda, Groningen, Den Bosch. Het minst wordt er gestolen in de provincies Drenthe en Friesland. Wat de laatste betreft: de allereerlijkste mensen wonen in Opsterland.
Veruit de meeste veroordelingen wegens diefstal werden geregistreerd in Roermond, Rotterdam en Venlo.

Gronings geweld

CdK Vonhoff komt met zijn provincie Groningen uit de statistiek naar voren als kampioen van de sector Vandalisme. Met de meeste vernielingen, de meeste verdachten en ook de meeste schuldigverklaringen. Daarvan leveren Winschoten en Delfzijl een behoorlijk aandeel. In Noord-Holland wordt tevens veel vernield en dat is niet alleen aan Amsterdam te wijten, maar bijvoorbeeld vooral ook aan Castricum, Hoorn en Heerhugowaard. Verder opvallend veel slachtoffers in Ermelo en Spijkenisse.
Niet-vervolgingen komen het meest voor in Brabant en Zuid-Limburg. Het zal adjudant Minor deugd doen, dat zijn RP-gemeente Wierden helemaal onderaan staat bij de vernielingen.
In Amsterdam worden de meeste geweldsdelicten geregistreerd, gevolgd

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

door regio Den Haag. Groningen slaat ook hier stevig toe, vooral in haar hoofdstad en in Winschoten. Andere knooksteden: Roermond, Nijmegen, Arnhem, Bergen op Zoom. Pas daarna komt Rotterdam . . .
Het minste geweld wordt in Friesland en Drenthe geproduceerd. Geweldsarme gemeenten: Weststellingwerf, Hardenberg en Wychen.

Sex in Zwolle

Sexuele delicten vonden de meeste slachtoffers in Amsterdam, in Gelderland-Zuid, Utrecht, Het Gooi en Den Haag.
Bekend werden de meeste delicten bij de politie in de regio Den Haag en Oost-Brabant. Zeer veel verdachten in Brabant, maar sinds de zaak-Oss lijkt daar weinig veranderd. Opvallend veel niet-vervolgingen in Brabant en Limburg. Schuldigverklaringen het meest in Amsterdam en Den Haag.
Opvallend is de volgorde van de ter kennis van de politie gekomen sexuele delicten. De top: Zwolle (!), Hilversum, Venlo, Uden, Vught, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Apeldoorn, Geldrop, Heerhugowaard.
Als het op slachtoffers aankomt liggen de kaarten anders. Dan zijn de beruchtste gemeenten: Nijmegen, Den Bosch, Veldhoven, Amsterdam, Huizen, Deventer, Baarn, Utrecht, Wychen, Leiden, Woerden, Geldrop, Veenendaal, Brummen.
Wie absoluut veilig wil zijn voor sexuele delicten kan het best in Weststellingwerf of Noordwijk, het Friese Achtkarspelen, Meppel, Raalte of Rijssen, Geldermalsen, Nunspeet, Sliedrecht of Oosterhout gaan wonen. In de Randstad en Limburg is het nergens helemaal koosjer.

Doorrijden

Het gebeurt overal, maar relatief de meeste slachtoffers van ongevallen met doorrijders vielen in de regio Den Haag (Leidschendam vooral), Bussum, Heerlen en Tiel. Berucht zijn ook De Bilt en Nieuwegein.
In Limburg zien we grote verschillen tussen Noord en Zuid. Naar verhouding tweemaal zoveel doorrijders in Limburg-Zuid, maar de kans op een veroordeling is daarentegen veel kleiner.
Er blijven veel doorrijders onbekend, daarom worden er in Zuid tweemaal zoveel niet vervolgd als in Noord en tenslotte worden er meer in Noord veroordeeld dan in het zwarte Zuiden.
De kans dat een doorrijder in Zuid-Limburg wordt veroordeeld is 1 op 15, in Noord is de kans 1 op 6.
Ook elders worden frappante verschillen geregistreerd. In Krimpen aan de IJssel rijdt vrijwel niemand (1 op 14.000) door na een aanrijding. In het nabije Leiderdorp daarentegen gebeurt dat opvallend vaak: bij 1 op de 314 inwoners.
Van de vier grote steden is Rotterdam de meest menselijke: daar wordt relatief weinig doorgereden na een aanrijding. De Hagenaars tonen in dat opzicht minder ruggegraat: zij staan als eerste aan de schandpaal, ver vóór Amsterdam.
De gemeente Achtkarspelen, die geen sexuele delicten kende (zie hiervoor), telt wel verbazend veel vluchters. Ze is daarmee de twijfelachtige topper van het hele noorden. Korpschef Ten Cate kan de Friese vlag dus wel weer binnenhalen.

Overig-Oost

Tenslotte een opmerking over de ongetwijfeld met zorg samengestelde CBS-Criminaliteitsatlas 1980-1986. In de tabellen 6-10 worden steeds weer twee onbekende politieregio's genoemd: Overig-West en Overig-Oost. De grensstreken? Of — omdat het onder Drenthe wordt vermeld — misschien de regio Diever en de Kanaalstreek? Het blijkt dat Overijssel-West en Overijssel-Oost zijn bedoeld. De computer zal het wel weer gedaan hebben.

■

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Met bijdragen van: Nico Geldrop, Piet Gorissen, Ton Muller, P.L. Putter, Wim de Rooij e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Mr. J.H. Grosheide over klant en produkt:

'Stelt de politie zich wel voldoende open?'

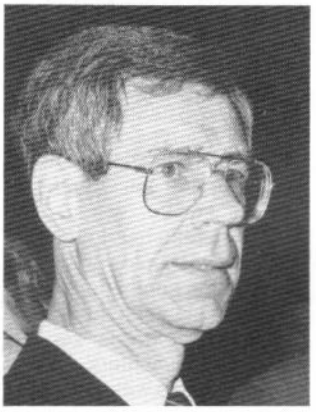

BREDA. — ,,Met de constatering dat de politie haar werk goed doet omdat er geen klachten over de kwaliteit zijn, kan niet worden volstaan.'' Aldus mr. J.H. Grosheide, directeur-generaal van Politie en Vreemdelingenzaken bij het ministerie van Justitie, op 1 maart j.l. bij de opening van een seminar voor het politiemanagement over 'Klantgerichte kwaliteit bij de politie' dat in Breda werd gehouden. ,,U zult moeten streven naar een voortdurend verbeteringsproces. Een top-down benadering door de hiërarchie ingegeven zal niet tot resultaat leiden. Daarvoor hebt u de medewerking van de basis nodig.''

Oom agent, sterke arm

De DG aarzelde met het hanteren van het begrip 'klant van de politie'. ,,Het is de vraag of er echt sprake is van een relatie tussen producent en consument. De contacten vinden plaats in een mix van oom agent en de sterke arm. Het is de spanning tussen de belangen van de overheid als vertegenwoordiger van de samenleving en de belangen van de individuele burger die het voor de politieambtenaar en zijn chef moeilijk maakt maar ook de uitdaging om onder onvoorspelbare omstandigheden het evenwicht te vinden. Bij velen die met de politie in aanraking komen zal niet altijd de gedachte ontstaan dat 'de klant koning is'.''

Mr. Grosheide vond dat er onderscheid gemaakt moet worden tussen de mensen die het niet gewenste politieprodukt ondergaan en de instanties die erom verzoeken of er opdracht toe verstrekken, de afnemers: het bestuur en het openbaar ministerie. Hij achtte een voortdurend en open overleg daarmee een belangrijke voorwaarde voor een optimale taakuitvoering.

Marktverkenning

,,De politie acteert nog erg vanuit een machtspositie in een tijd waarin gezag niet vanzelfsprekend meer is. Ze wordt op haar daden aangesproken en bekritiseerd. Meende de politie op het gebied van bescherming, bewaking en beveiliging van de burger nog een monopoliepositie te hebben, thans wordt ze beconcurreerd. De politie lijkt risico's te lopen. Die gaan niet alleen met bedreigingen gepaard. Ze bieden ook kansen, nieuwe mogelijkheden. Bij profitorganisaties blijkt in soortgelijke omstandigheden het begrip 'marktverkenning' een van de sleutelwoorden te zijn. Dan komen aspecten aan de orde als 'wat is onze markt?', 'op wie moeten we ons richten?', 'welke instrumenten kunnen we daarvoor gebruiken?'.

Het zou goed zijn deze vragen in aangepaste vorm ook binnen de politie maar eens aan de orde te stellen. Stelt zij zich bijvoorbeeld wel voldoende open voor de samenleving? Dat is het terrein waar het produkt geleverd wordt. Moet de methode van werken van de politie niet meer op geboekte resultaat bekeken worden? Is er voldoende aandacht voor produktiecijfers? En hoe zouden we die kunnen verhogen? Hoe verhoudt zich de gemeten prestatie tot de beschikbare financiën? Zijn er altenatieven ontwikkeld voor de gebruikelijke werkmethoden en wat weten we van de effecten? Wat doen we aan een goede beeldvorming?''

Mr. Grosheide vond dat op deze vragen binnen afzienbare tijd een gedegen antwoord verwacht mag worden. (AH)

Kats: Dorp zonder borden

MIDDELBURG. — Wat is het nut van verkeersborden als het merendeel van het publiek er langs rijdt zonder ze op te merken? Van de politie wordt verwacht dat ze efficiënter en doelmatiger met haar tijd omgaat. Is het dan zinvol dat een gemeente met weinig verkeersproblemen overbodig lijkende maatregelen handhaaft en de politie ze blijft controleren?

De groep Kortgene onderzocht hoe het stond met het nut van de maatregelen die in de loop van de jaren voor de kern van de bebouwde kom van Kortgene werden genomen om de verkeersveiligheid te dienen. De rijkspolitie kwam daarbij — aan de hand van criteria vastgesteld door de subcommissie verkeer, dat meewerkte aan de totstandkoming van het beleidsplan Samenleving en Criminaliteit — dat 48% van alle verkeerstekens (borden, pijlen en strepen op de weg, etc.) wel weg konden. Op een voorlichtingsavond voor burgemeester, wethouders en raadsleden van de gemeente Kortgene deed de rijkspolitie het voorstel de verkeerssituatie te herzien en alleen daar verkeerstekens neer te zetten waar het gedrag van de weggebruiker op geen andere wijze — door het aanleggen van parkeervakken, het *optisch versmallen* met strepen langs de kant, het plaatsen van struiken — kan worden beïnvloed. Het bestuur nam het plan over in de verwachting dat de burger de nieuwe maatregelen als logischer en doelmatiger zou ervaren. De gemeente zal er financieel voordeel van ondervinden omdat er minder onderhoud aan het straatmeubilair nodig is. De politie tenslotte verwacht ermee tijdwinst te kunnen boeken terwijl de werkelijke verkeersproblemen beter aangepakt kunnen worden.

Bij het beoordelen van de situatie in Kats, een woonkern aan de boorden van de Oosterschelde dat nagenoeg geen moeilijkheden op verkeersgebied kent, ontstond het idee alle ca. 40 borden etc., behalve de wettelijke aanduidingen van begin en einde bebouwde kom en doodlopende weg, te verwijderen. Bij de ca. 260 inwoners was aanvankelijk enige aarzeling te bespeuren maar ze achtten het experiment het proberen waard. Over een jaar zal de bevolking haar mening geven over hoe een dorp-zonder-borden bevalt. (AH)

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

MuseumStukken

De nasleep van de tragedie van Grootegast

Op 18 januari 1929 ging het falikant mis in het Groningse dorp Grootegast. Twee gemeenteveldwachters, Van der Molen en Meier, en twee Rijksveldwachters, Werkman en Hoving, gingen in de vroege morgen door de sneeuw naar een afgelegen huisje in Doezum. Zij hadden tot opdracht een moeder, die haar zes kinderen in de steek had gelaten, via de Officier van Justitie, weer in het juiste spoor te zetten.
Het probleem daarbij was dat zij samenleefde met een vrijgevochten vrijgezel, de harmonicaspeler Yje Wijkstra, die tot alles in staat was. Vandaar dit — voor die tijd — grootschalige optreden.
Binnen 15 minuten sneuvelden de vier veldwachters rond het woninkje. Wijkstra vluchtte gewond aan hand en been naar Groningen.
Tot zover in een notedop de tragedie die vanzelfsprekend uitputtend werd beschreven in de kranten en tijdschriften van toen.
Direct na de begrafenis vroeg men zich al af hoe het zat met de vuurwapenwet.

Een tweetal berichten uit de kranten geven nog een ander kijkje op datgene wat in die tijd onder onze bevolking leefde:

Tijdens de begrafenis van de slachtoffers van het drama te Grootegast hebben anarchisten getracht in Hoogkerk relletjes te verwekken. Zij riepen door middel van een spreekbuis de menschen op straat bij elkaar, schimpten op de politie en verheerlijkten den moordenaar.
De politie van Hoogkerk was te Grootegast bij de begrafenis, zodat de oproerkraaiers ongestoord hun gang konden gaan.
Des avonds werd een vergadering belegd waar een spreker uit Den Haag een rede hield over 'De misdaden door de politie zelf bedreven'.

In Den Haag werd in de nacht van 20 op 21 januari hevig gevochten tussen politie en herrieschoppers. Twee surveillerende dienders kregen het aan de stok met een paar notoire vechtersbazen. Ook hier weer werd geschreeuwd dat er in Groningen vier waren opgeruimd en dat het een goede zaak zou zijn als dit in het Haagse ook eens zou gebeuren.
Bij de aanhouding werd de oudste agent bewusteloos geschopt. De tweede redde zich door een aantal schoten te lossen. Een week later stonden de ergste belhamels terecht. Er werd zes maanden cel geëist. De uitspraak was: Vijf maanden voor de één en vijf maanden voor de ander.
Grootegast en Opende zaten intussen zonder politie.
Vandaar deze advertentie:

f. 1920. Kleedinggeld f. 120 p.j., rijwieltoel. f. 50 p.j. Voor vrije woning wordt voor Grootegast f. 170 en voor Opende f. 155 van de jaarwedde ingehouden.
Pens.st. 8%.
Stukken inzenden vóór 10 Febr. 1929.

Het kan verkeren. De één kreeg een begrafenis met korpseer en de ander een tevredenheidsbetuiging.

De Minister van Justitie heeft zijn bijzondere tevredenheid betuigd aan H.L.J.S. Stietema en J.C. van der Woude, beide majoor-rechercheur van politie te Groningen, wegens hun flink en doortastend optreden bij de arrestatie op 18 januari van den moordenaar van twee rijksveldwachters en twee gemeenteveldwachters uit de gemeente Grootegast.

P.H. v.d. Most, een enthousiaste hondenliefhebber, die in ellenlange verhandelingen de lezers van het Algemeen Nederlandsch Politie Weekblad al maanden lang ervan wilde doordringen dat een surveillancehond het antwoord is op de schietgrage criminelen zag zijn koren bloeien. In een meeslepend betoog 'Als het kalf verdrongen is?' schilderde hij hoe het anders en beter zou zijn afgelopen als er een hond was ingezet.
Anderen maakten zich druk over een blijvend gedenkteken op de graven van de slachtoffers. Jan Bultena te Loppersum is de penningmeester van het comité en het streven is *de eenheid van de Nederlandsche Politie, zoo schoon tot uiting gekomen bij de plechtige teraardebestelling der slachtoffers te bestendigen.*
Vier maanden later, het is al eind mei, is er *f.* 580.— binnen gekomen. Het streefbedrag is *f.* 2000,—.
De Leeuwarder Courant meldt dat een ander comité uit de burgerij van Grootegast zich met een verzoek tot de gemeenteraad heeft gericht om in de vestibule van het gemeentehuis een gedenksteen te mogen plaatsen ter gedachtenis van de vier vermoorde veldwachters.
Slechts enkele weken later, op 29 maart 1929 wordt in aanwezigheid van de weduwen de steen onthuld. Notaris L.M. Bruins voert het woord. Hij spreekt met klem de geruchten tegen dat de dader de leer van communisme zou hebben aangehangen en de beginselen van die leer zou hebben uitgedragen. Neen, iemand die uit overtuiging handelt is niet zo geniepig bedacht op eigen lijfsbehoud. Buren hebben immers gezien dat Wijkstra telkens voor eigen lijf dekking zocht in en door zijn huis.

(wordt vervolgd)

De slachtoffers van Wijkstra.
V.l.n.r.: Van der Molen, Hoving, Meier en Werkman.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Zaalvoetbalteam Haarlem. *(Foto: TR Amsterdam)*

GP Haarlem wint het Lieverdje

AMSTERDAM. — Het team van de gemeentepolitie Haarlem heeft op 10 februari j.l. in de sporthal 'De Scheg' te Uit'hoorn 'Het Lieverdje' gewonnen. Het is een replica van het beeldje dat op het Spui in de hoofdstad veel politiemensen herinnert aan de lieverdjes waarmee ze in hun werk in aanraking komen. Het is bedoeld als wisselprijs die door de afdeling jeugd- en zedenzaken van de rijkspolitie van het district Amsterdam beschikbaar is gesteld voor de winnaars van het zaalvoetbaltournooi voor de JJZ-teams dat vanaf 1989 jaarlijks zal worden georganiseerd.
Het initiatief daarvoor werd genomen door de RP-Amsterdam. Nico van Geldrop is de animator. Aan het evenement namen deze keer vier teams van de gemeentepolitie en vier ploegen uit acht districten van de rijkspolitie deel. Veel teamleiders hadden gebruik gemaakt van de mogelijkheid om dames op te stellen.
In de kruisfinales, waarin de RP-combinatie Alkmaar/ Amsterdam het moest opnemen tegen de GP Haarlem en de RP'ers van Nijmegen/ Eindhoven tegen de GP Utrecht speelden, bleek het overwicht van de gemeentepolitie. De RP-collega's werden met respectievelijk 0-6 en 1-5 op achterstand gezet. In de finale won Haarlem met 2-1 van Utrecht.
Burgemeester J.E. Castenmiller van Uithoorn reikte de prijzen uit. In 1990 zal Haarlem de trofee verdedigen. Bij dat tournooi zullen alle deelnemende teams dames opstellen.

(AH)

Het Lieverdje.
(Foto: TR Amsterdam)

Congressen

• Op 26 april wordt in het World Trade Centre in Amsterdam het derde congres voor politie en beveiligingsindustrie georganiseerd. Er wordt gesproken over de **kwaliteit van de surveillance.** De bijeenkomst wordt geopend door mr. J. de Ruiter, Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te Amsterdam.
Inleiders zijn o.a. de Enschedese korpschef P.D. IJzerman (voorzitter van het Coördinerend Politieberaad), mr. B. Staal (algemeen directeur van Randon) A.J.N. de Jong (directeur Control Risk Benelux) en K.J.H.H. Sietsma (security manager Philips Nederland). Voorzitter is dr. J.J.M. van Dijk, hoofd van de directie Criminaliteitspreventie (i.o.) van het ministerie van Justitie.
Het congres is bestemd voor beleidsmakers in overheid, bedrijven, politie, beveiligingsindustrie en wetenschappelijke onderzoekers in Nederland en België. De kosten voor deelneming zijn *f* 625,— (excl. BTW).
Inlichtingen en aanmelding: Nederlands Instituut voor Eigentijdse Studiën, tel. 070-862909/876482.

• Op 10 mei is er in 'De Reehorst' in Ede een symposium met als onderwerp: **Middenkader bij de politie.** De bijeenkomst is bedoeld voor brigadiers, opperwachtmeesters en adjudanten. Inlichtingen: Vermande, tel. 03200-22944 (tst. 245).

• België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland onderhandelen al enige jaren over de harmonisatie van wapen-, drug- en vreemdelingenwetgeving, van strafrechtelijk- en vreemdelingenbeleid en van politiële en justitiële samenwerking na de opheffing van de grenscontrole. Er zal een tweedaagse **Schengenconferentie** worden georganiseerd waarin de uitkomsten van de onderhandelingen zullen worden besproken. De datum en plaats van de bijeenkomst zijn nog niet bekend. Het congres is bedoeld voor rechters, leden o.m., kamerleden, docenten aan de universiteiten en leden van politie en marechaussee. Het wordt georganiseerd door het Seminarium Van Hamel van de Universiteit van Amsterdam. Deelneming geschiedt op uitnodiging.
Informatie: Sem. Van Hamel, Kloveniersburgwal 71, 1012 CZ Amsterdam.

• Op 13 juni a.s. organiseert Rotary International in Eindhoven een middag-symposium onder de titel **Is sport nog spel?** Daaraan zal worden meegewerkt door Freek de Jonge, Mart Smeets, dr. P. Winsemius, dr. A.P. Hollander en de Rotterdamse hoofdcommissaris R.H. Hessing. De inleiders zullen o.a. spreken over sport en handhaving van de openbare orde en over de indamming van het voetbalvandalisme. Belangstellenden kunnen voor de bijeenkomst inschrijven door *f* 45,— over te maken op bankrekeningnr. 40.81.14.312 t.n.v. 'Disco 1989' te Eindhoven.
Informatie: P.C. Postma, tel. 04970-14192.

• Van 21 t/m 23 juni a.s. zal in 'de Oosterpoort' in Groningen het internationaal congres **Sexual Child Abuse**, sexuele kindermishandeling binnen het gezin, worden gehouden. Dit 'werkerscongres' moet leiden tot een inventarisatie en uitwisseling van de Nederlandse en de Amerikaanse situatie op het terrein van hulpverlening, politie en justitie, preventie en voorlichting en wetenschappelijk onderzoek. De deelnemersprijs bedraagt *f* 450,— (excl. overnachtingen, diners, etc.). Aanmeldingen voor 1 mei a.s.
Inlichtingen: tel. 010-4081144.

■

WWW.RIJKSPOLITIEFOTO

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Kort & Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• In maart is bij de gemeentepolitie van Arnhem een landelijke proef met een geautomatiseerde **fotoverzameling van criminelen** begonnen. In het systeem vervangt videoapparatuur de fotoboeken. (Vkr)

• Justitie schat dat er jaarlijks voor 2,6 miljoen **verkeersovertredingen** wordt bekeurd. Ze legt ca. *f* 240 miljoen aan boetes en transacties op. Van dat bedrag wordt 4 á 5% niet geind. (NRC)

• In 1988 was er **6% meer verkeer** op de weg dan het jaar daarvoor. Het aantal doden als gevolg van verkeersongevallen daalde van 1485 naar 1355. Er gingen 13.630 gewonden naar het ziekenhuis. In 1987 waren dat er 13.959. (Vkr)

• In november 1988 waren meer dan de helft van de alarmeringen die bij **06-11** in Den Bosch binnenkwamen loze meldingen. (De Koppel)

• In New York (VS) opereren bendes die — op verzoek en tegen betaling — foutgeparkeerde auto's ontdoen van de **wielklem.** Ze kunnen binnen enkele seconden vertrekken in plaats van uren op de parkeerpolitie te hoeven wachten. De politie is op die manier in anderhalf jaar al tweederde van haar klemmen kwijtgeraakt. (RAI-actueel)

• Op initiatief van de Nederlandse Politieacademie in Apeldoorn en het Politiestudiecentrum in Warnsveld wordt er van 3 t/m 7 juli a.s. voor politieofficieren van de lidstaten een **European Police Summer-Course** georganiseerd. De cursus is opgezet om te komen tot uitwisseling van ervaringen en inzichten door politiechefs. Dit om de internationale samenwerking na 1992 te bevorderen en een verdere professionalisering van de politie in Europa te bewerkstelligen. Main item: Police innovations in Europe. (NPA/PSC)

• Per jaar verdrinken in ons land ca. 50 kinderen. 150 Jonge **drenkelingen** worden net op tijd gered en moeten naar het ziekenhuis. (Vkr)

• Meer dan 700 Britse automobilisten die waren veroordeeld wegens rijden onder invloed zijn **ontslagen van vervolging** omdat de dokter die het onderzoek deed in alcohol gedoopte watten gebruikte. (Vkr)

• Jaarlijks moeten in ons land 50.000 personen zich medisch laten behandelen na een **hondebeet.** Daarvan zijn 280 ziekenhuisopnames nodig. De bijtgraagste honden zijn rottweilers, (pitt)bullterriers en herders. Het behandelen van de beten kost *f* 12 miljoen per jaar. (Vkr)

• Van de 100 **ongevallen op autosnelwegen** vinden er 70 op de linkerstrook plaats, 15 op de rechter- en 15 op de vluchtstrook. (Elsevier)

• Ca. 1500 agenten van politie overwegen **van standplaats te ruilen,** zo heeft de Universiteit van Twente ontdekt. Privé-omstandigheden (werk partner, heimwee, etc.) spelen bij die keus een grote rol. (NRC)

• In Amsterdam is het aantal **drugsverslaafden** sinds 1982 gedaald van 12.000 naar 7.000. De gemiddelde leeftijd van de harddruggebruikers is tot 1987 gestegen van 26 naar 30 jaar. (Parool)

• De burgemeester van Hoogezand-Sappemeer heeft zijn politie opdracht gegeven **geen namen meer vrij** te geven van straten waar misdrijven hebben plaatsgevonden. Bovendien mogen de initialen van de slachtoffers niet meer worden vermeld. De burgemeester wil zo voorkomen dat de privacy van het slachtoffer wordt aangetast en bepaalde buurten als onveilig worden gekwalificeerd. (De Journalist)

Vredesvrouwen moeten zitten, atoomgekken mogen schieten . . . (Foto: Jaap Spieker)

Sitte of sjitte

LEEUWARDEN. — Een 60 jarige Friese vrouw die in Woensdrecht had gedemonstreerd tegen de plaatsing van kernwapens had bij haar activiteiten vier dagen hechtenis opgelopen. Die straf mocht ze in Leeuwarden, in het districtsbureau van de rijkspolitie uitzitten. Ze wist zich gesteund door een groep ('Vrede en alle Goeds') medestanders uit Grouw die buiten het hek van het complex een spandoek had ontvouwd. (JS)

Concertagenda 1989 RP-Kapel

DRIEBERGEN. — De data voor de jubileumconcerten vanwege het 40-jarig bestaan van de Rijkspolitiekapel voor de districten Apeldoorn en Zeeland staan nog niet vast, maar overigens is de agenda van 1989 voor het orkest volgeboekt.

12 mei: jubileumconcert distr. Friesland in Bolsward.
20 mei: optreden in Delden.
26 mei: jubileum distr. Den Haag.
10 juni: optreden in Hulsberg, Limburg.
12 sept.: optreden tijdens internationaal helicongres in Amsterdam (in optie).
20 sept.: jubileumconcert distr. Nijmegen in Elst (in optie).
29 sept.: jubileumconcert Dienst Luchtvaart te Schiphol.
6 okt.: optreden in Barendrecht.
13 okt.: optreden in Hardinxveld-Giessendam.
27 okt.: jubileumconcert distr. Utrecht/AVD (in optie).
3 nov.: optreden in Veendam.
24 nov.: jubileumconcert distr. Eindhoven in Eindhoven.
8 dec.: slotmanifestatie kapel in Utrecht of Den Haag.
20 dec.: jubileumconcert district Dordrecht.

Voorts is de kapel te zien en te beluisteren bij de inhuldiging van de vierdaagselopers in Nijmegen op 21 juli.
Voor 23 juni, 15 en 22 september en 15 december a.s. worden de beëdigingen van nieuwe RP-collega's opgeluisterd. Mogelijk dat van 8 t/m 10 september een muzikale trip naar Duitsland wordt gemaakt. (JH)

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

noteren: naam, adres en telefoon van uw info !

ALGEMENE INSPEKTIE
R.M.I. MOEHARRAM,
Postbus 958, 2270 AZ Voorburg
tel. 070-577111.

DISTRICT ALKMAAR
J. DE VRIES,
James Wattstraat 19,
1817 DC Alkmaar
tel. 072-195555.

DISTRICT AMSTERDAM
W. VAN PELT,
Postbus 20235,
1000 HE Amsterdam
tel. 020-226322.

DISTRICT APELDOORN
H. VAN ELTEREN,
Postbus 9018,
7300 DX Apeldoorn
tel. 055-774144.

DISTRICT BREDA
S.G.M. WORM,
Postbus 90114, 4800 RA Breda
tel. 076-224061

DISTRICT DORDRECHT
W. DE ROOIJ,
Postbus 174, 3300 AD Dordrecht
tel. 078-165555.

DISTRICT DRENTHE
VAKANT

DISTRICT EINDHOVEN
E.P.M. VAN DOOREN,
Postbus 564, 5600 AN Eindhoven
tel. 040-332211.

DISTRICT FRIESLAND
T. FENNEMA,
Postbus 103, 8500 AC Joure
tel. 05138-12435.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
VAKANT

DISTRICT GRONINGEN
J. MARING,
Postbus 30037,
9700 RM Groningen
tel. 050-269444.

DISTRICT 's-HERTOGENBOSCH
G.J. HARMSEN,
Postbus 90163,
5200 MS Den Bosch
tel. 073-201911.

DISTRICT LIMBURG
H.J.H. CLABBERS
A.W.M. STEENS,
Postbus 966, 6040 AZ Roermond
tel. 04750-71515.

DISTRICT NIJMEGEN
M.A. LIESKAMP,
Postbus 9109, 6500 HL Nijmegen
tel. 080-228273.

DISTRICT OVERIJSSEL
L.TH. REIJGERSBERG,
Postbus 611, 8000 AP Zwolle
tel. 038-210625.

DISTRICT UTRECHT
J. VAN HAAFTEN,
Postbus 345, 3700 AH Zeist
tel. 03404-19821.

DISTRICT ZEELAND
J.A.C. MULLER,
Postbus 5009,
4330 KA Middelburg
tel. 01180-32111

ALGEMENE VERKEERSDIENST
R. VAN REES,
Postbus 100,
3970 AC Driebergen-Rijsenburg
tel. 03438-14242.

DIENST LUCHTVAART
H.G. DAMVELD,
Postbus 7577, 1117 ZH Schiphol
tel. 020-5185911.

RIJKSPOLITIE TE WATER/SEKR.
R. VOSKAMP-VOESTERMANS,
Postbus 117, 3970 AC Driebergen
tel. 03438-14242

SCHOLEN:

Opleidingsschool Harlingen:
M.T. BERENDSEN,
Kon. Wilhelminastraat 41
8860 AC Harlingen
Tel. 05178-16541.

Centrale Opleiding Mobiele Eenheden:
H.J.H. CLABBERS,
Postbus 6020,
6077 ZG Herkenbosch
tel. 04752-2530

Verkeersschool/RP-museum:
P. GORISSEN,
Postbus 9034,
7300 ET Apeldoorn
tel. 055-330903.

C.I.O.V.: VAKANT.

RESERVE RIJKSPOLITIE
P.G. VAN DER VLIES,
Heemskerklaan 47,
8072 AB Nunspeet
tel. 03412-54444

VEILIGHEIDSDIENST KONINKLIJK HUIS
W. DE WIT,
Postbus 20414
2500 AK Den Haag
tel. 070-659800

INFO-SPORT
D. OBBES,
Van Leijnstraat 38,
3791 VS Achterveld
tel. 03425-2282

Even uitblazen

LEEUWARDEN. — Op 22 maart j.l. zijn alle twaalf ademanalyse-apparaten waarover de Friese politie thans beschikt, bij een grootscheepse provinciale alcoholcontrole bij het publiek geïntroduceerd. Veilig Verkeer Nederland had twintig vrijwilligers op pad gestuurd om alcoholvrije chauffeurs met een blikje fris te belonen. Honderdtwintig politiemensen controleerden bijna 3300 automobilisten. 21 Van hen mochten op de bureaus van de rijks- en gemeentepolitie 'even uitblazen'. (AH)

Fris achter het stuur . . .
(Foto: Jaap Spieker)

(On)behoorlijk

DEN HAAG. — De burger die zich tot de Nationale Ombudsman wendt over het optreden van de politie doet dat vooral omdat hij klachten heeft over de wijze van bejegening (GP: 45,6%, RP: 40%). De tweede reden om te klagen vormt het gemis aan dienstbetoon door de politie (GP: 26,2%, RP: 27,7%).
In 1988 ontving ons nationale geweten 4021 schriftelijke klachten. Dat betekende een stijging van 33% ten opzichte van een jaar eerder. Van dat totaal betroffen er 2546 het handelen van de rijksoverheid en de politie. De meeste klachten — hoe kan het anders — richtten zich tegen de belastingdienst. De burger beklaagde zich 391 maal (ca. 15%) over de politie (GP: 315, RP: 76). Mr. drs. M. Oosting vindt dat grote aantal ,,begrijpelijk omdat het een terrein betreft waar bij uitstek feitelijk wordt opgetreden en (. . .) dwangmiddelen kunnen worden toegepast.''
De activiteiten van de ombudsman leidden in 1988 tot het uitbrengen van 182 rapporten over het politieoptreden. Daarvan oordeelde hij 42 maal dat het handelen van Hermandad 'behoorlijk' was verlopen. 41 Maal sprak hij het 'niet behoorlijk' uit. (AH)

WOUT

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Hondengeleider Oscar Alstede:

'Een hond moet hond zijn'

A-sociale honden

Politiehondengeleiders worden regelmatig gevraagd te assisteren bij het vangen van gevaarlijke en agressieve dieren. Hoewel ze geen opleiding krijgen over het natuurlijke gedrag van honden. Collega Oscar Alstede uit Goedereede is iemand met zo'n job. Hij heeft eigener beweging de kennis over de psyche van de hond verzameld. Hij vangt nu niet alleen kwaaie honden, hij probeert ze ook hun a-sociaal gedrag af te leren. RPm-info ***Wim de Rooij*** *zocht hem op en liet de hobbyist aan het woord. ,,Aan agressieve pittbulls valt niets meer te doen. Eigenlijk kun je ze het best maar meteen doodschieten.''*

Oscar Alstede en zijn 'roedel'. *(Foto: TR Dordrecht)*

GOEDEREEDE — Als ik via de achterdeur binnenkom begint de Golden Retriever te blaffen. Met een 'ga weg' wordt hij gedecideerd op z'n plaats gezet. Kort daarna mag de hond het 'goede volk' toch nog even besnuffelen. Oscar Alstede (26) legt uit waarom. ,,Dit is een sociale hond. Normaliter bekleedt hij in dit huis de laagste rangorde. Toen jij binnenkwam was je voor hem nog lager. Dat liet hij blijken door te blaffen en te grommen. Je komt immers op zijn territorium, dat hij van nature bewaakt. Het heeft ook te maken met zijn plaats in de 'roedel', waarvan ik in zijn ogen de leider ben. Door hem in z'n hoek te zetten, begreep hij, dat de situatie onder controle was. Maar toch moet je je even laten besnuffelen, want het is tenslotte óók zijn terrein, waar je op komt.'' Oscar Alstede is wachtmeester 1e klasse bij de groep Goedereede en één van de surveillancehondgeleiders in het district Dordrecht. Het omgaan met honden is zijn grote hobby. Behalve surveillancehond Rex wordt huize Alstede bewoond door Mechelse herderpup Robby en Golden Retriever Arno.

Oscar Alstede is gek op honden. Sinds november 1987 maakt hij deel uit van de hondenbrigade van het district Dordrecht. Hij doet er met z'n collega's van alles aan om de brigade te promoten. In maart verscheen een keurig jaarverslag en een artikel in 'De Sjampetter', het personeelsblad van het district.
Aan een brochure wordt keihard gewerkt en als de financiën meezitten, komt er ook nog een eigen video. Daarmee willen de hondengeleiders langs de groepen om hun verhaal aan de collega's te vertellen en zo meer begrip voor hun werk te krijgen. De surveillancehond is immers niet alleen maar bijthond!

De hondenhobby heeft Alstede van zijn grootvader, die in Spijkenisse slechts enkele straten verder woonde. Als kind ging hij regelmatig naar hem toe. ,,Die man was een enorme liefhebber van honden en hij kon zich helemaal in de gedachtenwereld van de hond inleven. Hij kon er verschrikkelijk mooi over vertellen. Uren heb ik naar hem geluisterd.'' De eerste hond van de toen zesjarige Oscar was een tekkel. Een lieve hond, die erg oud zou worden. De tweede, een boxer, was een probleemgeval.
,,Het dier luisterde verrekt slecht en reageerde vrij agressief. Ik ben toen met die hond naar een gedrags- en gehoorzaamheidscursus gegaan. Het was wel aardig, maar we leerden er niets. Toen ben ik naar de bibliotheek gegaan en daar heb ik een aantal boeken gehaald. Ik wilde de oorzaak weten, waarom die hond zo reageerde. Dan pas kun je er wat aan doen. Later bleek dat de hond gewoon niet wist, waar hij aan toe was. In de eerste maanden van zijn leven is hij verkeerd opgevoed. Met veel geduld heb ik dat kunnen bijbrengen.'' Alstede wil toch wel even kwijt, dat hij het jammer vindt, dat de surveillancehondgeleiders bij de rijkspolitie geen opleiding krijgen over het natuurlijk gedrag van de hond. ,,We moeten wel gevaarlijke en agressieve dieren vangen, maar de kennis daarvoor moet je wel ergens anders opdoen. Daarbij is het risico groot, dat je verkeerd wordt voorgelicht.''

Pitt-Bull

Op z'n standplaats Goedereede kwam Oscar in contact met Paul Scheurleer, een gecertificeerd therapeut voor honden met een probleemgedrag. Daar leerde de Dordtse hondengeleider verder. Onder andere over de verschillen tussen aangeboren en aangeleerd gedrag. Dat is van doorslaggevend belang bij het wel of niet

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

kunnen resocialiseren van een hond. Een voorbeeld van een (slecht) aangeboren gedrag is de pitt-bull terriër. ,,Deze honden zijn niet meer te resocialiseren. Eigenlijk kun je ze het beste maar doodschieten, want ze zijn nooit te vertrouwen."
Alstede wil zijn boude uitspraak graag uitleggen. ,,Een hond praat door zijn lichaamshouding. Hoe houdt hij zijn staart, zijn kop enz. We noemen dat het sociale gedrag. De hond kan daarmee inschatten of hij voor z'n tegenstander wel of niet een straatje om moet gaan. Als dit sociale gedrag er bij de hond uit is, van jongs af aan verkeerd gegroeid is of van nature niet aanwezig is, blijft een gevaarlijk gedrag over dat voor maatschappelijke overlast zorgt. De hond kan zowel agressief als angst-agressief worden. Een pitt-bull kent geen sociaal gedrag. Hij heeft een vechtmentaliteit. Dat openbaart zich plotseling. Soms al bij honden van acht maanden en soms pas na vijf jaar. Tot die tijd kunnen ze vreselijk aanhankelijk zijn voor het gezin waarin ze leven. Dat maakt die dieren juist zo verraderlijk. Als die vechtlust opduikt wordt het een moordenaar zonder uiterlijke verschijnselen te vertonen. Dat gedrag is er helemaal uitgefokt en hij zal je ineens aanvallen. De hond is getraind in de jacht op grote dieren, zelfs op beren. Dan móet je wel doden, anders ga je er zelf aan. De pitt-bull wil alleen maar doden om zelf te overleven. Pijn is voor hem een prikkel om juist verder te gaan. Neen, met resocialiseren bereik je bij deze honden totaal niets. Liquideren, voordat ze gevaarlijk worden, is eigenlijk het enige middel."

Opvoeding

Naast een aangeboren gedrag kent een hond aangeleerd gedrag. De baas is hierin de belangrijkste schakel. ,,Een hond kan niet denken en redeneren. Het is een gewoontedier. Je zult hem als baas moeten leren wat wel en niet mag. Hierbij moet je erg consequent zijn. Als baas moet je je verplaatsen in de leer en leefwereld van de hond. De opvoeding van de hond is daarom zo belangrijk."
Inmiddels heeft Oscar bij de resocialisatie van zo'n tien honden geassisteerd. Vooral Golden Retrievers, waarvan de raskwaliteit door het vele fokken aanzienlijk is teruggelopen. ,,Je moet het eigenlijk zien als reclasseringswerk. Er ligt een probleem tussen de hond en de baas. Een verkeerd aangeleerd gedrag moet worden teruggedraaid en dat kan de baas zelf niet."
Als de eigenaar van de hond met het probleem komt, volgt er eerst een uitgebreide 'intake'. Er wordt informatie verzameld over de gezinssamenstelling, de stamboom en de opvoeding van de hond, hoe gaat men met de hond om en wat is het probleem.
,,Dan probeer je het probleem op te wekken. Zelf constateren, waar het aan schort. De hond is meestal zijn rangorde ontsprongen. Aanvankelijk was hij daarin de laagste, maar hij is opgeklommen naar de bovenste plaats. Hij reageert grommend op de deurbel en zal z'n baas bijten, als hij wordt gecorrigeerd."
In tien avonden, thuis in de vertrouwde omgeving van de hond en z'n baas, wordt er door de gedragstherapeuten aan de resocialisatie gewerkt. Daarna volgt er meestal nog een gedrags- en gehoorzaamheidscursus, om baas en hond verder te begeleiden en zodoende ook tussen andere honden te resocialiseren. De gedragstherapeuten zullen baas en hond op hun fouten wijzen. ,,Je leert de baas op een juiste manier zijn hond aan te pakken. Niet slaan en dergelijke, maar op een bestraffende manier toespreken. Baas en hond moeten weer hun juiste plaats innemen. Want beiden hebben een probleem. De hond moet een stapje terugdoen. En de baas kent nu de oplossing. Hij leert hoe hij zijn huisdier moet aanpakken. De maatschappelijke overlast is verdwenen. En de hond? Die wordt weer gewoon hond."

(WdR)

136 pag./ing.

Fl 26,80

ISBN 90-6145-037-3

Verkrijgbaar bij de uitgever of via de boekhandel

Politie-optreden bij vrouwenmishandeling

Het politie-optreden bij vrouwenmishandeling wordt gekenmerkt door terughoudendheid. In het onderzoek, waarvan in dit boek verslag wordt gedaan, gaat de auteur na, mede met behulp van participerende observatie en interviews, welke de achtergronden zijn van de terughoudende opstelling van de politie. Daarbij wordt uitvoerig aandacht besteed aan de politiecultuur. Tevens onderzoekt zij hoe vrouwen, die van mishandeling het slachtoffer zijn geworden, het terughoudende politie-optreden ervaren.

De auteur komt tot de conclusie dat de politie meer begrip moet hebben voor mishandelde vrouwen, wat kan betekenen dat er minder vaak gesust en bemiddeld wordt en dat vaker gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheden ter beëindiging van de mishandeling.

Drs. Marianne Wöstmann is sociaal-psychologe en als wetenschappelijk onderzoekster verbonden aan de Juridische Faculteit van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zij publiceerde reeds eerder over dit onderwerp.

VAN DEN BRINK LOCHEM

Postbus 14, 7240 BA Lochem, tel. 05730-3651

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co is een juridische uitgeverij met bijzondere aandacht voor publicaties op het terrein van de politie.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Postbus 20099

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (6)

Met verbazing en afkeuring heb ik het artikel 'Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (1)' in het RP-magazine gelezen.
Ik sta er versteld van dat een dergelijk, zo moeilijk liggend onderwerp, in ons Korpsblad is gepubliceerd. En dan nog zo eenzijdig, simpel en belerend van inhoud.
Ik vraag mij dan ook af wat de ware bedoeling ervan is om zo uitvoerig op het eenvoudig weigeren van een advertentie in te gaan.
Is het een welkome gelegenheid die volgaarne wordt aangegrepen om van een stellingname in deze kwestie te kunnen doen blijken en die zelfs te propageren? Jammer, . . . en laten we hopen voor deel 2 gespaard te blijven.

Met welgemeende gevoelens van een belangstellend abonnee,

F. Hylkema,
Velp.

• *Uw brief kwam te laat binnen om — zo uw argumenten daartoe aanleiding zouden geven — van invloed te zijn op de verschijning van een tweede publicatie over de reis. We kunnen u verzekeren dat de ware bedoeling van de artikelen geen andere was dan de lezer te informeren over de achtergronden van de vereniging die de reis organiseert, over het programma dat de deelnemers kunnen verwachten en over het doel dat met het bezoek van Nederlandse politiechefs aan Zuid-Afrika wordt gediend. Niets meer en niets minder. De keus om te gaan is aan de lezer.*

(Red.).

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (7)

Geachte collega's,

Zoals u waarschijnlijk vernomen hebt organiseert de Stichting herstel Culturele Betrekkingen Nederland-Zuid Afrika binnenkort voor een aantal Nederlandse politie-officieren en officieren van de Koninklijke Marechaussee een reis naar Zuid-Afrika. Op verschillende niveaus hebben nederlandse politiemensen te kennen gegeven zich hiermee niet te willen inlaten. Zo weigerde de redactie van het RP-magazine een advertentie van de Stichting Herstel en distiantieerden de Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie in zijn vergadering met alle districtscommandanten van de Rijkspolitie, en de korpsleiding van de

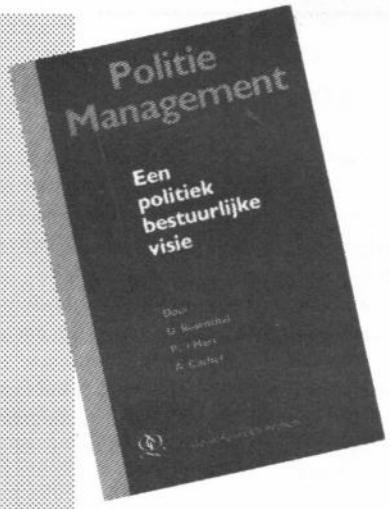

POLITIE MANAGEMENT

een politiek-bestuurlijke visie

door

prof.dr. U. Rosenthal, drs. P. 't Hart en drs. A. Cachet

Wat staat de politie te wachten in de jaren negentig en hoe kan zij daarop anticiperen en reageren?

Omvang 152 pag., f 40,25

Voor telefonische bestellingen: 05700-33155.

250 JAAR 1739-1989

GOUDA QUINT BV / ARNHEM

6801 MK Arnhem, Postbus 1148
Telefoon 085-454762

Ook verkrijgbaar via de boekhandel.
Prijswijzigingen voorbehouden

(UITGEVERSMAATSCHAPPIJ S. GOUDA QUINT/D. BROUWER EN ZOON)

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Haagse gemeentepolitie, zich van een brief die men van genoemde stichting ontving. Inmiddels zijn over deze zaak Kamervragen gesteld aan de Ministers van Justitie, van Defensie en van Buitenlandse Zaken.
Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen, dat er collega's zijn die op het aanbod zullen ingaan. Echter om het verzet binnen de Nederlandse Politie tegen dergelijke initiatieven duidelijker gestalte te geven willen wij komen tot een advertentie in één — of eventueel meerdere — van de grote landelijke dagbladen, waarin Nederlandse politiemensen hun afkeuring uitspreken over het initiatief van de Stichting Herstel.
Deze advertentie zou dan eind april of begin mei in de kranten moeten verschijnen, dit met name omdat de Stichting Herstel op 6 mei in Amersfoort een bijeenkomst heeft georganiseerd voor degenen die wel op hun verzoek willen ingaan. Wij denken hierbij aan de volgende tekst:
Oproep aan Nederlandse politie-officieren en officieren van de Koninklijke Marechaussee.
,,De Stichting Herstel Culturele Betrekkingen Nederland Zuid-Afrika werft Nederlandse politiemensen voor een bezoek aan collega's in het apartheidsland. De Zuidafrikaanse politie is verantwoordelijk voor de vervolging, mishandeling en dood van duizenden zwarten. Wij doen een klemmend beroep op onze collega's die tegen onze verwachting in op dit initiatief in willen gaan: wees geen legitimatie voor het apartheidsregime. Distantieer u van dit initiatief van de Stichting Herstel. Al gaat maar één Nederlandse politieman in dit kader naar Zuid-Afrika, dan werpt dat een smet op de hele Nederlandse politie.''

Indien u deze advertentiecampagne actief — dat wil zeggen met ondertekening en door middel van een financiële bijdrage variërend van *f* 10,— tot *f* 25,— — wilt ondersteunen stort dan een bedrag op girorekening 580900 van de Anti Apartheids Beweging Nederland onder vermelding van 'advertentie politie'.

Voor meer inlichtingen kunt u zich eveneens wenden tot de AABN, Lauriergracht 116, Amsterdam, telefoon 020-267525. Vragen naar Bing Müller of Bram Zijderveld.

Met collegiale groet,

Johan Bodrij, officier der Rijkspolitie 2e klasse te Middelburg;
Emile Kolthoff, dirigerend officier der Rijkspolitie 3e klasse te Leiderdorp;
mr. Anneke Visser, commissaris van gemeentepolitie te 's-Gravenhage.

Bekeuring

Hoewel de feiten in het verhaal 'De loop van het recht . . .' over de bekeuring na een parkeerovertreding in het RP-magazine van februari j.l. juist zijn, komt mijns inziens te weinig tot uiting waarom ik gehandeld heb zoals ik gedaan heb. Dat deed ik in de eerste plaats om na te gaan in hoeverre ik dezelfde 'rechten' zou hebben als zwaardere gevallen wat betreft de keuze van opgelegde straf. In de tweede plaats om aan de kaak te stellen met hoeveel ijver en consequentie politie en justitie een kleine overtreder vervolgen en dit in schrille tegenstelling met de vele sepots in echte criminele gevallen. Mijn uitspraak 'Nederland is geen rechtsstaat meer' moet dan ook in dit verband worden gezien.

Mevr. V., Doorn.

• *(De naam van de briefschrijfster is — evenals de identiteit in het artikel waarover zij spreekt — op haar verzoek niet vermeld. Red.).*

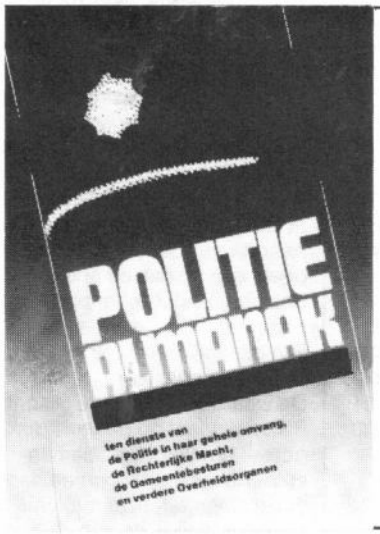

Binnenkort verschijnt de

POLITIE ALMANAK 1989

f 56,30 incl. btw

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co
Postbus 14
7240 BA LOCHEM
05730-53651

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Boekerij

Recensies: Cees van Dijk.

Hulpofficier van justitie

Wie regelmatig zittingen van politierechter of rechtbank bijwoont of de verslagen van dergelijke bijeenkomsten in de krant leest, weet dat de politie nogal eens onjuist gebruik maakt van haar bevoegdheden. Gelukkig is er zelden opzet in het spel. Meestal blijkt er sprake te zijn van wat we in algemene termen 'onwetendheid' zouden kunnen noemen. Missers die overigens lang niet altijd door het Openbaar Ministerie worden opgemerkt. Het gevolg is vaak wel dat de Officier van Justitie niet meer kan doen dan, met een licht schaamrood op de kaken, vrijspraak te vorderen.

Wirwar

De examinator die ooit eens aan een kandidaat vroeg wat de belangrijkste figuur uit het Wetboek van Strafvordering was, wilde als antwoord horen: de verdachte. Bij auteur Hoekendijk komt de verdachte figuurlijk op de tweede plaats. Hij begint zijn onlangs verschenen boek 'Hulpofficier van Justitie' met een beschrijving van de h.o.v.j. Pas in het tweede hoofdstuk komt de verdachte aan bod. Wie verwacht dat daarna de officier van justitie en de rechtercommissaris ieder een hoofdstuk toegemeten krijgen, wordt teleurgesteld. De auteur gaat verder met de dwangmiddelen, die na een inleiding een groot gedeelte van het boek beslaan. Dit betekent echter zeker niet, dat de bevoegdheden van de baas van de opsporingsambtenaren geen aandacht krijgen.
Mike Hoekendijk, die negen jaar als politieman bij de gemeentepolitie in Utrecht heeft gewerkt, is sinds 1982 docent aan de Nederlandse Politie Academie in Apeldoorn. Hij kent de politiepraktijk en dat is te merken aan de wijze waarop hij het zakboek 1989/'90 heeft samengesteld. Hij is er in geslaagd de wirwar van bevoegdheden en regels waarmee de politie in het algemeen en de hulpofficier in het bijzonder te maken heeft, te ontrafelen. Hij gaat overigens niet alleen in op de bevoegdheden van de h.o.v.j., maar ook op die van de rechtercommissaris tijdens het gerechtelijk vooronderzoek. Daarnaast heeft hij de juridische mogelijkheden van de officier van justitie op een rij gezet.
De bevoegdheden zijn overzichtelijk gerangschikt en waar dat nodig is, zijn schema's opgenomen. Zo zijn bijvoorbeeld de dwangmiddelen met betrekking tot personen, plaatsen en zaken elk in een apart hoofdstuk bij elkaar geplaatst. In een afzonderlijke rubriek heeft de auteur de bevoegdheden uit vijfentwintig bijzondere wetten op een rij gezet. Daarnaast komen ook enkele privaatrechtelijke problemen waarmee de politie te maken kan krijgen, zoals het retentierecht en het straatverbod, aan de orde. Een register met ruim 350 alfabetische verwijzingen en een inhoudsopgave maken het mogelijk informatie over een bepaald onderwerp snel terug te vinden.

Voorbeelden

De hulpofficier van justitie is een belangrijke figuur in het strafproces. De wetgever heeft hem (of haar) een groot aantal bevoegdheden toegekend. Dat een h.o.v.j. een verdachte in verzekering mag stellen, zal elke politie-ambtenaar bekend zijn. Op de vraag of de hulpofficier in bijzondere gevallen een opsporingsambtenaar die nog geen eed of belofte heeft afgelegd in spoedeisende gevallen kan beëdigen zullen minder politiemensen direct een antwoord weten. Wie toch een antwoord op deze en vele andere vragen wil krijgen, moet het handboek in de buurt hebben.
De lezer die meer over een bepaald onderwerp wil weten, vindt op nagenoeg elke bladzijde voetnoten. Daarin staan verwijzingen naar het werk van andere auteurs. Hoekendijk geeft zevenendertig voorbeelden van tekstomschrijvingen met betrekking tot gevallen waarbij de politie tegen de wil van de bewoner moet binnentreden. Verder zijn dertig arresten van de Hoge Raad opgetekend.
De titel laat er geen misverstand over bestaan; het boek is geschreven voor hulpofficieren van justitie. De dwangmiddelen die de h.o.v.j. toekomen en die hem als opsporingsambtenaar ter beschikking staan worden uitvoerig besproken. Dat maakt het boek niet alleen geschikt voor politie-ambtenaren, maar ook voor anderen die bij het strafproces zijn betrokken. Studenten kunnen het boek gebruiken als naslag naast hun omvangrijke wetboeken.
Het zakboek 'Hulpofficier van justitie' is een handzaam en overzichtelijk samengesteld boekwerk. De h.o.v.j. die zeker van een zaak wil zijn en snel iets moet opzoeken, doet er goed aan dit boek onder handbereik te houden. Ook de advocaat zal het boekje wel in zijn binnenzak hebben. De verdachte blijft nu eenmaal de spil in het strafproces waar alles om draait, ook voor de hulpofficier van justitie. (CvD)

Zakboek 1989/'90
'Hulpofficier van justitie'.
Mr. M.G.M. Hoekendijk.
Uitgeverij Gouda Quint bv
Prijs f 35,—.

Undercover bij de maffia

Eind 1988 stond er een half miljoen dollar op het hoofd van Joseph D. Pistone. Die beloning was uitgeloofd door de Amerikaanse maffia. Zes jaar lang opereerde de FBI-agent als een Italiaanse juwelendief in die hoek. Hij wist door te dringen tot in de echelons van de bosses van de onderwereldorganisatie. Hij bracht het tot connected-guy en stond op het punt te worden ingewijd als made-guy toen hij opdracht kreeg zich terug te trekken uit de wereld van dieven, gokbazen en drugshandelaren. Hij verzamelde tot dan de informatie die sterk genoeg bleek voor eenentwintig vonnissen, goed voor 625 jaar spinhuis. In oktober '88 moesten nog drie zaken worden behandeld.
Nadat bekend was geworden dat Joe Pistone — alias Donnie Brasco — kans had gezien van diverse maffia-families de organisatie bloot te leggen, hield de onderwereld grote schoonmaak: elf figuren werden uit de weg geruimd.

'Het ware verhaal'

In ***'Undercover bij de Maffia'*** vertelt Joe Pistone van zijn ervaringen als infiltrant.
Over de kwaliteit van de uitgave zelf kunnen we kort zijn: ze is slecht uitgevoerd. De vertaling is abominabel; de inhoud wemelt van de taal-, stijl- en zetfouten. De ghostwriter is zich te buiten gegaan aan te lange, soms overbodige dialogen van de undercover-agent met zijn tegenspelers en collega-infiltranten.
Dialogen die na jaren zijn opgeroepen uit het geheugen van iemand die, toen de ondergrondse affaires speelden, waarachtig wel iets anders aan zijn hoofd moet hebben gehad dan de voorbereiding van 'het ware verhaal van een FBI-agent'. Dat alles doet afbreuk aan de inhoud van de paperback en dat is jammer. Die is namelijk van waarde voor iemand die meer wil weten over de Amerikaanse manier van bestrijding van de misdaad. Die strijd wordt met zeer grove middelen gestreden. 'Undercover gaan' wordt daar iets anders uitgelegd dan in Nederland.
Pistone neemt afstand van de ,,Hap-snapzaakjes van een paar dagen. Je kreeg bijvoorbeeld een tip dat iemand bepaalde gestolen waar had, je onderhandelde over een koop van die dief en vervolgens werd-ie gearresteerd.''
De waarde van het boek is dat Pistone ingaat op de verleidingen — drank, drugs, dames en dubbeltjes — waarmee een undercover-agent te maken krijgt. Hij leefde als een vrij-

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

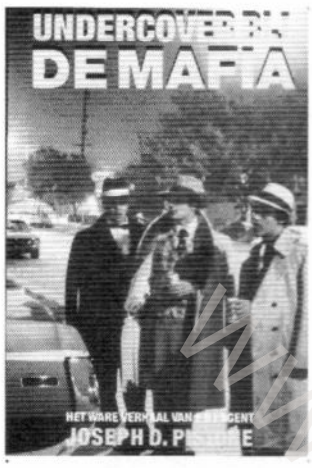

gezel en zag z'n gezin nauwelijks. Hij verhaalt over de spanning en de bedreigingen die hem ten deel vielen. Van het afstand nemen van een zorgvuldig opgebouwde — je zou zelfs kunnen spreken van een vertrouwelijke — relatie met sommigen uit de onderwereld. Iemand met zo'n job moet wel heel stevig in zijn schoenen staan, wil hij — zowel letterlijk als figuurlijk — overleven.

Balans

Na zes jaar maakte hij de balans op: ,,(. . .) Mijn waarden waren niet gewijzigd, ik was mentaal of lichamelijk geen wrak, ik was nog steeds niet aan de drank (. . .) Ik had nog steeds dezelfde vrouw, hetzelfde goede huwelijk, dezelfde fijne kinderen. Ik had er geen problemen mee om de rol van Donnie Brasco op te geven (. . .)''
Toch zal Joe Pistone nooit meer zijn die hij toen was: agent bij de marine-recherche die van het politiewerk op straat hield. Toen hij in 1981 uit zijn undercoverbestaan te voorschijn kwam, viel er niets te vieren. ,,Ik heb tien jaar gezinsleven overgeslagen. Is dat verlies het wel waard geweest? (. . .) Er was geen thuiskomst, geen hervatting van het normale leven. In feite was er bij mijn familie vanwege de bedreigingen met de dood (. . .) meer angst toen ik boven water kwam dan daarvoor (. . .)''
Pistone kon na zijn undercoverperiode een bureaubaan krijgen. Daar zag hij niet veel in. Een kantoorbaan lokte hem niet. In 1986 heeft hij ontslag genomen bij de FBI en sindsdien wordt hij niet meer beschermd. Incidenteel geeft hij les aan de FBI-academie. Hij heeft zijn ervaringen opgeschreven en er zijn plannen om een film te maken over zijn leven als infiltrant.
De voormalige undercoveragent woont op een geheim adres, hij reist onder verschillende namen en is altijd gewapend. Tegen een journaliste van het NRC-Handelsblad bekende hij: ,,Hoe ik het ook probeer te vergeten, het komt steeds terug, in alles wat ik doe zal het altijd een rol spelen.'' (AH)

'Undercover bij de Maffia'. Uitgegeven door Centerboek. Prijs f 24,90.

Jaarboek Milieu

Aan het begin van dit jaar liet premier Lubbers weten, dat bedrijven die milieuvriendelijke investeringen doen, beloond moeten worden; zij moeten subsidies krijgen. Daardoor kunnen bedrijven die aanhikken tegen de hoge kosten van milieuvriendelijke produktiemethoden over de drempel, die voor veel bedrijven tamelijk hoog is, geholpen worden.
Dat blijkt uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De industrie besteedde in 1986 slechts 0,5 procent van de omzet aan milieukosten. Dat is nog minder dan in 1979, toen de industrie 0,6 procent van de totale omzet uitgaf aan milieubeschermende maatregelen.
Een probleem bij het milieumanagement in bedrijven is, dat het te veel is gericht op de technische aspecten. Juist aan de bedrijfsvoering zou meer aandacht moeten worden besteed, menen dr. G.C. Molenkamp en drs. P.J. Wijnker in hun artikel 'Milieumanagement in bedrijven', een bijdrage in het onlangs verschenen 'Jaarboek Milieu 1988/1989'.

Adressen

Uitgeverij Gouda Quint heeft het initiatief genomen om vanaf 1988 elk jaar zo'n jaarboek uit te brengen. Het eerste boek staat onder redactie van mevrouw mr. F.W. Bloemers, beleidsmedewerkster van de afdeling Internationaal Waterbeleid van Rijkswaterstaat, mr. H. Fangman, officier van justitie te Roermond, N.C. Waterschoot, eindredacteur van 'Politie, Dier en Milieu' en ir. H.A.A.M. Webers van 'Witteveen en Bos, raadgevende ingenieurs'. Het nieuwe jaarboek bevat een groot aantal adressen van overheden, organisaties en instellingen die zich bezighouden met het milieu.
Daarnaast bevat het boek redactionele bijdragen die beschouwend van aard zijn.
De bijdrage van H.G. van de Bunt over actuele thema's in de handhaving van het milieurecht hoort thuis onder wat Webers in zijn 'Ten geleide' beschrijft als '. . . van meer wetenschappelijke aard'. De auteur gaat aan de hand van geregistreerde strafzaken na hoe milieudelicten worden vervolgd en afgedaan. Hij maakt daarbij een vergelijking tussen de zin en de mogelijkheden van het strafrechtelijk handhaving en de mogelijkheden om administratief op te treden.
De kleinschalige behandeling van afvalwater in buitengebieden die ir. Webers beschrijft, zal de meeste politiemensen niet erg aanspreken. Hetgeen overigens niets afdoet aan de kwaliteit van deze bijdrage.
Het beleid van de regering is er opgericht de politie meer te betrekken bij de handhaving van de milieuwetgeving. De politie krijgt steeds meer belangstelling voor die taak.
N.C. Waterschoot, inspecteur van politie en eindredacteur van 'Politie, Dier en Milieu' pleit er in zijn bijdrage 'De politie en de handhaving van de milieuwetten' voor, de politie nog meer dan nu het geval is te betrekken bij de uitvoering van het milieubeleid. Van een projectmatige aanpak verwacht Waterschoot betere resultaten dan van ongestructureerd optreden.
Dat een grondige aanpak van de milieucriminaliteit noodzaak is, blijkt uit de bijdrage van de Roermondse officier van justitie mr. Fangman. ,,De schade als gevolg van milieudelicten voor de volksgezondheid is groter dan de totaalschade van alle andere vormen van criminaliteit.''

Onbezoldigden

W.J. Brouwer geeft een uiteenzetting over het ontstaan, de organisatie en de taak van de Algemene Inspectie Dienst (AID). Onbezoldigde AID-ambtenaren zijn te vinden in de gelederen van de Koninklijke Marine, Staatsbosbeheer, de Rijksdienst voor keuring van Vee en Vlees en de Plantenziektenkundige Dienst. Bovendien zijn er controleurs Flora en Fauna verbonden aan de AID.
,,Een ieder weet, dat er zolang er water door de Rijn stroomt, dit water ook vuil zal blijven bevatten. Het is ook bekend, dat er onnoemelijk veel energie wordt gestoken in de organisatie die zich met dit onderwerp bezighoudt: de Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn tegen verontreiniging (IRC)'', stelt mevrouw Bloemers in haar artikel 'Rondom de Rijn'. Haar weinig optimistische geluid doet denken aan de uitspraak van een arts die tegen de patiënt zegt dat 'ie er maar mee moet leren leven'.
Het 'Jaarboek Milieu 1988/1989' lijkt een 'voor elk wat wils' produkt. Bij de volgende uitgaven zal de redactie kiezen voor één actueel thema, zo beloven de inleiders van het boekje. Misschien kan dan ook iets aan de vormgeving worden gedaan. Met enige sprekende illustraties had het boek zeker aan kracht gewonnen. Even snel een adres of telefoonnummer opzoeken is er ook niet bij. Als het jaarboek zich een vaste plaats wil verwerven in de wereld van de informatiegidsen, almanakken en jaarboeken zal daar iets aan gedaan moeten worden.

(CvD)

Jaarboek Milieu 1988/1989.
Uitgeverij Gouda Quint bv in Arnhem.
Prijs *f* 25,—.
Leden van de vereniging 'Politie, Dier en Milieu' kunnen het boekje bemachtigen voor de helft van de prijs.

■

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Barbiers, G.T.M. B/5 te Alkmaar per 1-4-89 de dienst verlaten.
Haazen, A.P.W. per 1-4-89 aangesteld als personeelsfunctionaris te Alkmaar, B/8.
Heinsbroek, G.J.Q. per 1-3-89 aangesteld als fotograaf/laborant te Alkmaar, B/5.
Veen, W. van owmr. te Enkhuizen per 1-4-89 de dienst verlaten.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen.

District Apeldoorn/Flevoland

Geen opgave ontvangen.

District Breda

Baast-van Baast, J.T.H.M. van B/2 te Udenhout per 1-1-89 met pensioen.
Bentum, H. van te Zundert per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Beusink, G.J. wmr. I te Woensdrecht per 28-1-89 verplaatst naar Valburg (distr. Nijmegen).
Boer, J.N. te Loon op Zand per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Borne, P.A.M. van den res.wmr. te Hilvarenbeek per 1-1-89 de dienst verlaten.
Botman, C.J. te Raamsdonk per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Braber-Vos, L.A. de B/2 te Steenbergen per 1-1-89 de dienst verlaten.
Bremer, L. owmr. te Goirle per 1-1-89 de dienst verlaten.
Brouwers, H.A.J. te Rucphen per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Coolen, J.J.G. wmr. te Huijbergen per 28-1-89 verplaatst naar Helden-Panningen (distr. Limburg).
Dirks, J.H.J. te Udenhout per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Foppen, J. te Made en Drimmelen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Giessen, J. van de te Breda per 1-5-88 bevorderd tot B/3.
Heemskerk, P.A. wmr. I te Loon op Zand per 10-1-89 verplaatst naar Breda als 2e mentor afd. Loopbaanontwikkeling, Opleiding en Vorming.
Hees, M.F.A.N. van owmr. te Breda per 1-1-89 de dienst verlaten.
Heijden, C.J.M. v.d. per 1-10-88 aangewezen als Hoofd Sectie Interne Zaken, B/8.
Heijnen, A.J.E.M. wmr. I te Hoogerheide per 28-1-89 verplaatst naar Huijbergen.
Klaassen, E.J.L. wmr. I te Bavel per 1-1-89 verplaatst naar Baarle-Nassau.
Kleppe, M. B/3 te Breda per 1-1-89 de dienst verlaten.
Klundert-van Sprundel, M.A.M. van de B/3 te Breda per 1-1-89 de dienst verlaten.
Kunst, J. te Hilvarenbeek per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Kusters, J.A. wmr. I te Kaatsheuvel per 1-1-89 de dienst verlaten.
Maastrigt, Ch. van te Breda per 1-5-88 bevorderd tot B/6.
Nieuwenhuizen-Hofstra, J.T. wmr. I te Oudenbosch per 1-1-89 de dienst verlaten.
Ouborg, R. te Raamsdonk per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Petten, L.A.W. te Breda per 1-5-88 bevorderd tot B/8 en aangewezen als Hoofd Personeelsadm. en Toepassing Rechtspositie.
Ruedisueli-Kools, C.P.M. B/3 te Breda per 1-1-89 de dienst verlaten.
Soeterboek, J.C.M. te Rucphen per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Vink, A.S. te Prinsenbeek per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Voorbraak, E.M.C. per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. te Steenbergen, B/4.

District Dordrecht

Geen opgave ontvangen.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Geen opgave ontvangen.

District Friesland

Geen opgave ontvangen.

District 's-Gravenhage

Per 1-12-88 aangesteld als Hoofd Groep Parketpolitie te Middelburg **L.C. Schouls.** Hij was voordien Hoofd Uitvoering Parketpolitie te 's-Gravenhage.

District Groningen

Berends, J. te Hefshuizen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Drijfhout, P. te Loppersum per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Flikkema, K. te Nieuwe Pekela per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Groesz, H.M. per 1-2-89 aangesteld bij Personeelsdienst te Groningen, B/8.
Hollander, J. per 1-2-89 aangesteld bij Dienst Financieel Economische Bedrijfsvoering te Groningen, S/5.
Klok, F. Off. der RP 1e kl. te Groningen per 1-2-89 verplaatst naar distr. Alkmaar.
Knip-Melters, M.M. S/4 te Zuidhorn per 1-2-89 verplaatst naar Groningen.
Knol, B. te Leens per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Kort, P. wmr. te Marum per 1-2-89 de dienst verlaten.
Mink, J. S/3 te Groningen per 1-2-89 met VUT.
Munneke, J.A. te Muntendam per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Nijborg, J. te Bellingwedde per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Prins, G.L. te Scheemda per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Vries, J. de te Slochteren per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Woortman, D.E. owmr. te Slochteren per 1-2-89 de dienst verlaten.

District 's-Hertogenbosch

Akkerveken, H. van te 's-Hertogenbosch per 1-5-88 bevorderd tot S/6 pkw. B.
Coppens, A.P.M. wmr. te Vlijmen per 1-1-89 verplaatst naar district Eindhoven.
Dartel, J.C.G.M. per 1-11-88 aangewezen als hoofd afd. financiën, tvs. plv. hoofd Dienst Financieel Economische Bedrijfsvoering, S/9.
Frieling, H.D.J. te Boxmeer per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Geffen, A.G.C.M. van per 1-3-88 aangesteld als arrestantenbewaarder, S/4.
Greef, H.M. de te Oploo per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Hoeij, J.A. van te Grave per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Hollanders, H.M.A.J. wmr. I te 's-Hertogenbosch per 1-1-89 verplaatst naar district Eindhoven.
Hol, G. te Sprang-Capelle per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Janssen, P.M.C. te Cuijk per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Kollen, J. te Aalburg per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Koop, E.A.M. wmr. I te Aalburg per 9-1-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Maandag, H.W.R. te 's-Hertogenbosch per 1-11-88 bevorderd tot S/4.
Mikhout, C.J. te Woudrichem per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Muilwijk, B. te Werkendam per 1-6-88 bevorderd tot adj.
Munsterman, H.J.M. per 1-1-89 geplaatst te Woudrichem als wmr.
Nieuwdorp, H.W.J. te 's-Hertogenbosch per 1-1-89 aangewezen als Hoofd Uitvoering Parketdiensten, S/7.
Oorschot, T.F. van te Berghem per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Schenzel, J. te Werkendam per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Soullié, A.W. te Helvoirt per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Vermeulen, C.A.J. per 1-9-88 aangesteld bij Staf Regiobureau voorkoming misdrijven te 's-Hertogenbosch, S/10.
Visscher, P.J. te Vlijmen per 1-1-88 bevorderd tot adj.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Akker, B.M.C. van den per 1-11-88 aangesteld als hoofd P.T.R. en bevorderd tot B/7.
Appels, D.C.M. per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. te Nijmegen, B/2.
Breukhoven, R. te Nijmegen per 1-11-88 aangesteld als verificateur en bevorderd tot B/5.
Dalen-Broekhijzen, N.B. van per 1-12-88 aangesteld als adm. medew. te Brakel, B/3.
Deurloo, A.C.M. per 1-12-88 aangesteld als pkw. te Arnhem, B/3.
Giesen, F.J. wmr. I te Wisch per 1-9-88 verplaatst naar Arnhem.
Janssen, J.J. wmr. I te Valburg per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt. te Valburg.
Klaassen, H.B.G. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te Nijmegen, B/4.
Minnen, W.J. van wmr. I te Wisch per 1-1-89 de dienst verlaten.
Olthuis, H.A.J. wmr. I te Bergh per 1-9-88 verplaatst naar Arnhem.
Ouden, A. den owmr. te Ubbergen per 1-1-89 aangewezen als rayoncdt., tvs. plv. groepscdt. te Ubbergen.
Prudon, B.M.J.M. per 1-11-88 aangesteld als adm. medew. te Nijmegen, B/4.
Rens, B.H.W.M. van per 1-11-88 aangesteld als beheerder transportmiddelen te Nijmegen, B/7.
Rustenhoven, P.H.J. wmr. I te Valburg per 9-1-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Seerden, J.A. te Druten per 16-11-88 bevorderd tot owmr.
Tempel, J. te Nijmegen per 1-11-88 bevorderd tot B/4.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Vissers, N.G. wmr. I te Valburg per 9-1-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Wender, S.A. wmr. te Brakel per 1-1-89 de dienst verlaten.
Willems, J.G. per 1-12-88 aangewezen als postcdt. te Maurik en bevorderd tot owmr.
Wijchers, A. B/5 te Nijmegen per 1-1-89 de dienst verlaten.

District Overijssel

Arends, J.H. te Zwolle per 1-8-88 bevorderd tot B/8.
Asveld-Brunnekreef, J.G. te Tubbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Boonen-van Tolij, G.J. te Zwolle per 1-12-88 bevorderd tot B/5.
Bouwmeester-Nijland, J. te Goor per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bremmer, F. per 1-12-88 aangesteld als medew. post en archiefzaken te Zwolle, B/3.
Evertsen, E.H. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Hesselink-Damhuis, S.A.T. te Tubbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hollander, M. B/4 te Zwolle per 1-12-88 verplaatst naar Goor.
Kienhuis-Hesselink, A.M.A. te Tubbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Libert, G.C. adj. te Zwolle per 1-1-89 aangewezen als Regionaal Coördinator Voorkoming Misdrijven.
Maris, W. te Zwolle per 1-7-87 bevorderd tot adj.
Nijland-Meenhuis, R.W. te Tubbergen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Oosterhof, G.J. adj. te Zwolle per 1-6-89 aangewezen als Hoofd Afdeling Politie Informatie.
Schuitema, P. wmr. I te Vriezenveen per 25-2-89 verplaatst naar Staphorst.
Smink, H.L. owmr. te Avereest per 1-12-88 verplaatst naar Zwolle.
Spelbrink, A.C.E. te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/3.
Ticheler, J.M. wmr. I te Tubbergen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Top, H. owmr. te Zwolle per 1-9-88 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Wal, H. v.d. te Zwolle per 1-1-88 bevorderd tot B/7.
Wentink, A.M. B/4 te Losser per 1-3-89 de dienst verlaten.
Werven, H. van te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Werven-Tennekes, E. van te Zwolle per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Wijs, J.E. de DO.I te Zwolle per 1-12-88 verplaatst naar Algemene Inspectie, aangewezen als plv. Algemeen Inspecteur.
Zijlstra-Boer, J. te IJsselmuiden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Ardonne, P.J.A. te Hontenisse per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Arendse, M.J. te Middelburg per 1-10-88 bevorderd tot B/5.
Bakker, N.A.A. te Middelburg per 1-5-88 bevorderd tot B/7.
Dijk, P.J. van te Reimerswaal per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Gassen, R.A.M. van per 1-2-89 geplaatst te Hulst als wmr. I.
Geerse, M. per 1-2-89 aangesteld als arrestantenbewaker te Heinkenszand, B/3.
Gillissen, J. per 1-12-88 aangesteld te Middelburg, B/3.
Hollemans, L.P. owmr. te Middelburg per 1-3-89 met VUT.
Holm, J. per 1-1-89 aangesteld te Middelburg, B/8.
Hoven, N.J. van den te Hulst per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Mourick, J. van te Valkenisse per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Nijsten, W.H. te Borssele per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Paardekooper-de Niet, J.W. per 1-3-89 aangesteld te Middelburg, B/2.
Priem, C.N. te Kortgene per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Remortele, J.I.G. wmr. I te Terneuzen per 15-2-89 de dienst verlaten.
Reijnoudt-van Aggelen, N. per 15-2-89 aangesteld te Middelburg, B/2.
Rijnders-Wisse, W.E. per 15-2-89 aangesteld te Middelburg, B/2.
Saaman, J.J. te Kapelle per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Schaik, J.P. van te Kapelle per 1-10-88 verplaatst naar Middelburg en per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Schoones, J.A.A.C. wmr. te W.Z.-Vlaanderen per 1-2-89 verplaatst naar Oisterwijk (distr. Breda).
Seuntjens, L.N.F.M. wmr. I te Schouwen-Duiveland per 1-2-89 verplaatst naar Someren (distr. Eindhoven).
Stroo, M. te Middelburg per 1-1-88 aangewezen als pkw. B en bevorderd tot B/6.
Wagensveld, H.J. wmr. I te Borssele per 1-3-89 de dienst verlaten.
Weinreder, H.H.J. te Tholen per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Wierda, J. te Veere per 1-1-88 bevorderd tot adj.

Algemene Verkeersdienst

Geen opgave ontvangen.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Geen opgave ontvangen.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV, COME, Opl. Harlingen en Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

POL
POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

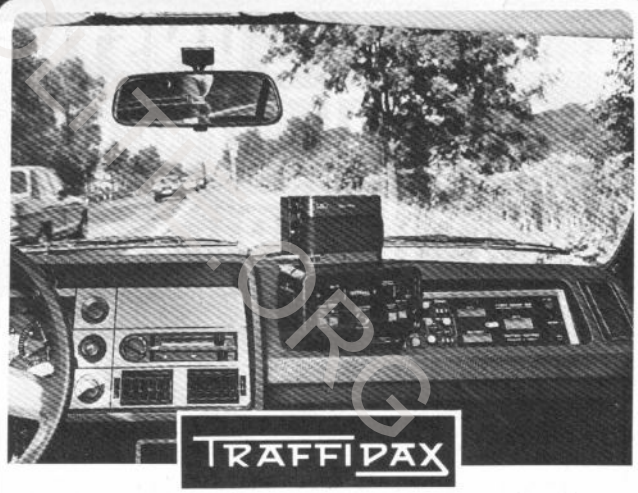

Fotografische verkeerskontrole

De TRAFFIPAX type V verkeerskontrolekamera is geheel volgens de modernste inzichten van de fotografie en de elektronika opgebouwd en heeft een geheel DIGITAAL inspiegelingssysteem.
Bij dag én bij nacht zijn zelfs TWEE flitsfoto's per sekonde mogelijk zonder flitssynchronisatie problemen.

Leverbaar
- voor mobiele surveillance
- voor koppeling met de Gatso radar
- met of zonder diafragma-automaat

Goedgekeurd door PTB en IJkwezen.

Apparatuur voor toegepaste fotografie
Reinka
POSTBUS 9915, 4801 LX BREDA
SPEELHUISLAAN 82, 4815 CH BREDA
TEL. 076 - 877217, FAX 076 - 714935

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

KOMMUNIKATIE VOOR PROFESSIONALS

TELSY TX 900, HET NIEUWE CRYPTO-SYSTEEM
• Geen synchronisatie, minimale vertraging, uitstekende spraakkwaliteit • Eén kompakte behuizing, direkt aansluitbaar op mobilofoon • 1 miljoen kodes PVD-norm connector programmeerbaar • Zeer aantrekkelijke prijs • PVD toegelaten.

HET AUTOPHON LEVERINGS-PROGRAMMA:
• portofoons • mobilofoons • crypto (spraakversluierings) apparatuur • mobiele datakommunikatie. Bel voor meer informatie: 03480-17155.

Autophon Telekommunikatie B.V., Postbus 175, 3440 AD Woerden. Telefoon: 03480-17155. Telefax: 03480-22096.

AUTOPHON
een ascom onderneming

LEEN NU GUNSTIG
BEL 038 - 226935

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd
10.000,—	151,—	132,—
20.000,—	312,—	274,—
25.000,—	392,—	344,—
40.000,—	625,—	548,—
60.000,—	941,—	825,—

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd
8.000,—	206,—	173,—
15.000,—	384,—	323,—
20.000,—	515,—	433,—
25.000,—	645,—	542,—
40.000,—	1030,—	866,—
60.000,—	1548,—	1294,—

effectieve rente vanaf 11,2%

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,—	160,—	67	11,2	0,89
10.000,—	200,—	67	11,2	0,89
15.000,—	300,—	67	11,2	0,89
25.000,—	500,—	67	11,2	0,89
40.000,—	800,—	66	10,9	0,87
50.000,—	1000,—	66	10,9	0,87

* Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)
* Geen informatie bij werkgever
* Lopende leningen geen bezwaar.
* Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

april 1989

Redactie: Piet Gorissen.

We zijn over de helft van het puzzeljaar '88-'89. De finish komt in zicht en het is dringen geblazen in de kop van het klassement.
De eindsprint zal, om in wielertermen te spreken, nog wat vals plat voor u in petto hebben.
Ook nu weer, veel puzzelplezier toegewenst!

Winnares Cryptogram:
Mevr. G. Karsch, Barneveld.

Winnaar Kruiswoordpuzzel:
L. Voorderhake-de Keizer, Denekamp.

Proficiat!

Wij gaan gewoon door met het ter beschikking stellen van de gebruikelijke waardebon voor een goede oplossing.

De oplossingen voor deze maand dienen voor 15 april 1989 te worden ingezonden aan het adres:
Puzzelredactie RPm,
postbus 20099,
7302 HB Apeldoorn.

Stand:

60 punten: J.A.C. Waardijk.
59 punten: W.A. Streefland.
57 punten: A. Wassens en B. Koobs.
53 punten: J. de Wit.
47 punten: R. v.d. Berg-Luyks, G. Karsch, L. Voorderhake-de Keizer.
46 punten: A.W. van Rijswijk-Schouten.
29 punten: W. Temmink.
27 punten: C. Wielinga en R. Mulder.
20 punten: J.A.C.H.N. van Beek en A.M. Kale.
17 punten: M.J. Saes-Martens.
10 punten: S.F. Wezeman, A.J. Oolhorst, A. Andeweg en J. Olsder.

N.B.:
Vraag: Is er ook een ladderstand voor de kruiswoordpuzzels?
Antwoord: Neen, maar wat niet is kan komen.

Oplossing Crypto (6)

Horizontaal:

1: Eenvoudig
5: Godin
8: Appeltjes
9: Leerdam
10: Tobber
11: Slagwerk
12: Lijmkit
14: Ben
16: Sarren
18: Kamerplant
19: Aalbes
21: Roerend
22: Instituut
23: Kegel
24: Doorgeven

Verticaal:

1: Exact
2: Voerbak
3: Uiterst
4: Geslagen
5: Geleden
6: Dakdekker
7: Naamlozen
12: Lekkerbek
13: Mismoedig
14: Beledigd
15: Kriebel
16: Starter
17: Relatie
20: Satan

www.radiosportief.nl

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Kruiswoordpuzzel

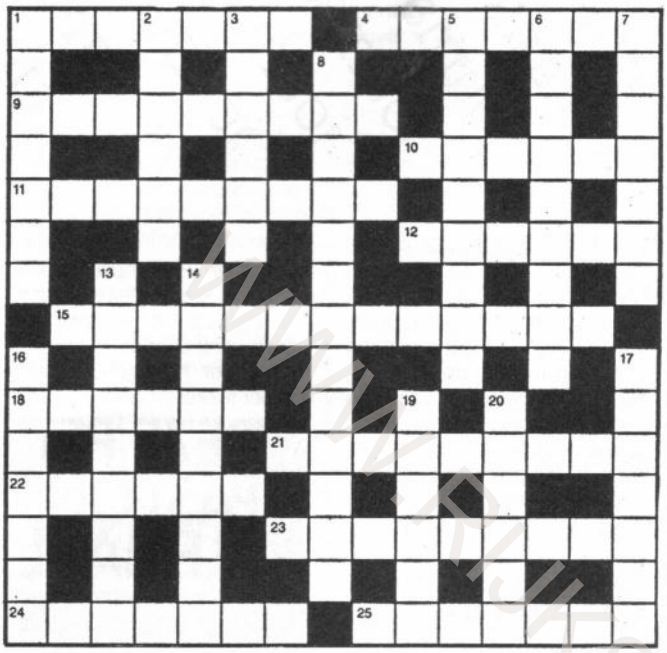

Horizontaal:

1. natuurverschijnsel; 4. kade; 9. wensen; 10. dartel; 11. betalen; 12. rijschool; 15. keukengerei; 18. garstig; 21. natuurprodukt; 22. sierkoord; 23. bijgewerkt; 24. beetgenomen; 25. openingsrit.

Verticaal:

1. aap; 2. onderstuk; 3. gelijk; 5. kade; 6. van veren voorzien; 7. versieringen; 8. aanvoerder; 13. olie; 14. beroep; 16. inhuldiging; 17. voordelig; 19. dader; 20. hoop.

Cryptogram (8)

Horizontaal:

1: In september maken we het bekend. (9)
5: De predikant had geen oog voor deze behuizing. (5)
8: Een dode in het bos? (9)
9: Ik doe het niet en de hond mag het ook niet. (7)
10: Met een klein stukje komt U er wel op. (6)
11: Laten we dit maar samen doen. (10)
12: Bij de Koninklijke Landmacht gooien ze de groente er in. (6)
14: Draai daar niet in. (3)
16: Met naald en draad paraat. (6)
18: Hulpmiddel op een zeilboot? Nee hoor! (10)
19: Daar moet wel ruimte voor zijn. (6)
21: Als U vindt dat het RP-museum moet blijven, moet U hier toch eens over nadenken! (7)
22: Heb ik gemeen met die stoel en die kandelaar. (9)
23: Niet er in doen maar terugzetten. (5)
24: Als U deze hebt en de anderen ook, hebt U ze allemaal. (9)

Verticaal:

1: Die jongen lacht nooit. (5)
2: Ik zou wel gek zijn als ik dit aan Uw neus hing. (7)
3: Dit moet U niet verliezen. (7)
4: In dat geval neem ik de boot. (8)
5: Dan komt de burgemeester. (7)
6: Niet alleen in België, maar ook bij ons. (9)
7: Vroeger kreeg ik tijdelijk iets van hem. (9)
12: Dat staat er erg mooi op. (9)
13: Dat ziet een bankier graag. (9)
14: Helft van een verboden spel. (8)
15: Meerdere krachtige vogels. (7)
16: Op je kop, en dan de berg af. (7)
17: Zij kunnen het niet, want de boter is te koud. (7)
20: Moedig hoor, dat U daar op durft te rijden. (5)

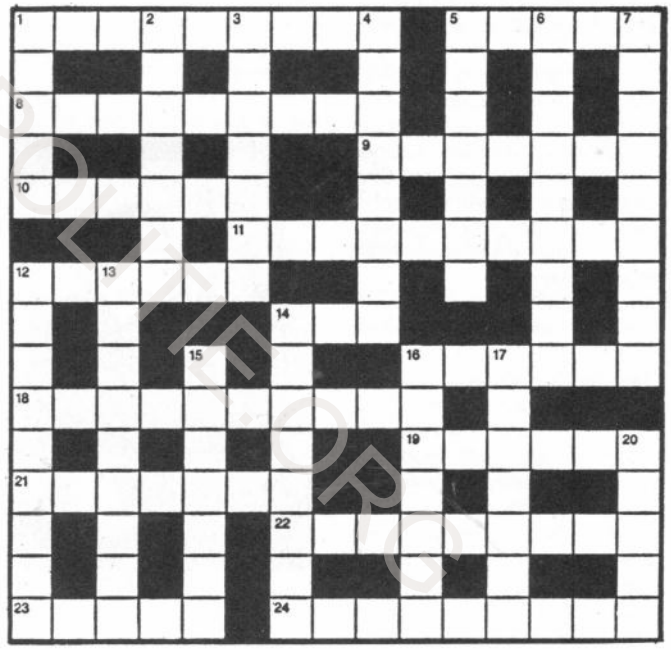

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

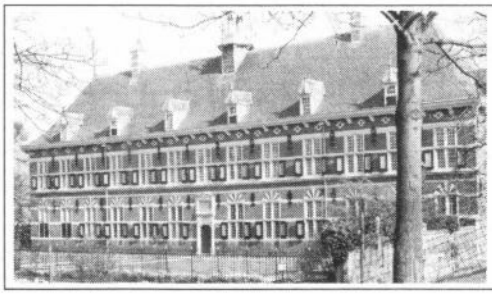

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

RP journaal

Victor van Voorburg

Gappie?

HET IS AL ruim 20 jaar geleden, maar de 'jeugdzonde' van rechercheur **A.C. Baantjer** wordt breed uitgemeten, nu hij zoveel succes heeft met zijn politieromans.

De onthulling is van het studentenblad *Propria Cures*, dat onlangs ook het pseudo-dagboek van kroonprins **Willem Alexander** publiceerde. Oud-kunstredacteur **Hans van Straten** rekent af met politieverslaggever **Bram Brakel** (toen *Volkskrant*, nu *Telegraaf*) die grote delen van zijn boek *'Doden spreken niet'* (1967) over 40 onopgeloste moordzaken zou hebben overgeschreven uit Van Stratens twee jaar eerder verschenen boek *'Moordenaarswerk'*, een inventarisatie van 120 moordzaken.

Martin van Amerongen, hoofdredacteur van het weekblad *De Groene Amsterdammer*, die beide boeken naast elkaar heeft gelezen, concludeert: ,,Jatwerk. Niet alleen de inhoud is voor een deel gejat, maar ook de auteursnaam. De ware dader is A.C. Baantjer.''

In 1987 onthulde de NBCL trouwens al — in een bibliografie van Baantjer — dat het boek 'een journalistieke documentaire is van Bram Brakel (leennaam van A.C. Baantjer)'.

Appie had het bij zijn afscheid in 1983 zelf al onthuld, in een interview met Van Straten: ,,En wat was het eerste wat hij mij schaterend van pret vertelde? Dat boekje *Doden spreken niet* waarmee Bram Brakel zo'n stinkende pijp had gerookt, dat wás helemaal niet van Brakel. Dat had hijzelf geschreven, A.C. Baantjer!''

Baantjer had de naam van de journalist gebruikt — met diens goedvinden — omdat er ook één eigen verhaal in het boek stond dat was gebaseerd op een politiedossier. En dat had de rechercheur in moeilijkheden kunnen brengen. Het Brakel/Baantjer-boek is echter uit de handel genomen, toen een beschreven dader zich beledigd achtte door de betiteling 'dubbele moordenaar'.

Commentaar van Appie Baantjer: ,,Ik ben niet boos op Hans van Straten over wat hij over mij heeft geschreven. En niet droevig dat het is gebeurd. Maar mag ik misschien ook een boekje maken over onopgeloste misdrijven? Dat je bij het verzamelen van informatie daarvoor bij dezelfde zaken uitkomt ligt voor de hand . . .''

,,Ik hou van jullie allemaal'' . . .

Spin

WEG GAAN en toch blijven. Dat is typisch **Theo Spelt.** Weg uit de dagelijkse dienst (,,ik word ziek van al die veranderingen''), maar onverdroten doorgaan met zijn vrijwilligerswerk waar velen hem van kennen: als sporter, RPm-info, de laatste jaren vooral als trouwe bezoeker van zieken en eenzamen, als steun voor stervenden. Praatgrage Theo blijkt ook te kunnen luisteren. Hij blijft ook behouden voor het Haagse districtsblad *'Het Web'*, waar hij als een echte Spin de centrale figuur was.

Een heerlijk chaotisch mens met wilde ideeën en zijn eigen Theo-logica. Die menige chef tot wanhoop wist te brengen; die de tamste vergadering kon omturnen tot een heksenketel; die ook urenlang stil aan een sterfbed kon zitten. Geen doorsnee-politieman, maar een buitenbeentje, zonder wie het weer een beetje minder kleurig dreigt te worden in Leiderdorp.

The Voice

BIJ DE Amsterdamse politie bracht hij het niet verder dan de rang van hoofdagent. Nu haalt hij deze maand 's werelds duurste zanger **Frank Sinatra** ('The Voice') tweemaal naar Nederland. Kosten 5 miljoen gulden, maar de kaartjes (van 100 tot 21.000 gulden) vliegen de deur uit.

Oud-politieman **Leon van der Helm** is de man van het kleine organisatiebureau *Bastille Productions*, genoemd naar het Amsterdamse café La Bastille van de vroegere basketballers Karel en Henk Vrolijk, die dit als schnabbel begonnen.

Van der Helm was in Parijs om **Charles Aznavour** te contracteren, toen hij onverwacht een aanbod van The Voice kreeg. ,,Ongelooflijk'', is zijn reactie, want het is beslist de laatste keer dat de 73-jarige Sinatra hier komt optreden.

Zijn beste klanten — die voor 25.000 gulden een 8-persoons tafel huren — zijn Heineken, Philips en Volvo.

Pet Elisa

WAT IS ER toch aan de hand in Amsterdam sinds drs. **Eric Nordholt** daar als korpschef is aangetreden? Vorige maand agent **Dyana Versteeg** als covergirl in het blootblad *Playboy* en nu haar collega agent **Elisa Nuy** als uitklapbare 'pet van de maand' in *Penthouse*. Op de cover de kreet 'Deze pet past ons allemaal'. In het hart 13 pagina's onthullende kleurenfoto's onder het motto 'Lekker zonder jekker'.

Elisa (25), nog maar kort bij het Korps en duidelijk geen blijvertje, is door haar vriend overgehaald om te poseren.

,,Leuke stunt'', zegt ze van de actie in het Feyenoordstadion, ,,maar ik zou nooit in jarretels de grasmat zijn opgerend. Als politievrouw bloot in Penthouse — 13 pagina's! — is wat anders. Dat heet klasse . . .''

Hans Naber

HIJ SCHREEF zes moordboeken, het laatste in 1986, getiteld *'De man achter de schermen'*. **Hans Naber** is de auteur, maar dat is een pseudoniem van een OvJ in het Oosten des lands, al-

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

dus thriller-expert en VN-hoofdredacteur **Rinus Ferdinandusse**. Wie is Hans Naber? Uitgeverij *Luitingh* in Utrecht doet wat geheimzinnig. Dan zelf op speurtocht. Neber of Naber staat in het oosten voor buurman of buren. Van Buren? Maar dat is toch de schuilnaam van de Oranjes? Juliana reisde vaak als drs. J. van Buuren en haar kleinzoon Willem Alexander reed de Friese Elfstedentocht mee onder de naam W.A. van Buuren.
Enkele parketten gebeld: kent u een OvJ Van Buren of Buurman of Buursma? In Zwolle is het raak: ,,Ja, hier werkte tot voor kort OvJ **mr. dr. J. van Buuren.** Hij is nu gepensioneerd en woont in Heino.'' In Heino geen gehoor. Maar de uitgever is nu wat toeschietelijker geworden: ,,Ja, u hebt de goede te pakken.''
— Komt er binnenkort een nieuwe Neber uit?
— ,,Waarschijnlijk niet. Het zesde deel is in 1986 uitgebracht en daar zal het wel bij blijven. De verkoop viel nogal tegen.''

Schnabbeltje

EEN TEAM VAN tien motorrijinstructeurs van de Verkeersscholen, waaronder **Kees Duiger** en **Jaap Nap** van de GP en **Rien van Burg** van de RP, begint deze maand aan de nieuwe eendags praktijkopleiding voor motorrijders: de *KNMV Tour & Traffic Training.*
Bij toerbeurt zullen ze meerijden tijdens korte KNMV-motorvakanties. Niet in uniform en niet op de dienst-BMW K-100, maar gewoon in het burgermotorpak en op de eigen motor.
Elke instructeur neemt maximaal drie motorrijders een dag mee. Eind april was de eerste vierdaagse in het Sauerland, daarna volgen nog vier van zulke trips door Duitsland.
,,De idee komt van de politiemensen'', zegt KNMV's **Jaap van Steenbergen**, ,,het doel is, om op een eenvoudige maar doeltreffende en vooral leuke manier een stuk rijopleiding te geven die mooi aansluit op de eerste rijopleiding voor het motorbewijs, maar die nog beter aansluit op de VRO-cursus van de KNMV.''
Toen de RP'ers geen toestemming van Den Haag kregen voor een gezamenlijke KNMV-trainingstoer, besloten ze het privé te gaan doen. Een leuk schnabbeltje, maar geen vette baan, want elke instructeur krijgt per dag maximaal drie motoristen onder zijn hoede en die betalen elk *f* 55,—.

Ontwikkelaar

HIJ HAD vervroegd kunnen uittreden, maar hij wil zijn zesde kruisje in de dienst behalen. Want **Herman van Laar**, oud-directeur van de ('rode') kaderschool in Amsterdam en van de verkeersschool heeft nog een klus lopen: de verkeerspolitie in Indonesië meehelpen op poten te zetten. Samen met AVD's **Jaap Kleppers** ging hij — in het kader van de ontwikkelingssamenwerking — op dienstreis naar Djakarta en sindsdien zijn er Indonesische politieofficieren op de verkeersopleiding in Apeldoorn. Van Laar is hun begeleider. Niet alleen tijdens de cursus, ook in de weekends, want hij wil dat de gasten zich *'senang'* voelen.

Kol. H. van (Ontwikkel)Laar.

Boze buren

DRIE OUDE ROTTEN in het politievak hebben burenruzie: de Dordtse DC **Jan Warneke** (59), de Dordtse korpschef en directeur van de nieuwe *Stichting Maatschappij en Politie* **Hans van de Steege** (59) en de Gorkumse wnd.-korpschef HC **Jan Blaauw** (61).
In het zicht van de eindstreep is het hun gelukt gezamenlijk de voorpagina's te halen.
,,Vanaf 1 maart werken wij niet meer voor nop voor andere korpsen'', zegt Warneke, nu de RP mensen moet inleveren voor de GP.
Van de Steege: ,,We vergaderen niet meer met elkaar. We moeten eerst weten waar het geld blijft.'' Het zint hem niet dat de RP haar geld voor het eind van het jaar moet opmaken, omdat het anders in de rijkskas terugvloeit. ,,Waar blijft dat geld? Bij de GP ligt dat allemaal wat gemakkelijker. Gelden die niet opgemaakt worden, kunnen wij reserveren.''

Houten broek

MOET JE ALS politieambtenaar bepaalde pastorale trekjes hebben? Of kun je door de confrontatie met zoveel zonden wellicht een beetje dominee worden?
Een feit is dat er talrijke collega's zijn die theologie studeren; sommigen gaan al uit preken en enkelen zijn zelfs al tot predikant ingezegend.
Bekend is COME-projectleider **Willem Bijl** die al vele jaren part-time predikant was en onlangs als 58-jarige kapitein afscheid nam om zijn verdere leven voort te zetten als dominee.
Twee Dordtse collega's, oud-voorlichter **Jan de Groot** en **Kees van Dijk** kozen uiteindelijk definitief voor het hogere ambt, evenals wachtmeester 1e kl. **Leo Donkersloot** uit Sassenheim. Ze zijn nu full-prof predikant.
Ook in officierskringen wordt theologie gestudeerd. Het verst is de Apeldoornse DC **Theo van Dolderen.** Als hij over enkele maanden vut-gerechtigd wordt, kan hij zijn studie afronden en wellicht in *'de houten broek'* plaats nemen, zoals de preekstoel in kerkelijke kringen liefdevol wordt genoemd.

Theoloog Van Dolderen.

Met stip

NIEUW in onze P-P-Poll: **Gerard Blankestijn** van de RP-verkeersgroep Apeldoorn die in Brazilië meedeed aan de **'Camel Trophy'**.
Wim Kuppens, hoofd Justitiële Dienst in het district Limburg, trok de publiciteit met zijn betoog dat zes georganiseerde benden Limburg onveilig maken.
Mariëtte Christophe haalde de publiciteit met het Vrouwencongres.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: noem eens bekende politiemensen.

1 maart 1989	1 april 1989
1. Nicolas van Helten (•)	1. Rob Hessing
2. Rob Hessing	2. Gert Koffeman
3. Gert Koffeman	3. Eric Nordholt
4. Klaas Wilting	4. Piet IJzerman
5. Luud Geerlings	5. Jan Blaauw
6. Ingrid Haringa (•)	6. Mariëtte Christophe (•)
7. Appie Baantjer	7. Elisa Nuy (•)
8. Leen v.d. Linden	8. Rob Flanderijn (•)
9. Rob van Rees	9. Appie Baantjer
10. Dyana Versteeg (•)	10. Gerard Blankestijn (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

30e jaargang / april 1989 / nr. 8

Zaken zijn Zaken

Britse chauffeurs op de foto

Op 5 februari j.l. is in Engeland de eerste Gatso roodlichtcamera in gebruik genomen. De fotoapparatuur staat op de noordelijke ringweg om Londen. De Engelse politie spreekt van een 'enorm succes'. De 'opbrengst' aan overtredingen is zo groot dat de camera voor langere perioden buiten werking moet worden gesteld.
Pas onlangs is in Engeland geregeld dat de houder van het kentekenbewijs aansprakelijk is voor wat er met zijn voertuig gebeurt.

Gatsometer bv heeft in november 1988 in Jordanië een order van een half miljoen gulden geplaatst voor de levering van de Gatso Radar met Camera. De Zwitserse steden Thun en Zürich hebben — na jarenlang gebruik van apparatuur van eigen makelij — hun apparatuur vervangen door roodlichtcamera's van het Nederlandse bedrijf uit Overveen. Bern en andere steden zullen nog dit jaar volgen.

(Bron: Gatsometer bv)

Fotofoon

Bij de identificatie van de lichamen van de opvarenden van een Nederlands koopvaardijschip dat onlangs op de kust van Algerije verging is voor het eerst gebruik gemaakt van de *PhotoPhone*. Met de apparatuur hebben rechercheurs van het Rampen-Identificatieteam van de rijkspolitie vanaf hun werkplek in Algerije via de normale telefoonlijn kleuren- en zwart/wit-foto's (van o.a. het gebit van slachtoffers en van documenten) verstuurd naar het coördinatiepunt op Schiphol waar de aldus verzamelde informatie werd geanalyseerd.
De beeldtelefoon is ook al in gebruik bij de marechaussee op Schiphol en de Centrale Recherche Informatiedienst in Den Haag.
Beide diensten gebruiken het apparaat voor het snel uitwisselen van de bij de grensbewaking aangetroffen reisbescheiden waarvan het vermoeden bestaat dat hij vervalst is of oneigenlijk wordt gebruikt.
De fotofoon is een combinatie van telefoon, video-camera, beeldscherm en videogeheugen. De verstuurde of ontvangen beelden kunnen op een diskette worden opgeslagen.

(Bron: Advanced Micro Solutions bv, Katwijk)

Still video systeem

Op de laatste Efficiencybeurs heeft Canon het Still Video Systeem geïntroduceerd. Daarmee is het mogelijk om foto's te maken die direct op een floppy worden opgeslagen. Een Still Video Recorder zet deze vervolgens om in digitale signalen, waarna het kleurenbeeld kan worden ingelezen in de computer. Het is mogelijk kleurenbeelden digitaal te verzenden en te ontvangen. Voor politiekorpsen is een herkenningssysteem van verdachten ontwikkeld dat momenteel bij de gemeentepolitie van Alkmaar in gebruik is.

(Persbericht Canon/Meertek bv)

Storingvrije communicatie

AEG heeft bij het Duitse Rode Kruis in Mainz een nieuwe meldkamer geïnstalleerd. De centrale bestaat uit drie werkplekken waar alarmmeldingen, telefoon- en mobilofoongesprekken worden verwerkt. Het nieuwe systeem maakt het mogelijk de arts of verpleegkundige in de ambulance direct in contact te brengen met de arts in het ziekenhuis. Op deze wijze kan meer aandacht worden besteed aan behandeling van de gewonde.
De meldkamer is voorzien van een mogelijkheid voor stille alarmering van de hulpverleners, van toestellen voor het opnemen van gesprekken, een bewakingsinrichting voor het mobilofoonverkeer en van telefoons van de huiscentrale.
De geleverde installatie is de eerste van de tien die het Rode Kruis van de deelstaat Rheinland-Pfalz heeft besteld.

(Persinformatie: AEG)

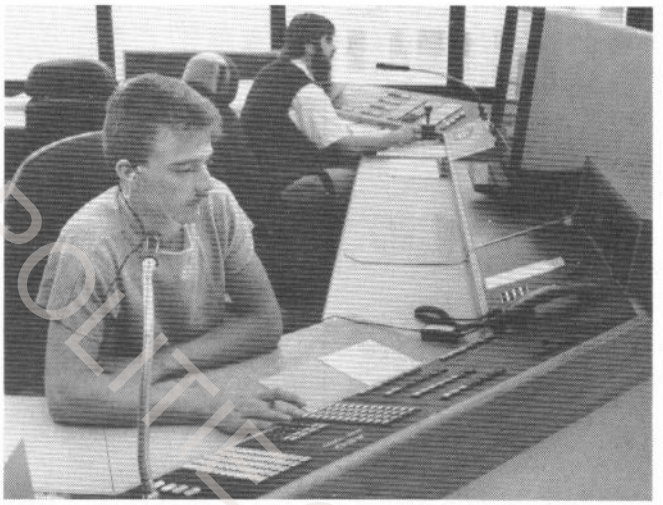

Viruskiller

De laatste maanden is het fenomeen computervirus uitgebreid in het nieuws geweest.
Kwaadwillende computerfreaks kunnen in een willekeurig programma een virus verstoppen dat, wanneer het programma wordt toegepast, enorme schade kan aanrichten door andere, in de computer aanwezige, programma's en gegevens onherstelbaar te verminken of zelfs geheel te laten verdwijnen.
Om programma's te screenen op een virus zijn de afgelopen maanden diverse recepten geschreven die de computergebruiker kan toepassen.
Sony brengt, in samenwerking met de Algemene Computerclub Nederland, een aantal viruskillerprogramma's voor verschillende computersystemen, die virussen kan opsporen, herkennen en onschadelijk maken.
De programma's zijn geschikt voor MS-DOS, Amiga, Atari ST en Macintosh.
Deze programma's krijgt de computergebruiker gratis wanneer hij twee doosjes Sony diskettes aanschaft. Op de diskettes, formaat 5¼ of 3½ inch, vindt de gebruiker het programma dat voor zijn systeem geschikt is. De overige diskettes met programma's die de gebruiker niet nodig heeft kan hij opnieuw formatteren en voor andere doeleinden gebruiken.

Informatie: J. van Hunnik, tel. 02968-81392.

(Persbericht: Sony Nederland B.V.)

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- Boze politievrouwen
- De vermoeidheid begint bij 40
- Ambtenaren getekend
- De kapel is niet alleen maar leuk

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 9
MEI 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.) Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft (landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg (algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch (tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg (algemene inspectie)

J.K. Pietersma, Amsterdam res. RP)

L. Scheuer-Irion (CIOV, Apeldoorn)

R.M. Schnitker, Schiphol (dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto: (ANP-Foto)

Politievrouwen met een kater

In maart waren in Noordwijkerhout politievrouwen uit 39 landen bijeen om te praten over hun positie in het bedrijf waarvoor zij werken. Nederlandse politiechefs en beleidsmakers op departementsniveau negeerden massaal de uitnodigingen om van de verlangens van de vrouwen kennis te nemen. 'Je moet realistisch zijn'. 6

Geen vetpot voor 40-plussers
Ouder worden, maar niet afbranden 10

Allemaal ambtenaren 15

Info Intern
Nieuws uit de districten, diensten en scholen 17

Boekerij 23

Postbus 20099: Brieven van lezers 24

Personalia en klassefoto's 25

Puzzel 28

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 30

Zaken zijn zaken 32

WWW.RK-POLITIE.ORG

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Nederlandse politievrouwen boos:

'Van de mannen hebben we niet veel te verwachten'

Door Bert Huizing

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

Minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken moest toegeven dat hij en zijn collega van Justitie, ondanks de financiële steun van de regering en ondanks het redelijke aanbod aan vrouwen voor een politieloopbaan, er niet in zijn geslaagd het aantal vrouwen bij de Nederlandse politie op te voeren.
,,Ze zijn er wel, maar hoe houd je ze? Hoe inspireer je politiechefs iets te doen aan de verbetering van de positie van vrouwen in de korpsen?''

Justitieminister Korthals Altes stelde vast dat het gebrek aan faciliteiten (creches, ouderschaps- en zwangerschapsverlof) er de oorzaak van zijn dat vrouwen voortijdig de politiedienst verlaten. ,,Daarbij komt dat vrouwen regelmatig worden geconfronteerd met discriminerende opmerkingen door mannelijke collega's die het sociale patroon bevestigen.''
Minister Van Dijk: ,,Vrouwen zijn onmisbaar in een modern, op de maatschappij geöriënteerde politie-organisatie. Zonder vrouwen is de politie niet compleet om haar taken uit te voeren.''
De bewindslieden deden hun uitspraken bij de opening en de sluiting van de Internationale Conferentie voor Politievrouwen, die van 19 tot 23 maart in Noordwijkerhout werd gehouden. Er waren 370 vrouwen uit 39 landen bijeen om te praten over de positie van vrouwen die bij de politie werken.

Geen interesse

De Nederlandse politiechefs en beleidsmakers toonden geen interesse voor de conferentie. Ze hebben de uitnodiging om kennis te nemen van de problemen waarmee vrouwen bij voortduring te kampen hebben massaal in het ronde archief laten verdwijnen.
Verzuchting van mevrouw Fenneke van Ruijven en mevrouw Marian de Labije van het organisatiecomité: ,,Het is ronduit onfatsoenlijk te noemen, dat er zelfs nauwelijks is gereageerd op onze invitatie. Zo'n houding van zelfgenoegzame arrogantie geeft je de indruk dat je niet serieus wordt genomen. Dat politievrouwen van de politiechefs niet veel hebben te verwachten.''

Driemaal bezochten Nederlandse vrouwelijke politie-ambtenaren in Amerika, Canada en Israël congressen die waren georganiseerd door de International Association of Policewomen. De IAPW heeft een reputatie op dat gebied. Al zevenentwintig jaar bracht zij politievrouwen van de Verenigde Staten en van Canada bij elkaar om op trainingsbijeenkomsten vooral te spreken over het beroep: hoe de deskundigheid te vergroten, hoe met geweld om te gaan en mee te doen aan trainingen om bijvoorbeeld geweld te pareren.

Steun

De Labije: ,,Ik was in Atlanta en Israël en merkte dat onder de vrouwen de be-

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Voor de aanvang van de conferentie. *(Foto ANP)*

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

hoefte bestond om te praten over hoe zij zich in hun organisatie staande hielden. Onverwacht en geheel buiten de orde luchtten zij het hart over ervaringen die ze in hun werkomgeving hadden opgedaan. Dat leidde bij de Nederlandse delegatie ertoe het plan op te vatten om onder eigen vlag een bijeenkomst te organiseren waarin vooral zou worden ingegaan op de positie van de vrouw in de korpsen."
Het ministerie van Binnenlandse Zaken zegde subsidie toe, van de korpsbegroting van de rijkspolitie werden gelden vrijgemaakt voor de organisatie van het congres, het comité Gelijke Berechtiging van de Europese Economische Gemeenschap stelde niet alleen financiën beschikbaar, ze schreef ook de betrokken ministeries van de landen van de EEG aan om het initiatief te steunen. Er werd een comité van aanbeveling gevormd waarin o.a. zitting namen de beide Nederlandse politieministers, mevrouw Hedy d'Ancona, voorzitter van de Europese commissie Gelijke Berechtiging, mevrouw M. Vos-van Gortel, burgemeester van Utrecht, de hoofdcommissarissen J. Brand (Den Haag), E. Nordholt (Amsterdam), Tj. de Vries (toen voorzitter van het Coördinerend Politieberaad) en generaal W. Frackers, Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie.
„Vrouwen zijn nog steeds voor het grootste deel verantwoordelijk voor het gezin. Bij een man gaan gezinsleven en carrière al samen als hij een foto van moeder en kinderen op zijn bureau heeft staan. 80% Van de vrouwen in Nederland stopt met werken als ze hun eerste kind verwachten. Dat betekent vernietiging van investering. Er moet bijvoorbeeld een nieuwe politie-ambtenaar worden opgeleid. We laten kennis en ervaring gaan. Dat is toch niet verstandig", stelde mevrouw d'Ancona. „Het gebrek aan kinderoppas en ouderschapsverlof, het ontbreken van flexibele werktijden maken het voor vrouwen onmogelijk carrière te maken. Dat is niet alleen een democratische vereiste maar het biedt ook mogelijkheden om op niveau belangen van vrouwen te verdedigen. De komst van meer vrouwen kan bovendien van nut zijn, willen we de beroepscultuur veranderen."

Macht

Er wonen in Europa 180 miljoen vrouwen en 140 miljoen mannen. Gemiddeld verdienen vrouwen ongeveer 70% van het salaris van mannen voor hetzelfde werk. De werkloosheid bij vrouwen in de EEG is hoger dan bij mannen. Vrouwen verrichten meer part-time arbeid, contractwerk en worden meer betrokken bij illegale bezigheden.
Hedy d'Ancona: „Slechts vijf procent van de macht in organisaties en bedrijven is in handen van vrouwen. Aan hun positie kan wat gedaan worden als mannen bereid zijn een deel van de macht af te staan. Zodat vrouwen niet steeds afhankelijk zijn van de beslissingen van mannen."

In hoeverre zijn politiechefs — in ons land zijn dat vooral mannen — bereid aan deze positieve actie mee te werken?

Radio en televisie-presentator Violet Falkenburg hield de vraag voor aan een forum waarvan de Enschedese hoofdcommissaris Peter IJzerman, voorzitter van het coördinerend politieberaad en kolonel Joop de Wijs, plaatsvervangend Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie, deel uitmaakten. Zijn zij overtuigd van de noodzaak meer vrouwen aan te nemen?
IJzerman: „Zeker. En allochtonen en vertegenwoordigers van minderheden."
(In de zaal werd hardop gelachen).

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Dagen tellen en erbij blijven

,,We hebben een uitstekend congres achter de rug'', concludeerden overste b.d. D.F. van Ruijven-van Bruggen en majoor M.M. de Labije-van Hunnik van de rijkspolitie, lid van het organiserend comité na afloop. ,,We hebben van nogal wat kanten complimentjes gehad.''

RPm: We hebben in de wandelgangen kritiek gehoord. Onder de bezoekers waren er die het woord 'elitair' gebruikten. Er waren hoge politiemevrouwen van elders die kwamen vertellen dat het in hun land best meeviel met de positie van de vrouwen. Anderen vonden het congres te duur om het zelf te bekostigen . . .

Van Ruijven: ,,Er was een groep vrouwen uit een andere cultuur. Die zich in onze problemen soms totaal niet herkenden. Er was ook een mevrouw van onze eigen marechaussee die discriminatie, ongewenste intimiteiten, etc. in haar werkomgeving ontkende. We weten wel beter. Ja, het komt wat vreemd over, als die vrouwen voor het NOS-journaal hùn waarheid verkondigen. Waar heb je het dan eigenlijk al die dagen over?''

De Labije: ,,Iets meer dan duizend gulden is natuurlijk een heel bedrag. Ik kan me voorstellen dat er vrouwen zijn die dat geld niet voor het grijpen hebben. Toch waren er nogal wat collega's — uit soms verre landen — die het ervoor over hadden. Wat mij overigens bij onze eigen achterban opviel, was dat vrijwel niemand bij haar groepscommandant heeft geïnformeerd of er — op het district misschien — mogelijkheden waren de rekening betaald te krijgen. Die mogelijkheden waren er soms wel. Maar misschien zegt dat wel iets over hoe de verhoudingen liggen.''

Van Ruijven: ,,Veel buitenlandse vrouwen hebben de reis en het verblijf zelf betaald. Voor de reis van de buitenlandse (mannelijke) politiechefs werd meestal wél betaald.''

RPm: Bij het organisatie-comité en bij bezoekers hebben we nogal wat ongenoegen vernomen over het wegblijven van mannen . . .

Van Ruijven: ,,Wij hebben zo'n kleine tweehonderd persoonlijke uitnodigingen naar politiechefs en hoge lieden op de departementen van Binnenlandse Zaken en van Justitie gestuurd. We wilden hen graag op de hoogte brengen van onze bedoelingen. Van slechts zes van de vijfentwintig genodigden van de RP ontvingen we de mededeling dat ze van plan waren in elk geval bij de opening te zijn. Daarvan is ook nog de helft weggebleven.''

Van de ca. 150 korpschefs van gemeentepolitie reageerden er slechts zestien positief; acht daarvan verschenen inderdaad.

Van Ruijven: ,,Een van de chefs stuurde — in plaats van zelf te komen

D.F. van Ruijven-van Bruggen

M.M. de Labije-van Hunnik

— op de gratis kaart vier vrouwen uit zijn korps. Vier vrouwen vertegenwoordigen kennelijk de waarde van één korpschef.''

RPm: Wat kan de oorzaak voor dit massaal wegblijven zijn?

De Labije: ,,Vrouwen bij de politie worden kennelijk nog steeds niet voor vol aangezien. De mannen zijn niet bereid in te leveren om vrouwen meer kansen te geven. Door weg te blijven ontken je het probleem.''

Van Ruijven: ,,We hadden ze bovendien gevraagd in uniform te verschijnen. Om iets van importantie aan de bijeenkomst bij te dragen. Bij de opening was van de mannen alleen de districtscommandant van de rijkspolitie in Zeeland in het sterke pak aanwezig . . .''

De Labije: ,,Die was nog gestuurd ook . . .''

RPm: En hoe nu verder . . ?

Van Ruijven: ,,Goeie vraag. Ik denk dat de initiatieven van de vrouwen zèlf moeten komen. Op de Algemene Inspectie van de rijkspolitie ligt het rapport 'Geen woorden maar daden'. Daarin staan een aantal actiepunten die aandacht moeten krijgen, wil er in de positie van vrouwen bij de politie verandering gebracht worden. De korpsleiding heeft o.a. het advies om in het belang van de emancipatie het anciënniteitsprincipe voor extra kaderplaatsen op te heffen niet willen overnemen. De organisatie wil zich evenmin bezighouden met verbetering van de sociale randvoorwaarden. We hebben er voor moeten vechten de actiepunten in het rapport vermeld te krijgen. De kans is groot dat er van de uitvoering van 'Geen woorden maar daden' niets terecht komt.''

RPm: Van de bazen heeft u dus niet veel te verwachten?

De Labije: ,,Daar ziet het wel naar uit. Dan zelf wat meer aan de slag. Door op mogelijke en onmogelijke momenten de positie van vrouwen in het korps aan de orde te stellen.

Maar er zijn lichtpuntjes. Op de groep Dalfsen werkte een wachtmeester. Tot ze kinderen kreeg. Ze is later reserviste geworden. Haalde haar B-diploma, instrueerde haar collega-reservisten en ging mee op patrouille. Onlangs heeft groepscommandant Vijge — een man — haar gevraagd opnieuw naar de rijkspolitie te solliciteren. Zo'n gebaar stemt tot enige tevredenheid. Voor mij is het nu een kwestie van dagen tellen en erbij blijven.''

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Mevr. J.N.E. van Maanen-Hoving van het organiserend comité van het internationale politievrouwencongres biedt minister Korthals Altes van Justitie de conclusies van de bijeenkomst aan.

(Foto Harro Meijnen/Voorl.)

Zijn de chefs genegen vrouwen meer kansen te geven?
De Wijs: ,,Misschien kunnen we eraan werken aanvullende maatregelen te nemen waardoor dat mogelijk wordt.''
Hedy d'Ancona: ,,Maar bent u bereid enige macht in te leveren om politievrouwen structureel kansen te geven?''
De Wijs: ,,Je moet realistisch zijn.''
(In de zaal werd hoorbaar gezucht).

Cultuur

,,Vrouwen vinden het politiewerk interessant, het geeft hen voldoening'', aldus de minister van Binnenlandse Zaken. ,,De mannelijke collega's echter maken het hen moeilijk talenten te ontplooien. Dat is één kant van de medaille. De andere is dat het werk onregelmatige werktijden kent. De politie mag geweld gebruiken. Die aspecten hebben een stempel op het politiewerk achtergelaten. Er heerst — als in het leger — een mannencultuur. Dat is een gegeven, maar ook een waarschuwing.''
De minister wees erop dat de politiecultuur nooit geheel zal veranderen. ,,Dat brengt het werk met zich. Ondanks de veranderingen die de mensen die het werk uitvoeren met zich brengen.''
Drs. Van Dijk benadrukte, dat het de Nederlandse regering er veel aan gelegen is in de overheid de samenstelling van de bevolking weerspiegeld te zien. ,,Dat geldt ook voor de politie. We vinden dat vrouwen dezelfde mogelijkheden op de arbeidsmarkt moeten hebben als mannen.''

Enkele jaren geleden nog was er sprake van het aantal vrouwen bij de politie op te voeren tot een kwart van de sterkte. ,,Een redelijk cijfer'', vindt de minister van Binnenlandse Zaken nog steeds. ,,In 1987 werden er 825 mensen tot de politieopleiding toegelaten. Onder hen waren 302 vrouwen. Het geeft te denken dat er in 1988 slechts 1432 personeelsleden, ongeveer zeven procent van de totale politiesterkte, uit vrouwen bestond.''
Bij de rijkspolitie is het percentage vrouwen zelfs teruggelopen van 6,1% in 1984 tot 5,3% nu. Een aantal jaren was het verloop onder vrouwelijke wachtmeesters zeer groot. De situatie is verbeterd na de invoering van deeltijdwerk, maar nog altijd ligt het vertrekpercentage bij vrouwen (7,4) hoger dan bij mannen (3,9).
Minister Van Dijk: ,,Het is dus niet alleen een kwestie van hoe ze te krijgen, maar hoe ze te houden.''

Voorkeur

Tijdens de sluitingsceremonie werden aan de minister van Justitie de conclusies van het congres uitgereikt:
- De politievrouwen verlangen o.a. meer aandacht voor kinderopvang, deeltijd en herintreding.
- Er moet gewerkt worden aan aanpassing van gebouwen en uitrusting.
- Mannen moeten vrouwen in hun werk gewoon hun gang laten gaan.
- Vrouwen moeten kunnen doorstromen in alle rangen en functies; mannen en vrouwen moeten worden getraind in samenwerking.
- De vrouwen moeten zich meer gaan interesseren voor automatisering.
- Ze vinden dat ze zich meer moeten inzetten voor het vakbondswerk.

,,We zullen ons inspannen meer vrouwen voor de politie te werven. We zullen de eis dat een vrouw wiskunde in haar pakket moet hebben om aangenomen te worden, herzien'', beloofde minister Korthals Altes. ,,Het probleem dat faciliteiten ontbreken voor de vrouw die kinderen krijgt of al heeft en wil blijven werken, moet worden opgelost. De minister van Binnenlandse Zaken en ik zullen eraan werken dat bij voorkeur vrouwen worden aangesteld. Niet alleen omdat de samenstelling van de verschillende korpsen dat vergen. Het is ook nodig vanwege de groeiende arbeidsmarkt en het afnemen van het aantal schoolverlaters. De korpsen zullen moeten wennen aan een groter aantal vrouwen in hun kring.''

Respect

Vijf dagen lang hebben politievrouwen uit de gehele wereld zich in een intensief programma beziggehouden met zaken als communicatie, samenwerking tussen mannen en vrouwen, stress, carrièreplanning, ongewenste intimiteiten, de invloed van vrouwen op het politiewerk etc. Daarnaast was er tijd vrijgemaakt voor bezoeken aan Nederlandse politieopleidingen.
Uiteindelijk hoogtepunt van de conferentie was het oprichten van een Europees Vrouwennetwerk ter onderlinge ondersteuning, uitwisseling van kennis en ervaring en gezamenlijke inzet voor het functioneren van vrouwen in Europese politiekorpsen. Het gaat zich richten op allen die te maken hebben met het werken van vrouwen bij de politie.
Voor het oprichten van het secretariaat heeft de minister van Binnenlandse Zaken twee ton vrijgemaakt. Het zal gevestigd worden bij de gemeentepolitie van Haarlem.
Ook mannen kunnen lid worden van het netwerk. ,,Alleen een organisatie waarin vrouwen en mannen elkaar de ruimte geven en met wederzijds respect kunnen functioneren, zal het volle rendement leveren.''

■

www.RPofficieel.nl

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

De Nederlandse politie vergrijst

Hoe snel slijt een politieman?

Door Koen Aartsma

Het leven begint bij veertig, jawel, maar de fysieke aftakeling ook. De ogen worden minder, het geheugen neemt wat af en menige vijftiger is dan aan een grondige revisie toe.
Over vijftien jaar zit de meerderheid van de politiemensen (60%) in de leeftijdscategorie 45-60 jaar. Een sterke vergrijzing. Dat kan problemen voor de inzetbaarheid geven. De belangrijkste vraag voor de politiemensen zelf is echter: hoe word je — ook zonder promotie — een tevreden vijftiger?

Bij de oprichting van het korps Rijkspolitie in 1946 zat het probleem er al ingebakken. Wie met veel jong personeel van start gaat, weet dat hij over 25 jaar met een club middelbare heren zal zitten die al geleidelijk aan hun pensioen beginnen te denken.
Begin jaren '70 zou het lek boven water komen, maar de beleidsmakers hadden geluk: het probleem van de gezamenlijke vergrijzing werd weggepoetst door een grote toevloed van (zeer) jeugdig personeel, ook al gaapte er nu een enorm gat tussen de beide leeftijdspieken van twens en 45-plussers. Het probeem zou zichzelf mettertijd wel oplossen, voorspelden optimisten, want eind jaren '70 zou de oude garde immers het korps verlaten.
Maar dan laat Vadertje Tijd het afweten. De zuinige jaren '80 dienen zich aan. Er komt geen nieuwe vloedgolf van jong personeel.
De instroom van 1965/1975, inmiddels dertigers en veertigers geworden, constateert tot haar schrik dat de kans op promotie de eerste 20 jaar vrijwel is uitgesloten.
Had men dat niet kunnen voorzien? Jawel, — er is ook voor gewaarschuwd. Maar de beleidsmakers van toen, die verzuimden de ongezonde leeftijdsopbouw te saneren, gokten op een gelukkig gesternte. Toen dat uitbleef, waren de verantwoordelijke ministers, kamerleden en andere deskundigen inmiddels van het toneel verdwenen of hadden zich op nieuwe doelen gericht, met grotere kansen om te 'scoren'.
De politie mag het nu zelf oplossen. Met minder middelen en minder mensen. De bekende sigaar uit eigen doos blijkt ook nog van inferieure kwaliteit.

Hoe men met het probleem van de — uivormige — leeftijdsopbouw in de maag zit, bleek op de Themadag van de politieartsen, verenigd in de ***Landelijke Overleggroep Bedrijfsartsen Politie*** *(LOB-Pol), die was gewijd aan 'de inzetbaarheid van de ouder wordende (dus alle) politieambtenaren'.*
RP-magazine was erbij.

De Nederlandse politie vergrijst snel. ,,Dit probleem heeft de afgelopen jaren nauwelijks aandacht gehad'', zegt de Haagse politiebedrijfsarts P. Slikker, voorzitter van de LOB-Pol. De beleidsmakers hebben het voor zich uitgeschoven, omdat het probleem pas na 1995 in zijn volle omvang merkbaar zal worden. Maar dan zullen we er ook tot over de oren in zitten.
Vraag: Hoe staat het met de inzetbaarheid van de ouder wordende politiemensen? Toegespitst: is een 50-plusser nog wel geschikt voor het politiewerk?
,,Dat hangt er maar van af'', zegt prof. dr. B.P.R. Gersons, hoogleraar psychiatrie in Utrecht, ,,voor sommige taken zal de oudere beter functioneren dan een jongere. Zo zal hij in riskante situaties kalmer en beheerster reageren.''
Ouder worden betekent echter ook slijtage. De lichamelijke conditie neemt geleidelijk af. Dat begint al omstreeks het 40e levensjaar. Men wordt wat trager, ook eerder vermoeid. De zintuigen functioneren nog goed, maar de ogen worden al minder en velen moeten na hun veertigste aan de eerste prothese: een bril of contactlenzen. Ook het geheugen wordt wat minder; er zijn meer geheugensteuntjes nodig.
Het grootste probleem is echter de verstoring van het biologische ritme, die steeds meer last oplevert. Prof. Gersons constateert daarbij een merkwaardig kontrast. Oudere mensen hebben vaak minder behoefte aan slaap, maar verstoring van het slaap-waak-ritme (door bijv. continuediensten) levert juist wel problemen op. Men heeft meer tijd nodig om weer in zijn ritme te komen. Meer moeite ook met de concentratie en met de taakuitoefening. De 50-plusser krijgt ook meer last van transpiratie en loomheid. Geregelde verstoring van zijn biologische tijdklok veroorzaakt gespannenheid, irritatie en slaapstoornissen. Daardoor kunnen depressieve gevoelens worden versterkt. Vaak wordt naar de alcohol gegrepen. Dat kan even helpen om uit de put te komen en ook om de slaap te bevorderen, maar levert eveneens nieuwe gevaren op.

Psychische belasting

Volgens prof. Gersons moet onze 'psyche' — een soort 'apparaat' waarmee we reageren op onze binnen- en onze buitenwereld — voortdurend belast worden. Maar die buitenwereld en de binnenwereld van onze eigen emoties moeten wel met elkaar in evenwicht zijn: ,,Als we weinig in de buitenwereld beleven, beginnen we ons steeds onplezieriger te voelen. Als we te zeer door onze binnenwereld in beslag genomen worden, raakt de buitenwereld op de achtergrond.''
Iemand die evenwichtig is, is in staat om de buitenwereld zo reëel mogelijk te beleven en op waarde te schatten.
Iemand met een achterdochtige inslag, is steeds op zoek naar verborgen betekenissen en bedoelingen en heeft moeite om werkelijkhet en fantasie van elkaar

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

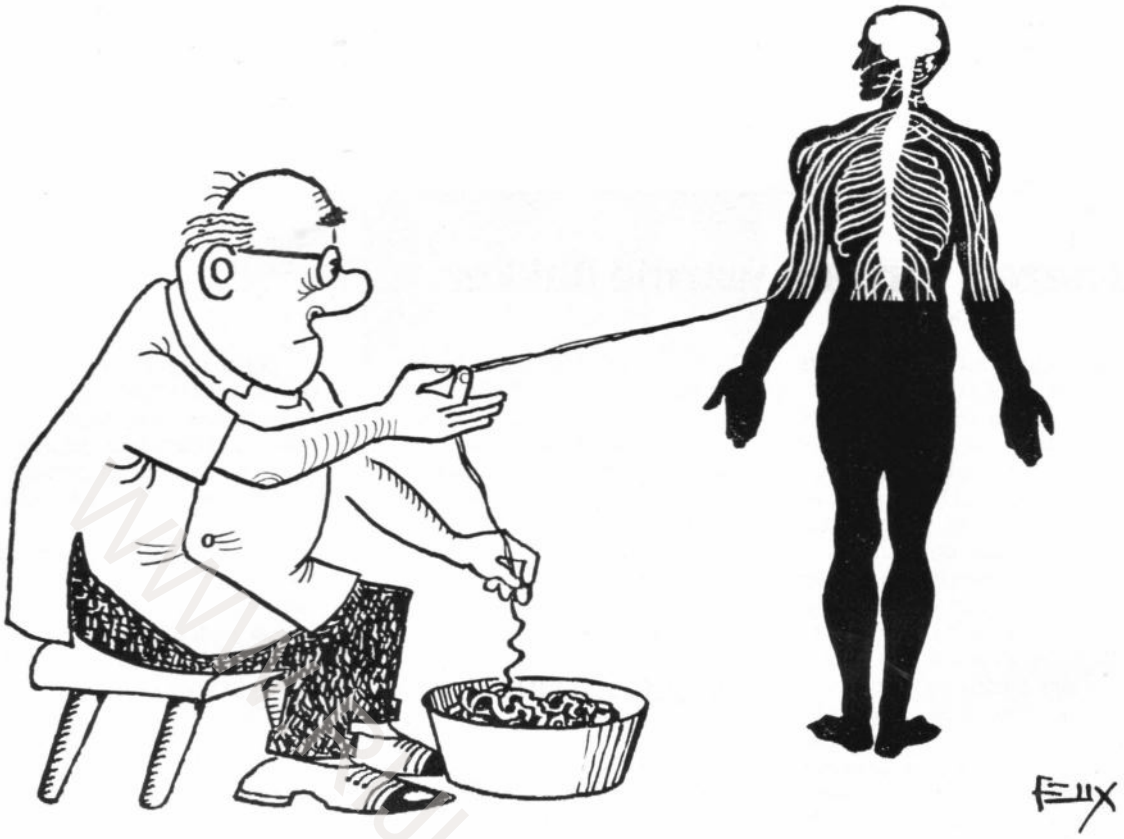

te scheiden. (Gersons: ,,Een zekere mate van achterdocht zal in het politiewerk niet zo slecht van pas komen, maar teveel achterdocht zal tot onoverkomelijke problemen leiden.'').
Iemand met een dwangmatige persoonlijkheid moet steeds alles op orde hebben, voordat hij een volgende actie kan ondernemen.
Iemand die in zijn jeugd sterk is verwaarloosd, durft vaak niet meer op anderen te vertrouwen.
Behalve de draagkracht die iemands persoonlijkheid kan opbrengen, is natuurlijk ook bepalend hoeveel iemand in zijn leven te verwerken krijgt. Zijn draaglast.
Wie ingrijpende gebeurtenissen ('life events') meemaakt (zoals een ernstige ziekte of dood van een naaste, een echtscheiding), kan psychisch uit balans geraken. Wie teveel meemaakt in een korte tijd, zal grote moeite hebben om zich staande te houden. Zijn emoties eisen hem dan zo op, dat hij geen ruimte overhoudt om gewoon te functioneren. Dan kunnen de grenzen van de psychische belastbaarheid worden overschreden: ,,Het is hem teveel geworden.''

Politie-cultuur

Een aantal factoren in het politiewerk kan de psyche ongunstig beïnvloeden. Zoals de eigen politiecultuur, zeg maar de gezamenlijk gedragen opvattingen en normen in de groep. Bepaald gedrag valt binnen de groepscultuur, terwijl ander gedrag minder geaccepteerd is.
Prof. Gersons noemt als typische kenmerken van de politiecultuur:
- een scherp onderscheid tussen goed en kwaad;
- loyaliteit met het gezag;
- hulpvaardigheid;
- inzet in het belang van anderen.

Politiemensen zijn dus bereid ver te gaan (en zich op te offeren), als het om goed en kwaad gaat. Maar als het verschil tussen goed en kwaad moeilijker te trekken valt? Als een M.E.'er wordt ingezet bij een actie waar hij het persoonlijk mee eens is? Als je vindt dat een overheid tegenstrijdig beleid voert?
De groepscultuur kan ernstig onder druk komen te staan. Maar het treft de politiecollega het meest als zich binnen de groep verschillen in opvattingen gaan aftekenen. Vooral de macho-sfeer kan problemen geven, het veel voorkomende gedragspatroon van stoer doen en de schijn van onaantastbaarheid. Met grappen en grollen worden moeilijke emoties als angst en getergdheid onder de oppervlakte gehouden. Daardoor voelt de collega die in gewetensnood komt zich beklemmend geïsoleerd. Hij probeert aan de groepscultuur te blijven meedoen, om niet uit de boot te vallen, maar kan zijn emoties vaak niet verbergen.
De politiecultuur zou eigenlijk ruimte moeten bieden voor meer varianten, als het om gedrag en normen gaat. Daarvoor is een evenwichtige leeftijdsopbouw van groot belang.
,,Juist de verschillen in leeftijd en in geslacht kunnen discussies stimuleren. Ook gevoelens als angst, verdriet en woede zullen gemakkelijker worden geaccepteerd'', aldus prof. Gersons, ,,mijn indruk is overigens, dat de tolerantie voor gevoelens de laatste jaren binnen de politiewereld aanzienlijk is toegenomen. Ik denk dat dit mede te danken is aan het toegenomen aantal vrouwelijke collega's.''
Toch lijkt het er soms op dat de sfeer meer bepaald wordt door klagen-en-volhouden dan door tolerantie-en-enthousiasme.
,,De indruk bestaat dat mensen die bij de politie gaan werken, binnen een jaar of tien gedemoraliseerd geraken'', zegt de psychiater. Hij leidt dat af uit een sterk klaaggedrag, gebrek aan initiatief en creativiteit om zelf oplossingen aan te dragen, ook uit verminderde steun van de groep en afname van de gewetensfunctie.
Deze demoralisering wordt nog versterkt, als er onvoldoende perspectief is voor de loopbaan. En die situatie doet zich nu voor bij duizenden jonge politiemensen.
Schokkende gebeurtenissen brengen eigenlijk iedereen voor korte of langere tijd uit evenwicht. Dat geldt voor de chirurg onder wiens handen een blindedarmpatiënt sterft. Dat geldt voor de psychiater, wanneer zijn patiënt een eind aan zijn leven heeft gemaakt. Dat geldt ook voor de politieambtenaar die met een 'life event' is geconfronteerd.

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Adviezen van een warme Bakker

,,Waarom zijn zoveel warme bakkers hun hele leven gelukkige bakkers?'' Het is een Bakker die de vraag stelt en ook beantwoordt: de nieuwe hoofdcommissaris J.W. Bakker van de GP Apeldoorn: ,,De warme bakker ruilt niet met de slager, maar vindt zijn motivatie gewoon in zijn werk. Het is zijn betrokkenheid. Het is *zijn* zaak, het is *zijn* leven. Het zijn *zijn* klanten voor wie hij werkt. Als hij ziet, dat hij zijn winkel moet moderniseren of zijn assortiment moet aanpassen, dan doet hij dat. Ook als hij een veertig-plusser is! Hij heeft dan géén weerstand tegen 'organisatieverandering'. Hij kan de veranderingen in de maatschappij aan, want hij wil kwaliteit leveren. Hij wil niet failliet!''

Betrokkenheid dus. ,,Maar'', zegt Bakker, ,,betrokkenheid bij je werk is niet een vanzelfsprekendheid bij de Nederlandse politie. Gelukkig wordt er in een aantal korpsen wel al geruime tijd aandacht aan besteed.'' Er klinken kreten als Omturnen. De politiecultuur doorbreken. Verantwoordelijkheid geven. Je ook verantwoordelijk voelen. Dienend leiderschap. Contractmanagement. Jobrotation. Horizontale verplaatsingen.

'Môgge, schaal 8'

Twee warme Bakker-tips voor andere politiechefs en -chefjes:

— ,,Weet u van uzelf wel zo zeker dat u zich niet bemoeit met zaken die uw directe medewerkers best zelf zouden kunnen doen? Uw directe medewerkers weten dat feilloos over u.''

— ,,Als u begint met het opzetten van een vormingsprogramma voor de hele organisatie, begin dan alstublieft met de top. Laat dat overduidelijk merken aan uw organisatie, dat u met uzelf begint als er iets te verbeteren valt in de organisatie.''

De Apeldoornse HC wil af van de ranglijstbevordering. Weg met de ranglijst, maar ook met de rangen. Bakker vindt dat de rangonderscheidingen op het uniform het probleem van de geringe promotiekansen nog verscherpt. ,,Zonder rangonderscheidingen stoort dat minder. Het zou cultuurbrekend zijn. Kun je eindelijk iemand met zijn naam aanspreken. Ik kan me tenminste niet voorstellen, dat je 'môgge, schaal acht' zegt tegen de man die je vroeger brigadier noemde.

Het delen van de ervaring met anderen blijkt van essentiëel belang om de schokkende gebeurtenis te kunnen verwerken. De psychiater noemt het 'lotgenotensteun'. Zo blijken ME—acties vaak redelijk goed te worden verwerkt, als men stoom kan afblazen.

Moeilijker wordt het als zo'n schokkende gebeurtenis slechts een enkeling treft: een schietincident met dodelijke afloop, mensen zien verbranden of moeten identificeren, een vermoord kind. Dagelijks worden individuele politiemensen in hun werk overvallen door een verschrikkelijke ervaring.

Gersons: ,,Het tragische hiervan vind ik dat deze 'dosering van leed' het delen van de ervaringen met collega's in de weg staat. Met andere woorden: velen lijden onder de oppervlakte, maar voelen zich geblokkeerd om deze ervaringen en emoties uit te wisselen.''

Zulke gebeurtenissen kunnen een 'posttraumatische stress-stoornis' tot gevolg hebben. Wat zijn de verschijnselen?

Prof. Gersons: ,,Men krijgt dan last van herinneringsbeelden van het voorval, die vooral opdoemen als men alleen is of in bed ligt. De beelden kunnen terugkeren in dromen en nachtmerries.

Andere verschijnselen zijn vermijdingsgedrag: men wil vooral niet meer geconfronteerd worden met het gebeurde.

Begeleidende verschijnselen zijn ook: achterdocht, verminderd gevoelsleven, afgenomen interesse in anderen, onthechting in een gezin, isolement. Zo'n stress-stoornis kan tot depressies leiden, soms zelfs tot zelfmoordpogingen. Deze stoornis kan meteen na het gebeurde ontstaan, maar kan zich ook pas na een half jaar of later openbaren.''

— Hoe reageren oudere politiemensen op zulke schokkende gebeurtenissen?

Sommige ouderen hebben geleerd zulke ervaringen te verwerken. Ze vallen op doordat zij onmachtgevoelens accepteren en door hun gelouterde en realistische kijk op het leven.

Velen echter kunnen er op den duur niet meer tegen (Gersons: ,,Hoevelen dat er zijn, weten we niet. Onderzoek daarnaar acht ik zeer gewenst.''). Hun persoonlijkheid heeft vaak schade geleden door de ervaringen. Het zijn gehumeurde, snel geïrriteerde mensen geworden, kortaf tegen anderen, zonder vertrouwen in de samenleving, gedemoraliseerd.

Tenslotte de hamvraag: hoe voorkom je dat een politiecollega 'afgebrand en afgedankt' zijn loopbaan beëindigt? Hoe wordt je 'oud en tevreden'?

Prof. Gersons trekt enkele conclusies.

- De psychische belastbaarheid van de 40-plusser wordt onderuit gehaald, als men de biologische tijdklok te sterk ontregelt.
- De politiecultuur is van groot belang om steun aan elkaar te geven en gezamenlijk traumatische gebeurtenissen te verwerken;
- Loopbaanontwikkeling, het bevorderen van creativiteit en afwisseling versterken de psychische draagkracht;
- Bijzondere aandacht is nodig om het ontstaan van posttraumatische stressstoornissen te signaleren. ,,Het is een 'bedrijfsrisico' dat tot nu toe te weinig aandacht heeft gekregen'', zegt de psychiater.

,,Behalve een goede onderlinge opvang is professionele hulpverlening binnen de politie een vereiste. Om te voorkomen dat oudere politieambtenaren teveel 'slijten', als gevolg van de demoraliserende invloed van het herhaald meemaken van schokkende gebeurtenissen.''

— Politiewerk lijkt soms op tropenjaren. Waarom niet eerder ophouden, bijvoorbeeld met 50 of 55 jaar?

Prof. Gersons vindt dat deze vraag (die ook door de vakbonden wordt gesteund) aan de orde moet blijven, maar ,,dat neemt niet weg dat 'afgebrand en afgedankt' vooral het gevolg is van het onvoldoende rekening houden met de psychische aspecten van het politiewerk. Systematische aandacht hiervoor is geen overbodige luxe. Dat maakt de kans wat groter dat mensen hun loopbaan met een gevoel van tevredenheid en voldoening kunnen afsluiten.''

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

— Hoeveel politiemensen branden er inderdaad af in hun werk?
Het hoofd van de Medische Dienst bij de Arbeidsongeschiktheidsverzekering van het ABP, arts M.T.L.W. Boersma, noteerde in de periode 1977-1982 een gemiddelde van een kleine tweehonderd per jaar.
In die vijf jaren werden 891 politiemensen voor hun functie blijvend ongeschikt verklaard: 675 van de Gemeentepolitie en 216 van de Rijkspolitie. Dat is relatief gezien tweemaal zoveel GP'ers (2,7% van het totale personeel) als RP'ers (1,4%).
Een op de acht afgekeurden was een flo'er. Het percentage 60'ers dat op psychische gronden werd afgekeurd, was lager dan dat bij de afgekeurde leeftijdgenoten buiten de politie.
,,Bij de politiemensen van 50-60 jaar is dat volstrekt anders'', zegt dokter Boersma, ,,dan is het aandeel van de psychische ziekten beduidend groter dan bij de afgekeurde leeftijdgenoten buiten de politie. De politiemensen onder de vijftig vertonen weinig verschil met de buitenwacht, maar dan gaat het in bijna de helft van alle gevallen (45%) om afkeuringen op psychische gronden.''
— Wat voor psychische ziekten worden

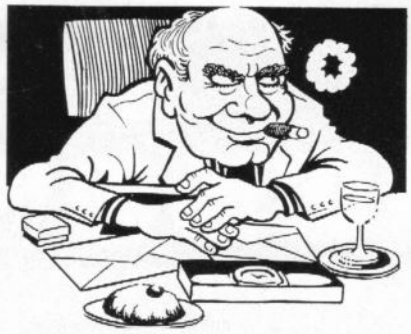

het meest bij politiemensen gesignaleerd?
Boersma: ,,Het merendeel van de psychische ziektebeelden is van reactieve aard. Een op elke zes psychische ziektebeelden betrof primaire persoonlijkheidsstoornissen of ernstige psychiatrische ziekten. Overigens viel daarbij op, dat dit bij de GP-mensen tweemaal zo vaak voorkomt als bij de RP'ers.''
Dokter Boersma denkt — als verklaring — ,,dat een flink deel van deze mensen werd afgekeurd omdat de eisen van hun functie duurzaam te zwaar waren geworden, waardoor zich een hardnekkig psychisch reactiepatroon had ontwikkeld.''
Maar dat zou dan een situatie zijn die nu juist vermeden zou moeten worden, volgens de Arbeidsomstandighedenwet (die zegt dat de werkgever ervoor dient te zorgen dat de taakstelling rekening houdt met persoonlijke eigenschappen zoals leeftijd, opleiding, etc. red.).
— De meeste afkeuringen worden echter niet op psychische gronden gedaan, maar wegens lichamelijke ziekten. Hoe zijn die ziektebeelden?
Boersma: ,,Bij politiemensen onder de 50 jaar zijn dat relatief weinig hart- en vaatziekten, hetgeen ongetwijfeld zal samenhangen met de selectie en training in het politieberoep.
Daarentegen worden er relatief meer politiemensen afgekeurd op grond van storingen in het bewegingsapparaat en dat zal samenhangen met de fitheidseis. Opvallend is dat dit laatste bij de 50-60 jarigen andersom ligt. Dat kan echter samenvallen met het feit dat tevoren al de grote klap gevallen is bij de jongere mensen, een zgn. 'healthy worker'-effect.''
— Hoe kan een politieorganisatie afkeuringen wegen ongeschikheid proberen te voorkomen?
Boersma: ,,Naar onze mening is de beste preventie, functies zodanig in te richten dat kleine handicaps niet tot functieongeschiktheid leiden, maar aanleiding kunnen zijn tot taakverschuivingen binnen de functie.'' ■

Mr. J.Y. Stuitje (RP):

Proefverlof voor uitvliegende wachtmeesters?

Over 20 jaar zullen er bij het korps Rijkspolitie van de nu ruim zevenduizend wachtmeesters (I) er ruim tweeduizend nog dezelfde rang, maar ook dezelfde werkzaamheden hebben als nu.

— Wat kun je nog aan de ongunstige leeftijdsopbouw veranderen?
Mr. J.Y. Stuitje, hoofd Personeelszaken van de Centrale RP-staf in Voorburg, vindt het de meest voor de hand liggende ingreep wanneer er niet — zoals nu — 4 x 20 adspiranten per jaar worden toegelaten, maar 4 x 90. ,,Een utopie'', weet hij, want dat zou *f* 20 miljoen per jaar kosten en daar is geen geld voor.
— Wat dan wel?
,,Als er geen forse instroom van jongeren mogelijk is, zou je kunnen overwegen om de uitstroom van 25-40 jarigen te bevorderen'', zegt Stuitje. ,,Ik zie hier zeker mogelijkheden toe. Medewerkers kunnen door middel van opleiding en vorming (in combinatie met externe stages en professionele begeleiding) rijp gemaakt worden voor banen buiten de politie.''
Stuitje denkt ook aan de mogelijkheid om lange perioden van (onbetaald) buitengewoon verlof — bijvoorbeeld enkele jaren — zodat mogelijke overstappers aan de buitenwereld kunnen wennen: ,,Ik denk hierbij aan de (groeiende) groep medewerkers die een nevenfunctie in eigen tijd uitoefenen.''
Spijtoptanten zouden dan na afloop van het verlof desgewenst betrekkelijk probleemloos opnieuw in het korps worden toegelaten.
Vakbondsvoorzitter L. v.d. Linden (NPB) is geen voorstander van deze (wat hij noemt) 'oprotregeling'. Mr. Stuitje zelf vindt het bevorderen van de uitstroom ook niet sympathiek: ,,Ik vind dat de organisatie zelf voldoende uitdagingen kan bieden om de mensen aan zich te binden.'' Hij verwijst dan naar het rapport 'Opzij van de loopbaan', dat momenteel in het Korps Rijkspolitie in discussie is: ,,De organisatie is verantwoordelijk om een zinvolle loopbaan te bieden. Als dat niet verticaal kan (promotie), dan moet gezocht worden naar andere loopbaanpatronen.'' De organisatie moet medewerkers in staat stellen om zelf initiatief te nemen in het kiezen van de loopbaan.
Andere suggesties van Stuitje: de floleeftijd verlagen naar 55 jaar, deeltijdarbeid voor bepaalde functies stimuleren en herintreding van vrouwelijk personeel bevorderen.
Tenslotte de mogelijkheid van vervroegd uittreden (vut) op vrijwillige basis, ,,maar dan niet ten laste van het Korps, zoals nu met de 57-jarigen het geval is, omdat tegen elke vijf vutters er budgettair slechts één ingenomen kan worden.''

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Peter van Straatens kijk op ambtenaren:

'Wat onderscheidt een ambtenaar van een gewoon mens?'

"HU? HOGEROP WILLEN? HOE KOM JE ER BIJ! DIE HEEFT EEN HEEL SLECHT HUWELIJK."

"ALS JE DE JUISTE INSTELLING HEBT KUN JE JE HIER ZIEK LACHEN."

"DE KOMENDE TIEN MINUTEN BEN IK ER VOOR IEDEREEN."

Wat is een travee? Elke Haagse (en Voorburgse) ambtenaar kan het u vertellen, want het maakt een niet onbelangrijk deel uit van zijn dagelijks werk, zijn leven.

Tekenaar Peter van Straaten, die in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken een boekje met tekeningen van 'allemaal ambtenaren' moest produceren, pikte het op uit het ambtenarenjargon. Van Straaten: ,,Ik haast mij uit te leggen wat een travee is. Zoals op elk kantoor handhaaft men bij de ambtenaren een zekere hiërarchie. Die komt bij de ambtenaren tot uitdrukking in het aantal traveeën die men in zijn kamer heeft.''

Een travee blijkt het stuk glas tussen twee raamstijlen te zijn. Het komt hier op neer, aldus de tekenaar: ,,Hoe hoger in rang des te meer ramen. Wie zeven, acht traveeën in zijn kamer heeft, is een spekkoper, om het zo maar eens te zeggen.''

Maar verder zijn het net mensen. Peter van Straaten zegt het veel vriendelijker in zijn Voorwoord: ,,Wat onderscheidt een ambtenaar van een gewoon mens? Niets.'' Behalve de traveeën dan en daar is dan ook een geestige cartoon van gemaakt.

De opdracht voor het boekje 'Allemaal ambtenaren' werd gegeven ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan van het ministerie van Biza. Het is toen verspreid aan de relaties en kennelijk zo goed gevallen dat de vroegere Staatsdrukkerij/Uitgeverij — die nu de nv SDU heet — het boekje in de handel heeft gebracht (f 17,50).

Een 40-tal in de unieke Van Straaten-stijl, op A4-formaat gedrukte pentekeningen. ,,Niet alleen kunnen ambtenaren zichzelf hierin herkennen,'' zegt de tekenaar, vooral bekend van zijn werk in Vrij Nederland en in Het Parool ('Vader & Zoon'), ,,ook niet-ambtenaren kunnen zichzelf herkennen in de ambtenaar. Daar heb je het al. Het gaat weer eens over mènsen. Kan ik het helpen?''

(AKA)

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Met bijdragen van: Herman Damveld, Tjerk Fennema, Piet Gorissen, Jan Hameter, Ramon Moeharram e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Commando-overdracht RPtW:

'De RP te Water wil er zijn'

DRIEBERGEN. — ,,Een museum is een plaats waar voorwerpen worden ondergebracht die niet meer worden gebruikt en voor de toekomst van geen belang meer zijn. Ze worden nog eens opgepoetst en vervolgens bijgezet. De Rijkspolitie te Water wil er zijn. Het is een moderne politiedienst. Zij kijkt vooruit. Ik zal mij er dan ook van onthouden terug te blikken. Het verleden behoort tot het verleden.''
De toekomst liet de scheidende commandant R. den Breejen over aan zijn opvolger, kolonel J.G.W. Bär.

Admiraalsscepter

Ruim 180 medewerkers van de Rijkspolitie te Water stonden op 17 april j.l. aangetreden op de binnenplaats van het Scheepvaartmuseum in Amsterdam waar geheel volgens maritieme traditie de admiraalsscepter werd overgedragen.
Beide kolonels hadden — niet alleen vanwege hun marineverleden — de voorkeur gegeven aan deze wijze van commando-overdracht. Zij wilden veel medewerkers in de gelegenheid stellen de gebeurtenis bij te wonen.
,,De politiedienst op de waterwegen ontstond in het begin van deze eeuw uit de behoefte scheepsladingen bij het internationale vervoer tussen Rotterdam en het Duitse achterland te beveiligen tegen diefstallen. Door haar traditie en manier van werken bezit de meest oorspronkelijke nationale politie-organisatie alle mogelijkheden om aanstonds in het Europa met open grenzen de politiële aspecten van verkeer en vervoer op goede wijze te vervullen'', vond de nieuwe commandant.
Bär beschreef de ambtsperiode van zijn voorganger als een 'proloog van veranderingen'. Den Breejen maakte ingrijpende ontwikkelingen mee: het ontstaan van de Kustwacht, de samenwerking met Rijkswaterstaat en het Directoraat-Generaal voor Scheepvaart en Maritieme zaken (DGSM) in een doelmatig gebruik van patrouillevaartuigen en het toetreden van de RPtW tot de International Association of Airport and Seaportpolice, een organisatie van politiechefs en beveiligingsdeskundigen, waarvan Den Breejen een aantal jaren voorzitter was.
De jongste wachtmeester van de dienst, Elianne van Meerendonk, bood de scheidende commandant het geusje aan van het laatst in gebruik genomen RP-vaartuig, de RP 21.

(CvD)

J.G.W. Bär

Kolonel Jan Bär is 55 jaar. Na zijn opleiding voor hogere politieambtenaren kwam hij op 1 augustus 1960 als adjunct-inspecteur terecht bij de gemeentepolitie van Amsterdam.
Hij werkte tot september 1964 in de hoofdstad. Daarna maakte hij de overstap naar de rijkspolitie. Hij fungeerde o.a. als officier-toegevoegd bij het district Nijmegen van de RPtW, was tussen 1970 en 1977 plaatsvervangend-, later commandant van het district Leeuwarden van de RPtW en in 1977 benoemd tot districtscommandant RPtW in Nijmegen.

Overdracht admiraalsscepter. Links: kolonel R. den Breejen. Rechts: kolonel J.G.W. Bär.

Medemblik 700

ALKMAAR. — In 1289 kreeg Medemblik stadsrechten. Ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van de stad is het van 9 t/m 19 juni feest in de Noordhollandse gemeente. De plaatselijke rijkspolitie zal — om op 15 juni de festiviteiten te doen slagen — haar steentje bijdragen door op een feestterrein van 2000 m² en in een enorme feesttent een 'open dag' te organiseren waar de rijkspolitie en aanverwante bedrijven als marechaussee en Veilig Verkeer Nederland hun beste beentje voor zullen zetten. De beredenen, de hondengeleiders, de technische recherche en de verkeersgroep van het district Alkmaar zullen er demonstreren.
Het feestterrein is te vinden in de omgeving van het centrum in het oude gedeelte van Medemblik.

(JvA)

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

MuseumStukken

Nasleep van de tragedie van Grootegast (2)

In de morgen van 18 januari 1929 doodde de harmonicaspeler Yje Wijkstra de rijksveldwachters J. Werkman en H.H. Hoving en de gemeenteveldwachters M. v.d. Molen en A. Meijer.
Wijkstra werd beschuldigd van moord en doodslag en door de arrondissementsrechtbank in Groningen op 7 mei 1929 veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf.
In hoger beroep op 20 juni van dat zelfde jaar voor het gerechtshof te Leeuwarden was de Procureur-Generaal van mening dat er aanleiding was voor een psychiatrisch onderzoek. De zaak werd geschorst. Prof. Wiersma en dr. van Mesdag bogen zich over de psyche van Wijkstra.
In mei 1930 werd de zaak opnieuw behandeld.
Dr. Mieremet, die de lijkschouwing over de vier vermoorde veldwachters had gedaan werd het eerst gehoord. Uit zijn betoog bleek dat drie van de vier slachtoffers door meerdere schoten waren getroffen. De nadien aangebrachte snijwonden in de halzen van de veldwachters waren op zichzelf dodelijk maar waarschijnlijk waren Meijer en Werkman al overleden. Van der Molen en Hoving waren op dat moment in ieder geval buiten bewustzijn.
Vervolgens kwam prof. Wiersma aan het woord. Samen met dr. van Mesdag had hij rapport uitgebracht.
Yje is als jongste kind in het gezin Wijkstra knap verwend. Gezag werd door hem niet erkend en het schoolgaan werd aan hem zelf overgelaten. Uit niets is gebleken dat er sprake is van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke storingen. Yje is normaal.
Dr. van Mesdag is dezelfde mening toegedaan. Yje hield wel van vrouw Wobbes maar van sexuele horigheid was geen sprake. Hij is een jager en heeft als zodanig gehandeld.
Twee andere deskundigen hebben zich over het probleem Wijkstra gebogen.
Prof. Grünbauw en prof. Roels zijn een andere mening toegedaan. Zeker, als er niets bijzonders aan de hand is, is de verdachte normaal, maar als het op het doodschieten van vier veldwachters aankomt, is dat wat ongewoon.
De omgang met vrouw Wobbes was voor de verstokte vrijgezel eveneens een keerpunt in zijn leven en vandaar hun mening dat er wel degelijk sprake was van sexuele horigheid.
In feite is het een tweegevecht tussen psychiaters en psychologen.
De Advocaat-Generaal is niet onder de indruk van het verhaal van de psychologen Grünbaum en Roels. Uit wetenschappelijk oogpunt is Wijkstra een vette kluif voor de wetenschappers die de verdachte nog minstens een jaar in observatie willen houden. De aanklager gaat af op de feiten. De rapportage van prof. Wiersma en dr. van Mesdag is hem meer dan voldoende. Het gezeur over soms normaal en soms abnormaal lapt hij aan zijn laars. Het is voor hem zelfs geen grensgeval. De psychologen hebben in hun beroepsijver de zaak knap overdreven en hun heil zelfs gezocht op het terrein van de psychiatrie waar zij niets hebben te zoeken, vindt hij. Vervolgens toonde hij aan dat verdachte in ieder geval niet in een toestand verkeerde waarbij kalm overleg was uitgesloten. Er lopen de meest wonderlijke verhalen over Wijkstra. Hij is gek; een beestmens. Onzin en nog eens onzin, gewoon een mens met een aantal eigenschappen die op zich niet ongunstig zijn maar in de opvoeding is hem niet geleerd dat er naast rechten ook plichten zijn.
De Advocaat-Generaal ziet risico's voor herhaling en vandaar dat hij weer een levenslange gevangenisstraf eist. De advocaat, mr. Levie, houdt een uitvoerig pleidooi. Los van alle psychiatrie en psychologie vindt hij zijn cliënt geen immoreel mens maar een slachtoffer der omstandigheden. Een plaats in een inrichting lijkt hem het beste.
Op 26 mei 1930 komt de uitspraak. 20 Jaar gevangenisstraf. Yje Wijkstra verdwijnt uit het nieuws van die dagen. Hij slijt zijn tijd in de Leeuwarder gevangenis en in 1941 overlijdt hij aan longontsteking.
Het tragische voorval in Grootegast is door de bevolking terplaatse beslist nog niet vergeten. Uit de reacties van heel wat museumbezoekers maak ik op dat dit ook opgaat voor de jonge mensen in deze tijd.
Op 27 november 1929 worden op de begraafplaatsen te Grootegast, Opende en Groningen (Esserveld) de gedenktekens ter nagedachtenis aan de omgebrachte veldwachters onthuld.
De monumentjes zijn uitgevoerd in zwart Zweeds graniet, voorzien van het Rijkswapen met de tekst:
De Nederlandsche Politie aan hare kameraden.
Hoe het vereiste bedrag van fl. 2.000,— bijeengebracht is, is nog een raadsel. In oktober klaagt de penningmeester J. Bultena nog dat er pas fl. 938,04 is binnengekomen.

Go.

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

TEKENING: ED BARTELS

De veertig plusser

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Algemene Rekenkamer:

RP-detachement Schiphol woont te duur

DEN HAAG. — Er is opnieuw overleg gaande over het huisvesten van het beveiligings- en bewakingsdetachement van de rijkspolitie op Schiphol op de opleidingsschool van de gemeentepolitie Noord-Holland in Amsterdam. Dit instituut heeft accommodatie te over, het biedt de nodige faciliteiten en ligt gunstig ten opzichte van de luchthaven. Eerdere besprekingen om de overcapaciteit te benutten en daarmee de kosten van de school te drukken, braken af omdat de vrees bestond dat de rijksbijdrage aan de school bij het onderdak brengen van rijkspolitiepersoneel zou worden herzien.
De 85 RP'ers die deel uitmaken van het Schiphol-detachement zijn momenteel ondergebracht in Amsterdamse hotels en dat kost ca. *f* 10.000,— per dag.

Weinig voortvarendheid

De Algemene Rekenkamer heeft zich er in haar verslag over 1988 over verwonderd dat — hoewel in 1984 al bekend was dat de accommodatie in het districtsbureau van de rijkspolitie aan de Amsterdamse Sarphatistraat zou komen te vervallen — pas in 1987 en 1988 actie werd ondernomen voor andere huisvesting. Voornamelijk op initiatief van de Dienst Luchtvaart is naar oplossingen gezocht.
Zo werd overwogen een hotelboot uit de Golf naar ons land te transporteren, een Rijncruiseschip te huren, hotelruimte te huren of te bouwen of bij de korpssociëteit van de GP-Amsterdam in te trekken. Toen in september 1988 de verbouwing van het Amsterdamse districtsbureau begon, moesten er noodmaatregelen worden genomen om het detachement elders onder te brengen. De Rekenkamer concludeerde dat de rijkspolitie met weinig voortvarendheid had gewerkt aan het vinden van een oplossing voor de huisvestingsproblemen.
In zijn antwoord aan de Algemene Rekenkamer in januari j.l. merkte de minister van Justitie op, dat de Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie verantwoordelijk is voor de huisvesting voor zijn personeel. Hij tekende daarbij aan dat de problemen pas eind 1987 manifest werden toen rijksgebouwendienst hem berichtte dat er in 1988 gelden beschikbaar zouden komen voor de verbouwing van het districtsbureau.

Uniformdienst

Overigens leeft — volgens de minister — bij de Directie Politie van zijn departement de gedachte, dat er vanaf 1990 een vaste uniformdienst zal zijn die het werk van het huidige detachement zal overnemen.
De minister van Binnenlandse Zaken acht huisvesting van het detachement in de opleidingsschool Noord-Holland mogelijk, mits de opleidingscapaciteit niet in het gedrang komt en de kosten van huisvesting worden vergoed.

(AH)

Minnesma in de bak

LEEUWARDEN. — De reservist Minnesma heeft 35 jaar gediend bij de groep Skarsterlân van de rijkspolitie. Hij was een bekende verschijning in Joure bij festiviteiten en hij liep menig koopavondpatrouille. Een van zijn eerste klussen als politiereservist was een grote boerderijbrand. Hij en zijn surveillancemaat kwamen er nooit aan omdat hun motor met zijspan in een flauwe bocht met hoge snelheid een mestvaalt indook.
Minnesma was iemand die tijdens bruiloften en recepties de levenswandel van zijn politie-

Minnesma in de bak. Aan het roer Klaas Veenma. Op de achtergrond Anne Louwsma (l), Nico Postema en Johan van der Groot.

collega's nogal eens op de hak nam. Tot grote hilariteit van zijn toehoorders. Dat was een reden temeer voor de achterblijvers om hem vlak voor zijn pensionering even terug te pakken. Tijdens zijn laatste dienstje op een winkelavond werd hij in een oud uniform gehesen en in een oude zijspan gepoot. Hij zal zijn laatste dienstje niet gauw vergeten.

(TF)

'Kiezen tussen dreiging en uitdaging'

DEN BOSCH. — De toekomst zal nooit meer zijn als-ie geweest is. Zo ongeveer luidde de boodschap die ir. A. Stikker had voor de officieren en hoofden van dienst van de rijkspolitie die in het 'Casino' in 's-Hertogenbosch bijeen waren. Die hielden hun — in verband met de politieacties in november 1988 — uitgestelde jaarlijkse bijeenkomst op 12 april j.l.
„Maak niet de fout te commercieel te denken", zo hield ir. Stikker, voormalig voorzitter van de raad van bestuur van RSV en Akzo, thans filosoof en schrijver, zijn grotendeels geüniformeerde gehoor voor. „Hèt politiebedrijf is geen commercieel bedrijf. Het heeft commerciële kanten. De termen concurrentie en profit doen opgeld. Maar de politie neemt met haar — niet te kwantificeren — taken een eigen maatschappelijke plaats in. De effectiviteit en kwaliteit daarvan moet ze zichtbaar maken."
Hij wees de rijkspolitietop erop dat voor het nieuwe zakelijke denken nodig is dat er een keus wordt gemaakt tussen dreiging en uitdaging. „Vasthoudendheid aan een eigen werkelijkheidsbeeld, handhaving van systemen en bevoegdheden en vluchten in een versterkte hiërarchie zal leiden tot isolatie en hogere kosten. De kans is groot dat de zaak tenslotte vastloopt. Zien we de toekomst als een uitdaging waarbij we ons richten op wat er gebeurt in de buitenwereld, op kwaliteit, effectiviteit en relatie is er kans op vernieuwing."
Als voorbeeld haalde hij de ziekenverzorging aan. „Tot nu toe werd een patiënt gezien als deel van het gehele systeem van verpleging. De patiënt wordt thans weer veel meer als mens gezien en behandeld. Met als gevolg dat de zieke twee, soms drie dagen eerder naar huis kan en er minder medicijnen behoeven te worden verstrekt. Daarmee kun je scoren."

(AH)

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

TT SPEEDWEEK 19-24 JUNI 1989

CIRCUIT VAN DRENTHE ASSEN

MAANDAG 19 JUNI
09.00-17.40 uur Training EK Races

DINSDAG 20 JUNI
09.00-13.25 uur Training EK Races
14.25-19.10 uur **EK RACES 80, 250, 125, 500 cc en zijspannen**
19.30-20.30 uur Training TT Formule 1

WOENSDAG 21 JUNI
09.00-18.15 uur Training Dutch TT, TT Formule 1 en Historic TT

DONDERDAG 22 JUNI
09.00-17.50 uur Training Dutch TT en TT Formule 1
18.45 uur **TT FORMULE 1 RACE**
20.00 uur **HISTORIC TT**

VRIJDAG 23 JUNI
09.00-17.00 uur Training Dutch TT

ZATERDAG 24 JUNI
10.30 uur **59e DUTCH TT 5 WK-RACES: 80, 250, 125, 500 cc en zijspannen**

DUTCH TT ASSEN

Organisatie: Stichting Circuit van Drenthe
TT Bureau - Postbus 150 - 9400 AD Assen
Tel. 05920-55000 Fax 05920-56911

Trein Toegang PLUS *Voordelige* **Trein + Toegangbiljetten** *bij de NS-stations*

noteren: naam, adres en telefoon van uw info !

ALGEMENE INSPEKTIE
R.M.I. MOEHARRAM,
Postbus 958, 2270 AZ Voorburg
tel. 070-577111.

DISTRICT ALKMAAR
J. DE VRIES,
James Wattstraat 19,
1817 DC Alkmaar
tel. 072-195555.

DISTRICT AMSTERDAM
W. VAN PELT,
Postbus 20235,
1000 HE Amsterdam
tel. 020-226322.

DISTRICT APELDOORN
H. VAN ELTEREN,
Postbus 9018,
7300 DX Apeldoorn
tel. 055-774144.

DISTRICT BREDA
S.G.M. WORM,
Postbus 90114, 4800 RA Breda
tel. 076-224061

DISTRICT DORDRECHT
W. DE ROOIJ,
Postbus 174, 3300 AD Dordrecht
tel. 078-165555.

DISTRICT DRENTHE
VAKANT

DISTRICT EINDHOVEN
E.P.M. VAN DOOREN,
Postbus 564, 5600 AN Eindhoven
tel. 040-332211.

DISTRICT FRIESLAND
T. FENNEMA,
Postbus 103, 8500 AC Joure
tel. 05138-12435.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
VAKANT

DISTRICT GRONINGEN
J. MARING,
Postbus 30037,
9700 RM Groningen
tel. 050-269444.

DISTRICT 's-HERTOGENBOSCH
G.J. HARMSEN,
Postbus 90163,
5200 MS Den Bosch
tel. 073-201911.

DISTRICT LIMBURG
H.J.H. CLABBERS
A.W.M. STEENS,
Postbus 966, 6040 AZ Roermond
tel. 04750-71515.

DISTRICT NIJMEGEN
M.A. LIESKAMP,
Postbus 9109, 6500 HL Nijmegen
tel. 080-228273.

DISTRICT OVERIJSSEL
L.TH. REIJGERSBERG,
Postbus 611, 8000 AP Zwolle
tel. 038-210625.

DISTRICT UTRECHT
J. VAN HAAFTEN,
Postbus 345, 3700 AH Zeist
tel. 03404-19821.

DISTRICT ZEELAND
J.A.C. MULLER,
Postbus 5009,
4330 KA Middelburg
tel. 01180-32111

ALGEMENE VERKEERSDIENST
R. VAN REES,
Postbus 100,
3970 AC Driebergen-Rijsenburg
tel. 03438-14242.

DIENST LUCHTVAART
H.G. DAMVELD,
Postbus 7577, 1117 ZH Schiphol
tel. 020-5185911.

RIJKSPOLITIE TE WATER/SEKR.
R. VOSKAMP-VOESTERMANS,
Postbus 117, 3970 AC Driebergen
tel. 03438-14242

SCHOLEN:
Opleidingsschool Harlingen:
M.T. BERENDSEN,
Kon. Wilhelminastraat 41
8860 AC Harlingen
Tel. 05178-16541.

Centrale Opleiding Mobiele Eenheden:
H.J.H. CLABBERS,
Postbus 6020,
6077 ZG Herkenbosch
tel. 04752-2530

Verkeersschool/RP-museum:
P. GORISSEN,
Postbus 9034,
7300 ET Apeldoorn
tel. 055-330903.

C.I.O.V.: VAKANT.

RESERVE RIJKSPOLITIE
P.G. VAN DER VLIES,
Heemskerklaan 47,
8072 AB Nunspeet
tel. 03412-54444

VEILIGHEIDSDIENST KONINKLIJK HUIS
W. DE WIT,
Postbus 20414
2500 AK Den Haag
tel. 070-659800

INFO-SPORT
D. OBBES,
Van Leijnstraat 38,
3791 VS Achterveld
tel. 03425-2282.

WWW.RIJKSPOLITIE.COM

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Stichting Vrienden RP-kapel opgericht

'De kapel is niet alleen maar leuk'

DRIEBERGEN. — ,,Ik denk niet dat de Rijkspolitiekapel op de steun en sympathie van ieder korpslid hoeft te rekenen. Ik denk dat men de kapel ziet als een club hobbyisten. Maar die kapel is niet alleen maar leuk, ze heeft ook een belangrijke *public-relation-functie*'', vindt voorzitter Willem Vermeulen van de onlangs opgerichte *Stichting Vrienden Rijkspolitiekapel.*
De stichting is in het leven geroepen om de rijkspolitiekapel *morele en daadwerkelijke steun* te verlenen. Ze richt zich daarbij op de leden van de rijkspolitie en de oud-leden van de kapel, maar ook op contribuanten en sponsors (bedrijven). Vermeulen acht het nodig dat het gehele korps spreekt van 'onze kapel'. ,,In vergelijking met o.a. de Marinierskapel hebben wij nog ver te gaan. Alle mariniers zijn er trots op.''
Op de vraag of Vermeulen het verantwoord vindt geld in 'onze kapel' te steken merkt hij op: ,,Opmerkingen als 'het korps wordt bedreigd met een personeelstekort' zijn in mijn ogen dooddoeners. Bezuinigingen? Akkoord, maar tot zekere grenzen. Er zijn al bijna geen secundaire arbeidsvoorwaarden meer. We moeten oppassen dat we geen fleurloos korps worden.''

Het bestuur van de Stichting Vrienden Rijkspolitiekapel bestaat uit (oud-)kapelleden. De voorzitter, hij is groepscommandant te Pijnacker, blies 12 jaar eerste hoorn mee. Vicevoorzitter Leo Damen, gepensioneerd hoofd externe dienst bij Personeelsvoorziening, was 19 jaar lang klarinettist. Penningmeester Jan Zwart speelde vanaf de oprichting van de kapel in 1949 tot zijn flo in 1983 saxofoon in het orkest; zijn laatste functie was die van dagelijks leider van de kapel. Secretaris Herman Brandt speelt sinds 1963 cornet in de marching band. Hij maakt tevens deel uit van het slagwerk in de Egerländerkapel. Hij assisteert Jan Hameter, de huidige dagelijkse leider van de kapel.
Adspirant-begunstigers (contributie minimaal *f* 25,— per jaar) kunnen hun bijdrage storten op *postrekeningnr. 29.34.670, t.n.v. de penningmeester SVRPK, Koningslaan 22, 3931 KE Woudenberg.*
Zij worden daarna regelmatig op de hoogte gehouden van de activiteiten van de kapel, krijgen kortingen op relatiegeschenken, LP's en entreeprijzen bij concerten en shows.
Voor verdere inlichtingen: *Secr. SVRPK, Postbus 100, 3970 AC Driebergen, tel. 03438-14242 (tst. 150).*

Visitekaartje

Voorzitter Vermeulen wordt in zijn pleidooi in de jubileumuitgave *40 Jaar Rijkspolitiekapel* bijgevallen door generaal W. Frackers, Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie. Hij acht het voortbestaan van de kapel niet in gevaar. ,,We hebben afgesproken dat het orkest 46 dagen per jaar mag repeteren of optreden. Natuurlijk gaat dat wel eens ten koste van de praktijk. Maar daar staat tegenover dat de kapel ons visitekaartje is. De kapel zal wel eens meer willen, maar dat gaat niet altijd.''

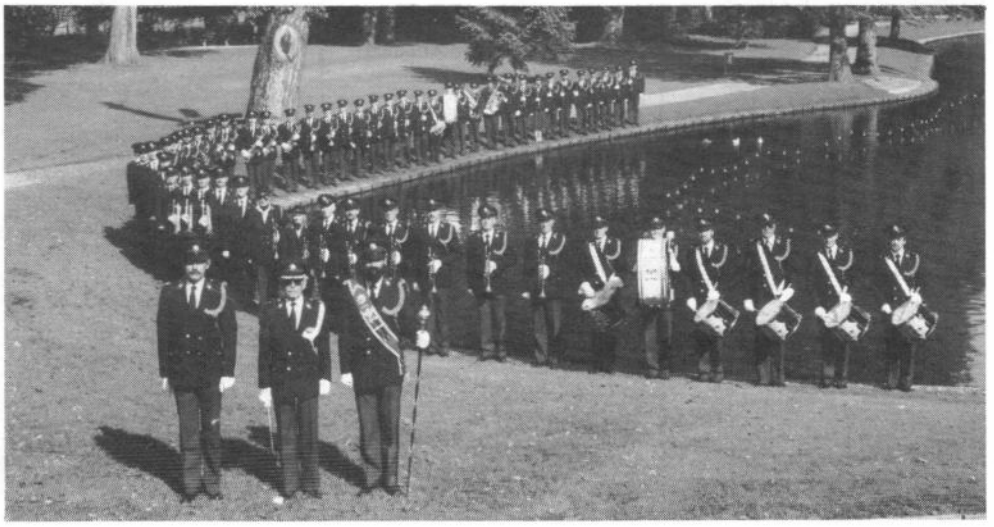

De jarige RP-kapel.

Concertagenda 1989 RP-Kapel

DRIEBERGEN. — De data voor de jubileumconcerten vanwege het 40-jarig bestaan van de Rijkspolitiekapel voor de districten Apeldoorn en Zeeland staan nog niet vast, maar overigens is de agenda van 1989 voor het orkest volgeboekt.

10 juni: optreden in Hulsberg, Limburg.
12 sept.: optreden tijdens internationaal helicongres in Amsterdam (in optie).
20 sept.: jubileumconcert distr. Nijmegen in Elst (in optie).
29 sept.: jubileumconcert Dienst Luchtvaart te Schiphol.
6 okt.: optreden in Barendrecht.
13 okt.: optreden in Hardinxveld-Giessendam.
27 okt.: jubileumconcert distr. Utrecht/AVD (in optie).
3 nov.: optreden in Veendam.
24 nov.: jubileumconcert distr. Eindhoven in Eindhoven.
8 dec.: slotmanifestatie kapel in Utrecht of Den Haag.
20 dec.: jubileumconcert district Dordrecht.

Voorts is de kapel te zien en te beluisteren bij de inhuldiging van de vierdaagselopers in Nijmegen op 21 juli.
Voor 23 juni, 15 en 22 september en 15 december a.s. worden de beëdigingen van nieuwe RP-collega's opgeluisterd.
Mogelijk dat van 8 t/m 10 september een muzikale trip naar Duitsland wordt gemaakt. (JH)

Dienst Luchtvaart wil uniformdienst opleiden

SCHIPHOL. — De Dienst Luchtvaart van de rijkspolitie wil burgers aantrekken en een opleiding geven die gericht is op de taken op Schiphol. De opleiding moet op de luchthaven worden gegeven, vindt de commandant van de DiLuVa, kolonel F. Maurer. De veiligheidsambtenaren moeten opgeleid worden tot wachtmeesters die later in het gehele korps Rijkspolitie ingezet kunnen worden. Zo'n opleiding hoeft maar eenmaal plaats te hebben, denkt Maurer. Als de uniformdienst op sterkte is, moet het verloop uit eigen gelederen opgevangen kunnen worden.
De aanbevelingen van commandant Maurer zijn overgenomen door de Algemene Inspectie en ter overweging aan de minister van justitie voorgelegd. (HD)

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Modder, modder, modder . . .
(Inzet: Gerard Blankestijn (l) en Raoul Jacobs).

Gerard Blankestijn zevende in Brazilië

APELDOORN. — Collega Gerard Blankestijn uit Apeldoorn en zijn Haagse rally-maat Raoul Jacobs zijn als zevende geëindigd tijdens de finale van de Camel Trophy in het Braziliaanse Amazonegebied. Voor de start van de afsluitende klassementsproeven in de buurt van de finishplaats Manaus telde voor het op dat moment als derde geklasseerde Nederlandse team slechts de eerste plaats. Hun aanval liep vast in de modder. De Engelse deelnemers werden eerste.
De Nederlanders behoorden lange tijd tot de favorieten voor de eindzege. Na de eerste drie klassementsproeven aan de start van de rally namen ze na de Engelsen de eerste plaats in. Ook na de speciale opdrachten in Santarem hielden Jacobs en Blankestijn goede uitzichten op de eindzege. Aanhoudende slagregens hadden de 1000 kilometer lange route in een modderpoel veranderd. Er waren dagen bij dat de deelnemers aan de rit nauwelijks aan slaap toekwamen. Absoluut dieptepunt was 6 april toen in één etmaal slechts vier kilometer werd afgelegd. De omstandigheden noodzaakten de organisatie een dag van klassementsproeven uit het programma te schrappen.
Is Blankestijn teleurgesteld over de zevende plaats? De RP'er: ,,Waar het op rijtechniek aankwam waren wij de meesten verreweg de baas. De laatste proeven waren echter allemaal regelmatigheids- en navigatietests. Raoul Jacobs rekende zich suf op zijn zakrekenmachine. De Britten, de Brazilianen, de Spanjaarden en de Turken beschikten over computers. Dat gaf in de laatste vier ritten de doorslag. De uitslag is ons wel wat tegengevallen. De rit hadden we voor geen goud willen missen.''

(AH)

RP-Verkeersschool na 40 jaar los van korps

APELDOORN. — ,,De mobiliteit neemt toe, het aantal voertuigen wordt groter, de files langer, de parkeerproblemen omvangrijker en de lucht meer verontreinigd. De milieuproblematiek noodzaakt tot terugdringing van het autoverkeer. Dat zal consequenties hebben voor het verkeerstoezicht en voor de criminaliteitsbestrijding en milieutoezicht waarbij de politie gebruik maakt van vaardigheden in het verkeer en de verkeerssurveillance'', voorspelde commissaris O. Wierda directeur van de Verkeersschool van de rijkspolitie op 14 april j.l. in Apeldoorn ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van zijn opleidingsinstituut.

Uitgegroeid

Op 3 januari 1949 nam de eerste cursus voor adspirantpersoneel van de verkeersgroepen van de rijkspolitie een aanvang. Bij die eerste opleiding waren vijf docenten betrokken. Inmiddels is de school uitgegroeid naar een instituut met een staf van negentig medewerkers. De opleidingsschool heeft zich naast de opleiding van specialisten voor de diverse verkeersdiensten ook steeds gericht op opleidingen voor de basispolitie. Door de groei van de school werd het ruimtetekort op 'De Varenkamp' in Bilthoven steeds met noodmaatregelen (semi-permanente-behuizing) opgelost. Er kwam een plan op tafel waarin werd voorgesteld

40 Jaar Verkeersschool RP. Generaal W. Frackers (l.) en commissaris O. Wierda.
(Foto: Marc Rutgers/ Verk. school)

Koninklijk onderscheiden

DEN HAAG. — Op 28 april zijn ter gelegenheid van Koninginnedag 1989 vijf korpsleden koninklijk onderscheiden.

Tot Officier in de Orde van Oranje Nassau werden benoemd:
B.A. Lutken, dir. off. der rijkspolitie 1e kl., commandant van het district Breda van het korps Rijkspolitie;
J.A.H. Stokreef, dir. off der rijkspolitie 1e kl., commandant van het district Alkmaar van het korps Rijkspolitie.

De Eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, in goud, werd uitgereikt aan:
J. Hotting, adj. der rijkspolitie te Alkmaar;
H.A. Tiesinga, adj. der rijkspolitie te Castricum;
A.W. Veenvliet, adj. der rijkspolitie te Driebergen. (RM)

Familie Stokreef en de onderscheiding.
(Foto: Joop Boek, Alkmaar)

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

in Deil een gezamenlijke opleiding van gemeente- en rijkspolitie te vestigen. De enige overblijfselen daarvan zijn de slipbanen die nog steeds in gebruik zijn. Het huisvestingsprobleem werd eerst in 1984 opgelost door de school onder te brengen in 'De Weijert' te Apeldoorn.
De Verkeersschool van de rijkspolitie heeft zijn langste tijd als korpsonderdeel gehad. Het instituut zal worden geïntegreerd met de Verkeersschool van de gemeentepolitie.

Blik

„De loskoppeling zal niet betekenen dat de belangstelling van de rijkspolitie voor het verkeersonderwijs zal veranderen. Het korps zal de ontwikkelingen van de school met een kritische blik volgen", aldus generaal W. Frackers, Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie.
De viering van het jubileum werd gevierd met een defilé van de lesvoertuigen, een tentoonstelling in de school en een alcoholvrije receptie met aansluitend een lopend buffet voor de genodigden uit kringen van justitie, politie en bedrijfsleven. (AH)

Congressen

• Op 13 juni a.s. organiseert Rotary International in Eindhoven een middag-symposium onder de titel **Is sport nog spel?** Daaraan zal worden meegewerkt door Freek de Jonge, Mart Smeets, dr. P. Winsemius, dr. A.P. Hollander en de Rotterdamse Hoofdcommissaris R.H. Hessing. De inleiders zullen o.a. spreken over sport en handhaving van de openbare orde en over de indamming van het voetbalvandalisme. Belangstellenden kunnen voor de bijeenkomst inschrijven door *f* 45,— over te maken op bankrekeningnr. 40.81.14.312 t.n.v. 'Disco 1989' te Eindhoven.
Informatie: P.C. Postma, tel. 04970-14192.

Boekerij

Recencie: Bert Huizing.

De wraak op onderduikers

Toon Alderliesten is 75 jaar nu. Hij woont met zijn vrouw, acht kinderen en eenendertig kleinkinderen in Canada. De oud-marechaussee en voormalig RP'er komt uit een principiële, tien gezinsleden grote scheepsbouwfamilie in IJsselmonde. Als ze contact hebben, wordt er nog wel eens gesproken over hun gezamenlijke ervaringen. Broer Nico (nu 64) heeft ze aan het papier toevertrouwd.

NAAR VUGHT. De volgende ochtend, 17 augustus 1943, verschijnt aan het Haagse Veer een SD-officier in vol ornaat. Wij worden verzameld in de kelder. De SD-er roept onze namen af en zegt verder niets. De buitendeur wordt geopend en wij moeten dan door een haag van Grüne Polizei naar een gereedstaande RET-bus. We maken met de Grünen (een man of twaalf) een rit door Rotterdam die eindigt aan het Maasstation. De familie Frijters uit Rotterdam-Zuid behoort ook tot de gevangenen. In het Maasstation wordt een gedeelte van het perron afgezet. Grüne Polizei om ons heen. Wat zijn ze van plan? Waar zullen ze ons brengen? Ons wordt niets gezegd.
Wij, die ook als geheel gezin plotseling zijn gearresteerd, kunnen ons enigszins indenken wat de joden hebben meegemaakt. Het naar de trein gebracht worden met vader, moeder, broers en zusters en om je heen Grüne Polizei. Van die 'stoeren', met een helm op en het geweer in de hand. Dan is het alsof je de dood overal om je heen ziet.
Waar zullen ze ons brengen? Vrij veel reizigers bevinden zich op de perrons. Het valt ons op, dat die reizigers ons niet zien. Ondanks de aanwezige passagiers hangt er over de perrons een ijzige stilte . . .

Vader en moeder Alderliesten en zeven kinderen worden naar Vught afgevoerd, omdat zoon en broer Toon (die vanaf 1935 bij de marechaussee heeft gewerkt) met pak en wapen is ondergedoken. Hij drukte zich, toen in maart 1943 de elf mannen van de marechaussee-brigade van Grootegast door de Sicherheitspolizei naar Kamp Vught werden getransporteerd omdat ze hadden geweigerd een joodse familie te arresteren. Voor Toon Alderliesten en vijf collega-marechaussees uit het gewest Groningen waren de grenzen van gehoorzaamheid en toelaatbaarheid bereikt, toen het politiestandrecht werd ingevoerd en SS- en Polizeiführer Rauter zijn SS en de Nederlandse politie opdroeg om bij samenscholingen van meer dan vijf personen zonder waarschuwing raak te schieten. Begin 1943 worden de eerste doodvonnissen uitgevoerd. Toon woont dan hier en dan daar. In augustus 1943 vindt hij in het ouderlijk huis onderdak. Rond die tijd besluit Rauter gezinsleden van ondergedoken politiemannen op te sluiten. Hij wil daarmee bereiken dat de onderduikers zich alsnog melden en dat de animo bij de politie om onder te duiken zal afnemen. De wraak van Rauter brengt veel familieleden van politiemensen in Vught.
Nico Alderliesten schreef in het boekje **Ondergedoken Politie Gestraft. Vught 1943** over wat zijn familie meemaakte in het concentratiekamp tot ze in december 1943 weer vrijkwam. En hij vertelt van de ervaringen van marechaussee Toon Alderliesten op wie jacht wordt gemaakt. Die ondergronds sabotagewerk doet en lid is van de verzetsgroep 'De actieve tien'. In 1946 komt hij bij de Rijkspolitie. Hij wordt tewerkgesteld bij de verkeersgroep in Leeuwarden. Na vijf jaar houdt hij de politie voor gezien. Nederland is hem te klein geworden. Hij emigreert.
De auteur kijkt nog eens terug. „Waren wij van die helden? Je kunt van de houding van de Nederlanders in die jaren rustig zeggen dat 990 van de duizend de kat goed uit de boom keken. Dat gold voor ons gezin en voor de gemiddelde politieman. Het ging er mij dus niet om een familie-epos te schrijven. Aanvankelijk was het verslag bedoeld voor familie, vrienden en kennissen. De reacties van de lezers waren van dien aard dat we hebben besloten onze ervaringen, die van broer Toon en van de medegevangenen van Vught in breder kring bekend te maken."
Alderliesten heeft een boeiend documentje geschreven waarin het dilemma politie-in-bezettingstijd niet achterwege is gebleven. (AH)

Ondergedoken Politie Bestraft (100 pag.) is te bestellen bij de auteur N. Alderliesten, postbus 1124, 3350 CC Papendrecht. Of telefonisch: 078-159411. De prijs bedraagt f 10,— (verzendkosten inbegrepen).

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Postbus 20099

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (8)

Aan de stichting tot herstel van culturele betrekkingen Nederland-Zuid-Afrika te Zutphen.

In de afgelopen dagen, zo is mij gebleken, heeft U aan meerdere adressen van de rijkspolitie in het district Limburg post van Uw stichting toegezonden.
Ik bericht U hierbij dat ik geen prijs stel op verdere toezending van enig poststuk van Uw stichting en ik verzoek U derhalve alle adressen van de rijkspolitie Limburg uit Uw adressenbestand te verwijderen.

De commandant van het district,
P.J.H. Leers, Herkenbosch.

Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (9)

Aan alle groepscommandanten en alle diensthoofden in het district Limburg.

Hierbij doe ik U in kopie toekomen mijn schrijven d.d. 20 april 1989 aan de stichting herstel culturele betrekkingen Nederland-Zuid-Afrika. Gemakshalve verwijs ik U naar de inhoud daarvan.
Tevens adviseer ik U er zorg voor te dragen dat de door deze stichting toegezonden lectuur niet in rijkspolitiebureaus aanwezig is dan wel wordt verspreid. Naar mijn mening is deze lectuur van een zodanig discutabele aard dat elke schijn van verbondenheid van de rijkspolitie Limburg met deze stichting vermeden dient te worden.

De commandant van het
district Limburg,
P.J.H. Leers, Herkenbosch.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Een troef in de hand bij alcoholcontroles

De SL3 alcoholmeter van LION is een volkomen veilig en wettig elektronisch selektiemiddel met de volgende voordelen:

- gemakkelijk te hanteren
- eenvoudige blaasprestatie
- korte hersteltijd tussen twee metingen
- nauwkeurig en fraudebestendig
- "diskussievrije" uitslag
- reeds bij 100 metingen per jaar ekonomisch

UNIEK voor de de SL3:

- **ijken slechts 1 maal in de 2-3 maanden met behulp van een ijkgasfles**

Intechmij BV
Lid van de Koninklijke Landré & Glinderman groep

Visseringweg 40, Postbus 187, 1110 AD Diemen,
Telefoon 020-5696611, Telex 10902, Telefax 020-903911

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

RPersonalia

Algemene Inspectie

Bos, A.W. te Voorburg per 1-1-89 bevorderd tot B/10.
Bruin, P. de Off. der Rijkspolitie 1e kl. te Voorburg per 1-12-88 verplaatst naar AVD Driebergen.
Buis, M.S. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/6.
Buuren, H. van te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/7.
Dolmans-Bergenhenegouwen, G.M. B/3 te Voorburg per 3-1-89 de dienst verlaten.
Gallas, P.W. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/11.
Geelof, A.P. te Voorburg per 1-5-88 bevorderd tot B/12.
Gerritsen-de Groot, R. te Voorburg per 1-5-88 bevorderd tot B/6.
Groeneveld, G.J. B/8 te Voorburg per 1-2-89 de dienst verlaten.
Hertog, P. den te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/9.
Heijningen, C.J. van per 1-3-89 aangesteld als B/11 te Voorburg.
Kagie, W. te Voorburg per 1-5-88 bevorderd tot B/10
Kolthoff, E.W. Off. der Rijkspolitie 1e kl. te Voorburg per 1-7-88 verplaatst naar district 's-Gravenhage.
Kuipers, K. B/3 te Voorburg per 1-3-89 de dienst verlaten.
Lachman-Ramlakhan, A.J. B/5 te Voorburg per 1-2-89 verplaatst naar afd. DBI.
Lameij-Talsma, S.M.M. B/3 te Voorburg per 6-3-89 verplaatst naar ???
Lammers, J.B. per 1-2-89 aangesteld als B/11 te Voorburg.
Large, J.M. Le te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/9.
Limon, J.L. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/10.
Looijschelder, J.G.A. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/10.
Lugt, J. van de te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot dir. off. der Rijkspolitie 3e kl.
Meer, N.M. van der B/5 te Voorburg per 1-2-89 de dienst verlaten.
Meijnen, H.L. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/7.
Mossink, A.J.M. per 1-3-89 aangesteld als B/8 te Voorburg.
Riebroek, C. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/9
Santen, A.G. van te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/10.
Schellinger, S.G. te Voorburg per 1-5-88 bevorderd tot B/6.
Schoot, J.G. van de te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Sitaram, M. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/7.
Smeenk, J.P.M. B/11 te Voorburg per 1-11-88 de dienst verlaten.
Stuursma, L. owmr. te Voorburg per 14-9-88 verplaatst naar district 's-Gravenhage.
Walker, E.E. te Voorburg per 1-5-88 bevorderd tot B/12.

District Alkmaar

Bouman, R.K. te Alkmaar per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Hoek, M.C.M. te Zijpe per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Kuindersma, J. per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Bergen B/4.
Kuip, M.A.A. per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Texel B/4.
Redeker, J. te Slootdorp per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Schmidt, M. te Sint Pancras per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Sprenger, H.C. te Enkhuizen per 25-3-89 benoemd tot postcdt. te Schermer en bevorderd tot owmr.
Velden, B.A.L.J. van opleidingsschool per 1-4-89 geplaatst als wmr. te Enkhuizen.
Weel, A.F.M. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Wester-Koggenland B/4.
Withuis, C.P. owmr. te Alkmaar per 20-3-89 verplaatst naar district 's-Gravenhage.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen.

District Apeldoorn

Bravenboer, P.J. te Scherpenzeel per 1-6-88 bevorderd tot adj.
Bruntink, H.F. te Eibergen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Doorgeweerd, A. wmr. I te Nunspeet per 1-2-89 de dienst verlaten.
Evers, C. te Apeldoorn per 1-2-89 bevorderd tot B/3.
Habers, M.T. te Apeldoorn per 1-10-88 bevorderd tot B/3.
Hilarides, D. dir. off. der Rijkspolitie 3e kl. te Apeldoorn per 1-2-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Hoek, E. van den te Apeldoorn per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Jacobs, E.J. adm. ambt. te Apeldoorn per 1-2-89 de dienst verlaten.
Koning, B. owmr. te Eibergen per 1-3-89 aangesteld als rayoncdt. te Laren.
Kuenen-ter Balkt, J.G. te Dronten per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Leuverink, C.W. techn. contr. te Apeldoorn per 1-3-89 de dienst verlaten.
Meijer, S. owmr. te Apeldoorn per 1-2-89 de dienst verlaten.
Olden, D.A. te Gorssel per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Onink, E.P. te Urk per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Pelgrim, G.J.H. te Apeldoorn per 16-3-89 bevorderd tot B/7.
Schotman, E.L.M. te Apeldoorn per 1-2-89 bevorderd tot B/3.
Schouwstra, W. te Elburg per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Setten, G.J. van te Borculo per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Steeg, L. van der te Putten per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Tammer-Cannemeijer, I. te Brummen per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.
Verbraak-Kroes, P.C. wmr. I te Nunspeet per 1-2-89 de dienst verlaten en aangesteld als adm. medew. te Nunspeet.
Winters, F. te Oldebroek per 1-1-88 bevorderd tot adj.

District Breda

Per 1-3-89 is adj. **H. van Bentum** benoemd tot commandant van de groep Steenbergen. Hij was voordien plv. groepscommandant te Zundert.
Blommers, A.A. B/3 te Breda per 1-2-89 verplaatst naar Prinsenbeek.
Boot, E.F.A.M. te Breda per 1-1-89 bevorderd tot B/3.
Donders, A.J.J.M. te Breda per 1-5-88 bevorderd tot B/7.
Kempen, J.A.M. van res.wmr. I te Udenhout per 1-2-89 de dienst verlaten.
Koks, P.T.A. res.wmr. I te Dongen per 1-2-89 de dienst verlaten.
Oekel, L.P.W.M. res.wmr. te Prinsenbeek per 1-2-89 de dienst verlaten.
Overdiep, R. wmr. I te Zevenbergen per 1-2-89 verplaatst naar Nieuw-Ginneken.
Ridder, C.J. de per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Breda B/3.
Rooij-Kluijtenaar, H.E. van te Breda per 1-1-89 bevorderd tot B/3.
Schubert, K.W. van te Made en Drimmelen per 1-2-89 aangewezen als rayoncdt. te Zevenbergschenhoek en bevorderd tot owmr.
Weessies-van Dijk, M.A.E. per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Gilze-Rijen B/3.

District Dordrecht

Ardon, J.C.P. te Dordrecht per 1-3-89 bevorderd tot S/7.
Blok-Knops, E.C. te Middelharnis per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Boekhout-Lagemaat, G. te Streefkerk per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Borremans-Helden, N.C. van te H.I. Ambacht per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Braanker, C. wmr. te H.I. Ambacht per 1-3-89 de dienst verlaten.
Crezee-van der Wilt, M. te Westmaas per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Deelen-Maurice, H. te Alblasserdam per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Dekker-Steen, A. van der te Rhoon per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Donkersloot, A. te Oud-Beijerland per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Doorn-van Vliet, P. te Oud-Beijerland per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Fokkens, S. res.wmr. te Rozenburg per 1-2-89 de dienst verlaten.
Gouw-Put, S.G. te Barendrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Hameeteman-Visser, C.J. te Goedereede per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Helsloot-IJzendoorn, C. te Vianen per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Hollemans-Albregts, P. te Middelharnis per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Kievit-Kievit, M.C. te Stad aan 't Haringvliet per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Klomp, W.J.R. te Rozenburg per 1-2-89 aangesteld als distr. rech. regio Criminele Inl. Dienst en bevorderd tot owmr.
Klooster-Aartsen, M.C. S/4 te Rotterdam per 16-1-89 de dienst verlaten.
Kranendonk-Wildeman, J. te 's-Gravendeel per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Kruithoff-Broere, J. te Mijnsheerenland per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Lakerveld-Schakel, M te Bleskensgraaf per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Middelhoek-Kranendonk, J.J. te 's-Gravendeel per 1-2-88 bevorderd tot S/2.
Milde, R.L. de wmr. I te Puttershoek per 1-7-88 verplaatst naar Breda (distr. Breda).
Nes, N.A. van wmr. I te Barendrecht per 1-3-89 de dienst verlaten.
Pelt-Bokkem, W.M.M. van te Rhoon per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Post-Reker, A. te Hardinxveld-Giessendam per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Rijsdijk-Padt, G. van der te H.I. Ambacht per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Schrauwen, M.A.C. S/4 te Dordrecht per 1-3-89 de dienst verlaten.
Sodderland, A.W. te Albrandswaard per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Steehouwer, S.M. S/2 te Dordrecht per 15-1-89 de dienst verlaten.
Stel, M.C. van der S/4 te Cromstrijen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Tactor-Barends, J. te Klaaswaal per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Verduin-van Spanje, C. te Arkel per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Verhaas-Bravenboer, M.J. te Ba-

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

rendrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Verkerke-van Dam, B. te Oostflakkee per 1-3-89 bevorderd tot wmr. I.
Vink-Veenendaal, J.F. van te Vianen per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Vissers-Kusters, D.G. te Alblasserdam per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Vliet-Sinderen, T. te Nieuwpoort per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Vries-Kamper, L. de te Rozenburg per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Vroedt-Walle, A.L. van der te Heinenoord per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Vijfhuizen-Molenaar, N. te Dirksland per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
Wegereef-Landeweerd, C. te Brielle per 1-5-88 bevorderd tot S/2.
With-Middelkoop, T. de te Lexmond per 1-5-88 bevorderd tot S/2.

District Drenthe

Alers, H.K. te Gieten per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Bartels, H.G. te Westerbork per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Bloemberg, P. te Borger per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Bultstra, A. per 1-12-88 aangesteld als wmr. I te Assen.
Eding, J.G. te Sleen per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.

Per 1-12-88 aangesteld als commandant parketgroep te Assen adj. **P.A. Ellwanger.** Hij was voordien postcommandant te Vledder.
Geersing, K. te Roden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Goslinga, J.G.S. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/6.
Groenewold, K. owmr. te Beilen per 1-1-89 verplaatst naar Heerde (distr. Apeldoorn).
Houttuin, H. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/3.
Huffelen, A.G. van wmr. I te Roden per 1-1-89 de dienst verlaten.
Hummel, H. te Roden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Jager, A.T. de per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Diever.
Janssen-Breedveld, E. te Assen per 1-1-89 bevorderd tot B/4.
Jasper, D. B/4 te Diever per 15-1-89 de dienst verlaten.
Joustra, G. wmr. te Diever per 10-1-89 verplaatst naar Roden.
Klooster-Kuiper, H. ten te Ruinen per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Kramer, T.N. te Westerbork per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Kuipers, A.J. te Assen per 1-2-89 bevorderd tot adj.
Loman, H. per 1-12-88 aangesteld als sportinstructeur te Assen.
Manuputty, B.J. B/3 te Diever per 1-3-89 de dienst verlaten.
Meer, L.A. van der te Diever, Ruinen per 1-1-89 bevorderd tot B/2.
Mollema, A.K. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Nienhuis, G.P. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/5.
Nikkels, H.J. per 1-12-88 aangesteld als wmr. I te Assen.
Nijholt, J.W. te Coevorden per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Padje, A. te Vries per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Poel, H.J.I. de te Sleen per 1-12-88 aangesteld als 3e owmr. te Coevorden.
Scholte Albers, I. te Ruinerwold per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Seubring, G. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
Sindorf, W.P. per 1-2-89 aangesteld als owmr. te Assen.
Sluizeman, G.M. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/7.
Spier, A.N. te Assen per 1-1-89 bevorderd tot B/4.
Stout, M.J. dir. off. der Rijkspolitie 3e kl. te Assen per 1-1-89 verplaatst naar Breda (distr. Breda).
Sijbom, M.H. te Assen per 1-11-88 bevorderd tot B/8.
Tienstra, J.M. te Coevorden per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Westera, L.E. B/3 te Hoogeveen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Wijngaard, I. van de te Roden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

District Eindhoven

Geen opgave ontvangen.

District Friesland

Douma, M. wmr. I te Dongeradeel per 25-3-89 verplaatst naar Skarsterlân.
Duinstra, T. wmr. I te Menaldumadeel per 25-3-89 verplaatst naar Dongeradeel.
Dijkstra, H.J. te Wymbritseradeel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Haakmeester, D. techn. controleur te Leeuwarden per 1-4-89 de dienst verlaten.
Hoiting, H.H. te Menaldumadeel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Kamminga, R. te Leeuwarden per 1-4-89 aangesteld als hoofd Informatiecentrum/plv. hoofd meldkamer en bevorderd tot adj.
Karper, J.A. wmr. I te Terschelling per 1-4-89 verplaatst naar district Utrecht.
Martens, J. owmr. te Ameland per 27-2-89 verplaatst naar district Overijssel, aangesteld als rayoncdt. te Balkbrug.
Potma-Hettinga, E. te Wymbritseradeel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Schreuder, H.J. adj. te IJlst per 1-3-89 verplaatst naar Heeg.
Sietsema, J.A. adm. ambt. te Menaldumadeel per 1-4-89 de dienst verlaten.
Veen, P. van per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Dantumadeel.
Venema-Walsma, A. te Wymbritseradeel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Visser, S. te Leeuwarden per 1-11-88 bevorderd tot B/4.
IJpma, S.L. wmr. I te Franekeradeel per 25-3-89 verplaatst naar Menaldumadeel.

District 's-Gravenhage

Geen opgave ontvangen.

District Groningen

Bijleveld, R.M. wmr. I te Slochteren per 1-3-89 verplaatst naar Terschelling (district Friesland).
Dijkstra, B. te Marum per 1-3-89 verplaatst naar Slochteren en bevorderd tot owmr.
Karstens, R. off. der Rijkspolitie 2e kl. te Groningen per 1-3-89 verplaatst naar district Apeldoorn.
Sikkema, R.L.M. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Zuidhorn B/3.
Venema, A.J. te Hefshuizen per 1-3-89 bevorderd tot wmr. I.
Vries, S. de te Groningen per 16-3-89 bevorderd tot B/5.
Wever, W.H. per 1-3-89 aangesteld als telefoniste/receptioniste te Groningen B/2.

District 's-Hertogenbosch

Bloemen, R.H.G. te 's-Hertogenbosch per 1-2-89 bevorderd tot owmr.
Branderhorst, J.J. te 's-Hertogenbosch per 1-5-88 bevorderd tot B/11.
Koning, J.E. de wmr. I te Helvoirt per 1-2-89 verplaatst naar Sint Michielsgestel.
Laar, H.J.J.M. van de per 1-1-89 aangesteld als B/4 te 's-Hertogenbosch.
Leeuwen, F.J.A. van per 15-2-89 aangesteld als regio-coördinator intensivering samenwerking politie te 's-Hertogenbosch B/10.
Loohuis, J.G.M. te 's-Hertogenbosch per 1-1-87 bevorderd tot adj.
Niterink, M.G.S. per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te 's-Hertogenbosch B/4.
Nouwens, J.G.A. te 's-Hertogenbosch per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Velden, H.G.P.M. van de wmr. I te Boxtel per 1-2-89 verplaatst naar Grave.

District Limburg

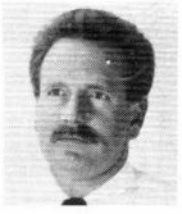

Per 1-4-89 is adj. **H. Klein Overeem** benoemd tot commandant van de groep Valkenburg a/d Geul. Hij werkte voordien bij de staf van het district Limburg.

in memoriam

Ritzen, W.H.
Adj. te Maastricht
geb. 11-10-1946
overl. 7-3-1989

District Nijmegen

Geen opgave ontvangen.

District Overijssel

Dood, J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Staphorst.
Droog, F.G. B/6 te Holten per 1-4-89 aangewezen als systeembeheerder en verplaatst naar district Apeldoorn.
Eleveld, R. owmr. te IJsselmuiden per 1-4-89 aangewezen als plv. groepscdt. te Avereest.
Groothedde, T. res.wmr. te Ommen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Koning, J. de te Borne per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Lier, W. te Zwolle per 1-3-89 bevorderd tot B/4.
Mensink, M.T.M. te Zwolle per 1-3-89 bevorderd tot B/3.
Rietberg, A. wmr. te Zwolle per 1-4-89 verplaatst naar Rijssen.

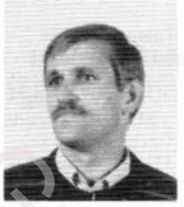

Per 1-12-88 aangesteld als groepscommandant te Coevorden (distr. Drenthe), adj. **G. Schipper.** Hij was voordien plv. groepscommandant te Avereest.

District Utrecht

Abma, M. van opleidingsschool per 1-4-89 aangesteld als wmr. te Doorn.
Besten-van der Lingen, A.M. den te Bunnik per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bezoen, F. van opleidingsschool per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Montfoort.
Bouwhuis, H.N. te Doorn per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Brink, M.A.M. van den te IJsselstein per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Broek, R. van den per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Corbeek, T.H. te Bunnik per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Eralp, F. per 1-4-89 van opleidings-

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

school geplaatst als wmr. te Leusden.
Groot-van den Bosch, W.H. de B/4 te Maartensdijk per 14-3-89 de dienst verlaten.
Hagen, B. te Leusden per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Heer, R.H. de te Wijk bij Duurstede per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Huls, N.K. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Bunschoten.

Per 1-4-89 is adj. **W. de Jong** benoemd tot commandant van de groep Rucphen (distr. Breda). Hij was voordien groepscommandant te Bunnik.
Kamping, J. per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Bunschoten.
Klaver, C.M. per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te IJsselstein.
Koops, W.L. wmr. I te Oudewater per 1-1-89 verplaatst naar Rhenen.
Marcus, F. wmr. I te Leusden Zuid per 1-1-89 verplaatst naar Leusden.
Meekel, J.W.T. wmr. I te de Ronde Venen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Moojen, C.P. per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Breukelen.
Peelen, T.J.M. per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Pistorius, A.J. te Driebergen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Rahangmetan, L.J.A. te de Ronde Venen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Rossino, A.C.J. te Oudewater per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Schaafsma, T. te Rhenen per 1-2-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Smulders, F.M. B/4 te Doorn per 1-1-89 met VUT.
Spanneberg, J. te Mijdrecht per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Vlietstra, A. per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Doorn.
Vries, J. de per 1-1-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Westerbeek, J. wmr. I te Leusden per 1-2-89 de dienst verlaten.

District Zeeland

Geen opgave ontvangen.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Algemene Verkeersdienst

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Bakker, G.W. wmr. I te Den Helder per 9-1-89 verplaatst naar AVD Badhoevedorp.
Bakker, L.A. dir. off. der Rijkspolitie 3e kl. te IJmuiden per 1-2-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Barneveld, A.J. te Driebergen per 1-1-87 bevorderd tot B/5.

Per 1-2-89 aangewezen als commandant recherchegroep te Dordrecht **R.C.M. Beaumont.** Hij was voordien plv. groepscommandant recherchegroep Dordrecht.

Beima, W.W. wmr. I te Sneek per 1-3-89 verplaatst naar recherchegroep te Leeuwarden.
Berg, J.F.W. van de wmr. I te Terschelling per 1-1-89 verplaatst naar Sneek.
Boer, T. de owmr. te Amsterdam per 1-3-89 aangewezen als plv. cdt. surv.eenheid te Amsterdam.
Dalm, E. owmr. te Dordrecht per 1-3-89 aangewezen als plv. cdt. recherchegroep Dordrecht.
Derksen, H.J. te Nijmegen per 1-1-87 bevorderd tot B/4.
Donker, J.C. B/3 te Amsterdam per 1-2-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Doornik-Nijenhuis, B.C. van te Driebergen per 1-11-88 bevorderd tot B/3.
Gorkum, J.H.C. te Lobith per 1-2-89 aangewezen als bootcdt. te Lobith en bevorderd tot owmr.
Hoolen, L. adj. te Amsterdam per 1-2-89 aangewezen als plv. cdt. afdeling Amsterdam.
Jong, H. de wmr. I te Leeuwarden per 25-2-89 verplaatst naar Sneek.
Jongh, J.J. de per 1-3-89 aangewezen als bootcdt. te Den Helder en bevorderd tot owmr.
Kraayenoord-van Kouteren, C.T.M. B/1 te IJmuiden per 1-3-89 de dienst verlaten.
Meurs, A. van B/5 te Driebergen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Netel, C. te Enkhuizen per 1-2-89 aangewezen als plv. groepscdt. te Nijmegen en bevorderd tot adj.
Ockenburg, J.G.H.C. van per 1-2-89 aangewezen als bootcdt. te Amsterdam en bevorderd tot owmr.
Oldekamp, L. wmr. te Amsterdam per 25-2-89 verplaatst naar Maastricht.
Oudshoorn, J.J. owmr. te Enkhuizen per 1-3-89 aangewezen als post-/bootcdt. te Enkhuizen.
Plantenga, A.C. te Driebergen per 1-8-87 bevorderd tot B/5.
Saanen, A.A. off. der Rijkspolitie 1e kl. te Amsterdam per 1-2-89 aangewezen als hoofd Kustwacht sector T-taken te IJmuiden.
Sint Annaland, C. van te Dordrecht per 1-12-87 bevorderd tot B/6.
Sloendregt, G.M. per 1-2-89 aangesteld als hoofd afd. personeelsadm. en toepassing rechtspositie B/7.
Steyn, J.M. wmr. I te Reimerswaal per 1-1-89 verplaatst naar Tholen (distr. Zeeland).
Vos, R. de te Dordrecht per 1-1-87 bevorderd tot B/6.
Voskamp-Voestermans, M.J.A.G. te Driebergen per 1-1-87 bevorderd tot B/6.
Wiersma, K. per 1-2-89 aangewezen als plv. cdt. recherchegroep Leeuwarden.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV, COME, Opl. Harlingen en Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

Nieuwe collega's opleiding 1987/III - Harlingen

KLAS K

Voorste rij v.l.n.r.: agent J.P. Welboren, wmr. M.J. van Leent, owmr. B.R.E. Nijen Twilhaar, owmr. A. Oost, wmr. S. Robbers.
Tweede rij: agent G.J.W. Mak, wmrs. M. Bloem, M.J. Kolenberg, M.C.E. Boersema, G.A. Wind, owmr. E.R. de Weerd.
Derde rij: agent M. Muller, wmrs. C. Schaart, A.G.T. van Schilt, adj. G.C. de Graaf.
Vierde rij: wmrs. D.G. Wormmester, L.J. Meijer, R.T. Engelkens, J. Schreuder, agent J. Sibma.
Vijfde rij: wmrs. H.P.J. Bos, B.A.L.J. van der Velden, J.P.J. Mulders, O.K. Strikker, adj. A.P. de Wit.

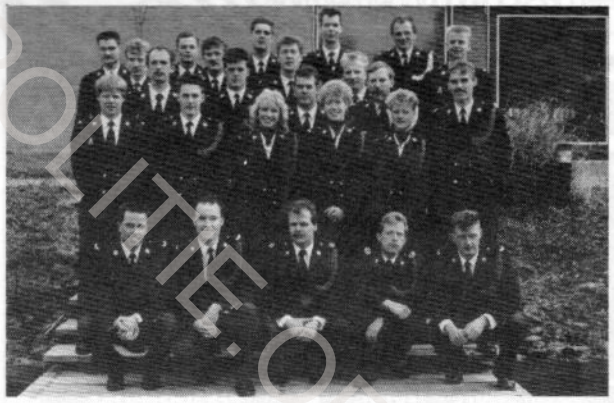

KLAS L

Voorste rij v.l.n.r.: wmr. L.M. Vink, owmr. A. Oost, wmrs. F. de Ruiter, A.M. aan 't Goor.
Tweede rij: wmrs. A. van Dijk, E.C. Straathof, N.K. Huls, owmr. B.R.E. Nijen Twilhaar, wmr. M. Abma, wmr. A. Koelma.
Derde rij: wmrs. G.H. Takens, C. Hoekstra, adj. A.G. van Eijk, wmrs. P. van Veen, A.G.T. Haak, C.E. Costa.
Vierde rij: wmrs. J. Dijkstra, T.K. Nauta, adj. E. de Haan, wmrs. R.I. Faber, M. Groen.

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

KOMMUNIKATIE VOOR PROFESSIONALS

PORTOFOON SE 120
• Nagenoeg stof- en waterdicht • Handzaam, robuust en schokbestendig • Accu met extra lange levensduur • PVD-goedgekeurd • Speciale politieversie uit voorraad leverbaar.

HET AUTOPHON LEVERINGSPROGRAMMA: • portofoons • mobilofoons • crypto (spraakversluierings) apparatuur • mobiele datakommunikatie. Bel voor meer informatie: 03480-17155.

Autophon
Telekommunikatie B.V.,
Postbus 175,
3440 AD Woerden.
Telefoon: 03480-17155.
Telefax: 03480-22096.

AUTOPHON
een ascom onderneming

LEEN NU GUNSTIG
BEL 0 3 8 – 2 2 6 9 3 5

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd
10.000,—	151,—	132,—
20.000,—	312,—	274,—
25.000,—	392,—	344,—
40.000,—	625,—	548,—
60.000,—	941,—	825,—

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd
8.000,—	206,—	173,—
15.000,—	384,—	323,—
20.000,—	515,—	433,—
25.000,—	645,—	542,—
40.000,—	1030,—	866,—
60.000,—	1548,—	1294,—

effectieve rente vanaf 11,2%

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,—	160,—	67	11,2	0,89
10.000,—	200,—	67	11,2	0,89
15.000,—	300,—	67	11,2	0,89
25.000,—	500,—	67	11,2	0,89
40.000,—	800,—	66	10,9	0,87
50.000,—	1000,—	66	10,9	0,87

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

mei 1989

Redactie: Piet Gorissen.

De puzzelaars hebben er weer een hele kluif aan gehad. Maart was niet eenvoudig, maar het merendeel van de inzendingen was toch foutloos.

Prijswinnaar: **G. Baars** te **Zevenhuizen.**

Elke maand is er een waardebon van *f* 25,— beschikbaar voor een inzender van een goede oplossing van het cryptogram. Aan het eind van de jaargang wacht er bovendien een extra prijsje voor de man of vrouw aan de top van de ladder.

Winnaar Kruiswoordpuzzel: **A. Dijkstal** te **Rotterdam.**

Zoals gebruikelijk, ook deze maand weer een cryptogram en een kruiswoordpuzzel voor liefhebbers.

De oplossingen voor deze maand dienen voor 15 juni 1989 te worden ingezonden aan het adres:
Puzzelredactie RPm,
postbus 20099,
7302 HB Apeldoorn.

De Top 10:

70 punten: J.A.C. Waardijk.
69 punten: W.A. Streefland.
67 punten: B. Koobs.
66 punten: A. Wassens.
57 punten: G. Karsch.
53 punten: A.W. van Rijswijk-Schouten en J. de Wit.
47 punten: R. v.d. Berg-Luiks en L. Voorderhake-de Keizer.
39 punten: W. Temmink.

Oplossing Crypto (7)

Horizontaal:

1: Verslagen
5: Veger
8: Afgenomen
9: Narcose
10: Gehakt
11: Uittekenen
12: Rondas
14: Zie
16: Gannef
18: Eerherstel
19: Inkeer
21: Vlotten
22: Dartelend
23: Tonijn
24: Dreggen

Verticaal:

1: Vraag
2: Sieraad
3: Abortus
4: Nonnetje
5: Verrekt
6: Gewoonten
7: Regelneef
12: Reservist
13: Neerkomen
14: Zesender
15: Dertien
16: Glitter
17: Nekslag
20: Rodin

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Kruiswoordraadsel

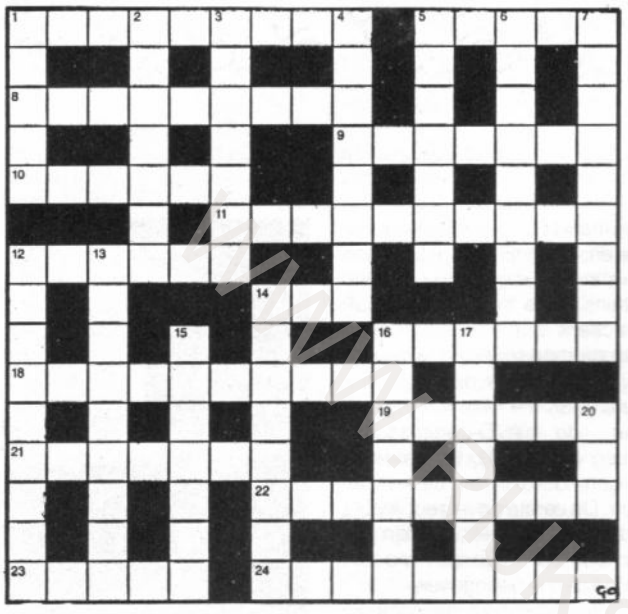

Horizontaal:

1. vaste uitdrukking; 5. aardmannetje; 8. hoeveelheden; 9. getal; 10. geluid; 11. afscheiden; 12. insecten; 14. drank; 16. plechtig; 18. soort arbeid; 19. niettemin; 21. kracht; 22. gratis; 23. via; 24. autotechnische uitdrukking.

Verticaal:

1. tuchtiging; 2. soort bamboe; 3. scheepsuitdrukking; 4. geluid maken; 5. gesloten; 6. opgedirkt; 7. compromis; 12. schikking; 13. drummen; 14. uitgeslapen; 15. bijwoord; 16. voertuig; 17. verwijderen; 20. Europeaan.

Cryptogram (9)

Horizontaal:

1: Na het vinden van de sleutel in Delfzijl, mag U even uitrusten. (9)
5: Het balletje ging naar Drenthe. (5)
8: Aanleiding voor bloemen en planten. (9)
9: Voormalig dier. (7)
10: Ongezond voor vissen, varkens en mensen. (6)
11: Een gebruiksvoorwerp (sec), waarvan de veerkracht klein is. (6)
12: Is ook jong begonnen. (6)
14: Wat moet die boer daar nou mee? Het is zijn brood! (3)
16: Ik geloof dat zij iets gemeen hebben. (6)
18: Deze drager is van mij persoonlijk. (10)
19: En wat heeft Lena daar gevonden? (6)
21: Binnen de stadsmuur hoorde ik maar één toon. (7)
22: Foei, dat mag je zo niet zeggen want het is niet waar. (9)
23: Stoven en vooral niet bakken. (5)
24: 't Gaat niet glinsteren als we er zo mee tekeer gaan. (9)

Verticaal:

1: Zo te horen was Pieter hierna als een gieter. (5)
2: . . . . en wat Pieter toen uitkraamde . . . . (7)
3: . . . . maar dat komt later wel. (7)
4: Uitdrukking van een deelnemer. (8)
5: Vroeger één van de vijf. (7)
6: Ik vermoed dat U dat monster daar wel in op kunt bergen. (9)
7: Het terzijde schuiven van de azen moet U vermijden. (9)
12: Gooi dit thema niet op tafel. (9)
13: Deed geen nachtdienst. (9)
14: Half harnas? (8)
15: Doe het niet moeder! Genoeg is genoeg. (7)
16: De klank van zilver. (7)
17: Kruip er onder met een gek boek. (7)
20: Zo, het eind is weer in zicht. (5)

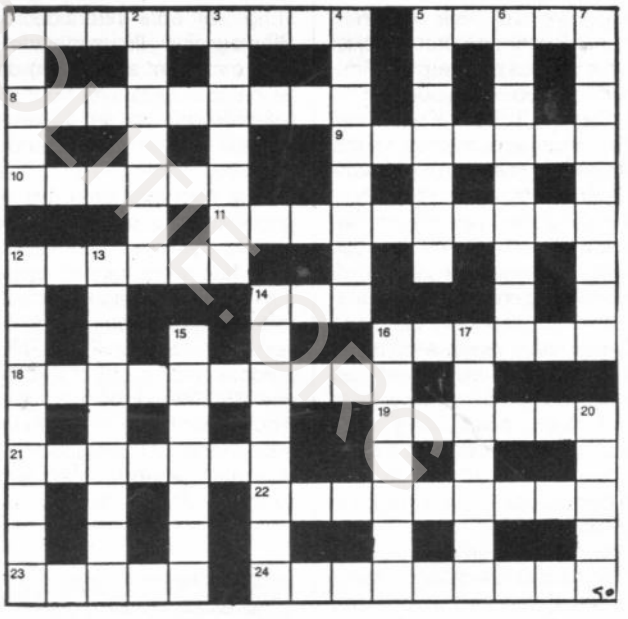

www.politieforum.nl

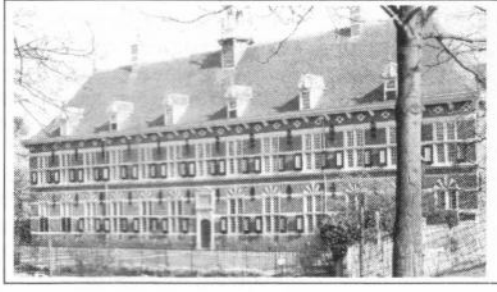

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

RP journaal

Victor van Voorburg

Foto's: Harro Meijnen, Marc Rutgers.

Drup-drup

WAT IS ER MIS met de lintjesregen? Koninginnedag was voorheen altijd goed voor een 20-tal onderscheiden RP'ers: 2 à 3 officierskruisen O.N. voor vergrijsde kolonels, een tiental eremedaljes in goud voor ervaren adjudanten, wat zilver voor de rest van het kader en dan nog enig brons voor jubilerende huishoudelijke hulpen die geen werk(st)ers meer mogen heten omdat we dat allemaal (zouden moeten) zijn.
Maar nu! Wel twee officieren, maar slechts drie eremedaljes! Waar zijn die pakweg 15 andere lintjes abusievelijk beland?
Bellen! De RVD weet van niets. Bij Justitie weet men van niets. Op de A.I. weet men wèl iets. Er blijken slechts drie voordrachten van de districten te zijn binnengekomen. En — Haagse wijsheid — ,,als er niet wordt voorgedragen, kan het Majesteit ook niet behagen'' . . . Zijn er dan geen kandidaten meer? Heeft iedereen al een lintje? Bang voor onverwachte bedankjes, zoals vorig jaar? Doorgeschoten poging tot bezuiniging? Of (zoals een A.I.-informant oppert) domweg vergeten?!
,,Wij hebben een eigen onderscheiding in het district'', meldt een Hagenaar en wijst op de door DC **Job van de Ban** ingestelde legpenning ('het penningske van de Ban'), die volgens Haagse kringen wel eens navolging zou kunnen krijgen in andere districten. Rondvraag levert geen bevestiging op, — hoewel . . . er wordt wel gefantaseerd over een *'Lutken-lintje'* (Breda), een *'Zilveren Bär'* (RPtewater) en een *'Vergulde Baars'* (Utrecht).
Korpsbreed is er in elk geval de nieuwe *RP-Award* die waarschijnlijk als *'Bronzen Willem'* zal blijven voortleven. Want dat blijkt de meest gekozen roepnaam (83,3%) van de lezers die hun voorkeur uitspraken.

De snelle maar dure girostrook

AMSTERDAM — Een nieuwe benaming in politiekringen voor de linkerrijstrook op de autosnelweg: de girostrook. Want daar rijden de meeste automobilisten

Nr. 0001

HET IS ZOVER: Onze 'girostrook' raakt ingeburgerd. Vorig jaar april introduceerde *RP-magazine* (in een artikel over maximum snelheden) deze nieuwe benaming voor de linkerrijstrook op de autosnelwegen. Omdat je daar onbeperkt de snelheidslimiet met 30 km/uur kunt opvoeren, als de girootjes maar op tijd worden betaald. Het duurde een jaartje, maar toen werd het toch opgepikt. Op zaterdagochtend 4 maart deponeerde *Telegraafs* verkeersredacteur **Piet Grootendorst** het op de ontbijttafel van 750.000 gezinnen: ,,Een nieuwe benaming in politiekringen voor de linkerrijstrook op de autosnelweg: de girostrook.''
Journalist Grootendorst kan het weten, want hij was al kind aan huis in Driebergen, toen de kapiteins **Cees Vogel** en **WFKJF Frackers** daar de jonge AVD aan de man moesten brengen. Hij was dan ook de eerste Nederlander die een 'creditcard' van de AVD-commandant kreeg (Nr. 0001), waarmee hij ongehinderd in en uit kon lopen. De eerste en — zegt AVD's **Rob van Rees** — ,,bij mijn weten ook de enige aan wie ooit zo'n kaart is uitgegeven.''
Grootendorst had dan ook 25 jaar lang een bijzondere relatie met de AVD. Baas 'Cees' had publiciteit nodig en 'Piet' wist wel weg met de informatie.
Op 1 mei j.l. was Grootendorst 35 jaar in vaste dienst bij *De Telegraaf*.
Aanleiding om de man zelf eens in de schijnwerper te zetten, want er zijn weinig persmensen die hun carrière begonnen als internationaal trucker en lijkenbezorger van een RP-groepscommandant. (Interview in RPm, volgende nummer).

2½ tonner

DE EERSTE RP-school met een GP-hoofd. Waarom ook niet? De jubilerende *RP-Verkeersschool* — 40 jaar oud — is blij met haar nieuwe directeur, commissaris **Oege Wierda**. Het zal hem niet ontgaan zijn dat de (alcoholvrije) receptie door nogal wat vertegenwoordigers van het bedrijfsleven werd bezocht. Zij kwamen niet met lege handen. Een van hen — de directie van Daf — schonk een lesvrachtwagen, ter waarde van *f* 245.000,—. Het bestuur van de *RP-kapel*, die dit jaar ook 40 jaar bestaat, vraagt zich nieuwsgierig af of het bedrijfsleven ook zoveel genegenheid voor de muziek zal kunnen opbrengen.

Jan en Piët

HONDERDEN politievrouwen uit 39 landen wist hij te boeien met zijn wereldpremière als goochelassistent: plv. Al **Jan Jorritsma.** Het gebeurde tijdens het Internationale Politievrouwencongres, op verzoek van goocheldeskundige **Kees Schoonenberg** die met zijn acts zou demonstreren hoe je het publiek kunt misleiden. Dit ter illustratie van wat de psycholoog/publiciste drs. **Suzanne Piët** ('met puntjes') betoogde over 'Creatief denken'.
Zo creatief was dat denken nu

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

ook weer niet, want vergelijkbare ontmaskerings-shows werden 30 jaar geleden al met veel succes opgevoerd door de Arnhemse politie-inspecteur **Jan Gosker.**
Als pseudo-paragnost trad hij overal in Gelderland op om in een avondvullend programma de malafide praktijken van helderzienden te onthullen. Dat was dezelfde politieman die toen al nationale bekendheid genoot als 'Inspecteur Gosker van de TV' door zijn verkeersprogramma's voor de jeugd. Hij sloot zijn carrière in de jaren '70 af als stafdocent en hoofd internaat van de Politie Academie in Apeldoorn.
Het grootste verschil tussen de optredens van Jan en Piët is hun prijs. De bevlogen inspecteur deed het voor een boekenbon plus reiskosten; de psychologe doet het niet voor minder dan tien snippen. Ook dat is creatief denken.

Kees, Jan en Piët.

De Grote Vier

OOK DE POLITIE heeft haar 'Grote Vier'. Zo werden ze door *Elsevier*-redacteur **Bert Bommels** in een rondetafelgesprek aan de 127.500 abonnees gepresenteerd:
De HC's drs. **Eric Nordholt** (A'dam), **Rob Hessing** (R'dam), **Jan Brand** (Haag) en de A.I. van het korps Rijkspolitie **Wim Frackers.** Ze blijken het — aldus insiders — ook privé goed met elkaar te kunnen vinden. De Grote Vier — èn de NPA-directeur HC dr. **Piet van Reenen** ('het geweten van de Nederlandse politie') — hebben elkaar in 1987 beter leren kennen op een studiereis naar Japan. Vervolgens reisden ze dit voorjaar af naar China.
Moet je daarvoor drie weken naar China? — vroeg onze info, zoon van een calvinistische kruidenier, zich af — was een Chinees etentje in Den Haag niet voordeliger uitgevallen?
Daar denken Haagse kringen toch anders over. ,,Als zo'n gezamenlijke trip de samenwerking, waar we nu al zoveel jaar tevergeefs aan proberen te sleutelen, kan intensiveren en versnellen, — dan is dat alleen al z'n geld dubbel waard'', zegt een progressief Kamerlid dat zich al jaren aan de 'stammenoorlog' heeft geërgerd.
En de reis zelf? WFKJF is 'zeer geïmponeerd'. Met vijf trefwoorden schetst hij zijn indrukken:
,,Muren-muren-muren.
Mensen-mensen-mensen.
Waslijnen-waslijnen-waslijnen.
Fietsen-fietsen-fietsen.
Fietsebellen-fietsebellen-fietsebellen.''

Casino

OOK DE BEIDE nieuwe politiechefs in Nijmegen kunnen het goed met elkaar vinden: DC **Frans van Etten** en zijn GP-collega HC **Hans Stoutjesdijk.**
En ook dat is wel eens anders geweest, herinneren de Nijmegenaars zich.
Na een jaar van verkennen willen de chefs zelfs gaan samenwonen: in het Waalstate-complex dat de Rijksgebouwendienst voor *f* 16 miljoen heeft aangekocht.
We mogen dus aannemen, dat Van Etten voorlopig wel in Nijmegen zal blijven, hoewel hij de schijn tegen heeft . . .
Vorig jaar — toen hij nog DC Den Bosch was — had hij zijn carnavalsband *De Bloaspepkes* op de korpsbijeenkomst in Bodegraven 'de muziek van het toneel laten blazen'. Om zijn invitatie kracht bij te zetten: volgend jaar in Den Bosch! Maar enkele maanden later verhuisde hij, kennelijk onverwacht, naar Nijmegen. Hij was nu als gast in Den Bosch, maar bracht wel (weer) muziek mee. Daarvoor zorgde de RP-Bigband van het district Nijmegen, o.l.v. **Willem Teuben.**
Van Etten: ,,Ja, ik moet toch wàt doen . . . 'k probeer het nog een keer. Volgend jaar de korpsdag in Nijmegen.''
— Weer verhuisplannen? — ,,Nee, ik zal er zijn.''

Rob van Race

DE VERKEERSCENTRALE in Driebergen heeft er een jonge filemelder bij: **Tineke Broersma,** — na **Lucia Meering** en **Ineke Burema** de derde vrouw in de club van negen.
Na een half jaar meelopen werd ze in het diepe gegooid. En in Avro's jongerenprogramma *Minjon* werd ze vijf minuten lang onder vuur genomen. Het ging haar uitstekend af.
— Al last van de populariteit? wilden de jonge reporters tenslotte weten.
— ,,Nee hoor, alleen de mensen die mij kennen zeggen wel eens: hé ik heb je weer op de radio gehoord. En voor mijn ouders is het wel gemakkelijk.''
— Hoezo??
— ,,Nou, dan weten ze wat ik aan het doen ben. Een beetje controle op wat ik uitspook . . .''
Toch kan een groeiende populariteit op den duur als een boemerang werken. Daar kan oldtimer **Rob van Rees** van meepraten.
In al die jaren voor de radio heeft vooral zijn 'human touch', veel goodwill voor de politie gekweekt bij het publiek en de media. Als inmiddels 'bekende Nederlander' komt daar iets bij: je wordt gevraagd voor tv-programma's, interviews, in een populaire quiz, als jurylid of voor een spotje van *Postbus 51.* Er komt fanmail en als je eens terloops vertelt dat je stropdassen spaart, krijgt de AVD zo-

Tineke Broersma.

maar 55 van die dingen toegestuurd. 'Populieren' vangen veel wind. Dat kan in de werkomgeving tot fricties of frustraties leiden. Daarom is AVD's populairste wachtmeester er enkele maanden tussenuit geweest, om tot rust te komen. Maar zijn fans kunnen gerust zijn: Rob is al weer terug in de race.

Met stip

NIEUW in onze Poll: adj. **Geert Ketellaper**, commandant van de RP-groep Woensdrecht, die bij zijn afscheid met terugwerkende kracht alsnog werd bevorderd. Als politiechef van 'vijf jaren demonstraties'. Commissaris **IJsbrand de Jong** van de GP Ede haalde de publiciteit met de schilderijenroof uit het Kröller-Müllermuseum. De Haagse commissaris mr. **Anneke Visser** — die al eens eerder in de Toptien zat — was nu in het nieuws i.v.m. acties van Amnesty International en Zuid-Afrika.
Voorlichter **Hans Stoop** (GP Rotterdam) was veelvuldig aan het woord i.v.m. de voetbalrellen.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: noem eens bekende politiemensen.

1 april 1989	1 mei 1989
1. Rob Hessing	1. Klaas Wilting
2. Gert Koffeman	2. Rob Hessing
3. Eric Nordholt	3. Gert Koffeman
4. Piet IJzerman	4. Leen van de Linden
5. Jan Blaauw	5. Anneke Visser
6. Mariëtte Christophe	6. Hans Stoop (•)
7. Elisa Nuy	7. Appie Baantjer
8. Rob Flanderijn	8. Geert Ketellapper (•)
9. Appie Baantjer	9. IJsbrand de Jong (•)
10. Gerard Blankestijn	10. Rob van Rees

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

30e jaargang / mei 1989 / nr. 9

Zaken zijn Zaken

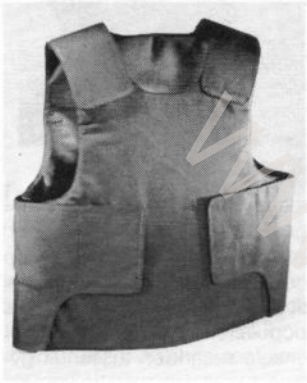

Kogelwerend vest

Op 29 maart j.l. heeft Ing. A. Runneboom van *AKZO* in Apeldoorn een Twaron-kogelwerend vest aangeboden aan de directeur van het rijkspolitiemuseum, Herman de Ruiter.
De heer Runneboom: „Het is gebruikelijk dat in een museum objecten worden geëxposeerd uit de verleden tijd. Het RP-museum neemt nu in haar collectie een produkt van de toekomst op."
Twaron is de merknaam van Akzo's aramidevezel. De belangrijkste eigenschappen daarvan zijn dat de sterkte en stijfheid gelijk is aan die van staal. Het materiaal is bij gelijk gewicht vijf maal sterker dan staal. De vezel kent een grote stabiliteit en is bestand tegen de invloed van chemicaliën en roest.

(Persbericht: AKZO)

Dia's afdrukken

Waar met diamaterialen wordt gewerkt, speelt de factor Tijd vaak een belangrijke rol. Als van een dia een afdruk gemaakt moet worden, duurt het wachten op de vakfotograaf dikwijls veel te lang.
Met de *Sunpak Auto Zoom View-Printer* kunnen — in combinatie met *Polaroid*-films — binnen enkele minuten van een dia een transparant of een kleuren- of zwart/wit-foto gemaakt worden. De beeldduitsnede is zelf te bepalen. De printer laat bij normaal kamerlicht een beeld zien dat scherp is tot in de randen. De werkruimte hoeft niet te worden verduisterd. Het is mogelijk delen van een dia uit te vergroten.
Informatie: Polaroid Nederland, J.L. Kramer, tel. 030-435644.

(Persbericht Polaroid)

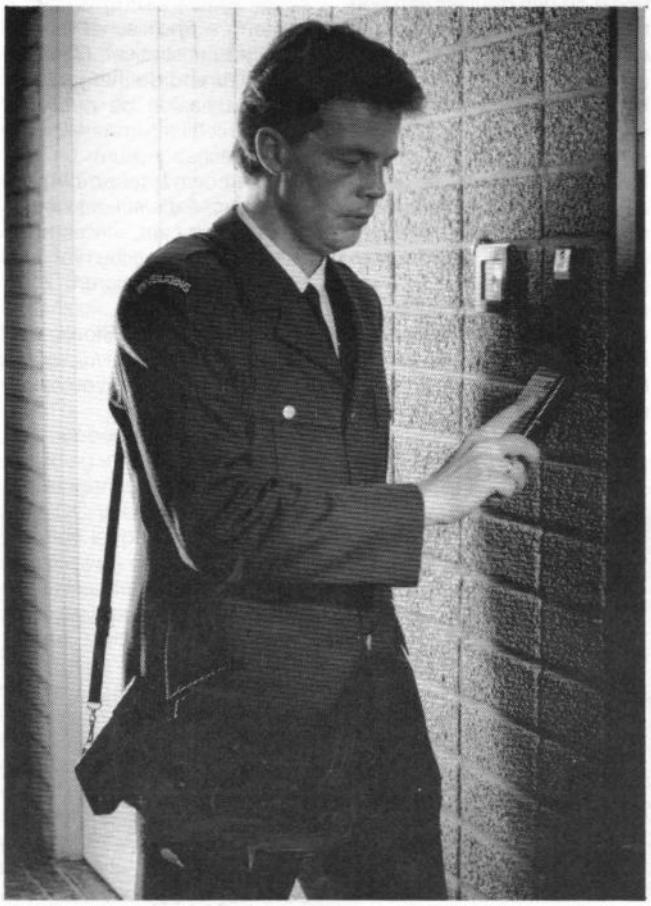

Leerlingwezen beveiliging

Tien beveiligingsbedrijven en drie betrokken vakbonden (Unie BLHP en de dienstenbonden FNV en CNV) hebben plannen ontwikkeld om het leerlingstelsel voor de particuliere beveiligingsbranche in te voeren. Daartoe hebben zij de *Stichting Vorming en Opleiding Beveiliging (SVOB)* opgericht.
De stichting heeft tot doel het opleiden van particulier beveiligingspersoneel. Ze heeft de minister van Onderwijs en Wetenschappen gevraagd om een erkenning in het kader van de Wet op het Leerlingwezen. Bij de voorbereiding zijn de ministeries van O. en W., Sociale Zaken en Justitie betrokken.
De eerste opleiding zal waarschijnlijk medio 1990 beginnen en wel op scholen in Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. De cursus leidt op voor het diploma Beveiligingsbeambte.
De theoretische vakken zijn: beveiligingsleer en dienstuitvoering, brandbestrijding en preventie, Nederlandse taal (w.o. rapportage), rechts- en wetskennis, EHBO/Hartreanimatie. Daarnaast algemene vakken als Engels, maatschappijleer en sport. Ook zal aandacht worden besteed aan het verbeteren van de sociale vaardigheden. In het praktijkgedeelte staan de functies van mobiele surveillant, winkelsurveillant en receptionist/objectbeveiliging centraal. Het is de bedoeling dat de opleiding binnen een dienstverband met een van de beveiligingsorganisaties op een leer/arbeidsovereenkomst zal plaatsvinden. Tijdens dit 'lerend werken en werkend leren' wordt in één dag of twee halve dagen per week de theoretische kennis bijgebracht. De overige vier dagen zijn voor de praktijk bedoeld. De leerlingen worden daarbij begeleid door mentoren. Een consulent onderhoudt het contact tussen school, bedrijf en leerling en controleert de voortgang van het leerproces.
Aanleiding tot het initiatief voor de opleiding vormen de toenemende behoefte aan goed opgeleid personeel en de wens van deze bedrijfstak om het huidige opleidingenpakket te verbeteren. In de nabije toekomst zullen steeds meer specialistische opleidingen nodig zijn om te voldoen aan de wensen van de opdrachtgevers. Thans voorzien de grote beveiligingsbedrijven in de opleidingsbehoefte door middel van bedrijfsscholen. Er wordt veel deelgenomen aan schriftelijke cursussen.
De particuliere beveiligingsbranche omvat momenteel ca. 100 bedrijven waarin 8000 mensen werken. De tien bij de nieuwe opleiding betrokken bedrijven vertegenwoordigen ruim 70% van de markt. Bij de vele bedrijven met een eigen beveiligingsdienst zijn ongeveer 6000 personeelsleden in dienst.

Informatie: C.F.J. van Duinhoven, secretaris SVOB, tel. 020-5695844.

■

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

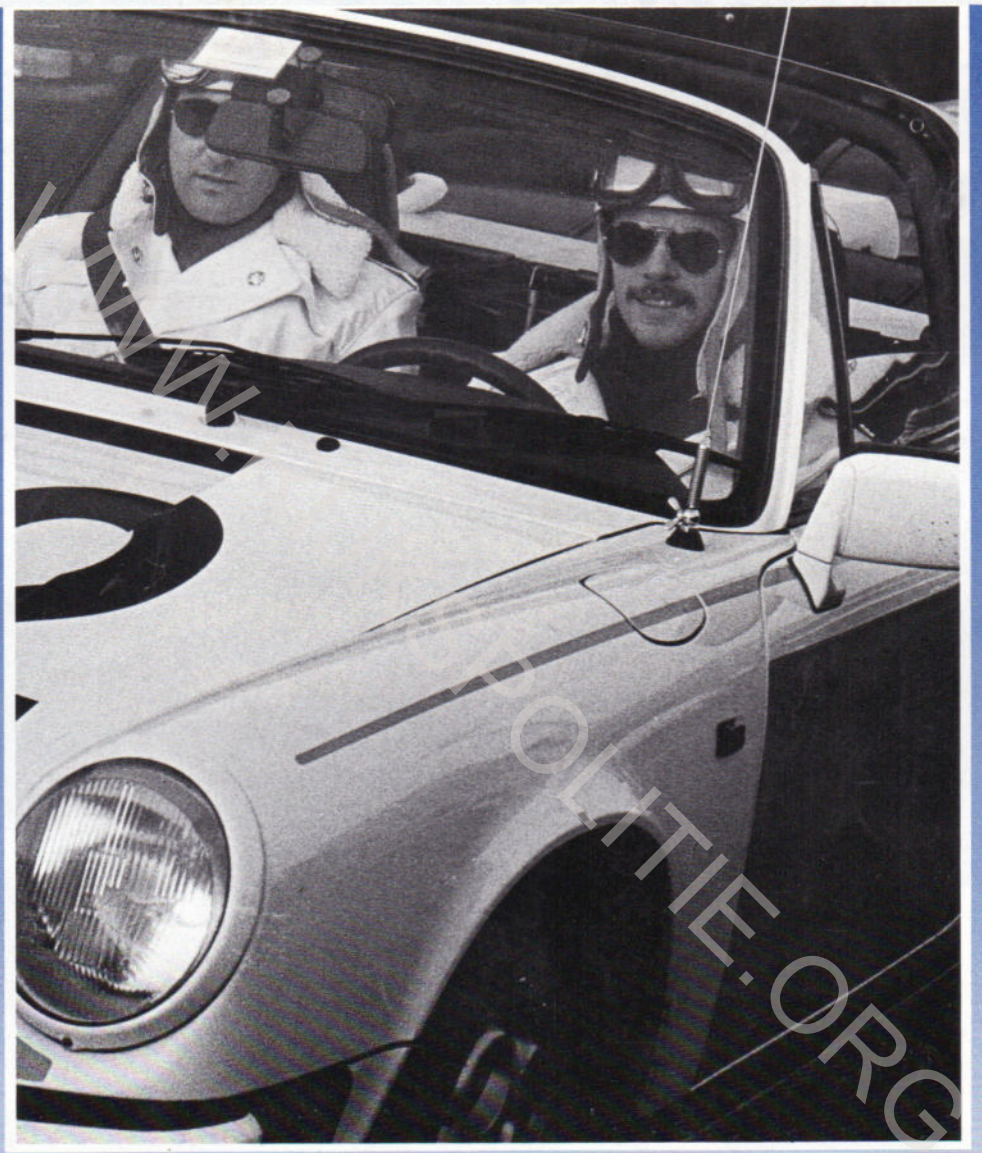

WWW.POLITIE.ORG

- Duur gereedschap
- Achter de tralies
- Extra Info Intern

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

RPmagazine

Maandblad van het
korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 10-11
JUNI/JULI 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.)
Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft
(landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg
(algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch
(tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg
(algemene inspectie)

J.K. Pietersma, Amsterdam
res. RP)

L. Scheuer-Irion
(CIOV, Apeldoorn)

R.M. Schnitker, Schiphol
(dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.),
Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

**UITGAVE en
ABONNEMENTENADMINISTRATIE:**

VAN DEN
BRINK
LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
Een andere kijk op vervoer.
(Foto: Hollandse Hoogte)

Het mes in de heilige koe

De rijkspolitie geeft teveel geld uit aan vervoer.
Ongeveer *f* 58 miljoen aan auto's en motoren. Dat is ongeveer 10% meer dan begroot. Bovendien moet er nog *f* 43 miljoen worden terugbetaald. Daarom gaat het mes in het wagenpark.
De luxe wordt weggesneden. Straks geen Porsches meer op de snelweg. Het aantal Range Rovers wordt tot een minimum teruggebracht. De verkeersgroepen zullen het met minder motoren moeten doen. Er zullen minder dienstauto's worden aangeschaft. Die zullen niet langer privé en onnodig mogen worden gebruikt.
Het multifunctioneel voertuig doet zijn intrede. 6

Achter de tralies 8

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

Personalia en klassefoto's 28

Puzzel 29

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Een andere kijk op vervoer:

We rijden te duur

Door Bert Huizing

We rijden te duur. We kopen te dure auto's. We stellen onnodig hoge eisen aan de uitrusting ervan. We stoken benzine, terwijl wagens op gas of op diesel veel goedkoper zijn. Met de dienstauto worden veel onnodige kilometers gemaakt. Om van en naar huis te rijden, om privé-boodschappen te doen, om met verschillende dienstauto's vanaf dezelfde plaats naar dezelfde vergadering te rijden.
Dit oneigenlijke en onefficiënte gebruik kost minimaal *f* 2 miljoen per jaar extra. Dat is eenderde deel van het bedrag dat de rijkspolitie jaarlijks te kort komt om te kunnen autorijden. Anders vertaald: je kunt voor dat geld ongeveer drieëndertig RP'ers in dienst houden.

De heer F.A. van Soldt is hoofd van de Technische Bedrijfsvoering van de Algemene Inspectie van het korps Rijkspolitie. Hij is bovendien voorzitter van het *Platform Motorvoertuigen*, een commissie die in maart j.l. is bevallen van het rapport *Een andere kijk op vervoer* waarin de structuur en de samenstelling van het wagenpark van de rijkspolitie wordt besproken.
De voorzitter is duidelijk: ,,De politie moet in een goede auto kunnen rijden, maar het kan goedkoper. Jaarlijks geven wij ongeveer *f* 58 miljoen uit. Dat is 10% teveel. Bovendien hebben we al een achterstand in onze uitgaven van *f* 43 miljoen.''

F.A. van Soldt.
(Foto: Voorlichting AI/Harro Meijnen)

De commissie vindt daarom dat de 'niet geheel sleutelvrije' Porsches weggedaan moeten worden en het aantal Range Rovers teruggebracht tot bijvoorbeeld één per AVD-steunpunt: ,,Met een soort brandweerfunctie. Voor het gewone trek- en sleepwerk kun je ook een takelbedrijf bellen.''
Het platform speelt met de idee de veertig dure Mercedessen van de AVD te vervangen door een goedkoper *multifunctioneel voertuig* voor de snelwegsurveillance: ,,Wagens waar de ene keer de technische dienst zijn container met gereedschap inzet en de andere keer de verkeersdienst. Er blijven dan toch wagens rondrijden met een slijpschijf aan boord voor hulp aan bekneld geraakte automobilisten.''
Als het aan de club van Van Soldt ligt gaan de verkeersgroepen het met minder motorfietsen doen — op de verkeersgroepen staan de motoren veel stil — en maken de BMW's bij de AVD plaats voor goedkopere solomotoren. De kleine technische patrouillewagens (TPW's) van het merk Mercedes worden ingeruild voor een ander voertuig. Datzelfde geldt voor de Landrovers die o.a. aan de zeekant in gebruik zijn.
De kleine surveillancewagen (KSA) kan de plaats van de GSA innemen: ,,Het lijkt niet meer nodig dat met de politiewagens (brom)fietsen vervoerd worden. Dat kan ook met een aanhangertje gebeuren. Het fungeren als mobiel bureau is wel praktisch, doch de meeste gevallen kunnen ook worden afgehandeld in de KSA''.
In de filosofie van de commissie hoeven de landgroepen slechts te beschikken over een GSA, een onopvallend voertuig (OSA) en lichte motoren met maximaal drie voertuigen: ,,De maatregel is haalbaar door meer mensen op de pedalen te zetten en de dienst beter te plannen.''

DUUR GEREEDSCHAP

Het is geen leuk onderwerp: bezuinigen. Het biedt wel een geschikte mogelijkheid zich eens te bepalen bij waar we eigenlijk mee bezig zijn. In de huidige situatie geldt voor de rijkspolitie hoe de nog openstaande rekeningen te voldoen en daarnaast toch nog aan het politiewerk te blijven. Vervoer — lees: de auto en de motorfiets — is daarbij noodzaak. Maar het gereedschap is te duur geworden om de status er mee op te houden en er onbeperkt gebruik van te maken. Een werkgroep (waarin vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, de Politietechnische Dienst en de Rijkspolitie, die samen het Platform Motorvoertuigen vormen) heeft adviezen uitgebracht die moeten leiden tot vermindering van de uitgaven: de luxe overboord. Maar dat niet alleen: ,,De dienstauto minder privé en onnodig gebruiken, meer reizen met bus en trein en meer op de pedalen.''

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

(Foto: Verkeersschool RP/ Marc Rutgers)

Daarnaast wordt overwogen geen onopvallende voertuigen meer in te zetten bij de landgroepen. De sterkte van het wagenpark kan zo met 500 voertuigen omlaag worden gebracht.
Er valt geld te verdienen door de dienstauto's niet al van fabriekswege te laten voorzien van speciale bekabeling voor lichtbak en mobilofoon. ,,Een stopcontactje is voldoende. Stafleden kunnen een draagbare mobilofoon meenemen. Ongeveer 1000 auto's hoeven dan niet te worden bekabeld.''

Privé-kilometers

Voorzitter Van Soldt acht het heel belangrijk dat het wagenpark wordt gestandaardiseerd. ,,We houden nog teveel vast aan de vertrouwde merken, typen en soorten.'' Waarom zou de technische recherche haar Peugeot niet afstaan? Als de TR erop uit gestuurd wordt, zet ze haar koffer met gereedschap maar in de multifunctionele dienstauto, zo luidt de redenering.
Platform wenst ook af te rekenen met oude regelingen die bijvoorbeeld voorschrijven dat bandenreparatie niet is toegestaan. De commissie wil af van het contract met Shell en Esso, zodat op lokaal niveau kan worden onderhandeld over de prijs van brandstof. En dienstauto's zouden niet langer oneigenlijk moeten worden gebruikt. Van Soldt: ,,Er zijn chefs die geen enkele moeite hebben met het meegeven van een auto aan personeelsleden. Waarom eigenlijk ook niet. Laat de opper of de majoor de auto maar rustig meenemen. Als die aan het eind van het jaar dan ook de kilometers die hij privé heeft gereden afrekent.'' Vooralsnog houdt de werkgroep het op striktere voorschriften bij het gebruik van dienstauto's.
Zo wordt de suggestie gedaan toezicht in te stellen bij de uitgifte. Om het aantal dienstwagens terug te brengen en het gebruik van het openbaar vervoer te stimuleren. ,,Soms is het voordeliger het openbaar vervoer te benutten of incidenteel een taxi te nemen. De voertuigen blijven meer ter beschikking van het dienstonderdeel, staan minder stil. Een interne heroverweging over de voertuigsterkte zou een uitvloeisel kunnen zijn.''
Wanneer nodig kan bij een leasebedrijf een auto worden gehuurd.

Het mes er in

Het platform heeft de pakketten van eisen waaraan de verschillende politieauto's moesten voldoen, teruggebracht van 84 naar een minimum van 13, zonder dat het veiligheidsaspect in het geding is gekomen. De werkgroep vindt dat in de loop van de tijd veel van die eisen te hoog zijn opgeschroefd.
Van Soldt: ,,De gebruiker kan straks de extra voorzieningen laten aanbrengen die noodzakelijk zijn. Hij kan een keus maken uit een optielijst. De kosten worden hem in de kilometerprijs doorberekend.''
Waarom berekent de rijkspolitie de kilometers die ze rijdt om bijvoorbeeld wielerrondes of transporten te begeleiden, niet door? ,,Het levert in ieder geval geld op.'' Inmiddels blijkt men het onderwerp *Profijtbeginsel* op het ministerie van Justitie in studie te hebben.

Door *mobiel om te buigen* hoopt de Algemene Inspectie jaarlijks zo'n *f* 10 miljoen op het vervoer te kunnen bezuinigen. F.A. van Soldt: ,,We zullen geen rekening houden met emoties en we storen ons niet aan de historie. Versobering, daar gaat het om.''

■

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Alex van P., na 25 jaar in- en uitbreken:

'Je moet wel je energie en je creativiteit kunnen uitleven. . .'

Tekst: Boudewijn Chorus en René van der Velden

Alex van P. is één van de tien gevangenen en ex-gevangenen die hun criminele levensverhaal vertellen in het zojuist verschenen Bruna-boek 'Gevangenen': over hun ervaringen binnen en buiten de bajes, over de manier waarop ze er belandden en hoe ze er (straks) uit denken te blijven.
Zij vertelden hun verhaal aan de journalisten Boudewijn Chorus en René van der Velden, ex-redacteuren van het kritische blad 'Kri' van de reclassering, dat twee jaar geleden werd wegbezuinigd.
Staatssecretaris Korte-van Hemel zou het boek officieel in ontvangst nemen, maar zag daar — toen ze iets van de tekst gelezen had — vanaf. De Vaste Kamercommissie van Justitie toonde meer moed: zij verscheen bij de presentatie met voorzitter Kosto (PvdA) en de leden Dijkstal (VVD) en Van der Burcht (CDA).
Met toestemming van auteurs en uitgeverij A.W. Bruna publiceren wij — in verkorte vorm — één van de tien levensverhalen uit het boek.

Alex van P. (37) werd als veertienjarige jongen wegens joyriding opgesloten in het huis van bewaring. Zo werd zijn toekomst als crimineel bezegeld. Hij leerde er het inbrekersvak, maar ontwikkelde zich ook tot een notoir uitbreker. Na vele jaren in het gevang is Alex er thuis in geslaagd zijn (achter de tralies opgelopen) heroïneverslaving af te bouwen. Nu de verslaving aan het grote geld nog.
In mei 1988 is Alex betrokken geweest bij een schilderijendiefstal die tot ver buiten de landsgrenzen aandacht in de media kreeg. Het ging dan ook om een Cézanne, een Jongkind en een Van Gogh uit het Stedelijk Museum in Amsterdam. Al gauw kwam aan het licht dat er in deze zaak iets niet klopte.

Tweede kamerlid A. Kosto, geflankeerd door de auteurs van 'Gevangenen'. Links Boudewijn Chorus, rechts René van der Velden. (Foto: Piet den Blanken)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

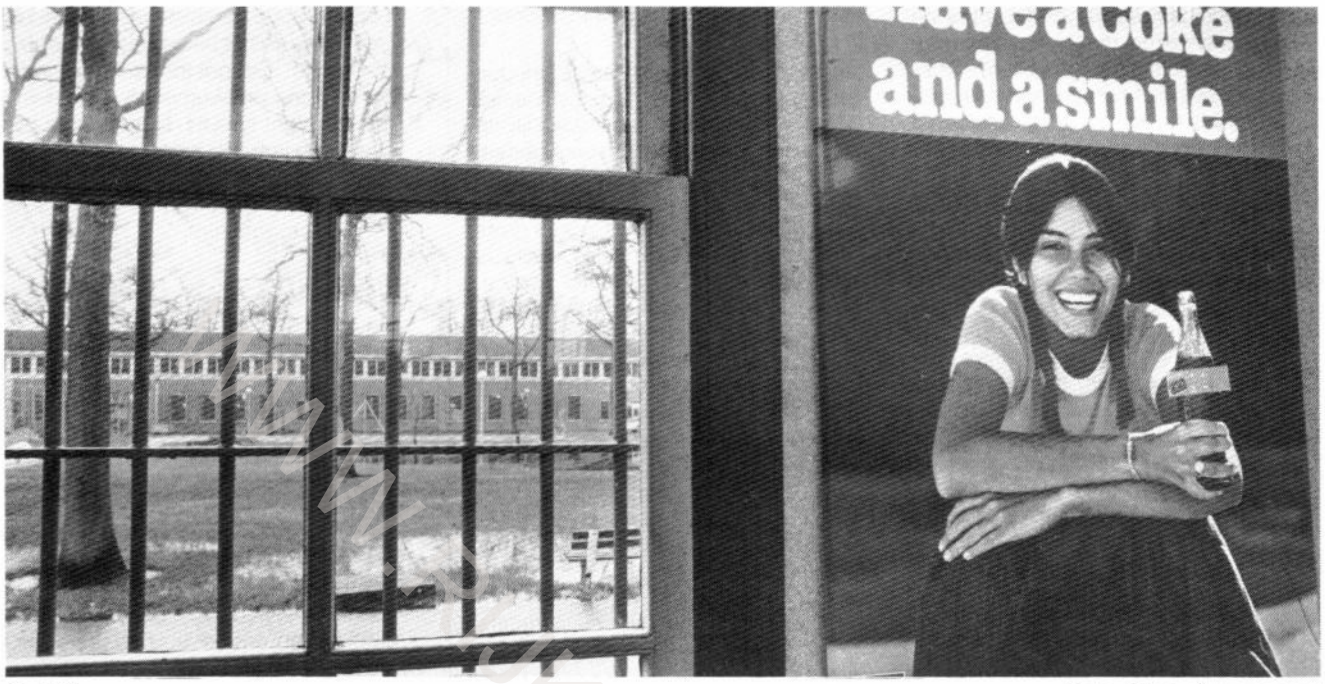

Smile? *(Foto: Elmer Spaargaren)*

,,Een jaar voor de diefstal had een antiquair uit de stad me benaderd met het verzoek een paar dure doeken te organiseren. Ik had die kerel afgehouden. Ik zat met een geblesseerde poot. Het leek me trouwens ook dat die handel niet te verkopen was. Hij noemde toen al precies de meesters waar zijn voorkeur naar uitging.

Een tijdje later kwam een maat van me bij me en die was benaderd door dezelfde antiquair met hetzelfde voorstel. Hij zag er wel wat in en vroeg me om toch mee te doen. De antiquair had hem verteld dat hij nu kopers uit Zwitserland had en dat hij binnen een paar dagen van de handel af zou kunnen voor een leuke hoop centen. Toen zijn we erop ingegaan. Die doeken zijn weggehaald. Vervolgens heb ik ze ergens ondergebracht, in afwachting van de transactie. Een paar dagen daarna was er met die Zwitsers een afspraak in het Okurahotel. Als de antiquair het met die mannen eens was, zou hij ons oproepen voor de afhandeling van de zaak.

Op het afgesproken teken kwamen wij opdagen (. . .)

Al gauw bleek dat er gepraat werd over een paar miljoen gulden. Mijn maat en ik werden een beetje koortsig van die bedragen. Daardoor zijn we misschien te onvoorzichtig geworden (. . .)

Wij zijn naar het Pullman-hotel gegaan, waar die Zwitsers ons geld hebben laten zien. De zaak was afgerond op zeven miljoen in Duitse marken en Zwitserse franken en ze lieten ons anderhalf miljoen zien. Een grandioos pak geld. Vijftien bundels van honderd flappen van duizend, heel strak gebonden met van dat professioneel ogende nylon band. Er was nog bijna vijf keer zoveel. Dus ik ging naar buiten om de doeken te halen. Ik reed mijn wagen het parkeerterrein van het hotel op, met de doeken op de achterbank. Een van de Zwitsers kwam ernaar kijken en samen keerden wij terug naar de hotelkamer. Daar zei hij: ,,De doeken zijn er.'' Toen antwoordde de ander: ,,Dat moeten we vieren, — champagne!''

Dat was het codewoord voor: operatie undercover beëindigd, — ingrijpen. Opeens vlogen allerlei deuren open, ook die van de badkamer, die we tevoren gecontroleerd hadden, stormden kerels naar binnen en werden we op het bed gedrukt en geboeid. Op dat moment kwam er een tweede team van de politie binnenvallen en kreeg je de maffe situatie dat de mannen die ons gearresteerd hadden riepen: 'Niet schieten, niet schieten! Wij zijn zelf van de politie'. Kennelijk was vanuit het hotel gebeld dat er rare lui boven zaten en heeft de politie er een ploeg mannen op af gestuurd die niets wisten van wat hun collega's aan het doen waren. Het is daar maar net goed gegaan. Tien minuten later zat ik op het hoofdbureau.''

Alex heeft een paar dagen in voorarrest gezeten. Toen kwam ook de rol van de antiquair in beeld.

,,Nog op de dag na de inbraak in het Stedelijk was de antiquair naar zijn advocaat gelopen met het verhaal dat twee mannen hem de doeken hadden aangeboden. De advocaat nam contact op met de gemeente en die haalde politie en justitie erbij. Zo was een deal tot stand gekomen, waarbij de antiquair een spelletje zou spelen om ons erbij te lappen. De politie leverde de 'Zwitsers', compleet met miljoenen aan bankbiljetten. Zoals gezegd, die brachten een perfecte show, spraken Duits met een Zwitsers accent; ze hadden er werk van gemaakt, — complimenten. In ruil voor het spoor naar de schilderijen had de antiquair straffeloosheid bedongen, anonimiteit en tien procent van de verzekerde waarde van de schilderijen. Die lag rond de acht miljoen, dus dat zou een bedrag van acht ton zijn.

Toen wij dat hoorden, wisten we genoeg. Daar zou hij niet mee weg komen. Die vent had de hele zaak van meet af aan zo opgezet. Die had helemaal geen schilderijen willen verhandelen, maar was gewoon uit op een percentage van de verzekering. Ons erbij lappen en hij met een beloning ertussenuit knijpen, dat zou niet gebeuren. Daarom hebben wij de hele zaak opgengegooid en ons deel van de story verteld.''

Schilderijen verhandelen heeft Alex niet van thuis geleerd. Hij is niet eens een kunstkenner. Hij komt wel uit een goed nest, zegt hij zelf. Zijn vader was meubelmaker in Enschede. Na jaren tobben als nierpatiënt stierf, hij toen Alex acht was.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Ellende in politiecellen

Door Boudewijn Chorus.

De gevolgen van de druk op het gevangeniswezen, die (bij het eenzijdige beleid van almaar meer cellen) niet zal aflaten, zijn het schrijnendst merkbaar geworden bij de voorlopige hechtenis. Hoewel deze wettelijk na hooguit vier dagen verblijf in een politiecel in een huis van bewaring dient te worden doorgebracht, werd de termijn steeds vaker en steeds langer overschreden. Wij hebben gevangenen gesproken die tot zestig dagen in een politiecel hebben moeten verblijven. Nadat hierover de nodige maatschappelijke commotie was ontstaan, hebben diverse rechtbanken een maximum van drie weken gelast.
Kernprobleem van de politiecel is, dat er geen toezicht van buitenaf mogelijk is, dat een politiebureau volkomen is afgeschermd en arrestanten er derhalve aan de leeuwen zijn overgeleverd. Er is geen commissie van toezicht, er is geen prompte en onafhankelijke klachtenmogelijkheid, er is geen mens die je ziet, behalve de politie. Word je bezocht door een advocaat of de reclassering, dan kunnen die met een klacht over je behandeling weinig aan. Geen rechter zal je geloven als er geen getuigen zijn. En aangezien je in je eentje zit, zijn er geen getuigen.
Arrestanten zijn dan ook geheel afhankelijk van het fatsoen, de luimen of de willekeur van dienstdoende 'cellisten' en rechercheurs. Dat zijn tegelijk de mensen die je hebben opgespoord, gearresteerd en er, niet in de laatste plaats voor hun aanzien en carrière als politieagent, belang bij hebben dat de verdachte bekent. Bekennen om eruit te komen is een praktijk waar rechercheurs graag van profiteren. Dat valse bekentenissen later vaak toch tot gevangenschap leiden, nemen arrestanten op de koop toe.

Een kwestie apart vormt het onderbrengen van verslaafden, dronkemannen of zieke mensen in politiecellen. Deze praktijk kwam in de aandacht te staan na de dood van de activist Hans Kok in een Amsterdamse politiecel, oktober 1985. Hij was bepaald niet de eerste en helaas evenmin de laatste die als gevolg van een absoluut gebrek aan controle op het doen en laten van de politie in een arrestantencel crepeerde. De politie is niet opgeleid voor de verzorging van patiënten en politiebureaus zijn er niet toe ingericht.
Alle opwinding over deze kwestie heeft tot op heden geen structurele verbeteringen opgeleverd. Incidenteel zijn personele maatregelen getroffen en er zijn in een klein aantal steden klachtencommissies geïnstalleerd. Maar deze zijn niet onafhankelijk en ontberen essentiële bevoegdheden. Voor hun onderzoek zijn zij grotendeels zelf aangewezen op medewerking van de politie. In een enkele grote stad, zoals in Eindhoven en Utrecht, is de politie op eigen initiatief overgegaan tot verbeteringen in het cellenblok. Er zijn recreatieruimten ingericht, waar sommige arrestanten gezamenlijk kunnen vertoeven; het sanitair is verbeterd of er is een radio in de cel geïnstalleerd.
De faciliteiten op de meeste politiebureaus zijn echter nog steeds volstrekt onder de maat. Wekenlang niet meer dan een half uur per dag je cel uit mogen om te luchten, leven op diepvriesmaaltijden uit de magnetron, eens per week douchen, niets anders te lezen dan oude tijdschriften, overdag je matras en dekens inleveren, geen sport, geen recreatie, geen kranten, radio of televisie: het is onmenselijk, maar in Nederland een wijdverbreide praktijk. Vooral in de kleinere steden en in de dorpscellen van de rijkspolitie is de situatie veelal onaanvaardbaar.
Hoewel officieel geen cijfers over slachtoffers van politiecellen worden bijgehouden, lijkt er bepaald geen sprake te zijn van een daling sinds de dood van Hans Kok. Zo werd door een plaatselijk onderzoek bekend dat in Haagse politiecellen alleen al in de periode van november 1987 tot april 1988 vijf arrestanten overleden. Het aantal pogingen tot zelfdoding in politiecellen lijkt zelfs te stijgen. Het stichten van brand in de cel is tussen september 1988 en maart 1989 zeker twaalf maal in de media gerapporteerd. In bijna alle gevallen waren dergelijke noodsignalen afkomstig van minderjarigen, soms nog kinderen. Toch schijnt de boodschap nog altijd niet doorgedrongen tot de procureursgeneraal, die in dit soort zaken het toezicht op de politie behoren uit te oefenen. De intensivering van de criminaliteitsbestrijding heeft kennelijk hogere prioriteit.

(Uit 'Gevangenen')

Voor de dood van mijn vader stond ons gezinnetje in het teken van de hoop op zijn herstel. Dat gaf toch een bijzondere band. Toen dat wegviel, kwamen wij in een diep gat terecht. Dat vacuüm bleef twee, drie jaar. Wij hadden het in die tijd niet breed, in feite onderhield opa ons en moeder kreeg van haar familie wel eens wat toegestopt."

Joyriding

„Een knecht van mijn opa nam mij vaak mee in de bestelbus van de zaak en had me daar ook in leren rijden. Als jochie van twaalf kon ik al vlot uit de voeten met die wagen en ik ging er regelmatig een eindje mee rijden. Totdat ze het merkten en de sleuteltjes verstopten. Maar in die tijd lieten veel mensen de sleutels nog in het contact van hun auto zitten. Het duurde niet lang of ik ging met een paar vriendjes joyrijden. Wij stapten in een auto, reden ermee weg en zetten hem ergens aan de kant als de benzine op was. Dan liepen of liftten we terug naar huis.
Dat hebben we een tijd lang veel gedaan, zonder dat het in de smiezen liep. Toen ik toch een keer een motoragent in de autospiegel zag, scheurde ik ervandoor. Ik reed een lantaarnpaal omver, vloog door een paar bosjes heen en kwam in een plantsoen tot stilstand. Daar konden we ontkomen. Een paar straten verderop zagen wij weer een wagen met sleutels erin. Wij waren ver van huis, dus hup erin.
Die auto, — het was zo'n Volvo model 'katterug' — daar hebben wij een maand of drie in gereden. Wij zetten hem steeds ergens in de buurt weg (sleutels eruit natuurlijk) en haalden benzine in flessen. Maar na verloop van tijd werd dat te lastig en ging ik gewoon zelf tanken. Sommigen keken er wel raar van op, maar ik reed toch keurig weg met die wagen en ach, 'die jongen haalt even benzine voor zijn pa'. Wij gingen op den duur ook met de wagen naar school.
Op een kwaaie dag had ik de auto volgeladen met jongens en meisjes. Ik stond voor een rood stoplicht te wachten toen er opeens een motoragent naast me kwam staan. Hij keek naar binnen, — allemaal kinderen in die kar! Die kerel zette zijn motor dus voor onze neus op de standaard. Toen riep een van mijn vriendjes: „Als hij hierheen komt, moet je over die motor rijden, dan kunnen we weg!" De agent klopte op mijn raampje — wij hadden de portieren van binnen afgesloten — en op hetzelfde moment reden de auto's die voor ons stonden weg, het licht was groen. Dus ik geef ook

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

gas en hop, boven op die motor. De vier wielen raakten geen grond meer! Toen zijn wij met zijn allen tegelijk het rechterportier uit gedoken. Maar die agent wist een van ons te pakken en al onze schooltassen lagen nog in de wagen, dus we waren de klos."

Wilde Alex met joyriding ontsnappen aan zijn saaie jeugd, nu nam hij écht de benen. In korte tijd ontwikkelde hij zich tot een specialist in het ontsnappen. Het zou hem nog vaak van pas komen.

„Ik was boven op een spoordijk geklauterd en zag beneden een massa mensen om die auto staan. Ik dacht: dat gaat helemaal fout, ik moet wegwezen. Toen heb ik mijn oma opgebeld en gezegd dat de politie me wou pakken, omdat ik in een auto had gereden, en dat ik nu dus ging weglopen. Voor ze op me in kon praten, had ik al opgehangen.
Ik ben eerst een tijdje gaan zwerven. Ik pikte dan een auto, soms zat er wat te eten in, soms wat geld. 's Nachts sliep ik ook in auto's. Na een week ben ik naar Oudehaske gegaan, in Friesland, waar wij vaak op vakantie waren geweest. Ik had een paar auto's nodig om er te komen en ook weer een paar om terug te gaan. Ik weet nog dat ik ergens onderweg een grote Amerikaanse slee vond, met de sleuteltjes er nog in. In zo'n bak had ik nog nooit gereden, maar ik dacht: dat moet ik ook leren. Voordat ik erin weg kwam, heb ik het boekje over de gebruiksaanwijzing bestudeerd. Een driebak met overdrive.
Na een dag of tien had ik genoeg van het zwerven en ben weer op huis aan gegaan. Daar hoorde ik dat opa een dikke rekening voor de schade zou krijgen en dat ik voor de rechter moest komen. Al gauw haalde de politie me op en sloot me in op het bureau. Die politiecel, dat was een heel ouderwetse toestand. Een vies hok, met een poepton en allerlei troep in de cel. Daar vond ik ook een oud roestig slot bij, dat ik uit verveling begon open te peuteren. Toen ik de bladveer eruit had, ben ik daarmee aan het slot van het luikje in mijn celdeur gaan prutsen. Binnen een mum van tijd sprong het open. Door het luikje kon ik met een arm de bovenste schuif van de deur opendoen. Daarna maakte ik een lange lus van mijn jas en zo kon ik de onderste schuif ook open krijgen.
Uit de cel kwam ik op de cellengang terecht. Die was helaas afgesloten. Mijn enige kans was de wachtcommandant te bellen, in de hoop dat hij de deur achter zich open zou laten. Maar die vlieger ging niet op. Toen ben ik maar te voorschijn gekomen. Zoiets hadden ze nog

nooit aan de hand gehad, daar keken ze van op. Voor ze me weer insloten, hebben ze eerst even alle troep de cel uit geveegd. Zo hoort dat ook, dacht ik nog.
Na een nacht op het bureau mocht ik weer naar huis, in afwachting van de zitting van de kinderrechter. De zitting was een paar maanden later; ik was net veertien geworden. De rechter sprak enige vermanende woorden tot me en veroordeelde me tot zes maanden tuchtschool, voorwaardelijk, en — geloof het of niet — vijf weken geen zakgeld."

De voorwaardelijke straf is Alex toch opgebroken. Een week voor de termijn verliep, werd hij in Deventer in de kraag gevat, weer in een auto. Toen werd het menens. Als veertienjarige jongen werd hij tussen volwassenen in het huis van bewaring in Zutphen gezet. In de maanden die hij er doorbracht heeft hij een effectieve leerschool criminaliteit gehad.

„In Zutphen was het ook een oude troep. Je had er geen toiletten, je kreeg een grote po op de cel. Je mocht je eigen kleren niet aan, iedereen liep in van die malle rijkspakjes. Ik zie het gezicht van mijn moeder nog toen ze voor het eerst op bezoek kwam.
Ik was het enige kind daar, tussen al die doorknede kerels. Maar ze konden het wel goed met me vinden. Handig, zo'n ventje dat auto's pikt en overal tussendoor past, hoorde je ze denken. Ja, ik was nogal een mager baasje toen, sommige traliehekken kon ik zo nemen. Ik heb er heel wat contacten aan overgehouden.
De bewaarders waren best aardig voor me in Zutphen. Die vonden het ook maar raar dat ik daar tussen het gajes liep. Maar ik moest wel het gewone dagprogramma meedraaien met de rest.
(. . .) Nadat die zaak van Deventer was voorgekomen, moest ik naar een tuchtschool in Breda, Den Hey Acker. Ik was veroordeeld tot vier maanden die ik in voorarrest had gezeten, plus de tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke tuchthuisstraf van een half jaar.
Den Hey Acker was een hel, vergeleken bij het huis van bewaring in Zutphen. Ze gingen daar compleet gestoord met je om. Bij aankomst werd je zowat kaalgeschoren en iedereen moest elke twee weken bij de kapper gemillimeterd worden. Als je wat geflikt had dat de staf niet zinde, dan kreeg de kapper opdracht om je helemaal kaal te maken. Je werd behandeld als een stuk vuil. Ze probeerden er een soort militaire discipline in te stampen, met 'ja meneer, nee meneer' en alles erop en eraan. Geen greintje medemenselijkheid. Daar werd je behoorlijk verknipt van.
Ik hoefde me dus niet lang te bedenken: weg hier. Na een week of drie alleen in mijn kamertje gehouden te zijn, mocht ik naar een selectiewerkplaats. Daar zouden ze uitzoeken of ik geschikt was om aardappels te poten of om te leren timmeren. Voor ze dat bedacht hadden, was ik al weg. Ik had wat gereedschap achterovergedrukt en ging 's avonds tijdens het televisie kijken naar de wc. Daar liet ik het licht aan in het hokje waar ik binnen was gegaan en kroop onder de schotten door naar een ander hok. Daar knakte ik het raampje eruit. Ik kwam op een dak, gleed langs de regenpijp naar beneden, en weg.
Met een gepikte auto reed ik door de nacht naar de Veluwe, waar mijn moeder intussen met mijn tweede vader was gaan wonen. Maar thuis viel mijn komst niet in goede aarde. Mijn moeder was in alle staten, die kon het niet meer aan. Ik wilde niet dat ze zich zo rot voelde. Voor haar ben ik toen maar accoord gegaan om me weer te melden. Mijn pleegvader en kennissen hebben me de volgende dag teruggebracht.
De eerste weken na mijn terugkeer hebben ze me scherp in de gaten gehouden, maar toen dat afzwakte, was ik weer gauw weg. Ik had het aangelegd met een jongen uit Amsterdam. Die werkte in de wasserij en ik had hem tussen mijn was een ijzerzaag uit de werkplaats bezorgd. Daarmee heeft hij een tralieraampje in het washok opengezaagd. Eerst hadden we trainingspakken uit de was aangedaan, zodat we niet in rijkskleding de straat op hoefden."

Alex dook met zijn maat onder in Amsterdam. Ze namen hun intrek in een jongerenhotel aan de Warmoesstraat. Vanaf die stek achter de wallen leerde de vijftienjarige Alex van zijn zeventienjarige

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

maatje de eenvoudige kneepjes van het vak. In de maanden die volgden werden de inkomsten van inbraak tot inbraak lucratiever. In de grote stad konden de jongens gemakkelijk hun gang gaan. Tot ze tegen de lamp liepen.

,,Wij hadden nog niet veel ervaring met de politie, dus bij het verhoor kwam heel wat op tafel. De inbraken, een paar auto's gejat en van de hand gedaan. Ik bleek goed voor drie jaar jeugdgevangenis. Ik werd op transport gesteld naar Zutphen, mijn vriend ging naar de Koepel in Haarlem. Ik heb hem nooit meer gezien. Later hoorde ik dat hij is omgekomen in de Bijlmerbajes. Zijn halsslagader was doorgesneden met een stuk glas. Men zei dat het zelfmoord was. Dat lijkt me niet eenvoudig, om jezelf zo van kant te maken. Misschien wou iemand hem uit de weg hebben.
In Zutphen kwam ik eerst weer in het huis van bewaring. Nu was ik er boef onder de boeven. Zo jong als ik was (16) had ik toch aardig wat ervaring en je past je aan om het uit te kunnen houden. Kort daarna werd ik overgeplaatst naar de jeugdgevangenis, ook in Zutphen.
Daar was het redelijk te harden. Ze gingen er op een normale manier met je om, niet kleinerend of vernederend. Ik mocht er een opleiding volgen tot automonteur, dus ik zat vaak in de garages. Wij reviseerden wagens en motoren van de rijksdomeinen, en op het terrein van de gevangenis konden wij daar ook mee rijden, om ze uit te testen. Ik haalde binnen vier maanden mijn eerste diploma en daarna mijn papieren als automonteur. Aan het eind van de rit heb ik nog mijn patroonsexamen gehaald, maar dat zou pas geldig worden als ik rijexamen had gedaan."

Nadat Alex er in totaal eenentwintig maanden op had zitten, kwam hij vrij. De reclassering hielp hem aan een baan als monteur bij een garage in Apeldoorn. Alex hield het er niet lang uit.

,,Ik had in de bajes anderhalf jaar lang zitten fantaseren hoe het zou worden als ik weer vrij was. Je stelt je alles veel mooier voor dan het is. Tot je jezelf ineens dagelijks terugvindt in zo'n vieze smeerkuil. Als jongste monteur moest ik de smerigste klusjes opknappen. Ik was steeds de pineut. Toen er ook nog een vrachtwagen van de brug donderde en ik er bijna geweest was, hield ik het voor gezien.
Nadat ik die baan eraan gegeven had, was het natuurlijk een behoorlijke partij stress thuis. Ik ging veel de straat op en zocht jongens op in Arnhem en Zutphen, die ik in de gevangenis had leren kennen. Die jongens zaten in net zo'n toestand als ik. Zo werd het plan geboren om een goeie kraak te zetten. Iemand wist een kluis te staan in een groot sanitairbedrijf in Heerlen. Ik kon, vanwege mijn garagewerk, inmiddels goed overweg met snijbranders. Wij met alle spullen daar naartoe. Ik was net lekker op dreef, toen de eigenaar van die zaak binnenstapte: ,,Wat zijn jullie hier aan het doen?" Ik voelde me betrapt en werd ernorm kwaad. Zo kende ik mezelf niet, maar ik sloeg erop. Ik heb die man flink geraakt. Daarna hebben we hem vastgebonden en moest hij ons vertellen waar zijn geld lag. Uit allerlei kasten kwam wat te voorschijn, ik denk alles bij elkaar een twintigduizend gulden. Aan de kluis zijn we niet meer toegekomen. We werden te zenuwachtig. Met die vent op de grond was het ineens een overval geworden, het was behoorlijk uit de hand gelopen.
De volgende nacht werd ik thuis van mijn bed gelicht. Een van de twee jongens met wie ik in Heerlen was geweest, had de bloemetjes buiten gezet in Arnhem. Daar was hij ladderzat en met een pak geld opgepakt. Hij had uit de school geklapt. Mijn arrestatie daarna was niet normaal. Ik had nog nooit met een wapen gezwaaid, maar de rijkspolitie stond in de achtertuin met karabijnen in de aanslag. Jongen van achttien jaar ophalen. Zoeklichten, sirenes, druk gedoe. Je kunt je voorstellen hoe mijn ouders en de buurt dat vonden."

Weer was Alex goed voor een flinke douw. Maar in afwachting van zijn proces ontsnapte hij opnieuw, nu uit het huis van bewaring in Roermond. Daar was sinds elf jaar niemand uitgebroken. Een paar maanden was hij vrij, toen pakte de politie hem weer.
Na zijn veroordeling, dit keer tot drieëneenhalf jaar, werd hij overgeplaatst naar de Koepelgevangenis in Breda, toen nog voor langgestraften. Vandaar naar de jeugdgevangenis in Alkmaar. Een week later was hij alweer vertrokken: het raam van de cel eruit gezaagd.

,,Een kennis uit de gevangenisperiode in Breda was inmiddels ook vrij; naar hem ben ik toe gegaan. Hij woonde in Rotterdam en daar heb ik een tijd lang tamelijk lelijke streken uitgehaald.
's Nachts bankdirecteuren van hun bed gelicht en naar de bank gebracht om de kluis te openen.
(. . .) Uiteindelijk liepen we toch tegen de lamp. Mijn maat werd bij een verkeerscontrole aangehouden in Rotterdam. Achter in zijn auto had hij twee uzi's liggen. Die had hij gebruikt bij het ontvoeren van bankdirecteuren, en dat kon het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk aantonen. We hadden ergens op een deur geramd met die dingen en de krassen daarvan hadden ze microscopisch onderzocht. Ik kwam op de telex te staan, omdat de leverancier van die uzi's, een kennis van mijn Rotterdamse maat, mijn naam genoemd had. Toen ik een keer bij mijn familie op bezoek was, hebben ze kennelijk gepost, want op de terugweg stuitte ik op een politieblokkade."

Nu moest Alex zijn oude straf van drieëneenhalf jaar uitzitten. Hij kreeg er drie maanden plus t.b.r. bovenop. Hij moest nog meerderjarig worden, maar de rechter vond het welletjes en beschouwde hem als een onverbeterlijk geval. Via cellen in Rotterdam, Breda en Utrecht belandde hij tenslotte in de Van Mesdagkliniek in Groningen. Weer ontsnapte Alex.

(. . .),,Het ging een tijdlang goed, totdat ik met een gabber een belastingkantoor in Zaltbommel had leeggehaald. Er wordt altijd veel geklaagd over de belastingen, dachten we, daar moet wat te halen zijn. Dat klopte: een berg geld. Maar op de terugweg werden we bij Vught de berm in gedrukt door de rijkspolitie en een arrestatieteam uit Utrecht. Ik dook de wagen uit met een tas vol geld en wapens. Die stopte ik in de blubber van de sloot langs de weg en ik sprintte weg, het weiland in. Begonnen die gekken opeens te schieten, pang-pang-pang. Ik zag de plukjes gras in het rond vliegen. Ik dook op de grond. Stond er een vent in een keurig pak op veertig meter recht overeind met twee handen heel precies te richten. En maar knallen. Die wou me omver hebben.
Ik had zelf een vrij zwaar wapen bij me. Ik schoot links en rechts van die vent de autoraampjes aan diggelen. Maar ja, ik kon geen kant op. Ik moest die mannen een tijdlang plat achter de vangrail houden, zodat ik een omtrekkende beweging kon maken. Ik had nog twee patronen over toen ik zag dat er inmiddels een half leger op de been was. Ze stonden met een Porsche en een hoop andere wagens in de berm. Helemaal achteraan stond een busje. Ik was de sloot alweer over, klom tegen de dijk op en zag een jong broekie bij dat busje heen en weer lopen. Hij zat te klungelen met

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

zijn wapen, kon het niet doorgeladen krijgen. Ik heb hem de eer gelaten me te arresteren.
Na die sessie hebben ze nog geprobeerd mij poging tot doodslag op die staande knallerman aan te wrijven. Maar ik zei dat ik veel beter schoot dan hij en dat ik hem zo voor pampus had kunnen schieten, als ik gewild had. Dat hebben ze geaccepteerd."

Het strafregister van Alex begon uit te dijen. Deze keer werd er anderhalf jaar aan toegevoegd. Nog voor hij dat wist, was Alex natuurlijk uitgebroken, nu uit het huis van bewaring in Arnhem. Weer opgepakt, moest hij terug naar de Van Mesdag. Niet voor lang, want hij was er gauw in geslaagd de moedersleutel van het gebouw na te maken. Toen wilden de gezamenlijke t.b.r.-klinieken Alex niet meer hebben. Daarop besloot de justitie hem naar de strafgevangenis in Scheveningen over te brengen. Alex moest eerst zijn straf maar eens uitzitten, voordat er aan een behandeling begonnen werd.

„In Scheveningen had ik net zo makkelijk weggekund. Maar ik had er genoeg van. Ik begon in de gaten te krijgen, dat ik zo niks opschoot. Bovendien wou ik van die t.b.r. af. Daar kwam uitzicht op, omdat er op initiatief van mijn reclassering overleg met justitie was geopend.
De reclassering bracht me het gevoel bij dat je je ook op andere manieren kunt verdedigen tegen het systeem. Tot dan toe zette ik de andere kant alleen maar incidenteel klem, terwijl zij daarna weer langere tijd aan de beurt waren.
Omdat ik me in Scheveningen gedeisd hield en omdat mijn reclassering een hoop energie in mij stak, werd mij t.b.r. niet verlengd. Uiteindelijk werd mijn t.b.r. zelfs opgeheven, terwijl ik alles bij elkaar hooguit een maand of drie in klinieken had gezeten."

De verandering in het leven van Alex kwam voor een belangrijk deel van 'mijn reclassering'. Het ging om een medewerkster van Hulp Voor Onbehuisden, een kleine Amsterdamse reclasseringsinstelling. Deze medewerkster heeft in de ruim veertien jaar dat zij voor HVO werkte tientallen zware jongens bijgestaan. In 1986 werd zij aan de kant gezet, omdat zij voor een ontsnapte jongen die weigerde terug naar zijn t.b.r.-kliniek te gaan, op onreglementaire wijze een uitkering had geregeld. Zij gaat nu met Alex door het leven.

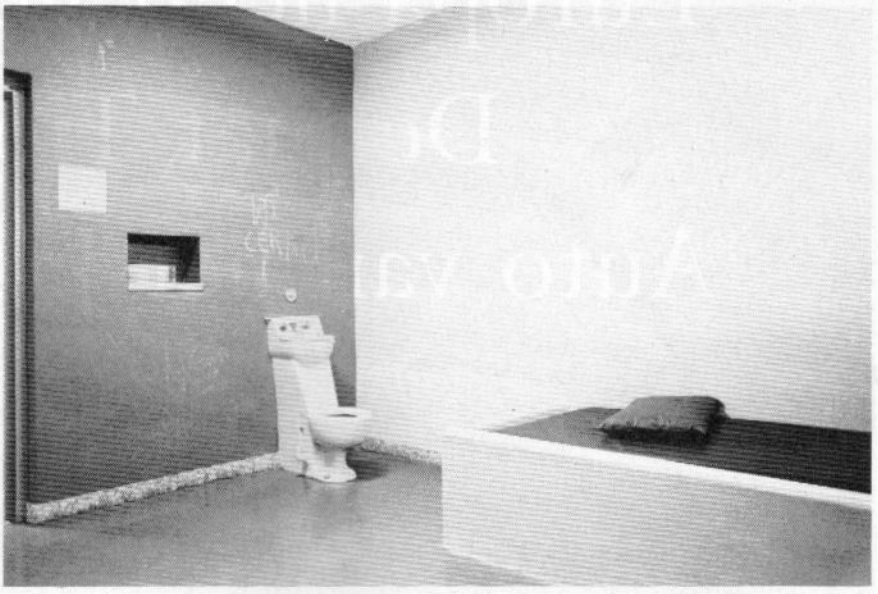

Politiecel. *(Foto: Gerard Til)*

„Door haar ben ik uit de bak gekomen, door haar heb ik mijn heroïneverslaving kunnen afbouwen. Zoiets gaat niet zonder uitzicht op geluk. In mijn uppie was me dat nooit gelukt. Reken dat het moeilijk is, als je eenmaal buiten de poort staat. Ik heb eigenlijk dubbel moeten afkicken. Ik was in de bak aan twee dingen verslaafd geraakt: aan de dope en aan het grote geld. Weer buiten, moest ik wennen aan de vrijheid. Aan het kleine geld, maar ook aan de makkelijk te krijgen stuff. Drie, vier maanden heb ik me rustig gehouden. Steeds moest ik me realiseren dat ik niet vastzat en ook niet op de vlucht was.
Dat is een vreemde gewaarwording, als je jaren achtereen niet anders gewend bent geweest. Je gaat je daardoor ook een beetje vreemd gedragen. Soms heb je een onweerstaanbare drang om toch weer iets uit te halen. Alsof je moet voldoen aan een bepaalde verwachting: je bent een boef, dus doe nou weer eens wat boefachtigs . . . Maar ik moest leren een normaal leven te leiden, met een vrouw die de omgang met duistere figuren nou niet bepaald aanmoedigde.

Op de vraag of hij tegenover het vaste ritme en de verplichtingen van het gezinsleven de verleidingen van criminele avonturen nu kan weerstaan antwoordt Alex: „Ik hoop het!" Hij probeert te voorkomen dat hij weer op pad wil door 'een heleboel andere dingen aan te pakken'. Hij besteedt veel tijd aan zijn kind, maar ook aan de kinderen van anderen.

„Ik heb in ieder geval een paar dingen voor altijd afgezworen. Met wapens wil ik niks meer van doen hebben. Overvallen, mensen bedreigen, dat hoort er niet meer bij. Waar er mensen tussen staan, houdt het voor mij op. Met drugshandel laat ik me ook niet meer in. Ik weet nu zelf immers wat voor rotzooi het is. Ieder moet voor zich weten wat hij wil gebruiken. Maar ik wil niet aan andermans ellende meewerken. Ik ben niet te beroerd om met schilderijen over straat te sjouwen, maar 'vuile' klussen, daar wil ik nooit meer aan meewerken.
Je moet natuurlijk wel je energie en je creativiteit kwijt kunnen. Om een geregeld leven te kunnen leiden, moet je wat om handen hebben. Daarom ben ik naar een buurtcentrum hier in de wijk toe gestapt en hem me opgegeven als vrijwilliger. Zo kun je enorm nuttig werk doen. In feite help ik te voorkomen dat het anderen in hun jeugd net zo vergaat als mij vroeger. Er komen veel kinderen bij ons, van vier tot dertien jaar. Die zouden anders op straat zwerven. Met een groepje vrijwilligers organiseren we van alles voor hen. Na schooltijd kunnen ze altijd bij ons terecht. Eén keer in de week doen we een spelletjesmiddag met ze. Dan komen er zeventig, tachtig kinderen over de vloer en doen we allerlei activiteiten. Biljarten, dammen, rummiekubben, noem maar op. Er is ook een hobbymiddag, dan kunnen ze met hout werken, of we maken iets van plastic en papier.
Daarnaast ben ik gestart met een electronica-cursus, ik mag graag freaken op een computer. Ik heb muziekles, ik ben gek van synthesizers. Maar wat ik ook doe, ik moet toch heel vaak denken aan die tijd van vroeger. Je hebt veel vrienden opgedaan, en die doen nogal eens een beroep op je. 'Help even met dit, wil je dat even doen?' Dat is het moeilijkste: dingen afhouden als goede vrienden het vragen."

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Met bijdragen van: Wim Ermers, Tjerk Fennema, Jan van Haaften, Jan Harmsen, Jan Maring, Ton Muller, Wim van Pelt, Rob van Rees, Wim de Rooij, Johan de Vries e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Reservisten worden ongeduldig:

'Maar de pet is mij dierbaar'

APELDOORN. — ,,De huidige wetgeving biedt de reservepolitie alleen maar mogelijkheden tot functioneren in zeer bijzondere omstandigheden. De overheid accepteert een formeel onaanvaardbaar en onjuiste inzet van reservisten. De uitvoering wordt overgelaten aan de willekeur van de lokale situatie. Men rekent daarbij op de opstelling van vrijwilligers belast met risico's en onzekerheden. Had het niet voor de hand gelegen om bij alle discussie over de politiesterkte ook eens iets te zeggen over de in te stellen vrijwillige politie? Iedereen is het er over eens dat de huidige voorschriften voor de reservepolitie aan vernieuwing toe zijn. Er wordt veel beschouwend en weinig praktisch stilgestaan bij de omstandigheden.''
Dat zei voorzitter I.J.P. Keijzer van de Landelijke Organisatie van reserve-Rijkspolitie op 13 mei j.l. tijdens de jaarlijkse algemene vergadering. ,,Begin 1988 al hebben wij een voorstel gedaan om het gebied Noord-Brabant Noord aan te wijzen als proefregio voor de nieuwe opzet van de vrijwillige politie. Er staan 43 gemeenten met rijks- en gemeentepolitie gereed om aan te tonen dat door samen aan werving, opleiding en begeleiding te doen regelingen zijn vast te stellen die op de politiepraktijk van alle dag zijn gebaseerd. Er zijn zelfs al gemeenteraden die er — uit promotieoogpunt — jaarlijks vijfduizend gulden per reservist voor over hebben om politiemensen aanwezig te hebben. Het plan werd door de minister met genoegen ontvangen. Een reactie op ons voorstel bleef tot nu toe achterwege.''

Pet aan de wilgen

Kolonel J. Pinckaers, vertegenwoordiger van de Algemeen Inspecteur, zei weinig nieuws te hebben voor de reservisten. ,,De ontwikkeling van een vrijwillige politie stagneert. De sterkteverdeling bij de politie houdt ons te zeer bezig. Er moeten kortingen worden doorgevoerd. De inconvenienten- en de 57-jarigenregeling moeten gefinancierd worden. Als al die maatregelen tegelijkertijd worden doorgevoerd gaat dat het korps 2000 koppen kosten. Er is ons alles aan gelegen de huidige situatie bij de reservepolitie te consolideren. De korpsleiding zou het ernstig betreuren als — hoe begrijpelijk in de huidige situatie — reservisten hun pet aan de wilgen zouden hangen.''

,,Die pet is mij dierbaar. Maar wij, reservisten van de rijkspolitie, zijn wel ongerust. We worden ongeduldig.'' Res. wmr. 1e kl. W. Naessens (42), hoofd welzijnszorg in Oostburg, verwoordt dit ongeduld: ,,Ieder jaar weer komen we naar de jaarvergadering om daar van onze minister, dan wel van politici van allerlei kleur, te vernemen dat de positie van de reserve-politie veranderd, verbeterd moet worden. We worden geprezen vanwege onze gemotiveerdheid en onbaatzuchtigheid. Er worden mooie beloften uitgesproken. Het is al weer enkele jaren geleden dat we van de minister van Justitie hier in Apeldoorn te horen kregen dat we de bevoegdheid zouden krijgen een mini-procesverbaal op te maken. Het was slechts wachten op het zetten van een paar handtekeningen. We wachten nog steeds. Het departement en de korpsleiding nemen voor de reservepolitie geen besluiten. Ze schuiven onze problemen voor zich uit. Ze verschuilen zich achter procedure- en organisatieproblemen — en zoals nu — de politieke situatie. Bekijk het moeizame gedoe met de bewapening. Er loopt nog een groot deel van de reserve-Rijkspolitie met het FN-pistool, omdat er niet genoeg Walthers P5 zouden zijn. Wat is dat voor onzin. Hoeveel wapens liggen er in de kast bij groepscommandanten, stafadjudanten en officieren die nauwelijks op straat komen?''

Kleine zaken

Zijn collega's F. Coppens (40), in het dagelijkse leven beheerder van een rijdend postkantoor op West Zeeuws Vlaanderen en J. Bustraan (39) uit Kortgene, ambtenaar milieubeheer bij rijkswaterstaat, vallen hem bij: ,,De rek raakt uit onze motivatie. We verreizen kapitalen om op een jaarvergadering te horen hoe toezeggingen worden herhaald en herhaald. Terwijl het wat ons betreft gaat om gewone, kleine zaken die een fractie vormen van het bedrag dat nodig is om van de reservepolitie een vrijwillige politie te maken. Zodat we nu — zonder dat het echt geld hoeft te kosten — ons werk kunnen doen. Als politieman en -vrouw met een goede rechtspositie. Over een betere betaling praten we later wel.'' (AH)

Politievrouwen gaan collega's werven

UTRECHT. — Als er geen actie ondernomen wordt, zal het aantal vrouwen bij de Nederlandse politie eerder af- dan toenemen, vrezen de vrouwen van het Politievrouwennetwerk. Op de eerste landelijke contactdag die op 11 mei j.l. in Zeist werd gehouden, hebben politievrouwen besloten de hand aan de ploeg te slaan en een landelijke wervingsdag voor potentiële vrouwelijke collega's te organiseren. Als er meer vrouwen bij de politie werken, zal er een beter klimaat ontstaan voor alle politievrouwen. Bovendien zal het politieprodukt er beter op worden, menen de leden van het netwerk. Politievrouwen die zich inzetten voor de behartiging van vrouwenbelangen richten zich er voornamelijk op te voorkomen dat vrouwelijke collega's de politiedienst verla-

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

ten. Zij doen dat door aan te dringen op verbetering van de voorwaarden om te kunnen functioneren, door het op gang brengen van een mentaliteitsverandering, etc. Er komen echter maar weinig nieuwe vrouwelijke collega's bij. De cijfers van het landelijk selectiecentrum zijn niet hoopgevend. Uit onderzoek blijkt dat het beeld van het politieberoep voor meiden en vrouwen niet uitnodigend is. De vrouwen van het politienetwerk verwijzen naar het recente wervingsspotje op de tv. Agressie en geweld wordt opnieuw centraal gesteld, terwijl het een algemeen gegeven is dat juist de inzet van politievrouwen preventief en begeleidend werkt.
Een actiecomité is bezig te bekijken hoe zo'n landelijke wervingsdag kan worden georganiseerd. Op die dag zullen vooral politievrouwen aan het woord zijn. Wie kunnen er béter voorlichting geven over het beroep politievrouw dan de politievrouwen zélf, vinden ze. Wie zin heeft mee te doen kan zich melden bij het actiecomité, tel. 030-325654. (AH)

f 10.000,— voor AVD om de moed erin te houden

DRIEBERGEN. — Tijdens de installatie van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid-Utrecht heeft de minister van Verkeer en Waterstaat, drs. N. Smit-Kroes, een aanmoedigingsprijs van tienduizend gulden aan de Algemene Verkeersdienst van de rijkspolitie toegekend.
Commandant C. Doornhein nam de prijs in ontvangst die werd uitgereikt voor de *overtuigende bijdrage* bij de handhaving van de nieuwe snelheidslimieten. Voor het geldsbedrag zal in overleg met het personeel van de verkeersdienst een bestemming worden gezocht.
Minister Smit-Kroes constateerde dat sinds de invoering van de nieuwe maximumsnelheden niet alleen de gemiddelde snelheid, maar ook het aantal slachtoffers fors is gedaald. Commandant Doornhein erkende dat — ondanks alle inspanningen — niet alle gestelde doelen waren gehaald. ,,Dat zou mooi zijn geweest. Maar met een korte boze bui van de politie verander je geen gedrag van de automobilist. Bij de AVD hebben we steeds gesproken van een periode van vijf jaar om de Nederlandse automobilist een Amerikaans rijgedrag bij te brengen. Een rijgedrag waarbij je kunt spreken van een rustig verkeersbeeld waarbij de overgrote meerderheid zich aan de maximum-snelheid houdt, waarbij weinig onderlinge verschillen in snelheid zijn waar te nemen en het sociaal niet acceptabel wordt geacht om te hard te rijden. De prijs ervaren wij daarbij als een stimulans om de moed erin te houden. Dat zullen we zeker.'' (RvR)

Mevr. Neelie Smit-Kroes, kolonel Cees Doornhein en de aanmoedigingsprijs. (Foto: Fotodienst AVD/P. v.d. Ven)

Carnegie-medaille voor Bert Wassenaar en Harry Haffert

Kolonel J. Bär, commandant van de RP te Water, en de onderscheiden Harry Haffert (links) en Bert Wassenaar (midden).

DRIEBERGEN. — Bert Wassenaar en Harry Haffert van de groep Utrecht van de Rijkspolitie te Water zijn op 17 mei in het gemeentehuis van Nieuwegein onderscheiden door het Carnegie Heldenfonds. Ze kregen de medaille omdat zij op 31 augustus van het vorig jaar met gevaar voor eigen leven een schippersvrouw en haar vierjarig zoontje uit de stuurhut van een zinkend, gekapseisd schip hadden gered.
De RP 32 was op die dag op patrouille toen over de marifoon het bericht binnenkwam dat vlak in de buurt op het Amsterdam-Rijnkanaal onder Nieuwegein een tanker uit het roer was gelopen en in aanvaring was gekomen met een geladen grindschip. De politieboot — met aan het roer André Schelling — was vrijwel meteen op de plaats van het ongeval. De bemanning zag het schip zinken. Haffert sprong overboord en bracht het jongetje in veiligheid. Wassenaar en Haffert wisten vervolgens ook de vrouw van de verdrinkingsdood te redden.
De schipper die bekneld was geraakt, werd door de brandweer bevrijd. Hij overleed enige dagen later alsnog aan de gevolgen van het ongeluk.
Evenals de vijf maanden oude baby, die door een passerende schipper uit het water was gehaald. Het kind stierf na enkele maanden. (WE)

Lease-boten tegen speedboten

UTRECHT. — Het district Utrecht van de rijkspolitie en de RP te Water hebben nieuwe wapens tegen de snelheidsmaniakken op de Loosdrechtse Plassen ingezet: meer surveillance, strengere sancties en leaseboten.

Er wordt veel te hard gevaren op de plassen. De boosdoeners zijn de bestuurders van speedboten. Ze zorgen voor veel ergernis bij andere watersporters en vissers. Van 1 mei tot in september zitten RP'ers van de groep Breukelen en RPteW'ers van de groep Maarssen de snelheidsmaniakken dagelijks achter de broek. De twee verouderde boten die de rijkspolitie daarvoor beschikbaar had, zijn verkocht. De surveillanten kunnen beschikken over surveillanceboten die — inclusief uitrusting, onderhoud en ligplaats — van een particulier bedrijf zijn gehuurd. Ze zijn voorzien van een 70 pk buitenboordmotor en kunnen een snelheid van 80 km/uur bereiken.
De boten zullen elke dag

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Proefvaart op leasebasis.

twaalf uren in de vaart zijn. Na overtreding kunnen er boetes volgen van enkele honderden guldens. Recidivisten moeten rekening houden met inbeslagneming van de boot. Daartoe zullen de overtredingen in de computer van de groep Vinkeveen (zij bestrijden het kwaad op de Vinkeveense Plassen) worden bijgehouden.
Aan het toezicht op snelle boten zal worden meegewerkt door toezichthouders van 'Het Plassenschap Loosdrecht.

(JvH)

'Wat heeft de burger voor de politie over?'

LEEUWARDEN. — ,,Rapporten over de sterkte van de politie vallen als donderbuien uit de hemel. Het ene is nog niet geschreven of het andere ligt al weer op de persen. Maar elk rapport, hoe fraai ook geschreven, gaat aan de meest elementaire vraag voorbij, n.l.: 'Wat is de basispolitiezorg en wat heeft de gemeenschap hier voor over?'.''
Vragen van commandant B. Schmidt van het RP-district Friesland bij de opening van het nieuwe groepsbureau in Bolsward, dat op 12 mei j.l. door mr. J.J.H. Suyver, hoofd van de Directie Politie van het ministerie van Justitie werd verricht.

Groepsbureau in Bolsward. (Foto: Bolsw. Nieuwsblad)

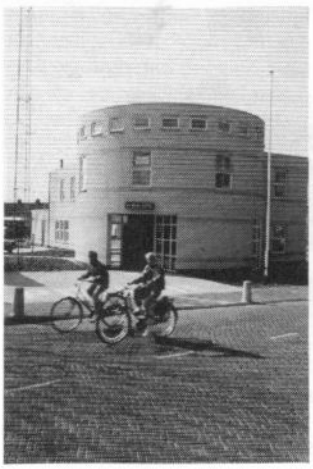

Mensenwerk

,,Onder druk van de financiële problematiek wordt er naar technocratische oplossingen gezocht. Maar voor het uitvoeren van het politiewerk heb je mensen nodig'', aldus de Friese DC. ,,Het personeelsbestand is de laatste tijd sterk beïnvloed. Door de compensatie voor de arbeidstijdverkorting kwamen er banen bij; door de bureaucratiekorting gingen er banen af. Om de tekorten bij de uitbreiding van materieel te bekostigen, gingen er mensen weg. Nu wil de regering een banenplan om de werkloosheid te bestrijden. In een rapport aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid wordt uitbreiding van de politiesterkte gewenst genoemd, terwijl we bezig zijn personeel af te stoten om binnen de begroting te blijven en de tekorten van de afgelopen jaren aan te zuiveren. Hebben we straks nog wel mensen om bureaus als in Bolsward te bemannen?''

,Je kunt een hartchirurg niet verantwoordelijk stellen voor het toegenomen aantal harten vaatziekten. Noch de toegenomen criminaliteit op het conto van het openbaar bestuur en justitie, waaronder de politie, schrijven'', vond adjudant H. Scholte, waarnemend commandant van de groep Friesland-West. ,,Die criminaliteit kost de samenleving *f* 6 miljard. Wij als burgers van dit land zijn daarvoor verantwoordelijk. De politiepsycholoog Denkers zei al eens: 'Wij zijn als burgers verantwoordelijk voor het ontstaan van criminaliteit en dus ook voor de bestrijding ervan'. Dat geldt ook voor de oplossing van de milieuproblematiek.''

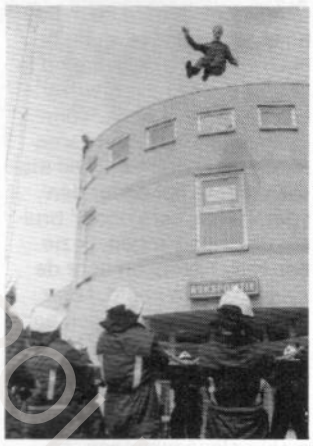

Aad Voshol, onderweg met de sleutel.

(Foto: H. Schukker/ TR Friesland)

Vangzeil

,,Het ministerie van Justitie kent een lange lijst met hardnekkige sores op het gebied van huisvesting van o.a. het gevangeniswezen, de rechtspraak en de politie'', aldus mr. Suyver. Hij verwacht dat door het afstoten van rijksgebouwen, het huren van huisvesting van gemeenten en van particulieren, het afstappen van de z.g. programma's van eisen (o.a. mogelijk gemaakt door gezamenlijk celgebruik en het delen van garagefaciliteiten) de achterstand bij het onder dak brengen van rijksinstanties weggewerkt kan worden.
De sleutel voor het nieuwe gebouw werd aangevlogen door een RESCUE-helicopter uit Leeuwarden. Collega Aad Voshol uit Bolsward deed vanaf het dak van het bureau een sprong in het vangzeil dat door de vrijwillige brandweer bereidwillig strak werd gehouden.
De officiële ingebruikneming ging gepaard met een jubileumoptreden van de Rijkspolitiekapel, een 'open dag' en een muzikale show door de Volendamse formatie BZN, waarvoor de plaatselijke horeca en een tentenverhuurbedrijf in de buidel hadden getast. (AH)

Rayoncommandante

DORDRECHT. — Marja Keijzer (31) is de eerste vrouwelijke rayoncommandant van Nederland. Ze werd per 1 april benoemd in Brielle. (WdR)

Owmr. Marja Keijzer.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

MuseumStukken

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

Het leven bij de marechaussee

Het Wapen der Koninklijke Marechaussee bestaat 175 jaar. Aan de oprichting van het korps wordt dit jaar door het ophalen van veel Wapenfeiten aandacht gegeven. Maar hoe beleefde een ijzervreter, een oude snorrebaard, zijn dagelijkse dienst? Onder de titel 'Uit het leven bij de marechaussee' vonden we verhalen terug die lang geleden verschenen in de Nieuwe Rotterdamsche Courant (de echte NRC dus). Oude Wapenbroeders van verschillende divisies vertelden in het begin van deze eeuw hun avonturen. De opstellen getuigen van het zonder vrees en zonder blaam verrichten van diensten. Maar het gouden randje was soms ver te zoeken . . .

't Was in Juni 1907, in een dorp van westelijk Noord-Brabant dicht aan de Belgische grens. En 't was kermis, één van de beruchtste kermissen voor stroopers, vechtersbazen, dieven en lanterfanters op Hollandsch en Belsch.
We hadden dien avond van vijf uur af gesurveilleerd, en 't liep tegen half twee, toen een herbergierster zich kwam beklagen, dat een troep Belgen met een voetenrooster de deur van de staminee had ingeslagen, en uit den kelder een kan met acht liter jenever geroofd; in gindsche richting waren zij afgedropen. Onze kleine brigade volgt hun spoor, en daar in eens, in de donkerte van een landweg, stuiten we op een bende en word ik onverhoeds bij de keel gegrepen. En wijl zij dien kerel van mij losrukten, zien wij achter en opzij en voor ons de dronken aanvallers op ons afvliegen, — zoo'n twintig man sterk. Zij trekken mij de nestels van de jas, maar ik heb het geluk me overeind te houden; grijp mijn revolver, pak er een in de nek. Toen ik op een paar pas mijn kameraad hoorde kermen. Die marechaussee ligt onder den voet. 'Steek hem dood!' brullen de woestelingen. Ik zie een mes flitsen, en hoor de slagen op zijn hoofd. Maar meteen richt ik naar den aanrander, en de kogel schampt af van een rib.
Inmiddels heeft één van de belhamels de sabel van mijn makker losgewrongen, en daar staat hij nu om te kampen met mijn anderen kameraad. 't Is overmacht, ik schiet weer, en tref hem in de lendenen. Maar nu werpt heel de troep zich op mij. Meteen spring ik terug tegen een muur; vuur voor de derde maal, en raak er een voor in het lichaam.
Toen weken zij terug. Maar van ieder huis, dat zij langs kwamen, sloegen zij de ruiten in; en het regende steenen naar ons kleine troepje.
Daar op 'n zestig meter, zijgt de laatst getroffen Belg plotseling neer. En meteen blijven zij staan. Er wordt gesommeerd. 'Als we onze kameraad mee kunnen nemen!' — schreeuwen ze terug, — 'Neen' — zeg 'k — 'daar zullen wij voor zorgen!' — 'Dan gaat het leven om leven!' — Aanstonds beginnen ze ons weer met steenen en hout te bombardeeren.
Maar nu moet ik zuinig worden, want ik heb nog maar drie patronen, en zij loopen storm tegen mij in. Nog een paar maal richt ik op den dichten drom . . . en zij uitdagend terug: 'Schiet maar raak!'
Toen had ik een revolver met zes leege hulzen; en met de sabel richt je dan niets uit. Bovendien, het bloed vloeide mij uit den hals en langs het hoofd, ik voelde mij uitgeput. Dus rechtsomkeert, naar de kazerne; een paar glazen water gedronken, niewe patronen. En weer terug met den veldwachter versterkt, die ook van schietvoorraad werd voorzien. Maar toen wij onze laatste kogels weer hadden verschoten op de onversaagde bende . . . was de veldwachter lang verdwenen, mét zijn patronen.
En weer moesten we terug om ons te wapenen . . . doch inmiddels trok de troep eindelijk af. Toen wij weerkwamen op de plaats van den aanval, zeiden de burgers: de Belgen hadden de zwaargewonde over de grens getrokken.
Nu eindelijk kon ook onze gewonde kameraad geholpen worden. Hij had verscheidene sabelhouwen op het hoofd, een diepe snee langs het strottenhoofd, en ze hadden hem bont en blauw getrapt.
De dokter werd gehaald, maar waar die marechaussee voorlopig neerlag, was het heele bed, waren de kussens, de lakens, de vloer en alles met bloed beloopen. Door z'n schedel heen zag je z'n hersens liggen, de oogen waren weg in z'n gezwollen gezicht.
En toen hij verbonden was, werd hij tegen den morgen zoo naar huis gebracht bij zijn arme vrouw, die weldra zou moeten bevallen.
Want dàt is de groote zorg in onze dienst: Moeder de Vrouw! Als er éénmaal zoo iets gebeurd is in ons leven, zijn de vrouwen altijd ongerust. Zij weten óók, — wanneer je 't ongeluk gehad hebt om uit eigen lijfsbehoud een mensch dood te schieten, hoe het volk 't op je leven munt. Maar de vrouwen zijn er nooit bij; zij weten niet, waar je plicht je vandaag weer voor zal stellen, en daar tobben zij over. Want hier zit nog iets anders aanvast. 't Gaat om het brood voor je gezin. Als wij blijven in een strijd, dan krijgt moeder de vrouw, wanneer haar man den rang van onderofficier had een pensioentje van *f* 225,— om met de kinderen armoe te lijden.

Dit verhaal gaat nog een heel eind door. Op de afloop komen we terug. (Go).

Lente 1900. Marechaussee en kaiserliche Gendarmerie aan de grens met Duitsland bij Ter Apel.
(Foto: Museum Koninklijke Marechaussee)

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Vier politiechefs naar Zuid-Afrika

Deelnemende politiechefs. (Foto: Dienst Luchtvaart RP)

APELDOORN. — Vier politieofficieren in actieve dienst, onder wie de RP-er Bossink, hebben gebruik gemaakt van het aanbod van de *Stichting tot Herstel van de Culturele betrekkingen Nederland — Zuid-Afrika* om voor *f* 1500,— een *studie/oriëntatiereis naar Zuid-Afrika* te maken. Zij maakten deel uit van een groep van twintig waarvan elf officieren buiten-dienst van politie en leger en vijf meereizende echtgenotes. Ze wisten onopvallend de uitgang naar het vliegtuig te bereiken.

Protest

Zij werden op 2 juni jl. op Schiphol uitgeleide gedaan door de Anti-Apartheidsbeweging Nederland, politiemensen van gemeente- en van rijkspolitie die zich hadden uitgesproken tegen deelneming aan de reis, door protesterende vertegenwoordigers van de FNV en de Nederlandse Politiebond en door de media.
De aankondiging van de reis zorgde voor nogal wat commotie in de pers. Voor kamervragen zelfs . . .
Reisleider A.P. van de Kerkhof, marechaussee-officier in ruste: ,,Ik denk dat die commotie in ons voordeel heeft gewerkt. De artikelen in het *RP-magazine* en later in de kranten hebben ons tenminste vijf belangstellenden voor de reis opgeleverd.''
RP-overste-b.d. J. Veneman, met RP-kolonel-b.d. R. den Breejen behorend tot de deelnemers: ,,Maar ik weet van zeker drie lieden die onder druk van de publiciteit van de reis hebben afgezien. Ik begrijp dat niet. Ik ben een vrije staatsburger. Ik mag gaan en staan waar ik wil. Ik zou me zelfs door de minister niet hebben laten tegenhouden om de trip te maken. Maar ja, als je nog carrière moet maken . . .''
Ir. G. Knibbe is voorzitter van de stichting Herstel en van de moederorganisatie COZA *(Comité Overleg Zuid-Afrika).* Hij legde het hele afscheid op de luchthaven van de pers en van de demonstranten op video vast. ,,Op de publiciteit heeft onze stichting heel wat reacties van politiemensen ontvangen. Wat daarin stond? Nee, daar laat ik me niet over uit.''

Kamervragen

Waarom heeft u juist de politieofficieren het aanbod gedaan?
Ir. Knibbe: ,,Het is één van onze doelgroepen. Zoals destijds de dominees. Voor hen organiseren we volgend jaar voor de derde maal een reis.''
Volgen er nog meer politiereizen?
Ir. Knibbe: ,,Deze eerste *groep politiemensen* heeft haar nek durven uitsteken. Dat was toen met die dominees ook het geval.''

Het Tweedekamerlid P. Stoffelen (PvdA) heeft naar aanleiding van het deelnemen aan de reis door een viertal nog actief dienende politiechefs vragen gesteld. Betrokken ministers hadden op eerdere vragen ontkend dat er officieren-in-functie zouden meereizen.
(AH)

Concertagenda 1989 RP-Kapel

DRIEBERGEN. — De jubilerende Rijkspolitiekapel zal op 5 oktober in Leerdam voor de tweede maal een benefietconcert voor de actie 'Drempels weg' verzorgen. De twintig mille die het orkest daarmee in de collectebus heeft geblazen zal dit najaar worden overgedragen aan het Revalidatiefonds Nederland.
De concertagenda voor de rest van 1989 ziet er als volgt uit:

12 sept.: optreden tijdens het internationaal helicongres in Amsterdam.
20 sept.: jubileumconcert voor het distr. Nijmegen in Elst (in optie).
29 sept.: jubileumconcert voor de Dienst Luchtvaart te Schiphol.
5 okt.: benefietconcert voor actie 'Drempels weg' te Leerdam.
6 okt.: optreden in Barendrecht.
27 okt.: jubileumconcert voor het distr. Utrecht en voor de AVD (in optie).
3 nov.: optreden in Veendam.
24 nov.: jubileumconcert voor het distr. Eindhoven te Eindhoven.
8 dec.: jubileum-slotmanifestatie in Utrecht of Den Haag.
20 dec.: jubileumconcert voor het distr. Dordrecht.

Op 15 en 22 september en op 15 december zal de kapel in Apeldoorn spelen bij beëdigingen van nieuwe collega's.
In de tweede of derde week van november reist het orkest door Duitsland. (JH)

TEKENING: ED BARTELS

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Besparing van 25%

RP-Groningen en GP-Winschoten samen op pad.

GRONINGEN. — Op 14 april j.l. is in Winschoten officieel het startsein gegeven voor de uitvoering van de praktische samenwerking tussen de gemeentepolitie van Winschoten en de RP-groepen Bellingwedde, Finsterwolde, Muntendam, Nieuwe Pekela en Scheemda.
Binnen dit bewakingsgebied liggen 14 gemeenten. Er wonen ongeveer 80.000 mensen. Betrokken autoriteiten kwamen een proeftijd van ruim een jaar overeen.
Voor het project werd een subsidie van *f* 300.000,— aan gelden uit het Project Intensivering Samenwerking Politie (INSPOL) getoucheerd. Dit bedrag werd o.a. gebruikt voor investeringen in computers, verbindingsmiddelen, een gemeenschappelijk voertuig en aanpassingen van het politiebureau van Winschoten. Vanuit dit bureau zullen een brigadier- of een opperwachtmeester-wachtcommandant zeven etmalen per week de gemeenschappelijke surveillance in dit deel van oost-Groningen coördineren. Tijdens deze surveillance zullen alle verzoeken om politie-assistentie met bemiddeling van de RP-meldkamer in Groningen worden afgehandeld. Overdag zullen in het algemeen tenminste drie surveillance-eenheden en 's nachts twee patrouilles beschikbaar zijn.
De politie van Winschoten telt 40 personeelsleden; de rijkspolitie van de vijf groepen kan over 80 mensen beschikken. Aan het project zullen 90 GP'ers en RP'ers meewerken. De samenwerking zal de gemeentepolitie — naar verwachting — een besparing van 25% op de inzet van personeel opleveren. Voor de rijkspolitie in het gebied wordt aan manuren 10% bespaard en wordt de beschikbaarheid met 15% uitgebreid. Er zijn thans ook voor het rijkspolitiegebied rond Winschoten 24 uur per dag patrouilles beschikbaar. Tot die datum werd er gedurende een aantal nachturen in het geheel niet gesurveilleerd. De burgerij in het samenwerkingsgebied kan de klok rond voor hulp en informatie terecht op het bureau van Winschoten.
Na het proefjaar zal bezien worden of de verwachte besparingen en kwaliteitsverbeteringen gehaald zijn. De resultaten van de evaluatie van het project zullen beschikbaar komen voor andere korpsen en districten.
Inmiddels oriënteren de technische recherche en de verkeersgroep van het district Groningen zich of deelneming aan het samenwerkingsverband mogelijk is. (AH)

Commissaris J.C. van den Boogaard en districtscommandant J. Veenstra samen op patrouille. (Foto: Wim Dijkema/T.R. Groningen)

'Zelf voor PKP-ingreep verantwoordelijk?'

,,Als je kijkt naar de besparing die door het — op zich vrij eenvoudig te realiseren — samenwerkingsverband als hier in Winschoten wordt bereikt, dan kun je je afvragen waarom er niet meer van deze projecten gerealiseerd zijn. Daarmee kun je je tevens de vraag stellen of er in dat geval nog wel een operatie Kwantificering Politiesterkte nodig is en of wij niet zelf voor deze PKP-ingreep verantwoordelijk zijn.''
Aldus J. Veenstra, commandant van het district Groningen van de rijkspolitie op 14 april in Winschoten.
Feitelijk is het oost-Groningse samenwerkingsverband tot stand gekomen door een initiatief van de gezamenlijke afdelingen van de politiebonden in de regio Winschoten. In een brief aan de RP-commandant te Groningen en aan de korpschef van Winschoten stelden zij voor een werkgroep te formeren die de haalbaarheid van gemeenschappelijke surveillance moest onderzoeken.
Veenstra gaf toe dat teruglopende middelen en een mogelijke herverdeling van sterkte het klimaat voor meer samenwerking had bevorderd. ,,Maar ook zonder deze ombuigingen zou het verband er zijn gekomen'', meende hij. ,,Ondanks alle problemen. Zoals die van de rechtspositie. Bijvoorbeeld de verschillen bij de toepassing van het reisbesluit bij rijks- en gemeentepolitie, etc. Problemen die in het INSPOL-traject geregeld hadden moeten worden maar tot op de dag van vandaag nog op een oplossing wachten.''

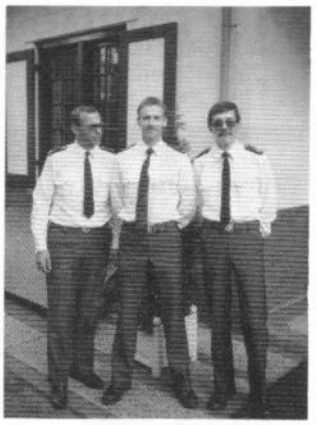

V.l.n.r.: A. Rolloos, P. Stichterman en M. Geerse.

Arrestantenbewakers voor Zeeland

MIDDELBURG. — Op 25 april hebben Aad Rolloos, Paul Stichterman en Martin Geerse van het district Zeeland van de rijkspolitie het diploma onbezoldigd ambtenaar van politie, met de aantekening *arrestantenbewaker* ontvangen.
Samen met P. Dekkers van de gemeentepolitie van Breda volgden zij de eerste opleiding voor arrestantenbewaker bij de Stichting Politie Vormingscentrum in Vaassen. Ook voor vijf collega's afkomstig uit Alkmaar, Dronten, Hoorn en Weert was het die dag feest. Zij ontvingen het eerste diploma met de aantekening *milieupolitie*.
Het negental had de eerste drie weken van de zes-weekse cursus samen gedraaid. In die periode werd de politievakkennis behandeld als strafrecht, strafvordering, structuur van de rechterlijke macht, het maken van een procesverbaal, etc. In de tweede helft van de opleiding kwamen zaken aan de orde als mensenrechten en politie, fouillering, insluiten en in verzekering stellen, werking en inrichting van een cellencomplex, ademanalyse, besmettelijke ziekten en zelfbescherming, regels voor geïntoxineerden, het gedrag op het werk. (JACM)

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Amsterdamse TR en Jeugdzaken in nieuwe behuizing:

'Kind tegenover politielogica'

Opening van de nieuwe vleugel van de Amsterdamse technische recherche door mr. J. de Ruiter, PG te Amsterdam. Links districtscommandant B.F. Bouma.

,,Het is de argeloze belastingbetaler moeilijk duidelijk te maken dat zijn bijdragen aan de politie deels opgaan aan het elkaar versturen van rekeningen. Een modieus verschijnsel. De faciliteiten en het vakmanschap van onze technische recherche staan ook ten dienste van andere politiekorpsen en opsporingsdiensten. Laten we er verstandig gebruik van maken, zodat het schrijven van rekeningen niet hoeft voor te komen.'' Aldus de Amsterdamse districtscommandant B.F. Bouma op 14 april j.l.
De technische recherche van de rijkspolitie van het district Amsterdam kan sinds die datum beschikken over een geheel vernieuwde afdeling. De afdeling jeugd- en zedenzaken kan met ingang van dezelfde datum bij haar werk gebruik maken van een nieuw ontworpen studio voor het verhoor van kinderen. De ingebruikstelling werd verricht door mr. J. de Ruiter, procureur-generaal te Amsterdam.

De nieuwe studio biedt de politie de mogelijkheid om een verhoor van een kind door specifiek opgeleide politiemensen in een door een binnenhuisarchitect ontworpen ruimte vast te leggen. De verhoorruimte kon met een subsidie van *Samenleving en Criminaliteit* worden ingericht.
Kolonel Bouma over dit project: ,,Een verkeerd uitgevoerd verhoor brengt het gevaar met zich dat de ware toedracht niet wordt achterhaald. Voor kinderen zijn ervaringen vaak ingrijpender dan volwassenen zich realiseren. Ze zijn makkelijk te beïnvloeden. Als de politie via de wegen der logica van oorzaak en gevolg de ware toedracht probeert te achterhalen, moet ze zich realiseren dat het kind dat wordt ondervraagd over zijn ervaringen daarmee wel eens een probleem kan hebben. Het is meer dan een volwassene geneigd het pad van de logica te verlaten. Het kind moet nog eens doormaken wat het nog geenszins heeft verwerkt en kan daardoor schade oplopen.''
Inmiddels zijn de cursussen begonnen om dit kalenderjaar personeelsleden van vier rijkspolitiedistricten de vereiste verhoortechnieken bij te brengen. (WvP)

Toch dico op AI:

'Er aan wennen dat de generaal niet altijd gelijk heeft'

VOORBURG. — Het personeel van de Algemene Inspectie heeft op 15 april er alsnog voor gezorgd dat er voor de centrale staf van de rijkspolitie een dienstcommissie werd benoemd.
De opkomst voor de stemming bedroeg 68%. De ACP veroverde 4 zetels, in de vorige dico waren dat er 2. De onafhankelijke lijst 'Reëel Overleg' moest die twee zetels inleveren: zij liep terug van 5 naar 3. De NPB bleef staan op 2. De VHPA — ze bezette één zetel — komt in de nieuwe dienstcommissie niet terug; er had zich niemand kandidaat gesteld.
Adjudant Fritz Gehrmann is voorzitter van de commissie die zes burgerambtenaren en drie executieven telt.
Het zag er vorig najaar nogal somber uit met de belangstelling voor het dicowerk op de AI.
Gehrmann: ,,De dienstcommissie in Voorburg heeft het in de afgelopen zittingsperiode erg moeilijk gehad. Op de Algemene Inspectie zijn ingrijpende reorganisaties uitgevoerd die onder het personeel voor veel onrust hebben gezorgd. Daarbij kwam dat zowel de dienstleiding als de leden van de dienstcommissie tijd nodig hadden om te leren omgaan met het fenomeen *overleg en medezeggenschap.*
Ruim veertig jaar lang heeft bij de rijkspolitie het voorschrift gegolden dat de generaal altijd gelijk heeft. Regel twee luidde dat in geval van twijfel daarover regel één moest worden gehanteerd. Voordat je van die cultuur afstand hebt genomen.'' (AH)

Drie generaals op een rij. V.r.n.l.: W. de Gast, W.F.K.J.F. Frackers, P.J. Plattel.

Officieren b.d. in Den Bosch

DEN BOSCH. — Op uitnodiging van de Algemeen Inspecteur waren op 26 april zo'n veertig oud-RP-officieren bijeen in het 'nieuwe districtsbureau' in Den Bosch. Toch is dit bureau al weer drie jaar in gebruik. Er is dus voldoende tijd verstreken om bij dergelijke ontvangsten vast te stellen dat het bureau te klein is en niet berekend op visites van grote groepen mensen.
De oud-gedienden waren van die klaagzangen niet onder de indruk. Ze vonden in meerderheid dat 'ze er in Den Bosch maar goed bij zitten'. (JH)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Autogordel in bloemenmozaïek

Klik-'89.
(Foto: Ronald Kool/Heiloo)

ALKMAAR. — Om acties te laten slagen heb je publiciteit nodig. Dit voorjaar werd in Noord-Holland een autogordelactie gehouden. De rijkspolitie van Heiloo blies publicitair nogal in de bus door diverse evenementen rond het thema autogordel te organiseren. Zo viel er een auto uit een rijdende kraan, konden belangstellenden een schokkende ervaring beleven in een botssimulator en mochten de kinderen van de basisscholen zich uitleven in een kleurwedstrijd.
In het weekend van 22 en 23 april maakten de RP'ers van de groep Heiloo hun opwachting tijdens de bloemenmozaïekdagen van Limmen. Ze deden dat met een — wel zeer realistisch — werkstuk waarmee op indringende wijze op de noodzaak van het dragen van de autogordel werd gewezen. De collega's deden er 265 uren over om het — met gekleurde hyacintennagels — te bouwen. (JdV)

Kort & Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• In ons land houden ca. 1000 instanties zich bezig met de **handhaving van milieuwetten.** (AD)

• De vier gemeentepolitiekorpsen en de rijkspolitie van **Drenthe** willen tot **één provinciaal politiekorps** komen. De 13 landgroepen van de rijkspoltie worden teruggebracht tot zes (Info Breda)

• De **spoorwegpolitie** onderzocht vorig jaar 198 gevallen van zelfdoding en 150 botsingen tussen trein- en wegverkeer. Ze trad 458 maal op bij agressie tegen NS'ers. (Jaarverslag 1988 SP)

• De Utrechtse gemeentepolitie heeft een grootscheeps **onderzoek naar** haar **imago** laten verrichten. Aan het onderzoek wordt een trainingsproject gekoppeld voor ambtenaren die contact hebben met het publiek. (Vkr)

• De AVD van het **steunpunt Badhoevedorp** gaat in een nieuw gebouw samenwonen met de GP van Haarlemmermeer. (Stcrt.)

• In het stadsdeel Woensel van Eindhoven is de gemeentepolitie doende met een experiment in de vorm van een **klantenplatform.** Twaalf burgers uit de wijk zullen 5 tot 6 maal per jaar bijeenkomen om te bespreken hoe het politiebeleid er wordt uitgevoerd. (Vkr)

• De detailhandel leed in 1988 **winkeldiefstal** ca. *f* 1 miljoen schade. Het bedrag is net zo groot als de winst die het winkelbedrijf in dat jaar boekte. (AD)

• Maar 15% van de **geweigerde vreemdelingen** keren naar hun land van herkomst terug. De overigen duiken onder en worden illegaal. In Amsterdam zouden dat er tussen de 5000 en 8000 zijn. (G&E)

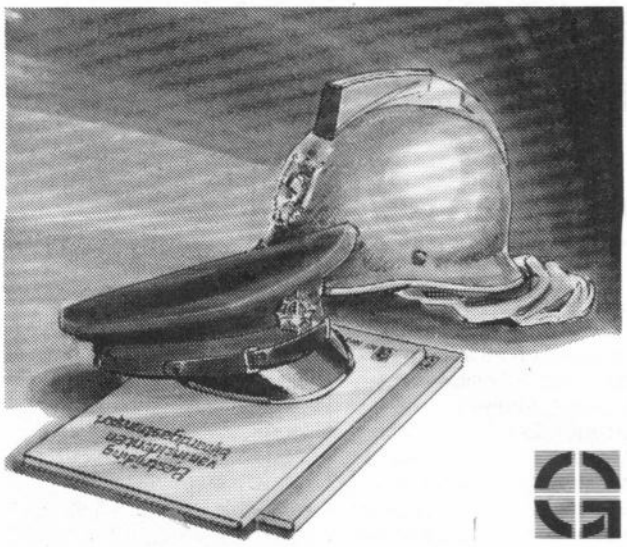

Alle beetjes helpen!

Als de nood aan de man komt, wordt er juist op u gerekend. Daarom doet de Gasunie er alles aan om u te adviseren en te ondersteunen.
Allereerst via **de Centrale Commandopost *(tel: 050-251500)***, *de dag en nacht controle en* besturing van het aardgastransport.
En ten tweede via de folder **'Bestrijding van incidenten bij het aardgastransport'**. Met allerlei vuistregels voor politie en brandweer. Die kunt u krijgen bij de Gasunie, (tel: 050-212021; alleen voor de folder). En voor bedrijfsbeveiligingszaken tenslotte, kunt u altijd 050-212260 bellen (dag en nacht).

Postbus 19 9700 MA Groningen

N.V. Nederlandse Gasunie

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Journalisten op Koninginnedag:

'Sfeer proeven gaat niet vanuit een persvak'

In Goedereede werden de journalisten overgevaren.

DORDRECHT. — Televisiepresentator Joop Daalmeijer had er al voor gewaarschuwd: ,,De mensen thuis krijgen een saaie Koninginnedag voorgeschoteld.'' Hij kreeg op de 29e april niet geheel ongelijk. In Oud Beijerland stonden de camera's op grote afstand opgesteld. Er waren vrijwel geen opnamen van dichtbij te zien. Rijksvoorlichtingsdienst beoefende in Goedereede en in Oud Beijerland een nieuwe werkwijze met de pers. Ze wilde wel eens af van al die journalisten die steeds maar weer in de weg lopen. **RPm-info Wim de Rooij** uit Dordrecht liet zich met de verslaggevers in een persvak duwen. Daarna mochten zij zich nog eenmaal verplaatsen. ,,Dat is vragen om reacties.''

Mooiste plekjes

,,Je moet je luisteraars toch kunnen vertellen wat je ziet. Daarvoor moet je de sfeer kunnen proeven. En dat gaat echt niet vanuit een persvak'', aldus Eric Post van 'Radio Rijnmond'.
Ed Oudenaerden van ANP-foto kwam met een kostenaspect als argument om de nieuwe RVD-regeling te torpederen. ,,Er moeten tweemaal zoveel fotografen de straat op om toch nog een paar mooie platen te verzamelen. Het publiek maakt misschien wel betere foto's.''
Luitenant Guus Appels van de rijkspolitie uit Dordrecht toonde zich bij de persconferentie waarin de andere wijze van werken werd aangekondigd, nogal verbaasd over de reacties. ,,De RVD heeft er alles aan gedaan de journalisten ter wille te zijn. Ze staan op de mooiste plekjes.''
De lobby direct na de bijeenkomst leverde een aardig succesje voor de media op. Er werd overeengekomen dat op plaatsen waar geen vaste opstelpunten mogelijk waren, een cameraman mocht meelopen. Radiojournalisten mochten tijdens de wandeling van koningin Beatrix door Goedereede en Oud Beijerland achter in de stoet een plaatsje zoeken.

Probeersel

Voor het overige zou alles blijven zoals voorgesteld. In Goedereede gaf de regeling geen problemen. Het was nog vroeg toen de koningin arriveerde. Er was minder publiek dan verwacht. De journalisten werden, na het passeren van de stoet, met bootjes naar de andere kant van de haven gebracht om daar het koninklijke gezelschap opnieuw te volgen.
Ruimschoots op tijd vertrok de perskolonne, begeleid door Dortse motorrijders, naar Oud-Beijerland voor het tweede deel van het bezoek.
Daar was het erg druk. Tienduizenden hadden de weg naar het centrum weten te vinden. Dat leverde voor de mensen van de media complicaties op. De verhuizingen van het ene persvak naar het andere verliep moeilijk. Peter Extra van de RP-groep Oud-Beijerland wrong zich met de journalisten door een haag van mensen naar het volgende persvak dat inmiddels door het publiek 'gekraakt' bleek. Piet Hartman van 'de Dortenaar' had inmiddels teleurgesteld afgehaakt. Hij zag geen kans op deze manier zijn werk te doen. Bart Verkade van het 'Rotterdams Nieuwsblad' stoorde zich vooral aan al die vreemden die een perskaart hadden gekregen. Eric Stolwijk van het 'Algemeen Dagblad' was een dag later nog niet te spreken over het *probeersel van de RVD.*
En de rijksvoorlichtingsdienst zelf? Woordvoerder A.H.M. Eijmael doet er lakoniek over: ,,We kennen onze pappenheimers. Kritiek blijven we houden. Als ze echt wat te klagen hebben weten ze ons heus wel te vinden.''

Congressen

• België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland onderhandelen al enige jaren over de harmonisatie van wapen-, drugs- en vreemdelingenwetgeving, van strafrechtelijk- en vreemdelingenbeleid en van politiële en justitiële samenwerking na de opheffing van de grenscontrole. Er zal dit jaar een tweedaagse **Schengenconferentie** worden georganiseerd waarin de uitkomsten van de onderhandelingen zullen worden besproken. De datum en plaats van de bijeenkomst zijn nog niet bekend. Het congres is bedoeld voor rechters, leden o.m., kamerleden, docenten aan de universiteiten en leden van politie en marechaussee. Het wordt georganiseerd door het Seminarium Van Hamel van de Universiteit van Amsterdam. Deelneming geschiedt op uitnodiging.
Informatie: Sem. Van Hamel, Kloveniersburgwal 71, 1012 CZ Amsterdam.

WWW.BIJKPOLITIE.NL

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

LIEREN

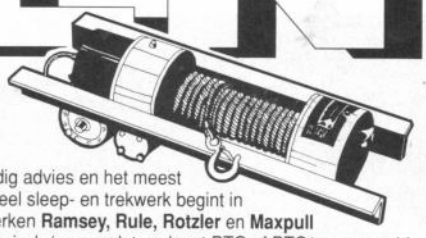

LIEREN VAN LINSE

De juiste lier voor elke toepassing.

Linse BV biedt sinds jaar en dag deskundig advies en het meest uitgebreide lierenprogramma. Professioneel sleep- en trekwerk begint in Wijk bij Duurstede. Daar vindt u de topmerken **Ramsey, Rule, Rotzler** en **Maxpull** in alle uitvoeringen: hydraulisch of mechanisch (gecompleteerd met PTO of PTO/pomp-combinatie), accu-elektrisch (12 of 24 Volt) en ook handlieren. Capaciteit: van 100 kg tot 45 ton. Vraag uitgebreide documentatie aan: Linse BV, Industrieterrein Broekweg, Wijk bij Duurstede, telefoon: 03435-72604, telefax: 03435 - 75578.

WWW.RIJKSPOLITIE.COM

noteren: naam, adres en telefoon van uw info !

ALGEMENE INSPEKTIE
R.M.I. MOEHARRAM
Postbus 958
2270 AZ Voorburg
tel. 070-577111.

DISTRICT ALKMAAR
J. DE VRIES
James Wattstraat 19
1817 DC Alkmaar
tel. 072-195555.

DISTRICT AMSTERDAM
W. VAN PELT
Postbus 20235
1000 HE Amsterdam
tel. 020-5235555.

DISTRICT APELDOORN
H. VAN ELTEREN
Postbus 9018
7300 DX Apeldoorn
tel. 055-774144.

DISTRICT BREDA
S.G.M. WORM
Postbus 90114
4800 RA Breda
tel. 076-224061

DISTRICT DORDRECHT
W. DE ROOIJ
Postbus 174
3300 AD Dordrecht
tel. 078-165555.

DISTRICT DRENTHE
VAKANT

DISTRICT EINDHOVEN
E.P.M. VAN DOOREN
Postbus 564
5600 AN Eindhoven
tel. 040-332211.

DISTRICT FRIESLAND
T. FENNEMA
Postbus 103
8500 AC Joure
tel. 05138-12435.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
Y. VAN GILS
Buurtweg 88A
2244 AL Wassenaar
tel. 01751-79985

DISTRICT GRONINGEN
J. MARING
Postbus 30037
9700 RM Groningen
tel. 050-269444.

DISTRICT 's-HERTOGENBOSCH
G.J. HARMSEN
Postbus 90163
5200 MS Den Bosch
tel. 073-201911.

DISTRICT LIMBURG
H.J.H. CLABBERS
A.W.M. STEENS
Postbus 966
6040 AZ Roermond
tel. 04750-71515.

DISTRICT NIJMEGEN
M.A. LIESKAMP
Postbus 9109
6500 HL Nijmegen
tel. 080-228273.

DISTRICT OVERIJSSEL
L.TH. REIJGERSBERG
Postbus 611
8000 AP Zwolle
tel. 038-210625.

DISTRICT UTRECHT
J. VAN HAAFTEN
Postbus 345
3700 AH Zeist
tel. 03404-19821.

DISTRICT ZEELAND
J.A.C. MULLER
Postbus 5009
4330 KA Middelburg
tel. 01180-32111

ALGEMENE VERKEERSDIENST
R. VAN REES
Postbus 100
3970 AC Driebergen-Rijsenburg
tel. 03438-14242.

DIENST LUCHTVAART
H.G. DAMVELD
Postbus 7577
1117 ZH Schiphol
tel. 020-6038111.

RIJKSPOLITIE TE WATER/SEKR.
R. VOSKAMP-VOESTERMANS
Postbus 117
3970 AC Driebergen
tel. 03438-14242

SCHOLEN:
Opleidingsschool Harlingen:
M.T. BERENDSEN
Kon. Wilhelminastraat 41
8860 AC Harlingen
Tel. 05178-16541.

Centrale Opleiding Mobiele Eenheden:
H.J.H. CLABBERS
Postbus 6020
6077 ZG Herkenbosch
tel. 04750-71515

Verkeersschool/RP-museum:
P. GORISSEN
Postbus 9034
7300 ET Apeldoorn
tel. 055-330903.

C.I.O.V.: VAKANT.

RESERVE RIJKSPOLITIE
P.G. VAN DER VLIES
Heemskerklaan 47
8072 AB Nunspeet
tel. 03412-54444

VEILIGHEIDSDIENST KONINKLIJK HUIS
W. DE WIT
Postbus 20414
2500 AK Den Haag
tel. 070-659800

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Brouwer, F. per 1-4-89 aangewezen als kaderlid rayon Bergen-Binnen en bevorderd tot owmr.
Korsten, D.D. owmr. te Schagen per 25-3-89 aangesteld als postcommandant te Niedorp.
Lange, P.W. de te Enkhuizen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Leyen, Y.J.F. te Alkmaar per 1-4-89 bevorderd tot B/4.
Petter, M. wmr. I te Hoogkarspel per 22-4-89 verplaatst naar district Amsterdam.
Smit, M. te Den Burg per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Versluis, D.B. te Wieringerwerf per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Woestenburg, A.F.M. per 22-4-89 aangewezen als kaderlid rayon Enkhuizen en bevorderd tot owmr.

District Amsterdam

Arragon, F.W. van per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Edam/Volendam.
Beerepoot, M.B. per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Amsterdam.
Bodaan, R. per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Beemster.
Boelens, G.Y. wmr. I te Monnickendam per 1-11-88 verplaatst naar Amsterdam.
Booij, S. owmr. te Beemster per 1-11-88 verplaatst naar Amsterdam.
Duren, F.A.D.A. van wmr. I te Edam/Volendam per 1-11-88 verplaatst naar Apeldoorn (district Apeldoorn).
Graaf, R.J. van de per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Castricum.
Hesselberth, E.M. per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Weesp.
Heijden, J.W.A. v.d. wmr. I te Uithoorn per 1-11-88 verplaatst naar Eindhoven (district Eindhoven).
Hoogenboom, S.H.J. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Hoogendijk, R. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Horst, B.C. v.d. per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Uithoorn.
Jacobs, G.J. per 1-1-89 aangesteld als wmr. te Landsmeer.
Kans, M. S/3 te Amsterdam per 1-1-89 de dienst verlaten.
Klinken, R.Ch. van per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Kouwenhoven, A.F.J. van per 1-1-89 aangesteld als wmr. I te Castricum.
Marcus, D. wmr. I te Uitgeest per 1-11-88 verplaatst naar Amsterdam.
Nancuiuccu, M. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Haarlem.
Rozendaal, S.J. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Schmidt, S.H. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Uxem, F.A. van per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Amsterdam.
Willems, G.M. S/7 te Amsterdam per 1-12-88 de dienst verlaten.
IJsselstein, B. per 1-12-88 aangesteld als parketwachter te Haarlem.

District Apeldoorn/Flevoland

Blansjaar-Krook, N. per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Nunspeet.
Dijk, F.J.G.M. van wmr. I te Eibergen per 22-4-89 verplaatst naar Gorssel.
Egmond-van Laar, L. van wmr. I te Gorssel per 1-4-89 de dienst verlaten en aangesteld als 2e functionaris Sectie Meld- en Informatiecentrum te Apeldoorn.
Kerkdijk, P. beh. bedrijfsrestaurant te Apeldoorn per 1-4-89 de dienst verlaten.
Mansier, A. wmr. I te Apeldoorn per 1-4-89 met F.L.O.
Thomassen, G.H. wmr. I te Gorssel per 22-4-89 verplaatst naar Aalten.
Veen, W. v.d. wmr. I te Apeldoorn per 1-4-89 verplaatst naar de Veldpolitie te Apeldoorn.

District Breda

Bastiaansen, M.J. te Breda per 1-3-89 verplaatst naar afdeling sectie Executieve Informatievoorziening en bevorderd tot owmr.
Bos-Beusekom, Y.H.M. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Raamsdonk B/3.
Bremer, L. owmr. te Goirle per 1-3-89 de dienst verlaten.
Bruijn, F. de adj. te Rucphen per 1-3-89 met V.U.T.
Buurman, C.M. den res. wmr. te Oudenbosch per 15-3-89 de dienst verlaten.
Clerx-Hemmer, A.G.M. per 1-3-89 aangewezen als adm. medew./kassier te Breda en bevorderd tot B/4.
Dekkers, J.W.C.M. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Oudenbosch en Halsteren B/3.
Floris, J.B. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Made en Drimmelen B/3.
Gulik, E.M.G. van per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Hilvarenbeek en Udenhout B/3.
Hanegraaf, P. te Breda per 1-3-89 bevorderd tot B/8.
Hoskens, A.R.M. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Goirle B/3.
Jansen-Roovers, M.C.P. te Breda per 1-3-89 aangewezen als verificateur en bevorderd tot B/5.
Muuren, L. v.d. adj. te Steenbergen per 1-3-89 met V.U.T.
Tammer, C.J.E.H. te Raamsdonk per 1-3-89 bevorderd tot wmr. I.
Verrijp, W.M. B/4 te Breda per 1-3-89 de dienst verlaten.
Watering, W. van de wmr. I te Oudenbosch per 1-3-89 de dienst verlaten.

District Dordrecht

Aken, H. van te Dordrecht per 1-10-88 bevorderd tot S/4.
Barendrecht, P. wmr. I te Oud-Beijerland per 1-4-89 de dienst verlaten.
Beld, J.H.J. van den te Geervliet per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bremen, W.J. van den adj. te Dordrecht per 1-4-89 met V.U.T.
Brouwer, P. te Nieuwpoort per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Crezee-Wilt, M. v.d. S/2 te Westmaas per 28-4-89 de dienst verlaten.
Feenstra, R. te 's-Gravendeel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Grims, C.J.H. te Middelharnis per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Haaf, A.H. ten te Dordrecht per 1-11-88 bevorderd tot S/4.
Hartog-Vegter, C.A. te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/3.
Heteren, J. van te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/4.
Hocker, J.H. te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/7.
Jongh, A. de te H.I. Ambacht per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Kern, R.H. wmr. I te Dordrecht per 1-1-89 de dienst verlaten.
Kolff, J. te Ouddorp per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Kramer, A. te Vianen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Kuil, M.C.P. v.d. te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/3.
Mackloet, L.J. te Rotterdam per 1-11-87 bevorderd tot S/4.
Ouderaa-van Velzen, C.J. v.d. te Dordrecht per 1-1-89 bevorderd tot S/4.
Poldervaart, A.W. te Oude Tonge per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Serne, R.L. te Numansdorp per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Trommel, C. wmr. I te Middelharnis per 1-1-89 verplaatst naar Oude Tonge.
Versluis, A.M. te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/5.
Versluis, G. te Dordrecht per 1-5-88 bevorderd tot S/6.
Vliet, A.A. van te Dordrecht per 1-9-88 bevorderd tot S/9.

District Drenthe

Ballema, A. owmr. te Hoogeveen per 1-9-88 de dienst verlaten.
Klaucke, H. Parketwachter te Assen, overl. 5-3-1989.
Koning, G.M. adj. te Ruinen per 1-4-89 de dienst verlaten.
Kuipers, H. wmr. I te Beilen per 1-2-89 verplaatst naar Roden.
Schaap, M.J. Groepsadm. te Diever, overl. 26-3-1989.
Woppenkamp, H. te Assen per 1-3-89 de dienst verlaten.

District Eindhoven

Antonis-Hoogers, A.M.C. B/2 te Bladel per 31-12-88 met V.U.T.
Bayens, J.F.M.A. adj. te Eindhoven per 1-3-89 met f.l.o.
Coopmans, W.A. wmr. I te Asten per 1-2-89 de dienst verlaten.
Cornelissen, J.G. te Asten per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Cranenbroek, M.A.C. van te Waalre per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Donkers, H.F.G.M. B/2 te Gemert per 1-2-89 de dienst verlaten.
Duin, J.W. van wmr. I te Eindhoven per 1-1-89 met f.l.o.
Fleerakkers, C.A.M. te Bergeijk per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Halmans, F.J.C. wmr. I te Vessem per 1-1-89 de dienst verlaten.
Hoedemakers, L.H. owmr. te Sint-Oedenrode per 1-1-89 de dienst verlaten.
Hollanders, H.M.A.J. te Sint-Oedenrode per 1-1-89 bevorderd tot owmr.
Hoof, M.A.C.W. van te Eindhoven per 1-1-89 bevorderd tot B/7.
Koning, A.W.R. wmr. I te Asten per 20-2-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Kreij, G.C.T.M. van wmr. I te Sint-Oedenrode per 1-12-88 verplaatst naar Bakel en Milheeze.
Laar-Schelfaut, J.H.M. v.d. wmr. I te Waalre per 15-10-88 de dienst verlaten.
Mijel, F.L.M.C. van te Asten per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Plompen, A.C.Z.M. te Waalre per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Pouwels, S. wmr. te Bakel per 1-2-89 verplaatst naar district 's-Gravenhage.
Rambach, N.H.J.J. wmr. I te Oirschot per 1-1-88 de dienst verlaten.
Rippens, C.M. per 16-2-89 aangewezen als plv. groepscommandant te Sint-Oedenrode en bevorderd tot adj.
Slenders v.d. Mierden, A.M.H.W. te Bladel per 16-2-89 bevorderd tot B/4.
Spek, A.N. v.d. te Eersel per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Wijnen, W.G.L. te Son en Breugel per 1-11-88 bevorderd tot owmr.
Zanten, G. van te Lieshout per 1-3-89 bevorderd tot wmr. I.

District Friesland

Hartogh, W.A. den te Ameland per 1-5-89 aangesteld als rayoncommandant te Hollum en bevorderd tot owmr.
Jong-Koopmans, P. de te Terschelling per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Polet-de Haan, E. te Dantumadeel per 1-11-88 bevorderd tot B/2.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

District 's-Gravenhage

Bos, H.P.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwerkerk aan de IJssel.
Dek, D.G. B/2 te Oegstgeest per 1-2-89 de dienst verlaten.
Dries, A.M. wmr. I te Leiderdorp per 1-2-89 verplaatst naar Dordrecht (district Dordrecht).
Dijk, A. van per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwerkerk aan de IJssel.
Erkelens, G. adj. te Waddinxveen per 1-1-89 met f.l.o.
Faber, R.I. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwkoop.
Flux, J.J. wmr. I te Rijswijk per 1-3-89 de dienst verlaten.
Haak, A.G.T. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te De Lier.
Hoek, A. B/3 te Rijswijk per 1-3-89 met V.U.T.
Hol, G. owmr. te Bodegraven per 1-1-89 verplaatst naar Sprang-Capelle (district 's-Hertogenbosch).
Koelma, A. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Hillegom.
Kolenberg, M.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Sassenheim.
Molenaar, H.W.M. wmr. I te Nieuwerkerk aan de IJssel per 16-1-89 verplaatst naar Haastrecht.
Oosthoek-van de Bos, W.F. B/2 te Berkel en Rodenrijs per 1-10-88 de dienst verlaten.
Putte, F.J.J. van den wmr. te Waddinxveen per 28-2-89 verplaatst naar Eindhoven (district Eindhoven).
Ruiter, F. de per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nederlek.
Ruiterman, B.M.W. wmr. I te Berkel en Rodenrijs per 1-1-89 de dienst verlaten.
Schilt, A.G.T. van per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Schoonhoven.
Schreuder, J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Noordwijkerhout.
Strikker, O.K. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nederlek.
Takens, G.H. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwkoop.
Vink, L.M. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te 's-Gravenzande.

District Groningen

Dijksterhuis, E.B. wmr. I te Slochteren per 1-4-89 de dienst verlaten.
Hut, J.S. te Marum per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Lievaart, G.L. S/5 te Groningen per 1-4-89 de dienst verlaten.
Penninga, J. S/6 te Groningen per 1-4-89 met f.l.o.
Pfaff, A.C. te Groningen per 1-4-89 bevorderd tot S/4.
Prins, G.L. te Scheemda per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Voornhout, J.G. te Muntendam per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Wieringa, P. te Groningen per 1-4-89 bevorderd tot owmr.
Wilthof, H.B. wmr. I te Nieuwe Pekela per 22-4-89 verplaatst naar Slochteren.

District 's-Hertogenbosch

Geen opgave ontvangen.

District Limburg

Abels, P. owmr. te Meerssen per 1-4-89 aangewezen als rayoncommandant te Beek/Nuth.
Aben-Aerts, M.J.G.J. te Echt per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Amkreutz, J. te Born/Susteren per 1-1-89 bevorderd tot S/6.
Bavelaar, A. adm. medew. te Melick per 1-4-89 de dienst verlaten.
Berghs, P.J.M. dir. off. der Rijkspolitie 3e kl. te Melick-Herkenbosch per 1-3-89 de dienst verlaten.
Beucken, C.G.H. van de per 1-1-89 aangesteld als medew. secretariaat te Melick-Herkenbosch.
Beuken, J.M.M. van de te Thorn per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Coolen, J.J.G. per 28-1-89 aangesteld als wmr. I te Helden-Panningen.
Dohmen, Z.J.L. wmr. I te Valkenburg per 20-2-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Fraats-Janssen, M.H.F.A. te Eijsden-Margraten per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Franssen, M.C. wed. Hermans B/2 te Meerssen per 1-3-89 de dienst verlaten.
Gaal, C.W.J.M. van te Swalmen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Gerits, M.L. te Nederweert per 1-2-89 bevorderd tot S/4.
Habets, H. owmr. te Beek/Nuth per 1-2-89 aangewezen als rayoncommandant te Bocholtz groep Voerendaal/Simpelveld.
Heij, R. de wmr. I te Valkenburg aan de Geul per 1-4-89 de dienst verlaten.
Hoog, J. de wmr. I te Voerendaal/Simpelveld per 1-4-89 verplaatst naar Meerssen.
Hout, M.J. van wmr. te Bergen per 1-3-89 verplaatst naar Nuenen (district Eindhoven).
Hout-Schoonenberg, J.J. van B/2 te Voerendaal/Simpelveld per 1-4-89 de dienst verlaten.
Jansen, H.J.T. te Thorn per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Jongkamp, M.G.M. wmr. I te Eijsden-Margraten per 1-3-89 de dienst verlaten.
Knipsael, G.L.P. te Horst per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Koenen, A.S.J. te Gennep per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Koonen, H. wmr. I te Meerssen per 15-4-89 de dienst verlaten.
Krekels, R.H.C.P. te Melick-Herkenbosch per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Kuijk, G.W.A. van adj. te Voerendaal/Simpelveld per 1-4-89 de dienst verlaten.
Lalieu, P.J.G. te Horst per 1-4-89 aangewezen als 3e owmr. te Helden-Panningen.
Lap-van de Beuken, J.G. te Echt per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Leeuw, L.J. de per 25-3-89 aangesteld als wmr. te Helden-Panningen.
Loo-Vergoossen, C.J.M. van de te Melick-Herkenbosch per 1-1-89 bevorderd tot S/4.
Meuwissen-van de Borgh, M.J.E. te Echt per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Meijer, S.J. wmr. I te Heythuysen per 1-2-89 de dienst verlaten.
Miczek, M.J. te Gennep per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Moenen-Hermans, A.G.M. te Eijsden-Margraten, Cadier en Keer per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Neer-Brouwers, H.M.A. van te Echt per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Niessen, A.J.L. wmr. I te Nederweert per 1-4-89 de dienst verlaten.

Per 1-1-89 aangesteld als Hoofd Groep Parketpolitie te Roermond **J.M. Peeters.** Hij was voordien Hoofd Uitvoering Parketdienst te Roermond.
Peters-Heuts, A.M. te Eijsden-Margraten per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Peusens-Straet, A.A.M. te Eijsden-Margraten per 1-2-89 bevorderd tot S/4.
Peusens-Verhagen, A.H. te Eijsden-Margraten per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Pol, A.M. van per 1-2-89 aangesteld als Hoofd Financieel Economische Bedrijfsvoering te Melick-Herkenbosch.

Per 1-2-89 aangesteld als groepscommandant Born/Susteren **adj. L. Plum.** Hij was voordien groepscommandant te Thorn.

Rijk, A.W. te Bergen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Schreuder-Diana, M.F.H. B/2 te Gulpen/Wittem per 1-4-89 de dienst verlaten.
Sikkenga-Bakker, P.G.Th. te Eijsden-Margraten per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Slenter, G.H. adj. te Roermond per 1-1-89 de dienst verlaten.
Smits, N.A.H. wmr. I te Echt per 1-4-89 de dienst verlaten.
Theunissen, L.G. te Schinnen/Onderbanken per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Thönissen, M.P.J. te Bergen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

BEVEILIGING?
BETROUWBAAR-UNETO ERKENDE-ELECTRONISCHE BEVEILIGING
Gom beveiligings-techniek
VESTIGINGEN DOOR GEHEEL NEDERLAND
HOOFDKANTOOR: 'S-GRAVELANDSEWEG 258, 3125 BK SCHIEDAM, TEL. 010-4623333

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Tichelaar, J. adj. te Born/Susteren per 1-2-89 de dienst verlaten.
Vaesen-Fusers, G.J.C. adm. medew. regio Noord-Limburg per 1-1-89 bevorderd tot S/4.
Visser-Ramakers, A.M.C.M. de wmr. I te Born/Susteren per 16-1-89 de dienst verlaten.
Wegberg-Brouwers, A.M.G. te Echt per 1-5-88 bevorderd tot B/2.
Wouters, R.M.J. wmr. I te Schinnen/Onderbanken per 9-1-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).

District Nijmegen

Appels, D.C.M. per 15-4-89 aangesteld als receptioniste/telefoniste te Nijmegen B/3.
Baars, J.G.A. te Doesburg per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bloemendaal, R.C. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Bouw, W.O. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Breukels, H.J. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Bruyn, G.B.A. de owmr. te Didam per 1-9-88 verplaatst naar RCID te Arnhem.
Buizer, A. te Lienden per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Bullee, J.D. te Neerijnen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Cousin, R.C.A. te Nijmegen per 1-12-88 aangewezen als 1e medew. Personeelszaken en bevorderd tot B/6.
Derksen, L.H. te Malden per 1-3-89 aangewezen als postcommandant te Rossum en bevorderd tot owmr.
Duren, J.G. van te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Geutjes, R.J.A.M. te Nijmegen per 25-4-88 aangesteld als klein offsetdrukker, medew. reprokamer en bevorderd tot B/3.
Geijsberts, T.L.M. te Nijmegen per 1-2-89 aangesteld als medew. post- en archiefzaken en bevorderd tot B/3.
Giesen, F.J. wmr. I te Wisch per 14-11-88 verplaatst naar RCID te Arnhem.
Haaren, S.M. van te Nijmegen per 1-4-89 aangesteld als telefoniste/receptioniste B/2.
Hagen, R. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Hartemink, D.G. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Hiddes, J.D. Off. II te Nijmegen per 1-4-89 verplaatst naar district Overijssel.

in memoriam

Jacobs, M.A.L.
Owmr. te Didam
geb. 5-2-1947
overl. 1-4-1989

Jurcka, G.P.M. te Huissen per 1-4-89 aangesteld als rayoncommandant te Huissen.
Kersten, J.G.A. wmr. I te Groesbeek per 25-3-89 verplaatst naar Malden.

Per 1-3-89 aangesteld als groepscommandant te Valburg **adj. R. Keuken.** Hij werkte voordien bij de staf van het district Nijmegen.

Krabbenborg, M.B.M. wmr. te Valburg per 1-4-89 verplaatst naar Wisch.
Kroes, J.A. adj. te Arnhem per 1-3-89 aangewezen als plv. hoofd afdeling Technische Recherche.
Kuypers, G.L.A. te Maasdriel per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Lorijn, A.J.M. de per 15-1-89 aangesteld te West Maas en Waal B/3.
Louwers, M. wmr. I te Groesbeek per 1-3-89 de dienst verlaten.
Moorman, J.N.J. wmr. I te Gendringen per 1-1-89 aangesteld als kerninstructeur te Nijmegen.
Olthuis, H.A.J. wmr. I te Bergh per 1-9-88 verplaatst naar RCID te Arnhem en bevorderd tot owmr.
Ouden, A. den te Ubbergen per 1-1-89 bevorderd tot adj.
Oudman, R.H.J. per 1-4-89 aangesteld als Hoofd Afdeling Loopbaanontwikkeling, Opleiding en Vorming te Nijmegen B/10.
Pot, M. owmr. te Nijmegen per 1-2-89 de dienst verlaten.
Raemakers, E.T.L. wmr. I te Maasdriel per 1-1-89 aangesteld als kerninstructeur te Nijmegen.
Renkens, P.G.V. per 1-3-89 aangesteld te Nijmegen B/8.
Rosendaal, R.A.M. te Ubbergen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Rossum, A.C.E. van te Nijmegen per 1-1-89 bevorderd tot B/4.
Schouten, G.D. te Zaltbommel per 1-7-88 bevorderd tot adj.
Siebers A.H.C.J. wmr. te Duiven per 25-2-89 verplaatst naar Didam.
Tates, J. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Tuyl, G. van te Neerijen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Veenstra, H. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Verheij, W.H.J.M. te Huissen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Vink, A. te Brakel per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Wal, J.S.S. v.d. wmr. I te Didam per 25-3-89 verplaatst naar Gendringen.
Wieland, W.F. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Wilkens, H.J.P. te Arnhem per 1-1-88 bevorderd tot parketwachter B.
Zande, G.J. van de wmr. I te Didam per 1-3-89 de dienst verlaten.

District Overijssel

Binnenmars, J.H. te Almelo per 1-4-89 aangewezen als Hoofd Uitvoering Parketdiensten en bevorderd tot B/7.
Bremmer, F. te Zwolle per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Degger, M.J.G. B/3 te Zwolle per 1-4-89 de dienst verlaten.
Eleveld, R. te Avereest per 1-4-89 bevorderd tot adj.
Evertsen, E.H. te Zwolle per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Hesselink, J.W.M. te Tubbergen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Leeuw, H. de te Losser per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Martens, J. owmr. te Avereest per 25-2-89 aangewezen als rayoncommandant te Balkbrug.
Meijer, D.U. te Almelo per 1-4-89 aangewezen als parketwachter B en bevorderd tot B/6.
Pieper, Z. te Delden per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Post, E. te Denekamp per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Spelbrink, A.C.E. te Zwolle per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Spoelstra-Snoeijenbos, M. adm. medew. te Ommen per 1-1-88 verplaatst naar Zwolle en bevorderd tot B/6.
Vedder, H. wmr. I te Staphorst per 1-5-89 de dienst verlaten.
Vliet, J.J. van te Zwolle per 1-1-88 bevorderd tot B/5.
Vries, A. de te Staphorst per 1-1-88 bevorderd tot adj.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Boersema, M.C.E. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Kapelle.
Dijk, H.A. van te Borssele per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Goud, B.M. te Kapelle per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Hoek, J. van den te W.Z.-Vlaanderen per 1-3-89 verplaatst naar Middelburg B/7.
Hofland, A. te Tholen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Loos, M.P.C. te M.Z.-Vlaanderen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Meurs, J. van reservist te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-89 de dienst verlaten.
Meurs, P. van reservist te M.Z.-Vlaanderen per 1-5-89 de dienst verlaten.
Paliwoda, E.S. te W.Z.-Vlaanderen per 1-3-89 aangewezen als plv. groepscommandant te M.Z.-Vlaanderen en bevorderd tot adj.
Pennings, R.A.M.C. te Valkenisse per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Ploeg, L.L. v.d. te Veere per 1-4-89 verplaatst naar Schouwen-Duiveland en bevorderd tot owmr.
Reijntjens, M.W.A. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te W.Z.-Vlaanderen.
Roosendaal-de Jong, L.B. van te Tholen per 1-3-89 bevorderd tot wmr. I.
Roskam, J.W. te Schouwen-Duiveland per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Schaart, C. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen.
Scheer, F. v.d. wmr. I te Tholen per 1-5-89 de dienst verlaten.
Serrarens, J.L.M. owmr. te Schoondijke per 1-5-89 verplaatst naar Oostburg als rayoncommandant.
Swerus, P. te Middelburg per 16-3-89 aangewezen als medew. materieel en gebouwen en bevorderd tot B/5.
Verduin, K.P. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te W.Z.-Vlaanderen.
Wind, G.A. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen.
Wijnholds, W.F. te Borssele per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

Algemene Verkeersdienst

Geen opgave ontvangen.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Ankoné, A.J.G. adj. te Nijmegen per 1-4-89 aangewezen als Hoofd Landelijk Coördinatie- en Informatiecentrale te Driebergen.
Bloem, M. per 1-4-89 van opleidingsschool als wmr. geplaatst te Reimerswaal.
Bloemberg, R. te Zaandam per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Boer, J. te Lauwersoog per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Boon, R. per 1-4-89 aangewezen als commandant surveillance-eenheid te Amsterdam en bevorderd tot adj.
Bron, P. te Amsterdam per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bussink, T. te IJmuiden per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Costa, C.E. per 1-4-89 van opleidingsschool Harlingen geplaatst als wmr. te Dordrecht.
Doornik-Nijenhuis, B.C. van per 1-4-89 aangesteld als typiste te Driebergen B/3.
Kock, M. de per 1-5-89 aangesteld als medew. post- en archiefzaken te Driebergen B/4.
Kriekaard, J. te Reimerswaal per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Kuindersma, J. te Amsterdam per 1-4-89 verplaatst naar Bergen als adm. medew. B/6.
Lastdrager, M. te IJmuiden per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Meinen, G.C.M. te Gorinchem per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Parlevliet, M.J. te IJmuiden per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Puts, J.C. wmr. I te Maasbracht per 1-4-89 verplaatst naar Echt (district Limburg).
Robbers, J.C.M. te Nijmegen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Robbers, S. per 1-4-89 van opleidingsschool Harlingen geplaatst als wmr. te Terneuzen.
Robbertsen, E.W. aangesteld als 1e medew. personeelszaken te Driebergen en bevorderd tot B/5.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

POL

POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

KOMMUNIKATIE VOOR PROFESSIONALS

TELSY TX 900, HET NIEUWE CRYPTO-SYSTEEM
• Geen synchronisatie, minimale vertraging, uitstekende spraakkwaliteit • Eén kompakte behuizing, direkt aansluitbaar op mobilofoon • 1 miljoen kodes PVD-norm connector programmeerbaar • Zeer aantrekkelijke prijs • PVD toegelaten.

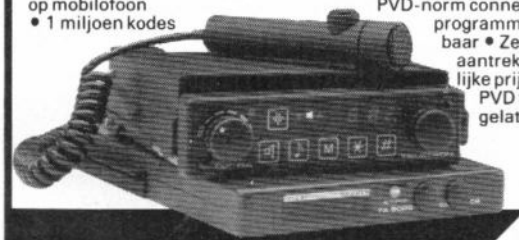

HET AUTOPHON LEVERINGS-PROGRAMMA:
• portofoons • mobilofoons • crypto (spraakversluierings) apparatuur • mobiele datakommunikatie. Bel voor meer informatie: 03480-17155.

Autophon Telekommunikatie B.V., Postbus 175, 3440 AD Woerden. Telefoon: 03480-17155. Telefax: 03480-22096.

AUTOPHON
een ascom onderneming

Schelling, A. te Maarssen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Selhorst, C.M. te Maarssen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Steeg, B.J. v.d. owmr. te Kampen per 1-4-89 aangewezen als post-/bootcommandant, plv. groepscommandant te Kampen.
Zegers, D. te Amsterdam per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

CIOV en COME

Geen opgave ontvangen.

Verkeersschool

Doorn, R. van per 1-2-89 aangesteld als beheerder oefencircuit Lelystad.
Timmer, J. per 1-1-89 bevorderd tot adj.

Nieuwe collega's opleiding 1987/II - Harlingen

KLAS F

Voorste rij v.l.n.r.: agent J. Visser, owmr. A. Oost, wmr. M. Peelen, agent J. Ringma.
Tweede rij: sportdocent G.J. Hanekamp, wmrs. G. Bakker, K. Vissenberg, K. Poelman, R. Kievit, agent R. de Looze.
Derde rij: wmrs. S. Prins, J. Kamping, agent M. de Koning, wmr. H. Keuper agent H. van Vegter, wmr. J. de Vries.
Vierde rij: wmrs. R. Hendriks, W. de Schiffart, K. Meerlo, B. van Heerwaarden, G. Takens, J. Hielkema, adj. A.P. de Wit.

KLAS G

Voorste rij v.l.n.r.: sportdocent G.J. Hanekamp, wmrs. H. Kroot, R. Anwema, R.J. van de Graag.
Tweede rij: adj. H.R.R. Kuipers, wmr. B. van der Horst, owmr. A. Oost, wmrs. F. Bezoen, L. Bodaan, M. van Turnhout, G.J. van Dam, R.J. de Ruiter.
Derde rij: wmrs. A. Vlietstra, E.M. Smit, W. Wolfert, T. Wijtsma, P. Pegge, G. van Limbeek, C. Moojen, B. Sparner, F. van Arragon, C. Klaver.

WWW.POLITIEKSPORT.ORG

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

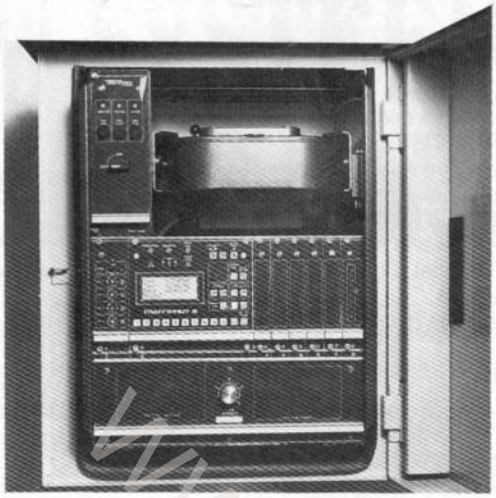

Roodlichtkamera

Met de nieuwste Roodlichtkamera TRAFFIFHOT, type III, kunnen drie rijbanen met ongelijk lopende roodfasen gelijktijdig bewaakt worden. Geen hinderlijke inspiegelingsvlakken meer die precies het verkeerslicht "afdekken", maar een kompleet geschreven tekst boven aan de gehele beeldrand.
Voorzien van een RS 232 interface voor aansluiting van perifere apparatuur.

Apparatuur voor toegepaste fotografie

Reinka

POSTBUS 9915, 4801 LX BREDA
SPEELHUISLAAN 82, 4815 CH BREDA
TEL. 076 - 877217, FAX 076 - 714935

LEEN NU GUNSTIG
BEL 038 – 226935

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd
10.000,–	151,–	132,–
20.000,–	312,–	274,–
25.000,–	392,–	344,–
40.000,–	625,–	548,–
60.000,–	941,–	825,–

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd
8.000,–	206,–	173,–
15.000,–	384,–	323,–
20.000,–	515,–	433,–
25.000,–	645,–	542,–
40.000,–	1030,–	866,–
60.000,–	1548,–	1294,–

effectieve rente vanaf 11,2%

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,–	160,–	67	11,2	0,89
10.000,–	200,–	67	11,2	0,89
15.000,–	300,–	67	11,2	0,89
25.000,–	500,–	67	11,2	0,89
40.000,–	800,–	66	10,9	0,87
50.000,–	1000,–	66	10,9	0,87

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

juni/juli 1989

Redactie: Piet Gorissen.

De laatste loodjes wegen het zwaarst. De matadoren onder u zullen nog even moedig moeten volhouden. Tot het bittere einde gaan we door. Het volgende jaar zullen we de moeilijkheidsgraad wat laten zakken zodat er wat meer puzzel-plezier in plaats van puzzel-ergernis komt.

Winnaar Cryptogram:
W. Stelwerk,
Capelle a/d IJssel.

Winnaar Kruiswoordpuzzel:
Mevr. G. de Jong-Verbruggen, Leiden.

Ook nu weer een waardebon voor één gelukkige (goede) oplossing.

De oplossingen voor deze maand dienen voor 1 augustus 1989 te worden ingezonden aan het adres:
Puzzelredactie RPm,
postbus 20099,
7302 HB Apeldoorn.

De stand aan de kop van het klassement ziet er nu zo uit:

80 punten: J.A.C. Waardijk.
77 punten: W.A. Streefland.
76 punten: A. Wassens.
72 punten: B. Koobs.

Oplossing Crypto (8)

Horizontaal:

1: Eindstand
5: Hotel
8: Natuurlijk
9: Bedelen
10: Trapje
11: Integratie
12: Kuilen
14: Bak
16: Snijder
18: Strijkplank
19: Inbouw
21: Donatie
22: Tweearmig
23: Kanis
24: Elementen

Verticaal:

1: Ernst
2: Druppel
3: Terrein
4: Dijkbreuk
5: Honderd
6: Taalstrijd
7: Leengever
12: Kunstdruk
13: Inbrengen
14: Balletje
15: Eksters
16: Skihelm
17: IJsberen
20: Wagen

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Kruiswoordpuzzel

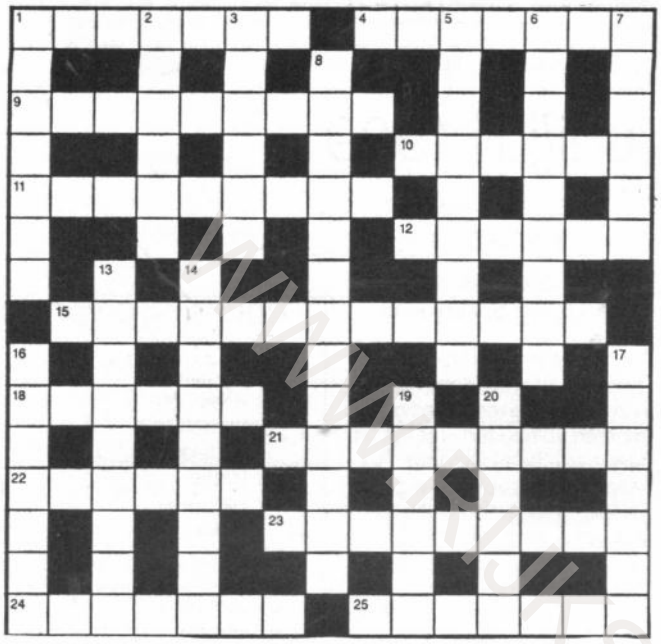

Horizontaal:
1. sportaccommodatie; 4. lekkernij; 9. handenarbeid; 10. ongehuwde staat; 11. raamwerk voor brug; 12. tasten; 15. misdadiger; 18. sportbeoefenaar; 21. kogelvrij maken; 22. muurpasta; 23. afgeven; 24. neerkomend; 25. muntje.

Verticaal:
1. speelplek; 2. mededelen; 3. verdediging; 5. aansprakelijkheidsverklaring; 6. geestelijke; 7. binnenste van eicel; 8. axioma; 13. getwijnde wollen draad; 14. lichaamsdeel; 16. teer; 17. advertentie; 19. neerslag; 20. gezanik.

Cryptogram (10)

Horizontaal:

1: Roep om een toneelspeler. Het is er bijna de tijd voor. (9)
5: Typisch dat dit ook in de betekenis van 'Verwaand' kan worden gebruikt. Zou ze dat eigenlijk wel zelf weten? (5)
8: Vingers weg, voor het te laat is! (9)
9: Die kerel is daar erg goed in. (7)
10: Die V.V.D.-er had een mooi puntje aan zijn potlood. (6)
11: Heeft wel iets weg van een Minister-President op de kermis. (10)
12: Wilt U een bol en een ei? (6)
14: Aan het schoonmaken daarvan komt X niet meer toe. (3)
16: Daar (13) weten ze nu ook hoe laat of het is. (6)
18: Zo te horen een voorschrift hoe de maaltijd moet worden gebruikt. (10)
19: Eindstation voor oude paarden. (6)
21: U en U geven er geen zier om dat het kabinet daardoor gevallen is. (7)
22: Ziet wel wat in een wrak kabinetje. (9)
23: Als U bij het schoonmaken zo hard gaat, komt U wel aan Uw gerief. (5)
24: Maar ik ga daar niet achteraan. (9)

Verticaal:

1: Kunt U gebruiken om het kabinet weer overeind te zetten. (5)
2: Het is niet uitgesloten dat een stukje hiervan U tandpijn bezorgd. (7)
3: Ook al zo zoet! (7)
4: Stil even; ik hoor de kassa. (8)
5: Beetje antiek meubelstuk. (6)
6: Als er vijf achterom komen, kunnen we het wel vergeten. (9)
7: Vies en slecht voor de gezondheid. (9)
12: Voor de zon dagelijks werk, maar voor een schip éénmalig. (9)
13: Gevaarlijk voertuig voor vader en kind. (9)
14: Lemmer ligt in het N.O. Daar kunt U niet veel aan doen. (8)
15: Luisteren! (7)
16: Vroeger was hij een tovenaar. (7)
17: Dirigent? (7)
20: Deze tekens staan wel eens op oude potten. (5)

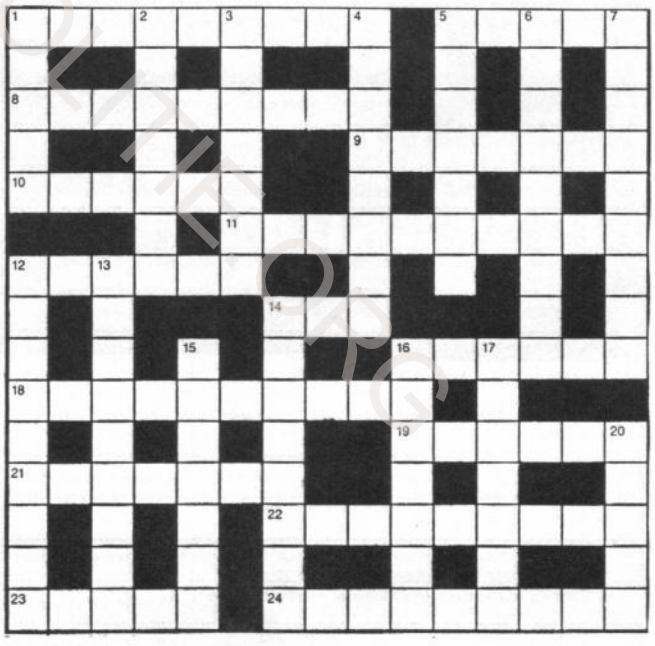

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

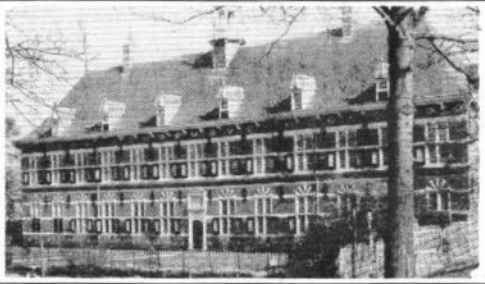

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's: T.R. Limburg/Apeldoorns Stadsblad e.a.)

Gouden strop

VN's TIENDE *Detective & Thrillergids 1989* is uit, samengesteld door **Rinus Ferdinandusse** e.a. Nieuw onder de schrijvers van politieromans is **Bert Hiddema,** die vorig jaar debuteerde met de pocket *'Dubbele mandekking'* (Uitg. Luitingh). Hoofdfiguur is *private eye* Flip. ,,Als de Amsterdamse politiemannen met hun vrouwen op straat wandelen laat de schrijver de mannen struikelen over de criminelen, maar hun vrouwen over de hondedrollen'', aldus Ferdinandusse, ,,niet omdat vrouwen dommer zijn, maar omdat ze geen smeris zijn, er dus geen oog voor hebben.''

Jackie Lourens schreef haar 15e politieroman *'Het kind van de rekening'* (1989). De boeken spelen in haar woonplaats Alphen aan den Rijn. Hoofdpersoon is politieman *Erik Jager*, die vorig jaar zelfs in onze Poll figureerde. In de vorige gids schreef Ferdinandusse: 'Jacky Lourens weet nu bijna alles van politiemethoden en daardoor wordt het een beetje saai en klein'. Nu ziet hij het wat anders: ,,Jacky Lourens is zeer geïnteresseerd geraakt in politietechnieken, wat haar boeken boeiender heeft gemaakt (. . .), want ook het meest saaie krijgt daardoor nog iets boeiends.''

In dezelfde Zwarte Beertjesserie beloofde auteur **Jan Willem van de Weetering**, ooit reservist in Amsterdam, ons tien afleveringen van *Grijpstra & De Gier,* maar het is tot dusver bij negen gebleven. Zijn laatste, *'De Ratelrat'* (1985) speelt in Friesland, 'waar de politie ook niet meer zo best is'. Maar dat was voordat RP-commandant **Ben Schmidt** daar de misdaad te lijf ging.

Oud-rechercheur **Appie Baantjer** schoot uit zijn slof met *'De Cock en moord eerste klas'* (1989), ,,een voor een Baantjer sterke, Christie-achtige plot. Ook in dit boek is het weer vaste prik dat Baantjer door zijn commissaris de kamer uitgestuurd wordt.''

Grijpstra & De Gier, gespeeld door de filmacteurs Rijk de Gooijer en Rutger Hauwer.

De Belgische thriller-auteur **Jef Geeraerts** werd voor zijn laatste boek *'De zaak-Alzheimer'* bekroond met *'De gouden strop'* van het *Genootschap van Nederlandse Misdaadauteurs.* Aan te bevelen ,,vanwege de pijnlijk schitterende concurrentie tussen de Belgische politiediensten.'' Actueel dus.

VHPA

DE CLUB van politiesterren VHPA — anno 1902 — heeft twee nieuwe hoofdbestuursleden uit het korps RP gekozen: **Kees van Dijk** en **Johan Goos.** Eerstgenoemde is 2e man Dienst Luchtvaart op Schiphol en in hockeykringen bekend als manager en speler van het veteranen politie elftal, dat overal in het land — op uitnodiging — optreedt.

Goos is officier Justitiële Dienst in Nijmegen en ondanks zijn leeftijd (42) al ruim 25 jaar bij het korps RP.

CS Apeldoorn

ÉÉN DING is zeker: de Algemene Inspectie, die voortaan Centrale Staf (CS) heet, moet uit Voorburg vertrekken. In de werkgroep Verhuizing hebben ook mensen van de Personeelsvoorziening (Utrecht) en het CIOV (Apeldoorn) zitting, want deze diensten moeten meeverhuizen naar de nieuwe bestemming. Waar?

Voorlichter **Ap Folgerts** ontzenuwt in Al's *Intercom* de drie hardnekkigste geruchten. Het wordt niet Leiderdorp (samen met district Den Haag), ook niet Zeist (samen met district Utrecht) en evenmin Gouda, waar gebouwen leeg staan.

Geen woord over Apeldoorn (Journaal febr.). Dus toch maar even bellen?

Ossewa

ORIGINALITEIT kan hem niet worden ontzegd. Naast zijn politiewerk actief voor de politiek (PvdA), kerkewerk en de dienst-hond (KNPV): **Hans Osseweijer,** die in 1954 de eerste GP-korpschef werd in de vroegere RP-gemeente Epe. Een kritische chef die zijn pistool inleverde ('minder wapens, betere schutters') en tien jaar geleden al voor zijn korps een auto-km-prijs van 15 cent all-in wist te bereiken door als eerste over te stappen op Volvo èn op gas, en zijn eigen gasstation te exploiteren.

Osseweijer maakte deel uit van de initiatiefgroep van korpschefs die met wijkteams en coördinatieteams experimenteerde. Hij propageerde al vroeg dat een goede leider ook een goede opvoeder of coach moet zijn.

Voor de Zeeuwse caféhouderszoon geen 'welverdiende rust' van vut of flo. Sinds vorig jaar is hij directeur van de door hemzelf op de been geholpen stichting *Politie Vormingscentrum,* bestuurd door de deelnemende GP-korpsen Apeldoorn, Epe, Harderwijk, Lelystad en N.O. Polder en de RP-districten Apeldoorn en Flevoland. Het PVC zetelt in Vaassen ('De Kroon') en heeft twee hotelde-

J.C. Osseweijer.

pendances in Epe. ,,Werk aan de winkel'', zegt Osseweijer en toont met trots zijn nieuwe studieprogram. Een breed pakket van cursussen, zelfs voor bewakingspersoneel, dierenwachters, arrestantenbewakers en stadswachten. De diensthonden blaffen, maar de 'Ossewa' trekt verder.

GRANAATJE

Nieuwe adjudantenyell: Wij dop-dop-dop doen ons best

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

'Geen tweede keer'

SOMMIGE hoogwaardigheidsbekleders kijken met jaloerse blikken naar Moskou, waar de staatsauto's van de Kremlinbazen over een speciale voorrangsstrook (de 'bonzenbaan') met zwaailicht en sirene kunnen voortrazen.

Maar Moskou heeft ook geen AVD, waar commandant **Cees Doornhein** zijn strenge oekazen uitvaardigt.

Toch komen er bij de *Verkeerscentrale* in Driebergen nog wel eens (auto)telefoontjes binnen van Vips die vinden dat hun haast groter is dan die van een ander. Soms arrogant ('Het is zeker wel goed, als mijn chauffeur wat sneller rijdt . . .'), soms overdreven vriendelijk. Maar de AVD kent geen pardon meer, zelfs niet voor een hoge Pieter of een minister van Verkeer. ,,Ik moet u dringend adviseren u aan de voorgeschreven snelheidslimiet te houden'', is het vaste commentaar en als dat niet genoeg is: ,,u weet hoe onze commandant daar over denkt.''

De chauffeurs van de minister van Justitie, **Wim Duiverman** en **André Willemsen**, houden zich de laatste tijd keurig aan de maxima, dank zij de *'cruise control'*. Maar dit voorjaar ging er iets mis. Het gebeurde op weg naar de Jaarbeurs, waar mr. **Frits Korthals Altes** moest spreken namens de premier. File bij Woerden, muurvast.

Journaliste **Margalith Kleywegt**, die bij de minister in de auto zat, beschrijft het in *Vrij Nederland:* ,,Tenslotte pakt Duiverman de mobilofoon en meldt zich bij de rijkspolitie. ,,Hier Alex 93. We rijden naar Utrecht, richting Jaarbeurs. We zijn te laat. Mogen we er langs?'' Voor dit doel ligt in de auto een blauw zwaailicht, dat kan desgewenst op het dak worden gezet. De stem aan de andere kant klinkt zeer onvriendelijk. ,,U krijgt van mij géén toestemming. Hoe u het oplost, moet u zelf weten.'' Stilte. De ruiten beslaan. Na een paar minuten vraagt Duiverman of hij het nog een keer zal vragen. De minister gedecideerd: ,,Nee, dat doen we geen tweede keer'' . . .

Ze komen een half uur te laat. Na afloop, terug in de auto, is Korthals Altes diep verontwaardigd. Kleijwegt: ,,De generaal van de rijkspolitie blijkt ook in de file te hebben gestaan. Hij zette wèl het zwaailicht op. Hoorde de oproep van Duiverman, maar voelde zich niet geroepen in te grijpen. Altes: 'Daar is hij nog niet van af'.

Een week later valt het kabinet. De demissionaire minister besluit toch maar naar de Antillen te gaan voor een bezoek dat al lang gepland was. De VN-journaliste: ,,Chauffeur André Willemsen gaat naar de rijkspolitie. Stickers halen voor op de koffers. De Nederlandse vlag erop en het embleem van de rijkspolitie. Zo komen ze sneller door de controle, meende mr. **Joris Demmink**, de vroegere D.G.''

Met stip

NIEUW in onze Pol-Pop-Poll: **Tineke Broersma**, de nieuwste aanwinst van AVD's Verkeerscentrale (zie Journaal-mei) en **Emile Kolthoff** van het RP-district Den Haag die in de afgelopen maanden in de publiciteit protesteerde tegen de Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika. Postbankdirecteur **Piet van der Molen** is een oude bekende: de oud-AVD'er en ex-korpschef van Hilversum werd namens de KNWU benoemd in het bestuur van het Ned. Olympisch Comité.

Peter Dillen (r.), zijn vrouw Gaby en (met krullen) Anne Geelof.

Dillenburg

WOORDVOERDER **Peter Dillen** van GP Apeldoorn en zijn vrouw **Gaby** vierden hun zilveren bruiloft en daar lieten zijn collega-voorlichters **Klaas Wilting** (GP Amsterdam) en **Anne Geelof** (AI-RP) zelfs de *big match* Nederland-Duitsland in het Feijenoordstadion voor schieten.

Op de foto Geelof (links) en het bruidspaar tijdens de receptie op de 'Dillenburg', zoals het motel in Ugchelen voor de gelegenheid was herdoopt. Een moment voor sterke verhalen uit vroeger jaren, toen de Telegraaf-journalist Anne Geelof en de Brabantse radioreporter Peter Dillen op nieuwsjacht waren.

Getapt

DE STEVIGE kroegbaas Kees van café *D'n Engel* in Son en Breugel zou best een politieman kunnen zijn. Was-ie ook, vier maanden geleden nog: RP-collega in hetzelfde dorp bij Eindhoven. **Kees Engel** pakte graag een pilsje, maar liever nog wilde hij achter de tap. Ze hadden al jaren plannen. Na ruim tien jaar politiedienst begon Kees aan een horecacursus bij Bavaria en vorig jaar had hij het diploma op zak. In februari j.l. kon hij — met behulp van de brouwerij — het café op de Markt betrekken, dat meteen D'n Engel werd gedoopt. Met Pasen was het terras klaar. Nu nog een 'klein buffet' en op langere termijn een zaal voor 400 personen. ,,Het moet lukken'', zegt Engel, ,,want de terugkeerregeling ('Opzij van de loopbaan') geldt voor hem niet'', vertelde hij aan collega Inge Valk.

GRANAATJE

De ongelukkige leeftijdsopbouw van mr. Jeep-Ui-Stytje

RPm's POL-POP-POLL

De bekendste politiemensen in Nederland.

1 mei 1989	1 juni 1989
1. Klaas Wilting	1. Klaas Wilting
2. Rob Hessing	2. Gert Koffeman
3. Gert Koffeman	3. Rob Hessing
4. Leen van de Linden	4. Eric Nordholt
5. Anneke Visser	5. Leen van de Linden
6. Hans Stoop	6. Appie Baantjer
7. Appie Baantjer	7. Emile Kolthoff (•)
8. Geert Ketellapper	8. Piet van der Molen
9. IJsbrand de Jong	9. Rob van Rees
10. Rob van Rees	10. Tineke Broersma (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

30e jaargang / juni/juli 1989 / nr. 10-11

Zaken zijn Zaken

Security '89

Van 19 tot 22 september a.s. wordt in de Jaarbeurs te Utrecht voor de negende keer de *Security beveiligingsbeurs* gehouden. Dit jaar worden meer dan 16.000 bezoekers uit kringen van bewaking, beveiliging, risico-beheersing en preventie verwacht. De vraag naar diensten en produkten komt globaal voor 60% voor rekening van het bedrijfsleven, voor 30% van de overheid en voor 10% uit de groeiende particuliere markt.
Op de Security '89 wordt een scala van beveiligingsapparatuur getoond. Van eenvoudig hang- en sluitwerk tot computergestuurde systemen voor brand- en inbraakdetectie en beveiligingssystemen voor kantoren en fabrieken. Ook komt apparatuur voor de particuliere woning aan bod.
Het aantal deelnemende bedrijven schommelt de laatste jaren rond de 250. Zij zijn afkomstig uit 25 landen. De vraag naar expositieruimte groeit. In september zal die ongeveer 12.000 m² bedragen.
Het expositieprogramma omvat:

- Adviesbureaus voor beveiliging.
- Apparatuur voor detectie en melding van brand, rook en gas.
- Beveiliging tegen industriële spionage.
- Beveiligingsuitrusting, dienst- en beveiligingskleding.
- Bewakings- en alarminstallaties.
- Brand- en calamiteitenbeveiliging.
- Computer software beveiliging.
- Dienstverlening op het gebied van geldtransport, bewaking, controle.
- Gecomputeriseerde beveiligingssystemen.
- Inbraak-, diefstal- en overvalbeveiliging en preventie.
- Mechanische beveiliging.
- Misdaadbeveiliging.
- Sociale alarmsystemen.
- Transportbeveiliging, speciale voertuigen.
- Voorlichting en vakliteratuur.

Tijdens de beursdagen worden twee internationale seminars georganiseerd. De onderwerpen zijn 'Beveiliging, niet alleen een overheidstaak' en 'Samenwerking en standaardisatie'.
De openingstijden zijn van 10.00 tot 17.00 uur (op 22/9 van 10.00 tot 18.00 uur).
De toegangsprijs is *f* 12,50.

Mobilofoonnet Rijkspolitie

Willem van Rijn Communicatie- en Industrietechniek bv heeft opdracht gekregen voor de levering van een nieuw landelijk mobilofoonnet van de rijkspolitie. Het net dat mobilofoonverbindingen van en naar de voertuigen en naar de meldkamer in Driebergen leidt, wordt begin 1990 in bedrijf genomen.

'Particulier beveiligingswerk vraagt strenge regels'

Het publieke karakter van het werk van particuliere beveiligingsondernemingen vraagt strenge regels, kwaliteitseisen en supervisie van de overheid. Er is nieuwe wetgeving nodig voor een verdere kwaliteitsverbetering. In de nieuwe wet moet aan de volgende punten aandacht worden besteed:

- politie-toezicht op de publieke taakuitoefening door particuliere beveiligingsondernemingen.
- geïntegreerde opleidingen, waarbij het leerlingstelsel een rol speelt.
- instelling van een klachtenregeling voor het functioneren en optreden van particuliere beveiligingsondernemingen.
- minder uiterlijke gelijkenis met de politie.
- bescherming van de titel 'beveiligingsonderneming'; als een soort keurmerk voor de branche.

Dit bepleitte mr. B. Staal, algemeen directeur van *Randon Beveiliging*, op 26 april op een congres over 'Surveillance.

Behoefte aan preventie

Volgens mr. Staal ligt er een belangrijke uitdaging voor particuliere beveiligingsondernemingen, gezien de toenemende behoefte aan preventie.
Hij verzette zich fel tegen de gedachte dat beveiligingsondernemingen niet gebaat zouden zijn bij een vermindering van de criminaliteit. ,,Preventie-maatregelen die effect hebben, zullen juist worden gehandhaafd'', aldus mr. Staal. Ook de bewering, dat het werk van beveiligingsondernemingen de criminaliteit alleen maar verplaatst, noemde hij onzin. ,,Het opwerpen van barrières leidt wel degelijk tot een afname'', zo zei hij.
Volgens mr. Staal is er een toenemende behoefte aan surveillance door de verminderde sociale controle en de toegenomen inbreuken op veiligheid.

Manbewaking beter

Hij noemde het 'volstrekte onzin', dat alleen optimale burgerplicht en politie-optreden kunnen zorgen voor voldoende preventie en veiligheid.
Er is daarnaast behoefte aan toezicht door particuliere beveiligingsondernemingen.

Hij waarschuwde tegen overmatig gebruik van electronica bij preventie. ,,Het levert te weinig preventie op en versterkt het 'big brother-idee'. Daarom is fysiek toezicht vaak beter.''
Wat de preventie betreft, bepleitte hij een betere samenwerking tussen politie en particuliere beveiligingssector. De politie moet vooral surveilleren waar inbreuken op de rechtsorde een reëel gevaar vormen. De particuliere beveiligingsondernemingen richten zich vooral op plaatsen waar óf de aanwezigheid van publiek, óf de onbeschermde situatie, vragen om preventie. ,,Daarbij horen ook de publieke locaties waar veel mensen zijn, zoals winkelcentra. Daarom is bij uitstek surveillance het raakvlak tussen politie en particuliere beveiligingsondernemingen'', aldus mr. Staal.

Stadswachten

Tenslotte pleitte mr. Staal ervoor, dat de politie ook bepaalde surveillance-taken aan de particuliere beveiligingsondernemingen uitbesteedt. ,,De politie kan zich dan beter concentreren op haar primaire taak. Dat is veel goedkoper. In het politie-apparaat heeft men voor één 24 uurs-plek 7 mensen nodig, terwijl een particuliere beveiligingsonderneming in staat is, zo'n plek met 4 mensen te bezetten.'' In dit verband noemde hij ook het opkomende idee van stadswachten. Zichtbaar toezicht, bijvoorbeeld door stadswachten, kan een belangrijke bijdrage leveren aan het veiligheidsgevoel van mensen en dus aan hun welzijn.
Hij waarschuwde tegen de opzet van projecten, waar de continuïteit niet gewaarborgd is. Daarom pleitte hij voor het opzetten van experimenten, waarin ook de particuliere beveiligingsondernemingen een rol spelen. Ook in zo'n opzet kunnen langdurig werklozen worden ingeschakeld.
(Persbericht: Randon Beveiliging)

Groene batterijen

De Engelse batterijenfabriek *Berec* meldt vooruitgang bij de produktie van 'groene' batterijen. Vanaf februari van dit jaar is de Berec Silver Seal-serie zowel kwik- als cadmiumvrij beschikbaar.
Ook de Berec Power-series zijn zonder het zware metaal cadmium verkrijgbaar.
(Persbericht: Ecron Nederland bv)

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- Misdaad loont!
  Handel in Veiligheid
- Hoe een Telegraafjournalist politienieuws vergaarde
- Groepscommandant doorgelicht

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

RPmagazine

Maandblad van het
korps Rijkspolitie

30e JAARGANG / NR. 12
AUGUSTUS 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.)
Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft
(landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg
(algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch
(tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg
(algemene inspectie)

L. Scheuer-Irion
(CIOV, Apeldoorn)

R.M. Schnitker, Schiphol
(dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.),
Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en
ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN
BRINK
LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

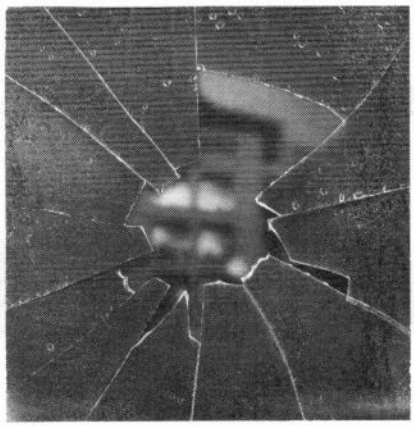

Omslagfoto:
Nederland voelt zich bedreigd.
(Foto: DETEC-groep)

Handel in Veiligheid

Met de opmerking dat ons land inmiddels bij de onveiligste naties van West-Europa behoort, heeft dr. J.J.M. van Dijk, hoofd van de (nieuwe) Directie Criminaliteitspreventie bij het ministerie van Justitie de toon gezet voor de discussie over de criminaliteit. De meeste neuzen staan nu in dezelfde richting. Dat komt goed uit voor de handelaars in veiligheid. 6

Piet Grootendorst 35 jaar bij de Telegraaf:
Een 'routier' die over lijken ging 10

WODC-Onderzoek (3):
Commandant in een glazen huis 12

Info Intern

Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

RPersonalia 21

Inhoud RP-magazine **jaargang 1988/89** 23

RP-puzzel 27

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 28

Zaken zijn zaken 30

WWW.RUMPOLITIE.ORG

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Prof. Wiegman:
'Slechte voorlichting versterkt angstgevoelens'

Misdaad loont

Door Bert Huizing

De inhoud van de brochure stelt ons gerust: *03.17 uur. De inbreker heeft het raam aan de achterzijde van het pand geforceerd en is op zoek naar waardevolle zaken. 03.28 uur. Politie is al ter plaatse om de inbreker op heterdaad te betrappen.*
Voorwaarde voor dit snelle politieoptreden is wel, dat het bedrijf waar de boef heeft toegeslagen een infra-roodmelder van het merk uit de prospectus heeft laten monteren. Die geeft het stil-alarm door.
Nederlanders voelen zich bedreigd door de criminaliteit. Zij hebben twee miljard gulden over voor meer veiligheid, aangemoedigd door politiek en overheid speelt de handel daar listig op in. Misdaad loont!

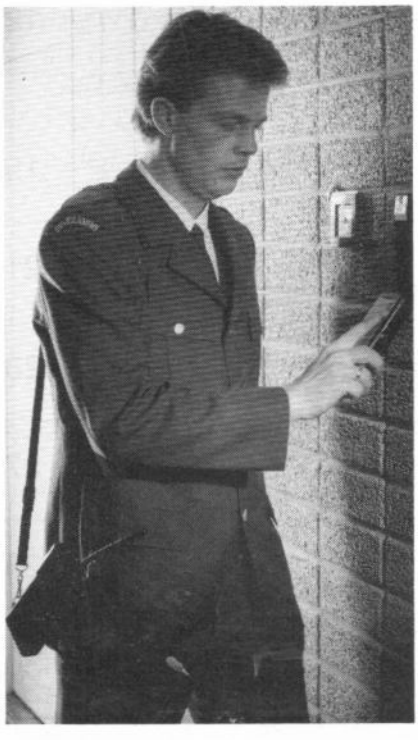

Zorg voor have en goed.
(Foto: Randon)

De gevoelens van angst voor criminaliteit zijn niet grijpbaar'', concludeert prof. dr. O. Wiegman, hoogleraar psychologie van de Universiteit Twente. ,,Er is geen directe koppeling tussen angst en misdaad als zodanig. Minder criminaliteit betekent niet dat ook de angst afneemt.''
Wiegman deed zijn relativerende uitspraken onlangs in Noordwijkerhout, toen de Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties (VPB) haar 50-jarig bestaan vierde.

Angst en vrees

Wiegman verwees naar het gegeven dat de mensen die het meeste risico lopen slachtoffer te worden van een misdrijf (jonge mannen van 20-25 jaar) het minste bang zijn. ,,Toenemende angst heeft tot gevolg dat mensen geen aangifte meer doen, niet ingrijpen als zij zien dat iemand aangevallen wordt. Zij trekken zich terug. De sociale controle valt weg.'' Het zijn potentiële klanten voor de beveiligingsindustrie.
Hoe ontstaat de vrees dat hem of haar iets zal overkomen?
Prof. Wiegman verwijst naar de rol van de publiciteit: ,,Goede voorlichting heeft als effect dat de angst afneemt. Vertel de mensen hoe criminaliteit is te voorkomen. Zeg hen dat ze in hun huis goede sloten moeten aanbrengen, leer hen hoe te reageren op aanvallen, etc. Maar roep niet steeds dat er zoveel criminaliteit is. Dat noem ik slechte voorlichting. Het werkt de angst voor misse daden juist in de hand.''
Tevoren had dr. J.J.M. van Dijk, voormalig hoofd van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het ministerie van Justitie (en sinds enkele maanden hoofd van de nieuwe Directie Criminaliteitspreventie bij hetzelfde departement). Nederland tot 'één van de onveiligste landen van Europa' verklaard: ,,In 1988 is de door de politie geregistreerde criminaliteit gestegen

WWW.RUGPOLITIE.COM

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Meldkamer bewakingsdienst. (Foto: Randon)

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

met 5%. Nederland is zich nog steeds niet bewust van de ernst van de criminaliteit. In de verkiezingsprogramma's dreigt het probleem opnieuw weinig aandacht te krijgen.''
Van Dijk's woorden zijn bij het justitiëel/industriëel complex gretig ontvangen: ,,Nu hoor je het eens van iemand die het kan weten.'' De verschillende politieke partijen kunnen — met de verkiezingen in zicht — niet meer om het onderwerp heen.

Have en goed

Mr. F. Korthals Altes, inmiddels demissionair minister van Justitie, verwacht een verdere groei van de particuliere beveiligingssector:
,,De gedachte dat we in de eerste plaats zelf moeten waken voor onze 'have en goed' is nog niet geheel bij bedrijven en bij burgers doorgedrongen. Er wordt nog te weinig gedaan aan functioneel toezicht.''
Hij pleit voor meer samenwerking tussen politie en de particuliere bedrijven. Hij verwacht dat de politie daardoor meer tijd zal hebben voor haar eigenlijke taken: ,,De politie moet zorgen voor de openbare orde en veiligheid op de openbare weg en voor de opsporing van strafbare feiten. Particuliere beveiligingsbedrijven zijn er om criminaliteit te voorkómen.''
Korthals Altes is er voor om de politieopleidingen open te stellen voor beveiligers. Hij noemt het (in een publicatie van *Randon Beveiliging*) onjuist wanneer de politie haar werkzaamheden zou uitbreiden naar gebieden die niet tot de hare behoren. Hij spreekt zich niet direct uit over initiatieven als in Enschede, waar beveiligers onder de hoede van de politie, industrieterreinen bewaken: ,,Als beheerder van de rijkspolitie zie ik mij dit soort dingen nog niet doen.''
Een initiatief als dat van de stadswachten noemt hij een 'prima zaak': ,,Als de gemeente hiervoor geld ter beschikking stelt vind ik dat goed. Maar ik vind wel dat de gezamenlijke winkeliers in een winkelcentrum deze vorm van beveiliging zelf moeten betalen.''

Burger en ondernemer

,,Mensen die van mening zijn dat de bescherming van de politie onvoldoende is, moeten zelf maatregelen nemen'', zegt de heer B. Boer, voorzitter van de VPB. ,,De reguliere politie zal niet in staat zijn de toenemende criminaliteit te stoppen. Er zal dus moeten worden samengewerkt met particuliere beveiligingsbedrijven. Op die manier moet de burger en de ondernemer *bevrijd* worden van hun gevoelens van onveiligheid.''
Volgens dr. E.C. Wessels, directeur van

Winkel

De politie heeft in 1988 meer dan 1.1 miljoen criminele zaken geregistreerd, volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. ,,Daarmee is een hoger criminaliteitsniveau bereikt dan in Duitsland, Frankrijk, Engeland en België. Nederland is de afgelopen 20 jaar van één van de veiligste landen van Europa, tot één van de onveiligste geworden'', zo houdt dr. J.J.M. van Dijk van het ministerie van Justitie ons via de media voor. Maar hij vergist zich.
Nederland telt minder politieagenten, officieren van justitie en rechters per 100.000 inwoners dan de ons omringende landen. We mogen veronderstellen dat er met het verhogen van het aantal dienders en vertegenwoordigers van de magistratuur meer criminaliteit aan de oppervlakte komt. Er zijn in ons land naar verhouding aanzienlijk minder gevangenischellen en er zijn ook minder particuliere beveiligers.
Dat alles in ogenschouw genomen moet Nederland in West-Europa al lang hoog aan de top van de criminaliteit staan. Maar het hoofd van de nieuwe Directie Criminaliteitspreventie kent zijn plaats. Hij hoeft niet meteen het onderste uit de kan. Hij weet toch wel klanten in zijn nieuwe winkel te lokken. *(AH)*

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

'Meer samenwerking'. *(Foto: Dienst Luchtvaart RP)*

'het TBBS-schadebureau zit Nederland met zijn criminaliteit 'op Europees niveau, maar de stormachtige stijging is er uit'. Hij achtte die stilstand vooral een verdienste van het werk van de beveiligingsindustrie. Dr. Wessels memoreerde dat de kosten van de criminaliteit voor de gemeenschap in het jaar 1985/86 'niet minder dan *f* 35 miljard' hadden bedragen. Zonder erbij te vertellen dat in deze schadepost bijvoorbeeld ook de investeringen van handel en industrie ter voorkoming van misdrijven waren opgenomen.

De heer Chr. Berger, voorzitter van het overkoepelend orgaan van beveiligingsorganisaties Febened, verwacht dat binnen tien jaar elk bedrijf en elk woonhuis waarin zich iets van waarde bevindt, behalve goede mechanische beveiliging ook een electronisch inbraakdetectiesysteem heeft. Tot nu toe heeft de Nederlandse beveiligingsindustrie een omzet gemaakt van 200 miljoen gulden aan detectie-apparatuur, centrales, gesloten tv-circuits, winkelbeveiliging, terreinbewaking, sociale alarmering, branddetectie en toegangscontrole.

Er vinden per jaar 77.500 ongewenste alarmeringen plaats. In meer dan de helft van die gevallen wijt de industrie het mankeren aan bedieningsfouten en het ontbreken van een op de geplaatste installatie afgestemde organisatie, in 17½% van het aantal gemelde valse alarmen aan technische fouten en bij 20% aan instelfouten. Gemiddeld besteedt de politie 45 minuten aan een alarm, d.w.z. 1½ manuur van honderdvijftig gulden. Een schadepost voor de politie als gevolg. De valse meldingen kosten de politie dus circa 17,5 miljoen gulden.

Korthals Altes merkt in *Randon Data* op er weinig moeite mee te hebben als de politie zich zou laten betalen voor dit loos alarm, hoewel hij 'in principe' geen voorstander is van vergoeding voor politiediensten. ,,Maar mag een bedrijf dat een grote, winstgevende manifestatie op touw zet, waarvoor extra politie-inzet nodig is, verwachten dat de overheid alle kosten betaalt?''

■

Preventie. *(Foto: Securitas)*

Een markt van f 2 miljard

Van 19 tot 22 september a.s. wordt in de Julianahal en de Margriethal van het Jaarbeurscomplex in Utrecht voor de negende maal de internationale beveiligingsbeurs Security georganiseerd.

De tentoonstelling staat deze keer vrijwel geheel in het teken van toeters en bellen, — de techniek dus. De particuliere bewakingsbedrijven — twee jaar geleden zo uitdrukkelijk aanwezig — laten het deze keer afweten. De kosten van de stand, de inzet van personeel en de *f* 154,— (excl. BTW) per m² voor een standplaats, wegen voor die bedrijven kennelijk niet op tegen wat zakendoen daar oplevert. Aanspreekpunt voor die sector op de tentoonstelling is de Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties (VPB).

De organisatoren spreken van een *vakbeurs* waar bouw- en installatiebedrijven, handel, industrie en overheid zich op de hoogte kunnen stellen van de ontwikkelingen op het gebied van de beveiliging. Evenals de schadeverzekeringsmaatschappijen en de bedrijven en instellingen die tot de potentiële afnemers van de beveiliging behoren. Maar ook de particulier uit louter nieuwsgierigheid of de vertegenwoordiger van het dievengilde die op de hoogte wil blijven van de nieuwste technische snufjes op zijn vakgebied, kan er voor *f* 12,50 terecht.

Op de beurs zullen meer dan 250 exposanten uit 14 landen hun hoogstandjes demonstreren. Zijn vertegenwoordigen zo'n 600 bedrijven. Men verwacht ongeveer 17.000 belangstellenden.

De totale Nederlandse beveiligingsmarkt kan worden geraamd op *f* 2 miljard. De dienstverlening omvat een marktaandeel van *f* 1,6 miljard; de overige *f* 400 miljoen komen terecht bij produktie, handel en installatie. In Nederland heeft men tussen de *f* 40 tot *f* 80 miljoen over voor inbraak- en overvalbeveiliging. Aan hang- en sluitwerk wordt *f* 45 miljoen uitgegeven en aan brandkasten en kluizen ca. *f* 50 miljoen.

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Een routier die over lijken ging

door Koen Aartsma

Telegraafjournalist Piet Grootendorst begon zijn carrière als clandestien lijkenbezorger van de Rijkspolitie in Diemen. Het leverde hem heel wat primeurs op.
Vorige maand was hij 35 jaar in vaste dienst bij het populaire ochtendblad, als redacteur Verkeer en Toerisme.
Maar altijd speelde de Algemene Verkeersdienst daar een rol bij.

„Ja, eigenlijk ben ik mijn carrière begonnen bij de Rijkspolitie. Als lijkenbezorger, in mijn kleine Fiatje. Dat kwam zo. Ik wilde routier worden, internationaal chauffeur op zo'n grote truck.
Toen de oorlog afgelopen was, was ik veertien en had ik in Duivendrecht net twee jaar Mulo achter de rug. Ik deed het niet best op school en had er ook helemaal geen zin in. Mijn vader was daar gemakkelijk in. Hij stapte naar de oude Piet Saan van het transportbedrijf: kun je wat met die jongen van mij. Laat-ie maar komen, zei Saan en zo zat ik als 14-jarige jongen al op een verhuiswagen. Helemaal naar Berlijn en naar Praag. Een jaar lang.
Toen moest ik aan de slag bij Frits Saan, een broer van de baas. Die had een bodedienst Amsterdam - Diemen - Duivendrecht. Een moeilijke man, die altijd problemen had met zijn hulpjes. Nou, ik kon wèl met hem overweg. Na een jaartje werd Frits ziek en heb ik het een tijd in mijn eentje gedaan. Maar ik had toen natuurlijk nog geen rijbewijs; dan kreeg ik een echte chauffeur mee. Dat heb ik een jaar of drie gedaan. Je had toen veel remboursementen. Dan moest je meteen geld beuren bij de klanten. Vaak enorme bedragen op een dag. Soms had ik wel eens een ton op zak.
Toen ik 18 werd, haalde ik meteen mijn rijbewijs. Ik had het autorijden al geleerd door het verzetten van auto's op het bedrijfsterrein. Op zaterdagen — na het auto's wassen — kreeg ik bovendien altijd een uurtje les van een oudere collega, in een Citroën. Dat was een wat vreemd vehikel met een opgezet laadvloertje, waardoor de auto van achteren breder was dan van voren. Daar ben ik ook mee afgereden.
Maar door dat vreemde model liep ik bij het achteruit insteken een deuk op in een portier. Baas Piet Saan kwam eraan te pas om de zaak rond te praten. Ik wachtte buiten. Plotseling komt hij naar buiten en springt in de auto. „Rijden!" riep hij, „wij betalen de deur en jij bent geslaagd."
Ik wilde internationaal chauffeur worden, maar dat lukte niet erg. Toen ik werkloos in Diemen rondstapte, vroeg de directeur van de Diemer Courant mij, of ik boodschappen voor hem wilde doen. Dat werd eerst loodzetsel bezorgen, later helpen bij de advertentieacquisitie en toen mocht ik wel eens een verslagje maken van een Rode Kruisavond of zo.
Na twee jaar ervaring bij de Diemer Courant, kreeg ik contact met de Telegraaf, die in 1948 voor het eerst na de oorlog weer mocht verschijnen. Ze zochten overal correspondenten en ze wilden het met mij in Diemen wel eens proberen.

Fiatje

Ik woonde in Duivendrecht en had toen al goede relaties met de rijkspolitie van de groep Diemen. Met de commandant, adjudant Bouman had ik een deal gemaakt. Want ze zaten daar met een zwaar probleem. Er gebeurden nogal eens verkeersongevallen. Waren er gewonden, dan belden ze de GG & GD van Amsterdam, die dan een ambulance stuurde. Maar soms waren er ook doden en dan kwam de GG & GD niet. Daar werd eerst wat mee gesjoemeld, omdat de politie zo'n lijk kwijt moest. Dan belden ze voor een 'zwaar gewonde' die dan later 'op weg naar het ziekenhuis was overleden'. Maar daar trapten de GG & GD niet meer in. Dus moest de rijkspolitie zelf haar verkeersdoden naar het lijkenhuis in Diemen transporteren.
Dat was niet eenvoudig, want de gemeente Diemen had zo vlak na de oorlog alleen maar een vuilnisauto. Toen ze daar een lijk mee vervoerden, barstte de kritiek los.
De politie had alleen maar een motor met zijspan en dat bleek ook niet het ideale vervoermiddel voor een overledene.
Nu had ik in die tijd een oud Fiatje 600. Dat bracht adjudant Bouman op een idee. Hij vroeg mij: kun jij ons niet uit de brand helpen? Dat wilde ik wel, want ik had de politie nodig voor mijn krantenieuws. We spraken af dat de adjudant mij zou bellen als er weer een dodelijk slachtoffer was. Ik kreeg een vergunning om met mijn Fiatje over het (verboden) weggetje van Duivendrecht naar Diemen te rijden en dan de mand met het lijk van het politiebureau af te halen en vervolgens naar het lijkenhuis te vervoeren. Dat heb ik een jaar of zes gedaan, tot ieders tevredenheid.
Ik had daar voordeel van, want Diemen was een goede nieuwsbron. Er gebeurden niet alleen veel ongevallen, maar het was in die tijd ook een centraal punt van de Amsterdamse criminaliteit. Daar gebeurde veel. Ik heb er heel wat primeurs weggesleept.
Ik kwam daar ook in contact met verkeersofficier Erik Gerritsen (de latere Luva-commandant, reeds overleden, - red.) die bij de Amsterdamse DC Van Steenis zat. Die Van Steenis was een merkwaardige kerel. Ik herinner me dat er eens een busstaking bij Muiden was uitgebroken. De mensen probeerden toen natuurlijk bij de bushaltes te gaan liften maar dat was verboden. Ik kreeg toen een tip dat er een ijverige wachtmeester was die al die lifters had opgeschreven. Ik belde daar Van Steenis over op. Laat maar gaan, zei hij. Ik zal die ijverige politieman al die processenverbaal laten uitwerken en ze dan niet honoreren.
Mijn primeurs werden op de Telegraafredactie opgemerkt door chef Pinkhof,

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

de man van de legendarische cabaretière Heintje Davids. Hij haalde mij naar Amsterdam. Op 1 mei 1954 kwam ik daar in vaste dienst. Maar mijn nieuws haalde ik vooral van de weg en uit het verkeer, want in mijn hart was ik altijd een routier gebleven.

Radiojournaal

Dank zij mijn mobilofoon in de auto kon ik ook direct nieuws leveren aan de radio. Dat begon met 'Vandaag'-Radiokrant voor Nederland, van de NCRV. Toen Jan de Visser naar Avro's Radiojournaal overstapte om daar chef te worden, verhuisde ik mee.
Ik had vaak nieuws over verkeersopstoppingen. Vaste prik op zondagmiddag op verkeersplein Oudenrijn. Ik stond daar een keer met mijn mobilofoon en hoorde daar dat op de eerstvolgende dinsdag het wegdek op de Gouwebrug bij Gouda zou worden geasfalteerd. Ik heb toen aan Avro's programmaleider Tom Nieuwenhuizen — die een zwak voor het verkeer had — voorgesteld om daar de hele dinsdag te gaan staan met een reportagewagen en steeds het laatste nieuws en interviews te brengen. Dat was revolutionair in die dagen. Voor het eerst mocht je inbreken in radioprogramma's.
Het effect was merkwaardig. Er ontstonden juist weinig opstoppingen, doordat men alternatieve routes ging zoeken. Dat was de allereerste directe verkeersinformatie. Later is er een speciale verkeersinformatie bij de omroepen gekomen. Van elke omroep was er in het weekend iemand beschikbaar en er kwam een speciale studio.
Daar heb ik de eerste lessen in radiopresentatie gegeven aan mensen van de Algemene Verkeersdienst. Van Beusekom senior was de eerste. Ik heb ze allemaal gehad. Maar Rob van Rees was mijn beste leerling. Die heb ik er ook bij gehaald, toen ik voor de NOS-radio het programma 'Zoeklicht op Nederland' maakte, elke week vanaf een andere locatie. Daar zat ook altijd een man in die regionaal nieuws las. Toen we een heel programma aan de Rijkspolitie zouden wijden vanuit Lelystad, heb ik bedacht om Rob van Rees dat nieuws te laten lezen en dat ging goed. Want Rob had weken van tevoren thuis geoefend met een bandrecorder.

25.000 kaarten

Daarna kwam de televisie. Verkeersinformatie voor de NTS. De toenmalige kapitein Frackers, die onder Vogel tweede man was op de AVD, had het idee om een sticker met het nieuwe alarmnummer beschikbaar te stellen voor elke TV-kijker die een briefkaart instuurde. Men dacht een drieduizend briefkaarten te krijgen, want de kijkdichtheid was in die dagen nog niet zo groot.
Nu wilde het geval dat mijn programma werd uitgezonden in de dweilpauze van de Wereldkampioenschappen Schaatsen in Skandinavië, waar Ard Schenk grote successen boekte. Er kwamen dan ook geen drieduizend kaarten, maar 25.000! Frackers moest adspiranten van de politiescholen naar Driebergen halen om al die enveloppen te adresseren en van een sticker te voorzien. Toen had Vogel plezier . . .
Met Cees Vogel kon ik het goed vinden. We profiteerden wederzijds van elkaars mogelijkheden. Hij profiteerde van de publiciteit met onze grote oplaag van de krant en met zijn p.r. voor radio en TV. En ik had vaak nieuws.
De belangstelling bij de omroep voor verkeersinformatie is overigens wel merkwaardig. Waarom is de NOS opgehouden met verkeersinformatie? Omdat het geen 'leuk' programma is. Dat moest film worden. Ik deed het met foto's, dat vond ik de meest hanteerbare vorm. Nou, zo'n film werkte in de praktijk niet. Want als bijvoorbeeld Rijkswaterstaat van plan was te asfalteren en op vrijdag ging de asfaltmachine kapot, dan kon de film niet meer worden veranderd en moest-ie vervallen. In de fotoserie kon je wèl veranderen en aanpassen. De adviescommissie wilde voor dat doel zendtijd laten vorderen (Postbus 51) maar dat bleek niet haalbaar te zijn. CRM was daar niet toe bereid. Zo is het van de televisie verdwenen.

Piet Grootendorst (links) interviewt voor de Avroradio RP-generaal W.M. Rehorst. Op de achtergrond de toenmalige DC Nijmegen (en later A.I.) P.J. Plattel en A.I.-voorlichter A. Folgerts.

De oproepen van de ANWB-centrale in de krant was ook mijn idee.
Wij hadden het als eerste in de Telegraaf. Meer dan vijftien jaar of langer al, van juni tot december.
Mijn specialiteit blijft het uitzetten en uitzoeken van verkeersroutes voor de vakantieganger. Want ik ben altijd een 'routier' gebleven. Ik heb heel wat nieuws in de chauffeurscafé's opgedaan. Nee, dat ram je d'r niet meer uit. Ik blijf een routier diep in mijn hart. ❞

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

WODC-onderzoek (3)

Commandant in een glazen huis

Door Koen Aartsma

'Spot aan!' wordt er geroepen en genadeloos richten de onderzoekers hun schijnwerpers op de man-met-de stip in het groepsbureau.
Wilt u even op de weegschaal plaatsnemen, ja — en nu nog even diep *'in-ademen, adem inhouden en stilstaan'* voor het röntgenapparaat.
De commandant van de landgroep is nu al maanden gewogen en doorgelicht. Om te kunnen bepalen of hij nog wel voldoet aan de nieuwste eisen voor de — opgewaardeerde — managersfunctie.
Hoe aantrekkelijk is nu deze job, die altijd heeft gegolden als 'de mooiste baan bij de rijkspolitie'?

Dàt waren nog eens tijden, die jaren zeventig. Toen nagenoeg elke politieman de kans kreeg om door te klimmen tot de bovenste tree van zijn carrièreladder. Iedere RP'er had nog echt een maarschalkstaf in zijn ransel. Met het B-diploma stond je al met één been in de adjudantenlaarzen. En met het NPA-brevet op zak kon je als jong luitenant al uitrekenen in welk jaar je wellicht kolonel zou kunnen zijn.

Verzwaard

Voorlopig is de meeste aandacht gericht op de commandant van de landgroep, de sleutelfiguur tussen de basis en de baas. De commandant die tegenwoordig openlijk kritiek kan verwachten van zowel zijn directe chef als ook van zijn eigen personeel.
De functie van groepscommandant is in de laatste jaren ingrijpend verzwaard. Dat is al eerder erkend in het rapport-Bakker. De adjudant met enige zelfkritiek had dat natuurlijk al veel eerder in zijn praktijk ervaren.
Veel groepscommandanten is dat niet in de kouwe kleren gaan zitten. Eén op de negen zou zelfs meteen de politiedienst vaarwel willen zeggen en iets geheel anders beginnen, als hij die kans had. Dat is één van de conclusies uit het dezer dagen verschenen WODC-rapport over 'Werk en werkbeleving van groepscommandanten bij de Rijkspolitie'. (Wij publiceerden deze en andere conclusies reeds in RPm van oktober '88 voortijdig uit een vertrouwelijk deelrapport, waarvoor alsnog onze excuses aan de onderzoeker drs. J.L. van Emmerik, — AKA).
Andere conclusies: bijna de helft van alle groepscommandanten zegt zijn functie moeilijk te vinden. Eén op de drie bleek zelf nooit (of heel lang geleden) te zijn beoordeeld. Eén op de vier vindt dat de functie hem onvoldoende bevredigt.

Problemen

Ruim tweederde van de ondervraagde adjudanten maakt zich (soms of regelmatig) zorgen over zijn toekomst bij het korps. Eén op de vier verwacht vóór zijn zestigste te zullen opstappen: met vervroegd pensioen, afgekeurd of ontheven uit de functie (door samenvoeging van de groep of vervanging door een officier), in het gunstigste geval door verandering van functie.
Iets minder dan de helft van alle groepscommandanten heeft nogal eens problemen met zijn kolonel, meestal — vindt de adjudant — door het optreden van de districtscommandant.
Het aantal groepscommandanten dat in de ogen van de districts-staffunctionarissen 'voortreffelijk' werkt, is kleiner dan het aantal dat als 'slecht' wordt beoordeeld.
Maar ja, 'toevallig' zijn de groepscommandanten als eerste aan de beurt voor een doorlichting en dus valt het accent op de adjudant en niet op zijn d.c. en diens staf.
Ook het contact met de medewerkers op de eigen landgroep geeft bij menige commandant problemen of spanningen. Bij één op elke negen groepen vindt het eigen personeel dat zijn adjudant onder de maat blijft.
En de groepscommandant zelf? Twee van de drie zeggen dat ze zich onvoldoende toegerust vinden voor hun werk. Het ontbreekt hen aan kennis, inzicht en vaardigheden.
Over dit aspect is vorig najaar door het WODC (Van Emmerik) een interim-rapport uitgebracht. (Wij publiceerden daarover in RPm van november '88: 'Groepscommandanten weer aan de studie', - AKA). Veel groepscommandanten verklaarden behoefte te hebben aan meer opleiding, op een hoger niveau.
De adjudanten zullen dus moeten worden bijgeschoold, want — aldus de voorzitter van de begeleidingscommis-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

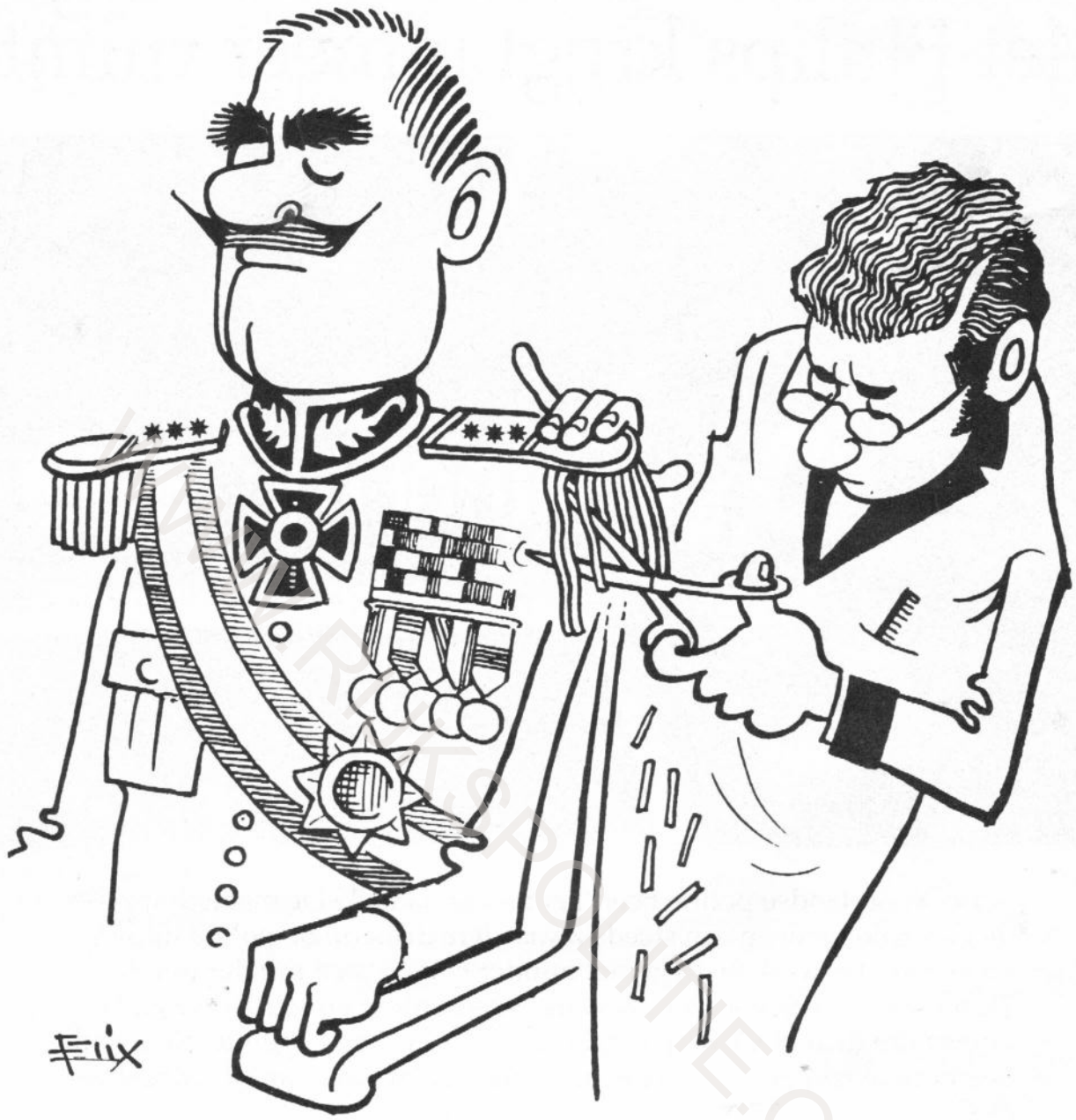

sie, kolonel B.F. Bouma (Amsterdam) — ,,de toenemende zelfregelcapaciteit, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid vragen van de groepscommandanten een manier van leiding geven en beleidsvorming die voor velen van hen anders zal zijn: meer doelgericht en minder vrijblijvend.'' Ook het eigen personeel verwacht nu meer van zijn groepscommandant.

Bouma: ,,Het huidige personeel, dat vaak beter is opgeleid en zelfbewuster is, heeft andere verwachtingen van het kader.''

Voorzitter Bouma verwees eerder naar de uitkomsten van een onderzoek dat de commissie-Lutken zou instellen naar de eventuele wenselijkheid om op grotere landgroepen een officier als groepscommandant te plaatsen.

Deze werkgroep 'Functie-eisen commandant landgroep', bestaande uit korpsleden, onder voorzitterschap van kolonel B.A. Lutken (Breda), heeft nu in haar rapportage aan de Algemeen Inspecteur enkele aanbevelingen gedaan. De eerste is, dat de functie van commandant landgroep wordt gezien als een midden management-functie.

De werkgroep schetst het profiel van deze functionaris als de drager van de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en het leidinggeven op de landgroep, voor de vertaling van het districtsbeleid en het als lid van het lokale driehoeksoverleg medeverantwoordelijk zijn voor het plaatselijke politiebeleid.

Aan deze zware baan worden de rangen van kapitein (voor groepen die maximaal 24.000 inwoners bestrijken) of van majoor (voor toekomstige groepen met 24.000-40.000 inwoners) verbonden.

De grote groepen zullen dus in de nabije toekomst — met ingang van 1 januari a.s. — worden geleid door een officier.

De zittende groepscommandanten zullen eenmalig ontheffing krijgen, onder de voorwaarde dat zij een specifieke cursus volgen die voor deze uitzonderingsgroep zal worden opgezet. De functie van commandant landgroep blijft echter een eindfunctie, dus geen tussenstation voor carrièremakende officieren.

Teruggetrokken

De groepscommandanten die hun functie willen voortzetten, zullen dus aan de studie moeten. Ambitieuze wachtmeesters kunnen alsnog op zoek gaan naar de maarschalkstaf in hun ransel. Niet iedereen zal het daarop laten aankomen. Enkelen hebben de mogelijkheid van vervroegde uittreding benut; sommige anderen aarzelen om naar de vacante functies te solliciteren of hebben zich al teruggetrokken. Datzelfde gebeurt trouwens ook in de hogere officiersrangen. Niet iedereen wil in het nieuwe glazen huis wonen.

■

WWW.POLITIEMUSEUM.NL

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Met bijdragen van:
Piet Gorissen, Jan Maring, Ramon Moeharram, Ton Muller, Stefan Worm e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

11.000 verzoeken om hulp

UTRECHT. — In 1988 zijn 10.932 slachtoffers van misdrijven geholpen door de Landelijke Organisatie voor Slachtofferhulp (LOS). Dat betekent een verdubbeling ten opzichte van 1987. Ruim 42% van de verzoeken om bijstand kwam van mensen die de dupe waren geworden van een vermogensdelict, in 28% van de gevallen was er sprake van gebruik van geweld door de dader, 12% van de personen die om hulp verzochten waren slachtoffer geworden van een sexueel delict en 10% meldde zich als gevolg van een verkeersdelict. In 54% van de gevallen zorgde de politie voor bemiddeling tussen slachtoffer en het buro voor slachtofferhulp.

Schaderegeling

De LOS, die als doel heeft de hulp aan en de positie van slachtoffers van misdrijven te bevorderen en te verbeteren telt inmiddels zeventig regionale bureaus verspreid over heel Nederland. Ze staan onder leiding van een professionele coördinator. De directe hulp wordt door vrijwilligers verleend. De LOS biedt hulp op emotioneel, practisch en juridisch gebied. Het bureau biedt zelf haar diensten aan. Een belangrijke rol daarbij speelt justitie. In april 1987 is de Circulaire Slachtofferbeleid voor politie en openbaar ministerie ingevoerd. Daarin worden de taken omschreven die politie en justitie moeten uitvoeren. Zo heeft het slachtoffer recht op informatie over wat er met zijn zaak gebeurt na de aangifte. Als hij dat wil moet hij op de hoogte worden gehouden over de ontwikkelingen daarna. Het slachtoffer moet worden gevraagd of hij schadevergoeding wenst. Politie en justitie moeten bevorderen dat er een schaderegeling tot stand komt.
De politie en het o.m. besteden inmiddels meer zorg aan de getroffene, maar de aandacht is nog voor verbetering vatbaar, concludeert het Jaarverslag 1988 van de LOS. De organisatie pleit voor een wettelijk recht van slachtoffers op informatie en zij vindt dat er meer aandacht gegeven moet worden aan schaderegelingen. Uit een onderzoek van de Katholieke Universiteit van Bra-

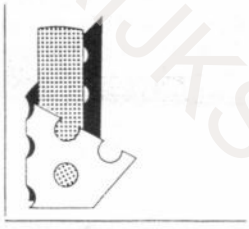

buro slachtofferhulp

bant blijkt dat de circulaire nog onvoldoende wordt nageleefd. De politie geeft in 30% van de gevallen nog steeds geen situatieschets van het slachtoffer door aan de officier van justitie. Het OM wordt verweten dat het te weinig oog heeft voor het schade-aspect van het slachtoffer. ,,Een uitdrukkelijke maatstaf voor het parket.''

Leden en donateurs

Prof. mr. M.S. Groenhuijsen, voorzitter van de LOS: ,,De politie wil best meewerken, het onderwerp leeft wel bij justitie, maar toch is het niet voor elkaar gekomen. Het is sinds de oprichting van de vereniging in 1984 heel snel gegaan. Te snel misschien voor de mensen die ermee moeten werken. met het simpelweg formuleren van voorwaarden ben je er niet. De politie moet zich de slachtofferhulp eigen maken; het parket moet het organisatorisch bij kunnen benen.''
Het ministerie van Justitie heeft kortgeleden besloten jaarlijks een bedrag van *f* 4 miljoen te reserveren voor de personeelskosten van de organisatie. Aanvullende subsidies worden inmiddels verstrekt door negenendertig provincies en gemeenten. Het lidmaatschap staat open voor iedereen.
Adres: postbus 19150,
3501 DD Utrecht,
tel. 030-340116.
Donaties zijn welkom op gironummer 383938 t.n.v. LOS, Utrecht. (AH)

Alleskunners

MIDDELBURG. — Ze kunnen nog net niet vliegen en varen. Voor de rest moeten ze bijna alles kunnen, die nieuwe terreinwagens van de groepen Valkenisse en Veere.
Net voor de zomer werden ze door *Autolease Zeeland* overgedragen. Samen met de leverancier waren de auto's beproefd. Die proeven resulteerden in een aantal aanpassingen. Er werd op de voorbumper een electrische lier gemonteerd, in de auto's kwam een andere versnellingsbak en de wagens kregen speciale banden. Uiterlijk vertonen de terreinauto's weinig verschil met de gebruikelijke OSA, zij het dat de nieuwe *Volkswagen Transporter Syncro* wat hoger op de wielen staat. De lier kan gebruikt worden om, — als de auto toch vast zou komen te zitten — zichtzelf uit het zand te trekken.
De auto is zowel geschikt voor op het strand als op de weg. De nieuwprijs van de syncro bedraagt *f* 60.000,—. Het district Zeeland heeft de auto in huur voor een bedrag van *f* 1600,— per maand. Het onderhoud is bij het huurbedrag inbegrepen. (JACM)

Voor gebruik op het strand en op de weg.
(Foto: Steef Croonen)

Vijf mille voor Greenpeace

BREDA. — Collega's van het RP-district Breda hebben op 1 en 2 juni een fietstocht van Breda naar Domburg (Walcheren), vice versa, gemaakt en daarmee een bedrag van *f* 5270,— bijeengebracht. Het geld is overgedragen aan Frans van Laarschot van het hoofdbestuur van de milieuactiegroep Greenpeace in Amsterdam.
het was voor de derde achtereenvolgende maal dat de Brabantse RP'ers een dergelijke fiets toer maakten. Deze keer zijn de renners zo vrij geweest om familie, vrienden en kennissen een bedrag voor elke verreden kilometer te vragen. Ook dit jaar waren er enkele ondernemers die middelen ter beschikking stelden om de tocht te kunnen houden.
Er waren 71 deelnemers onder wie twee vrouwen.
Er was één uitvaller: collega Zijlmans die ten val kwam. Met een gescheurde lip, twee kapotte tanden en wat schaafwonden moest hij naar het ziekenhuis in Vlissingen worden overgebracht. Na een kort verblijf daar mocht hij gelukkig weer naar huis. (SW)

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

MuseumStukken

Het leven bij de marechaussee (2):

Eervolle vermelding

Eén van de 'jannen' van toen vertelt hoe het hem rond de eeuwwisseling verging als nieuweling bij Het Wapen. Hij werd zonder opleiding op het publiek losgelaten. Zware en lange diensten doen hem achteraf verzuchten dat hij graag had gezien dat de dienst per etmaal beperkt zou zijn gebleven tot achttien(!) uur zodat hij zes uur zou kunnen rusten. En dat voor een beloning van éénguldentien per dag. Na aftrek van voeding en kledinggeld hield hij ongeveer vijfendertig cent over.
We laten hem zelf maar weer aan het woord.

(Go.)

Het Wapen der Koninklijke Marechaussee bestaat 175 jaar. Aan de oprichting van het korps wordt dit jaar door het ophalen van veel Wapenfeiten aandacht gegeven. Maar hoe beleefde een ijzervreter, een oude snorrebaard, zijn dagelijkse dienst? Onder de titel 'Uit het leven bij de marechaussee' vonden we verhalen terug die lang geleden verschenen in de Nieuwe Rotterdamsche Courant (de echte NRC dus). Oude Wapenbroeders van verschillende divisies vertelden in het begin van deze eeuw hun avonturen. De opstellen getuigen van het zonder vrees en zonder blaam verrichten van diensten. Maar het gouden randje was soms ver te zoeken . . .

. . . Zoo ging 't vroeger toe bij de marechaussée, en 'k heb het allemaal ondervonden. Menschen zonder kennis van hun taak, zonder opleiding, stonden soms voor de ernstigste gevallen. En 't was dus altijd mogelijk dat zij daarbij, volkomen te goeder trouw, verkeerd handelden. Mogelijk — en volstrekt niet door boze opzet — dat menschen, die op zoo'n wijs met de marechaussée in aanraking kwamen, in de gevangenis zijn geraakt.
Ik herhaal U immers, dat er jongens bij zijn, zoo van achter de koeien in dienst gekomen. Van examen geen sprake, want ze konden als het ware lezen noch bidden. Geenszins als regel natuurlijk, maar toch ook niet als uitzondering. Jongens die hun naam kunnen schrijven en weinig meer.
Maar gelukkig komt er verbetering in. In de periode, waaruit ik U vertelde, waren de brigadecommandanten met het onderrichten van hun manschappen belast; zoowel wat het lager onderwijs betreft als in wetskennis en militaire zaken. Maar vooral van dat onderwijs in de lagere vakken kwam uit licht te bevroeden oorzaken, weinig terecht. En daarom is de beslissing tot het stichten van een speciaal depot voor opleiding van aankomelingen bij de marechaussée zoo'n zegen voor het Wapen (1909).
Doch dan is er nòg iets, wat sedert lang om verbetering vraagt: de regeling der pensioenen. Vooral voor onze weduwen en weezen. Want sterven wij — en de dienst stelt aan onze gezondheid zware eischen — dan blijven onze gezinnen onverzorgd achter; moeten zij in veel gevallen van de publieke weldadigheid afhankelijk worden. En alleen wanneer wij gedood worden in den dienst, krijgt de weduwe van een marechaussée *f* 200, van een onderofficier *f* 250 per jaar uitgekeerd.
Toch zijn wij in onze taak, ja wel dagelijks, aan gevaren blootgesteld.
Hier een eenvoudig geval, in 't begin van mijn dienst voorgekomen in een grensbrigade op de hei, waar dus wordt gesmokkeld en gestroopt.
Vóór de menschen daar op de akkers komen, ja herhaaldelijk in de nacht, trekken de marechaussées er daar op uit. Liggen dan soms uren en uren in hinderlaag, boterham op zak, 'n appeltje of 'n peertje er bij, tot den anderen avond.
Nu waren zij in die dagen weer op surveillance langs de grens, twee aan twee in tegenovergestelde richting; maar zij ontmoetten elkander niet. De eersten komen in de kazerne terug en nauwelijks zijn ze thuis, of er komt een mestkar aangereden, met een hoop menschen op klompen er om heen. Zoo werd er een van de twee andere collega's zwaar gewond naar huis vervoerd. Hij had twee en veertig hagelkorrels in zijn lichaam!
Hoe was dat gekomen? — Zij hadden een strooper betrapt, 'm achtervolgd en de pas afgesneden naar de Belgische grens. Maar die man had in de vlakke hei zich zien inhalen, en pardoes geschoten op een der marechaussées. De getroffene was 'm nog nageloopen, had 'm gegrepen, aan zijn makker overgeleverd . . . toen viel hij neer.
Zoo kregen zij den gewonde en den dader in de kazerne. Maar wie was nu die dader? 'n Onnoozele jongen, die allen dag hun kazerne passeerde om daar achter in 't land te gaan werken en dan zelfs te bleu was om goedenmorgen te zeggen. Die had daar nu maar in koelen bloede een marechaussée neergeschoten.
Dat zijn omstandigheden, daar staat iedere marechaussée dagelijks aan bloot, en van dit bewustzijn is de zorg voor onze vrouw en kinderen natuurlijk het zwaarste.
Curiositeitshalve kunt U er nog bij vertellen, dat er voor dien getroffen kameraad natuurlijk dadelijk geneeskundige hulp werd ingeroepen, maar, dat hij de kosten daarvan . . . zelf moest betalen!
Trouwens, evenals de schade, door de hagelkorrels aangericht in zijn dienstkleeding en zijn vetlaarzen, die onbruikbaar waren geworden.
En slechts door een gunstige beschikking kreeg hij later eenige bijstand in deze uitgaven. Het departement van oorlog, immers, trok zich van de gewonde niets aan. Maar eindelijk gelukte het zijn superieuren om van justitie een gratificatie ad vijfentwintig gulden voor hem te krijgen, en een eervolle vermelding in het Politieblad!

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

Vroege vogels

GRONINGEN. — In de vroege morgen klonk aan het Julianaplein in Muntendam trompetgeschal. Joep Munneke en Henk Habing van de groep Muntendam hadden zich om kwart voor zeven voor het slaapkamerraam van hun baas Foeke Wierda en zijn betere helft laten takelen om in een muzikale omlijsting het ontbijt voor het paar te verzorgen. Omdat Wierda de politiedienst vervroegd zou verlaten.

(JM)

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Negen ton subsidie van VROM voor Rijkspolitie

DEN HAAG. — Op 15 juni j.l. heeft minister drs. Ed Nijpels van o.m. Milieubeheer een bedrag van *f* 890.500,— overgedragen aan vertegenwoordigers van de rijkspolitie.

Overijssel

Het district Overijssel krijgt daarvan *f* 320.000,—. Voor dat bedrag zal een milieucoördinator (m/v) worden aangetrokken, die adviezen op het gebied van de opsporing van milieuzaken zal geven. Van hem/haar wordt verwacht de onderzoeken practisch te ondersteunen en contacten met opsporingsambtenaren en gemeentelijke toezichthouders te onderhouden. Tijdens het project, dat tot 1 juli 1993 zal lopen, zal de handhaving van de milieuwetgeving worden bevorderd in Rijssen, Avereest en Haaksbergen. De coördinator zal vooral worden ingezet voor het geven van practische voorlichting aan landgroepen van de RP en aan de gemeentepolitie.

Dordrecht

Het district Dordrecht gaat strijken met *f* 308.000,—. Er zal een deskundige worden ingehuurd die tot taak krijgt kennis, ervaring en deskundigheid bij de politie op het gebied van de handhaving van de milieuwetgeving op peil te brengen. Deze zal in de gelegenheid worden gesteld te doen aan prioriteitsverhoging van de milieusurveillance, de samenwerking met de gemeenten moeten bevorderen en aansluiting proberen te vinden met het programma dat intensivering van de handhaving van de milieuwetgeving op Goeree-Overflakkee voor staat.
In de periode tot september 1993 zal worden bezien in hoeverre het project kan worden uitgebreid naar de andere regio's van het district. De GP-korpsen van Hellevoetsluis en Spijkenisse hebben beloofd mee te willen werken aan het project.
Het district Friesland ontvangt *f* 262.500,—. Dat geld is bedoeld voor het uitwerken van milieuprojecten op het gebied van mestwetgeving, autowrakken, illegale stortplaatsen, bestrijdingsmiddelen, geluidsoverlast, etc., het verlenen van ondersteuning en ontwikkeling van milieuplannen in Friesland, het coördineren van onderzoeken en het opzetten van een infobank voor de politie in de provincie. Voor het project — dat loopt tot juli 1992 — zal een milieucoördinator worden aangesteld.
Minister Nijpels heeft de subsidies toegekend in het kader van het *meerjarig intensiveringsprogramma handhaving chemische afvalstoffen* dat in 1984 van start is gegaan. Sindsdien heeft het ministerie van VROM vier miljoen gulden beschikbaar gesteld voor de handhaving van de milieuwetgeving. Sinds eind 1987 komt ook de politie voor subsidiëring in aanmerking.

10.000ste abonnee

De subsidies werden overhandigd tijdens een bijeenkomst die in het teken stond van het 10.000ste abonnement op het blad *Handhaving* aan de Amsterdamse politieagente Bea Rippen. Handhaving is een uitgave, bedoeld voor de handhavers van milieuwetten. Ambtenaren, bestuurders en anderen die professioneel zijn betrokken bij de handhaving van milieuwetten krijgen het blad — dat zich specifiek richt op milieuzaken en de mensen die daarbij ambts- of beroepshalve zijn betrokken — eens per twee maanden kosteloos toegestuurd. Belangstellenden kunnen zich richten tot het *Ministerie van VROM, Bureau Beheer en Distributie, Postbus 20951, 2500 EZ Den Haag.*

(AH)

Congressen

• Op 11 oktober a.s. zal in 'Orpheus' in Apeldoorn het seminar **Klantgerichte Kwaliteit bij de Politie** worden herhaald. Het onderwerp werd eerder dit jaar in Breda besproken. De belangstelling van de kant van het hoger- en middenkader was toen zo groot dat aan veel aanvragen om de bijeenkomst bij de wonen niet kon worden voldaan. De kosten bedragen *f* 395,— per deelnemer. Inlichtingen: Vermande Studiedagen, tel. 03200-22944 (tst. 245).

• België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland onderhandelen al enige jaren over de harmonisatie van wapen-, drug- en vreemdelingenwetgeving, over strafrechtelijk- en vreemdelingenbeleid en over politiële en justitiële samenwerking na de opheffing van de grenscontrole. Er zal een 2-daagse **Schengenconferentie** worden georganiseerd waarin de uitkomsten van de onderhandelingen worden besproken. De datum en plaats van de bijeenkomst zijn nog niet vastgesteld. Het congres is bedoeld voor rechters, het o.m., kamerleden, docenten aan de universiteiten en leden van politie en marechaussee. Het wordt georganiseerd door het Seminarium Van Hamel van de Universiteit van Amsterdam. Deelneming uitsluitend op uitnodiging.
Inl.: Sem. Van Hamel, Kloveniersburgwal 71, 1012 CZ Amsterdam.

Marechaussee-aktief

DEN HAAG. — op 26 juni j.l. hebben de ministers van Defensie, van Binnenlandse Zaken en van Justitie in het Defensievoorlichtingscentrum aan de Korte Houtstraat in Den Haag hun vingerafdruk geplaatst en daarmee de tentoonstelling 'Marechaussee-Aktief' voor het publiek geopend. Tot eind september kan men er ervaren op welke terreinen de marechaussee actief is. Er staat een Schipholbalie waar verteld wordt over valse paspoorten, maar waar ook informatie verstrekt kan worden over documenten voor vakantiebestemmingen. Er draait een nieuwe voorlichtingsfilm 'Koninklijke marechaussee, mensen in bedrijf'. In oktober is de tentoonstelling — uitgebreid met een historisch gedeelte — te zien in de Dominicanerkerk te Maastricht. In deze stad werd in 175 jaar de eerste marechausseebrigade uitgezet.

(AH)

Vingerafdruk van mr. F. Korthals Altes, minister van Justitie. (Foto: Peter Janssen/ Staf KMar)

WWW.RPOFFICIEEL.ORG

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Groepen velddienst verdwijnen

BOXTEL. — ,,Onze grootste zorg in de directe toekomst zal de zorg voor het milieu zijn. De politie zal haar inspanningen op het gebied van de milieutaak aanzienlijk moeten opvoeren. De problemen die op ons afkomen zijn zo groot dat niet kan worden volstaan met het inschakelen van een aantal specialistische eenheden. De organisatie van de zeven kleine groepen veldpolitie moet veranderen. Haar taak zal blijven.'' De boodschap die kolonel J.E. de Wijs van de Algemene Inspectie op de jaarlijkse themadag van de groepen veldpolitie op 15 juni j.l. in Boxtel bracht, was duidelijk. Na 34 jaar zullen de groepen verdwijnen. De drieënzestig personeelsleden zullen bij de districten terechtkomen.

Veldwerkers

De Wijs: ,,Het korps heeft voor de handhaving van de regelgeving op het gebied van het milieu en voor de opsporing van strafbare feiten op dit gebied gekozen voor de landgroep. De mankracht en kennis die nu beschikbaar is bij de veldpolitie zal uitbreiding en verdieping kunnen geven aan de activiteiten van de milieucoördinatoren. De *veldwerkers* kunnen bij acties worden ingezet op de landgroep om het milieubeleid te ondersteunen en de veldwetten te handhaven. Er komt een projectgroep waarin vertegenwoordigers van de veldpolitie zitting hebben om voorstellen te doen over de wijze waarop de rijkspolitie op een breder front een impuls kan geven aan de bescherming van ons milieu. Er moet meer gebeuren, door iedereen.''

De plaatsvervangend AI stelde voor het komend najaar een *themadag Milieu* voor alle leidinggevende functionarissen in het vooruitzicht in een poging het bewustzijn voor het milieu te vergroten, de aanpak van de problematiek te etaleren en de activiteiten binnen het korps te beïnvloeden. ,,Er zijn extra inspanningen noodzakelijk. Die zullen niet ten koste mogen gaan van de bestrijding van zware en veel voorkomende criminaliteit, van het toezicht op de maximum snelheid. Voor de uitbouw van de inspanningen op het gebied van de milieutaak zijn extra mensen en middelen noodzakelijk.''

Hij vestigde zijn hoop op de uitvoering van het Nationaal Milieu-beleidsplan. Het bedrag dat hiervoor aan de begrotingen van de politie-departementen wordt toegevoegd loopt op tot *f* 60 miljoen in 1994. ,,De capaciteit bij de politie is op dit moment volstrekt onvoldoende . . .''

(AH)

Jacht-detachementen

De groepen veldpolitie vinden hun oorsprong in een initiatief van jhr. B.W.F. de Beaufort, RP-officier en hartstochtelijk jager. In augustus 1955 werd in Hoog Soeren op de Veluwe het eerste jachtdetachement, ook wel vliegende brigade genoemd, gevestigd. Daarna volgden in 1957 detachementen in Boxtel en Zundert. Het district Utrecht kreeg in 1965 een vestiging. Later werd de post Maasbracht van de groep Boxtel een zelfstandige groep. Ongeveer tegelijkertijd werden in Ommen en in de provincie Zeeland groepen veldpolitie geformeerd. De groepen bestaan uit zowel executief politiepersoneel als burgerambtenaren met opsporingsbevoegdheid, de z.g. velddienstassistenten.

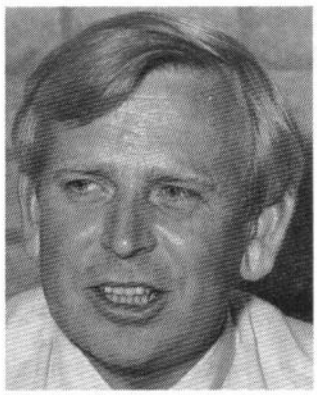

(Foto: Steef Croonen)

J.H. Haisma commandant district Overijssel

VOORBURG. — Overste J.H. Haisma (43) is per 1 juli 1989 benoemd tot commandant van het district Overijssel van de rijkspolitie. De nieuwe DC fungeerde laatstelijk als Hoofd Algemene Dienst, tevens plaatsvervangend commandant van het district Nijmegen.

(RM)

RP-Breda houdt bevolkingsonderzoek

BREDA. — Vanaf 15 september krijgen 2500 willekeurig gekozen inwoners van Gilze-Rijen, Udenhout en Berkel-Enschot een enquêteformulier in de brievenbus. De rijkspolitie in het district Breda wil nu wel eens precies weten hoe het publiek over het optreden van de politie denkt. In het onderzoek staan drie vragen centraal: Wat verwacht het publiek van de politie? Hoe wordt haar functioneren beoordeeld? Waar liggen de behoeften van het publiek?

De laatste tien jaar raken steeds meer mensen er van overtuigd dat de functie van de politie moet veranderen. De politie zou zich niet alleen meer moeten richten op het handhaven van de openbare orde, maar ook op het scheppen van condities om problemen te voorkomen. Natuurlijk moet de inbreker nog gepakt worden en de dronken automobilist bekeurd, maar voorkoming van inbraak en alcoholgebruik in het verkeer is beter. De rechtlijnige toepassing van regels maakt plaats voor het samen zoeken naar een oplossing.

De districtsleiding vindt dat het bestrijden van incidenten plaats moet maken voor aandacht voor de oorzaken van de incidenten.

De enquête wordt uitgevoerd in samenwerking met het Instituut voor Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek (IVA) van de Katholieke Universitieit van Brabant.

(SW)

Chinese toestanden

MIDDELBURG. — De dienstauto's van de groep Midden Zeeuwsch-Vlaanderen moeten wat vaker op stal. Het brandstofbudget van de groep is anders niet toereikend voor 1989. Lopen en fietsen dus. Herman Dekker had zich op de weekmarkt in Axel al de blaren gelopen. 's Middags stond er een fietspatrouille op het programma. Daartegen protesteerden zijn ledematen in alle toonaarden. Z'n collega Jack van Zuidland zorgde voor een oplossing. In een kledingzaak stond een originele degelijke Chinese riksja als decorstuk. De plaatselijke middenstander kon deze volkswagen wel een poosje missen. Als een gezeten mandarijn liet Herman zich door Axel voeren. Het winkelende publiek keek het tweetal stomverbaasd na.

(JACM)

Fietspatrouille.
(Foto: De Stem/Cor J. de Boer)

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

HKS en OPS in bedrijf:

'Over vijf jaar weinig papier meer bij politie'

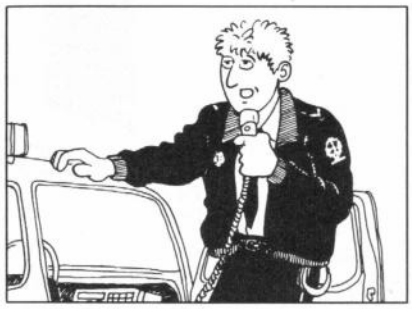

DEN HAAG. — Op 13 juni j.l. hebben de beide politieministers bij de landelijke Recherche Informatiedienst in Den Haag het Herkenningsdienstsysteem (HKS) en het Opsporingssysteem (OPS) officiëel in gebruik gesteld.

Bij de 23 kernkorpsen van de politieregio's kunnen nu gegevens over bekende daders en gepleegde strafbare feiten opgevraagd worden. De politie kan daar, bijvoorbeeld aan de hand van een signalement, nagaan of iemand als crimineel is geregistreerd. Ook is het mogelijk genummerde gestolen goederen bij de eigenaar terug te brengen. Via de Centrale

Verwijzingsindex (CVI) kan verder worden gezocht dan de eigen regio. Met deze registraties kunnen o.a. winkeldiefstallen en het rijden onder invloed centraal worden bijgehouden.
Het geautomatiseerde OPS is een landelijke gegevensverzameling met informatie over op te sporen personen en motorvoertuigen. Het systeem bevat tevens de informatie over personen die worden gezocht voor onderzoeken, veroordelingen, aanhoudingen en ontzeggingen van de rijbevoegdheid. OPS berust bij de CRI.

Resultaat

Commissaris J. Kuiper van de Amsterdamse gemeentepolitie, lid van de Stuurgroep Automatisering Politie, uitte zijn tevredenheid over de laatste versie van de software. Hij voorzag verdere ontwikkelingen bij de politie binnen vijf jaar. Indien zij de middelen en de mogelijkheden krijgt.
,,De medewerker op straat beschikt dan over mobiele terminals en kan overal in Nederland over de nodige informatie beschikken. Hij kan met één apparaat overal in het land in het verbindingsnet prikken of opbellen. Met hetzelfde instrument kan hij met zijn collega een eindje verderop overleggen, zonder afgeluisterd te worden. Papier komt weinig meer voor in ons bedrijf. Door de sterk toegenomen efficiency, effectiviteit en arbeidsproductiviteit is de discussie

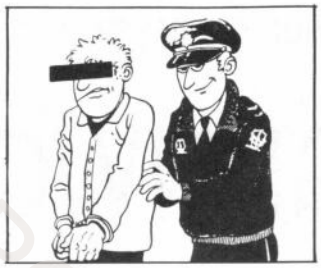

over de sterkte geluwd. Er is een 'lik op stuk-beleid' mogelijk door de politieambtenaar in staat is een compleet beeld van de verdachte te krijgen dank zij verschillende relevante databases.
De burgers vragen om effectiviteit, ook in kleine zaken. Politiemensen willen daar graag aan tegemoet komen. Laten we daarom het spel spelen om het resultaat en niet om de schoonheid van de structuur of de macht.''

(AH)

Minister mr F. Korthals Altes stelt nieuw herkeuringsdienstsysteem in gebruik. *(Foto: CRI)*

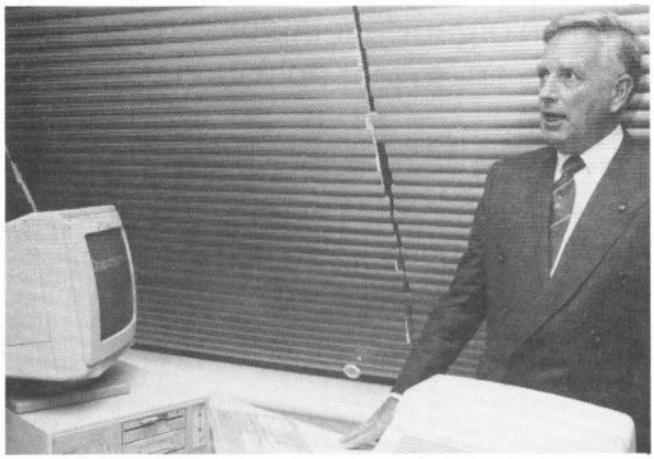

Kwartjesfonds voortaan per acceptgiro

VOORBURG. — Op 1 november van het vorig jaar was het veertig jaar geleden dat enthousiaste korpsleden het *Kwartjesfonds Rijkspolitie* oprichtten. Men deed dat met de bedoeling organisaties van alle gezindten die werkzaam zijn op het gebied van gezondheidszorg en hulpverlening, financiëel bij te staan. In veertig jaar tijd werd voor een bedrag van ruim een half miljoen voor charitatieve doeleinden bijeengebracht.
Het bestuur van het Kwartjesfonds heeft het 40-jarig bestaan niet als bijzonder feestelijk ervaren. De belangstelling ervoor is in korpskringen sterk teruggelopen, waardoor ook de opbrengsten aanzienlijk daalden. Bedroeg de jaaropbrengst in 1981 nog ruim *f* 20.000,—, in 1988 werd er nog voor slechts *f* 4200,— bijgedragen. Terwijl toch het personeelsbestand sinds de oprichting van het korps met ongeveer 40% is toegenomen.
Het bestuur heeft zich nu de vraag gesteld of het wel zinvol is om het fonds in stand te houden. Het is tot de conclusie gekomen dat getracht moet worden te een *'goede traditie met een goede naam op charitatief gebied'* voort te zetten. Het bestuur veronderstelt dat de verminderde belangstelling voor een groot deel te wijten is aan de wijze waarop de contributie wordt geïnd. De teruggloop van de recette is begonnen toen de bijdragen — een kwartje per maand — niet langer door de contactpersonen van het fonds mochten worden verzameld. Met ingang van 1 januari werd verondersteld dat de deelnemer jaarlijks de drie gulden zelf wel zou storten. Veel leden hebben dat waarschijnlijk gewoon vergeten. Anderen veronderstellen dat de contributie nog steeds wordt ingehouden. Het bestuur gaat daarom de inning van de kwartjes automatiseren. Met ingang van 1 januari 1989 kan elk korpslid jaarlijks een acceptgirokaart verwachten waarmee hij/zij de contributie kan overmaken. Het Kwartjesfonds hoopt op die manier per jaar *f* 30.000,— voor goede doelen bijeen te brengen.
Om dit in goede banen te leiden moet het dagelijks bestuur met een vertegenwoordiger per district, dienst of school worden uitgebreid. Belangstellenden die zich voor het fonds willen inzetten, kunnen contact op nemen met voorzitter W. Kagie. Hij is bereikbaar op de Algemene Inspectie.

(AH)

■

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Barends-Melchers, J.M. per 1-6-89 aangesteld als wmr. te Texel.
Bovendorp, P. wmr. I te Uitgeest per 20-5-89 geplaatst als Technisch Rechercheur te Alkmaar.
Dubbeld, M.J. wmr. I te Enkhuizen per 17-6-89 verplaatst naar Langedijk.
Herbergs, F.H.N. aangewezen als districtsrechercheur sectie Jeugdzaken en Hulpverlening en bevorderd tot owmr.
Klein, M.E.A. medew. Uitvoerende Dienst per 1-6-89 de dienst verlaten.
Kuiper-de Goede, W.J.B. medew. secretariaat per 1-6-89 de dienst verlaten.
Limbach, E. per 1-5-89 aangesteld als medew. afd. Materieel en Gebouwen te Alkmaar B/3.
Mus, J.P. per 20-5-89 aangewezen als kaderlid rayon Schagen en bevorderd tot owmr.
Nagel-Heemskerk, A. v.d. per 1-6-89 aangesteld als medew. Interne Zaken B/2 te Alkmaar.
Rasch, W.J. adj. te Egmond per 1-6-89 met VUT.
Vries, N.G.J. de per 1-6-89 aangewezen als analysator afd. Politie Informatie te Alkmaar B/7.
Westrik, C.J.F. per 20-5-89 aangewezen als kaderlid rayon Schagen.

District Amsterdam

Bakker, N.C. adm. medew. te Weesp per 1-1-89 de dienst verlaten.
Brouwer, P.R.A. wmr. I te Haarlemmerliede per 1-1-89 verplaatst naar Alkmaar (district Alkmaar).
Delft, J.L.L. parketw. te Haarlem per 1-1-89 verplaatst naar Leeuwarden (district Friesland).
Duinker-Ververs, A. per 16-2-89 aangesteld als wmr. I te Uithoorn.
Engelkes, R.T. per 1-4-89 aangesteld als wmr. te Aalsmeer.
Erve, J.W.M. van 't wmr. I te Monnickendam per 1-1-89 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Hartman, A.M. wmr. I te Uithoorn per 1-12-88 verplaatst naar AVD Driebergen.
Koningsbruggen, J. adm. medew. te Amsterdam per 1-3-89 de dienst verlaten.
Koopman, R.F. wmr. te Weesp per 1-3-89 de dienst verlaten.
Lebbing, D. adm. medew. te Wormer per 1-12-88 de dienst verlaten.
Leent, M.J. van per 1-4-89 aangesteld als wmr. te Landsmeer.
Mastenbroek, G.P.M. wmr. I te Landsmeer per 16-5-89 de dienst verlaten.
McCarthy-Hammer, M.E. per 1-3-89 aangesteld als adm. medew. te Wormer.
Meer, A.C. v.d. wmr. I te Uitgeest per 1-4-89 verplaatst naar Ouder-Amstel.
Meyer, A.M.T. wmr. I te Ouder Amstel per 1-2-89 verplaatst naar Amsterdam.
Munniksma, H. wmr. I te Diemen per 1-5-89 de dienst verlaten.
Oostdam, B. per 1-2-89 aangesteld als hoofd pers. adm. te Amsterdam.
Os-Wertwijn, J.G. van parketw. te Amsterdam per 1-1-89 de dienst verlaten.
Rensen, J.S. adm. medew. te Amsterdam per 1-1-89 de dienst verlaten.
Schoones, J.W. wmr. te Haarlemmerliede per 1-4-89 de dienst verlaten.
Terwey, R. wmr. I te Weesp per 1-1-89 de dienst verlaten.
Verstraelen, R.H.H. parketw. te Amsterdam per 1-12-88 de dienst verlaten.
Vogels-Alwart, M.G. adm. medew. te Amsterdam per 1-2-89 de dienst verlaten.
Weggemans, R.L. per 1-2-89 aangesteld als wmr. te Monnickendam.
Willemsen, K. bode/portier te Amsterdam per 1-4-89 de dienst verlaten.
Zuinig, D.M. per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Landsmeer.

District Apeldoorn

Geen opgave ontvangen.

District Breda

Cox, J.W.G. te Raamsdonk per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Deijzen, W.P.A. wmr. I te Loon op Zand per 1-4-89 de dienst verlaten.
Elst, C.J.M. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Rucphen.
Havermans-van Trijp, A.M.J. B/4 te Breda per 1-4-89 verplaatst naar Zundert.
Hompes, W.H. te Oudenbosch per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Kinderen-Kop, A.M. der per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Zevenbergen B/3.
Loo, M.J.M. van de res. wmr. te Hilvarenbeek per 1-4-89 de dienst verlaten.
Luijks, C.W.M.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oudenbosch.
Methorst-van de Wiel, L.J. per 1-4-89 aangesteld als wmr. I te Loon op Zand.
Mulders, J.P.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Loon op Zand.
Oord, D.J. van te Made en Drimmelen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Raming, M.S.H. per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Zundert B/3.
Rens, P.L.M. wmr. I te Udenhout per 1-4-89 verplaatst naar sectie Jeugdzaken en Hulpverlening te Breda.
Straathof, E.C. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Halsteren.
Veen, C. v.d. te Woensdrecht per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Vermeire, H.J. te Raamsdonk per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Vermeulen, H.B.A.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oudenbosch.
Voogd, M. per 1-4-89 aangesteld als fotograaf/laborant te Breda B/4.
Wee-Roovers, C.J.M. de per 1-4-89 aangesteld als adm. medew. te Nieuw-Ginneken B/3.

District Dordrecht

Andeweg, A. adj. te Barendrecht per 1-5-89 de dienst verlaten.
Beest, J. van per 1-5-89 aangesteld als arrestantenbewaker te Dordrecht S/3.
Boereboom-Kranendonk, E.M. per 1-5-89 aangewezen als analysator regiobureau C.I.D. te Dordrecht en bevorderd tot S/5.
Driel, A. van te Dordrecht per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Dubbelman, C.J. per 1-5-89 geplaatst bij sectie M.I.C. te Dordrecht.
Kieviet, G. adj. te Melissant per 1-5-89 verplaatst naar Middelharnis.
Kuil-Kayen, C.C. v.d. S/4 te Dordrecht per 1-5-89 de dienst verlaten.
Maaren, B.C. van S/7 te Dordrecht per 1-5-89 de dienst verlaten.
Roodkerk, J.A. te Oude Tonge per 1-5-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Soeteman, K. res. wmr. te Goedereede per 1-5-89 de dienst verlaten.
Spuijbroek, F.J. S/4 te Oud-Beijerland per 1-5-89 aangewezen als adm. medew. te Dordrecht.
Vanderstappen-Keijzer, M.P. per 1-5-89 aangewezen als rayoncdt. te Brielle en bevorderd tot owmr.
Velzen, N. van adj. te Dordrecht per 1-5-89 de dienst verlaten.
Versluis, G. te Dordrecht per 1-5-89 bevorderd tot S/8.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Baten, J.L.M. te Best per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bethlehem, C.J. te Budel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Burgers, L.A.C. te Bladel per 1-4-89 bevorderd tot B/4.
Fleerakkers, C.A.M. per 1-5-89 aangewezen als plv. groepscommandant te Bergeijk.
Neyts, H.M.J.A. wmr. I te Gemert per 1-5-89 verplaatst naar Oploo (distr. 's-Hertogenbosch).
Ouweland, H.M.Ch. van den te Nuenen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Roovers, J.J.L.C. te Bladel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Saris, M.J.A.R. te Sint-Oedenrode per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Schiltman, P. wmr. I te Eindhoven per 1-4-89 verplaatst naar Asten.
Strik, A.H.M. te Best per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

District Friesland

Breeuwsma, J.M. wmr. I te Franekeradeel per 1-6-89 de dienst verlaten.
Bronsema, A.W. owmr. te Dongeradeel per 1-5-89 verplaatst naar Menaldumadeel.
Eizema, A. adj. te Ferwerderadeel per 1-5-89 verplaatst naar Leeuwarden.
Faber-Jaarsma, B.T. te Leeuwarden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Fopma, W.P. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Dongeradeel.
Groenewoud-Plantinga, M. te Leeuwarden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Hofman, P.S. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Menaldumadeel.
Honing, J.B. v.d. techn. controleur te Leeuwarden per 16-3-89 bevorderd tot B/5.
Keizer, J. per 2-5-89 aangesteld als Vuurwapendocent Personeelsdienst te Leeuwarden en bevorderd tot owmr.
Popping-Piek, J.A. te Leeuwarden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Stellingwerf, M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Skarsterlân.
Veening-v.d. Velde, J. te Leeuwarden per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Zijlstra, G. adj. te Leeuwarden per 1-6-89 de dienst verlaten.

District 's-Gravenhage

Geen opgave ontvangen.

District Groningen

Koopmans, D. per 20-5-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leens.
Leggedoor, H. wmr. I te Groningen per 1-5-89 de dienst verlaten.
Muskens, A.J. wmr. te Muntendam per 1-5-89 de dienst verlaten.
Sikkema, A. wmr. I te Zuidhorn per 1-5-89 verplaatst naar Groningen.
Westerdijk, H.T. wmr. I te Scheemda per 20-5-89 verplaatst naar Marum.
Wierda, F. adj. te Muntendam per 1-5-89 met f.l.o.

District 's-Hertogenbosch

Borneman, J. wmr. I te Velthoven per 1-5-89 verplaatst naar district 's-Gravenhage.

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Gladis, J.M.F.M. wmr. I te Velthoven per 1-4-89 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Kleijnen, W.H.M. de wmr. I te Mill per 1-5-89 de dienst verlaten.
Koning, J.E. de wmr. I te St. Michielsgestel per 1-5-89 verplaatst naar Aalburg.
Peeters, C.H.E. adm. medew. te 's-Hertogenbosch per 1-5-89 met VUT.
Peters, H.J.H. wmr. I te Grave per 1-5-89 de dienst verlaten.
Raamsdonk, A.G.F.M. van per 1-4-89 aangesteld als systeembeheerder te 's-Hertogenbosch B/7.
Scholtens, D. adj. te Werkendam per 1-5-89 verplaatst naar district Overijssel.
Velden, H.G.P.M. v.d. wmr. I te Boxtel per 8-2-89 verplaatst naar Grave.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Geen opgave ontvangen.

District Overijssel

Boezewinkel, G.H. reservist te Goor per 1-5-89 de dienst verlaten.
Noort, J.W.H. van den te Rijssen per 1-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Weierink, A.A.J.M. te Denekamp per 1-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.

District Utrecht

Beek, J.F. van te Driebergen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Benders, P.J. te Montfoort per 1-4-88 bevorderd tot adj.
Boverman, E.H.J.M. wmr. I te Bunnik per 1-6-89 de dienst verlaten.
Breukelen, J. van te Zeist per 1-4-89 bevorderd tot B/3.
Dijk, M. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Geerestein, R. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Gelderman-van aarst, C.Y. wmr. I te Bunschoten per 4-5-89 de dienst verlaten.
Gill-Janssen, A.A. te Zeist per 1-9-88 bevorderd tot B/4.
Groot, J.L. de te Vleuten de Meern per 16-7-89 bevorderd tot adj.
Hendriks-van Essen, M. per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Driebergen.
Hendriksen-Mosselman, W. te Zeist per 1-7-88 bevorderd tot B/4.
Heuff, R.P.G. per 1-4-89 aangewezen als sectiecommandant Bureau Bijzondere Recherchezaken West II en bevorderd tot owmr.
Jacobs, E.B. per 1-5-89 aangesteld als adm. medew. te Utrecht.
Karper, J.A. per 1-4-89 aangewezen als rayoncommandant te Achterberg.
Kelderman, A. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leusden.
Kolkman-Oosthoek, M.J.G. adm. medew. te Zeist per 1-4-89 de dienst verlaten.
Kooring, R.J. te Bunnik per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Leeman, G.T. wmr. I te Wijk bij Duurstede per 1-5-89 de dienst verlaten.
Mennen, J.O.P. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leusden.
Molenkamp, W.M. owmr. te Breukelen per 1-4-89 verplaatst naar Zeist en aangewezen als districtsrechercheur C.I.D.
Nieuwenhuizen, J. te Oudewater per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Nijland, H. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Oole, K.P. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leusden.
Start, I.R.G. te Zeist per 16-3-89 bevorderd tot B/5.
Veldhuis, D.W. te per 1-2-89 aangesteld als adm. medew. te Doorn.
Werf, T.D. v.d. per 1-4-89 aangesteld als medew. secretariaat te Zeist.
Wierda, H. te de Ronde Venen per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Wulp, G.B.A. v.d. te Maartensdijk per 1-1-88 bevorderd tot adj.

District Zeeland

Berben, J.H.G.M. te Hulst per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Berg, K. van den te Tholen per 1-6-89 met f.l.o.
Bommeljé, A.M. wmr. I te Middelburg per 1-7-89 de dienst verlaten.
Corijn, B.C.C. B/6 te W.Z.-Vlaanderen per 1-8-89 de de dienst verlaten.
Endt, J.C. v.d. te Reimerswaal per 13-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Geelen, E.J.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te W.Z.-Vlaanderen.
Kunder, P.A. de reservist te Reimerswaal per 1-6-89 de dienst verlaten.
Kuijl, M.S.A. B/3 per 1-6-89 aangesteld in vaste dienst te Middelburg.
Leeuw, R. de te Middelburg per 1-6-89 aangewezen als districtsrechercheur Tactische Recherche en bevorderd tot owmr.
Pas, M.A. van de te Kortgene per 13-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Poppe, B. per 1-7-89 geplaatst als wmr. I te Valkenisse.
Prince, P.C.J. Off. der Rijkspolitie 2e kl. per 1-7-89 aangewezen als Officier Algemene Zaken te Middelburg.
Sabben, L. van per 1-7-89 aangewezen als rayoncommandant te Schoondijke en bevorderd tot owmr.
Vermorken, R.E.E. per 1-6-89 aangewezen als districtsrechercheur en bevorderd tot owmr.

Algemene Verkeersdienst

Geen opgave ontvangen.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Berg, P.R. van de te Willemstad per 1-5-89 aangewezen als districtsrechercheur te Dordrecht en bevorderd tot owmr.
Haarbrink, L.W. per 16-4-89 aangewezen als bootcommandant te Amsterdam en bevorderd tot owmr.
Koetsveld, J. van te Driebergen per 1-5-89 aangesteld als systeembeheerder en bevorderd tot B/7.
Peeters, W.W.H. wmr. I te Den Helder per 1-5-89 de dienst verlaten.
Roodenburg, J.G. wmr. te Ridderkerk per 1-5-89 de dienst verlaten.
Ruissen, R.B. wmr. I te Vlissingen per 20-5-89 verplaatst naar groep observatie Zuid (district 's-Hertogenbosch).

Per 1-5-89 is **adj. K. Wiersma** benoemd tot commandant van de groep Sneek. Hij was voordien plv. groepscommandant te Sneek.

Scholen

CIOV

Dam, H.A. van medew. post- en archiefzaken te Apeldoorn per 1-4-89 de dienst verlaten.
Linden, A.G. v.d. medew. huish. dienst te Apeldoorn per 1-2-89 met VUT.
Maas, M. v.d. Off. der Rijkspolitie 1e kl. te Apeldoorn per 1-1-89 met VUT.
Oudman, R.H.J. adj. te Apeldoorn per 1-4-89 aangewezen als Hoofd Afdeling Loopbaanontwikkeling Opleiding en Vorming district Nijmegen.
Stam, W. medew. tuindienst te Apeldoorn per 1-3-89 verplaatst naar Verkeersschool als medew. onderhoud oefencircuit Lelystad.
Vos, J.M. de Dir. Off. der Rijkspolitie 2e kl. te Apeldoorn per 1-3-89 aangewezen als Hoofd Verkeersdienst tevens plv. commandant AVD-Driebergen.

Verkeersschool

Brouwer, C.G. adj. te Apeldoorn per 30-6-89 met VUT.
Dijk, C. van te Apeldoorn per 1-5-89 bevorderd tot owmr.
Hop, D. te Apeldoorn per 1-6-89 bevorderd tot adj.

COME en Opl. Harlingen

Geen opgave ontvangen.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Blankenstijn, E. per 1-10-88 bevorderd tot owmr.
Ende, B. v.d. per 1-10-88 bevorderd tot owmr.
Folkertsma, A. per 1-10-87 bevorderd tot Inspecteur der Rijksrecherche.
Groeneveld, H. per 1-10-88 verplaatst naar district Utrecht.
Hoogink, M. per 1-11-88 bevorderd tot adj.
Mulder, A.I. per 1-10-88 bevorderd tot owmr.

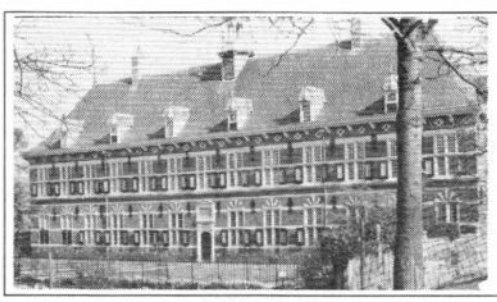

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

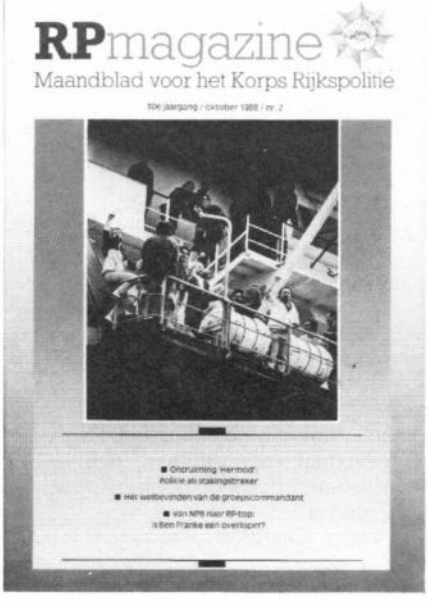

Inhoud RP-magazine 30e jaargang september 1988 - augustus 1989

Omslagartikelen

- Dienstcommissies op de goede weg. - sept '88, pag. 8
- 'Hoe onmiddellijk is onmiddellijk'. Een ontruiming op volle zee. - okt. '88, pag. 6
- Vijf jaar vechten tegen de bierkaai. Zeeland trekt toeristen. - nov. '88, pag. 8
- 'Op zoveel belangstelling hadden we niet gerekend'. Na vijf jaar actievoeren in Woensdrecht. - dec. '88, pag. 6
- 'Ze kunnen trekken wat ze willen'. Als 'Volendam' thuis speelt. - jan. '89, pag. 4
- De dominees gingen voor. Nederlandse politie naar Zuid-Afrika? (1). - febr. '89, pag. 4
- 'Er wonen nog 80.000 Britten in West-Europa'. PIRA-aanslagen in Limburg. - maart '89, pag. 5
- Maffia rukt op in de Sovjet-Unie. - april '89, pag. 6
- 'Van de mannen hebben we niet veel te verwachten'. - mei '89, pag. 6
- We rijden te duur. - juni/juli '89, pag. 6
- Misdaad loont. - aug. '89, pag. 6

Interviews

- 'Ik kom uit een rood maar o zo keurig politienest'. Pa was bij de politie (3). Gesprek met cabaretier Jaap van de Merwe. - sept. '88, pag. 13
- 'Gemiddelde landgroep is te klein'. Interview met adj. H.P. de Vries. - sept. '88, pag. 19
- 'Hoe onmiddellijk is onmiddellijk'. Gesprek met maj. G. Pors over de ontruiming-op-zee van de 'Hermod'. - okt. '88, pag. 6
- 'Ik speel mijn rol, daar word ik voor betaald'. Vakbondsbestuurder mr. Ben Franke liep over naar de rijkspolitie. - okt. '88, pag. 12
- 'Om nou te zeggen dat hier een commandant zit . . .' Mevr. M.P. Baars, de eerste vrouwelijke districtscommandant. - nov. '88, pag. 12
- 'Ik zie alles aan me voorbijtrekken . . .' Gesprek met een RP'er die ooit deel uitmaakte van een vuurpeloton. - dec. '88, pag. 14
- Van 'motard' Dirk de Velde mag het gaan vriezen. Een AVD'er terug uit Seoul. - dec. '88, pag. 20
- 'Politie doet aan staartbijten'. Ervaringen van onderzoeker drs. Peter Felix. - maart '89, pag. 12
- 'Een hond moet hond zijn'. Gesprek met hondengeleider Oscar Alstede. - april '89, pag. 22
- Dagen tellen en erbij blijven. Mevr. D.F. van Ruijven-van Bruggen en M.M. de Labije-van Hunnik roepen hun mannelijke collega's tot de orde. - mei '89, pag. 8
- We rijden te duur. F.A. van Soldt van de AI over een andere kijk op vervoer. - juni/juli '89, pag. 6
- 'Je moet wel je energie en je creativiteit kunnen uitleven . . .' Een gevangene aan het woord. - juni/juli '89, pag. 8
- Een routier die over lijken ging. Telegraafjournalist Piet Grootendorst begon zijn carrière als lijkenbezorger voor de RP. - aug. '89, pag. 10

Politiepraktijk

- 'Gemiddelde landgroep is te klein'. - sept. '88, pag. 19
- Velddienst ongerust. - okt. '88, pag.20
- Vijf jaar vechten tegen de bierkaai. Zeeland lokt toeristen, politie zit met de brokken. - nov. '88, pag. 8
- Het gif ligt op straat. Er viel een vat van een vrachtwagen. - dec. '88, pag. 29
- Voorkoming van misdrijven en de schijn van zekerheid. - jan '89, pag. 10
- De loop van het recht . . . na een parkeerovertreding. - febr. '89, pag. 10
- IRIS neemt administratie over. - febr. '89, pag. 15
- Sorteren: een hondebaan. Nieuwe regels voor sorteren. - maart '89, pag. 22
- Waar tiert de misdaad het weligst? - april '89, pag. 12
- Kats: dorp zonder borden. - april '89, pag. 15
- RP-Groningen en GP-Winschoten samen op pad. - juni/juli '89, pag. 20
- 11.000 Verzoeken om hulp. - aug. '89, pag. 15

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Opleiding en Vorming

- CIOV vierde eerste én laatste lustrum. - sept. '88, pag. 33
- 'Leidinggeven aan politie meer dan managen'. Opening academisch jaar NPA. - okt. '88, pag. 15
- Geen nieuwe opleidingen meer voor B-diploma. - dec. '88, pag. 30
- Opstapcursus voor allochtone adspiranten. - jan. '89, pag. 17
- Aanstaande chefs moeten zich bewijzen. - febr. '89, pag. 23
- Dienst Luchtvaart wil uniformdienst opleiden. - mei '89, pag. 21
- RP-Verkeersschool na 40 jaar los van korps. - mei '89, pag. 22

Algemene Inspectie

- Nog geen dico voor Algemene Inspectie. - jan. '89, pag. 25
- 'Slagvaardigheid politie zal afnemen'. Generaal Frackers over vergrijzing in jaarrede. - febr. '89, pag. 19
- Aanstaande chefs moeten zich bewijzen. - febr. '89, pag. 23
- 'Kiezen tussen dreiging en uitdaging'. Korpsbijeenkomst. - mei '89, pag. 19
- 'Er aan wennen dat de generaal niet altijd gelijk heeft'. Toch dico op AI. - juni/juli '89 pag. 21
- Groepen Velddienst verdwijnen. - aug. '89 pag. 18
- Kwartjesfonds. - aug. '89 pag. 19
- Negen ton subsidie van VROM voor rijkspolitie. - aug. '89 pag. 17

Personalia

- Parketpolitie Breda kreeg als eerste een 'burger' als commandant. L.C. van Onzenoord benoemd. - sept. '88, pag. 30
- E.T. van Hoorn nieuwe DC Den Bosch: 'Gezond verstand zegt: optrekken politie-sterkte'. - okt. '88, pag. 17
- Twintig RP-officieren beëdigd: 'Wat is loyaliteit?' - okt. '88, pag. 20
- A.A. Smeels benoemd tot DC Zeeland: 'Waarom duurt een benoemingsprocedure zo verschrikkelijk lang?' - nov. '88, pag. 19
- Vier reservisten gedecoreerd. - nov. '88, pag. 20
- Utrechtse Districtscommandant W.D. Lanting nam afscheid. - nov. '88, pag. 25
- Overste G.J. Botterweg bij verkeersongeval omgekomen. - dec. '88, pag. 27
- Hans van Gangelen werd voorzitter van de redactieraad van RP-magazine. 'Cees Doornhein hielp zijn RPm overleven'. - maart '89, pag. 17
- J.G.W. Bär geïnstalleerd als commandant RP te Water. 'De RPtW wil er zijn'. - mei '89, pag. 17
- Vijf korpsleden koninklijk onderscheiden. - mei '89, pag. 22
- Carnegie-medaille voor Bert Wassenaar en Harry Haffert. - juni/juli '89, pag. 16
- Marja Keijzer de eerste rayoncommandante. - juni/juli '89, pag. 17
- J.H. Haisma, commandant district Overijssel - aug. '89, pag. 18

Reserve Rijkspolitie

- 'De reserve-Rijkspolitie heeft het altijd zonder acties kunnen doen'. 'Vrijwillige politie — de omgekeerde wereld'. Reservisten vierden 40-jarig bestaan. - nov. '88, pag. 20
- 'Maar de pet is mij dierbaar'. Reservisten worden ongeduldig. - juni/juli '89, pag. 15

Openingen en ingebruikstellingen

- 'Is er iets mis met de politie?'. Opening groepsbureau Tubbergen. - sept. '88, pag. 29
- Één meldkamer voor heel Drenthe. - nov. '88, pag. 26
- Centralisten politie Zwolle en RP-district Overijssel aan één tafel. - jan. '89, pag. 19
- Nieuwe vliegtuigen voor Dienst Luchtvaart. - febr. '89, pag. 23
- 'Wat heeft de burger voor de politie over?'. Opening bureau in Bolsward. - juni/juli '89, pag. 17
- 'Kind tegenover politielogica'. Jeugdzaken RP-Amsterdam kreeg studio voor verhoor van kinderen. - juni/juli '89, pag. 21

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

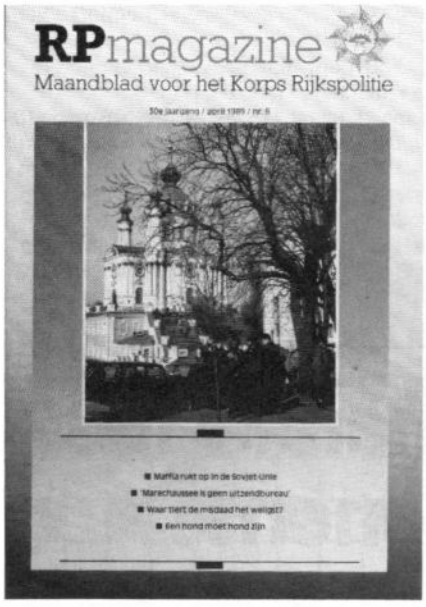

Recensies

- sept. '88, pag. 25 en 27.
  - INTERnationale POLitiesamenwerking;
  - Vandalisme-preventie in de praktijk;
  - Uit de politiepraktijk;
  - Crime Control in Local Communities in Europe;
  - Police Cooperation in Europe;
  - Aids: Medisch en Sociaal. Teleac;
  - Toetsing van Politieoptreden;
  - Jurisprudentie Luchtrecht;
  - Wervingsbrochure Politie
- nov. '88, pag. 27 en 28.
  - Toets- en onderwijsprogramma Dwangmiddelen voor computer;
  - De Jager en de Jachtwet;
  - 'Reforger '87': een crisis die geen crisis werd
- jan. '89, pag. 26 en 27.
  - 'n Hollandse Stadsguerrilla. Terugblik op de Rode Jeugd;
  - Uittreksels arresten straf- en strafprocesrecht;
  - Film: Man slaat vrouw. 'Gaat het weer een beetje, Els?'
- febr. '89, pag. 24 en 25.
  - Jachtwapens vroeger en nu;
  - De Verdachte Zakenman;
  - Moord ontleed
- maart '89, pag. 23 en 24.
  - De Dienders van Oss;
  - Journalisten in de rechtzaal
- april '89, pag. 26 en 27.
  - Hulpofficier van Justitie. Zakboek;
  - Undercover bij de Maffia;
  - Jaarboek Milieu 88/89
- mei '89, pag. 15 en 23
  - Allemaal Ambtenaren. - mei '89, pag. 15
  - Ondergedoken Politie Bestraft. - mei '89, pag. 23
- juni/juli '89, pag. 8 e.v.
  - Gevangenen

Politie en Zuid-Afrika

- Zuidafrikaanse politiecollega's in Nederland niet welkom op 12e IPA-Wereldcongres. - sept. '88, pag. 11
- De dominees gingen voor. Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (1). - febr. '89, pag. 4
- 'Wie betaalt bepaalt . . .' Politiesnoepreis naar Zuid-Afrika (2). - maart '89, pag. 8
  Reacties:
  - 'Apartheid'. Johan Bodrij, Middelburg;
  - 'Verwerpelijk'. Ned. Pol. Bond, Amsterdam;
  - 'Propaganda'. André Karper, Midsland;
  - 'Pijnlijk getroffen'. Hoofdbestuur Mar. Vereniging te Apeldoorn;
  - 'Zwaktebod'. Mevr. C. de Vries-Otterspoor, Doorn. - maart '89, pag. 25 en 26
  - 'Eenzijdig'. F. Hylkema, Velp;
  - 'Oproep'. Drs. Emile Kolthoff, Leiderdorp. - april '89, pag. 24
  - 'Adressenbestand' en 'Toegezonden lectuur'. P.J.H. Leers, districtscommandant Limburg
- Vier politiechefs naar Zuid-Afrika. - juni/juli '89, pag. 19

Oproepen en reacties

- okt. '88, pag. 24
  - Manschappenauto's 1945;
  - Concertagenda RP-Kapel;
  - Soevenir RP 18;
  - Jan Hak (Gualthérie Van Weezel).
- jan. '89, pag. 14 en 15
  - Opleidingsbehoeften Groepscommandanten;
  - Eerbiedig kijken;
  - Vrijwillige politie.

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

- maart '89, pag. 26
  - Bekeuring (1) 'De loop van het recht . . .'
  - Voorkoming Misdrijven.
- april '89, pag. 25
  - Bekeuring (2) 'De loop van het recht . . .' - april '89, pag. 25

Diversen

- WODC-onderzoek:
  - Groepscommandant in de schijnwerpers. - okt. '88, pag. 9
  - Groepscommandanten weer aan de studie. - nov. '88, pag. 14
  - Commandant in een glazen huis. - aug. '89, pag. 12
- Makers RP-Award: 'Kunst is wat anderen mooi vinden'. - nov. '88, pag. 16
- Politiemensen voor mensenrechten. Beroepsgroep Politie van Amnesty International slaat vleugels uit. - dec. '88, pag. 10
- Na de slag. Politie voerde actie. - dec. '88, pag. 16
- Sponsoring van politie ongewenst. - dec. '88, pag. 22
- Wat voor ziel heeft een politieman? Cursief. - jan. '89, pag. 8
- 'Sterkeprobleem of financieringsvraagstuk?' DC-Groningen over Kwantificering Politiewerk. - jan. '89, pag. 20
- PC niet op zolder. - jan. '89, pag. 22
- POLITIEVROUWEN:
  - Wie trekt de speerpunt uit de stroop. - febr. '89, pag. 12
  - 'Van de mannen hebben we niet veel te verwachten'. - mei '89, pag. 6
- 'Marechaussee geen uitzendbureau'. Het Wapen bestaat 175 jaar. - april '89, pag. 10
- 'Stelt de politie zich wel voldoende open'. Mr. J.H. Grosheide over klant en produkt. - april '89, pag. 15
- Hoe snel slijt een politieman? Studiedag over vergrijzing. - mei '89, pag. 10
- 'Sfeer proeven gaat niet vanuit een persvak'. Journalisten en RP'ers samen op pad op Koninginnedag. - juni/juli '89, pag. 23

De Politie-Almanak 1989 is verschenen!!

Van Noort-Poldervaart-Verhuizingen

Tel. **01828-16166**

ERKENDE VERHUIZERS

Tuinbouwweg 22a
Postbus 142
2740 AC Waddinxveen

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

RPuzzel

augustus 1989

Redactie: Piet Gorissen.

De late verschijning van het RP-magazine van mei j.l. heeft verschillende puzzelaars in de problemen gebracht. Uw puzzelredacteur neemt het in zo'n geval niet al te nauw met die fatale datum van inzending. Dus blijven meedoen en insturen.

Winnaar Cryptogram:
A. Boutens, Schoonhoven.

Winnaar Kruiswoordpuzzel:
C.C. Dolman, Harlingen.

De waardebon is onderweg.

De oplossingen voor deze maand dienen voor 15 september 1989 te worden gezonden aan het adres:
Puzzelredactie RPm,
postbus 20099,
7302 HB Apeldoorn.

De stand aan de kop van het klassement:

90 punten: J.A.C. Waardijk.
87 punten: W.A. Streefland.
81 punten: B. Koobs.
76 punten: A. Wassens.

Oplossing Crypto (9)

Horizontaal:	*Verticaal:*
1: Leunstoel	1: Liter
5: Rolde	2: Nonsens
8: Tuingrond	3: Terzijde
9: Wasbeer	4: Lidwoord
10: Rokerij	5: Ressort
11: Droogrekje	6: Ladenkast
12: Oudste	7: Ecarteren
14: Vod	12: Onderwerp
16: Sekten	13: Daggelder
18: Eigenschap	14: Vechtjas
19: Realen	15: Intomen
21: Walnoot	16: Spreken
22: Jokkebrok	17: Klamboe
23: Peren	20: Naken
24: Slingeren	

Kruiswoordpuzzel

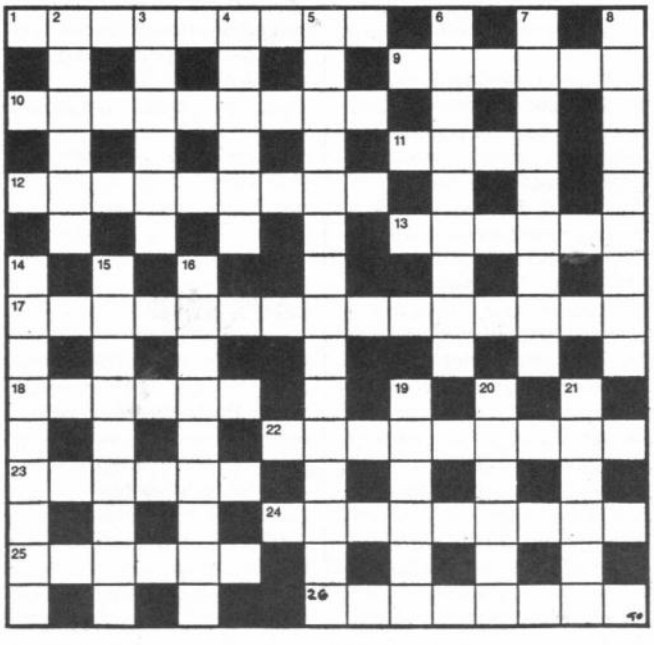

Horizontaal:

1. schijnwerper; 9. voeding; 10. scheepsongeval; 11. rivier; 12. neergelaten; 13. aangekomen; 17. bodem; 18. frisheid; 22. St. Servatius; 23. oude verhalen; 24. aftrek; 25. waterlanders; 26. gestold.

Verticaal:

2. grenslijn; 3. delfstof; 4. als; 5. heffing; 6. vergokt; 7. soort kermis; 8. besmeuren; 14. fotografische opname; 15. beroep; 16. beroep; 19. aanvoerder; 20. kleding; 21 beroep.

Cryptogram (11)

Horizontaal:

1: Ik geef je nu al je geld als je het niet aantrekt. (10)
6: Zo te horen zit dit dier slecht bij kas. (4)
10: Steeds minder militairen. (5)
11: U moet niet geloven dat de A.T. dit gebruikt. (9)
12: Loopt lastig, zit beter. (4)
13: Handwerkgewas. (9)
15: Ik vind het geen punt om U uit te knijpen. (5)
16: Dit kan ik er niet van maken. (9)
20: Denk je dat ik niet om hem gaf toen ik hem zo open en bloot liet liggen? (9)
21: Na gedane arbeid. (5)
22: Ze persen 't er allemaal uit. (9)
26: Dit zeg ik U rond uit . . . (4)
28: Dat harige haalt het tempo er uit. (9)
29: Adjudant i.o. (5)
30: Kleur der liefde. (4)
31: Pa zat in de regen te praten. (10)

Verticaal:

1: Dit hebben de hond van de buurman, zijn vrouw en mijn Rembrandt gemeen. (4)
2: Dit ben ik als mijn bureau het ook is. (9)
3: Daar kan wat aan blijven hangen. (9)
4: Stop bij dat meertje en kijk naar de tuinen. (5)
5: Daar moet U op tijd zijn. (?)
7: Was U in de buurt van Rio de Janeiro? (5)
8: In de Lemmer zien ze er geen been in om U tegen te werken. (10)
9: Kan men scheppen. (4)
14: Appeltje (10)
16: Daar weten ze het precies. (3)
17: Het is niet nodig dat U An zó slaat. (9)
18: Zo te horen een deel van een hongerig paard. (9)
19: Beginneling. (9)
23: Beminlijk knaagdier in een oproeporganisatie. (5)
24: Laten we van uit Engeland naar dat Afrikaanse land gaan. (4)
25: Doe daar maar niets mee. (5)
27: Het RP-museum voor haar of hem die het weten wil. (4)

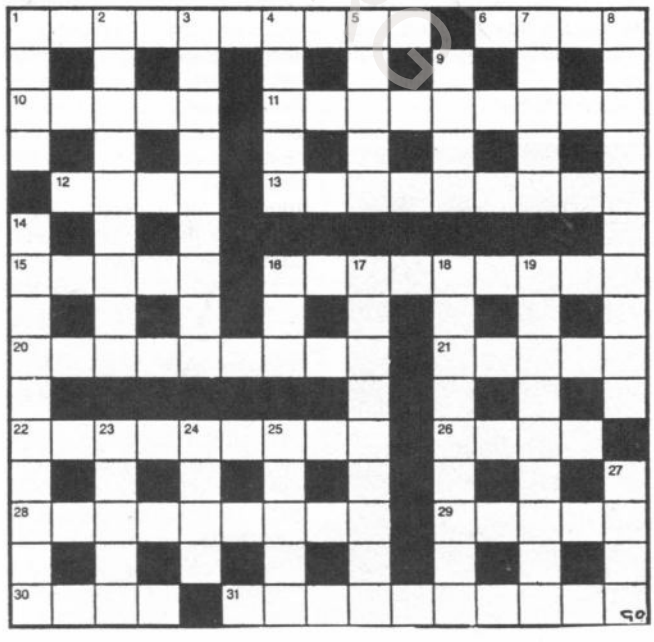

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's: Foto Henk Tukker/Jaarbeurs Utrecht, TR Den Bosch, Marc Rutgers, Hans Westrik, Peter van Hout)

In de Kamer

HET HEEFT NIET mogen baten. De ACP is haar voorzitter uit Oudewater halverwege tegemoet gekomen door het bondsbureau van Utrecht naar Kamerik (bij Woerden) te verplaatsen. Maar **Gert Koffeman** had zijn besluit al genomen: geen Kamerik maar Kamerlid. Na bijna 25 jaar politie- en vakbondswerk wil hij de volgende kwarteeuw in de landspolitiek. Als Tweede Kamerlid voor het CDA, ontdekt door fractievoorzitter dr. **Bert de Vries**, die minister van Binnenlandse Zaken wil worden.

De PvdA kon niet achter blijven. Ook de gedoodverfde Justitieminister mr. **Aad Kosto** had als kandidaat-Kamerlid een vakbondsman op het oog. Tot veler verbazing kwam hij echter niet met de landelijk bekende actieleider en NPB-voorzitter **Leen van de Linden** maar met Koffemans rechterhand, ACP-secretaris en oud-militair **Piet Kruizinga**.

De ACP-visie zal dus in de nieuwe kabinetsperiode via haar twee kopstukken geducht kunnen meetellen. Alhoewel . . . **Jan de Koning** en **Louw de Graaf** waren ooit ook eens vakbondsbestuurders . . .

Tien jaar geleden pleitte de jonge VVD'er drs. **Ed Nijpels** in een RPm-interview voor een nieuwe portefeuille in het kabinet-Van Agt: die van *Staatssecretaris van Politie*. Hij had daar toen zelf wel trek in. Met een drastische reorganisatie van de politie in het nabije verschiet, lijkt een dergelijke portefeuille nu meer kans te hebben. Mocht het er van komen, dan is die post — onder Kosto of onder De Vries — waarschijnlijk voor de lange man met het gesoigneerde baardje. Per slot van rekening is hij straks het enige Kamerlid met een B-diploma.

Kopje Koffeman.

'In de kontzak'

TWINTIG JAAR lang was **Bas Boer** voorzitter van de *Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties (VPB)*. Op 24 mei is hij afgetreden maar er is geen opvolger. ,,Zal er ook wel niet komen'', voorspelt Boer. Waarom niet? ,,De argwaan is te groot.'' De managers in de beveiligingsbranche schijnen elkaar voor geen cent te vertrouwen. Als voorzitter zou je immers je privé-belangen kunnen laten meespelen. Boer: ,,Het is een keiharde business geworden.''

Als hij het woord 'ethiek' in die hoek laat vallen, krijgt hij steevast te horen ,,dat je met ethiek geen geld kunt verdienen.''

De heer Boer begon 40 jaar geleden een eigen bewakingsbedrijf Rotterdam-Ridderkerk (RR). Hij leverde veel losse wachtslui, bewakers en portiers ('meestal kneuzen'). Tegenwoordig werkt hij — zoals de meeste van zijn collega's — veel met politiemensen. Hij heeft vooral oud-GP'ers in dienst, ook enkelen met een RP-verleden. De meesten zijn vutters of flo'ers. Goed te gebruiken voor onderzoeken, want ze weten de weg: ,,hebben goede relaties en ingang bij de politie.''

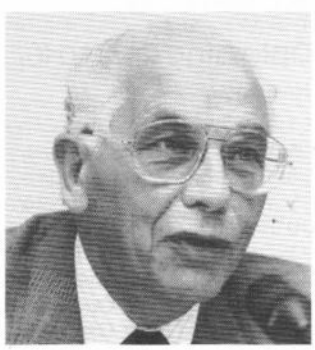

Bas Boer.

Toch geven (ex-)politiemensen in dit werk problemen, zegt Boer: ,,Omdat de meeste politiemensen geen dienstverlenende instelling hebben en die is toch wel noodzakelijk in de particuliere sector.'' Volgens Boer geldt dat ook voor oud-politiechefs als **Staal** en **Sjoorda**, ,,maar die zijn natuurlijk in de eerste plaats aangetrokken om hun relaties met politie en justitie en al die randgebieden.''

Of zoals CRI-chef **Jaap van Straten** onlangs zei toen hij naar de ABN verhuisde: ,,Ik doe niets met kennis (dan zou ik fout handelen), maar ik doe wel iets met mijn kennissen.''

— Is het waar dat er op grote schaal door individuele politiemensen wordt geschnabbeld?

Boer: ,,Jazeker. In onze kringen wordt veel gebruik gemaakt van politiemensen die nog in actieve dienst zijn. **Freddy Heineken** heeft het bijna complete arrestatieteam van **Arjo de Jong** voor een prikje overgenomen van de Rijkspolitie. Maar ook andere captains of industry willen — zoals wij dat noemen — 'een vent in hun kontzak' hebben. Permanente persoonsbeveiliging dus, 24 uur per dag —. Daar heb je zwaardere jongens voor nodig, getrainde politiemannen, bij voorkeur van een arrestatieteam. Voor één 'kontzak' moet je al drie man per dag hebben die elkaar aflossen.''

Dure grap? ,,Jazeker, wij brengen daarvoor zo'n *f* 100,— per uur in rekening.'' Dat komt op *f* 2400,— per dag, ruim 8½ ton op jaarbasis. Daarvan steekt de schnabbelende politieman toch mooi een paar honderd gulden per beurt in zijn zak.

Slaapt zo'n schnabbelaar dan niet?

,,Bij ons in elk geval niet. Als-ie slecht werk levert, vliegt hij er natuurlijk meteen uit.''

GRANAATJE

Vergrijzing bij de politie: Kaderverkalking

Met stip

NIEUW in onze Pol-Pop-Poll: Apeldoorns GP-politievoorlichter **Peter Dillen** en de Arnhemse commissaris **Ap de Vries**, die in het nieuws waren door het arrestatieteam dat een gegijzelde legerofficier doodschoot. **Piet Kruizinga** (ACP) als kandidaat voor het parlement (zie 'In de Kamer') en **Cor de Haas** als nieuweling op de Verkeerscentrale in Driebergen. Mr. **Gerda Kostwinder**, ex-commissaris GP Utrecht, haalde opnieuw onze Poll door haar benoeming tot directeur AID. **Rob van Rees** schoot omhoog door zijn aangekondigde vertrek als (auto)presentator naar *Télé Veronique*.

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Zittend v.l.n.r.: de RP'ers Van Dijk, Schepers, Pruis en Wesselink, Van Schayk (GP Maastricht), Schellen (GP Den Bosch).
Staande: v. Gangelen (RP), Reijers (GP Tilburg), Van Dijk (KMar), Bouma (RP), Bisschop (GP Raalte), Beyk (KMar) en Bakker (GP A'dam).

Stickers

,,MOTORAGENTEN hebben 'n insigne waar menig politieman jaloers op is,'' aldus de vette reclameregel in de BMW-advertenties. Zestien van die jaloerserikken hebben zich gemeld: de leden van het *Politie Hockey Touring Team*, veteranen van minimaal 35 jaar die bij hun eigen club trainen.
BMW heeft hen nu ook allemaal zo'n sticker opgeprikt. Niet op hun motor — want die bezitten ze (nog) niet, maar op hun poloshirt. Een bescheiden sticker die alleen van dichtbij herkenbaar is, maar voor BMW's prchef **Jerm van Seggelen** van voldoende reclamewaarde om alle stokslagers van een fraaie outfit — inclusief dure Pumaschoenen — te voorzien. ,,Versierd door **Kees van Dijk**'', de RP'er (Schiphol) die de externe contacten verzorgt.
De andere RP'ers zijn: **Flores Bouma** (Amsterdam), **Hans van Gangelen** (Den Haag), **Jaap Pruis** en **Wim Schepers** (Den Bosch) en **Guus Wesselink** (Zwolle).
De heren spelen alleen op uitnodiging, jawel. En dat was onlangs het geval in Veghel, waar ze in een tournooi uitkwamen tegen teams van burgemeesters, het O.M., de advocatuur en het bedrijfsleven. Het persteam was deze keer vervangen door een bobo-team van de KNHB.
Voor de wedstrijden poseerde het BMW-team met enkele (toevallig) passerende motoren van het jaloezie-wekkende merk. Hermes — de god van alles waarbij behendigheid en slimheid te pas komt — speelde met Hermandad onder één hoedje: BMW won het tournooi.

CS Apeldoorn

OP DE A.I. in Voorburg is 'men' niet gediend van de geruchten die door het personeelspamflet *'Intercom'* worden gemeld en vervolgens ontzenuwd.
Het gerucht gaat nu dat voorlichter **Ap Folgerts** — en de betrokkene wenst dat niet tegen te spreken — met dergelijke 'humor' diende te stoppen.
Het nieuwste bericht over de gehouden verhuis-enquête onder het personeel is dan ook serieus bedoeld: ,,De enquête is geen stemming . . . Geen peiling dus hoeveel mensen voor of tegen de verhuizing zijn. Ook geen methode om uit te zoeken welke vestigingsplaats het meest populair is . . .''
Wat is het dan wel? Intercom: ,,De enquête moet een helder beeld opleveren van mogelijkheden en voordelen die Almedewerkers zien in een verhuizing. En bovenal welke problemen er zullen ontstaan wanneer tot een verhuizing wordt besloten.''
Er is wel haast geboden. Want directeur **Bob van Twillert** van het CIOV (dat moet meeverhuizen) heeft van Verkeersschooldirecteur **Oege Wierda** de aanmaning gekregen, dat het CIOV in september het gebouw in Apeldoorn dient te verlaten.

Bewakers

ALS HAAGSE ambtenaren eenmaal hun loopbaan hebben beëindigd, hoor je nooit meer iets van hen óf ze worden overactief. Zoals de beleidsambtenaar mr. **A. Landheer** van de Directie Politie (Justitie), bekend van zijn rapport *'Naar erkenning van de reserve-politie'* die vorig jaar zijn ambtskleding vervroegd uittrok en vervolgens als *Ton Landheer* in de schijnwerpers plaats nam.
Nadat hij zich dit voorjaar aan de staatssecretaris mr. **Virginie Korte-van Hemel** had gepresenteerd als de nieuwe eindredacteur van het in de Alkmaarse gevangenis Schutterswei gedrukte gevangenbewaardersblad *'Balans' (nieuwe stijl)*, ging hij ook privé aan het bewaken. Als voorzitter van de Haagse wijkvereniging *Van Stolkpark* nam hij een particuliere beveiligingsdienst in de arm om — à raison van een tientje per woning per maand — de wijk te laten bewaken tegen diefstal en vernieling.

Strop

VOOR ZIJN 50e verjaardag (op Koninginnedag) kreeg mr. **Pieter van Vollenhoven** een stropdas met RP-embleem aangeboden door de *Intendance van de Politie* in Apeldoorn. Ideetje van de VDKH-collega's van Het Loo, waar Intendance-directeur **Jan Hoekstra** graag aan mee wilde werken.
Het was wel een bijzondere das. Ze kwam uit een partij die de Intendance had laten maken voor het politieuniform dat enkele jaren geleden in gebruik werd genomen. Maar die (donkerblauwe) dassen zijn nooit verstrekt. De kledingcommissie had weliswaar haar fiat gegeven, maar op de valreep staken de directeuren-generaal bij Biza en Justitie daar persoonlijk een stokje voor.
Daarmee werd de Intendance de das omgedaan. Zij zit met de strop van een afgekeurde partij blauwe dassen. Ze zijn nu voor verzamelaars en andere liefhebbers te koop bij de Intendance in Apeldoorn.

RPm's POL-POP-POLL

De bekendste politiemensen in Nederland.

1 juni 1989	1 augustus 1989
1. Klaas Wilting	1. Gert Koffeman
2. Gert Koffeman	2. Klaas Wilting
3. Rob Hessing	3. Rob van Rees
4. Eric Nordholt	4. Leen van de Linden
5. Leen van de Linden	5. Peter Dillen (•)
6. Appie Baantjer	6. Anne Geelof
7. Emile Kolthoff	7. Gerda Kostwinder
8. Piet van der Molen	8. Piet Kruizinga (•)
9. Rob van Rees	9. Ap de Vries (•)
10. Tineke Broersma	10. Cor de Haas (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

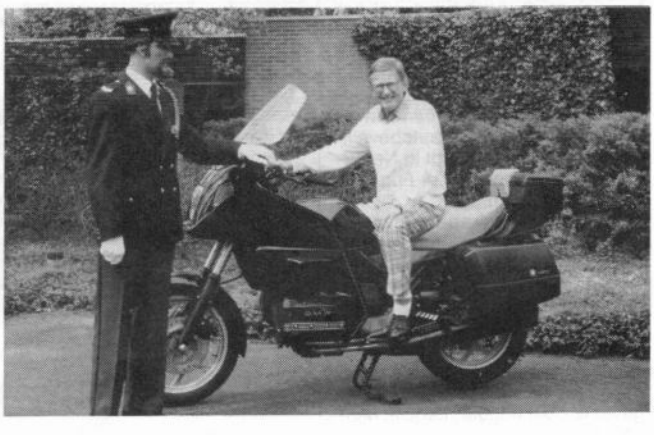

30e jaargang / augustus 1989 / nr. 12

Zaken zijn Zaken

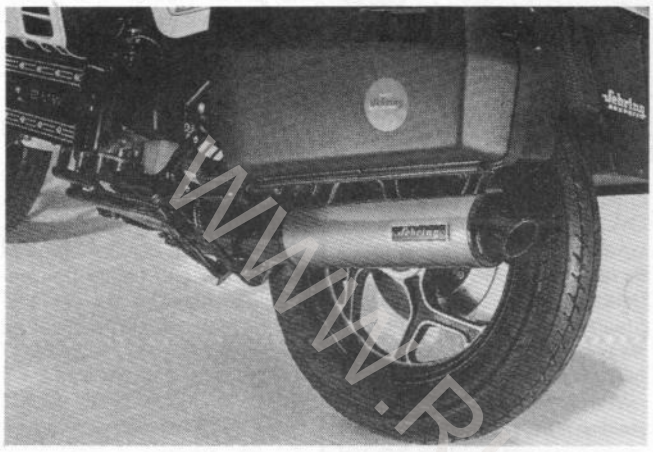

Katuitlaten voor motorfietsen

De Oostenrijkse uitlaatfabrikant Sebring heeft een vier-in-een-motorfietsuitlaat ontwikkeld waarin een katalysator is opgenomen. Met katuitlaten kan het uitlaatgas worden gezuiverd zodat de uitlaatgasemmissie zelfs tot 70% minder schadelijke stoffen als koolmonoxide, koolwaterstoffen en stikstofdioxide bevat. Voorlopig lijkt de katalysatoruitlaat voor motorfietsen alleen interessant voor de Alpenlanden Oostenrijk en Zwitserland waar men strengere milieueisen stelt aan uitlaten dan in de rest van Europa. De uitlaat met katalysator kan zonder technische ingrepen op de motor gemonteerd worden. De prijs in Nederland zal waarschijnlijk rond de *f* 1600,— schommelen.

(Persbericht: Sebring)

Auto-alarm inbouwen

Begin februari zijn 18 auto-alarmsystemen door TNO/TBBS goedgekeurd. Naast deze goedkeuring is het vooral van belang dat een autobeveiligingssysteem vakkundig wordt ingebouwd, wil het goed en adequaat functioneren. In samenwerking met RAI en BOVAG is daarom een erkenningsregeling voor inbouwstations opgesteld. Key Stop auto-alarm is één van de TNO-goedgekeurde autobeveiligingssystemen en wordt in Nederland geleverd door *T & A Engineering* uit Leersum. T & A zal het alarmsysteem leveren aan erkende inbouwstations en auto-importeurs. In Nederland hebben Alfa Romeo, Fiat en Saab inmiddels het auto-alarmsysteem Key Stop in hun standaard accessoires-pakket opgenomen. Naast deze merken wordt dit systeem in andere Europese landen onder andere ook al gevoerd door Jaguar, Lancia, Mercedes en Range Rover. Afhankelijk van de uitvoering/automerk kost het complete Key Stop alarmsysteem inclusief kabelset met gemonteerde stekkers van *f* 1.195,— tot *f* 1.325,— gulden (exclusief BTW).

Eén van de bijzonderheden van het Key Stop autobeveiligingssysteem is dat in het alarm een zogenaamd 'pré-alarm' is ingebouwd. Hierdoor wordt voorkomen dat bij elke (korte) stoot tegen de auto het alarm begint te 'loeien'. Key Stop wordt geleverd met een complete, eventueel op het automerk afgestemde, kabelboom mét gemonteerde stekkers. De kabels en stekkers van dit systeem zijn goedgekeurd door de verschillende automobielfabrikanten.

Naast het voorkomen van een verkeerde aansluiting bij het installeren heeft de complete kabelset tot gevolg dat de inbouwtijd van twee tot vier uur beperkt kan blijven. Key Stop wordt geleverd met een radiografische afstandbesturing (PTT-goedgekeurd) in de vorm van een sleutelhanger. De afstandbesturing kan tevens het centrale deurslot van de auto bedienen. De garantie op het complete auto-alarmsysteem van Key Stop is een jaar.

Informatie: T & A, de heer A. Meindertsma, tel. 03434-56325.

(Persbericht: T & A)

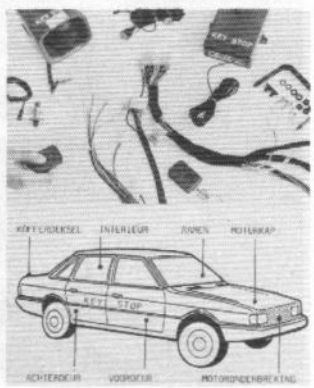

Piepen of trillen

De *Radio Holland Group* heeft voor het semafoon III netwerk drie typen Motorola semafoons op de markt gebracht: de Envoy, Bravo en PMR 2000 (Personal Message Receiver).

De Envoy is zo groot als een luciferdoosje, weegt 62 gram en is voorzien van een demontabele clip. Met de Envoy kunnen vier afzonderlijke oproepen worden ontvangen. Een binnenkomende oproep wordt — afhankelijk van de omstandigheden — *aangegeven door middel* van een licht- en/of geluidsignaal.

De Bravo is uitgerust met een beeldscherm waarop volledige telefoonnummers en gecodeerde berichten kunnen worden afgelezen. Dankzij het geheugen, van zes berichten elk van twintig tekens, kan elke oproep meermalen worden bekeken. Indien een bericht nog ongelezen in het geheugen staat zal de Bravo dit om de twee minuten met een kort signaal melden. Dit naast de ontvangst van de normale semafoonsignalen.

De Motorola PMR 2000 kan naast signalen, telefoonnummers en gecodeerde berichten hele tekstregels ontvangen, tot veertig tekens per oproep. Het verlichte beeldscherm geeft voortdurend informatie, bijvoorbeeld over welke berichten nog niet zijn gelezen en over batterijspanning.

In het geheugen kunnen 16 verschillende oproepen selectief worden opgeslagen. Extra optie is de speciale printer/lader.

In de printer/lader wordt de semafoon automatisch opgeladen terwijl tegelijkertijd binnenkomende boodschappen, adressen of telefoonnummers selectief kunnen worden uitgeprint.

Alle modellen zijn naast de normale uitvoering met alarmsignaal verkrijgbaar met 'vibra-page', waarbij bij een oproep de semafoon naar wens gaat trillen of piepen.

Om het oproepen van numerieke-en/of alfanumerieke semafoons gemakkelijker te maken levert RHG een kaartmodem voor de IBM (Compatible) pc 'sema pc'-software op disc. Daarnaast is voor het doorgeven van numerieke informatie via 'oude' telefooncentrales een toongevertje verkrijgbaar dat op de telefoonhoorn wordt gedrukt, waarna men de gewenste nummers kan kiezen.

Informatie: afdeling Autotelefoon/Semafoon van de Radio Holland Group, tel. 020-107190.

(Persbericht Radio Holland Groep)

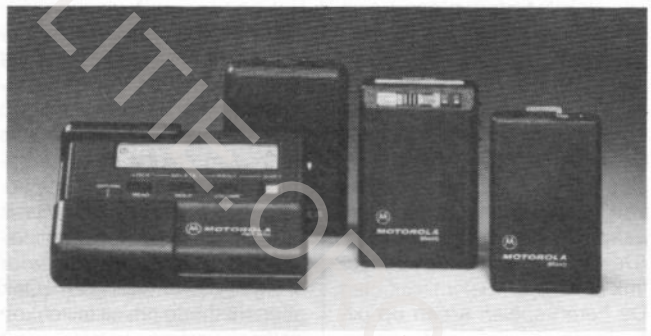

(Foto: Radio Holland).

Naar 500.000 lease-auto's

Thans rijden er in Nederland ongeveer 200.000 lease-auto's rond. De Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen verwacht dat dat aantal in vijf jaar zal zijn gegroeid tot 500.000. Als straks de belastingvoorstellen van de Commissie Oort in de praktijk worden gebracht, zal er een run op de autoleasemaatschappijen ontstaan, is de verwachting.

Onlangs heeft *Leaseconcept bv* aan de Keienbergweg in Amsterdam, direct aan de A2 Utrecht-Amsterdam een nieuw hoofdkantoor betrokken. Het bedrijf, het is een 100% dochteronderneming van de *Bank Mees & Hoop*, heeft 3000 auto's op de weg. Bij deze leasemaatschappij is het mogelijk een kilometercontract af te sluiten. De klant kan de kilometers afnemen in een door hem zelf te bepalen periode. Sinds drie jaar heeft het bedrijf ook zware vrachtwagens en bussen in de aanbieding.

(Persbericht: Leaseconcept)

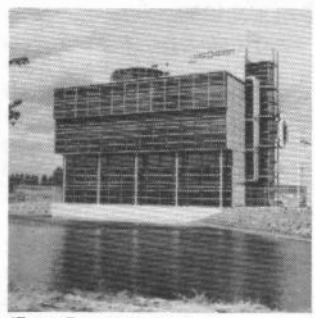

(Foto: Foto Veerman)

WWW.RETROLITIE.NL

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

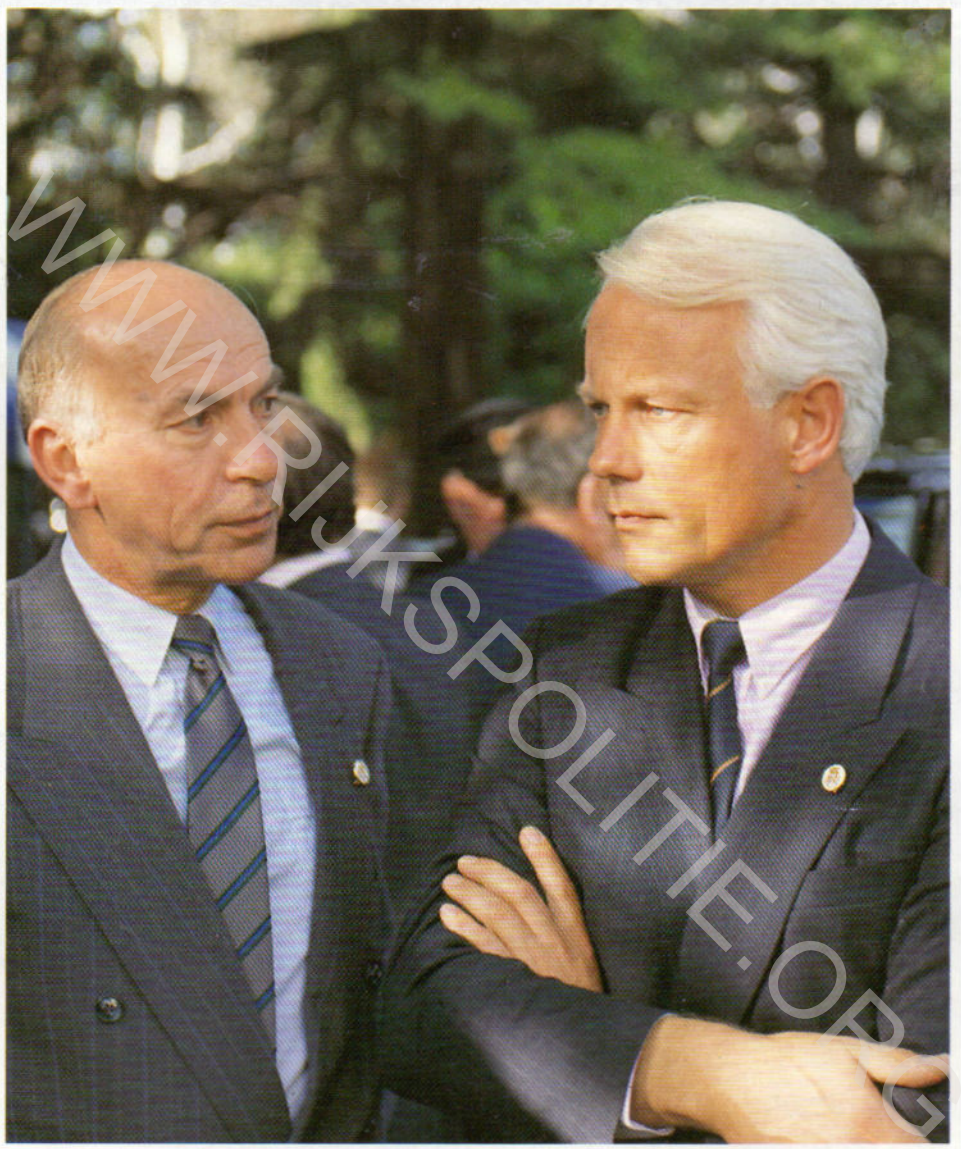

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- 001 en 002 (foto)
- Het Geheim van Het Loo
- De vier dagen van Nijmegen
- De leer-fabriek in Apeldoorn

RPM AKTIEJAAR

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

31e JAARGANG / NR. 1
SEPTEMBER 1989

REDACTIERAAD:

H.G. van Gangelen (voorz.)
Leiderdorp (staf district)

H.A.M. Heusschen, Ulft
(landgroepen)

D. Hilarides, Voorburg
(algemene inspectie)

P.H.M. van Hout, Den Bosch
(tact. rech.)

S.J. van Hulst, Voorburg
(algemene inspectie)

L. Scheuer-Irion
(CIOV, Apeldoorn)

R.M. Schnitker, Schiphol
(dienst luchtvaart)

R. Voskamp-Voestermans (secr.),
Driebergen (burgerpersoneel)

REDACTIE-SECRETARIAAT:

A. Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:

A.K. Aartsma (eindredacteur)
A. Huizing

ADVERTENTIES:

Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:

VAN DEN BRINK LOCHEM

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: J.W. Brouwer

DRUK:

Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:

Na een jaar door hem te zijn ingewerkt, nam F.J. Lamêris (rechts) de leiding van de VDKH over van de 60-jarige kolonel E. Spierenburg (links).

(Foto: Jan Doets/Libelle)

Wisseling van de wacht op paleis Noordeinde

De voormalige korpschef van de GP Voorburg, F.J. Lameris is op 1 september j.l. de RP-kolonel E. Spierenburg opgevolgd als hoofd van de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis.
De man met het bijna zilveren hoofd is nu het hoofd van een bijna zilveren VDKH. Deze dienst dateert officieel van 11 januari 1966, maar het beveiligingswerk is natuurlijk veel ouder. Al onder koning Willem I werd een *'geheim Agent van Policie op het Loo'* aangesteld.
Een duik in het verleden. 8

Boekerij 13

Tien jaar terug:
Petten op straat 16

Vrije tijd:
'Ieder beest heeft zijn taak' 19

Info Intern
Nieuws uit de districten, diensten en scholen 21

Vierdaagse 1989:
Feest in Haagse Kringen 29

RPersonalia 30

RPuzzel 34

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 36

Zaken zijn zaken 39

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

". . . zonder dat zijne aanwezigheid voor de Koningin hinderlijk is"

Het Geheim van Het Loo

Door Koen Aartsma

De commandowisseling bij de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis (VDKH) en het naderende zilveren jubileum van deze dienst-in-het-duister waren voor RP-MAGAZINE aanleiding voor de vraag, waar en hoe dit werk ooit is begonnen.
Voorlopig mag worden aangenomen, dat de basis reeds anderhalve eeuw geleden werd gelegd. Om precies te zijn: in 1828, tijdens de regering van koning Willem I.

De Prokureur Crimineel van Gelderland is het zat. Het moet maar eens uit zijn met dat brutale volk dat in de omgeving van het zomerpaleis Het Loo de koninklijke familie tijdens de wandeling lastig valt met gezeur. De een wil een verzoekschrift overhandigen, de ander heeft iets te klagen en een derde durft zelfs om geld te vragen.
De Prokureur Crimineel pakt zijn kroontjespen — Arnhem, 13 Meij 1828 — en stelt aan de Prokureur Generaal bij het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage voor om een *'Agent van Policie op het Loo'* aan te stellen, *'tot voorkoming of afwering van de overlast'*.
P.G. Philipse geeft het verzoek door aan zijn Minister van Justitie. Die moet er van geschrokken zijn, want reeds een dag na ontvangst van de brief laat hij de tekst met slechts enkele wijzigingen overschrijven en bij de Koning bezorgen.

'Lezen en schrijven'

De justitiële heren zijn het met elkaar eens over de kwaliteiten die aan de eerste beveiliger gesteld moeten: *'. . . een geschikt persoon, 30 à 40 jaren oud zijnde, die onbesproken van gedrag is, zich niet in den drank te buiten gaat (. . .) en tot het handhaven van goede orde genoegzaam beleid en intelligentie heeft'*.
Hij moet er toonbaar uitzien *('van betamelijke kleeding en wapenrusting')* en enige schoolopleiding hebben genoten *('lezen en schrijven kunnende')*. Hij zal dag en nacht beschikbaar moeten zijn en zich ten minste driemaal daags moeten melden bij de Opper-Intendant graaf Van Reede of de Hofmaarschalk graaf van Byland. Voor deze bijzondere functie zou de minister een daggeld van twee gulden willen betalen, — natuurlijk alleen voor de dagen dat er ook werkelijk dienst wordt gedaan, schrijft hij erbij.
Had de koninklijke familie wel zoveel last van *'onbescheiden menschen'*? Een feit is dat koning Willem I minder haast heeft dan zijn adviseurs van Justitie. Hij laat het voorstel voorlopig liggen. Maar Justitie blijft aandringen en twee jaar later in het Europese revolutiejaar 1830 — als de Belgen in opstand komen en zich van de Noordelijke Nederlanden willen afscheiden — kan de P.G. aan zijn minister berichten dat de beveiliging van de koninklijke familie in goede handen

De 'klompenwacht' van Het Loo die tot 1909 nog elke avond aantrad.
(Zie 'Gewapend met een sabel van het jaar nul . . .' op pag. 10)

WWW.RIJKSPOLITIEMUSEUM.NL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

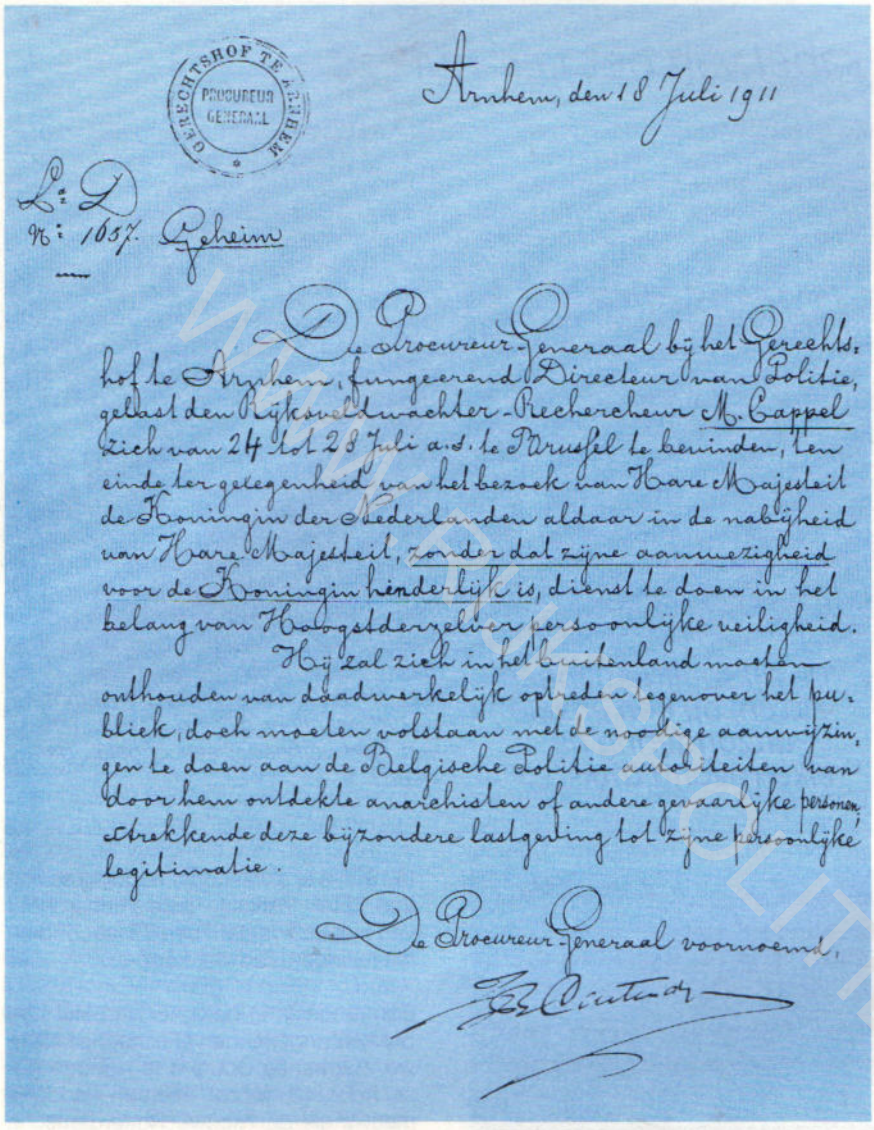

Arnhem, den 18 Juli 1911

GERECHTSHOF TE ARNHEM PROCUREUR GENERAAL

L. D.
No: 1057. Geheim

De Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te Arnhem, fungeerend Directeur van Politie, gelast den Rijksveldwachter-Rechercheur M. Cappel zich van 24 tot 28 Juli a.s. te Brussel te bevinden, ten einde ter gelegenheid van het bezoek van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden aldaar in de nabijheid van Hare Majesteit, zonder dat zijne aanwezigheid voor de Koningin hinderlijk is, dienst te doen in het belang van Hoogstderzelver persoonlijke veiligheid.

Hij zal zich in het buitenland moeten onthouden van daadwerkelijk optreden tegenover het publiek, doch moeten volstaan met de noodige aanwijzingen te doen aan de Belgische Politie autoriteiten van door hem ontdekte anarchisten of andere gevaarlijke personen, strekkende deze bijzondere lastgeving tot zijne persoonlijke legitimatie.

De Procureur-Generaal voornoemd,

is. Op 28 mei 1830 begint ene Johannes van Engelen zijn dienst als eerste (tijdelijk) agent op Het Loo.
De hofmaarschalk is er zeer verheugd over, schrijft hij aan Justitie-minister Van Maanen, maar de vreugde duurt niet lang. Anderhalf jaar later is Van Engelen weer vertrokken. Ontslagen wegens *'suspect gedrag bij de vroeger plaats gehad hebbende onrustige bewegingen in den Bommelerwaard'*.
De Prokureur Crimineel van Gelderland presenteert dan een nieuwe kandidaat: de gerechtsdienaar B. Hofman van het kantongerecht Bemmel. Hij wordt aangeprezen als *'een zeer bescheiden, bedaard en tevens oppassend man'*.
Hofman krijgt dezelfde instructies als zijn voorganger en ook dezelfde vorstelijke beloning van twee gulden per werkdag. De Prokureur Crimineel moet dat geld voorschieten, maar Justitie is ook in die dagen al wat voorzichtig met betalen. Dat blijkt uit een brief van de P.G. Den Haag aan zijn minister. Daarin wordt gesteld dat zijn Prokureur Crimineel *'zich gaarne zoude belasten'* met de bezoldiging van de veiligheidsman, maar dat hij geen zin heeft om het geld zo lang voor te schieten: *'vermits hij de laatste maal meer dan een vol jaar naar de teruggave zijner uitschotten te dezer zaak had moeten wachten'*.
En . . . *'het zoude hem niet onaangenaam wezen (indien 't kon zijn) eenige gelden of aanwijzing te bekomen, waaruit hij de weekgelden van gemelden Agent zoude kunnen voldoen'*.

'Geheime agenten'

We maken een sprong in de tijd. Rond 65 jaar later, in 1898 — het jaar waarin de 18-jarige prinses Wilhelmina tot Koningin gekroond zou worden — krijgen de vier parkwachters van Het Loo versterking. Koningin-moeder Emma, de weduwe van Willem III en regentes van de minderjarige Willemien — had om 'geheime agenten' gevraagd.
Op 28 september 1898 rapporteert de burgemeester van Apeldoorn, dat *'de geheime rechercheurs'* zich zondagavond bij hem hebben aangemeld. Hij heeft de mannen geïnstrueerd, in het bijzonder over de routes van de rijtoeren tijdens de kroningsfeesten. Ze zijn gezamenlijk het paleis en het park doorgewandeld. *'Het blijft een geheim'*, schijft burgemeester Nolthenius aan de minister van justitie: slechts drie mensen weten iets van hun aanwezigheid. Dat zijn de P.G. jonkheer van de Staal, de Intendant Van Steijn en hijzelf als burgemeester.
De rechercheurs logeren bij Ploeger, in 'het Posthuis', dat direct bij de paleistuin ligt en door de burgemeester als *'een tweede soort logement'* gekwalificeerd wordt. Ze zijn daar ingeschreven als M. Jansen en A.P.J. Baart en geven zich uit voor 'Indische ambtenaren met verlof, die hier voor hun gezondheid vertoeven'.
Als hun aanwezigheid in het Loo-park opschudding veroorzaakt, vraagt de burgemeester per brief *('Zeer geheim')* toestemming van de minister om de vier parkwachters toch maar in te lichten over het mysterieuze duo. Dat moet kunnen, vindt hij, want *'zij zijn allen onbezoldigd veldwachter'*.
De burgemeester benut de gelegenheid om in diezelfde brief versterking van nog twee rechercheurs te vragen, omdat de gemeente Apeldoorn zo uitgestrekt is *('zulks zoude wel* ***zeer*** *nuttig zijn'.)* De huidige twee man is te weinig, want *'twee man kunnen zelfs met rijwielen niet overal bijtijds zijn'*.

Rijwiellantaarns

Burgemeesters hebben zich altijd al sterk moeten maken om de politie van de benodigde middelen te voorzien. Op 15 november 1904 schrijft dezelfde burgemeester Nolthenius aan de minister van Justitie over *'de rijkspolitie belast met de bijzondere bewaking van H.M. de Koningin'*. Hij heeft voor de fiets van rechercheur Merema dringend een buitenband *('ongeluk')* en een ketting *('slijtage')* nodig. Bovendien zouden zowel Merema als de andere rijksveldwachter (Cappel) elk een nieuwe rijwiellantaarn moeten hebben. *'Het zou wenselijk zijn dat het acetyleenlantaarns werden met het oog op de donkere wegen alhier'*.
De burgemeester weet dat de plaatselijke rijwielhandelaar Van Beek dergelijke zgn. Lukaslantaarns te koop heeft.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

rechercheur, ter standplaats 's-Hertogenbosch, was aangenomen *'voor surveillances en recherches naar personen die de veiligheid van den Staat in gevaar brengen'*. Zo omschrijft hij het althans zelf in fraai handschrift op zijn maandelijkse onkostendeclaraties.
Cappel mag dagelijks voor gemiddeld 8 à 9 stuivers 'Vertering' in rekening brengen. Cappel is waarschijnlijk de eerste — maar zeker niet de laatste — Nederlandse 007 die zich bij zijn recherchewerk voor 'journalist' uitgeeft. Dat staat namelijk als beroep vermeld op het doorlatingsbewijs dat in 1910 is uitgegeven door de Amsterdamse korpschef Hordijk.
Cappel gaat ook met Majesteit op reis, het land door en naar het buitenland. Voor een koninklijk bezoek aan België in 1911 gelast de P.G. van Arnhem *('Geheim')* hem naar Brussel te reizen *'in de nabijheid van Hare Majesteit, zonder dat zijne aanwezigheid voor de Koningin hinderlijk is'*.
Hij zal zich moeten onthouden van daadwerkelijk optreden tegen het publiek, maar moet de Belgische politieautoriteit wel aanwijzingen geven *'van door hem ontdekte anarchisten of andere gevaarlijke personen'*.

'Weder aan mij'

Voor de beveiliging van het koninklijk huis verandert de situatie drastisch, wanneer in 1940 Duitse troepen ons land binnenvallen en de koninklijke familie naar Engeland en Canada uitwijkt, waar marechaussees met de bewaking van De Familie worden belast, onder verantwoordelijkheid van de minister van Oorlog.
Maar na de bevrijding is het weer de taak van de burgerpolitie.
In augustus 1945 bericht districtscommandant C. Sesink aan de minister van Justitie, dat door de overste Klijzing (van de afdeling Bijzondere Opdrachten van het departement van Oorlog) *'met ingang van 6 Augustus j.l. de zorgen voor de veiligheid van H.K.H. Prinses Juliana en de leden van Haar Gezin weder aan mij zijn overgedragen.''*
Sesink meldt dat hij op Soestdijk heeft aangetroffen: een Marechausse-brigade van 29 man, die met de bewaking van paleis en gronden is belast. De rechercheдienst wordt waargenomen door drie gedetacheerde rechercheurs, Gramstad (GP-Rotterdam), Hartman (GP-Vlaardingen) en Latté (GP-Zeist).
Ze kunnen zo niet werken, zegt Sesink: er moeten auto's komen voor begeleiding. De onderdanige toon van weleer *('zo 't kon zijn')* is met de oorlogsjaren wat opgekrikt. Om te beginnen verzoekt Sesink de minister te bevorderen *'dat zoo spoedig mogelijk althans één dienstauto met chauffeur te mijner beschikking komt'*.
Negen jaar later — op 11 januari 1966 — gaat de beveiliging over in een speciale dienst van het korps Rijkspolitie: de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis.

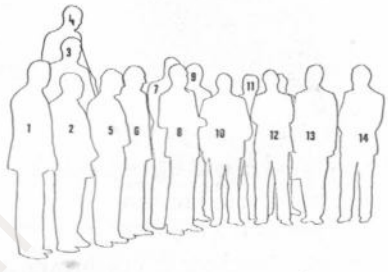

De groep Oostenrijkse rechercheurs die de Koninklijke familie vele jaren tijdens haar wintersportvakanties in Lech begeleidde, was in 1973 in Nederland te gast bij de VDKH. Na een vliegtocht boven de Deltawerken — met prins Bernhard aan de stuurknuppel — poseerde het gezelschap op Ypenburg voor RP-magazine: de prins (8), VDKH-chef Spierenburg (4), enkele Nederlandse en 12 Oostenrijkse beveiligers, o.w. de vaste ski-begeleiders van Juliana (3), Claus (6), Bernhard (10) en Beatrix (13).

(Foto: Koen Aartsma)

■

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Boekerij

Recensies: Cees van Dijk, Bert Huizing, Jaap de Vries.

Vragen naar de naam

In 1988 heeft de Spoorwegpolitie ruim 54.000 processen-verbaal wegens zwartrijden naar justitie gestuurd. Dat is ongeveer 40% van alle reizigers-zonder-kaartje die door de conducteur werden betrapt. Die overige 60% (81.000 reizigers) gaf onjuiste of onvolledige personalia op. Met als gevolg dat spoorwegpolitie machteloos moest toezien hoe al die niet betalende passagiers uit het beeld van justitie verdwenen. Men zoekt naar een oplossing voor dit probleem, zo blijkt uit het jaarverslag 1988 van de Spoorwegpolitie.

Onmogelijke opgave

In België zijn personen die ouder zijn dan 15 jaar, op verzoek van de politie verplicht het identiteitsbewijs (carte d'identitée) te tonen. Burgers die zich niet kunnen identificeren, kunnen 24 uur gehecht worden om hun identiteit vast te stellen.
Duitsers van 16 jaar en ouder zijn verplicht een legitimatiebewijs (Personalausweis) te bezitten en op vordering voor te leggen.
In Nederland bestaat — als enig land in Europa — geen legitimatieplicht. Invoering daarvan stuitte na de tweede wereldoorlog vooral op emotionele- en privacy-bezwaren.
,,Als de Europese grenzen wegvallen, wordt de invoering van legitimatieplicht in Nederland onvermijdelijk, willen we niet opnieuw de politie voor een onmogelijke opgave plaatsen'', zegt drs. Ed van Thijn, burgemeester van Amsterdam. ,,Zo'n plicht moet zich niet uitsluitend beperken tot de vreemdelingen in ons land. Die gedachte staat een efficiënte bestrijding van de criminaliteit in de weg.''
Burgemeester Van Thijn is niet onder de indruk van de argumenten tegen de invoering van legitimatieplicht. ,,Is het in strijd met de privacy om te mogen weten hoe iemand heet en waar hij woont? We gaan toch ook niet gesluierd over straat?''

Nieuw delict

Van Thijn verbaast zich over de conclusie van het WODC-onderzoek (Justitie) 'dat de legitimatieplicht juridisch-normatief niet discriminatoir is, maar dat het — helaas — in de praktijk onvermijdelijk anders zal gaan'. Van Tijn: ,,Een onbegrijpelijke conclusie. Men gaat er automatisch van uit dat in de praktijk de politie het discrimineren niet kan laten en gericht bepaalde groepen op de huid zal zitten. Dit ongefundeerde wantrouwen is niet gerechtvaardigd. Het zet bovendien zaken op zijn kop. Ons land kent een reeks van maatregelen om discriminatoir gedrag — als het voorkomt — te bestrijden.''
In het WODC-onderzoek *Ik zal eens even vragen naar zijn naam.* **Voor- en nadelen van een legitimatieplicht** uit de reeks 'Onderzoek en Beleid' wordt bovendien ingegaan op kosten en baten van dit 'nieuwe delict', en op praktische en psycholische gevolgen van de invoering van de legitimatieplicht. De onderzoekers spreken zich niet uit over de wenselijkheid ervan. (AH)

Ik zal eens even vragen naar zijn naam.
Door G.J. Veerman, G. Paulides en E.J. Hofstee.
Uitgever: Gouda Quint bv.
Prijs f 17,50.

Spoorzoeken

Jan Wilzing, voormalig directeur van de rechercheschool, schrijft in het voorwoord: ,,Een goed produkt verkoopt zichzelf!'' Henk Holtslag is erin geslaagd in **Sporen Onderzocht. Deel 1**. ingewikkelde onderwerpen over het technische recherchewerk helder en duidelijk te omschrijven.
Hoewel de ondertitel 'Handboek recherchetechniek' anders doet vermoeden, is het boek niet voor deskundigen alleen bedoeld.
De schrijver is hoofd van de vakgroep techniek van de rechercheschool in Zutphen. De uitgave maakt deel uit van een serie die is bestemd voor de politie-opleiding en de -praktijk. In dit eerste deel komen alle technische aspecten van het recherchewerk aan de orde. Het geeft inzicht in de mogelijkheden en de beperkingen van sporen en sporenonderzoek.

Als het bericht van een ernstig misdrijf de politie bereikt, zijn het in de regel de surveillanten die er het eerst mee geconfronteerd worden. Het succes van het politieonderzoek hangt voor een belangrijk deel af van het optreden van deze mensen. 'Sporen Onderzocht' begint dan ook met een uitgebreide omschrijving van het eerste optreden op de plaats van het delict. De rol van de meldkamer wordt belicht.
In de volgende hoofdstukken gaat de auteur in op onderwerpen als dactyloscopie, voet- en bandensporen, onnatuurlijke dood, vergiften en explosieve stoffen. Ze bevatten een schat aan praktische informatie, tips en waarschuwingen: 'Ruik niet aan flessen en potten (. . .) Maak er een gewoonte van het vertrek te luchten, vooral als er een lijk ligt. Draag handschoenen bij het veilig stellen van giftige materialen, was de handen na afloop'.
Het hoofdstuk 'Politiële en Justitiële Hulpdiensten' bevat 'missers'. Waarom is bij de één wel en bij de ander geen adres en telefoonnummer vermeld? En met een opmerking als 'zie Politie Almanak' komt men ook niet snel verder als men die gegevens nodig heeft.
Belangstellenden die dit eerste deel van 'Sporen Onderzocht' op hun boekenplank hebben staan, zullen uitzien naar deel 2 waarin Holtslag en J. Keijzer van het Gerechtelijk Laboratorium de mogelijkheden van het vergelijkend onderzoek zullen behandelen. (CvD)

Sporen Onderzocht, deel 1.
Uitgave van Kon. Vermande.
Prijs f 69,75.

Beveiligings-jaarboek 1989

De bereidheid om misdrijven aan te geven loopt nog steeds terug: ,,Dat is een hachelijke zaak'', vindt drs. H.J. Heijboer in de zevende editie van het **Beveiligingsjaarboek 1989**. ,,Het betekent dat de bevolking het vertrouwen in haar politie als beschermend en beveiligend orgaan aan het verliezen is. Een teken aan de wand, dat noopt tot heroriëntatie op het terrein van de criminaliteitsbeheersing.''
Samen met T. Boot van het Technisch Bureau ter Bevordering van Schadepreventie en R. Meijer van het Landelijk Bureau Voorkoming Misdrijven vormt Heijboer de redactie van het jaarboek.
Het bestaat uit drie gedeelten: een redactioneel deel, een deel waarin allerlei regelingen op beveiligingsgebied aan de orde komen en een zogeheten tabellarisch deel. Daarin staan namen, adressen en telefoonnummers van instellingen en organisaties die zich met veiligheid en beveiliging bezighouden.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Meijer belicht de erkenningsregeling voor beveiligingsinstallateurs. Maar ook de Wet op de Weerkorpsen, de Modelverordening Luidalarm van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse normen voor inbraakveiligheid zijn in het boek opgenomen.
Net als de meeste jaarboeken, almanakken en handboeken nodigt het beveiligingsjaarboek niet direct uit tot bestuderen. Toch zijn er wel interessante zaken in te ontdekken. Zo blijkt uit een bijdrage van Heijboer, dat meer politie op straat in Frankrijk wel degelijk tot een verlaging van het criminaliteitscijfer heeft geleid.
Bij het zien van de kop 'Inventarisatie van het beveiligingsgebeuren' bekruipt de lezer wellicht een onbestemd gevoel. Het hoofdstuk is mooi geïllustreerd met grafieken, staten en staartdiagrammen. Maar waarom zo'n titel?
Voorts bevat het jaarboek vele bladzijden met technische gegevens over brandkasten, sloten en sleutels. Dit en veel andere informatie maken het jaarboek tot een naslagwerk voor specialisten op het gebied van veiligheid en beveiliging.

(CvD)

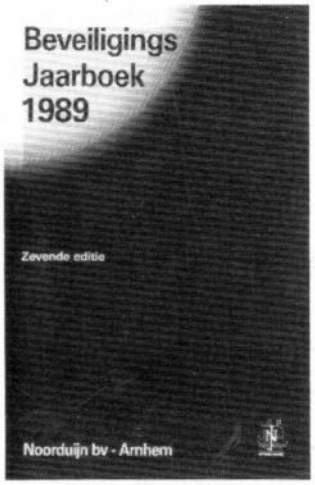

Beveiligingsjaarboek 1989.
Uitgeverij Noorduijn bv, Arnhem.
Prijs f 60,50.

De grenskommies

'Tijdens de carnaval in Breda', schreef de Noord-Brabander op 4 maart 1892, 'trokken drie mannen als zoutsmokkelaars verkleed, veel aandacht en maakten het publiek door hun wijze van doen vrolijk. Het is evenwel gebleken, dat tegelijkertijd aan verschillende zijden van de gemeente mannen binnentrokken, op gelijke wijze uitgedost, doch die werkelijk zout frauduleus invoerden. Zo werd het publiek vermaakt, de kommiezen bedrogen en door afnemers plus de smokkelaars geld verdiend.'

In 1992 kent Nederland alleen nog grenzen voor reizigers die ons land per schip of per vliegtuig aandoen. Misschien zal van een lucht- of zeereiziger worden gevraagd de koffer te openen. Een enkeling zal aan een fouillering worden onderworpen. Door de douane. Op zoek naar frauduleus ingevoerde spullen als alcohol, tabak en andere drugs.
Dat was vroeger wel even anders. Toen gingen de grenskommiezen aan de zuidgrens op zoek naar biggen, boter, sigaretten, dameskousen, etc. Al naar gelang de behoefte van de Belgen of de Nederlanders. De douaniers lagen bij nacht in het veld. Ze wachtten op de smokkelaars die te voet — later met gebruikmaking van gepantserde auto's — hun spullen over de grens brachten.
Kempen Pers bv heeft een boek uitgegeven waarin verteld wordt van 140 jaar smokkel van en naar België. Vanaf het moment dat in 1830 een nieuwe scheiding met België begon tot in 1970 met de invoering van de EEG aan deze romantische periode in de smokkelarij een eind was gekomen. In het boek **'Smokkelen in Brabant'** worden pungelaars en kommiezen aan het woord gelaten. Veel authentieke en niet eerder gepubliceerde illustraties staven de inhoud.
De auteurs ervan schrijven niet de pretentie te hebben gehad een wetenschappelijke publicatie te wrochten. Zij wilden slechts iets van de geschiedenis van het smokkelen in het Brabants-Belgisch grensgebied op papier zetten. Daarin zijn ze geslaagd. Hun grensgeschiedenis is de moeite van het lezen waard. Ons resten nog slechts de nostalgie, de romantiek van het smokkelaarsbestaan en de avonturen van de grenskommiezen.
Iets van die romantiek is in de jaren '50 op muziek gezet door de volkscomponist Johnny Hoes. Het treurige avontuur valt nog wel eens te beluisteren bij een toevallige piraat:

Een jonge blonde
grenskommies
deed trouw zijn picht als mens.
Straks trouwde hij met
Annelies,
de liefste van de grens . . .

Hij zag een bende
smokkelaars
en riep 'Halt of ik schiet!'
Een smokkelaar sloeg op de
vlucht,
hij schoot en wat was dat?
Zwaargewond lag op de grond
de vader van zijn schat.

(AH)

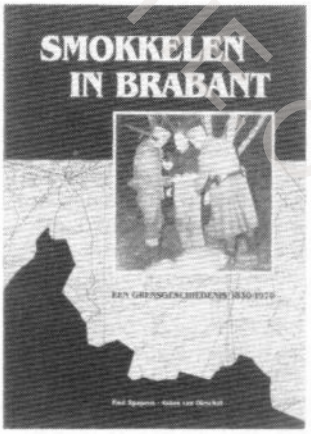

Smokkelen in Brabant.
Door Paul Spapens en
Anton van Oirschot.
Uitgave:
de Kempenpers bv, Hapert.
Prijs: f 39,50.

Mij pak je niet!

Martijn en Patricia zitten samen in de derde klas van de LEAO. Ze hebben verkering en willen samen op vakantie. Ze hebben een baantje bij de supermarkt. Patricia zit achter de kassa en Martijn helpt bij de lege flessen. Ze verdienen maar weinig, zodat het sparen niet zo opschiet. Martijn baalt daar flink van. Met zijn broertje van zeven spreekt hij af dat hij geregeld naar de supermarkt komt. Daar krijgt hij van Martijn telkens een statiegeldbon voor een paar tientjes, zonder dat het jochie flessen inlevert. Met die bon gaat hij naar de kassa van Patricia . . .

Onwetendheid maakt kwetsbaar. Daarom hebben mr. Frank Visser, Officier van Justitie in Alkmaar, en Hans Emmerik, docent aan een LEAO in Alkmaar een boekje geschreven over juridische problemen waarmee jongeren te maken kunnen krijgen. Het heet *Mij pak je niet!* Het lesboek wordt in eigen beheer door de auteurs uitgegeven en is bedoeld voor de jeugd van ongeveer 12 tot 17 jaar. RP-collega Hans Westrik heeft voor de foto-illustraties gezorgd.
Enkele onderwerpen: de gevolgen van diefstal, vandalisme en ongewenste sex bijvoorbeeld. Welke straffen kan je krijgen en wat zijn de gevolgen voor de benadeelde, welke rechten heb je als dader, waar kun je hulp krijgen, hoe zit dat met een eventuele verzekering, wat doet en mag de politie. Er komen ook zaken aan de orde als het ter-beschikking-stellen-van-de-regering van minderjarigen, het verschil in straffen tussen meerderjarigen en minderjarigen. De schrijvers gaan ook in op civielrechtelijke aspecten die voor minderjarigen van nut kunnen zijn. Zo wordt er gesproken over de aanstelling van een (toeziend) voogd bij overlijden of scheiden. Wat zijn de gevolgen van een koopovereenkomst? Waar doe je als jongere goed aan als je wilt gaan samenwonen? Wat zijn de gevolgen van een onrechtmatige daad; betaalt een verzekering dan nog uit? In twintig hoofdstukken beschrijven de

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

auteurs op vlot leesbare wijze de praktische en aan de werkelijkheid ontleende situaties. Daarna bespreken ze wat meer zakelijk de juridische aspecten van de zaak. Het boekje kan heel goed als lesmateriaal voor de politie worden gebruikt. (JdV)

'Mij pak je niet!' kost in de boekhandel f 32,50.
Politiemensen kunnen het ook rechtstreeks bestellen bij collega Hans Westrik in Schagen.
Het kost dan f 27,50.

Helderziendheid onderzocht

,,Uitspraken van paragnosten zijn voor 90% gebaseerd op redenering, voor 10% op fantasie en voor 0% op een helderziende gave.'' Aldus dr. H.G. Boerenkamp in zijn boek **Helderziendheid Bekeken** over zijn onderzoek naar de vraag of helderziendheid nu wel of niet bestaat. Boerenkamp maakte daarbij gebruik van de medewerking van twaalf als 'goed' en integer bekend staande paragnosten en twaalf 'gewone' mannen en vrouwen met dezelfde opleiding en van dezelfde leeftijd als de paragnosten voor het controle-onderzoek.
Met beide groepen werden dezelfde resultaten bereikt: van slechts 1% van alle uitspraken voldeden aan de criteria van *voldoende onberedeneerd en specifiek* enerzijds *en voldoende juist* anderzijds om te kunnen spreken van helderziendheid. Boerenkamp concludeert dat *bewust oproepen* van helderziende ervaringen niet mogelijk is. ,,Men kan zich afvragen hoe het komt dat steeds opnieuw, ook minder afhankelijke consultanten onder de indruk raken van de uitspraken van paragnosten'' (. . .)
,,De energie die mensen steken in wat wel eens op een misverstand zou kunnen berusten, kunnen zij misschien beter besteden aan dichter bij huis liggende levensvragen.''
Dr. H.G. Boerenkamp is psycholoog en is in september 1988 gepromoveerd op een onderzoek naar paranormale impressies van paragnosten aan de Universiteit van Utrecht. (AH)

Helderziendheid Bekeken. Uitgever: De Toorts/Haarlem. Prijs f 29,50.

IJsjes

De sleutels staken nog in het contactslot toen ik het portier van de auto met een ferme zwaai dicht gooide. Op slot.
Stom! Daar stond ik in de zinderende hitte op een verlaten parkeerplaats in het polderlandschap van Nieuw-Vennep.
Ik meldde mij bij het nabij gelegen kantoorpand. Of ik van de telefoon gebruik mocht maken. De glimlach van de secretaresse, die ik het probleem uiteen zette, verried medelijden. De stem van de agent die de telefoon opnam klonk zakelijk en joviaal tegelijk.
Weer buiten wachtte ik vjf minuten, tien minuten, vijftien minuten. Juist toen irritatie zich van me meester maakte, zag ik een witte volkswagen met grote snelheid de bocht om draaien. De auto kwam piepend tot stilstand. De voordeuren gingen open en twee olijke agenten, keurig in het uniform, lachten me vriendelijk toe.
Omslachtig begon ik de voorgeschiedenis van mijn stommiteit uit te leggen. De agenten toonden geen interesse in mijn zelfmedelijden, hoefden evenmin mijn autopapieren te zien, haalden hun universele 'deuropener' te voorschijn en stevenden op mijn auto af. Een van de knapen — midden dertig, gezonde bruine teint, snor — mompelde iets als 'een kleingheid' en 'ijsjes', waaruit op te maken viel dat ze in ruil voor het karwei een koude versnapering wensten.
Na het klaren van de klus stapten de agenten weer in, maar niet nadat ze mij sommeerden hen naar een snackbar te volgen. Ik had moeite hun snelheid bij te houden en keek bij elke dwarstraat angstig naar links en naar rechts. Voor de deur van de snackbar verwezen ze me naar de lijst met ijsjes. Ik haastte me naar binnen.
De agenten toonden zich dik tevreden met de twee oubliehoorns en scheurden vriendelijk zwaaiend met piepende banden de bocht weer om, ieder een ijsje in de hand.
Polderland-corruptie of joviale politiehulp? Ik heb voortaan altijd een gulden op zak.

Geert van Asbeck

(Uit: NRC-Handelsblad).

WWW.RIJKSPOLITIEBOEK.NL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

10jaarTerug

CEES TOP:

'Aan de MÉ heb ik niets gemist'

Tekst: Bert Huizing

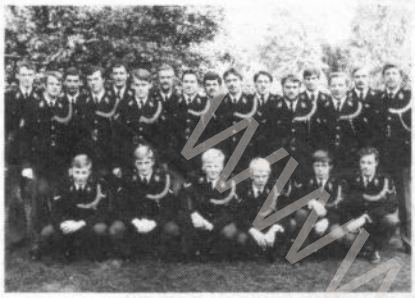

Hoe zag de wereld er tien jaar geleden uit? Wat vonden we toen belangrijk en waarom?
Even terug in de tijd. Om ons geheugen op te frissen. Om te kijken hoe zaken zich sindsdien hebben ontwikkeld en wat er van sommigen onder ons in die periode is terechtgekomen.
De beide blonde knullen op de foto bevolkten met nog achttien adspiranten klas H van de leerfabriek van de rijkspolitie in Apeldoorn. In 1979 werden ze wel zover in het politievak geschoold geacht dat ze op eigen benen mochten staan.

***Cees Top** is nu 34 jaar en van het rustige type. Hij is wachtmeester 1e klasse en werkt nog steeds op de groep Doesburg. Nog wel. Dit voorjaar heeft hij zijn politiediploma B gehaald. De eerste twee sollicitaties voor een opperwachtmeestersfunctie zijn de deur uit.*

***Ronald Smit** is bijna 32 jaar. Een vrije spring-in-'t veld. Hij werkt bij de Dienst Persoonsbeveiliging en is inmiddels opper geworden. Heeft het politievak hem gegeven wat hij er ooit van verwachtte?*
Ze hebben veel gemeen. Beiden werden ooit afgewezen bij de medische keuring voor officier-voor-speciale-diensten bij de landmacht. Ze waren elkaars judomaatje op de opleidingsschool. Ze leerden beiden hun vrouw in het zwembad kennen. Ze zijn 'in goede doen'. Ze hebben (nog) geen kinderen, maar wel — sinds een jaar of tien — een hond die niet luistert.
Daar houdt de gelijkenis tussen Top en Smit absoluut mee op.

'Waarom ik bij de politie ben gegaan? Ach, ik zag wel wat in de zekerheid van een ambtenarenbestaan. De mogelijkheid van het maken van contacten sprak me wel aan. Daarbij kwam dat je je als politieman je in je werk redelijk vrij kunt bewegen.

Bakkerij

Vader had een bakkerij in Eerbeek. Daar had ik wel in gewild. Die interesse ging over toen de zaak door een groot bedrijf werd opgekocht. Toen ben ik een poosje postbode geweest, en ondertussen solliciteerde ik naar de militaire dienst en — via een coupon uit een radioblad — naar de politie. De mededeling dat ik voor de politieopleiding was geplaatst kreeg ik in november '75 vrijwel gelijktijdig met de oproep voor de militaire dienstplicht. Ik heb toen gebruik gemaakt van de mogelijkheid vrijstelling van militaire dienst te krijgen. In januari '76 begon de cursus op 'de Weijert'.
Aan die opleiding heb ik niet zo bijster veel herinneringen. We moesten flink studeren om te slagen want er moesten petten de straat op.

Kosthuis

„Ik was bijna 21 toen ik in januari 1977 op de groep Doesburg geplaatst werd. Er werkten daar circa twintig RP'ers. Omdat die groep later werd samengevoegd met de groep Keppel, werd de sterkte later vierenveertig koppen. Inmiddels hebben we plaatsen moeten inleveren zodat we het werk nu met 39 mannen en vrouwen moeten doen.
Ik was geplaatst als o.c.'er, als wachtmeester-oudste-categorie. Dat betekende dat ik bij het begin van mijn politieloopbaan nauwelijks begeleiding kreeg. Aanvankelijk was er een opper zo vriendelijk om zich over mij te ontfermen. Maar vanaf de dag dat die elders stagebegeleider werd, heb ik mezelf moeten redden. Bij het in de praktijk brengen van de schoolse theorie van het politievak heb ik van mijn eigen fouten het meest geleerd. De meeste tijd heb ik als politieman op straat doorgebracht. Aanvankelijk als vrijgezel, vanuit een kosthuis in Doesburg. Een woonadres in het nabijgelegen Eerbeek bij mijn ouders? Nee, dat kon natuurlijk niet. De suggestie alleen al!
Intussen was ik lid geworden van een zwemvereniging in Doesburg. Ik deed aan waterpolo. Bij het toezicht bij de zwem-avondvierdaagse heb ik Annemarie leren kennen. Ze is een echte Doesburgse Mop. Ze werkte als assistente bij een plaatselijke dokter die er zich in onze verkeringstijd tegenover Annemarie over verwonderde dat de politieauto zo vaak door zijn straat kwam.

Derde generatie

„Ik vind het werken als politieman op straat leuk. We hebben een ruim bewa-

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

RONALD SMIT:

'Je bent jong en je wilt wel eens wat anders'

'Ik ben niet uit roeping bij de politie gegaan. Het woord *carrière* kende ik nog niet, toen ik zeventien was en van de Havo kwam. Het avontuur trok me. Dat doet het nog steeds. Ik ben niet iemand die ver vooruitdenkt, dus heb ik de waarschuwing van de kapitein van de marechaussee in de wind geslagen. Die had me gezegd dat ik een snelle loopbaan bij de rijkspolitie wel kon vergeten.

Dossierkasten

,,Ik had wel, net als mijn vader en mijn oom, beroepsmilitair willen worden. Dat lukte niet. Zaken doen? Nee. Dat moeten presteren heeft me nooit zo getrokken. Waarschijnlijk komt het omdat ik in een familie van ambtenaren ben opgegroeid. Ik dacht bij de Amrobank in de boekhouding mijn plaats te vinden. Ze zetten me achter de balie. Daar telde ik geld uit. Toen ik dat een half jaar had gedaan, heb ik mijn chef verteld dat ik voor dat werk niet was aangenomen en ben gegaan.

Daarna heb ik een poosje op het ministerie van Defensie gewerkt. Bij de afdeling Pensioenen en Wachtgelden. Daar kon ik van achter mijn bureau tussen de dossierkasten door mijn baas zien aankomen. Ik was achttien, adjunct-commies met goede vooruitzichten. Maar er was sprake van verplaatsing van onze afdeling naar Roermond.

Het vooruitzicht om — opgegroeid in Wassenaar — alleen te verhuizen naar een volstrekt onbekende omgeving, sprak mij helemaal niet aan. En toen zag ik een advertentie van de rijkspolitie in *Tros-Kompas*. Je kunt dus spreken van een zoveelste keus.

Tukje doen

,,De opleiding in Apeldoorn ging snel. Het regime was er vrij streng. De verplichte studie 's avonds van zes tot acht was overbodig. Er werd van je verwacht dat je de stof van die dag nog eens doornam. Meestal zag ik wel kans een tukje

kingsgebied dat zich vanuit Wehl in de Achterhoek tot in Rozendaal bij Arnhem uitstrekt. In onze gemeente stonden een ijzergieterij en een blikfabriek. Daar werkten veel buitenlandse werknemers. De problemen van de derde generatie van die families zijn ons niet onbekend. Er is hier voor de politie altijd werk. Wat dat betreft zijn de advertentieverhalen uit het radioblad wel uitgekomen. In het begin waren we in Doesburg heel vrij. Later, toen kolonel Feijlbrief commandant werd van het district Nijmegen, werden de touwtjes strakker aangehaald. We hadden het ook heel goed. Als beginnend wachtmeester kreeg je een behoorlijk salaris. Daar is later wel flink in geknepen. Er staat nu weer ongeveer net zoveel op mijn loonstrook als toen ik vier jaar bij deze baas was. Die kortingen op het salaris hebben de motivatie van veel politiepersoneel niet bevorderd. Maar samen met mijn Annemarie heb ik het toch heel goed. We kunnen toch ieder jaar tweemaal met vakantie. 's Winters gaan we skiën en 's zomers trekken we naar Italië, Joegoslavië of Griekenland.

Verjaardagen

,,Voor de mobiele eenheid hebben ze me nooit gevraagd. Ik mis de ME absoluut niet. Ik heb dat samen optrekken met collega's niet zo nodig. Annemarie werkt halve dagen in een ziekenhuis in Arnhem. 's Avonds wil ze nog wel eens een vriendin opzoeken. Ik vind het heerlijk om zo nu en dan eens alleen te zijn. Ik lees wat, ik studeer de laatste tijd een beetje.

Bij onze groep hebben we een personeelsvereniging met een eigen voetbalteam en een groepje wielrenners die aan toertochten deelnemen. Vroeger kwamen we als collega's wel bij elkaar als er een verjaardag te vieren was. Die bijeenkomsten hebben we afgeschaft omdat burgers van de stad daarover opmerkingen maakten. Tegenwoordig komen we eens in de drie maanden op het groepsbureau bij elkaar om de jarigen met terugwerkende kracht te feliciteren. Daar zijn we dan even gezellig onder elkaar.

Nu ik mijn B-diploma heb verlang ik ernaar iets anders te doen. Dat werken op straat vind ik niet vervelend, maar het leiding geven aan mensen, de verantwoordelijkheid daarvoor te dragen, lijkt me boeiend. Maar ik zal daar niet alles voor opofferen. Ik wil niet te ver uit de streek en het is dus maar de vraag of er mogelijkheden zijn om me in deze omgeving nog eens als opper te vestigen. Zo niet, nou dan blijven we hier . . .'

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

10jaarTerug

Tekst: Bert Huizing

te doen en tegelijkertijd de deur van de kamer in de gaten te houden. Ik kon in de sport mijn energie kwijt. Cees Top en ik, we waren ongeveer de kleinsten van de klas, hebben op de judomat leuk gestoeid.
Ik ging in januari '77 als j.c.'er, wachtmeester-jongste-categorie, de praktijk in en werd op een stagegroep geplaatst. M'n standplaats werd Lisse. Daar had ik inmiddels al zoveel van gehoord. Dat het een drukke omgeving was. Goed, je wist in die acht weken dat de Keukenhof open was best wat je te doen stond: alle weekenden dienst. Voor het overige viel het met de drukte in Lisse nogal mee. Je bemoeide je voor tachtig procent met het verkeer. De meeste Lissenaren wonen in het bollendorp en werken ergens anders. Het surveillancegebied is klein. Wat me opviel was dat het zo'n onrustige groep was. Het was er komen en gaan onder de collega's. Alleen het kader bleef zitten. Contacten in de persoonlijke sfeer waren er nauwelijks. Eens per jaar werden we uitgenodigd door de directie van Keukenhof voor een etentje of voor een bezoek aan Avifauna. Als dank voor de bewezen diensten. Daar hielden onze personeelsbijeenkomsten mee op. De districtscommandant was mijlenver weg. Als hij kwam, moest het bureau gepoetst worden. Kansen voor iemand die jong is en nog wel eens wat anders wil, waren er niet. Met het recherchewerk had je je niet te bemoeien. Daar was de groepsrechercheur voor. Ik heb nog geprobeerd een vuurwapenafdelinkje op te zetten. Het is niets geworden. De kans om part-time vuurwapendocent te worden heb ik me niet laten ontgaan.

Slechte beoordeling

,,Wat er leuk is aan schieten? Ik vond het fijn instructie te geven, om te werken met mensen. Er heerste een leuke sfeer in het schietteam. Ik zag dat de verhouding tot de mensen van het district en die van de Algemene Inspectie een andere was dan ik op de groep had ervaren, minder afstandelijk, meer zoals ik vind dat het hoort. De contacten in mijn

nieuwe werk leidden ertoe dat ik me op de groep vrijer ging opstellen. Mijn baas werd onrustig. Onze verhouding werd er niet beter op. Ik kreeg een beoordeling die mijn bevordering tot wachtmeester 1e klasse in de weg stond: ik schreef te weinig. Er was een conflict geboren. Op het district heeft men toen besloten mij in te zetten bij de omscholing van het FN-pistool naar de Walther P5. Maar niet nadat ik mij op de groep had waargemaakt als een goede wachtmeester. Ik heb iedereen in het dorp opgeschreven die er voor in aanmerking kwam. Als beloning was er de bevordering . . .
Ik ben even schietinstructeur geweest bij de Dienst Luchtvaart. In mijn proefperiode ben ik daar opgestapt. Het gelukte me niet de mensen daar te motiveren. Ik meldde me terug op de groep en werkte opnieuw voor het district.
Toen de Dienst Persoonsbeveiliging werd opgericht, heb ik — voor het eerst ook uit een oogpunt van carrièreplanning — gesolliciteerd. Ik werd aangenomen en na acht weken van bikkeleién, van bakkelen en van weinig slaap op de COME ben ik in een kaderfunctie aangenomen.
Op de dag van de diploma-uitreiking stond ik op het stadhuis, om met Sandra te trouwen. We kennen elkaar vanaf ons twaalfde jaar. We hebben vele jaren samengewoond. Sandra werkt part-time bij de gemeente.

Stek

,,Ik heb nu mijn stek gevonden. De baan die ik nu heb biedt mij vrijheid en verantwoordelijkheid. We doen veel aan sport. Er zit avontuur in het werk, maar ook veel onregelmatigheid. De enige zekerheid van een werkdag is dat je om acht uur begint. Voor het overige zijn we als team afhankelijk van de plannen van de ambassadeur of van de hoogwaardigheidsbekleder die ons land bezoekt en die je weer heelhuids moet zien thuis te brengen.
Er is van de kant van het bedrijfsleven veel belangstelling voor politiemensen van onze slag. Het aanbod dat leden van het arrestatieteam en personeel van onze dienst wordt gedaan is heel aantrekkelijk. Er wordt dertienhonderd gulden netto meer overgemaakt op je salarisrekening. Alle overuren worden betaald en er wordt per jaar drieduizend gulden voor kleding verstrekt. Bij de rijkspolitie zijn de overuren op en moest er over een kledingtoelage van ruim zeshonderd gulden worden gebakkeleid. Als ik geen opper zou zijn, zou ik een aanbod van buiten misschien wel aannemen. Ik heb een goed salaris en we bezitten een aardig huis. Voor mij zijn er bij de rijkspolitie nog mogelijkheden. Ik mag tot mijn vijfenveertigste dit werk blijven doen. Misschien dat er ondertussen een plekje vrijkomt bij opleiding en vorming. Voor de landgroep ben ik niet geschikt, dat is zeker.'

■

RECHERCHEMUSEUM.ORG

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

VrijeTijd

De hartslag van een volk

Bijenhouder Johan Bullee.
(Foto: Cor de Cock)

Voor het huis van Johan en Regina Bullee in Asperen staat in de tuin een bordje. Daarop staat dat binnen *echte bijenhoning* te koop is.
Bullee lijkt een man van weinig woorden. Dat verandert wanneer hij over zijn liefhebberij begint: het houden van bijen. Onlangs was hij te zien in het *Algemeen Dagblad*, bezig met het scheppen van een bijenvolk uit een boom voor het groepsbureau van de rijkspolitie in Waardenburg. De 26-jarige wachtmeester I is verslingerd aan zijn hobby. Hij kan uren doorbrengen bij zijn nestkasten die een plaatsje hebben gekregen op een stille plek aan de dijk van de rivier Linge in Acqoij, bij Leerdam. Als hij thuiskomt van zijn werk op de groep Neerijnen verkleedt hij zich. Hij ruilt dan zijn blauwgrijze uniformbroek voor het tenue van een loonwerker. Hij kan zich uren vermaken met *vliegspleetwaarneming:* het bestuderen van de bewegingen van de bijen bij de smalle ingang waardoor ze het nest kunnen bereiken. Daar klopt het hart van een bijenvolk.
Hij wijst naar de kast met het volk dat hij in Waardenburg in de korf liet vallen: ,,Ieder beest heeft er zijn taak. Er zijn bijen die water halen, andere die opruimen, exemplaren die de nectar aanvoeren, weer andere die ventileren, of de wacht houden bij de ingang. En o, wee, als er een vreemde bij wil binnendringen. Dat kost hem zijn leven. Zo gaat dat in de bijenwereld.''

Steken

Het is allemaal zo'n vier jaar geleden begonnen na een ontmoeting met een imker. Bullee, toen wijkagent in Schiedam, was meteen 'om'. Hij kreeg van de gemeente toestemming om in de plaatselijke heemtuin (gratis toezicht) te proberen de eerste beginselen van het bijenhouden onder de knie te krijgen. Dat is hem aardig gelukt. Samen met een leraar bijenteelt verzorgt hij nu cursussen en neemt hij examens voor aanstaande bijenhouders af.
Wat zijn de gevaren van de hobby?
Johan Bullee: ,,Ze willen wel eens steken, dat is bekend. Je moet dus niet met grote stappen door hun omgeving banjeren. Ze scheiden bij hun steek een geur af die collega-bijen waarschuwt voor gevaar. Dat kan aanleiding zijn voor een massale aanval. Probeer te voorkomen dat je zo'n beest inademt. Een prik in je keelholte kan heel vervelende gevolgen hebben. Het is zaak je langzaam te bewegen. Natuurlijk ben ik ook wel eens gestoken, maar langzaamaan heb ik weerstand opgebouwd tegen het bijengif.
Heel vervelend wordt het wanneer je als gevolg van je liefhebberij een allergie oploopt. Vanaf dat moment kunt je je hobby wel vergeten.''

Stroper

Waarom is Johan Bullee aan bijen gaan doen?
De imker: ,,Als ik mijn uniform uitdoe vergeet ik mijn werk. Ik ben een buitenmens en in Acqoij opgegroeid. Ik houd van de natuur. Het is boeiend zo'n bijenvolk te volgen. Toen ik een jongen was, heb ik in deze omgeving geleerd te vissen en te stropen. Sommigen van mijn kennissen hebben zich er wel eens over verwonderd dat juist ik bij de politie terecht ben gekomen. Waarschijnlijk is het waar dat vroegere stropers de beste veldwachters zijn.''

(AH)

L.A.-fietsers

Goed nieuws voor lange afstandfietsers. Wie een lange tocht van Zwolle naar Eindhoven of iets dergelijks wil fietsen, is niet meer aangewezen op de fietspaden langs de autowegen. De stichting Landelijk Fietsplatform heeft twee gidsen (Noord- en Zuid-Nederland) met een 40-tal praktische kaarten laten verschijnen die veel fietsplezier beloven. Ze zijn dan ook uitgekiend en samengesteld door echte fietsroutemakers van o.a. de ENFB en het Groene Fietsje. Zij hebben de autowegen zoveel mogelijk gemeden en kozen hun routes via fietspaden en weggetjes door aantrekkelijke landschappen. Doorgaande fietsers worden om de centra van grote steden geleid. We namen de proef op de som: in de regen. Maar dank zij het plastic omslag konden we onder het fietsen de routebeschrijving èn de benodigde kaart naast elkaar blijven gebruiken.
Warm aanbevolen voor L.A.-fietsers.

(AKA)

Uitg. Stichting Landelijk Fietsplatform. Tel. 03402-42003.

Ruilbeurs

Op zondag 8 oktober a.s. wordt in Ibbenbüren, net over de grens met West-Duitsland bij Hengelo, voor de zesde maal een ruilbeurs gehouden voor verzamelaars van politie-onderscheidingstekenen.
De beurs vindt plaats in het Freizeithof 'Bögel-Windmeyer'. De toegang is vrij. Mensen die spullen hebben aan te bieden kunnen tafelruimte huren voor vijf marken per meter.
Vuurwapens en voorwerpen met nazi-symbolen worden niet toegelaten.
Aanmeldingen en reservering voor tafelruimte uitsluitend bij Heinz Gausmann, 4507 Hasbergen, Falkenring 14,
Tel. (09-49)-(0)5405-1398.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Met bijdragen van:
Hay Clabbers, Piet Gorissen, Herman de Haas, Marcel Lieskamp, Wim de Rooij e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Gehandicapten aan 't werk bij RP-Limburg

ROERMOND. — De rijkspolitie van het district Limburg neemt de komende twee jaar twintig gehandicapten in dienst. Met een ieder van hen wordt een tijdelijk dienstverband aangegaan voor de duur van één jaar voor 24 uur per week. Het Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds van het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft een subsidie in de loonkosten van *f* 225.000,— toegekend. Ook het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), de Gemeentelijke Maatschappelijke Dienstverlening (GMD) en AVO-Nederland (een landelijke organisatie die zich inzet voor gelijke kansen en mogelijkheden voor gehandicapte mensen) zijn bij het project betrokken. Met het geheel is *f* 600.000 à *f* 700.000 gemoeid. De eerste medewerkers gaan in september of oktober a.s. bij de RP aan het werk.

Subsidieregelingen

Het idee om werkzoekende gehandicapten — in het kader van de Wet Arbeid Gehandicapte Werknemers — een kans te geven is van Ernest Vermathen, hoofd administratie bij de RP-groep Horst. De 31-jarige Vermathen had in het verleden regelmatig contact met het Arbeidsbureau, op zoek naar mensen in tijdelijke

rijkspolitie-dienst bij de administratie, die na verloop van tijd vaak een baan zouden vinden bij de overheid.
Deze contacten leidden tot plaatsing van de gehandicapte Geert Thurlings bij de groep Horst. ,,Het is bitter te ervaren dat werkgevers je niet willen hebben'', zegt Thurlings, die als gevolg van een spierziekte jarenlang werkloos was. Hij deed plantondienst, werkte de antecedenten bij en verrichte ander administratief werk.
,,Het werk op de groep bevalt me uitstekend. Ik bemerk dat ik er weer bij hoor.''
Dat contact kreeg een vervolg. Vermathen schreef een plan voor de districtsleiding: 'Sociaal beleid speciale groepen/gehandicapten'. Daarin werden voorstellen aangereikt om gehandicapten te integreren bij de rijkspolitie van Limburg. Hij gaf tevens aan hoe zo'n project door verschillende subsidieregelingen kon worden bekostigd. Daaruit bleek dat zowel de loon- als reiskosten als de uitgaven voor opleiding en de aanpassing van de werkplek werden betaald. Het plan van Vermathen werd door het managementteam verheven tot beleid.

Interne sollicitatie

De mensen die worden aangenomen voor een tijdelijke loopbaan bij de rijkspolitie zullen worden aangemerkt als interne sollicitanten. Ze kunnen dingen naar functies die in het vacatureblad van het ministerie van Justitie staan.
Staatssecretaris De Graaf (Sociale Zaken) noemt het (in een speciale uitgave van de rijkspolitie Limburg die samen met AVO-Nederland werd uitgebracht) 'een uitstekend initiatief'.
De Graaf: ,,Alle bedrijven moeten een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid voor gehandicapten. Iedereen krijgt ermee te maken. Wij denken aan percentages gehandicapte werknemers van tussen drie en vijf. Voor de politie wordt geen uitzondering gemaakt.''

(AH)

'Dan maak ik ook nog eens een verbaaltje'

,,Als er geen zware geestelijke beschadigingen zijn, is een gehandicapte best te gebruiken bij de rijkspolitie. Zo iemand kan voor de organisatie nog veel betekenen.''
Aan het woord is Hans Kessels (33) van de RP-groep Bergeijk. In 1983 werkte hij als wachtmeester op de groep toen hij een melding kreeg van een vechtpartij op een camping. Met de surveillancewagen raasde hij er op af. In een flauwe bocht in Valkenswaard raakte hij een stoeprand en de bus kantelde. Voor de rest van zijn leven zal hij gebonden zijn aan de rolstoel.
,,Na de revalidatie bemerkte ik dat thuiszitten me niet beviel. Ik wilde weer mijn eigen boterham verdienen. Ik belde de korpsarts en vroeg hem of hij er nog een psychiatrische patiënt bij wilde hebben. Hij was de volgende dag bij me en ging op bezoek bij mijn commandanten. Ze besloten dat ik — in de rolstoel — weer aan het werk kon.''
Hans Kessel is nu administrateur bij de groepsrecherche en onbezoldigd ambtenaar van rijkspolitie.
,,Onze organisatie is er niet op berekend dat er iets kan gebeuren zoals mij is overkomen. Het lijkt tekens weer een op zichzelf staand geval. Vaak is er iemand die zich het lot van het slachtoffer aantrekt. De rijkspolitie hoeft alleen maar 'ja' te zeggen op diens voorstellen. Beleid is er niet.''
Kessels is blij met de actie van de korpsarts: ,,Die pro-

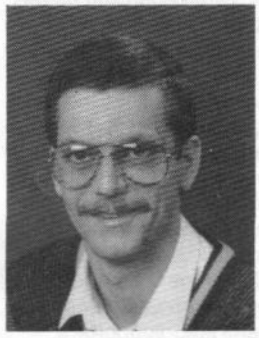

beert tenminste een oplossing te vinden. De dienstcommissie moet met zulke zaken nog echt leren omgaan. Op 'personeelszaken' ontbreekt vaak een basisplan.''
Hoe voelt de RP'er zich in zijn nieuwe situatie?
Kessels: ,,Ik denk dat het werk van een gehandicapte politieambtenaar beperkt moet blijven tot de administratie. De mensen van mijn dorp vonden het leuk dat mijn baas me heeft teruggenomen. Onbekenden vinden het helemaal niet vreemd door iemand in een rolstoel te worden geholpen. Dat komt waarschijnlijk ook doordat ik de sporen van een politieman in me heb.''
Gaat Hans Kessel nog wel eens op patrouille?
,,Overdag ga ik nog wel eens mee. Voor het recherchewerk is het van belang de uitbreidingsplannen in het bewakingsgebied bij te houden. Dan weet ik tenminste waarover mijn collega's het hebben. Ze nemen me wel eens mee. Dan maak ik ook nog wel eens een verbaaltje.''

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

MuseumStukken

Een stukje 's-Gravenhage

Den Haag — eigenlijk moet ik in dit geval Den Haag 's-Gravenhage noemen — is nogal wat straatmeubilair armer geworden. De overbekende alarmcellen zijn uit het straatbeeld verdwenen. Niet meer nodig want iedereen heeft telefoon en daarbij zullen die cellen ook wel het nodige hebben gekost.
Eén ervan prijkt nu naast de ingang van het Rijkspolitiemuseum. Lood en loodzwaar, gemaakt voor de eeuwigheid en mogelijk zelfs bestand tegen de nimmer aflatende drift tot verbouwen van de echte FC Den Haag-supporters.
Het is om eventjes precies te zijn cel no: 5041 met als voormalige standplaats de hoek Melis Stokelaan-Aagje Dekenlaan.

In de twintiger jaren is het allemaal begonnen. De Brandweer had al een alarmeringssysteem waarbij de goedwillende burger door het inslaan van een klein ruitje en het indrukken van een knop een telegraafapparaat in werking stelde. Men kon dan wel zien waar er gedrukt was maar van enig contact met de drukker was geen sprake. Er rukte van uit de naastbijgelegen brandweerpost wel een spuit uit.
Hoofdinspecteur G.P. Kierdorff schreef in 1928 een stukje in het Tijdschrift voor de Politie over dit onderwerp. De uitrukkende spuit was betrekkelijk dicht in de buurt van de gemelde brand maar het was toch wel even zoeken. In het algemeen was men wel tevreden met dit systeem.
Een fusie tussen de politie en de brandweer gaf een heldere kop het idee het bestaande brandweeralarmsysteem ook dienstbaar te maken aan de politie.
Na 1925 werden er in Den Haag ongeveer honderd van deze posten ingericht. Het waren hokjes ter grootte van een militair schildwachthuisje of telefooncel. De verlichting bij avond en nacht vond plaats via een transparant. Door middel van een echt telefoontoestel kreeg men na met kracht aan een hendel te hebben getrokken een telefoniste aan de lijn.
Het alarmnummer voor de gecombineerde politie en brandweerdiensten was 22.
De telefoniste wist van wanten en zorgde er voor dat of wel een Indianmotor met zijspan of wel een stel politieruiters naar de plaats van de melding uitrukte.
De brandseintafel stond ook in die alarmcentrale. Eén van de dames van de wacht was speciaal aangewezen om bij brand de brandweer te waarschuwen. Niet alleen de hulp behoevende burger kon gebruik maken van de alarmcellen, ook de inspecteur van dienst kreeg er een nieuw middel bij om zijn surveillerende personeel te controleren of op te roepen. Van uit de centrale kon men namelijk een cel op 'rood' zetten. De passerende agent op ronde nam dan contact op met zijn bureau. Van misbruik, valse meldingen of loos alarm is niets te vinden in het artikel. Al met al weer een aanwinst voor ons museum.

Go.

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

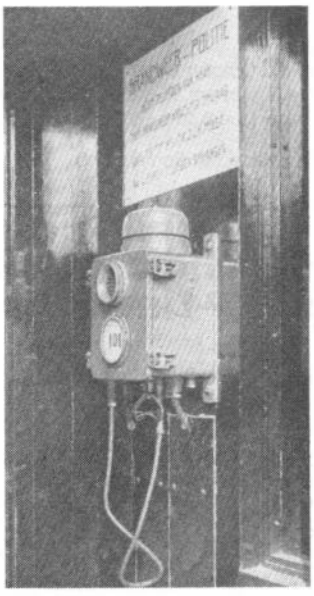

Voorzitter IPA-Nederland:

'Contacten met Oostblok zullen groeien'

APELDOORN. — Bij gelegenheid van het 30-jarig bestaan van het district Nijmegen van de International Police Association in mei j.l. hebben twee Russische politie-officieren hun opwachting gemaakt. Ze kwamen uit de stad Pskov waarmee de gemeente Nijmegen vriendschapsbanden onderhoudt.
Het bezoek volgde op een persoonlijk initiatief van John van den Broek, voorzitter van de IPA-Nijmegen: ,,Vorig jaar was hier de burgemeester van Pskov te gast. Ik heb hem toen een politiepet meegegeven en gevraagd om het Russische koor dat dit voorjaar in Nijmegen zou optreden een hoofddeksel van de politie uit zijn land mee te geven voor mijn verzameling. In plaats van een pet heeft de burgemeester twee van zijn politiechefs gestuurd.''
De twee gasten, een generaal (districtscommandant) en een korpschef, zijn — na een week in Nijmegen te hebben vertoefd — als 'geassocieerd IPA-lid' teruggegaan naar hun land. Ze hebben Van den Broek en hun hospes Gerard Rijerse voor een tegenbezoek uitgenodigd. Van die invitatie zullen beiden graag gebruik maken.
Van den Broek: ,,De generaal heeft mij ervan verzekerd dat hij z'n best zal doen om in Rusland een IPA-afdeling van de grond te krijgen. Misschien kunnen we aan de organisatie daarvan bij ons bezoek meewerken.''

Vierdaagse

Zullen er — in navolging van het optreden van hun militaire landgenoten — volgend jaar Russische politiemensen meelopen met de Nijmeegse Vierdaagse?
Van den Broek: ,,Er lopen sinds twee jaar ook Russische burgers mee. Het zal me niet verwonderen als we volgend jaar ook enkele politiewandelaars uit Rusland zullen zien verschijnen. We zullen het daar in Pskov zeker over hebben.''

De politie-officieren zijn tijdens hun visite aan Nederland ook voorgesteld aan Ton Rutting, de nieuwe voorzitter van IPA-Nederland.
Rutting: ,,Het contact met hen was verhelderend. Hoewel de IPA in het Oostblok nog geen leden telt, moeten we er rekening mee houden dat er — als gevolg van de huidige politieke toenadering — in toenemende mate contacten over en weer zullen groeien. Dat is een goede zaak.''

(AH)

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Police

Europees netwerk voor politie-vrouwen gevestigd

APELDOORN. — Tijdens de internationale conferentie voor politievrouwen in Noordwijkerhout (in maart '89) is het Europees Netwerk voor Politievrouwen opgericht. De minister van Binnenlandse Zaken heeft een subsidie toegekend voor de vestiging van het secretariaat in Nederland. Het coördinatiepunt heeft onderdak gevonden bij de gemeentepolitie van Haarlem. Coördinatrice is Marjan Stolwerk.
Het Europees Netwerk voor Politievrouwen heeft zich tot doel gesteld onderlinge ondersteuning, uitwisseling van kennis en ervaring en gezamenlijke inzet voor het functioneren van vrouwen in Europese politiekorpsen te bewerkstelligen. Bovendien zullen vanuit Haarlem initiatieven voor het oprichten van landelijke netwerken worden gestimuleerd en begeleid. Het netwerk wil een forum zijn waar gegevens over politievrouwen in de diverse landen in Europa worden verzameld en verspreid.
Van de organisatie kan iedereen die te maken heeft met het functioneren lid worden. Ze zullen regelmatig circulaires ontvangen waarin artikelen, recensies, wetenswaardigheden, etc. zijn opgenomen.
Het adres van het *Europees Netwerk voor Politievrouwen is: Postbus 57, 2000 AB Haarlem, tel. 023-341655.* (AH)

Rijkspolitie-sportdag

VOORBURG. — op 28 september a.s. zal op het Nationale Sportcentrum 'Papendal' in Oosterbeek bij Arnhem de jaarlijkse sportdag van de rijkspolitie worden gehouden. Voor de eerste maal sinds het bestaan van het evenement is het onderdeel tennis opgenomen. De moeder van de sport, de athletiek, is van het programma geschrapt.
Niet alle wedstrijden kunnen op Papendal worden georganiseerd. Daarom moet er soms worden uitgeweken naar accommodaties in de omgeving. Zo vindt het onderdeel schieten plaats op de schietbaan 'Arnhemse Heide' aan de Hoenderloseweg in Schaarsbergen. De vrouwen volleyballen in sporthal 'De Weikamp' in Hoenderloo.
De tennissers zullen elkaar op velden in de omgeving van Papendal ontmoeten. De halve en hele finales evenwel worden gespeeld op de banen van het sportcentrum.
De deelnemers aan de triathlon, de voetballers en de herenvolleyballers meten hun capaciteiten op Papendal.
De Algemeen Inspecteur zal de korpskampioenschappen om half negen openen. De prijsuitreiking is gepland op 16.30 uur.
Er wordt op grote publieke belangstelling gerekend. (DO)

Kort&Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

- In ons land houden ca. 1000 instanties zich bezig met de **handhaving van milieuwetten.** (AD)

- De vier gemeentepolitiekorpsen en de rijkspolitie van **Drenthe** willen tot **één provinciaal politiekorps** komen. De 13 landgroepen van de rijkspolitie worden teruggebracht tot zes. (Info Breda)

- De **spoorwegpolitie** onderzocht vorig jaar 198 gevallen van zelfdoding en 150 botsingen tussen trein- en wegverkeer. Ze trad 458 maal op bij agressie tegen NS'ers. (Jaarverslag 1988 Sp)

- **Eén op de negen vrouwen** (11%) van 20 tot 60 jaar is in haar relatie herhaaldelijk, **ernstig mishandeld.** Nog eens 9% heeft licht, incidenteel geweld ondervonden. Ruim 5% van de vrouwen had slaande ruzie met haar partner. Tenminste 7% is ooit door (ex-) echtgenoot of vriend verkracht of anderszins gedwongen tot sexueel verkeer. Dit sexuele geweld komt in relaties met lichamelijk geweld driemaal zo vaak voor. Eén op de acht vrouwen loopt ooit — in de meeste gevallen meer dan een keer — letsel op als gevolg van mishandeling door de partner. Gynaecologische letsels springen daarbij bijzonder in het oog. Bijna één op de vijf mishandelde vrouwen roept de politie te hulp. Zo blijkt uit een onderzoek dat drs. Renée Römkes van de Universiteit van Amsterdam. (Persbericht min. van WVC)

- De politie van West-Brabant controleert alle bestuurders die bij een aanrijding zijn betrokken op **alcohol.** (Vkr)

- Vanaf 1 juli zal iemand, die zich bij de **Nationale Ombudsman** wil beklagen over het gedrag van de overheid of het optreden van een ambtenaar, eerst de klacht aan die overheid of ambtenaar kenbaar moeten maken. Die krijgt zes weken de tijd om te reageren. (Persbericht BiZa)

- Per 1 mei waren 588 Nederlanders **in het buitenland gedetineerd.** 464 Daarvan wegens drugsdelicten. (Trouw)

- Vorig jaar zijn 170 kinderen **uit huis geplaatst** wegens vermoeden van incest of anders sexueel misbruik. (Vkr)

BEVEILIGING?
BETROUWBAAR-UNETO ERKENDE-ELECTRONISCHE BEVEILIGING
Gom beveiligings-techniek
VESTIGINGEN DOOR GEHEEL NEDERLAND
HOOFDKANTOOR: 'S-GRAVELANDSEWEG 258, 3125 BK SCHIEDAM, TEL. 010-4623333

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Successen op World Police & Fire Games:

41 Canadese medailles voor Nederland

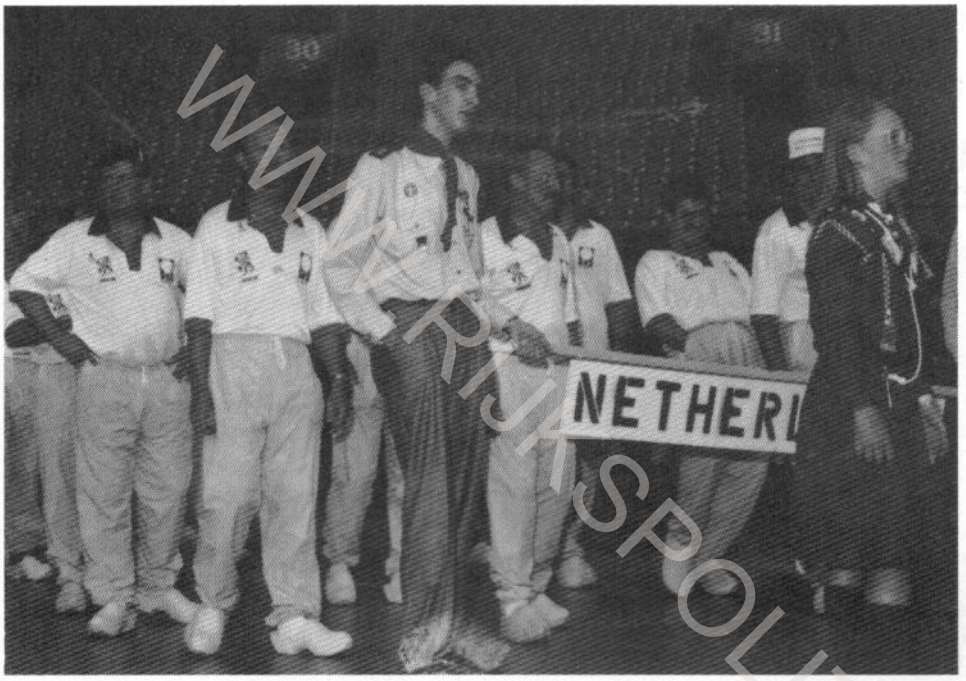

Openingsceremonie: Oranje op klompen.

De Nederlandse politie en brandweer heeft zich voor het eerst — met een team — sportief gemeten met collega's uit andere landen. Op de derde 'World Police & Fire Games' die van 29 juli t/m 6 augustus in het Canadese Vancouver werden gehouden, behaalde de Nederlandse delegatie zes gouden, negen zilveren en zesentwintig bronzen medailles. Topscorers bij de politie waren de athleet Cor van Vaan van de GP-Veldhoven die met een gouden, een zilveren en een bronzen medaille in de bagage de thuisreis aanvaardde. Hans Baltus van de rijkspolitie te water sleepte bij het wielrennen een gouden en een zilveren plak in de wacht. Het zeven mannen sterke schietteam schoot een gouden en achttien bronzen medailles bijeen. En er was goud voor de voetballers van Oranje.

Eind 1988 werd bij Wim de Rooij van de rijkspolitie in het district Dordrecht het idee geboren mee te doen aan de Games die eerder in San Diego en San José werden gehouden. Jaap Viergever, sportinstructeur bij de RP-Dordrecht, coach van het nationale politie-voetbalelftal en diens rechterhand, de Amsterdamse RP'er Willem van Laar, zagen hun team graag meegaan.

Op klompen

Het resultaat van de inspanningen van Wim de Rooij c.s. was dat er op 29 juli vijfendertig sporters, vergezeld door dertig supporters, op Vancouver-Airport uitstapten. Ze werden opgewacht door de Nederlandse consul, de heer Van Lottum en door de gastgezinnen, grotendeels Nederlandse emigranten, bij wie de leden van de delegatie werden ondergebracht. Dit alternatieve logies was geregeld door Ray Koot, een voormalige politieman die in Canada woont.
De Nederlanders maakten hun opwachting in het overdekte 'BC Stadium' op klompen. Deze grootste afvaardiging uit Europa werden door de dertigduizend toeschouwers die de tribune bevolkten enthousiast ingehaald. Er waren zo'n vijfentwintig landen vertegenwoordigd. Er namen tienduizend politie- en brandweermensen deel aan vijftig sporten.

De drie Nederlandse *judoka's* hielden zich in de tot dojo omgebouwde East-Ballroom van het Hyatt-Regency in een sterk bezet internationaal gezelschap staande. Ze bereikten een eerste en twee tweede plaatsen in de eindrangschikking.
De deelneming van twee Nederlanders bij de *motorcross* leverde een zilveren plaats op in de viertakt-klasse. Paul Wilting leverde die prestatie op een motorfiets van een Amerikaan die bij de training een blessure had opgelopen waardoor die zelf niet kon meerijden.

Het *schietteam* had zich in Nederland danig voorbereid

De medailles

Cross-country: Cor de Vaan (GP-Veldhoven), brons.

10 Kilometer: Cor de Vaan (GP-Veldhoven), zilver.

15 Kilometer: Cor de Vaan (GP-Veldhoven), goud; Ammy van Bedaf (GP-Amsterdam), zilver; Bert Müris (GP-Venlo), zilver; Peter Spaans (Brandweer), brons.

30 Kilometer: Peter Dillen (BW-Eindhoven), goud; Richard van Diesen (BW-Maasdriel), zilver; John Duenk (GP-Oosterhout), brons.

Judo: Tieme van der Werf (GP-Emmen), goud; Frits Wiegman (BW-Rotterdam), zilver; Jack Monster (KMar), zilver.

Motorcross: Paul Wilting (GP-Wychen), goud en zilver; Carl Stusgen (BW-IJmuiden), zilver.

Schieten:
Team: Herman Smeets (GP-Maastricht), 5 x brons; Dirk Norder (RP-Wognum), 4 x brons; Henk Hanswijk (Douane Rotterdam), 4 x brons; Theo Stroosnijder (RP-Alkmaar), 3 x brons.

Individueel: Bertus Budde (BW-Rotterdam), goud; Martin Jansen (GP-Wieringermeer), zilver; Wim van Ommen (GP-Amsterdam), zilver.

Triathlon: Richard van Diesen (BW-Maasdriel), goud; John Duenk (GP-Oosterhout), brons; Ammy van Bedaf (GP-Amsterdam), brons.

Voetbal: Nederlands politie-elftal, goud.

Wielrennen: Hans Baltus (RPteWater), goud en zilver; Richard van Diesen (BW-Maasdriel), brons.

WWW.RIJKSPOLITIEFOTO.NL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

op de spelen. Al vanaf januari werd er getraind. De Noordhollandse deelnemers hadden daarvoor onderdak gevonden bij de Koninklijke Marine in Den Helder. Ze kregen er volop de gelegenheid mee te trainen met het marine-schietteam. De andere leden van het politieteam oefenden als sportschutter.

Geleende geweren

In Vancouver aangekomen ontdekten de schutters dat — in tegenstelling tot wat de vliegmaatschappij had toegezegd — de eigen munitie niet was overgevlogen. De oplossing kwam van de kant van de Royal Canadian Mounted Police. Die liet in korte tijd drieduizend patronen aanvoeren. Bij de wedstrijden *200 meter zwaar kaliber* bleken er geen geweren voor de Nederlanders te zijn. Met wapens van Amerikanen en Australiërs wist het team toch nog het brons te bemachtigen.
Het hoogtepunt voor de gehele Nederlandse sportploeg werd op 5 augustus bereikt. Toen won Oranje in de finale met 3-0 van het *voetbalelftal* van de brandweer van Vancouver. De overwinning kwam tot stand onder de ogen van de consul Van Lottum. En van de zakenman Luke Schipper die zich tijdens de eerste wedstrijd die de Nederlanders speelden met onze driekleur had ontpopt als een fervent supporter van oranje. In de finale probeerden de Canadezen de Nederlanders aanvankelijk met ijshockey-trucs als body-checking en hooking van de wijs te brengen. Nadat Rini Strijbosch het eerste doelpunt had gemaakt was de routine in de ploeg terug. Hans Bergers en Wim Schaap scoorden nog eens.
De Canadese Nederlander Luke Schipper was in de wolken. Hij nodigde het gehele voetbalteam uit voor een buffet in het Sheraton Hotel.

Motorstoring

Op de terugweg naar Nederland beleefde een deel van de ploeg een hachelijk avontuur. Toen de Boeing 747-100 met vijfendertig Nederlandse sporters na een tussenlanding in Edmonton weer wilde opstijgen flitste er een steekvlam uit één van de motoren.
Wim de Rooij, chef d'équipe: ,,Dat was wel even spannend. Ik zag vlammen voorbijschieten. Door volop te remmen kon de piloot het vliegtuig op zo'n honderd meter voor een autosnelweg tot stilstand brengen.''
De panne met de Jumbo leverde voor de reizigers een vertraging van een etmaal op.

De succesrijke RP'er Hans Baltus werd in zijn woonplaats Wieringerwaard als held ingehaald. Hij werd uitgebreid gehuldigd. Met de drumband voorop werd een rondgang door het dorp gemaakt. De wielrenner: ,,Wat me daar is opgevallen zijn de zeer beperkte faciliteiten die we hier, in vergelijking met andere landen, hebben. Niet alleen voor de spelen maar ook voor de voorbereiding daarop worden sportfaciliteiten verleend. Nederland wil graag met veel dingen voorop lopen, maar hierin hobbelen we duidelijk achter de zaken aan. Zelfs een ontwikkelingsland als Trinidad maakt het voor haar politiemensen mogelijk zich voor te bereiden voor het evenement. Bovendien wordt het verblijf, de begeleiding en de verzorging tijdens de spelen geregeld.''
Van 22 tot 30 juni 1991 worden in Amerika, in Memphis, Tenessee, de *World Police & Fire Games IV* georganiseerd. Voor de voetbalploeg staat deelneming aan die spelen al vast. De sponsoring van het elftal is al rond. Wim van Laar en Wim de Rooij pakken in oktober a.s. de organisatiedraad weer op. Politiemensen die belangstelling hebben voor het sportevenement worden geïnformeerd middels *Politie Sport Nieuws*. (AH)

De RP'er Hans Baltus ingehaald als een ware kampioen. (Foto: John Oud)

DC-Nijmegen op 'Euro-Polizei 1989':

'Grenzen belemmeren bestrijding misdaad'

BOCHOLT (BRD). — ,,De kreet dat Nederland een *drugsparadijs* is berust op loze veronderstellingen. Gevoelens van onrust over de rampspoed die over ons zal komen als de grenscontrole wegvalt, zijn ongefundeerd. Grenzen belemmeren juist de bestrijding van misdaad! Het Accoord van Schengen, waarin de landen van de Benelux, West-Duitsland en Frankrijk in 1986 stapsgewijze afbouw van de controle aan elkaars grenzen overeenkwamen, geeft een betere juridische basis voor de samenwerking van de politie van die landen.''
Aldus kolonel F. van Etten, commandant van het district Nijmegen van de rijkspolitie bij de opening van de manifestatie 'Euro-Polizei 1989', die op 12 augustus j.l. in het Westduitse Bocholt werd georganiseerd.
De DC maakt zich zorgen over de uitvoering van de plannen die in het Accoord zijn opgenomen en die een aanzet moeten geven tot het harmoniseren van de wetgeving en een nauwere samenwerking tussen politie en justitie.

Over en weer

,,De regeling van coöperatie tussen de politie over een weer moeten minstens omvatten: een machtiging tot rechtstreeks verkeer van politie-autoriteiten en de toestemming voor directe hulp tot over de grens. Bij ontdekking op heterdaad moet het mogelijk zijn de dader tot over de grens te achtervolgen en aan te houden om hem aan de plaatselijke politie over te dragen. Observaties van zware criminaliteit moeten tot in het buurland kunnen worden voortgezet. Er moet een geïntegreerd opsporingssysteem worden opgericht. Het dragen van uniform en uitrusting in diensttijd moet in het buurland zijn toegestaan. Wetten en rechtvoorschriften moeten in het gebied van de Europese Gemeenschap op elkaar zijn afgestemd. De uitwerking van het Accoord eindigt op 1 januari a.s. De tijd dringt!''

Aanleiding voor de manifestatie was het feit dat de politie van Bocholt op die dag de 25.000e fiets van een nummer

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

zou voorzien. Het idee van het coderen komt uit Winterswijk, van de brigadier Piet Uding. Het systeem wordt in ons land al enkele jaren toegepast. De vondst is door de rijkspolitie van het grensdorp Dinxperlo geëxporteerd naar Bocholt.
De Duitse en de Nederlandse politie in die regio werken — mede als gevolg van gegroeide persoonlijke contacten in de grensstreek — al lang samen op het gebied van uitwisseling van informatie.
Tweedekamerlid mr. Aad Kosto, voorzitter van de Kamercommissie Politie, noemde deze vorm van internationale samenwerking *doeltreffend*. Hij constateerde tevreden dat zaken waarover op hoog politiek niveau nog moeizaam wordt vergaderd, in de praktijk soms al blijken te werken. Hij pleitte ervoor dat voor een verdergaande coöperatie — juist op het gebied van de bestrijding van de misdaad — tussen de politie van verschillende landen 'grenzen worden geslecht'.
De Duitse en de Nederlandse politie hadden honderdvijftig mannen en vrouwen ingezet en alles uit de kast gehaald om de bewoners van het grensgebied te laten zien over welke spullen ze beschikken en welke kunsten ze beheersen. Etalages van sommige warenhuizen waren ingericht met spullen uit het RP-museum. (Vraag van een Bocholter: *'Kriegen die Polizisten neue Uniforme?')* Op de parkeerplaats voor het Rathaus stonden helicopters, patrouillewagens, boten, ME-auto's, etc.

Demonstratie dreggen van fietsen. (Foto's: Bocholter-Borkener Volksblatt)

'Gulaschkanone'

Er werd gedemonstreerd met politiehonden en door duikers. Er klonk politiemuziek, de Duitse politie had een *'Gulaschkanone'* opgesteld voor de hongerige magen. Stuntwerkers daalden af vanuit de top van een hoogwerker. In de stad trokken Nederlanders en Duitsers — te voet, per fiets, per auto en te paard — gezamenlijk op. De Duitsers presenteerden een verkeersquiz met *Polizeimarionetten*. Voor de show was veel belangstelling van de Duitse media. De tentoonstelling trok enkele duizenden bezoekers.
Die 25.000e fiets was toevallig van drs. T.J. Bouwers, burgemeester van het aanliggende Aalten. Hij had de elf kilometer tussen zijn woonplaats en Bocholt, op de fiets van zijn vader en begeleid door personeel van zijn RP-groep, afgelegd. Hij bood zijn vervoermiddel persoonlijk aan. (Toeschouwer: *'Er hat das Rad nicht geputzt!)* De burgemeester tegen de graveur: *'Vorsicht bitte, eine Gazelle von 1936. Noch von vor dem Krieg . . .'* De politieman keek Bouwers aan maar reageerde niet. Hij was van na de oorlog. (AH)

Waar zouden we zijn zonder de trein . . .

APELDOORN. — Op 14 juli hebben de collega's Aart Kanselaar en Fons Spee van de groep Geldermalsen de trein genomen om boeven te vangen. *De Gelderlander* vatte de politie-actie als volgt samen:

TRICHT — Wachtmeesters van de rijkspolitiegroep Geldermalsen hebben gisteren verdachten van een inbraak in Dodewaard per trein achtervolgd en in hun kraag gegrepen.
De twee mannen en vrouwen, van 19 tot 26 jaar, uit Nieuwegein en Amsterdam verlieten 's ochtends net een huis aan de Waalbandijk in Dodewaard toen de bewoner arriveerde. Hij kon het kenteken doorgeven aan de politie. De auto met de verdachten werd gesignaleerd op rijksweg A 15, waarna elf politiewagens van rijks- en gemeentepolitie de verdachten tot in Tricht achtervolgden.
Bij de spoordijk verliet het viertal het voertuig en vluchtte te voet over het spoor. De vrouwen werden snel ingehaald, maar de mannen leken uit handen van de politie te kunnen blijven. Twee wachtmeesters maakten echter handig gebruik van een net optrekkende trein vanaf het station Geldermalsen. De machinist nam hen mee en bracht ze tot vlak in de buurt van de vluchters, die vervolgens konden worden aangehouden. De verdachten hebben de inbraak inmiddels bekend, maar ontkennen iets te hebben weggenomen. De politie heeft geen buit kunnen vinden. De bewoner mist 150 gulden een aantal cheques en een horloge.

Commentaar van groepscommandant J.D. van Toorn: ,,Bij mijn weten de eerste achtervolging per trein. Wellicht is nu de trend gezet. Zie de aanbevelingen van 'Mobiel Ombuigen'. De groep Geldermalsen zit goed met spoorverbindingen naar alle windstreken . . .''

Commentaar van De Gelderlander:

De RP heeft het nu helemaal door
Surveillance per auto, no more!
Geen Volvo, geen Porsche
Een NS-jaarkaart, alors
Ze pakken de verdachten per spoor

Slachtofferhulp geeft cursus aan dader

APELDOORN. — In de arrondissementen Arnhem, Dordrecht, Leeuwarden en Utrecht kunnen jongeren worden geconfronteerd met de gevolgen die hun delict voor hun slachtoffers teweeg brengen. De dader kan als (deel van een) alternatieve sanctie verplicht de cursus 'Slachtoffer in Beeld' worden opgelegd.
De cursus is bedoeld voor mensen die zich hebben schuldig gemaakt aan typische jeugdcriminaliteit, zoals vermogensdelicten, lichte geweldsdelicten en verregaande vormen van vandalisme.
De curus is vanaf juni 1988 bij wijze van experiment ingevoerd. Het ministerie van Justitie heeft op grond van de eerste positieve resultaten besloten de subsidie voor het project tot juni 1990 te verlengen.
Het is opgezet op initiatief van de Landelijke Organisatie Slachtofferhulp. Tijdens de cursus wordt ingegaan op de motieven die veelal ten grondslag liggen aan jeugdcriminaliteit, zoals groepsgedrag en alcohol. Met behulp van videomateriaal, het opvoeren van gastsprekers van slachtofferhulp en politie, wordt geprobeerd de jonge delinkwenten duidelijk te maken wat hun optreden voor gevolgen heeft veroorzaakt bij het slachtoffer. De bedoeling is om met deze cursus de criminele loopbaan van jongeren een halt toe te roepen. De LOS hoopt de cursus landelijk te kunnen invoeren. AH)

☆RPM☆ AKTIEJAAR

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

We hebben wat te vieren. Op 1 september 1990 bestaat RP-MAGAZINE 30 jaar en we zijn dus nu aan onze 30e jaargang begonnen. Dat wordt een feestelijke jaargang met veel extra's. Met bijzondere reportages, exclusieve interviews en nieuwe rubrieken. Een greep uit de feestelijk versierde redactietrommel.

Hoe doen de bobby's het?

WIJ IN EUROPA. De grenzen gaan open. Er moet meer samengewerkt worden met buitenlandse collega's. Uitwisselingen met Duitsland, Frankrijk, Engeland. Dan is het goed om te weten, hoe anders het daar toegaat. Hoe de collega's denken en werken. Hoe we met hun kunnen samenwerken.
RP-MAGAZINE op bezoek bij collega's over de grens. Kijken, vragen, luisteren. Hoe doen de Kripo's en de Schupo's het, de gendarmes, de guardia's en de bobby's? Kijken, vragen, luisteren. Een serie over de collega's die dichterbij komen.

Moord op de beeldbuis

NOG MEER politieseries, crimi's en misdaadverhalen op de TV. Elke dag zo'n portie, daar neem je iets van mee. Dat beïnvloedt het publiek, vooral de jeugd. Ook de politie? Wat voor invloed hebben de arrestatie- en verhoormethoden van de TV-helden op het werk van (jonge) politiemensen? Dreunt het TV-geweld ook een beetje door in de Nederlandse politie? Praten met onderzoekers, met programmamakers, met Derrick en met praktijkmensen.

10jaarTerug

UW EIGEN historie. Een blik terug naar 1979/80. Hoe anders was het toen bij de politie? Wat waren toen de opvattingen en verwachtingen? Wat is ervan terecht gekomen? Wat is mislukt?
Een serie gesprekken met RP'ers die er tien jaar geleden bij waren.
Wat hebben we ervan geleerd? Wat gaan we nu anders doen?

VrijeTijd

WEER MEER vrije tijd. Wat doe je ermee? Vrije dagen, vrije weekends korte vakanties, vaker per jaar. Hoe doen anderen dat?
Politiecollega's vertellen over een hobby die zij ontdekten, wat de lol ervan is en hoe je dat ook kunt doen.
Anderen geven tips voor eendags-uitstapjes en korte trips. Actieve vakanties en gezellige gezinsdoe-dingen in binnen- en buitenland. Op de fiets, met de kano of te voet. Klimmen, springen, duiken en alles wat maar beweegt. Een maandelijkse rubriek waarin we elkaar wat wijzer maken en ervaringen uitwisselen.

Waar zit u straks?

WORDT HET nog wat met die 'anderssoortige politie? Wat mogen we de eerste vier jaar verwachten? Wat kan er nog meer veranderen dan uw stoel en uw pet?
Meteen na de verkiezingen is RP-MAGAZINE gaan praten met de politici die straks de toon zullen aangeven bij het nieuwe politiebestel.
Zal het echt zo snel gaan veranderen, als sommige insiders verwachten? En hoe dan?
We praten ook met korpschefs en hun burgemeesters in die centra waar de samenwerking achter de schermen al een heel eind op weg is. Hoe zal dat er in 1995 uitzien?

Waar zitten zij straks?
(Foto: Bert Verhoef)

RPM AKTIEJAAR

KWARTIERSCHOOL

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Vierdaagse Nijmegen 1989:

Feest in Haagse politie-kringen

Foto's: De Gelderlander

Onder de bijna 30.000 deelnemers aan de Nijmeegse Vierdaagse bevonden zich dit jaar 363 politiemensen. Daarvan waren er 147 afkomstig uit Duitsland, Engeland, Luxemburg en Zwitserland.
De gemeentepolitie van Den Haag vierde een jubileum. In 1924 liep voor het eerst een delegatie uit het korps mee met de wandelmars. Sindsdien verschenen er (met uitzondering van de oorlogsjaren waarin het evenement niet werd georganiseerd) elk jaar Haagse politiemensen aan de start. Deze keer voor de zestigste maal. In het vijftig koppen tellende detachement waren o.a. de GP-collega's Daamen (76) en Van Opbroek (65) opgenomen die de afstand voor de 42ste maal uitliepen.
De Koninklijke 's-Gravenhaagse Politie Muziek Vereniging 'Onderling Kunstgenot' was er op de dag van de intocht bij om de jubilarissen in te halen. De Haagse korpschef J.L. Brand bood hen een receptie aan, waar ook de burgemeester van de hofstad zijn opwachting maakte.
De rijkspolitie nam ook dit jaar deel met een detachement van 69 wandelaars, onder wie 12 vrouwen. Dat was — zeer tot genoegen van wandelcommandant Bessel van Hazel — bijna een zelfde aantal deelnemers als in 1988. De belangstelling voor het wandelsportevenement leek vorig jaar in RP-kringen zodanig te zijn afgenomen, dat openlijk de vraag werd gesteld of de rijkspolitie zich — bij het steeds maar afnemend aantal deelnemers niet beter kon terugtrekken (RP-magazine: 'Laatste Vierdaagse voor de Rijkspolitie?'). Dit jaar wisten vrijwel alle (67) de eindstreep aan de Via Gladiola te bereiken. Topscorers zijn Henk van Sambeek uit Uitgeest en Jurriaan van der Wal uit Houten. Zij liepen de Vierdaagse voor de negentiende maal.

Op de Vierdaagse werd bijzondere aandacht gevraagd voor de kankerbestrijding. Er werk o.m. een aanval gedaan op het wereldrecord schoenenpoetsen. Een Nijmeegse motordiender leverde een bijdrage.

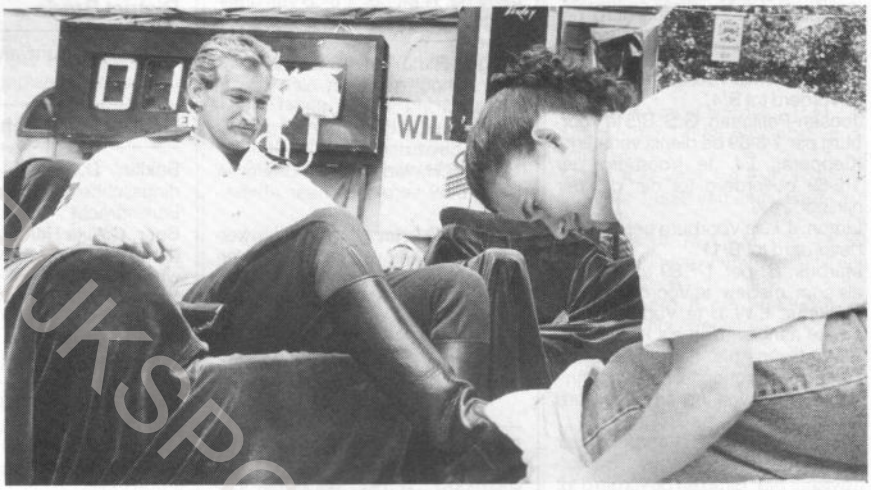

Vier ton

De Nijmeegse Vierdaagse vraagt behalve van de wandelaars ook van de politie van de Keizer-Karelstad en van de rijkspolitie in de omgeving elk jaar een grote inspanning. Die extra politie-inzet ligt vast in een draaiboek van bijna honderdvijftig pagina's. De Vierdaagse en de bijbehorende Zomerfeesten kosten de politie ruim achthonderd mandagen. Daarvan worden driehonderdveertig uitbesteed aan bijstandseenheden (voornamelijk rijkspolitie) en reservepolitie. Bij de intocht op de laatste dag werden 116 Nijmeegse agenten, 43 collega's van voornamelijk rijkspolitie, 28 beredenen en 37 reservisten de straat op gestuurd. De kosten van het evenement komen de politie op bijna vier ton.
De Vierdaagse geeft — volgens opgave van de Nijmeegse politie — over het algemeen slechts een geringe stijging van de criminaliteitscijfers te zien. Tot de delicten die meer voorkomen behoren autokraken, inbraken, fietsendiefstallen en zakkenrollerij. (AH)

English style.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

RPersonalia

Algemene Inspectie

Bulsing, J.G. Dirigerend Officier 2e kl. per 1-4-89 aangewezen als hoofd van het project Financiële Recherche.
Es, J.H. van te Voorburg per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Hellemons, A.A.M. dir. off. der Rijkspolitie 3e kl. te Voorburg per 1-2-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Idoe, J.M.R. te Voorburg per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Joosen-Pellicaan, G.S. B/5 te Voorburg per 1-8-89 de dienst verlaten.
Kleppers, J.J. te Voorburg per 1-2-89 bevorderd tot dir. off. der rijkspol. 2e kl.
Limon, J.L. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/11.
Marbus, S. per 1-7-89 aangesteld als adm. medew. te Voorburg.
Mulkens, L.W.J. te Voorburg per 1-6-89 aangewezen als Hoofd Afd. BIMO tevens plv. hoofd Hoofdafd. Financieel-Economische en Technische Bedrijfsvoering en bevorderd tot B/12.
Olthof, A.G.M. te Voorburg per 1-6-89 aangesteld als Senior-adviseur afd. Bimo en bevorderd tot B/12.
Sievers, L.J. te Voorburg per 1-5-89 aangesteld als beleidsmedew./onderzoekster afd. Staf en per 1-7-88 bevorderd tot officier 1e kl.
Spiessens, L.A.J. B/6 te Voorburg per 1-7-89 de dienst verlaten.
Splinter, A.A. B/2 te Voorburg per 22-6-89 de dienst verlaten.
Traanman-Amatmoestar, K. te Voorburg per 1-5-89 bevorderd tot B/6.

District Alkmaar

Brouwer, P.R.A. per 1-7-89 geplaatst als districtsrechercheur te Alkmaar en bevorderd tot owmr.
Dijk, B. van te Bergen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Hagen, K.J. te Enkhuizen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Heide, Q.A.G. van der owmr. per 1-7-89 aangesteld als postcommandant te Egmond.
Naberhuis, J.W.H. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Medemblik.
Scharroo, F. wmr. I te Bergen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Stoep, J.E. van der owmr. te Wester-Koggenland per 16-6-89 aangesteld als postcommandant te Zeevang (distr. Amsterdam).

District Amsterdam

Boelens, G.J. wmr. I te Monnickendam per 1-6-89 verplaatst naar Amsterdam.
Broek, D.J. van den parketwachter B te Amsterdam per 1-7-89 verplaatst naar Haarlem.
Broek, P.P. van den per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Weesp.
Dinter, P.W.N. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Haarlemmerliede.
Hommels, G.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Diemen.
Jansma, R.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Uitgeest.
Kruger, R.J.J. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Diemen.
Landmeter, J. de te Bennebroek per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Noort, B.H. van owmr. te Beemster per 5-6-89 verplaatst naar Amsterdam.
Raay, F.G. van owmr. te Amsterdam per 1-6-89 verplaatst naar Verkeersschool te Apeldoorn.
Vries, P. de wmr. I te Weesp per 1-6-89 verplaatst naar district Eindhoven.
Waas, C.J.M. van adj. te Amsterdam per 1-6-89 de dienst verlaten.

District Apeldoorn/Flevoland

Bastiaans, H.J.M. te Aalten per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Bhansing, B. te Zutphen per 1-5-89 bevorderd tot B/6.
Bravenboer, D.L. owmr. te Brummen per 1-6-89 met f.l.o.
Brok, M.A.J. te Brummen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Brouwer, P.J. te Apeldoorn per 1-7-89 bevorderd tot B/5.
Buurs, J.S. te Apeldoorn per 1-2-89 bevorderd tot B/4.
Bijleveld-de Graaf, A.M. wmr. I te Dronten per 1-6-89 de dienst verlaten.
Fennema, R.P.O. wmr. I te Nijkerk per 17-6-89 verplaatst naar Dronten.
Frederiks, A.H. te Brummen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Groenhuyzen, J. te Apeldoorn per 15-5-89 de dienst verlaten.
Gijn, H.W. van adj. te Apeldoorn per 30-6-89 met f.l.o.
Jacobi, H.C. wmr. I te Apeldoorn per 1-6-89 verplaatst naar Verkeersschool.
Jong, A.R. de wmr. I te Nunspeet per 1-7-89 de dienst verlaten.
Kamis, G. per 1-5-89 geplaatst als wmr. I te Putten.
Karstens, R. te Apeldoorn per 1-7-89 bevorderd tot dir. off. der rijkspol. 1e kl.
Kleut, A. van de officier 1e kl. te Apeldoorn per 30-6-89 met f.l.o.
Maanen, J.H. van te Apeldoorn per 1-4-89 bevorderd tot B/4.
Ridder, H.J. de te Dronten per 16-6-89 aangewezen als Hoofd Groepsadministratie en bevorderd tot B/5.
Smit, M.B. te Urk per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Stufken-Verbeek, J. te Apeldoorn per 16-7-89 de dienst verlaten.
Uffelen-Vaarkamp, H.M.L. van te Scherpenzeel per 1-5-89 de dienst verlaten.
Vonk, H.G.M. te Nijkerk per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Wal, K. van der per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Scherpenzeel.

District Breda

Geen opgave ontvangen.

District Dordrecht

Bakker, D. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Barendrecht.
Boer, C.A. te Hardinxveld-Giessendam per 1-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Bragt, C. te Dordrecht per 1-5-89 bevorderd tot S/8.
Dijkstra, J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oud-Beijerland.
Geus-Bonte, M.C.J. de te Dordrecht per 1-4-89 bevorderd tot S/4.
Goor, A.M. aan 't per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Cromstrijen.
Hocker, J.H. te Dordrecht per 1-7-89 aangewezen als hoofd afd. materieel en gebouwen en bevorderd tot S/8.
Hoen, E.P.H. 't te Barendrecht per 1-9-89 de dienst verlaten.
Jong, J.J. de te Vianen per 1-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Meijer, L.J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Rozenburg.
Mulders, A.B. per 1-6-89 aangesteld als adm. medew. te Rotterdam S/4.
Nagel, A. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Barendrecht.
Nauta, T.K. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Binnenmaas.
Nijdeken, C. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Barendrecht.
Oosthoek, B.M. per 1-7-88 aangesteld als hoofd buro automatisering/systeembeheerder te Dordrecht S/9.
Oude, J.C.W. te Oude Tonge per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Rooij-Roos, N. te Numansdorp per 1-11-88 bevorderd tot S/6.
Scheffers, S. wmr. I te Dordrecht per 1-10-88 aangesteld als medew. Bureau Bijzondere Recherchezaken.
Stienstra, J. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Alblasserdam.
Verduin-Spanje, C. S/2 te Arkel per 1-7-89 de dienst verlaten.
Visser, R. te Dordrecht per 1-2-89 bevorderd tot officier 1e klasse.
Visser, W.H. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Alblasserdam.
Wormmeester, D.G. per 1-4-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Hardinxveld-Giessendam.
Zijl, J. van wmr. I te Vianen per 1-9-89 de dienst verlaten.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Altena, M.R. wmr. te Best per 1-4-89 verplaatst naar Sint-Oedenrode.
Bressers, P.A.M. te Liempde per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Czech, R.I. te Someren per 1-6-89 bevorderd tot wmr. I.
Engel, C.J.J.M. te Son en Breugel per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

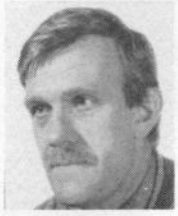

Per 1-5-89 is **adj. C.A.M. Fleerakkers** benoemd tot commandant van de groep Waalre. Hij was voordien plv. groepscommandant te Bergeijk.

Heijnen, M.W.J. te Budel per 1-3-89 bevorderd tot res. owmr.
Ligthart, C.M. te Eindhoven per 1-5-89 bevorderd tot wmr. I.
Loots, H.A.M.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Gemert.
Noo, J.P. de wmr. I te Budel per 17-6-89 verplaatst naar Nederweert (distr. Limburg).
Westelaken, H.I.T.M. te Oirschot per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.

District Friesland

Alserda, L.J. wmr. I te Skarsterlân per 1-6-89 de dienst verlaten.
Boer, M. de te Friesland-West per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Visser, S. wmr. I te Leeuwarden per 1-7-89 met f.l.o.

District 's-Gravenhage

Bretonière, R.R. de la te Hazerswoude per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Deijne, A.A.C.C.M. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Noordwijkerhout.
Eijk, A.A. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwerkerk aan de IJssel.
Geijn, J.H. van te Pijnacker per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Gruijters, A. te Rijnsburg per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Hoekstra, C. per 1-6-89 van oplei-

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

dingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwkoop.
Housheer, E.J. te Berkel en Rodenrijs per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

Per 15-5-89 is **adj. G. Huijsse** benoemd tot commandant van de groep Schoonhoven. Hij werkte voordien bij de districtsrecherche te Leiderdorp.

Kolenberg, M.J. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Sassenheim.
Kollen, J.G. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Rijnsburg.
Koopman, T. wmr. I te Sassenheim per 1-4-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Mackay, G.F. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Hazerswoude.
Madern, J.H. te Schoonhoven per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Meruma, B.J. te Leiderdorp per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Monsanto, M.H. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oegstgeest.
Ploeg, C.M. van der te Nieuwkoop per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Schaaf, D.F. van der per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Schoonhoven.
Schildknegt, E.G.N. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Waddinxveen.
Steenwijk, K. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oegstgeest.
Vis, P.J.M. owmr. te Bodegraven per 1-5-89 verplaatst naar Zeewolde (distr. Flevoland).
Vonk, T.F. te Oegstgeest per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Waal, J.A. van der per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Schoonhoven.
Wielers, P.B.M. te Waddinxveen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Wolters, R.H.M. te Berkel en Rodenrijs per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.

District Groningen

Abee, G. te Muntendam per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Bakker, R. te 't Hogeland per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Grovenstein, R. te Zuidhorn per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Grozema, J. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Finsterwolde.
Haack, P.J. te Zuidhorn per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Hoek, W. te Slochteren per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Kooman, L.T. te 't Hogeland per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Koopmans, D. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Slochteren.
Kremer, J.C. te Zuidhorn per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Kuper, P. res. wmr. I te Slochteren per 1-6-89 de dienst verlaten.
Luiken, H. res. wmr. te Groningen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Maar, L.J. van der wmr. I te Hefshuizen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Meide, M. van der te Groningen per 1-6-89 bevorderd tot B/4.
Middelbos, A.A. wmr. I te Finsterwolde per 1-6-89 verplaatst naar Slochteren.
Pot, R. te Zuidhorn per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Sanders, R. te Appingedam per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Schripsema, H.W. te 't Hoge Land per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Suuroverste, A. res. wmr. te Groningen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Tjeerdema, D. te 't Hoge Land per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Veer, M. ter te Muntendam per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.

Per 1-6-89 is **adj. J. Vellenga** benoemd tot commandant van de groep Wognum (distr. Alkmaar). Hij was voordien postcommandant te Leek.

Vos, H.A. res. wmr. te Groningen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Warnders, T. te Groningen per 1-6-89 bevorderd tot B/?
Warners, A.IJ. te Bedum per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Westerdijk, H.T. te Marum per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.

District 's-Hertogenbosch

Baal, A.A.P.M. van per 1-6-89 aangesteld als hoofd afd. personeelsbegeleiding en algemene vraagstukken en plv. hoofd personeelsdienst te 's-Hertogenbosch B/9.
Barbarino, G. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Cuijk.
Bruijn, J.G. de te Werkendam per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Cornelissen, J.W.M. te Heesch per 1-4-89 bevorderd tot B/4.
Damen, H.J.J. per 1-6-89 aangesteld als arrestantenbewaker te Den Bosch.

in memoriam

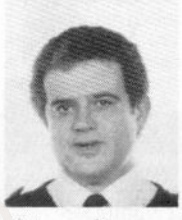

C.A. van Dongen,
wmr. I te 's-Hertogenbosch
geb. 14-4-1947
overl. 16-6-1989

Driessen, R.M.M. wmr. I te Schaijk per 1-7-89 verplaatst naar Berlicum.
Galen, G.P. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Schijndel.
Geloven, J.J. van te 's-Hertogenbosch per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Halenbeek, G.L. Hoofd Dienst Financieel Economische Bedrijfsvoering per 1-6-89 verplaatst naar Algemene Inspectie te Voorburg.
Hendriks, B.H.M. wmr. I te Cuijk per 1-6-89 verplaatst naar Grave.
Hout, H.F.W.M. van owmr. te Rosmalen per 15-5-89 aangewezen als rayoncommandant te Rosmalen.
Jong, S.C. de per 1-7-89 aangesteld als medew. secretariaat te 's-Hertogenbosch B/5.
Leest, A.G. van der per 1-6-89 aangesteld als arrestantenbewaker te 's-Hertogenbosch.
Lemmen-Kropman, J.E.T.M. per 1-7-89 aangesteld als medew. secretariaat te 's-Hertogenbosch B/5.
Mark, H.M. van de owmr. te Schijndel per 1-7-89 met f.l.o.
Meel, J.C. van per 1-6-89 aangesteld als arrestantenbewaker te 's-Hertogenbosch.
Mekenkamp, G.C.E. owmr. te Cuijk per 1-2-89 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Mol, F.M.V. te Sint Michielsgestel per 1-6-89 verplaatst naar 's-Hertogenbosch als hoofd groepsadministratie.
Morelisse-Metz, M.G. te Woudrichem per 1-7-89 met V.U.T.
Munsterman, H.J.M. te Woudrichem per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.
Muskens-van Overdijk, H.M. te Drunen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Otten, A.H. wmr. I te Aalburg te Eethen per 1-6-89 verplaatst naar Drunen.
Reijmersdal, M.J.T.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oploo.
Spoorenberg, A. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Aalburg te Eethen.
Thiel, C.H.A. van owmr. te Berlicum per 1-7-89 verplaatst naar 's-Hertogenbosch.
Timmers, B.M. per 16-3-89 aangesteld als technisch controleur te 's-Hertogenbosch B/5.
Verkuijlen, J.T.P. per 15-5-89 aangesteld als adm. medew. te Helvoirt.
Wijmenga, F. wmr. te Cuijk per 1-6-89 verplaatst naar Boxmeer.
Wijs, J.H.M. de per 1-6-89 aangesteld als arrestantenbewaker te 's-Hertogenbosch.

District Limburg

Beek, J. van te Nederweert per 16-6-89 benoemd tot postcommandant te Baexem en bevorderd tot owmr.
Camp, T.J.M. wmr. I te Gennep per 1-6-89 de dienst verlaten.
Colen-Nijenhuis, J.G.M. wmr. I te Gulpen/Wittem per 1-8-89 de dienst verlaten.
Coolen, J.J.G. te Helden-Panningen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Dierx-Ariese, L.C. te Valkenburg a/d Geul per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Elzen-Kristus, H.T.M. van den te

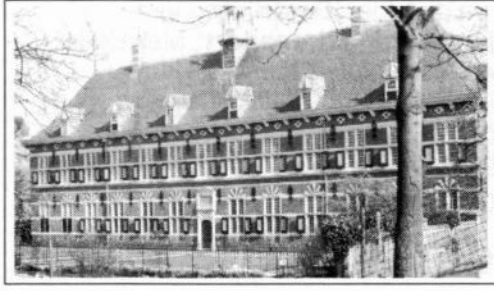

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Melick-Herkenbosch per 1-5-89 bevorderd tot S/2.
Engelen-Verheijen, A.A.G. te Swalmen per 1-7-89 bevorderd tot S/4.
Faessen, H.A.M. te Helden-Panningen per 1-7-89 bev. tot wmr. I.
Frencken-van der Beek, E.B.M. per 16-6-89 aangesteld als medew. bedrijfsrestaurant te Melick-Herkenbosch S/2.
Gerits, M. te Nederweert per 1-8-89 de dienst verlaten.

Per 1-6-89 is **adj. F.G. Goossens** benoemd tot commandant van de groep Voerendaal/Simpelveld. Hij was voordien Hoofd Sectie Meld- en Informatiecentrum te Melick-Herkenbosch.

Haeften, H.A. van te Helden-Panningen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Heuvel, P. van de kapitein te Melick-Herkenbosch per 1-10-89 met f.l.o.
Jansen, H.J.T. wmr. I te Thorn per 1-7-89 de dienst verlaten.
Janssen, G.P.E.M. wmr. I te Helden-Panningen per 1-8-89 verpl. naar district 's-Hertogenbosch.
Janssen, J.C. adj. te Melick en Herkenbosch per 1-8-89 met f.l.o.
Janssen, J.P.M. te Melick-Herkenbosch per 1-6-89 bevorderd tot owmr.
Janssen, M.J. te Schinnen/Onderbanken per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Kant, E.A. te Heythuysen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Lier, L.J.M. van te Melick-Herkenbosch per 1-5-89 bevorderd tot S/7.
Nunen, G.B. van owmr. te Heythuysen per 1-6-89 met f.l.o.
Rijkckx, W. te Melick en Herkenbosch per 1-6-89 bevorderd tot owmr.
Semmeling, L.F. te Heythuysen per 1-6-89 aangewezen als postcommandant te Beegden en bevorderd tot owmr.
Stijnen, E. te Melick en Herkenbosch per 15-8-89 de dienst verlaten.
Verstegen, J.M.H. per 1-1-89 aangesteld als adm. medew. te Melick-Herkenbosch S/4.
Weijers, J.W. wmr. I te Schinnen/Onderbanken per 1-6-89 de dienst verlaten.
Witlox, P.J.J. te Melick en Herkenbosch per 16-6-89 bev. tot S/4.
Woude, K. van de te Melick en Herkenbosch per 1-6-89 benoemd tot Hoofd Taktische Recherche en bevorderd tot officier 1e klasse.

District Nijmegen

Aben, L.C. te Geldermalsen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Alkemade, J. adj. te Arnhem per 1-6-89 aangewezen als hoofd afd. Technische Recherche te Arnhem.
Ballegooijen, C.W. van officier 2e kl. te Nijmegen per 1-7-89 geplaatst als officier toegevoegd.
Berntsen, M. te Gendringen per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Brouwer, A.J. B/4 te Didam per 1-6-89 met V.U.T.
Bruggeman, F.M. wmr. I te Doesburg per 1-7-89 met f.l.o.
Bruggen, T. van adj. te Arnhem per 1-6-89 met V.U.T.
Deursen, J.M.A. van te Nijmegen per 1-7-89 aangewezen als plv. commandant van de groep Druten en bevorderd tot adj.
Dijk, G.H.M. van wmr. I te Druten per 1-7-89 de dienst verlaten.
Fleming, H. te Didam per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Haaren, S.M. van per 1-6-89 aangesteld als medew. P.T.R. B/3, te Nijmegen.
Hagelstein-Rijks, W.C. B/2 te Wisch per 1-7-89 met V.U.T.
Haisma, J.H. Dirigerend Officier der Rijkspolitie 2e kl. te Nijmegen per 1-7-89 aangewezen als districtscommandant distr. Zwolle.
Kitslaar, A.W.M. te Nijmegen per 1-5-89 aangewezen als plv. hoofd Politie Informatie te Nijmegen en bevorderd tot adj.
Koppen, M.M.B. van wmr. I te West Maas en Waal per 10-7-89 verplaatst naar Maasdriel.
Moorman, J.N.J. te Nijmegen per 15-6-89 bevorderd tot owmr.
Moorman, P.P.G. te Lienden per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Mulder, J.F.L. te Nijmegen per 1-5-89 bevorderd tot B/8.
Raay, G.W. van parketwachter B te Arnhem per 1-7-89 met f.l.o.
Schönberger-Janssen, A.A. B/2 te Nijmegen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Warris, V.A.E. B/7 te Nijmegen per 15-6-89 de dienst verlaten.
Willems, F.A.M. per 1-11-88 aangesteld als rekenplichtige en bevorderd tot B/8.

District Overijssel

Adema, P.E.I. te Zwolle per 1-6-89 bevorderd tot B/3.
Ast, F. van wmr. I te Rijssen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Belt, J.J. van de te Staphorst per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Bernard, M. B/5 te IJsselmuiden per 1-6-89 de dienst verlaten.
Boers, G.J. wmr. I te Delden per 1-8-88 met V.U.T.
Broekman, A.J. te Zwolle per 1-6-89 aangewezen als plv. hoofd Politie Informatie/districtsrechercheur en bevorderd tot adj.
Driessens, M.J. per 1-7-89 aangesteld als adm. medew. te Haaksbergen B/4.
Droppers, B.W. te Weerselo per 1-1-88 bevorderd tot adj.
Jansen-Moraal, W. te Zwolle per 1-5-89 bevorderd tot B/4.
Jong-Bouwman, S. de B/3 te Zwolle per 1-7-89 verplaatst naar Dalfsen.
Kanis, J.W. te Zwolle per 1-7-89 bevorderd tot adj.
Kappers, N. per 1-7-89 aangesteld als receptioniste/telefoniste te Zwolle B/2.
Kuipers, H.J.W. te Rijssen per 1-8-89 bevorderd tot owmr.
Leeuw, W. de te Zwolle per 1-3-89 bevorderd tot owmr.
Ligtenberg, G.H. te Rijssen per 1-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Minor, A. adj. te Wierden per 1-7-89 met f.l.o.
Ophuis, J.G. wmr. I te Borne per 1-5-89 de dienst verlaten.
Poot, L.M.E. per 1-7-89 aangewezen als Hoofd Afd. Personeelsbegeleiding en Algemene Vraagstukken te Zwolle B/10.
Post, B. te Haaksbergen per 31-5-89 de dienst verlaten.
Schoonderbeek, J. wmr. I te Delden per 1-8-88 met V.U.T.
Zee, H. van der te Zwolle per 1-7-89 bevorderd tot B/4.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Geen opgave ontvangen.

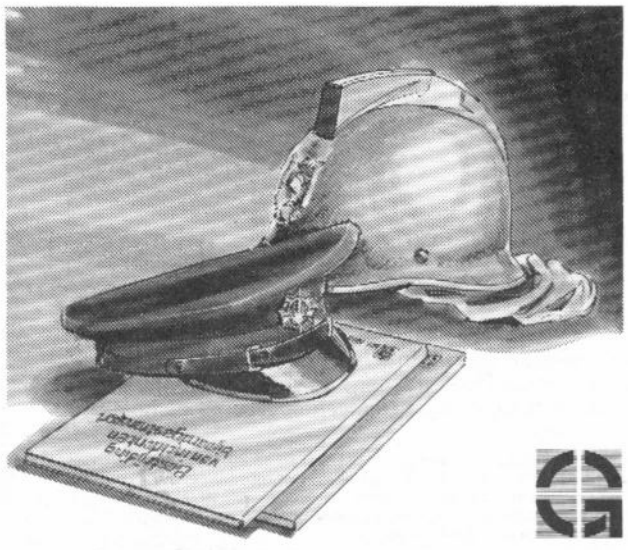

Alle beetjes helpen!

Als de nood aan de man komt, wordt er juist op u gerekend. Daarom doet de Gasunie er alles aan om u te adviseren en te ondersteunen.
Allereerst via **de Centrale Commandopost (tel: 050-251500)**, de dag en nacht controle en besturing van het aardgastransport.
En ten tweede via de folder **'Bestrijding van incidenten bij het aardgastransport'**. Met allerlei vuistregels voor politie en brandweer. Die kunt u krijgen bij de Gasunie, (tel: 050-212021; alleen voor de folder). En voor bedrijfsbeveiligingszaken tenslotte, kunt u altijd 050-212260 bellen (dag en nacht).

Postbus 19 9700 MA Groningen

N.V. Nederlandse Gasunie

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Algemene Verkeersdienst

Benten-de Rek, A.M. van te Driebergen per 1-7-87 bev. tot B/5.
Derksen-Lastdrager, C. per 1-6-89 aangewezen als Secretaresse Bureau Beleidsvoorbereiding en Secretariaat te Driebergen.
Essen, N.P. van wmr. I te Driebergen per 1-6-89 verplaatst naar Verkeersschool te Apeldoorn.
Horst-de Jong, M. van der te Driebergen per 1-1-88 bevorderd tot B/5.
Kiers, H.M. te Driebergen per 1-6-89 bevorderd tot B/4.
Schuren, V.F.M. wmr. I te Grathem per 1-7-89 de dienst verlaten.
Staal-Koudijs, W. per 5-6-89 aangewezen als Hoofd Afdelingssecretariaat B/5 te Driebergen.
Verhagen, E. te Driebergen per 1-6-89 bevorderd tot B/6.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Geen opgave ontvangen.

Scholen

CIOV

Baarspul, J. docent/projectleider te Apeldoorn per 1-8-89 met V.U.T.
Oosterwijk, F.B. receptionist/telefonist te Apeldoorn per 1-7-89 met V.U.T.
Paans, G. B/6 te Apeldoorn per 15-6-89 verplaatst naar Rijkspolitie te Water als Hoofd Loopbaanontwikkeling Opleiding en Vorming te Driebergen.
Rox-Schaake, E. verificateur te Apeldoorn per 1-7-89 verplaatst naar Verkeersschool te Apeldoorn.

Verkeersschool

Nijland, B.E. te Apeldoorn per 1-7-89 bevorderd tot adj.

COME en Opl. Harlingen

Geen opgave ontvangen.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

Nieuwe collega's Opleiding Parketpolitie

1988 I

Voorste rij v.l.n.r.: adspirant parketwachters H.C. Verheijen, L.M. de Jong, H.J.G.T. Janssen, M.J.H.A. Hofhuis, E.C.C.M. Pruimboom, E. Tebbes.
Tweede rij: adspirant parketwachters J.C. van Loon, C. Kok, H.J.A. Peters, S.O. Schutte, A.G.M. van Vaan, R.P. Keller, docent M. Witteveen, docent C.L.B. Echtermeijer.

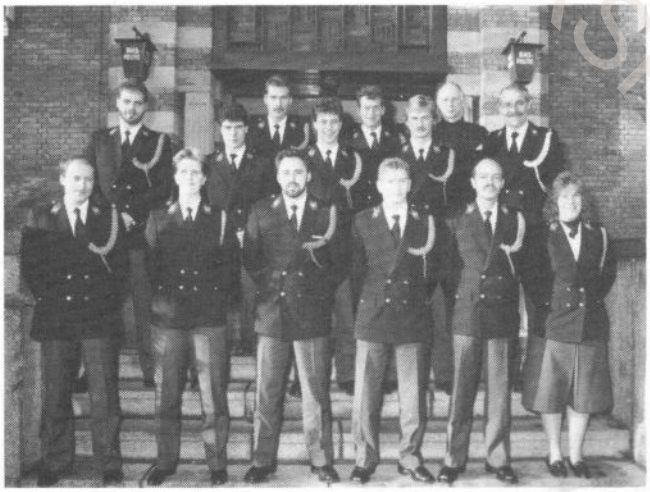

1988 II

Voorste rij v.l.n.r.: adspirant parketwachters A.P.M. van Berkel, G.R.J. Franken, A. Lassche, M.D. de Mooij, D. van de End.
Tweede rij: adspirant parketwachters E.J. van de Driessche, L. Brooshooft, F.A. Hellegers, W.B.P. van de Linden, M.C.F. Sterk, W.J. Noordhof, C.G. van Gurp, docent B. Salemans, R.L. Kotte, docent M. Witteveen, docent H.J.G. Veenstra.

VERHUIZEN?

Van Noort-Poldervaart-Verhuizingen

Tel. 01828-16166

ERKENDE VERHUIZERS

Tuinbouwweg 22a
Postbus 142
2740 AC Waddinxveen

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

BEREC

EVER READY

- zink-chloride batterijen
- silver oxide microbatterijen
- alkaline microbatterijen
- bolk- en speciale batterijen
- staaf-, zak- en handlampen
- nickel cadmium oplaadbare batterijen
- nickel cadmium oplaadbare packs
- nickel cadmium knoopcellen
- nickel cadmium back-up batterijen
- opladers
- platte zakhulzen
- platte seinlampen
- industriële, heavy duty, oplaadbare handlampen (ook halogeen)
- industriële, heavy duty, explosieveilige, gasdichte en oplaadbare staaflampen, marshall sticks
- 12/24/110/230 Volt laders
- lithium batterijen
  a. lithium dioxyde 3.0 V
  b. lithium sulphur dioxide 3.0V
  c. lithium thionyl chloride 3.6 V

KWIKVRIJ CADMIUMVRIJ

Bouwerij 70
1185 XX Amstelveen
Tel.: 020-471698
Tlx.: 17199 klees nl
Fax: 020-4731677

ecron nederland bv.

LEEN NU GUNSTIG

BEL 038 — 226935

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd
10.000,–	151,–	132,–
20.000,–	312,–	274,–
25.000,–	392,–	344,–
40.000,–	625,–	548,–
60.000,–	941,–	825,–

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd
8.000,–	206,–	173,–
15.000,–	384,–	323,–
20.000,–	515,–	433,–
25.000,–	645,–	542,–
40.000,–	1030,–	866,–
60.000,–	1548,–	1294,–

effectieve rente vanaf 11,2%

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,–	160,–	67	11,2	0,89
10.000,–	200,–	67	11,2	0,89
15.000,–	300,–	67	11,2	0,89
25.000,–	500,–	67	11,2	0,89
40.000,–	800,–	66	10,9	0,87
50.000,–	1000,–	66	10,9	0,87

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

september 1989

Redactie: Piet Gorissen.

In de afgelopen jaargang van het RP-magazine werd u geconfronteerd met het cryptogram. Het oplossen van zo'n opgave is één ding maar het maken van zo'n hersenbreker is nog veel mooier. Knap moeilijk waren ze soms, zo bleek uit de commentaren die ik ontving. Maar 60% van de oplossingen was goed. Een bewijs dat het mogelijk was om mijn hersengekronkel te volgen.
Dit jaar doen we het wat eenvoudiger. Het RP-magazine is een familieblad en het is niet meer dan billijk dat ook de minder doorknede puzzelares of puzzelaar een kansje krijgt. Vandaar, geen geladder meer voor de happy few, maar twee puzzels per nummer waaraan natuurlijk ook weer de bekende cadeaubon verbonden is. Deze keer een speurpuzzel en een eenvoudig cryptogram. Veel puzzelplezier!

Winnaar Cryptogram:
C. Houtman, Leiden.

Winnaar Kruiswoordpuzzel:
M.C. Petersen, Middelburg.

De stand aan de kop van het klassement ziet er nu zo uit:

100 punten: J.A.C. Waardijk.
91 punten: B. Koobs.
87 punten: W.A. Streefland.
76 punten: A. Wassens.

Oplossing Crypto (10):

Horizontaal:

1: Komkommer
5: Kroes
8: Afknellen
9: Klieren
10: Nijpels
11: Spullebaas
12: Oublie
14: Rijn
16: Tiktak
18: Eedformule
19: Vilder
21: Geruzie
22: Lorrenman
23: Gerak
24: Nasnellen

Verticaal:

1: Kraan
2: Kandeel
3: Melasse
4: Rinkelen
5: Kabinet
6: Overmacht
7: Stinkstok
12: Ondergang
13: Bolderkar
14: Rommelen
15: Oorzaak
16: Tevoren
17: Kolonel
20: Runen

Go.

Speurpuzzel

Voor deze puzzel moeten uitsluitend de drie gevonden zegswijzen worden ingezonden.
Voor degenen die voor het eerst met speurpuzzels worden geconfronteerd, volgt hieronder een korte uitleg.
Bij elke speurpuzzel staat een lijst woorden.
Alfabetisch gerangschikt. Die woorden zitten kriskras verborgen in het letterdiagram. Met kriskras wordt bedoeld dat de woorden van links naar rechts kunnen staan; van rechts naar links; van boven naar beneden; van beneden naar boven of schuin van boven naar beneden en van beneden naar boven. De letters mogen meer dan één keer gebruikt worden. Als u alle woorden hebt weggestreept, dan blijven nog een paar letters over die niet gebruikt zijn!

WWW.RETROSPEED.ORG

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Speurpuzzel

E L E R O O H R E V N E G I U T E G L K
E D A R H O E G G O K K E D E E G E A K
T I E A I N V N E G A E A O N A E A A R
K N T R B A I T I N A S I A D D Z A E E
A W E N T R F Z E I R N M T R F R I I A
G N O G E I E F B Z P E I O A P S S T E
R I S D G I E V A Y S Z O R S S S E E N
K W R N A A D L D W T V T Y O E S T E R
D O A R A G E U P F H S R D S E N A I G
V A S Y W E B S A A C V E T U I G E C U
F L G N I D E G I R E E I T I L O B A E
S E O G E C P E E G R S E E I T C A I R
N G O C O E E C I N N E U G T U I T G U
L E D R O X H O I I E E V R I T C E P D
E L P R P T O V E G K I T E S U T O M E
P E E L S D O E T I E L P E R E T N P C
P B O Z I N E R A D L A R T U H A E R O
A O A E N D B O P E E R S Q C H O N G R
T A L I O U D T L E A N N E D E S O C P
K P S T H C A L K B I E R T A A R T R E

Rechtsgeding

AANGIFTE
ABOLITIE
ACTIE
AFFAIRE
AFWIJZING
AKTE
APPEL
ARREST
AUDIENTIE
BEEDIGING
BEROEP
BEWIJS
BLOEDPROEF
CASSATIE
DOSSIER
ENQUETE
EXPLOOT
GEDING
GETUIGE
GETUIGENVERHOOR
INSTRUCTIE
KLACHT
LEKENRECHTSPRAAK
OORDEEL
PLEIDOOI
PLEIT
PLEITREDE
PROCEDURE
PROCES
PROTOCOL
RECHT
RECHTSZAAK
SESSIE
STRAFZAAK
SURSEANCE
UITSPRAAK
VERBAAL
VERHOOR
VONNIS
VORDERING
VRIJSPRAAK
ZITDAG

Wie zijn verstand gebruikt puzzelt in DENKSPORT

Cryptogram (12)

Horizontaal:

1: Moet een vorst vermogend zijn om zijn gebied te kunnen beheren?
6: Deze holte is 'n voor beelden bestemde ruimte.
8: Wat in uw mond zit, zit ook een beetje in een geit.
9: Over een donkere vlek op een hemellichaam oordeelde men verkeerd; het is er eenzaam, dat moet gesteld worden.
10: De gulzigaard past zijn vaart niet goed aan bij de andere gasten.

© COPYRIGHT

Denksport

PUZZELBLADEN

11: O neen? Vim anders gebruiken we ook niet!
12: Geweeklaag door een verwarde dwaas in Erm.
13: Mijn arm raakte verdraaid bij die vechtsport.
17: Drank uit het beroemde wijnland.
20: Altijd weer die afmeting in een koordans
21: Voor deze verdieping er weer een tafeltje bijkopen.
22: Ik ren van begin tot begin het strijdperk rond.
24: Dat bundeltje is weer een vod.
25: Een brandstof die uit een morele put wordt opgedolven.

Verticaal:

1: Het is weer bespottelijk zoals hij die wig vastdrijft.
2: Bij de poging tot diefstal brak Ina verward een ruit.
3: Welke gaste heeft trek voor hemellichaam door te gaan?
4: Scheld het mormel anders maar uit, er vliegt toch al genoeg rotzooi over de toonbank.
5: Het is voor Karel niet goed constant jenever te drinken.
6: Al is hij een branieschopper, ik zoen 'm anders dan zijn zuster.
7: Een vrucht waar men de tanden op stukbijt?
10: Als ik een bepaalde steen volg, verdraaid dat ik bij het verblijf van een gevleugelde vriend kom.
14: Hield zeer geschikt Cadmus' dochter maat waardoor het muzikaal een levendig geheel kreeg.
15: Welke rare mode 'r niet geknipt wordt als mensen bijna niets hebben om van te leven.
16: Als 'k een kwast alleen laat wordt hij een vlijtige kwast.
18: Wanneer ik mijn naaigerei vergeten ben voert het mij te ver om dan al weer terug te gaan.
19: In een plaats in Noord-Holland hebben we een boom geplant.
23: Behoeftig lichaamsdeel.

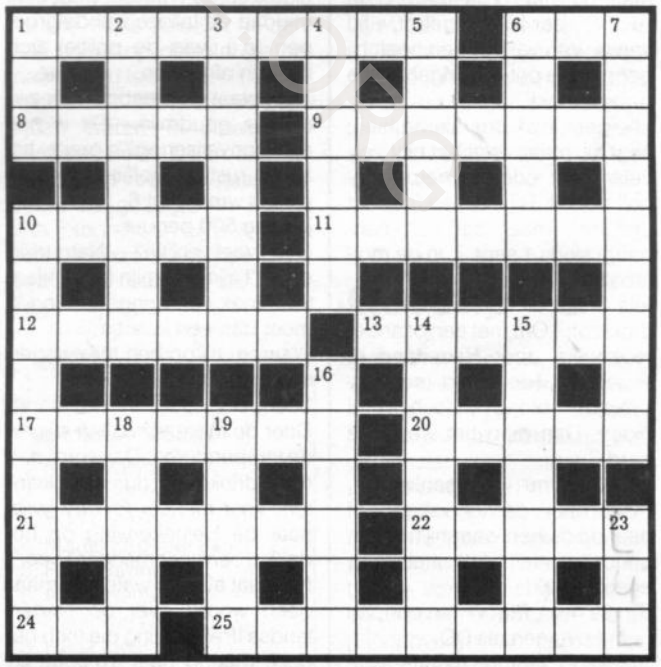

MEER VINDT U IN DENKSPORT PUZZELUITGAVEN

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's Apeldoorns Stadsblad, IPA Denemarken, RP Den Haag.)

Veldkolonel

HIJ NOEMT ZICH de 'veldkolonel', **Jan Stokreef** (58): ,,de man die voor het politiebedrijf bij grootschalige acties bezig is. Daar heb ik mijn lust en mijn leven in gevonden.''

Stokreef was de man van Amsterdam 1966, waar hij met een detachement van 660 RP'ers bijstand kwam verlenen. (,,We wisten gewoon niet hoe we moesten optreden . . . De wijze waarop de overheid de orde heeft verstoord, is geweldig geweest'').

Stokreef was ook betrokken bij acht gijzelingen, daarna coördinator bij de BBE.

Sinds 1980 is hij DC in Alkmaar, zijn geboorteplaats. Op de plek waar zijn wieg stond, brandt nu een rode lamp van het bordeel *'Joke'*. Stokreef onthult het allemaal in het orgaan van de ANPV, waar hij een getrouw lid van is. Van vakbonden heeft hij geen hoge pet op: 'ingehuurde partijdigheid'.

,,Ik geef niet om hiërarchie'', zegt hij, maar vindt het niet vervelend dat iedereen hem 'kolonel' noemt. Hij eist een 'perfect uniform', maar dat van hem hangt sinds 1 sept. jl. in de motteballen.

Iets leuks uit zijn politieleven? Stokreef: ,,Om met een of andere koning door Nederland te scheuren. Toentertijd met wiebelende motoren en toch op tijd rijden. Dan ging het wel eens hard.''

Wie hem nu wil tegenkomen, moet naar de tennisbaan of naar de duinen waar hij met zijn hond wandelt. (,,Ik heb nog energie zat'').

Zijn 2e man, **Piet Witteveen**, zal hem opvolgen als DC.

Privatisering

EVEN TWIJFELEN we nog. Maar dichterbij gekomen is het duidelijk te lezen: *Th. Leenders, Toiletwagenverhuur*. Het is Vierdaagseweek in Nijmegen en de krulmobiel heeft een goede plaats op de Wedren, waar elke middag de talloze wandelgroepen (o.a. van de politie) zich moeten afmelden.

Trots staat de pleeboy voor zijn nieuwe goudmijn: ,,Dit is pas écht privatisering!'' grapt hij. Het is rustig, - koffiepauze. De piek is van 12 tot 6: ,,Dan vang ik er zo 500 per uur.''

Ook veel politie? ,,Natuurlijk, maar 't zijn niet mijn beste klanten. Vaak voordringen en nooit meer dan een kwartje.''

Waarom hij op een toiletwagen is overgestapt?

Leenders: ,,Gat in de markt. Door de milieuvervuiling stijgen de temperaturen. Dat wordt dus meer drinken en dus meer klanten. Voor *meneer Freddy* (wijst naar de Heinekenvlag op het dak) . . . en voor meneer Theo.''

Hij praat als een waterval, maar geen woord over de Nederlandse IPA-afdeling die toch net deze maand haar 10.000e lid heeft binnen gehaald. Zou het dan toch een verre neef van onze Theo Leenders zijn?

Ontbijtshow

MARC HEET de peuter, die nu twee oud-politiebazen als opa heeft: de oud-korpschef van Bussum en de (net) oud-DC van RP-Den Haag, **Job van de Ban** (58). Marc lag op die zonnige zomerochtend nog bij opa Job in bed, toen huize Van de Ban in Gouda werd overvallen door een horecabrigade. Een kwartet dat verdraaid veel leek op de vier diensthoofden, die hun baas de dag tevoren officieel hadden uitgeluid. Er klonk bijna een Banvloek, maar Gretha bleek in het complot te zitten en de geuren van *'a real English breakfast'* op het terras maakten veel goed. **Frans Olthof** had *bacon and eggs* in de pan, **Hans van Gangelen** serveerde, **Theo Preenen** schonk de glazen vol en **Maarten Weber** zorgde voor de juiste ambiance.

De stoel die Van de Ban verliet, wordt dezer dagen bezet door **Siebrand van Hulst** (42) van de A.I. Hij gaat dus niet — zoals werd verwacht — terug naar Dordt om de plotseling (met vrouw en caravan) vertrokken DC **Jan Warneke** (59) op te volgen. Daar komt **Theo Preenen** (41) (Den Haag), de ober uiterst rechts op de foto. Om de stoelendans te completeren: Apeldoorns DC **Theo van Dolderen** (57) heeft ons advies (Journaal april '89) opgevolgd en gaat nu toch in de vut om zijn studie theologie te kunnen voltooien.

Geweertje

,,WEET JIJ NOG dat jij twaalf werd en ik twaalf werd, en wij ieder een geweertje kregen, een cal. 20'', schrijft zijn nicht M.A.A. in *De Nederlandse Jager*, als hommage aan haar 'waarde neef Barthold Willem Flores'. De legendarisch oud-DC Utrecht, jhr. **Bart de Beaufort** is net 70 geworden, maar nog altijd 'trigger-happy'. Een leven zonder de jacht kan hij zich niet voorstellen. Vooral op groot wild. Daarom zit hij regelmatig als 'oubaas' in zijn tweede vaderland Zuid-Afrika (,,niks snoepreisje, ik betaal mijn tickets zelf''). Daar voelt 'deze rechtse rakker' zich beter thuis dan hier bij 'die slapjanussen'.

— Dankuwel, meneer. Meneer?!? Niemand noemde hem ooit meneer (,,en dat is maar goed ook'') en niemand zei ooit Jonker tegen hem (,,wil ik niet''). Het uniform hangt al tien jaar in de motteballen, maar voor iedereen blijft hij De Kolonel, — ,, en zo hoort het ook.''

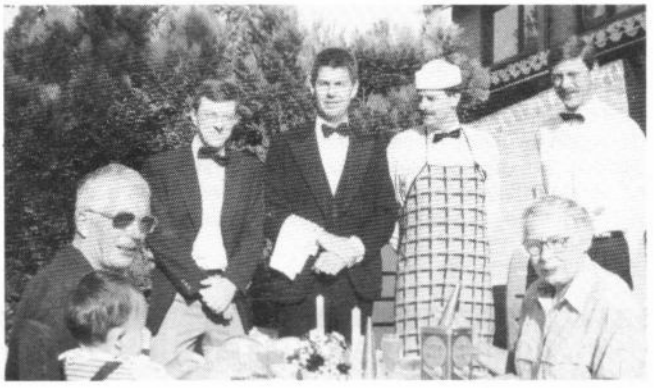

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Klaas Vaak

DAT HAD vader Wilting niet kunnen dromen, toen hij in 1955 met vrouw en 10 kinderen van Drenthe naar Amsterdam 'emigreerde' om er tramconducteur te worden op lijn 7. De toen 12-jarige **Klaas Wilting** ging naar de ambachtsschool, werd metaalarbeider ('doodongelukkig') en winkelbediende, vluchtte in de militaire dienst en als 21-jarige naar de Amsterdamse politie. Als ME'er bij het Maagdenhuis en de Damrellen, daarna als brigadier actief in de verkeersvoorlichting en vrijetijdsverslaggever van de *Nieuwe Noordhollandse Courant*. HC **Jan Valken** ontdekte zijn didactisch talent en haalde hem naar het hoofdbureau, als voorlichter van de korpsleiding.

Beeldbuisgezicht

Na negen vette jaren met veel grote zaken vinden Wilting en zijn korpschef drs. **Erik Nordholt** de tijd gekomen dat het bekende beeldbuisgezicht even terug treedt.
Wilting wordt hoofd van de gereorganiseerde afdeling Voorlichting en tevens beleidsadviseur van de korpsleiding. Het externe nieuws wordt voortaan gecoördineerd door **Cees Rameau** en ex-Jaarbeurs voorlichter **Bernard Scholten** tekent voor de public relations. Slimme zet van de korpschef, vinden insiders, maar hun verklaringen voor de mutatie lopen uiteen.
A: ,,Het zat eraan te komen dat Klaas binnenkort weggekocht zou worden door het bedrijfsleven. Dat heeft de korpschef voorkomen door deze promotie.''
B vindt dat de collega wel erg vaak in beeld was: ,,Klaas Vaak, zeiden we dan, als je mij vraagt: té vaak.''
C denkt aan bedrijfsmoeheid: ,,Klaas had alles al een keer meegemaakt. Hij moest nodig even uit beeld om bij te tanken. Maar let op, zodra er straks weer een grote zaak is, schuift de korpsleiding hem weer naar voren.''
De stap opzij uit de schijnwerpers was voor de landelijke pers in komkommertijd een mooie aanleiding voor paginagrote in-

De politievoorlichters (v.l.n.r.) Herman van Zanten (GP Eindhoven), Ap Folgerts (AI-RP), Klaas Wilting (GP Amsterdam), Jan Rouvroye (GP Maastracht), Piet Hendriks (GP Enschede), Gerrit Mons (GP Arnhem), Bernadette MacLean (GP Den Haag), Pieter Bussemakers (GP Nijmegen), Anne Geelof (AI-RP), Tiny Gilzing (GP Eindhoven), Peter Dillen (GP Apeldoorn) en Kees Rameau (GP Amsterdam).

terviews. *'Het knappe gezicht van de Amsterdamse politie'* kopte de serieuze NRC boven een artikel waarin vriend en vijand aan het woord komen. Over de *'witwasser'* met zijn altijd weer *'nieuwe Dreft'*, volgens cynische collega's. 'Het *Playboy-hoofd*' met veel *'poeha en bluf'*, volgens mr. **Henk Kersting**, advocaat in de zaak Hans Kok, waarin de voorlichter onderuit ging toen hij zelf verkeerd was voorgelicht ('belazerd') door zijn chefs. ,,Een knap vakman'', volgens kritische *Radio-Stad*-reporter **Stan Houcke**, ,,geen voorlichter maar imagomaker, met een feilloos gevoel voor de zwakke plekken van de journalistiek.'' (Wilting: ,,De dagelijkse aanpak van Radio Stad is hard, maar daar moet je maar tegen kunnen'').
Thuis (in Almere) grinniken ze bij het zoveelste kranteknipsel. Klaas en Gerda, die samen de voetbalpupillen (o.w. hun zoon) begeleiden en straks de Dobermann moeten uitlaten. Onderweg in de auto naar Amsterdam zet de gereformeerde jongeling van weleer de E.O. aan om luidkeels een psalm mee te kunnen brullen. Hij gaat niet meer naar de kerk, ,,maar dat blijft je toch bij''.

Apenheul

,,Voorlichters doen zich vaak veel groter voor dan ze zijn'', zegt Klaas Wilting (wijdbeens, in het wit). Hij is duidelijk de centrale figuur op de foto die gemaakt werd toen de politievoorlichters van de grote korpsen bijeen waren in Apeldoorn. Gastheer **Peter Dillen** (2e van rechts) had voor een passende ambiance gezorgd en liet de club fotograferen bij paleis Het Loo. Daarna troonde hij zijn collega's mee naar een passender omgeving: Apenheul.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: Noem eens een bekende politieman?

1 augustus 1989	1 september 1989
1. Gert Koffeman	1. Klaas Wilting
2. Klaas Wilting	2. Gert Koffeman
3. Rob van Rees	3. Rob van Rees
4. Leen van de Linden	4. Martin Strooper (•)
5. Peter Dillen	5. Piet Kruizinga
6. Anne Geelof	6. Ap Folgerts
7. Gerda Kostwinder	7. Cees van Dijk (•)
8. Piet Kruizinga	8. Henk Mosterd (•)
9. Ap de Vries	9. Hans van den Bergh (•)
10. Cor de Haas	10. Antoine Brandt (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

06-Blokkade

EINDELIJK HEBBEN de bewoners van oude dienstpanden ook eens een meevaller. Liefhebbers van deze vorm van 'education permanente' kunnen dank zij de oude telefooncentrales nog steeds — in de tijd en op kosten van 'de baas' — de sexlijnen en andere 06-nummers beluisteren. Die mogelijkheden zijn de anderen ontnomen. Op het ministerie van Justitie, op de A.I., op het CIOV en op de districtsbureaus met een nieuwe centrale blijkt opvallend minder te worden getelefoneerd nu de 06-nummers zijn geblokkeerd. De vraag is alleen: wat nu?

Met stip ●

Klaas Wilting op kop (zie Klaas Vaak). Nieuw binnengekomen, met stip: korpschef **Strooper** (Breda) die het niet met zijn burgemeester kan vinden, **Van Dijk** (die van de RPtW vertrok, niet naar het Algemeen Politieblad (vacature), maar naar de Kustwacht-voorlichting), de Leidse korpschef **Mosterd** en commissaris **Van den Bergh** (Eindhoven) i.v.m hun ideeën over 'candid camera' op straat. Tenslotte hip **Brandt** (Venlo), wiens naam enkele heethoofden op een idee bracht.

31e jaargang / september 1989 / nr. 1

Zaken zijn Zaken

BMW creditcard

BMW Nederland en *VISA* hebben samen een creditcard ontwikkeld en een dienstenpakket samengesteld. Het dienstenpakket, de BMW-Service Centrale, staat uitsluitend voor BMW-rijders ter beschikking. De creditcard fungeert voor de houder als betaalmiddel over de gehele wereld, bij 7½ miljoen adressen en 35.000 geldautomaten, terwijl ermee bij 250.000 banken contant geld kan worden opgenomen. In Nederland wordt de card op 25.000 adressen, waaronder 2.000 benzinestations, geaccepteerd. Nieuwe klanten van het automerk krijgen de diensten het eerste jaar niet aangeboden.
De BMW-Service Centrale verleent BMW-rijders — in binnen- en buitenland — het etmaal rond haar diensten. De service kan bestaan uit assistentie, repatriëring, vervoer per taxi of vervangend vervoer. Voorts kunnen de houders van de card gebruik maken van speciale aanbiedingen, voorkeursbehandeling bij evenementen, van reservering van hotelkamers en reisbescheiden, het zonder borg huren van een auto in het buitenland, etc. De BMW-creditcard kost *f* 95,— per jaar.

(Bron: BMW Persinformatie)

De aansprakelijkheid van de hotelhouder

Gestolen koffers of juwelen, bedorven voedsel, onvindbare nooduitgangen zorgen niet alleen voor nachtmerries bij de getroffen hotelgast. Ze zijn ook oorzaak van angstdromen bij de hotelier. Soms heeft hij schuld aan dit soort ongelukken, soms kan hij er niets aan doen. Misschien is de hotelgast verzekerd maar vaak zal deze de hotelhouder aansprakelijk stellen. Als die een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven heeft afgesloten kan hij daar met zijn claims terecht. Het verzekerde bedrag op zo'n verzekering blijkt nogal eens onvoldoende.
De gezamenlijke aansprakelijkheidsverzekeringen die zijn verenigd in de *Nederlandse Vereniging van Algemene Aansprakelijkheidsverzekeraars (AAV)* en het *TBBS Bureau voor Schadepreventie* brengen de volgende tips onder de aandacht. Ze zijn bedoeld om schade van hotelgasten te voorkomen.

Diefstal en brand

Omdat bij diefstal van goederen van de gast uit zijn kamer de hotelier veelal verantwoordelijk wordt gehouden voor de financiële gevolgen moet hij zijn aansprakelijkheid zoveel mogelijk trachten te beperken. De hotelgast moet erop gewezen worden dat de hotelhouder gevrijwaard is van aanspraken in geval van schade door diefstal uit de kamer. Dat kan gebeuren d.m.v. mededelingen op de hotelkamer of door het ter beschikking stellen van safeloketten. De hotelhouder kan erop attenderen door mededelingen op de kamer en door vermelding in de hotelinformatie die men bij aankomst ontvangt.
De hotelhouder moet maatregelen nemen om diefstal te voorkomen. Hij moet bijvoorbeeld zorgen voor een goed identificatiesysteem voor het hotelpersoneel, voor het invoeren van een goed sleutelbeheer en door de kamers te voorzien van goede sloten. Hij dient aandacht te schenken aan de toegangscontrole.
In ruimten met een verhoogd risico voor brand, zoals in de keuken en het restaurant, op andere plaatsen waar brand kan ontstaan of waarnaar de brand makkelijk kan overslaan, moeten blusmiddelen (met bedienings-voorschriften) aanwezig zijn. Het alarmsysteem moet werken en de nooduitgangen moeten duidelijk aangegeven zijn. Op dit punt moet minimaal voldaan zijn aan de eisen die de overheid stelt. Het hotel moet over een ontruimingsplan beschikken.

Veiligheid en hygiëne

Alle zaken en ruimten waarvan de hotelgast gebruik maakt moet zoveel mogelijk vrij van gevaren zijn. In de badkamer moet de kans op uitglijden zoveel mogelijk worden voorkomen. Er dienen handvaten te zijn gemonteerd die kunnen dienen om op te steunen of om een val op te vangen. De liften moeten regelmatig worden geïnspecteerd op gebreken. Een alarminstallatie is in de lift een vereiste. Eetzalen moeten voldoende ruimte bieden aan zowel de gasten als aan het bedienend personeel, ook bij een eventuele ontruiming. De hotelhouder is aansprakelijk voor de schade die ontstaat na het nuttigen van voedsel waarvan de gasten ziek worden.

Als werkgever

De hotelhouder kan behalve voor de schade die zijn gasten ondervinden ook aansprakelijk worden gesteld voor de schade die zijn personeel bij het werk oploopt.
Vaak wordt de beschikbare ruimte in hotels zoveel mogelijk voor de exploitatie van het bedrijf gebruikt en is de werkruimte voor de werknemers te krap bemeten. Dat geldt niet alleen voor de keuken, maar ook voor dienstgangen en -verblijven. Zulke nalatigheid kan bij schade, die vaak bestaat uit letsel, leiden tot terecht ingediende claims.
Voor meer informatie: *TBBS Bureau voor Schadepreventie, postbus 54, 3740 AB Braan. Tel. 02154-16441.*

(Bron: Informatiebulletin Bureau Voorlichting Verzekering).

Cursussen preventie

De *Stichting Opleiding Preventie (STOP)* organiseert in het cursusjaar 1989-1990 voor mensen die het risico van schade als gevolg van inbraak en diefstal moeten onderkennen een cursus 'Inbraak- en diefstalbeveiliging'.
Zij die al enige kennis bezitten op het gebied van beveiliging tegen deze vormen van criminaliteit en die kennis willen aanvullen, eventueel opfrissen met actuele inzichten, kunnen deelnemen aan de cursus 'Beveiliging'.
Voorts zijn er bij STOP mogelijkheden cursussen te volgen op het gebied van voorkoming van schade door brand en onderzoeken naar de oorzaak daarvan.
Inlichtingen: *Postbus 54, 3750 AB Baarn, tel. 02154-16441.*

(Persbericht STOP)

Personensluis

De Compact Futura-personensluis die door *BAVAK & JUNG Security* op de markt is gebracht heeft een grondoppervlak van 1m². Als er veel personeel moet worden binnengelaten kan de sluis helemaal worden geopend. Voor mensen die geen toestemming hebben om het pand te betreden wordt de sluis automatisch gesloten. Personen die van binnen naar buiten willen kunnen ongehinderd passeren.
De sluis is zo in te stellen dat personeel twee roterende schaaldeuren moet passeren. Afhankelijk van de afstelling kunnen dan 7 tot 15 mensen per minuut doorgelaten worden. De sluis kan met verschillende toegangscontrole-systemen worden geleverd, in slag- of kogelwerende uitvoering.

(Persbericht BAVAK Security)

☆RPM☆ AKTIEJAAR

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- 'Ja, onze KGB spioneert'
  Interview met nieuwe chef van Russische geheime dienst
- Hoeveel muziek zit er (nog) in het korps Rijkspolitie?
- Waarom de KSA moest verdwijnen
- Vrije tijd: varen in Overijssel

RPM AKTIEJAAR

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Jubileumjaar RP-magazine

Dit staat u te wachten!!

We hebben wat te vieren. Op 1 september 1989 bestond RP-MAGAZINE 30 jaar. Dit wordt een feestelijke jaargang met veel extra's. Met bijzondere reportages, exclusieve interviews en nieuwe rubrieken.
Een greep uit de feestelijk versierde redactietrommel.

Hoe doen de bobby's het?

WIJ IN EUROPA. De grenzen gaan open. Er moet meer samengewerkt worden met buitenlandse collega's. Uitwisselingen met Duitsland, Frankrijk, Engeland. Dan is het goed om te weten, hoe anders het daar toegaat. Hoe de collega's denken en werken. Hoe we met hun kunnen samenwerken.
RP-MAGAZINE op bezoek bij collega's over de grens. Kijken, vragen, luisteren. Hoe doen de Kripo's en de Schupo's het, de gendarmes, de guardia's en de bobby's? Kijken, vragen, luisteren. Een serie over de collega's die dichterbij komen.

Moord op de beeldbuis

NOG MEER politieseries, crimi's en misdaadverhalen op de TV. Elke dag zo'n portie, daar neem je iets van mee. Dat beïnvloedt het publiek, vooral de jeugd. Ook de politie? Wat voor invloed hebben de arrestatie- en verhoormethoden van de TV-helden op het werk van (jonge) politiemensen? Dreunt het TV-geweld ook een beetje door in de Nederlandse politie? Praten met onderzoekers, met programmamakers, met Derrick en met praktijkmensen.

10jaarTerug

UW EIGEN historie. Een blik terug naar 1979/80. Hoe anders was het toen bij de politie? Wat waren toen de opvattingen en verwachtingen? Wat is ervan terecht gekomen? Wat is mislukt?
Een serie gesprekken met RP'ers die er tien jaar geleden bij waren.
Wat hebben we ervan geleerd? Wat gaan we nu anders doen?

VrijeTijd

WEER MEER vrije tijd. Wat doe je ermee? Vrije dagen, vrije weekends korte vakanties, vaker per jaar. Hoe doen anderen dat?
Politiecollega's vertellen over een hobby die zij ontdekten, wat de lol ervan is en hoe je dat ook kunt doen.
Anderen geven tips voor eendags-uitstapjes en korte trips. Actieve vakanties en gezellige gezinsdoe-dingen in binnen- en buitenland. Op de fiets, met de kano of te voet. Klimmen, springen, duiken en alles wat maar beweegt. Een maandelijkse rubriek waarin we elkaar wat wijzer maken en ervaringen uitwisselen.

Waar zit u straks?

WORDT HET nog wat met die 'anderssoortige politie? Wat mogen we de eerste vier jaar verwachten? Wat kan er nog meer veranderen dan uw stoel en uw pet?
Meteen na de verkiezingen is RP-MAGAZINE gaan praten met de politici die straks de toon zullen aangeven bij het nieuwe politiebestel.
Zal het echt zo snel gaan veranderen, als sommige insiders verwachten? En hoe dan?
We praten ook met korpschefs en hun burgemeesters in die centra waar de samenwerking achter de schermen al een heel eind op weg is. Hoe zal dat er in 1995 uitzien?

Waar zitten zij straks?
(Foto: Bert Verhoef)

☆RPM☆
AKTIEJAAR

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

31e JAARGANG / NR. 2
OKTOBER 1989

REDACTIERAAD:
Hans van Gangelen (voorz.) Leiderdorp
Anita Hazenberg, Aalten
Dirk Hilarides, Voorburg
Peter van Hout, Den Bosch
Nel de Rijke, Middelburg
Lucille Scheuer-Irion
Ronald Schnitker, Schiphol
Ria Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen

REDACTIE-SECRETARIAAT:
Bert Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:
Koen Aartsma (eindredacteur)
Bert Huizing

ADVERTENTIES:
Buro Duijker
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:
VAN DEN BRINK LOCHEM
Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: Jan W. Brouwer
Adjunct-uitgever: Achilles Damen

DRUK:
Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

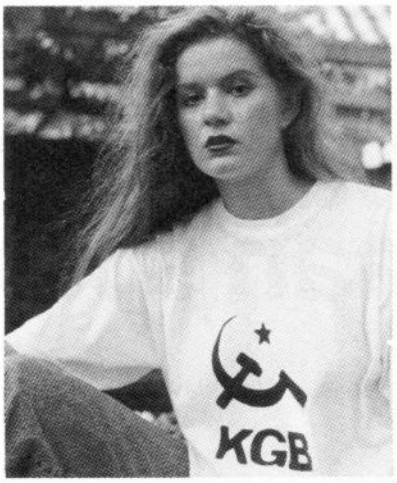

Omslagfoto:
'With love from Moscow'
(Foto: Peter van Hout)

Russische KGB-chef wilde wel eens praten

De nieuwe BVD-chef mr. A.W.H. Docters van Leeuwen heeft in zijn eerste ambtsjaar elke journalist uit zijn Haagse burelen geweerd: geen interviews.
Zijn vrijwel gelijktijdig aangetreden collega van de Russische geheime dienst in Moskou, V.A. Krjoetsjkov, denkt daar anders over. In de periode van 'glasnost' heeft hij zich zelfs uitvoerig voor de Russische Televisie laten interviewen.
De belangrijkste gedeelten uit dat interview èn een portret van zijn wereldwijk opererende KGB vormen het omslagverhaal van deze maand. 6

Jubileumjaar Rijkspolitiekapel:
Politiemuziek? - Hoe kom je erop 12

Info Intern
Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

Boekerij 24

Tien jaar terug:
KSA - 'Te klein en te langzaam' 25

RPersonalia 26

RPuzzel 28

Vrije tijd:
Fluisterend langs Evert van Benthem 31

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Interview met hoofd van Russische geheime dienst:

'Ja, de KGB doet aan spionage'

Interview: Stanislav Polzikov (Novosti)

Vanaf het Kremlin loop je er zo naar toe. Het Rode Plein oversteken, meteen rechtsaf de drukke Karl Marx-prospekt in en dan aan de overkant de gebouwen aftellen: hotel Moskwa, daarnaast het beroemde Bolsjoj-theater, het ZUM-warenhuis, het Kleine Theater, hotel Berlin en het warenhuis 'Detski Mir'. En dan sta je oog-in-oog met Ruslands eerste spionage-chef: Dzjersjinski, een enorm standbeeld midden op het naar hem genoemde plein. Het steekt af tegen het daarachter gelegen gele gebouw 'Lubjanka', het hoofdkwartier van de KGB. Op de derde verdieping zetelt de hoogste baas: Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetsjkov.

De Novosti-redacteur spreekt hem — zoals gebruikelijk onder partijgenoten in de Sovjet-Unie — niet aan met zijn functie of met zijn achternaam, maar met zijn voornaam en die van zijn vader: Vladimir Aleksandrovitsj (= zoon van Alexander). De harde en directe toon van de westerse pers wordt hier niet gewaardeerd. In dat opzicht zijn de Russen meer oosters ingesteld: hoffelijke omgang, geen impertinente vragen, voorzichtig, niet teveel over het privé-leven, pijnlijke punten voorzichtig aanstippen. Interviewer Stanislav Polzikov steekt van wal.

Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetskov.

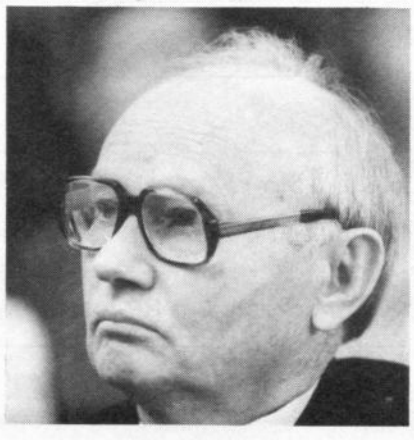

'Eerste lessen'

— Vladimir Aleksandrovitsj, dit gesprek is mogelijk geworden door het proces van democratisering dat onze maatschappij momenteel doormaakt. Laten we daar dus het onderwerp van dit interview van maken. Bovendien willen wij graag weten welke rol het Staatscomité voor de Veiligheid (KGB) in dat proces speelt.

Krjoetsjkov: „Ik wil graag mijn dankbaarheid tot uitdrukking brengen dat u mij in de gelegenheid stelt een paar woorden over het werk van de KGB te zeggen, over zijn rol en plaats in onze maatschappij. Maar ik wil beginnen met een paar van mijn persoonlijke indrukken van het recente Congres van Volksafgevaardigden van de Sovjet-Unie.
Het lijkt me dat ons Congres en onze democratie hun eerste en misschien wel belangrijkste lessen leren. Ik zou willen zeggen dat wij daar geen uitzondering op vormen. Perestrojka is een proces dat het geheel van onze maatschappij aangaat en het omvat natuurlijk ook alle wetshandhavende organisaties en diensten, inclusief de KGB. Wij leren hoe wij democratie en glasnost moeten gebruiken in het werk van de staatsveiligheidsorganen en wij doen dat. Wij schrijven in

*De Russische geheime dienst — de KGB — heeft een nieuwe baas: **Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetsjkov (65).** Officieel luidt zijn functie: voorzitter van het Comité voor Staatsveiligheid. Nu eens geen generaal — zoals zijn voorganger Tsjebrikov — maar een echte 'salonspion', academisch gevormd (jurist) en diplomatiek geschoold.*

Als 17-jarige wordt hij met de oorlog geconfronteerd, wanneer Hitlers troepen de Sovjet-Unie binnenvallen (1941). Hij is net klaar met zijn diplomatieke opleiding, als Stalin sterft (1953) en de beruchte KGB-chef Beria wordt terechtgesteld. Maakt carrière in de Chroesjtsjov-periode van ontspanning (1953-1964) en in het Breznjev-tijdperk van de stagnatie (1964-1982).
Na de dood van Breznjev ziet hij zijn vroegere KGB-chef Andropov als de grote partijleider naar voren komen. Als Andropov een jaar later sterft, introduceert Gorbatsjov zijn Perestrojka (hervormingen) en Glasnost (openheid). En KGB'er Krjoetsjkov wordt benoemd tot eerste man van Gorbatsjovs KGB-nieuwe-stijl.
In september jl. werd hij — in de plaats van de conservatieve ex-KGB-chef Tsjebrikov — benoemd tot lid van het Politburo, het hoogste orgaan van de communistische partij. Tijdens Gorbatsjovs historisch bezoek aan de Amerikaanse president Reagan in 1987 zorgde Krjoetsjkov al voor een ander klimaat door met zijn Amerikaanse rivaal Gates (CIA) gezellig te gaan eten. Dit voorjaar trok hij de aandacht door de Amerikaanse ambassadeur in Moskou uit te nodigen voor een borrel in het KGB-hoofdkwartier. Hij weet dus wat 'public relations' is. Daarom ook liet hij zich onlangs voor de Russische TV interviewen door het Sovjet-persbureau Novosti. Met toestemming van Novosti publiceren wij de interessantste passages.

(AKA)

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Het KGB-gebouw 'Lubjanka'

onze media en wij zijn begonnen ons Sovjetpubliek en, vanzelfsprekend, het wereldpubliek beter te informeren wat de staatsveiligheidsorganen doen. Natuurlijk, de KGB is geen liefdadigheidsinstelling. Wij bestrijden degenen die de wetten overtreden. En ik denk dat alle Sovjetburgers dit vanzelfsprekend begrijpen. Dat wordt ook in het buitenland begrepen."

„Het comité heeft de volgende werkterreinen: spionage (misschien is dit de eerste keer dat een voorzitter van het comité officieel dit woord uitspreekt, maar het zij zo), contra-spionage, inclusief de militaire contra-spionage, wat betekent dat wij onze strijdkrachten ondersteunen met contra-spionage, en de grensbewakingseenheden. Wij bestrijden smokkel, wij bestrijden terrorisme en ik moet zeggen dat wij geïnteresseerd zijn in de breedst mogelijke samenwerking op dit gebied en contacten met alle soortgelijke organisaties in het buitenland. Wij geloven dat de strijd tegen terrorisme een probleem is van de hele maatschappij, want het doet er voor terroristen niet toe met wie zij te maken hebben: kinderen, volwassenen, vrouwen, mannen. Recente gebeurtenissen hebben dat, meen ik, duidelijk aangegeven."

Harde oordelen

„Ik zou willen zeggen dat vele problemen die met het werk van de staatsveiligheidsorganen te maken hebben in de eerste plaats ontstaan, doordat mensen niet geïnformeerd zijn en ik denk dat democratie en glasnost ons een goede gelegenheid bieden om het publiek beter te informeren, natuurlijk binnen de geoorloofde grenzen van het werk van de staatsveiligheidsorganen. Dit maakt het mogelijk om een objectiever beeld van onze organisatie te krijgen."

— Het is duidelijk deze wens om meer inlichtingen te hebben, die sommige afgevaardigden ertoe brachten om vragen te stellen en soms wat harde oordelen uit te spreken over het Staatscomité voor de Veiligheid. Het is alleen maar natuurlijk dat de opmerkingen van Joeri Vlasov, een afgevaardigde uit Moskou, steeds weer worden herhaald. En, moet u weten, een aantal dingen verontrusten mij als journalist zeer. Neem de uitspraak: 'De KGB is alleen onderworpen aan het staatsapparaat en de KGB onttrekt zich aan de controle van het volk'. Kunt u commentaar geven op die uitspraak? Of, op een andere: 'Operaties zijn oncontroleerbaar en soms zeer twijfelachtig'. En, de in mijn ogen wezenlijkste vraag, die hoe dan ook beantwoord moet worden, namelijk dat de democratische vernieuwing van het land er niet in is geslaagd de plaats van de KGB in het politieke systeem te veranderen.

Schendingen

Krjoetsjkov: „Ik denk dat uw vraag heel legitiem is, omdat Vlasovs opmerkingen in het Congres over het Staatsveiligheidscomité de meest bijtende waren en er nooit eerder zulke harde oordelen in de pers stonden. Ik wil ten eerste dit zeggen: natuurlijk juich ik dergelijke opmerkingen niet toe, omdat ik bezwaar maak tegen vele, vele conclusies en bovendien vind ik ze niet objectief. Maar ik kan Vlasov wel begrijpen."

„Wat wilde hij duidelijk maken? Er zijn perioden, en die kent u ook, waarin de

IN RIJKSPOLITIE

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

staatsveiligheidsorganen ook een negatieve rol speelden. Dat wil zeggen, zij hadden een zeer actief aandeel in de schendingen van de socialistische wetten. Natuurlijk geldt dit niet voor alle personeelsleden. Het is een publiek geheim dat duizenden en nog eens duizenden Tsjeka-mannen weigerden mee te doen aan het overtreden van de wetten en sommigen van hen hebben voor die weigering met hun leven betaald. Daarom geloof ik dat toen Vlasov sprak hij het had over de toestanden in de jaren dertig, veertig en begin jaren vijftig. Maar we leven nu in het jaar 1989 en de staatsveiligheidsorganen zijn anders en hun plaats in de maatschappij is anders en hun rol is eveneens anders."

,,Ik moet zeggen dat we in ons werk strikt uitgaan van twee gegevenheden en dat zijn de wet en de waarheid. Dat wil niet zeggen dat alles in ons werk van een leien dakje gaat en dat er geen overtredingen voorkomen. Zulke dingen gebeuren. We straffen degenen die zich daaraan schuldig maken streng en rapporteren. Zulke rapporten zijn ook al in de pers verschenen. Welnu, sommige mensen zeggen dat er maar weinig van zulke rapporten zijn geweest. Dan wil ik zeggen: inderdaad maar weinig, omdat voorvallen van wetsovertredingen niet talrijk zijn geweest en dan heb ik het over de laatste jaren."

Controle op KGB

,,En dan nu de controle. U weet dat het werk van de staatsveiligheidsorganen wordt gecontroleerd. Deze controle is in de laatste jaren zeer streng geweest. Ik zou willen zeggen dat de controle door de partij een zeer serieuze aangelegenheid is. We rapporteren aan vergaderingen, om precies te zijn aan het Politburo. Kameraden controleren ons werk. Ambtenaren van de administratieve dienst van het Centraal Comité van de partij controleren ons op individuele kwesties. Als er een klacht of petitie binnenkomt, wordt er wel degelijk een volledig onderzoek uitgevoerd. Bovendien, er is ook een financiële controle. En verder worden we gecontroleerd door de regering, door het presidium van de Opperste Sovjet, trekken wij relevante conclusies en leggen wij tekortkomingen bloot. Maar waar het nu om gaat is een andere vorm van controle. Er ligt nu het plan om een comité of een commissie (dat is aan de Opperste Sovjet om te beslissen) in het leven te roepen die van dag tot dag een permanente controle uitoefent over de operaties van de staatsveiligheidsorganen."

Laat ik — wellicht — een geheim verklappen. U moet weten dat het Staatscomité voor de Veiligheid één van de initiatiefnemers is van het idee om een dergelijk comité op te richten. Wij zijn daar zeer in geïnteresseerd. Ten eerste zullen wij dan de kans krijgen om voor het forum van zo'n comité of commissie van de Opperste Sovjet onze standpunten uiteen te zetten, ons oordeel. We zullen er openlijk praten over onze problemen, over moeilijkheden die wij tegenkomen en ik hoop dat wij zelfs in sommige gevallen hulp zullen krijgen. En verder zal het een forum zijn, waardoor wij in staat worden gesteld om ons publiek en het wereldpubliek beter te informeren over wat we aan het doen zijn. En ik denk dat dat ons aanzien zal verbeteren. Ik denk dat het een forum zal zijn dat ons in staat stelt om de lessen van democratie en glasnost heel serieus te leren. Dat zal ons ook helpen. Dus, wij verwelkomen zulke controle."

Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetskov.

— Wat valt er te zeggen over het recht op toegang (tot informatie) voor de mensen, die in de voorgestelde instantie zitting krijgen?

Krjoetsjkov: ,,Zulke mensen zullen toegang hebben tot wat zij maar willen. Ik denk dat we zelfs eens moeten kijken naar de ervaring van andere landen. Neem bijvoorbeeld de Amerikaanse ervaring: in dat land heeft het Congres een speciaal comité dat de controle uitoefent, dat de operaties van de Central Intelligence Agency (CIA) controleert. Ik denk dat we een beetje leentjebuur moeten spelen. Daar worden openbare hoorzittingen gehouden, het budget en andere dingen worden publiek gemaakt. Wij staan daar volledig achter."

,,Wat het budget betreft, denk ik dat het een heel realistische zaak is. Bijvoorbeeld dat mensen te horen krijgen wat het budget van het Staatsveiligheidscomité is. En ik denk dat als het comité of de commissie van de Opperste Sovjet besluit dat ons budget openbaar moet worden gemaakt, wij daar geen bezwaar tegen zullen maken. Ik geloof dat veel mensen zich dan zullen realiseren dat we geen geldverspillende organisatie zijn."

— Dat betekent dat u gelooft dat het voorgestelde comité zijn fiat zou moeten geven aan het publiceren van gegevens?

Krjoetsjkov: ,,Natuurlijk, natuurlijk, ja. Het Staatsveiligheidscomité zal voorstellen voorbereiden, zijn oordelen geven, maar de beslissingsmacht ligt daar niet. En ik veronderstel dat we vele feiten publiek kunnen maken die bevestigen dat we in alle eerlijkheid werken om de veiligheid van onze staat te beschermen en dat ons werk niet strijdig is met de belangen van ons Sovjetvolk."

,,Overigens, ik zou daar nog een detail aan willen toevoegen. Wij zijn onlangs begonnen met operaties om de georganiseerde misdaad en dan speciaal de georganiseerde afpersing aan te pakken. Ik ben blij dat mensen daar meer over te weten zullen komen. Ik geloof dat we de kans hebben om daarbij samen te werken. En we werken samen. Op dat terrein werken wij samen met de openbare aanklagers, het ministerie van Binnenlandse Zaken, met onze rechtsinstanties, omdat ik denk dat het Sovjetvolk het recht heeft op een rustig en vreedzaam leven. Wij zullen onze bijdrage aan dat werk leveren. Onze bijdrage is al geleverd, maar we proberen er niet te veel over te zeggen, omdat dat er iedere keer toe leidt dat onze operationele methodes worden prijsgegeven en dat is, uit tactisch oogpunt, niet erg verstandig."

Budget

— Vladimir Aleksandrovitsj, de publicatie van budgetgegevens zal ongetwijfeld ook de publicatie inhouden van het aantal personeelsleden.

Krjoetsjkov: ,,Natuurlijk. Als het budget openbaar wordt gemaakt, dan wordt alles publiek wat daar in staat en alles wat het dekt."

— Degenen die meer willen weten moeten een actieve rol gaan spelen bij het samenstellen van die commissie of dat comité om het zo snel mogelijk te laten beginnen met het werk.

Krjoetsjkov: ,,De manier waarop het comité of de commissie gaat werken is aan dat comité of die commissie om te beslissen. Wij zullen proberen actief te zijn, in het werk van dat comité. Ik zou daar nog iets aan willen toevoegen:

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

openbare aanklagers, de organen van het ministerie van Binnenlandse Zaken, noch de staatsveiligheidsorganen kunnen op hun eentje de problemen aan waarmee zij worden geconfronteerd. Zij kunnen die alleen oplossen in hun vertrouwen op het volk, alleen in het vertrouwen op de steun van de werkcollectieven. In de laatste tijd hebben we onze banden en de contacten met de werkcollectieven aanzienlijk uitgebreid."

„We hebben daarbij een groot aantal nuttige en belangrijke zaken voor ons ontdekt. Daar houden wij in ons werk rekening mee en het is prettig dat het wederzijds begrip steeds dieper en dieper wordt. Ik zou ook willen dat de massamedia het werk van de staatsveiligheidsorganen opnemen, in hun lijst van onderwerpen."

„Wat het verleden betreft, zou ik het volgende willen zeggen. Wij zijn tot de bodem gegaan van vele problemen, maar wij hebben nog geen definitieve conclusies getrokken. De zaak is zeer ernstig. Wij zijn nu actief betrokken in het proces van rehabilitatie van slachtoffers van de vervolgingen. En tussen haakjes, vele concrete — of beter — grote zaken worden beslist op initiatief van het Staatsveiligheidscomité. Echter, er is veel tijd verstreken, er zijn geen mensen meer, er zijn geen documenten meer. Dit is, dat is

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

zeker, geen simpele zaak. Maar wij zullen alles doen zodat de waarheid kan worden gehoord. Met al zijn volume en in al zijn omvang.''

— Vladimir Aleksandrovitsj, heeft u een grote familie?

Krjoetsjkov: ,,Ik heb zonen, een kleinzoon en een kleindochter, waar ik heel erg van hou. Ik ben getrouwd, ja, ik ben een huisvader. Maar, helaas, ik kan maar heel weinig tijd met mijn familie doorbrengen.''

— Wat is uw eigen werkschema? Hoe lang werkt u?

Krjoetsjkov: ,,Weet u, ik vind het een beetje genant om het te zeggen, maar ik werk lange uren, veertien, zestien uur. Op zondag gun ik mezelf een pauze van vier, vijf uur. Dat wil zeggen, overdag. Het enige dat me redt is mijn uitzonderlijke constructieve en positieve houding ten opzichte van fysieke training.''

— Dus u vindt nog wel tijd om te zwemmen?

Krjoetsjkov: ,,Inderdaad, iedere ochtend een uur. Hoewel ik het moeilijk vind. Daarnaast houd ik als Rus, als een man die in Rusland woont, erg veel van skiën.''

Op de achtergrond

— Dank u, Vladimir Aleksandrovitsj. Misschien is er nog iets dat u zou willen zeggen? Misschien heb ik verzuimd een vraag te stellen die in uw ogen belangrijk is.

Krjoetsjkov: ,,Wel, wat kan ik nog zeggen? Dit is het eerste televisie-interview in mijn leven. Ik probeer een beetje op de achtergrond te blijven, wat misschien wel verklaard kan worden uit het feit dat ik lange tijd de inlichtingendienst van de Sovjet-Unie heb geleid, iets wat je niet aan de grote klok hangt. Ik hoop dat onze eerste ontmoeting niet de laatste zal zijn. Ik wil graag mijn pensoonlijke bijdrage leveren om het image van de staatsveiligheidsorganen, niet alleen in ons land, maar in de wereld als geheel, in overeenstemming te brengen met de nobele doelen die wij, naar ik meen, met ons werk proberen te verbinden.
Dank u wel.''

— Dank, Vladimir Aleksandrovitsj voor dit eerste interview. Ik denk dat het een grote eer is voor welke journalist dan ook. Dank u.

■

De lange arm van de KGB

Door: Koen Aartsma

Komitet Gosudarstwennoj Besopastnosti (= Comité voor Staatsveiligheid), is de officiële naam, beter bekend als de K.G.B. Zoals elke veiligheidsdienst hult ook die van de Sovjet Unie zich bij voorkeur in geheimzinnigheid. Toch is er geleidelijk wel het een en ander bekend geworden over de KGB.
Het goed geïnformeerde Duitse nieuwsweekblad *Der Spiegel* schat het aantal KGB-ambtenaren in vaste dienst op 90.000. Daarbij komen nog de 300.000 geüniformeerde grenstroepen, die zich overigens niet alleen aan de Sovjet grenzen ophouden, maar in het gehele rode rijk, vooral in Moskou. En dan zijn er nog de talloze spionnen, luistervinken en handlangers in en buiten de Sovjet Unie, waarvan hun aantal geschat wordt op 1½ à 2 miljoen mannen en vrouwen. De Sovjet-burgers noemen hen de 'Kagebetsjiki', de ogen en oren van de KGB en daardoor van De Partij.
De KGB is de opvolger van wat voorheen de GPU (en de NKWD) heette.

Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetskov.

Tsjeka

De KGB'ers noemen zichzelf liever 'Tsjekisten', naar de Tsjeka, de eerste geheime dienst uit de tijd van de Grote Revolutie. Ook de huidige KGB-chef Krjoetsjkov spreekt in het interview (op pag. 8) van zijn 'Tsjeka-mannen'.
De grote man van de Tsjeka was Felix E. Dzersjinski. Hij stichtte kort na de Oktoberrevolutie een 'buitengewone commissie' (in het Russisch afgekort tot TsjeKa) van 70 man die werd ingezet tegen de contra-revolutie en sabotaga. De Tsjeka kreeg meteen veel macht, zelfs het standrecht. Meer dan 8300 mensen werden zonder veroordeling door de Tsjeka gedood, nog eens 87.000 Russen werden gearresteerd.
Sinds 1922 moest de Tsjeka het wat kalmer aan doen. Geen executies meer, alleen nog verbanningen voor kortere perioden. Zij zou verder bljven bestaan als 'staatspolitiek bestuur' (GPU), onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken.
Enkele jaren later (1929) gaf Stalin de GPU vrij spel tegen de boeren die zich verzetten tegen de politiek van de collectieve boerderijen (kolchozen).
Daarbij moeten naar schatting meer dan drie miljoen doden gevallen zijn. In 1934 volgden de 'Grote Zuiveringen' door Stalin: 19 miljoen slachtoffers in de periode 1935-1941.
Helemaal zonder kleerscheuren kwa-

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Felix E. Dzersjinski (l.), oprichter van de Tsjeka met zijn vriend Stalin.

men de GPU-chefs er zelf niet af. Stalin liet zijn hoogste veiligheidsman Jagoda in 1936 doodschieten en diens opvolger Jesjow onderging in 1938 hetzelfde lot.

Beria

Daarna kwam de beruchte Beria aan de macht. Deze GPU-chef kreeg zelfs een eigen Volkscommissariaat (= ministerie) voor Staatsveiligheid (GB). Hij zou gedurende de oorlogsjaren en daarna een waar schrikbewind uitoefenen, als de grote vertrouweling van dictator Stalin.
Onder Beria speelde ook de affaire met Ruslands beroemdste GPU-man, Richard Sorge. Hij was de Duitse agent in Tokio die — als dubbelspion — Stalin in 1941 waarschuwde voor Hitlers plannen om Rusland binnen te vallen. Stalin hechtte evenwel meer waarde aan zijn niet-aanvalsplan dat hij met Hitler had gesloten en negeerde Sorges waarschuwing.
Veertig jaar later (1981) werd Sorge alsnog geëerd met een monument in Bakoe, de hoofdstad van Azerbaidzjan, geplaatst door de KGB-chef van die Sovjet-staat, Alijew.
Met de dood van Josef Stalin (1953) was het ook gebeurd met Beria's macht. Hij werd gearresteerd en enkele maanden later geëxecuteerd, evenals een twintigtal van zijn belangrijkste medewerkers.

'Schone handen'

De nieuwe partijleider Nikita Chroesjtsjov, die een liberalere koers voor ogen stond, bracht het veiligheidsapparaat onder controle van het Politburo. Met de komst van Brezjnev (1964) keerde de harde lijn terug en werd de klok van de vooruitgang stilgezet. De 'Grote Stagnatie' wordt die periode nu door de Gorbastjov-aanhangers genoemd. Onder Brezjnev was Jurij Andropov vijftien jaar lang hoofd van de KGB. Ze waren goede vrienden, woonden zelfs in hetzelfde pand in Moskou. Brezjnev prees Andropov, omdat hij 'schone handen' had gehouden. Er was inderdaad minder bloed gevloeid: Andropov bediende zich van 'vriendelijker' lijkende (psychische) methoden. Hij liet duizenden dissidenten in psychiatrische inrichtingen opsluiten: voor onderzoek en therapie.
Onder Andropov kreeg de KGB weer veel macht. Andropov zou — na Brezjnevs dood in 1982 — als eerste KGB-chef doorstoten tot de hoogste post van partijchef en staatschef. Zijn plaatsvervanger van de KGB, Fedortsjoek, werd minister van Binnenlandse Zaken en de eerder genoemde KGB'er Alijev uit Bakoe werd gepromoveerd tot 1e vicepremier.
Met de plotselinge dood van Andropov (nierziekte) in 1984 werd de gevreesde kans op een KGB-regering afgewend.

Gorbatsjov

De keus was nu: Tsjernenko of Gorbatsjov. Men koos voor de eerste en tijdens diens ziekte kreeg Gorbatsjov gelegenheid om zich voor te bereiden op zijn nieuwe taak. Die begon in 1985, nadat ook Tsjernenko was gestorven.
Met de komst van Michael Sergejvitsj Gorbatsjov moest de KGB weer een flinke stap terug doen.
Perestrojka (herstructurering) en Glasnost (openheid) zijn de twee trefwoorden die voor de Sovjet Unie van nu veel goodwill kweken. Daar past geen opvallende KGB in. Na Andropovs promotie (1984) werd een oud-generaal uit het volksleger, Victor Tsjebrikov de nieuwe KGB-chef. Hij werd vorig jaar opgevolgd door de 64-jarige Kroetsjkov, een gematigd man maar wel uit de KGB-school van Andropov. ,,De KGB van nu is niet meer de terreur-organisatie van weleer'', zegt hij in het interview op pag. 7 'maar ook geen liefdadigheidsinstelling.'' Bijna dezelfde woorden die ook Andropov enkele jaren geleden sprak, nadat hij de KGB had uitgebreid.
De nieuwe KGB-chef is inmiddels (tevens) benoemd als lid van het Politburo, het hoogste orgaan van de Partij.

■

RIJKSARCHIEF

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

RP-Kapel bestaat 40 jaar:

Muziek in militaire trant

Tekst: Bert Huizing
Foto: Fotodienst AVD

WWW.RIJKSPOLITIEBOEKEN.NL

'From March to Mars'

Ter gelegenheid van de viering van het achtste lustrum heeft de RP-kapel een jubileumplaat gemaakt. Het is de twaalfde productie van het orkest. De opnamen zijn ook uitgebracht op CD en MC. De plaat bevat acht bewerkingen die op het programma van de jubileumconcerten van het orkest staan.
'From March tot Mars' telt dertien stukken, waarvan vijf marsen. Het is een plaat van het hele orkest geworden. Helaas zonder dat er plaats is ingeruimd voor solisten.
Drieënzestig minuten en drieëndertig seconden muziek van Bach tot Bowie, rechttoe-rechtaan. Verdienste van dirigent Bep Warnas is dat hij het moderne reportoire niet uit de weg is gegaan. Zo treffen we bij de titels naast o.a. 'The Fifth' van Beethoven een selectie aan uit de musical 'Les Miserables' van Claude-Michel Schönberg, de 'Bohemian Rhapsodie' van Queen, een selectie van songs van de groep Manhattan Transfer en 'Life on Mars' van David Bowie.
De jubileumplaat is tijdens de concerten van de kapel verkrijgbaar bij de informatie- en verkoopstand. Ze kan ook besteld worden bij het secretariaat van het orkest: postbus 100, 3970 AC Driebergen.
Tel. 03438-14242 (tst. 150).

Op 30 juli van dit jaar was het precies veertig jaar geleden dat in Den Haag de *Rijkspolitiemuziekvereniging* werd opgericht. Initiatiefnemer was adjudant J. de Lange, groepscommandant van de parketpolitie van de hofstad.
Aanleiding voor de oprichting was het telkenjare ontbreken van muzikale representanten van de rijkspolitie bij het defilé op de verjaardag van de koningin. En dat terwijl de gemeentepolitie wel van zich liet horen. Dat stak. In december 1949 kon het voorlopig bestuur van de nieuwe vereniging melden dat zevenendertig RP'ers uit Den Haag en naaste omgeving '*die een blaasinstrument bespelen of tamboer zijn*' zich voor het lidmaatschap van de vereniging hadden aangemeld.

Fonds ter bestrijding

Er werd een kapelmeester gevonden in de persoon van adjudant Jansen van de Koninklijke Militaire Kapel. Zijn baas, de directeur van de KMK, kapitein Rocus van Iperen zegde zijn medewerking toe bij het aanschaffen en testen van de muziekinstrumenten. De aanschaf daarvan gaf nog even wat problemen. Het bestuur in een rondschrijven aan het korps: '*Alhoewel ons muziekkorps op de volle steun kan rekenen van onze Algemeen Inspecteur, zijn wij financieel nog niet waar wij moeten zijn. De aankoop van instrumenten zal mogelijk geschieden met gelden die ons worden geschonken door financieel krachtige personen en instellingen . . .*' Sponsoring avant la lettre. Er werd voorts een beroep gedaan op korpsleden om '*door b.v. f 0,25 of f 0,10 per maand hiervoor af te staan*' en deel te nemen aan een fonds ter bestrijding van de kosten van de kapel.
Op 8 december a.s. sluit de Rijkspolitiekapel haar jubileumjaar af met een slotmanifestatie in het nieuwe theater 'De Lampegiet' in Veenendaal.

Militaire trant

De RP-kapel heeft zich — muzikaal gezien — sinds haar oprichting gespiegeld aan militaire muziekkorpsen. Dirigenten werden veelal geworven in militaire kring. Uit de instrumenten klinkt militaire muziek en de huidige verhoudingen in het korps kenmerken zich door een strakke muzikale discipline.
Militaire muziek is er al zolang er legers zijn. Aanvankelijk werd op het slagveld gebruik gemaakt van eenvoudige slag- en blaasinstrumenten om signalen door te geven. Later werden de instrumenten gebruikt om de eigen soldaten aan te moedigen en de vijand te intimideren. Zoals in 1988 toen het Nederlandse voetbalelftal in Duitsland Europees kampioen werd. Wie herinnert zich niet de trompettist op de tribune van het Olympisch stadion in München die met zijn signaal publiek en spelers tot 'Aanvallen!' opriep.
In de middeleeuwen gebruikte de burgerlijke overheid trom en trompet. Wachters op de toren moesten op gezette tijden signalen (o.a. taptoe) blazen en waarschuwen bij naderend onheil.
Na de tweede wereldoorlog heeft de militaire muziek zich ontwikkeld tot een niet weg te denken representatief instru-

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

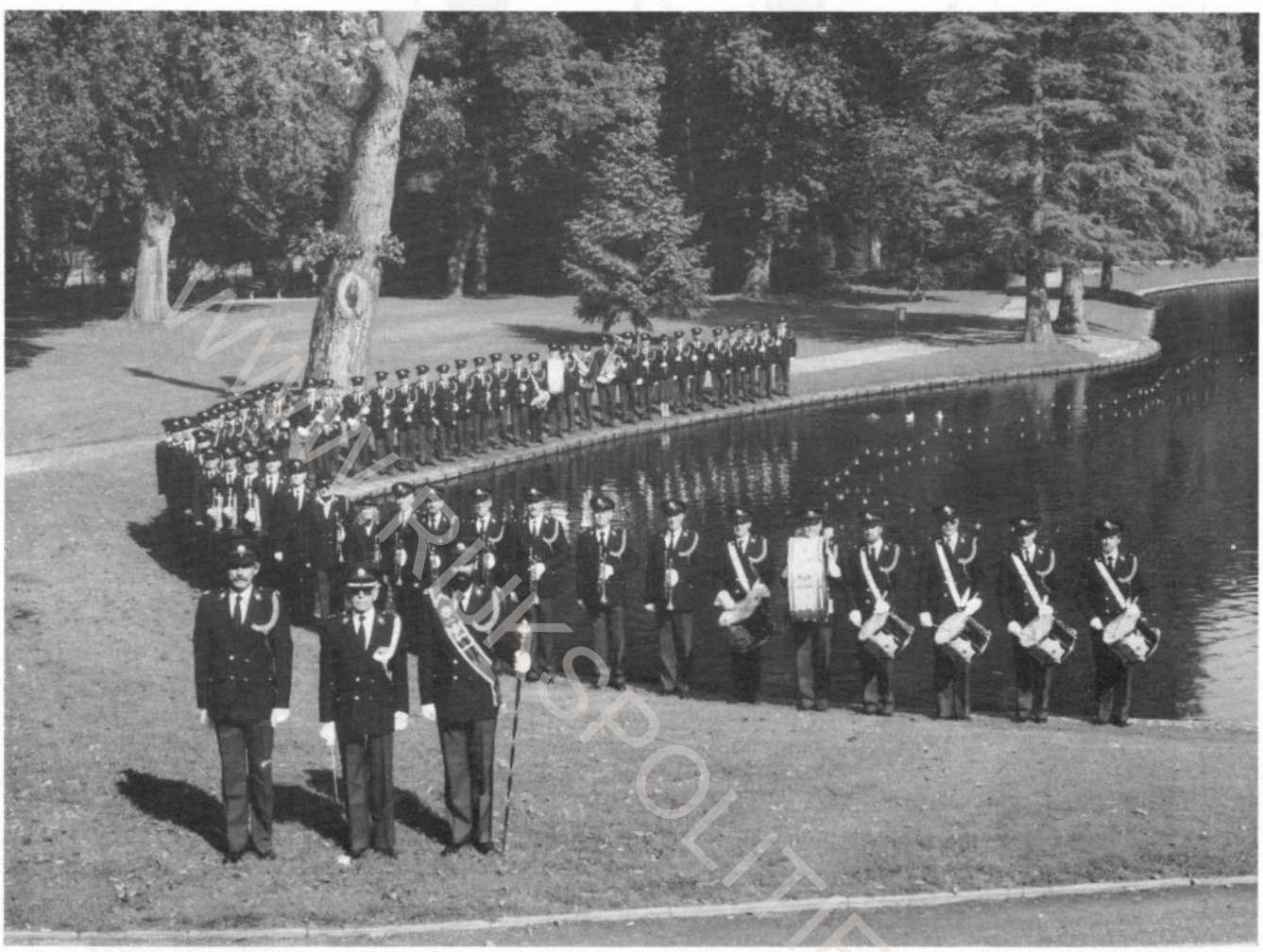

RP-kapel.

ment. Beroeps-musici, bijeengebracht in grote militaire orkesten, vertegenwoordigen de diverse krijgsmachtonderdelen, waarvan het personeel zich in vredestijd binnen de kazernemuren ophoudt, op manifestaties en bijeenkomsten.

Public relations

In 1949 ontstond de RP-kapel. Bij een jong politiekorps waarvan het Politiebesluit 1945 bepaalde dat '*in het Corps Rijkspolitie de tucht in militairen trant gehandhaafd wordt*'. De knipoog naar de militaire structuren lag dus voor de hand.
Met voorbijgaan van de woorden van de staatsman Thorbecke in 1858: '*Wij wenschen eene politie, waarvan zo min mogelijk worde gezien en zoo min mogelijk gesproken . . .*' werd in 1949 een muziekgezelschap opgericht '*waarvan rijkspolitieambtenaren deel uitmaken die ook een andere zijde van hun kunnen willen tonen*'. De huidige voorzitter, overste J.M. de Vos, meent dat met een muziekkorps dat zich muzikaal goed weet te presenteren de banden tussen politie en publiek kunnen worden verstevigd.
De Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie, generaal W. Frackers, noemt de inbreng van de kapel '*onmisbaar*': „In korpszaken als beëdigingen en diploma-uitreikingen. Bij openingen van politiebureaus en defilés. Politiemuziek vormt tijdens concerten en politiemuziekshows een verbindende schakel met het publiek."
De minister van Justitie over de kapel: „Zij levert een bijdrage aan het functioneren van het korps Rijkspolitie in de samenleving. Uit een oogpunt van public relations en het onderhouden van de korpsgeest zijn de kosten van de kapel verantwoord. Bij beëdigingen vormt de kapel een waardig decorum."

Officier-toegevoegd

De Rijkspolitiekapel is de op vier na jongste van de eenentwintig politiemuziekgezelschappen die Nederland kent. De oudste rechten heeft de *Koninklijke 's-Gravenhaagse Politie Muziekvereniging 'Onderling Kunstgenot'*. Het Haagse orkest werd in 1903 opgericht. De jongste loot aan de stam van politiemuziek is de Dordtse Politiekapel van 1973.
In tegenstelling tot de meeste andere politieorkesten bestaat de RP-kapel — op de dirigent na — uit louter muziekamateurs uit rijkspolitiekring. Sinds november 1988 maakt voor het eerst een RP-officier deel uit van de kapel. Peter van Oosterhout, officier toegevoegd bij de staf van het district Dordrecht van de rijkspolitie te water heeft zich laten inlijven als pianist. In de marchingband treedt hij op als percussionist.
Er moet een nieuwe dirigent komen. De huidige muzikale leider, res.-majoor Bep Warnas stopt eind 1990 met zijn werkzaamheden bij de RP-kapel. Hij was sinds 1 september 1984 verbonden aan het orkest. Er zijn contacten met een opvolger die, evenals Warnas, afkomstig is uit de militaire muziekwereld.

■

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Met bijdragen van: Piet Gorissen, Jan Hameter, Ramon Moeharram, Rob van Rees, Wim de Rooij, Johan de Vries, Stephan Worm e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

WEINIG BELANGSTELLING

Reeds dit voorjaar was bekend dat adjudant Effting de tweede RP-Award zou ontvangen. De nog niet voltooide restauratie van het daarvoor gekozen kasteel 'Heeswijk' was er ('met het oog op het voor het korps Rijkspolitie traditionele gevoel voor decorum') de oorzaak van dat de uitreiking pas in september kon plaatshebben.
De belangstelling van de media voor de eerste 'echte' uitreiking bleef — spijtig genoeg — beperkt tot een Brabants onderonsje. Een gemiste kans? In haar juryrapport schrijft de Commissie Rijkspolitie Award o.m.: ,,Voor een prijs als de RP-Award is goede public relations vereist. De eerste 'echte' uitreiking biedt hiertoe alle gelegenheid. De commissie gaat er dan ook van uit dat van deze uitreiking een positieve uitstraling zal uitgaan, die ertoe zal leiden dat dit jaar niet alleen meer, maar ook meer van buiten het korps Rijkspolitie afkomstige aanbevelingen de AI zullen bereiken.''
Om de Award die bekendheid binnen en buiten het korps te geven en om een positieve instelling ten opzichte van de (rijks)politie te bevorderen is er kennelijk meer nodig dan een sfeervolle omgeving, genodigden, toespraken en een drankje. Misschien zou het goed zijn om voor een volgende uitreiking van de prijs eens te beraadslagen over de mogelijkheden voor een andere dan deze traditionele formule.

Schijndelse groepscommandant kreeg RP-Award:

'Effting zit lekker in z'n vel'

DEN BOSCH. — De Schijndelse groepscommandat Henny Effting speelde een thuiswedstrijd toen hij op 13 september j.l. in kasteel 'Heeswijk' van de Algemeen Inspecteur, generaal W. Frackers, de Rijkspolitie Award ontving.

''Effting is'', zo las juryvoorzitter mr. A.B.M. Borgart uit het juryrapport, ,,een persoon die op onderscheidende en dynamische wijze een belangrijke bijdrage heeft geleverd ten voordele van het korps Rijkspolitie. Hij heeft zich in de beginjaren van het functioneren van de Algemene Dienstcommissie, eerst als lid en vervolgens als voorzitter, uitermate ingespannen om van dit inspraakorgaan een gelijkwaardige gesprekspartner te maken voor de leiding van het Korps.''

Evenwichtig

,,Door kennis van zaken weet de heer Effting op effectieve en diplomatieke wijze te bereiken waarvoor hij staat, zonder hierbij mensen tegen zich in te nemen. Hij is tactvol, vasthoudend, open en eerlijk. In de benadering van de materie weet hij telkenmale een goed evenwicht te bereiken tussen het belang van de individu en het belang van de organisatie.''

Volgens het juryrapport verstaat deze adjudant de kunst formele regels op een evenwichtige wijze te vertalen naar de praktijk en oriënteert hij zich breed.
Voorzitter Borgart: ,,Effting is open en vrij in zijn optreden en is bereid in de diverse overlegsituaties de rol te vervullen die in het belang is van de gewenste uitkomst, zonder afstand te doen van zijn persoonlijke verantwoordelijkheid. Hij is bereid zich daarbij verantwoord kwetsbaar op te stellen.''
De onderscheidene is thans lid van de ADC en voorzitter van de dienstcommissie van het RP-district Den Bosch. (,,Ook in dit forum heeft hij een stimulerende en inhoudelijke inbreng.'') Beide functies zijn niet ten koste gegaan van zijn werkzaamheden als groepscommandant, stelt de jury vast: ,,Hij vervult zijn taak op een wijze zoals men die heden ten dage mag en kan verwachten. Hij is aanspreekbaar voor zijn mensen en weet samen met hen een produkt te leveren waarmee het Korps effectief en maatschappelijk verantwoord naar buiten kan treden. Hij heeft het vermogen om zijn persoonlijke inbreng in die verschillende posities gerelateerd aan het eindprodukt complementair te doen zijn. Hij verdient bijzondere waardering'', besluit het juryrapport.

Brabantse rondborstigheid

,,De Brabantse rondborstigheid en gemoedelijkheid waarmee adjudant Effting de meest rake dingen weet te brengen, de twinkeling in zijn ogen tijdens de conversatie, dat alles doet geen afbreuk aan de ernst van zijn woorden. Nee, sterker nog, het werkt aanstekelijk en overtuigend. Het

vrije en het ongedwongene in zijn optreden geeft je het gevoel dat Effting, populair gezegd, 'lekker in zijn vel zit'.'' Aldus de conclusie van de Algemeen Inspecteur.
En wat vond het feestvarken zelf van de lofuitingen die hem werden toegezwaaid: ,,Ik ben ontzettend blij met de toekenning van de Award.''

Op zijn beurt overhandigde hij generaal Frackers een in 1915 uitgebrachte uitgave van de losbladige verzameling wetten van Schaafsma & Brouwer: voor het rijkspolitiemuseum: De uitgave is volgens overlevering in beheer geweest bij de grootvader van Henny Effting, die rijksveldwachter is geweest in Cuyk. Daarna bij een oom die als marechaussee in de beruchte Osse tijd diende en later groepscommandant bij de rijkspolitie in Echt werd.
Effting: ,,De eerste aanwijzing in het boek luidt: 'Teneinde ontijdige slijting der vetergaten in de bladzijden te voorkomen, verdient het aanbeveling de veters zeer los te schikken'. De inhoud ziet er nog zeer goed uit. Dat kan ook bijna niet anders. Want volgens de verhalen thuis bestond het doelmatig optreden door mijn grootvader meer uit intensief gebruik van de klewang dan van het wetboek.'' (JH)

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Politici in discussie met Friese Politie:

'Gouden bergen, zoethouders of gewoon lulkoek?'

DRACHTEN. — ,,Het is verbazend te ervaren hoe politiewoordvoerders in de Tweede Kamer er steeds weer in slagen te doen voorkomen alsof er bij de politie niets aan de hand is. Terwijl het een publiek geheim is dat bijvoorbeeld de rijkspolitie van Friesland failliet is, de demotivatie onder het politiepersoneel om zich heen heeft gegrepen en de rechtshandhaving in gevaar komt.''
Zo leidde hoofdinspecteur D. Boon van de gemeentepolitie uit Leeuwarden op 25 augustus j.l. een discussieavond tussen politici en politiemensen in. De bijeenkomst werd op initiatief van de Friese afdelingen van de politiebonden in hotel 'Vreewijk' in Drachten georganiseerd. Doel daarvan was om zo kort voor de verkiezingen tekst en uitleg van de politiek te krijgen over haar visie op politiezaken. De vier grootste politieke partijen waren uitgenodigd. Het forum werd gevormd door de Kamerleden J. Gualthérie van Weezel (CDA), P. Stoffelen (PvdA) en H. Dijkstal (VVD). Zij drieën maken deel uit van de Vaste Kamercommissie voor Politie. Het kandidaat-Kamerlid Langenberg trad op namens D'66.

Falend beleid

Namens de bonden werd het woord gevoerd door de hoofdbestuurders Van Brakel (VHPA), Flanderijn (NPB), Scherpenzeel (ACP) en Van Noortwijk (ANPV). In de zaal hadden zich bijna honderdvijftig politiemensen uit de drie noordelijke provincies geposteerd.

De politie bleek niet bijster veel vertrouwen te hebben in 'de politiek'. Vooral de vertegenwoordigers van de regeringspartijen CDA en VVD kregen verwijten te horen over het door beide politieministers gehanteerde beleid in de afgelopen twee kabinetsperioden.
De voorzitter P. van Brakel van de VHPA ('namens 750 politieofficieren'): ,,Dit beleid heeft gefaald. En het ziet er opnieuw naar uit dat er voor de politie in de komende periode keuzes worden gemaakt. Daar lijdt die politie onder.''
Stoffelen (PvdA) sprong hem bij: ,,Het beleid tot nu toe heeft geleid tot een breed front van verzet, het verlies van arbeidsplaatsen bij de politie, een verveelvoudiging van werklast en het stellen van steeds nieuwe prioriteiten.''
Dijkstal (VVD) was het eens met mevrouw Scherpenzeel (ACP) die zich afvroeg: ,,Wat is basis-politiezorg? Hoeveel mensen heb je daarvoor nodig?''
Van Weezel (CDA) vond dat het zoeken naar het antwoord op die vragen de noodzakelijke reorganisatie op de lange baan zou schuiven: ,,Neem het onderwerp milieu. Moet daar straks een nieuwe speciale politie voor in het leven worden geroepen? Maar er is al zoveel wildgroei op het opsporingsterrein. Wordt het niet eens tijd sommige taken die al bij bijzondere opsporingsdiensten zijn ondergebracht terug te brengen naar de politie?''
Langenberg (D'66) liet weten dat zijn partij er tegen is dat taken in de sfeer van de hulpverlening van de politie worden afgenomen. Hij verklaarde zich voor samenwerking met particuliere beveiligingsdiensten.

Welk departement?

Veel aandacht was er voor het programmapunt van de grote politieke partijen om de politie onder één departement te brengen.
Van Weezel retorisch: ,,Is de rijkspolitie bereid om samen te gaan met de gemeentepolitie? Het onder een noemer brengen van de politie zal fricties geven.'' Hij toonde zich voorstander van samenvoeging, maar weigerde vooralsnog het departement te noemen waar de Nederlandse politie zou moeten ressorteren.
De andere drie Kamerleden merkten op dat politie in de eerste plaats een lokale zaak is. De VVD'er en de afgevaardigde van de PvdA opperden de vorming van ca. 24 regionaal georganiseerde korpsen. D'66 hield het op vorming van intergemeentelijke korpsen van ongeveer 200 m/v sterk.
Stoffelen: ,,De politieministers willen ons steeds doen geloven dat het met de huidige organisatie fantastisch gaat. Inmiddels weten we beter.''
Dijkstal: ,,De ambtelijke tegenwerking bij een eventuele reorganisatie zal groot zijn. Die tegenwerking is begrijpelijk maar overkomelijk.''

Loos alarm

Bij de discussie over de sterkte en de basispolitiezorg laakte Stoffelen het beleid zoals het tot nu toe door de regering werd gevoerd. Hij vergeleek het Nederlandse oplossingspercentage (ongeveer 22%) met dat van West-Duitsland (45%) en stelde — evenals zijn collega-politici — dat er geld moet komen voor meer personeel om meer aan de bestrijding van de criminaliteit te kunnen doen.
Van Weezel pleitte ervoor om 'organisaties die barsten van het geld' (zoals voetbalclubs) een rekening voor politiewerk tijdens wedstrijden te sturen: ,,Anders doen ze hun tent maar dicht.''
Langenberg vond dat de politie op het gebied van dienstverlening haar bakens diende te verzetten. ,,Het steeds maar weer laten opdraven van politie om valse alarms te constateren kan zo niet doorgaan.''
Hij toonde zich voorstander van doorberekening van politiedienst 'waarbij enig particulier belang voorop staat'. Hij noemde zaken als wegtransport, voetbalwedstrijden, wielerronden en bloemencorso's. In dat verband toonde hij zich voorstander van de particuliere beveiligingsdiensten.

Miljoenen

Alle partijen willen in de nieuwe regeerperiode investeren in een betere politie. In Drachten gingen er vele miljoenen over tafel voor bestrijding van milieu-excessen (Van Weezel), verbetering van de positie van vrouwen bij de politie (Stoffelen), voor 'gelijke beloning voor gelijke arbeid' (Dijkstal). Zelfs werd de suggestie gedaan geld van defensie over te hevelen naar het budget voor interne veiligheid.
In de zaal leidden de uitspraken tot de argwanende opmerking, hoe serieus de politiek het politieprobleem neemt: ,,Belooft u gouden bergen, zijn het zoethouders of is het gewoon lulkoek.''

(AH)

☆RPM☆ AKTIEJAAR

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Bij afscheid Alkmaarse DC Stokreef:

Kritiek op politici over discussie samenvoeging

MEDEMBLIK. — Bij het afscheid van de Alkmaarse districtscommandant J. Stokreef is door vier autoriteiten stevige kritiek geleverd op de politieke partijen, die in de weken vóór de Kamerverkiezingen opnieuw discussie voeren over de samenvoeging van rijks- en gemeentepolitie.
Die kritiek kwam achtereenvolgens van de Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie W. Frackers, de CdK in Noord-Holland R. de Wit, de Alkmaarse hoofdofficier van justitie A. Josephus Jitta en de Alkmaarse burgemeester J. Pop.
Drs. R.J. de Wit hoopte dat de partijen de 'integrale visie op de politie' in hun programma's zo snel mogelijk zouden vergeten. ,,We moeten niet opnieuw verzanden in oeverloos gepraat'', aldus de commissaris.
De vier sprekers wilden in geen geval een nieuwe discussie over de samenvoeging tot één landelijk korps.
Burgemeester Pop vatte de kritiek als volgt samen:

> ,,We moeten het niet hebben van landelijke politici, die alleen maar stoere taal spreken in politieke programma's. Zo'n nationale oplossing is na 25 jaar discussie niet gelukt. We moeten het in de praktijk en regionaal oplossen.''

Mr. Josephus Jitta betoogde dat het verschil in beheer tussen de rijks- en gemeentepolitie wel een hinderpaal vormt voor de goede samenwerking. Ook de beoogde regionale samenwerking van korpsen schiet volgens hem weinig op. Zo wordt volgens hem al langere tijd de vorming opgehouden van een dringend noodzakelijk rechercheteam voor Noord-Holland en Utrecht, dat bendes zou moeten aanpakken. (ANP)

P.Y. Witteveen DC Alkmaar

ALKMAAR. — De nieuwe commandant van het district Alkmaar, die kolonel J. Stokreef per 1 september is opgevolgd, is P.Y. Witteveen (47), sinds 1986 plaatsvervangend DC aldaar.
Witteveen begon zijn politiecarrière bij de GP Wassenaar in 1964. Een jaar later stapte hij over naar het korps Rijkspolitie, waar hij tot 1970 werkzaam was in het district Eindhoven.
Na zes jaren in het district Maastricht en een 'uitstapje' naar het bedrijfsleven (ABN) vertrok hij naar de C.R.I. (Bijzondere Zaken Centrale), werd in 1982 plaatsvervangend commandant van de AVD in Driebergen en in 1986 tweede man in het district Alkmaar.

Negen RP'ers liepen de Elfstedentocht

LEEUWARDEN. — De Vierdaagsen van Nijmegen en Apeldoorn zijn een wandelprestatie, maar de Friese Elfsteden-wandeltocht is net even iets meer: een vijfdaagse waarin gemiddeld 40 km per dag wordt afgelegd. Met als bijzondere attractie: de overnachtingen in het logiesschip dat meevaart.
Zeven Friese RP'ers en een Groningse collega hebben het deze zomer aangedurfd en de tocht uitgelopen. Voorwaar geen geringe prestatie, want de hitte was af en toe een wel zeer zware handicap. Op initiatief van recordloper Anne Louwsma hadden de Friezen ferm getraind en de totaal ongeoefende Groninger Jan Gerdings moest het dan ook wel ontgelden. Maar ze haalden het alle negen en de enige vrouwelijke collega Sieta Landman had 's avonds nog energie genoeg voor een echt blarenbal in Dokkum.
Gezamenlijk stapten de RP'ers over de finish in Leeuwarden, zwevend op het applaus, de bloemen en een enorme voldoening.
Dit zijn de superstappers die het Elfstedenkruisje in de wacht sleepten: Jan Anjema (meldkamer Leeuwarden), Ritske Bangma (just. dienst Leeuwarden), Oeble Bouma (Warga), Jan Gerding (Zevenhuizen), Sieta Landman (Oosterwolde), Anne Louwsma (Joure), Romke Postma (Joure), Bouwe de Vries (just. dienst Leeuwarden) en Popke Wynia (Wommels). (HB)

Buschauffeur met B-diploma

DORDRECHT. — De Briellenaar Frans Kraayenbrink (42), in het dagelijkse leven buschauffeur, met als 'bijbaan' reservist bij de rijkspolitie, heeft dit voorjaar — na vier jaar studie — het politiediploma B gehaald. Hij slaagde voor de hoofdvakken na een schriftelijke cursus. Voor de rest van de stof volgde hij een privé-opleiding. Het schriftelijke gedeelte leverde voor hem de meeste moeilijkheden op.
Kraayenbrink maakte de oefeningen namelijk zonder begeleiding, terwijl hem de ervaring in het schrijven van processenverbaal en rapporten ontbrak.
Voor de reserve-collega is het politiewerk bij de RP-groep Brielle meer dan een hobby. Kraayenbrink had graag bij de marechaussee gewild. Toen hij daar niet werd aangenomen, is hij twaalf jaar geleden reservist geworden: ,,Het leukst vind ik

Frans Kraayenbrink: 'Politiewerk meer dan een hobby. . .'

grote acties, zoals alcoholcontroles. Ook het meedraaien van gecombineerde surveillances spreekt mij aan. Het mooiste politie-onderzoek dat ik heb meegemaakt was dat van het misdrijf doodslag. Ook de sectie heb ik bijgewoond. Ik zal dat werk niet gauw vergeten.''
Kraayenbrink is zonder twijfel de enige buschauffeur-met-B-diploma in Nederland. Hij hoopt nog eens bevorderd te worden tot reserve-opper. (SJ)

RP Best wint Sizootoernooi voor Amnesty

BREDA. — Het debutantenteam van de rijkspolitie van Best heeft op 22 september j.l. in Klundert het internationale 'Burgemeester Sizoo-voetbaltoernooi' voor politieteams gewonnen. Tweede werd de ploeg van het Westduitse Viersen. Op de derde plaats eindigde het elftal van de organiserende rijkspolitie van Zevenbergen. De finaleronden werden pas na het nemen van strafschoppen beslist.
Het was voor de vierde maal dat om de Sizoobeker werd gestreden. Het toernooi was deze maal opgedragen aan de mensenrechtenorganisatie Amnesty International, dat onder de deelnemers en het publiek handtekeningen verzamelde voor haar actie tegen de doodstraf in o.m. Zuid Afrika. De duizend gulden aan baten, afkomstig van donaties en advertenties van bedrijven in het programmaboekje, kwamen geheel ten goede aan Amnesty International. (SW)

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

De politie: mij een zorg . ! ?

'De vraag is niet hoe het in Den Haag is geregeld'

NIJMEGEN. — ,,Ik twijfel er aan of door het enkele feit dat het beheer over de politie — met handhaving van rijks- en gemeentepolitie — naar één minister verschuift, ook maar iets wordt opgelost. Diezelfde twijfel koester ik ten aanzien van de figuur van één staatssecretaris die twee belangen dient. Denken degenen die deze ballon oplaten, dat deze Haagse oplossing ook maar iets bijdraagt aan de oplossing van het concrete probleem waarmee de politie worstelt?'' Woorden van secretaris-generaal J.J. van Aartsen van Binnenlandse Zaken op 14 september uitgesproken in Nijmegen bij gelegenheid van het tienjarig jubileum van de burgemeestersconferenties, georganiseerd door het Politiestudiecentrum.

Geld op tafel

,,Als het probleem uitsluitend wordt gedefiniëerd in termen van onvoldoende middelen en mogelijkheden voor een effectieve openbare orde- en hulpverleningsaanpak en criminaliteitsbestrijding, dan moet de oplossing niet in het politiebestel gezocht worden maar in de aanpak van het probleem! Als we de politie in staat willen stellen meer te doen aan criminaliteitsbestrijding en aan preventie, dan moeten we dàár alle aandacht op richten. Dan moet er geld op tafel komen. Dan moeten we in de komende jaren ernst maken met de uitvoering van een zorgvuldig afgewogen sterktebeleid, met verbetering in scholing en vorming; dan moeten we gezamenlijk verder werken aan vergroting van de doelmatigheid van de politie en moeten wij de budgettaire vrijheid van de korpsen versterken'', aldus de SG met de opmerking niet van algemene oplossingen naar concrete problemen te redeneren.
Van Aartsen stelde dat de samenwerking tussen politie-eenheden in de afgelopen jaren niet overal even vlotjes is verlopen.
,,Er waren fricties die te maken hadden met de afstemming van rechtsposities, met totstandkoming van recherche-teams, met de problematiek van de kleine gemeentepolitiekorpsen en wellicht bij de landgroepen van de rijkspolitie. Een effectieve criminaliteitsbestrijding is gebaat bij het wegnemen van die fricties. Als zou blijken dat een effectieve politiezorg oploopt tegen niet te slechten barrières, dan zou de verdeling van verantwoordelijkheden voor het beheer van de politie aan de basis ter discussie moeten staan. Dan gaat het niet om de vraag wie het in Den Haag voor het zeggen heeft.''
Komt men aan de voet van de politieorganisatie niet uit het probleem van het beheersdualisme, dan rest er volgens de secretaris-generaal nog een weg: vorming van regionale korpsen naast gemeentepolitie in grote en middelgrote gemeenten.

Knelpunten opheffen

,,De Nederlandse politie dient zich te richten op het opheffen van knelpunten die het politiewerk belemmeren en niet op het zoeken naar nieuwe organisatiestructuren'', aldus de Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie, generaal W. Frackers. Hij vond het tijd worden voor rust op het punt van het bestelvraagstuk en pleitte voor handhaving van zijn korps. ,,Het is beter de tijd, de energie en het geld te besteden aan de wezenlijke taken van de politie en aan de kwaliteit van het politie-apparaat.''
Over de onderlinge samenwerking merkte hij op, dat het moment is gekomen voor minder vrijblijvendheid: ,,De in gang gezette ontwikkelingen op regio- en interregionaal en nationaal niveau moeten vorm en inhoud krijgen en groeien naar een éénsoortige politie.''
Volgens Frackers moet voorkomen worden dat er een aantal bovenlokale en nationale politietaken in een afzonderlijke organisatie worden ondergebracht, los van GP en RP-, een justitiële politie.

(AH)

Concertagenda 1989 RP-kapel

DRIEBERGEN. — Voor het eerst in het 40-jarig bestaan van de rijkspolitiekapel speelt een politie-officier in het orkest een partij mee. Luitenant Peter van Oosterhout (25), officier toegevoegd bij het district Dordrecht van de rijkspolitie te water, is naar de muzikale werkvloer afgedaald om daar de piano te beroeren. In de marchingband maakt hij deel uit van het percussieteam.
Voor wie in dit jubileumjaar het orkest met de nieuwe aanwinst nog wil bewonderen, de volgende dat:

27 okt.: Jubileumconcert voor het district Utrecht en de AVD (plaats van optreden moet nog worden bepaald);

24 nov.: Jubileumconcert voor het district Eindhoven te Eindhoven;

8 dec.: Jubileum-slotmanifestatie in Veenendaal;

20 dec.: Jubileumconcert voor het district Dordrecht te Oost-Flakkee.

Op *15 december* zal de kapel spelen bij het in dienst treden van een nieuwe lichting wachtmeesters. In de tweede of derde week van november maakt de RP-kapel een muzikale trip door Duitsland.

(JH)

Benoeming districts-commandanten

VOORBURG. — Per 1 september j.l. is kolonel S.J. van Hulst benoemd tot commandant van het district 's-Gravenhage van de rijkspolitie. De nieuwe DC is 42 jaar oud. Hij werkte als hoofd van de stafafdeling Inspectie bij de Algemene Inspectie van het korps Rijkspolitie.
Tegelijkertijd is overste Th.J. Prenen aangewezen als commandant van het district Dordrecht. Prenen is 41 jaar. Hij was voor zijn benoeming hoofd Algemene Dienst, tevens plaatsvervangend commandant van het district 's-Gravenhage te Leiderdorp.

(RM)

S.J. van Hulst.

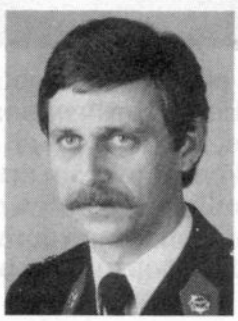

Th.J. Prenen.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Minister bij aanschaf nieuwe patrouilleauto's:

'De tijd van hobbyisme is voorbij'

BEESD. — ,,De auto is een hulpmiddel voor het uitvoeren van het politiewerk. Daaraan moeten zo weinig mogelijk eisen worden gesteld. De tijd die de organisatie aan het beheer besteedt moet tot een minimum worden beperkt. Bij de rijkspolitie zijn er nieuwe wegen ingeslagen voor het beheer en de samenstelling van het wagenpark van het korps met ongeveer vierduizend voertuigen. De tijd van het hobbyisme is voorbij.''
Aldus mr. F. Korthals Altes, (demissionair) minister van Justitie, op 31 augustus j.l. bij de ondertekening van de intentieverklaring van levering van nieuwe personenwagens. Nog dit jaar zullen 200 'bejaarde' surveillanceauto's van de rijkspolitie worden vervangen. Bij de aanschaf is gekozen voor een leaseconstructie. Het administratieve beheer van de auto' zal bij de districtscommandanten berusten.
,,In de nieuwe visie passen leasecontracten'', aldus de bewindsman. En gecombineerde koop-/onderhoudscontracten. Binnenkort is de tijd voorbij dat er auto's met te hoge kilometerstanden en de daaraan verbonden onderhoudskosten zullen rijden.''
De minister wil ook af van de grote verscheidenheid van merken. Door vergelijking en afstemming moet het volgens hem mogelijk zijn te komen tot één voertuig dat voor verschillende doeleinden geschikt is. Maar er zijn uitzonderingen: ,,Ik hecht grote waarde aan adequate handhaving van de verkeersregels. Om goed te kunnen surveilleren en wegpiraten snel te kunnen achterhalen is de inzet van een klein aantal snelle en snel optrekkende auto's vereist. Dat is geen overblijfsel van hobbisme, maar noodzaak.''
Ook bij de opvallende surveillance op de autosnelwegen zullen verschillende merken in gebruik blijven.
Het leasen zal voor de positie van de PTD gevolgen hebben. Die gevolgen worden nog versterkt door de deconcentratie van beheer bij de rijkspolitie. Iedere districtscommandant kan volgens bepaalde regels gebruik maken van de leaseconstructie. Waarschijnlijk zal (een deel van) de PTD opgaan in de rijkspolitie-organisatie. Bij die dienst werken vijfenveertig mensen. Nog maar twee jaar geleden werd er een reorganisatie doorgevoerd. (AH)

Zware voet in Zeeuwsch-Vlaanderen

Sinds september vorig jaar hebben rijks- en gemeentepolitie in Zeeuwsch-Vlaanderen, Veilig Verkeer Nederland, wegbeheerders en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland, de handen ineen geslagen, om het aantal ongevallen te verminderen. Met de 'Actie-25% verkeersslachtoffers'.
Intensieve voorlichting van deze instanties en de gezamenlijke strenge politiecontroles beginnen hun vruchten af te werpen. De ongevallencijfers lopen langzaam maar zeker terug.
Nieuw wapen in de strijd, een idee van de groep West Zeeuwsch-Vlaanderen, zijn opvallende borden, waarvan er zeven aan de doorgaande wegen zijn geplaatst.
De borden zijn een kleinere uitvoering (even groot mocht niet van de provincie) van de borden langs de Belgische snelwegen, die onze zuiderburen een beter verkeersgedrag moeten bijbrengen.
De borden lijken nogal lugubber: een geschoeide en een blote voet onder een laken. Daarboven met grote letters: 'Zware voet'. Het bord appelleert aan de voet die het gaspedaal bedient en de gevolgen die dat kan hebben. Op de Nederlandse versie is nog de tekst 'wegpiraat' toegevoegd. Dat was de slogan die als beste uit de bus kwam van de prijsvraag, die aan de plaatsing van de borden vooraf ging. De borden worden regelmatig van een nieuwe tekst voorzien. Daarbij zal zo veel mogelijk het voorbeeld van de Belgen worden gevolgd. Hiermee heeft de 'Actie-25%' dus ook een internationaal tintje gekregen. (JACM)

De eerste zware voet werd onthuld in de buurt van Schoondijke. (Foto: Ton Muller)

Congressen

● Op 2 november 1989 wordt in het congrescentrum 'Leeuwenhorst' te Noordwijkerhout de *Studiedag Criminaliteit en Bebouwde Omgeving* georganiseerd. De bijeenkomst is bedoeld voor bestuurders, planologen, directies van woningbouwverenigingen, korpschefs van gemeentepolitie en groepscommandanten van de rijkspolitie in de regio Zuid-Holland-Midden van Voorkoming Misdrijven. Op deze dag worden de mogelijkheden besproken die er zijn om criminaliteit in de bebouwde omgeving tegen te gaan. De minister van Justitie leidt de studiedag in. De organisatie is in handen van het Regionaal Bureau Voorkoming van Misdrijven gevestigd in het districtsbureau van de rijkspolitie te Leiderdorp. De kosten voor deelneming bedragen *f* 95,—.

● Op 14 november 1989 organiseert het Landelijk Overleg Vertrouwenspersonen uit geuniformeerde diensten een studiedag voor vertrouwenspersonen over *ongewenste intimiteiten*. Het doel van de studiedag is het vergroten van kennis en inzicht en het bevorderen van onderlinge kontakten. Er worden inleidingen gegeven over de historische achtergronden en recente ontwikkelingen in verband met ongewenste intimiteiten. Verder komen aan de orde de positie en de bevoegdheden van de vertrouwenspersoon: hoe stel je een klachtencommissie in, hoe gaat de organisatie met ongewensten intimiteiten om en op welke wijze kan er beleid op dit gebied tot stand komen.
De studiedag zal gehouden worden in het hoofdbureau van politie te 's-Gravenhage. De kosten van deze dag bedragen *f* 95,—.

● Op 20 december zal onder auspiciën van de Werkgroep Milieu van de Centrale Politie Surveillance Commissie (CPSC) in 'De Reehorst' in Ede een *'Ervaringsdag Milieu'* worden gehouden. De dag is bedoeld voor opperwachtmeesters en brigadiers die leiding geven aan politieambtenaren die zich bezighouden met de milieuproblematiek. Daarnaast worden ook milieuofficieren van justitie en hun parketsecretarissen uitgenodigd. De dag is georganiseerd om antwoorden te vinden op vragen over aanpak van milieuactiviteiten, opleidingen, samenwerking, enz. De bijeenkomst biedt mogelijkheid om de ervaringen die zijn opgedaan bij diverse projecten uit te wisselen.
In 'De Reehorst' wordt een markt opgezet waar politiemensen die met milieuprojecten hebben gewerkt van hun ervaringen zullen vertellen. Voorts worden er sessies gehouden waarin aan verschillende onderwerpen aandacht zal worden besteed. Te denken valt aan de oplossing van de mestproblematiek, het nemen van monsters, het volgen van cursussen, etc. Inlichtingen: Adviesbureau AEF, tel. 030-331444.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

MuseumStukken

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

Uit het brievenboek van de Rijksveldwacht

J.M. Bergmann, Brigadecommandant der Rijksveldwacht in Doorn, schreef regelmatig zeer beleefde brieven aan zijn Districtscommandant in Utrecht. De problemen logen er dan ook niet om.
Uit het brievenboek twee voorbeelden:

Bij deze heb ik de eer U Edelgestrenge beleefd te berichten dat op den 13en September, l.l. bij gelegenheid dat de dienstbode van den Heer Burgemeester alhier, uit de bovenverdieping van diens woning door een matglas der waranda viel, daardoor ernstig verwond werd en er geen geneesheer bij de hand was, de rijksveldwachter F. Versteeg alhier een zijner verbandpakjes heeft verbruikt.

Doorn, den 15en
September 1906.

Naar aanleiding Uwer Edel Gestrenges mij gedane opdracht, teneinde schriftelijk te doen blijken jegens de gedragingen, ijver en geschiktheid van J.D., rijksveldwachter, gestationneerd te Leersum heb ik bij deze de eer beleefd te rapporteren dat hij van af den 15en April 1905 te Leersum gestationneerd in den aanvang te veel in relatiën trad en op een te intieme voet omgang had met de gemeenteveldwachter en onbezoldigde rijksveldwachters aldaar en zoowel door bedoelde beambten als hunne vrouwen over en weder fisites werden georganiseerd, bij welke gelegenheid de vrouw van D. ten woonhuize van de onbezoldigde rijksveldwachter N. v.d. Meent, tegen diens huisvrouw zoude gezegd hebben, dat hare man meer te bestellen had dan zijne collega's in de Brigade, aangezien hem door den Heer Districtscommandant die te Utrecht meermalen ten hunnen huize kwam en zeer veel van hare man hield was opgedragen op de handelingen van het personeel dezer brigade te letten en te rapporteren.
Al zeer spoedig vernam ik dat genoemde intieme verhoudingen waren gekeerd en dat men elkander over en weer haatte, van daar dat mij bij geruchte ter oore kwam dat D. nu en dan in burgerkleeding onnoodig in herbergen, somtijds zelfs na het sluitingsuur vertoefde en aldaar met anderen kaart en billart speelde hetgeen echter, toen ik hem daarover onderhield, door hem werd erkend, met belofte zich voortaan daarvan te zullen onthouden.
Niet lang daarna bemerkte ik dat D. bij verschillende winkeliers daar terplaatse nogal enorme schulden had gemaakt ten bedrage van ongeveer *f* 200,— en de leveranciers echter te vergeefs om betaling vroegen, tot dat hem door tusschenkomst van JHr. Mr. M.J. Ridder Pauw van Wieldrecht te Leersum, door de Generale Credietbank te Amsterdam *f* 200,— werd geleend, waarmede hij bedoelde schulden grootendeels doch niet volkomen betaalde, blijkens mijne missive van den 8e Juni 1906, No. 59.
Meermalen vernam ik van den Heer Burgemeester dat D. zich nimmer bij Z.E.A. vertoonde, zoodat het mij gewenscht voorkomt, mede op

grond van mijne missive van den 16en Januarie 1906, No. 9, dat J.D. van daar wordt verplaatst en een geruimen tijd onder meer onmiddellijk toezicht werkzaam wordt gesteld.

Doorn, den 12den
October 1906.

Onze vriend D. te Leersum is hardleers. Nog geen maand later gaat er weer een brief op poten richting Utrecht. De bedragen waar het omgaat zijn voor die tijd niet gering. Het jaarsalaris bedroeg in die tijd voor een rijksveldwachter *f* 640,—. Kruideniers, de apotheker en de huisarts kregen nogal eens nul op het request bij het regelmatig manen tot betalen bij de familie D.
De brigadecommandant kon door een (pittig) onderhoud de zaken meestal wel rechttrekken maar hij hield beslist minder van zijn rijksveldwachter dan de D.C.
Een overplaatsing was het gevolg. Via Bunschoten en Amersfoort komt D. in Utrecht, zijn laatste standplaats. Een bevordering tot brigadier-titulair in 1912 wordt in 1917 weer ongedaan gemaakt. Waarschijnlijk is er in zijn Amersfoortse diensttijd weer iets mis gegaan. Degradatie en verplaatsing vonden namelijk in dezelfde week plaats.
In 1922, kreeg hij als 44-jarige eervol ontslag.

Go.

www.KORPSPOLITIE.NL

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Fotografische verkeerskontrole

De TRAFFIPAX type V verkeerskontrolekamera is geheel volgens de modernste inzichten van de fotografie en de elektronika opgebouwd en heeft een geheel DIGITAAL inspiegelingssysteem.
Bij dag én bij nacht zijn zelfs TWEE flitsfoto's per sekonde mogelijk zonder flitssynchronisatie problemen.

Leverbaar
- voor mobiele surveillance
- voor koppeling met de Gatso radar
- met of zonder diafragma-automaat

Goedgekeurd door PTB en IJkwezen.

Apparatuur voor toegepaste fotografie

Reinka

POSTBUS 9915, 4801 LX BREDA
SPEELHUISLAAN 82, 4815 CH BREDA
TEL. 076 - 877217, FAX 076 - 714935

Kort&Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• De staf van de rijkspolitie van het district Den Haag en de gemeentepolitie van Delft hebben plannen om **samen een nieuw politiebureau** te bouwen. De nieuwbouw is een voorstel van de rijkspolitie, voor wie de behuizing in het districtsbureau in Leiderdorp te klein is geworden. (Vkr)

• Vanaf oktober worden er in Amsterdam zestien parketwachters volledig ingezet om binnen twee jaar de achterstand van veertigduizend te innen **boetes weg te werken.** Het gaat om een bedrag van *f* 8 miljoen. Iedere parketwachter heeft een eigen wijk toegewezen gekregen die met behulp van een nieuw computersysteem kan opvragen hoeveel openstaande boetes er in een bepaalde straat staan geregistreerd. (Par.)

• De **parketpolitie** in het gehele land moet **met 82 mensen** worden **uitgebreid.** Dit is het resultaat van een onderzoek van een extern adviesbureau naar de werkdruk bij de parketpolitie. Er werken thans 553 mensen bij de dienst. Het grootste tekort kent Rotterdam. Daar zouden er 26 personen bij moeten komen. Amsterdam mist 20 medewerkers en Den Haag 15 man/vrouw. (Par.)

• De Politie van Capelle aan de IJssel heeft **autotelefoons** gekocht **om** het **afluisteren** van gesprekken tussen de surveillant en de meldkamer **te voorkomen.** De mobilofoon blijft het voornaamste verbindingsmiddel. (Trouw)

noteren: naam, adres en telefoon van uw info !

ALGEMENE INSPEKTIE
R.M.I. MOEHARRAM
Postbus 958
2270 AZ Voorburg
tel. 070-577111.

DISTRICT ALKMAAR
J. DE VRIES
James Wattstraat 19
1817 DC Alkmaar
tel. 072-195555.

DISTRICT AMSTERDAM
W. VAN PELT
Postbus 20235
1000 HE Amsterdam
tel. 020-5235555.

DISTRICT APELDOORN
H. VAN ELTEREN
Postbus 9018
7300 DX Apeldoorn
tel. 055-774144.

DISTRICT BREDA
S.G.M. WORM
Postbus 90114
4800 RA Breda
tel. 076-224061

DISTRICT DORDRECHT
W. DE ROOIJ
Postbus 174
3300 AD Dordrecht
tel. 078-165555.

DISTRICT DRENTHE
VAKANT

DISTRICT EINDHOVEN
E.P.M. VAN DOOREN
Postbus 564
5600 AN Eindhoven
tel. 040-332211.

DISTRICT FRIESLAND
T. FENNEMA
Postbus 103
8500 AC Joure
tel. 05138-12435.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
Y. VAN GILS
Buurtweg 88A
2244 AL Wassenaar
tel. 01751-79985

DISTRICT GRONINGEN
J. MARING
Postbus 30037
9700 RM Groningen
tel. 050-269444.

DISTRICT 's-HERTOGENBOSCH
G.J. HARMSEN
Postbus 90163
5200 MS Den Bosch
tel. 073-201911.

DISTRICT LIMBURG
H.J.H. CLABBERS
A.W.M. STEENS
Postbus 966
6040 AZ Roermond
tel. 04750-71515.

DISTRICT NIJMEGEN
M.A. LIESKAMP
Postbus 9109
6500 HL Nijmegen
tel. 080-228273.

DISTRICT OVERIJSSEL
L.TH. REIJGERSBERG
Postbus 611
8000 AP Zwolle
tel. 038-210625.

DISTRICT UTRECHT
J. VAN HAAFTEN
Postbus 345
3700 AH Zeist
tel. 03404-19821.

DISTRICT ZEELAND
J.A.C. MULLER
Postbus 5009
4330 KA Middelburg
tel. 01180-32111

ALGEMENE VERKEERSDIENST
R. VAN REES
Postbus 100
3970 AC Driebergen-Rijsenburg
tel. 03438-14242.

DIENST LUCHTVAART
H.G. DAMVELD
Postbus 7577
1117 ZH Schiphol
tel. 020-6038111.

RIJKSPOLITIE TE WATER/SEKR.
R. VOSKAMP-VOESTERMANS
Postbus 117
3970 AC Driebergen
tel. 03438-14242

SCHOLEN:
Opleidingsschool Harlingen:
M.T. BERENDSEN
Kon. Wilhelminastraat 41
8860 AC Harlingen
Tel. 05178-16541.
Centrale Opleiding Mobiele Eenheden:
H.J.H. CLABBERS
Postbus 6020
6077 ZG Herkenbosch
tel. 04750-71515
Verkeersschool/RP-museum:
P. GORISSEN
Postbus 9034
7300 ET Apeldoorn
tel. 055-330903.
C.I.O.V.: VAKANT.

RESERVE RIJKSPOLITIE
P.G. VAN DER VLIES
Heemskerklaan 47
8072 AB Nunspeet
tel. 03412-54444

VEILIGHEIDSDIENST KONINKLIJK HUIS
W. DE WIT
Postbus 20414
2500 AK Den Haag
tel. 070-659800

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Reünie Nistelrode 1952

APELDOORN. — Herinnering van een rijkspolitieman aan Nistelrode:

Bij het station van Oss stond een donkerblauw gespoten Dodge met lange houten banken in de laadbak. Daarbij stond een indrukwekkende wachtmeester der Rijkspolitie 1e klasse met een streng gelaat.
De auto draaide een half uurtje later een slecht geplaveid weggetje in dat naar de poort en de ingang van het kamp — de opleidingsschool van de Rijkspolitie — leidde. Achter de poort een betegeld plateau, links en rechts houten barakken, een karig begroeid sportveld. Het geheel omringd met prikkeldraad. In de barakken stonden ijzeren kribben met daarop een strozak en ruwe dekens. Daarnaast voor iedere nieuwkomer een hoge kast. In het midden van het lokaal een forse kolenkachel.
De adspiranten in de dop werden gestoken in een overall, hoge schoenen en een veldmuts: het eerste politie-uniform. De eerste weken na aankomst werd er veel geëxerceerd, appèl gehouden, in de houding gestaan. Op tijd naar bed en vooral 's winters vroeg op om die grote kachel uit te halen en weer aan te maken. Wassen in ijskoud water. In alle vroegte, weer of geen weer, naar buiten voor het vlaghijsen. 's Zaterdags een genadeloze inspectie . . .

De flo'ers Paul Meijers en Ab Witteveen hebben het plan opgevat om voor 27 oktober a.s. een tweede reünie van RP'ers van de lichting Nistelrode 1952 te organiseren. Deze keer op 'De Weijert' in Apeldoorn. Inlichtingen bij Meijers, tel. 03434-52473 of Veenvliet, tel. 03417-51075.

☆RPM☆ AKTIEJAAR

Boekerij

Recensie: Cees van Dijk.

Voorheen Slavenburg

Een recherche-onderzoek in een fraudezaak is vaak langdurig, ingewikkeld en gaat op de televisie altijd gepaard met enorme hoeveelheden papier die inbeslag worden genomen. Dat is waarschijnlijk ook het enige spectaculaire plaatje: politiemensen die verhuisdozen met daarin de boekhouding in een vrachtwagen laden.
Verder speelt zo'n zaak zich toch hoofdzakelijk af achter een bureau. Of in de verhoorkamer. Het gaat nu eenmaal om ingewikkelde kwesties en daarover moet met de verdachten uitvoerig worden gepraat. Maar voordat er sprake is van verdachten en arrestanten is er het nodige voorwerk verricht. Men rekent niet in dagen maar minstens in weken of maanden.

Robert van de Roer is redacteur bij het *NRC-Handelsblad*. Hij was gedurende vijf jaar bezig met een fraudezaak en schreef er vervolgens een boek over. Op de achterflap staat, dat 'Voorheen Slavenburg' een unieke neerslag is van onderzoeksjournalistiek. Eigenlijk is het meer een roman, een thriller, die lekker leest.
De auteur zat, om het zo maar eens uit te drukken, bovenop het nieuws. Zijn kantoor bevond zich tegenover het gebouw waar de burelen van Slavenburg waren gevestigd. Bovendien beschikte Van de Roer over informanten. Bij het lezen van zijn werk, krijg ik de indruk dat hij zichzelf een iets te belangrijke rol toebedeelt. Soms wordt het wat irritant. De lezer bekruipt het gevoel van 'als Van de Roer er niet was geweest . . .'
De werkwijze die Van de Roer heeft toegepast is journalistiek verantwoord, maar kan voor politiemensen verrekte lastig zijn. Hoe werkt hij? Een voorbeeld: 'Diezelfde dinsdagavond raak ik op de hoogte van de naderende invallen bij Slavenburg's Bank. (. . .) Hoe pak ik dit aan? Wie geeft mij de bevestiging van die huiszoekingen? Gespannen drentel ik door de zitkamer. Ik vrees dat niemand zal toegeven dat het om Slavenburg gaat, als ik daar bedeesd naar vraag. De enige methode lijkt de weg van de overrompeling'.
'Ik besluit opnieuw informant René Schreuder te bellen en ditmaal hoog van de toren te blazen. 'Waarom heb jij niet gezegd dat men vrijdagmiddag bij Slavenburg naar binnen gaat?' open ik lukraak. Een stilte volgt. Dan stamelt Schreuder met bevende stem: 'Jesus'. En daarna: 'Hoe weet jij dat?' Innerlijk juich ik, maar ik probeer kalm te blijven en vertel hem van de persconferentie. (. . .) Gaandeweg het gesprek weet ik mijn opwinding redelijk te beheersen. Ik maak me meer zorgen om de continuïteit van ons contact. Wil ik dit onderzoek van nabij blijven volgen, dan heb ik Schreuder nodig en dus moet ik zijn ziel masseren. 'Je kan me toch vertrouwen?' roep ik. ,,Jaja, dat is allemaal mooi, maar jij weet helemaal niet wat het betekent als dit uitlekt. Dit is een zaak van landsbelang', zegt hij nog altijd nerveus. Hij reageert weinig enthousiast als ik aankondig dat ik hem binnenkort weer zal bellen.'
Van de Roer slaagde er in om met behulp van informanten zijn tekort aan kennis in te lopen. Het is begrijpelijk dat hij het op die wijze verzamelde feitenmateriaal in zijn verhalen gebruikt. Wel opereert hij daarmee op het scherp van de snede. Het is knap om dan toch aan de goede kant van de grens te blijven en niet in de afgrond te storten.
Met een dergelijke manier van werken kan men het eens zijn of niet, journalistiek gezien is het een prestatie om zo'n ingewikkeld onderzoek op heldere en makkelijk leesbare wijze in een boek vast te leggen. Voor een speurder kan zo'n gewiekste persjongen behoorlijk lastig zijn. In ieder geval dwingt de hete adem in zijn nek hem om z'n werk nog zorgvuldiger te doen.
'Voorheen Slavenburg' is een aanrader voor hen die een helder boek over een ondoorzichtige zaak willen lezen en inzicht willen krijgen in de werkwijze van een vakbekwame journalist.

(CvD)

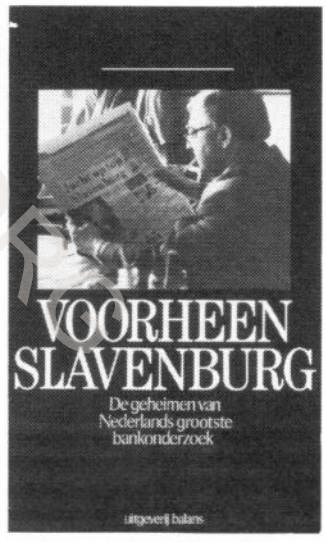

'Voorheen Slavenburg' door Robert van de Roer. Uitgeverij Balans. Prijs f 27,50.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

10jaarTerug

KSA: 'Te klein en te langzaam'

Door: Bert Huizing

KSA.

In september 1979 riep wachtmeester Jan Leuverink zich de gramschap van korpsleiding en autofabrikant over zich door zich 'namens de groep Aalten' te beklagen over de kwaliteit van de kleine surveillanceauto waarover toen kon worden beschikt. Hij schreef zijn klachten over het dienstwagentje van een merk dat we hier — om redenen die de lezer verderop in dit artikel duidelijk zullen worden — niet nog eens zullen herhalen, in een ingezonden brief aan de redactie van het *RP-magazine*. ,,Eigenlijk past toch zo'n autootje niet meer als surveillanceauto . . .''

Jan Leuvering: klacht . . .

Krantekoppen

Jan Leuverink kreeg bijval van zijn collega's:
,,Eindelijk is er dan eens iemand die niet alleen kankert op dat vehikel maar er ook over durft te schrijven. Ik ben 1.92 meter lang. Zelfs al zet ik de rugleuning in de achterste stand (. . .), dan zit ik nog met het hoofd tegen het dak . . .''
,,Het rechterbeen moet onder het stuur doorgewrikt worden. Als dit been op zijn plaats is zit het ook gelijk klem tussen stuur en versnellingspook . . .''
,,De mensen die de wagentjes kopen, zullen er zelf wel niet in rijden . . .''
De regionale pers reageerde met koppen als: 'Te klein en te langzaam' en 'Zelfs een opgevoerde brommer haal je moeilijk in'.
De Arnhemse Courant belde zowaar met de afdeling Voorlichting van de Algemene Inspectie in Voorburg. Die beloofde een onderzoek. ,,Het richt zich met name op de diverse soorten van surveillance in relatie tot de verschillende vervoersmiddelen'', luidde de ambtelijke toelichting.

Sinterklaasavond

De Aaltense dealer van het automerk, geschrokken van zoveel stampij, probeerde de brand te blussen. Hij stelde veertien dagen lang een nieuwe — weliswaar zwaarder model — auto gratis ter beschikking aan de RP-groep.
Op sinterklaasavond 1979 werd er bij het bureau van de rijkspolitie in Aalten een pakketje afgeleverd met daarin een mini-uitvoering van een surveillancewagen. Citaat uit een deel van het bijgeleverde gedicht: ,,Ik hoop dat deze auto goed genoeg zal wezen . . . zodat jullie in het vervolg door Aalten kunnen racen.''

Van het resultaat van het onderzoek naar de klachten dat — volgens Voorlichting van de AI — ,,op bescheiden wijze in de districten Leeuwarden, Middelburg en Nijmegen zou plaatshebben'', hebben we nooit iets vernomen. Wel waren we er getuige van dat mr. J. de Ruiter, minister van Justitie, in 1981 zijn handtekening zette onder een contract met een Nederlandse autofabrikant die tot op de dag van vandaag surveillanceauto's levert waarover de redactie van dit blad nog geen klachten heeft ontvangen.
En hoe gaat het inmiddels met de tien jaar ouder geworden Jan Leuverink? Na een tijdlang bij de groep Aalten te hebben gewerkt, werd hij ingelijfd bij de verkeersgroep Apeldoorn. Thans volgt hij een scholing op de verkeersschool in Apeldoorn. Daarna gaat hij naar de Algemene Verkeersdienst, daar mag hij, zelfs na de operatie 'Mobiel Ombuigen', met snelle auto's blijven rijden.

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

RPersonalia

Algemene Inspectie

Biessels, A.P.J. per 1-9-89 aangesteld als adviseur Management Development te Voorburg B/10.
Grooth, A.G. de te Voorburg per 1-10-89 de dienst verlaten.
Koek, K. per 1-7-89 aangesteld te Utrecht B/7.
Kuijk, K.M. van per 1-7-89 aangesteld te Utrecht B/4.
Opdam, C.A. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/10.
Verbree, L.M. per 1-7-89 aangesteld te Utrecht B/2.
Wilmot, C.R. te Voorburg per 1-11-88 bevorderd tot B/8.

District Alkmaar

Blokdijk-Meester, MJ.T. adm. medew. te Alkmaar per 1-8-89 de dienst verlaten.
Hotting, J. adj. te Alkmaar per 1-8-89 met VUT.
Hijmans-Bruinewoud, A. te Schagen per 1-9-89 met VUT.
Immink-Rood, M.T. te Westerkoggenland per 1-7-89 met VUT.
Jellema, S. technisch controleur te Alkmaar per 1-9-89 met VUT.
Krijger, C.J.M. omwr. te Egmond per 15-7-89 verplaatst naar Castricum (district Amsterdam).
Scharroo, F. wmr. I. te Bergen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Schlöter, W.J.F.M. owmr. te Alkmaar per 12-8-89 verplaatst naar district Nijmegen.
Stokreef, J.A.H. Dirigerend Officier der Rijkspolitie 1e kl. te Alkmaar per 1-9-89 met VUT.
Vliet, F.G.M. van wmr. I te Wester-Koggenland per 1-9-89 de dienst verlaten.
Vos, P.M. wmr. I te Heiloo per 1-9-89 de dienst verlaten.

District Amsterdam

Geen opgave ontvangen

District Apeldoorn/Flevoland

Ertman, P. te Heerde per 1-8-89 verplaatst naar Huissen (district Nijmegen) en bevorderd tot owmr.
Fluyt, C. adj. te Apeldoorn per 1-8-89 met FLO.
Ginkel, A. van adj. te Apeldoorn per 1-8-89 met FLO.
Horst-Wikkerink, A.H. ter B/2 te Aalten per 1-8-89 de dienst verlaten.
Kleijn, Th.M. de per 1-8-89 aangesteld als adm. medew. te Scherpenzeel B/5.
Spek, K. van der wmr. I te Putten per 1-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Steen, V.Th. van der te Aalten per 1-8-89 bevorderd tot owmr.
Woudsma, R.F. te Nunspeet per 1-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis en bevorderd tot owmr.

District Breda

Aarts, P.E.C.M. te Dongen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Aerts, A.F. te Breda per 1-7-89 bevorderd tot adj.
Breel, J.W. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Goirle.
Geers, R.J.G.M. wmr. I te Steenbergen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Genechten, P.J.M. te Oisterwijk per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Haan, Th. de te Oudenbosch per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Herwaarden, H.J.E. wmr. te Oisterwijk per 1-7-89 verplaatst naar Moergestel.
Hompes, W.H. wmr. I te Oudenbosch per 1-5-89 verplaatst naar district Eindhoven.
Kerdijk, L.W. reservist te Oisterwijk per 15-7-89 de dienst verlaten.
Krogt-van der Plas, A. van der per 1-6-89 aangesteld als adm. medew. te Dongen B/3.
Krijger, M.C. wmr. I te Goirle per 1-6-89 verplaatst naar Oisterwijk.
Laarschot, P.C. van de per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Zevenbergen.
Maas, W. van der per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oudenbosch.
Merx, M.P.P.M. te Raamsdonk per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Mouws-van Terheijden, W.P. B/2 te Halsteren per 1-6-89 de dienst verlaten.
Nijnens, C.H.P.W. te Oisterwijk per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Ooms, M.C.A. te Oisterwijk per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Ooms-Wismans, C. te Goirle per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Oosterbosch, J.S.M. van wmr. I te Breda per 17-6-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Paridaans, R.R. te Gilze en Rijen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Pennings, A.C.J. te Halsteren per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Santi, A.C. te Made en Drimmelen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Schilder, H.J. te Prinsenbeek per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.

Per 1-7-89 is **adj. F.W.M. Severin** benoemd tot commandant van de groep Woensdrecht. Hij was voordien plv. groepscommandant te Rucphen.

Tilborg, A.P.A.M. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Zevenbergen.
Verheiden, A.G.J.M. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oudenbosch.
Vermeire, P.C.N. wmr. I te Goirle per 1-6-89 de dienst verlaten.
Vermonden, A.J.M. te Breda per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Vink-van Roozendaal, J.W.E. te Zevenbergen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Vrugging, M. wmr. I te Zevenbergen per 1-6-89 de dienst verlaten.
Willemen, J.L.G. te Breda per 1-5-89 bevorderd tot B/7.

District Dordrecht

Bennekum-Dijkhuis, E.S. van te Hardinxveld-Giessendam per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Borst, B. de owmr. te Liesveld per 1-7-89 verplaatst naar Scherpenzeel (district Apeldoorn).
Braber, J. wmr. I te Goedereede per 9-9-89 verplaatst naar Rijkspolitie te Water.
Breedveld, H.O.M. adm. medew. te Dordrecht per 1-9-89 verplaatst naar Brummen (district Apeldoorn).
Diemel, C.F.M. te Dordrecht per 1-3-89 bevorderd tot S/5 en per 1-7-89 verplaatst naar district 's-Gravenhage.
Don, J. wmr. I te Barendrecht per 15-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Duran, C.J. owmr. te Hardinxveld-Giessendam per 26-6-89 verplaatst naar Hendrik Ido Ambacht.
Geus-Bonte, M.C.J. de te Dordrecht per 1-4-89 bevorderd tot S/5.
Klavers, R. wmr. I te Brielle per 15-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Klop, M. te Dordrecht per 1-9-89 aangewezen als hoofd groepsadm. te 's-Gravenhage.
Kooper, R.D. wmr. I te Rozenburg per 15-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Koppelaar, T. te Dordrecht per 1-11-88 bevorderd tot S/6.
Korver, B. te Dordrecht per 1-9-89 de dienst verlaten.
Lavevere, E.H.J. te Binnenmaas per 15-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Moel-Bikker, W.A.P. de wmr. I te Vianen per 1-9-89 de dienst verlaten.
Nefs, B.H.M. wmr. te Rozenburg per 1-10-89 de dienst verlaten.
Oosthoek, P.A.J. wmr. I te Middelharnis per 1-9-89 de dienst verlaten.
Overweel, R. wmr. I te Brielle per 1-8-89 de dienst verlaten.
Pots, J. te Barendrecht per 1-3-89 bevorderd tot S/6.
Timmers, M.C. wmr. I te Brielle per 15-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Winkelman, K.J. te Cromstrijen per 15-6-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Zijl, J. van wmr. I te Vianen per 1-8-89 de dienst verlaten.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

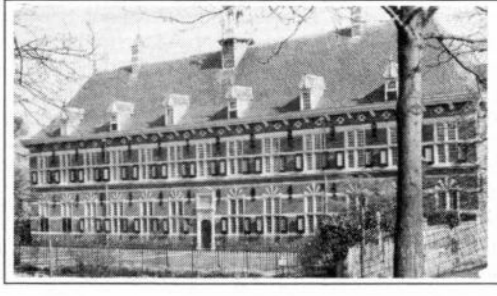

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag.
Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

LIEREN

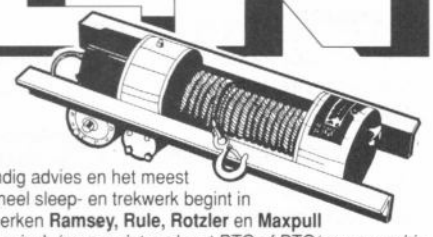

LIEREN VAN LINSE

De juiste lier voor elke toepassing.

Linse BV biedt sinds jaar en dag deskundig advies en het meest uitgebreide lierenprogramma. Professioneel sleep- en trekwerk begint in Wijk bij Duurstede. Daar vindt u de topmerken **Ramsey, Rule, Rotzler** en **Maxpull** in alle uitvoeringen: hydraulisch of mechanisch (gecompleteerd met PTO of PTO/pomp-combinatie), accu-elektrisch (12 of 24 Volt) en ook handlieren. Capaciteit: van 100 kg tot 45 ton. Vraag uitgebreide documentatie aan: Linse BV, Industrieterrein Broekweg, Wijk bij Duurstede, telefoon: 03435-72604, telefax: 03435 - 75578.

WWW.RENDEFIE.ORG

District Eindhoven

Dekkers, P.M.H.M. B/8 te Eindhoven per 1-10-89 de dienst verlaten.
Hermens, A.W.J.W. te Sint Oedenrode per 1-6-89 verplaatst naar Veldhoven.
Jutten, B.H.M. B/4 te Best per 1-7-89 de dienst verlaten.
Zanden, F.J.M. van der te Eindhoven per 9-9-89 verplaatst naar Asten.

District Friesland

Berkum, G. van te Leeuwarden per 1-9-89 verplaatst naar district Alkmaar.
Bokma-Hepkema, L. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Bolt, B. Dirigerend Officier der Rijkspolitie 3e kl. per 1-9-89 verplaatst naar district Overijssel.
Idsardi, E. officier 1e kl. te Leeuwarden per 1-8-89 met F.L.O.
Nijdam-van der Meer, R. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Orsel-Wignand, T. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Paassen-Dijkstra, G. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Piersma-Hoogland, A. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Planting-Reitsma, M. per 1-9-89 aangesteld als adm. medew. te Leeuwarden.
Scheepvaart-Vallinga, M.L. per 1-11-88 bevorderd tot B/2.
Scheper, J. adj. te Leeuwarden per 1-9-89 met FLO.
Sibma, S. wmr. I te Dantumadeel per 1-7-89 verplaatst naar Terschelling.
Smits, S. te Leeuwarden per 1-2-89 bevorderd tot owmr.
Veenstra, D. owmr. te Leeuwarden per 1-9-89 de dienst verlaten.

District 's-Gravenhage

Beusekom, R. van te 's-Gravenzande per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Bredewold, J. te Pijnacker per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Buren, W. van te Leiderdorp per 1-6-89 bevorderd tot owmr.
Dool, P. van den adj. per 1-7-89 verplaatst naar Leiderdorp.
Duyvenbode, P.M. van te Leiderdorp per 1-7-89 bevorderd tot B/7.
Goutier, H.A. te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Jong, M.W. de te Oegstgeest per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Meulen, C. van der te De Lier per 12-8-89 verplaatst naar Bodegraven en bevorderd tot owmr.
Meyer, J.M. te Leiderdorp per 1-6-89 bevorderd tot adj.
Mulders, A.B. B/3 te Leiderdorp per 1-6-89 verplaatst naar district Dordrecht.
Olthof, A.G.M. B/11 te Leiderdorp per 1-6-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Plas, W. van der te Leiderdorp per 1-7-89 bevorderd tot owmr.
Poel, F.Th. van der te Bodegraven per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Soons, P.A.G. te Nederlek per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Stuiver, A.J. wmr. te Nieuwerkerk aan de IJssel per 1-5-89 verplaatst naar Gieten (district Drenthe).
Tempelers, G. wmr. I te Hillegom per 1-8-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Versluys, R. te Bodegraven per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Vis, P.J.M. owmr. te Bodegraven per 1-5-89 verplaatst naar Zeewolde (district Flevoland).
Wakker, G.J. te Schoonhoven per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Wessels, R. te Leiderdorp per 1-8-89 bevorderd tot owmr.
Wessels, R.K.J. te Pijnacker per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Wevers, R.H. te Wassenaar per 1-1-89 bevorderd tot wmr. I.

District Groningen

Aalders-Venema, B. S/2 te Marum per 1-8-89 de dienst verlaten.
Jansen, A.C. wmr. I te Groningen per 1-8-89 verplaatst naar Cuijk (district 's-Hertogenbosch).

District 's-Hertogenbosch

Geloven, J.J. van per 1-5-89 aangesteld als adm. medew. te 's-Hertogenbosch B/5.
Mast, C.J. van der te Drunen per 1-8-89 aangewezen als postcommandant te Heusden en bevorderd tot owmr.

District Limburg

District Nijmegen

District Utrecht

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

District Zeeland

Belt, A.P. van de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen.
Berg, S.R. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Kapelle.
Cevaal, J.A. te Middelburg per 1-1-89 bevorderd tot B/5.
Es, G.M. van te W.Z.-Vlaanderen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Flinterman, R.A. wmr. te W.Z.-Vlaanderen per 1-10-89 de dienst verlaten.
Groenewegen P. wmr. I te Valkenisse per 1-10-89 verplaatst naar Borsele.
Haerinck-van Grimberghe, I.H. den te M.Z.-Vlaanderen per 16-7-89 met VUT.
Joziasse, C.P. wmr. I te Veere per 1-9-89 de dienst verlaten.
Kriekaard, A.J. per 1-7-89 aangewezen als rayoncommandant te Tholen en bevorderd tot owmr.
Leenknecht, F.L.M. te M.Z.-Vlaanderen per 1-8-89 met VUT.
Nagelkerke, M.M.A.L. wmr. I te Borsele per 1-10-89 de dienst verlaten.

Per 1-8-89 is **adj. W.H. Nijsten** benoemd tot commandant van de groep Borsele. Hij was voordien plv. groepscommandant te Borsele.

Sabben, L. van per 1-7-89 aangewezen als rayoncommandant te Schoondijke en bevorder tot owmr.
Schot, M.A. te Tholen per 1-9-89 de dienst verlaten.
Sturris, J.H. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen.
Visser, J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Borsele.
Vries, J.M.H. de wmr. te Reimerswaal per 1-10-89 de dienst verlaten.

Algemene Verkeersdienst

Cramer-de Keyzer, A.M.C. per 1-9-89 aangesteld als adm. medew. te Badhoevedorp.
Dongen-Diepstraten, P.J. van per 1-9-89 aangesteld als adm. medew. te Breda.
Veenvliet, A.W. adj. te Driebergen per 1-9-89 met FLO.

Dienst Luchtvaart

Rijkspolitie te Water

CIOV

Verkeersschool

COME en Opl. Harlingen

Geen opgave ontvangen.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

POL

POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

LEEN NU GUNSTIG

BEL 038 — 226935

WONINGVERBETERING BOOT/CARAVAN

netto in handen	96 mnd	120 mnd
10.000,—	151,—	132,—
20.000,—	312,—	274,—
25.000,—	392,—	344,—
40.000,—	625,—	548,—
60.000,—	941,—	825,—

PERSOONLIJKE LENING

netto in handen	48 mnd	60 mnd
8.000,—	206,—	173,—
15.000,—	384,—	323,—
20.000,—	515,—	433,—
25.000,—	645,—	542,—
40.000,—	1030,—	866,—
60.000,—	1548,—	1294,—

effectieve rente vanaf 11,2%

SLUIT NU UW DOORLOPEND KREDIET OVER TEGEN EEN VOORDELIGE RENTE!

DOORLOPEND KREDIET

netto in handen	rente + afl. per maand	theor. loopt.	eff. rente	rente p.m.
8.000,—	160,—	67	11,2	0,89
10.000,—	200,—	67	11,2	0,89
15.000,—	300,—	67	11,2	0,89
25.000,—	500,—	67	11,2	0,89
40.000,—	800,—	66	10,9	0,87
50.000,—	1000,—	66	10,9	0,87

- *Snelle en discrete afwikkeling (binnen een dag)*
- *Geen informatie bij werkgever*
- *Lopende leningen geen bezwaar.*
- *Vrije besteding van het geld bijv. caravan, auto, meubels of woningverbetering.*

NIVO DISCONTO

bel voor een vrijblijvende offerte

NIVO DISCONTO BV EMMASTRAAT 7-7A
8011 AE ZWOLLE (dagelijks van 9.00 - 21.00 uur)

RPuzzel

oktober 1989

Redactie: Piet Gorissen.

Winnaar van dit laatste ladder-cryptogram van de RPm-jaargang '88-'89 werd: **G. Schotanus** te **Hengelo.**

Bovenaan de cryptoladder staat **J.A.C. Waardijk** te **Zwaanshoek** met 110 punten. Hij zond elf maal een goede oplossing in. Voor hem de puzzelprijs ter waarde van *f* 50,—. Tweede in de eindrangschikking werd (na correctie) **W.A. Streefland** te **Uchgelen**. Hij verzamelde 106 punten en krijgt een waardebon van *f* 25,—. De derde prijs gaat naar de heer **B. Koobs** te **Amsterdam**. Deze puzzelaar verzamelde 99 punten. Hij krijgt een RPm-puzzelpen opgestuurd.

J.P.N. van Vliet in **Serooskerke** leverde de winnende oplossing van het kruiswoordpuzzel in het augustusnummer. Hij ontvangt eveneens een waardebon van *f* 25,—.
Alle prijswinnaars gefeliciteerd!

Oplossing Cryptogram (11)

Horizontaal:

1: Voorschoot
6: Krab
10: Leger
11: Voetangel
12: Kruk
13: Naaldboom
15: Puist
16: Chocolade
20: Afdekking
21: Dutje
22: Presteren
26: Raap
28: Traagheid
29: Opper
30: Eros
31: Vergaderen

Verticaal:

1: Vals
2: Opgeruimd
3: Strijkstok
4: Hoven
5: Opera
7: Regio
8: Belemmeren
9: Band (Zand is niet goed)
14: Spaarpotje
16: CRI
17: Ongenadig
18: Ondervoed
19: Aftrapper
23: Erato
24: Togo
25: Roede
27: Bron

Wie zijn verstand gebruikt puzzelt in DENKSPORT

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Legpuzzel

3
AIR
ARE
EER
EIK
ELI
EVA
HEL
IEP
ION
LID
PRO
RAP
TOL

4
DIEP
KADE
NAAM
NOOT
OLIJK
PIEK
UIER

5
ADDER
EPIEK
IDOOL
KROON
LEUZE
NAALD
NORIA
POLKA
PRONK
RALLY
SMAAD
~~STAND~~
VADEM

6
AANTAL
BANKET
BLAKER
BREVET
ERELID
ETALON
KAJUIT
ROBBER
SPINET
TANDEM

7
AMUSANT
EXTREEM
MATERIE
NATUREL
NIEMAND
OVERSTE
VERKEER

8
EENDELIG
ERETEKEN
KAMERAAD
KARAVAAN
ONGEDULD
OORSMEER
PELSWERK
REVANCHE

9
NIEMENDAL
REGENWEER
RENDEMENT

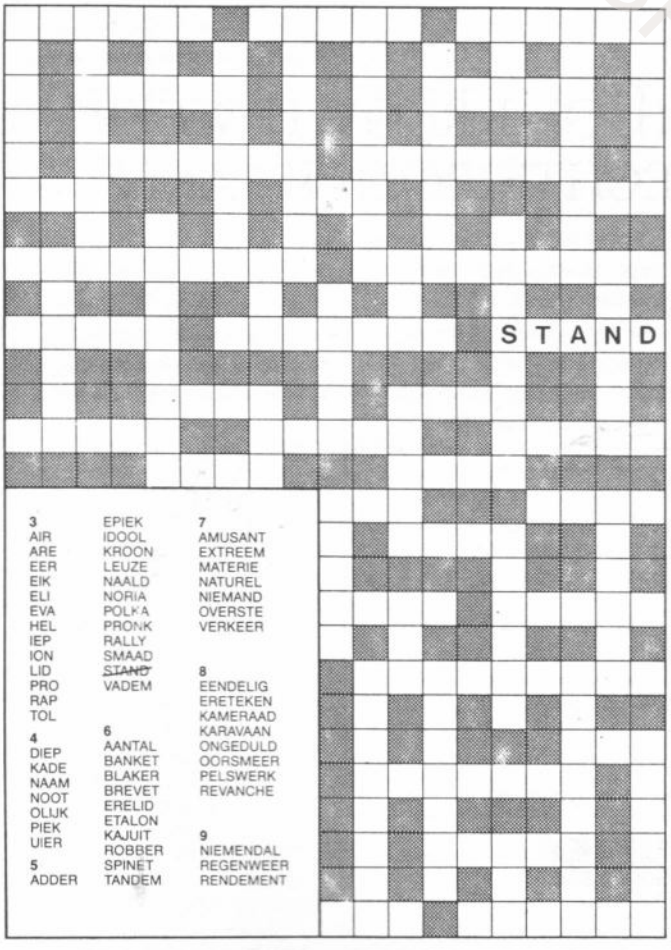

© COPYRIGHT
Denksport
PUZZELBLADEN

Kruiswoordraadsel

Van links naar rechts:

1. niet hol; 6. soort koekje; 12. rund; 13. speelgoed; 14. deel v.e. huis; 15. vreemde munt; 16. vat; 17. roeipen; 18. kannetje; 19. op grote afstand; 20. handwarmer; 21. zeehond; 22. cent; 23. lidwoord; 24. watervlakte; 26. kledingstuk; 27. bundel; 28. deel v.e. fuik; 30. noot; 31. pers. vnw.; 32. uitdrukking; 34. levenslucht; 36. vrucht; 39. schuin toelopend; 41. ruiker; 43. reeds; 44. voorzetsel; 46. hoofddeksel; 47. vrucht; 48. ivoor; 50. veldvrucht; 52. ongeveer; 53. bijwoord; 54. bijb. figuur; 55. platvis; 56. wilde haver; 58. deel v.d. mond; 59. spijstafel; 60. zouteloos; 62. Australische struisvogel; 64. dik en zwaar; 65. raamscherm; 66. voorzetsel; 67. herhaalde versregels; 68. plotseling.

Van boven naar beneden:

1. sporeplant; 2. spil; 3. hevige wind; 4. elektr. geladen deeltje; 5. oude lengtemaat; 6. sportartikel; 7. pers. vnw.; 8. vereniging; 9. nachtroofvogel; 10. ingenieur; 11. interval; 14. mat; 16. voorzetsel; 17. onvruchtbaar; 18. deurstijl; 19. raam; 20. jonge vrouw; 21. noot; 22. dicht ineengedrongen; 23. projectieplaatje; 25. boom; 26. gewas; 27. zoutachtig; 29. verkiezing; 31. royaal; 33. etage; 35. noot; 37. vlug; 38. goedkeuring; 40. graafwerktuig; 42. slim; 45. achter; 47. knaagdier; 49. noot; 50. paard; 51. viervoeter; 54. snaarinstrument; 55. jong dier; 57. gereed; 58. groente; 59. Sp. eretitel; 60. vod; 61. zangvogeltje; 63. pers. vnw.; 64. Chinese maat; 65. hectare; 66. dieregeluid.

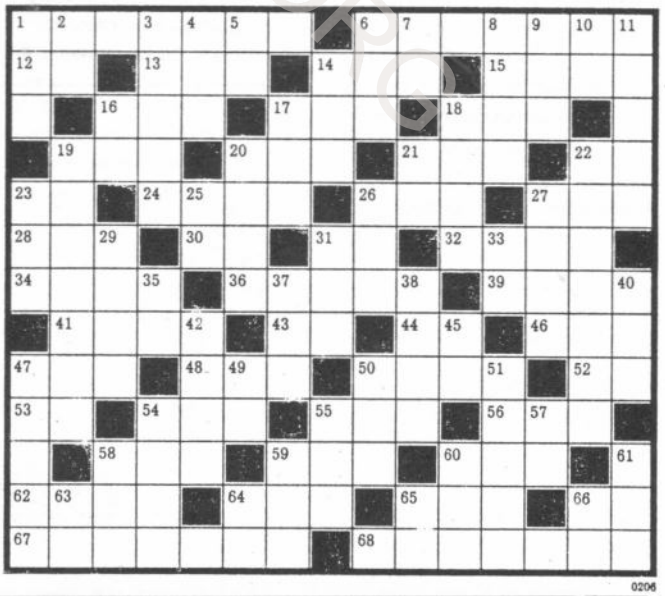

MEER VINDT U IN DENKSPORT PUZZELUITGAVEN

MET MULTIPOL KRIJGT U WEER TIJD VOOR ECHTE POLITIETAKEN.

De Vlaamse Gaai wordt weleens de politieagent van het bos genoemd. Bij het geringste onraad waarschuwt hij op doordringende toon. Attent en waakzaam.

Die primaire taken dreigen bij de 'echte' politie steeds in het gedrang te komen. Omdat politici nog weleens vergeten de daad bij het woord te voegen.

Het is al vaker gezegd; de politieman moet weer de straat op, waar hij hoort. Automatisering van administratieve rompslomp kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren.

Daarom ontwikkelde Multihouse het pakket MultiPol, een geautomatiseerd informatiesysteem voor rijks- en gemeentepolitie, gevangeniswezen, douane en marechaussee.

Het pakket is in nauwe samenwerking met politie-organisaties ontstaan. En inmiddels bij verschillende korpsen in gebruik.

MultiPol automatiseert de administratie bij Aanrijdingen, Overtredingen, Misdrijven, Dienstverlening en Openbare Orde. Daar kunnen processen voor Vergunningen, Vreemdelingen en Arrestanten aan worden toegevoegd. Het pakket functioneert daarmee 'korpsbreed'

MultiPol zorgt voor een forse verbetering van de efficiency. Wat natuurlijk weer een positieve invloed heeft op de dienstverlening naar het publiek toe. Bovendien maakt het uw dagelijks werk een stuk plezieriger.

Multihouse levert behalve MultiPol ook o.a. programmatuur als MultiPers (personeelsinformatie) en MultiVisie (groeipad voor kantoorautomatisering). Daarnaast zorgen wij als systeemhuis ook voor de opleiding, gebruikersondersteuning en apparatuur. Een echte totaaloplossing dus. Meer informatie daarover krijgt u door ons bijgaande coupon toe te zenden.

Multihouse Automatisering b.v.
Doesburgweg 7, 2803 PL Gouda,
Telefoon 01820-62911,
Telex 20875 Telefax 01820-62500

JA, Ik ben benieuwd naar alle mogelijkheden die Multihouse biedt.
Stuur mij uw documentatie over:

☐ MultiPol (Politie-informatiesysteem) ☐ MultiPers (personeelsadministratie)
☐ MultiVisie (kantoorautomatisering)

☐ Neem contact met mij op

Naam:

Bedrijf/instelling:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoon:

In een ongefrankeerde envelop zenden aan:
Multihouse Automatisering b.v., Antwoordnummer 10066, 2800 VB Gouda. RP

multihouse
AUTOMATISERING

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

VrijeTijd

Fluisterend langs Evert van Benthem

Door: Koen Aartsma

VERTEL MIJ wat over vaarvakanties. Je zeilde in Friesland en op het Veerse Meer, peddelde door de Biesbos, met een jacht het IJsselmeer op. Maar dan raak je toevallig 'verzeild' in de Kop van Overijssel.
Mijn hemel, denk je dan . . . Giethoorn!
Niks Giethoorn. De gemeente Brederwiede is méér, veel meer en veel interessanter ook, juist voor mensen die van rust en ruimte houden. Genoeg voor een week vakantie, maar al in een weekend onderga je er die kick van relax op en aan het water. Vooral als de auto even afgewisseld wordt met de kano of de fiets of een fluisterboot, het is er allemaal te huur.
We starten in Blokzijl, het gezellige, karakteristieke stadje, waar alles is geconcentreerd rondom 'de sluis' en de kade langs de havenkom. Een kleinschalig centrum, waar het marktrumoer plotseling verstilt wanneer rijkspolitiemannen van de landgroep Brederwiede het verkeer een kwartier stil leggen om een lange begrafenisstoet — te voet — de sluis te laten passeren.
In het waterdorpje Beltschutsloot, waar op die augustusavond de jaarlijkse gondelvaart zal worden gehouden, treffen we postcommandant G.J. Makkinga (Zwartsluis) van de RPtW-groep Kampen. Hij komt aangevaren in een niet politiële speedboot. ,,Geleend van de VVV-voorzitter'', zegt hij, wat gegeneerd, ,,want uitgerekend vanmiddag (vrijdag) heeft onze eigen boot het laten afweten. Wij zijn dan aangewezen op de Technische Dienst in Amsterdam en dat wordt dus op zijn vroegst maandag.'' Burgemeester W. Tuik — bezig aan zijn laatste ambtsjaar — knikt begrijpend: ,,Tja, dat is wel een nadeel van zo'n groot korps. Dat zou dan toch wat alerter moeten kunnen reageren.''

De volgende ochtend fietsen we door het wijde landschap rondom de centraal gelegen meren, de Beulaker en de Belterwiede. Over hoge bruggetjes naar het pontje bij Jonen, waar een ruk aan de scheepsbel voldoende is om de veerbaas-onderwijzer naar buiten te lokken, die je voor een grijpstuiver overzet.
Onderweg nog even een bezoekje aan de Otterskooi, de grootste eendenkooi van W-Europa (alleen per bootje van Natuurmonumenten bereikbaar), maar liefhebbers van dit eeuwenoude handwerk moeten dat wel even tevoren regelen, want de kooiker ontvangt alleen op verzoek.
Een prachtig tripje maak je ook (per fiets of auto) naar Kalenberg, waar kano's en fluisterbootjes gereed liggen voor een vaartocht door het oude verveningsgebied De Weerribben. Een natuureldorado waar je door de met riet omzoomde vaargeulen glijdt en het woord is aan de grutto's en de waterhoentjes.
De Kop van Overijssel bulkt van het water, smal en breed, kaarsrecht en met natuurlijke slingers. Wat kun je hier ook schitterend schaatsen, flitst het fietsend op een zonnige zaterdag door je heen. ,,Daar is de boerderij van Evert'', wijst de gastheer en dan hoor je te weten dat het om Evert van Benthem gaat, de dubbele Elfstedenbedwinger uit Sint Jansklooster.
En Giethoorn dan? ,,Op zomerdagen is het hier vaak een gekkenhuis'', zeggen de twee RPtW-wachtmeesters die we daar bij het bekende café 'Fanfare' van de Haanstra-film treffen. Ze zijn er om een oogje in het zeil te houden, want Giethoorn is zojuist aan de 'Jazz-In' week begonnen. Als overdag de horden loskomen en vertierzoekende dagjesmensen zich op de motorbootjes storten, lijkt het een water-TT van dolle stieren. Maar dat gaat veranderen, verzekert burgemeester Tuik: ,,Wij stimuleren het invoeren van de geluidloze, milieuvriendelijke, langzame electromotor van de zgn. fluisterboten. De eersten zijn al in gebruik; binnen een jaar of vier worden lawaaimotoren niet meer toegelaten. We moeten alleen de verhuurders tijd en gelegenheid geven om over te schakelen.''
Maar ook al verstilt de 'vloot', Giethoorn blijft natuurlijk als vanouds de drukke attractie van de dagtoerist. Daar leeft het van en voor dat vertier komen ze toch ook, de dagjesmensen. Maar, je kunt het omzeilen. Wie de moeite neemt om vijf minuten verder het landschap in te trekken, betreedt een paradijs van stilte en ruimte.
Tenslotte is er nog de residentie Vollenhove. Het heeft wat Haagse allures gekregen, vooral nu het onlangs zo fraai is gerestaureerd. Je wordt er om de (kruiden)tuin geleid — gratis plukken! — je vergaapt je aan de mozaïeken van straatstenen en de charmante geveltjes. En dan is daar het voorname gemeentehuis, de vroegere havezathe 'Old Ruitenborgh'. Daar volgt dan toch nog een confrontatie met Evert van Benthem, de ereburger. In een glazen vitrine in de hal is het allemaal uitgestald wat Brederwiedes trots op de zware schaatsmarathons heeft gepresteerd: de foto's, zijn (oude) schaatsen en zelfs de beide Elfstedenkruisjes. Een levende legende die een paar kilometer verder het hooi binnenhaalt en stilletjes hoopt op een derde kans.
Een aardige afsluiting van zo'n Kop-bezoek is — voor visliefhebbers met gezonde eetlust — het galgenmaal in motel 'Zwartewater' (Zwartsluis): paling of sliptong eten, zoveel je lust voor een zacht prijsje.
Meer (gratis) informatie over dit gebied: Prov. VVV Overijssel, Almelo (tel. 05490-18767).

Overnachten in Spaanse kloosters

OOK SPANJE is meer dan alleen de (drukke) Middellandse Zeekust. Het binnenland is — qua natuur en bezienswaardigheden — veel interessanter. Wie daarvoor voelt en tegen een beetje stilte bestand is, kan heel goedkoop logeren in een aantal gastvrije Spaanse kloosters in de provincies Castilla-León en Galicië. Sommige zijn alleen voor mannen (4) andere alleen voor vrouwen. Een aantal (7) laat zowel mannen als vrouwen toe. Het zijn overwegend Benedictijner abdijen en Cisterciëzer kloosters. Je betaalt er meestal een tientje per nacht, soms helemaal niets. Gasten zijn niet verplicht deel te nemen aan de liturgische diensten, maar de monniken en nonnen waarderen het natuurlijk wanneer men het wel doet. Geïnteresseerde RPm-abonnees kunnen ons lijstje met adressen en telefoonnummers opvragen bij het redactie-secretariaat in Apeldoorn. (AKA)

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's: Joop Rump, Fotodienst AVD, Oscar Seijkens, Ton den Haan e.a.)

Rode zakdoek

,,OP MIJN TROUWDAG in de kerk, onder het bidden, dacht ik plotseling: och heden, stel je voor dat er vanavond geen mens komt . . . Met datzelfde gevoel schrok ik vannacht wakker: stel je voor dat er geen hond naar Drachten komt.''

De ongerustheid van **T. Jellema** (RP-groep Dongeradeel) blijkt ook nu ongegrond: een volle zaal met politiecollega's uit het noorden, veel politieke kopstukken en een flitsende discussie, mede dank zij forumvoorzitter-showmaster **Klaas Jansma.** Kortom een succes voor de vier Friese politievakorganisaties.

De 2e Kamerleden **Hans Dijkstal** (VVD) en **Piet Stoffelen** (PvdA) zijn duidelijk blij elkaar weer te zien na het zomerreces. ,,We zijn als grote partijen nog niet eerder zo dicht bij elkaar geweest, wat de politie betreft'', zegt de liberaal in de koffiekamer. Stoffelen knikt: ,,Er is concensus. Regionale politie onder Binnenlandse Zaken, met wat mogelijkheden voor Justitie. Dat in een regeerakkoord en we zouden het in de komende kabinetsperiode kunnen fixen. Maar wat zal het CDA doen?''

CDA-Kamerlid **Hans Gualthérie van Weezel** krijgt een zware avond. ,,Ik kom net van een nachtoefening van de Commando's'', fluistert hij naar degene die weet dat hij de zoon is van de oud-Commandochef die het tot HC van de Haagse politie bracht.

,,Weer maakt het CDA geen keuze'', roept de Amersfoortse korpschef **Peter van Brakel** namens het VHPA-hoofdbestuur, ,,dat is al zo sinds 1956. Ook de VHPA wil één regionale politie en ik spreek namens 750 officieren van gemeente en rijkspolitie.''

,,De rijkspolitie moet zich nog uitspreken'', zegt Van Weezel. ,,Hij bedoelt natuurlijk de directie politie'', mompelt **Dick Boon** (Leeuwarden), VHPA-secretaris Noord-Nederland. De aanwezige DC's **Ben Schmidt** (Leeuwarden) en **Jaap Veenstra** (Groningen) geven zich die avond niet bloot.

De meeste sprekers vinden dat er nu eindelijk eens en snel beslist moet worden: de basis heeft geen problemen en de meeste korpschefs zijn het ook wel eens: de stammenstrijd vindt alleen nog plaats tussen de twee politie directies van Justitie en Biza. **Gert Koffeman** wordt geciteerd. Zal hij voor zijn standpunt als ACP-voorzitter ('onder Biza') straks ook in zijn Kamerfractie steun vinden? Je mag toch aannemen dat het CDA hem niet zomaar heeft binnengehaald?

,,Dat is een persoonlijke mening van Koffeman'', roept Van Weezel, opent een oog en wrijft met een grote rode zakdoek zijn bril schoon.

Enkele dagen later laat demissionair premier **Ruud Lubbers** voor Tros-radio weten, dat hij voor zijn nieuwe kabinet denkt aan 'een heel stevige, goede staatssecretaris voor de totale politie'.

Hopjes van Rademaker.

Hopjes

SCHRIK EN beven in Nijmegen: ,,De Marechaussee komt naar je toe!'' Wordt het opnieuw matten in de Piersonstraat? Welnee, de (175) jarige KMar van generaal **Hans Rademaker** wil zich ook eens van haar aardige kant laten zien. Op de softe toer met een promotieteam. Net als *Veronica, Pall Mall* en de *SGP*-jongeren. Ook *Het Wapen* heeft kennelijk 'promotion' nodig. Ziedaar de 12 apostelen van beiderlei kunne op basketbalschoenen. Als Snoepje van de Week: de *'hopjes van Rademaker'*. Overigens alleen dit jaar om het jubileum wat in de aandacht te brengen. Daarna moeten de marechaussees weer gewoon aan het werk.

Bij de Rotterdamse politie heeft men wat smalend op dit 'geintje van de KMar' gereageerd. Want daar treedt wervingsman **Hans Stoop** als sinds 1986 met een eigen P-Team op. ,,Jou moeten we nèt hebben voor 'n wereldbaan in een wereldstad' staat er op het blits gespoten promotiebusje, waarmee witgekuifde Stoop en zes jonge collega's van de afdelingen Werving en Voorlichting in (gesponsorde) lichtblauwe joggingpakken naar evenementen in de regio Rotterdam trekken.

'Als je om Rotterdam geeft, dan ga je er toch bij de politie', luidt de strijdkreet op hun folders, *'Niet dan?'*

Aanvankelijk voor de werving (vooral onder vrouwelijke en gekleurde stadgenoten), nu ook om de menselijke trekjes van Oom Agent te tonen.

'Niet dan?'

GRANAATJE

Veronica:
'Rob van Race
komt naar je toe'

Met stip ●

NIEUW in de pol-poll van deze maand zijn: commissaris **Maigret** (zie Passies) en korpschef **Strooper** van Breda die niet met zijn burgemeester kan opschieten.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Simenon (2e links) met enkele film-Maigrets. Uiterst rechts Jan Teulings, die kort na Simenon overleed.

Passies

COMMISSARIS Maigret zal geen nieuwe avonturen meer beleven. Al ruim 25 jaar geleden ging hij met f.l.o. Nu is hij voorgoed verdwenen, want de schrijver **George Simenon** (86) is dood.

Veel mensen kennen Maigret uit de ruim 100 politieromans (oplaag 500 miljoen!), meer nog van de 50 verfilmde detectives via bios of buis. Grote acteurs als **Charles Laughton, Jean Gabin** en **Heinz Rühmann** speelden daarin de hoofdrol. In de Nederlandse versies werd Maigret gespeeld door **Kees Brusse** en (later) **Jan Teulings,** altijd met hoed, regenjas en pijp.

Minder bekend is dat Simenon ook nog 300 andere boeken schreef, waaronder 116 psychologische romans van hoge kwaliteit. Hijzelf noemde dat geen literatuur, maar **Simon Vestdijk,** onze schrijver/psychiater, verklaarde ze in 1967 'tot de beste wat de Franse literatuur de laatste 30 jaar te bieden heeft gehad'.

In 1973 stopte hij met het schrijven van Maigrets. Maar niet met zijn andere grote passie: vrouwen. Zijn tweede vrouw Denise onthulde in haar boek *'De Gouden Fallus'* dat Simenon geen vrouw met rust kon laten. Haar ex was allerminst beledigd: trots onthulde hij zelf met meer dan 10.000 verschillende vrouwen de liefde te hebben bedreven. Zijn biografen hebben het record heel serieus teruggebracht op een Guinness-record van 1200 dames.

Sinds zijn 65e verjaardag deed hij het wat kalmer aan, trouwde met de Italiaanse Teresa, het voormalige dienstmeisje van Denise en woonde met haar tot zijn dood in Lausanne.

Zo eindigde het leven van de Belgische bakkersknecht, die als 19-jarige naar Parijs was vertrokken, waar hij zijn carrière begon met het schrijven van flutboekjes en feuilletons. Van zijn eerste geld kocht hij de kotter *'Ostrogoth'*, waarop Maigret werd geboren. Dat was in 1929, toen hij in de haven van Delfzijl moest wachten tot zijn schip was gerepareerd. Nadat hij zich in de rosse buurt van Groningen had vermaakt, schiep hij een keurige hoofdpersoon voor zijn eerste detectiveroman *'Maigret en de onbekende werker'*: de pijprokende commissaris die hem rijk zou maken.

'Le Coq'

BIJ DE Baantjer-boeken gebeurde vrijwel gelijktijdig het omgekeerde. Daar overleed niet de auteur, maar de man die model heeft gestaan voor de hoofdpersoon De Cock: **Theo den Haan** (79), oud-rechercheur van de Amsterdamse politie.

Appie Baantjer, die zelf met Den Haan heeft gewerkt, koos hem als model 'omdat hij altijd voor zijn mening uitkwam en een hekel had aan standsverschillen en autoriteit'. Die eigenschappen leidden tot een ruzie met een adjudant, waarna Den Haan voor straf werd overgeplaatst naar bureau Warmoesstraat.

In die tijd begon A.C. Baantjer met zijn verhalen. Hij koos de naam De Cock, omdat Den Haan in de bezettingsjaren als verzetsstrijder *'Le Coq'* werd genoemd. In de boeken krijgt de anti-autoritaire De Cock het steeds moeilijker met zijn chef. Het is ook de auteur zelf nog niet duidelijk of de inspecteur zijn tijd zal uitdienen. Uitgever *Fontein* — die al meer dan 1 miljoen Baantjer-boeken heeft verkocht — hoopt dat De Cock het volhoudt. En daar is mevrouw Baantjer het wel mee eens.

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: Welke politienaam kent u?

1 september 1989	1 oktober 1989
1. Klaas Wilting	1. Maigret (•)
2. Gert Koffeman	2. Gert Koffeman
3. Rob van Rees	3. Martin Strooper (•)
4. Martin Strooper	4. Rob van Rees
5. Piet Kruizinga	5. Klaas Wilting
6. Ap Folgerts	6. Cees Doornhein
7. Cees van Dijk	7. Leen v.d. Linden
8. Henk Mosterd	8. Appie Baantjer
9. Hans van den Bergh	9. Will Simon
10. Antoine Brandt	10. Jelles Bode

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

Koppie

JE BENT JONG en je wilt wat. Zo gaat dat bij Veronica. Maar als je niet meer zó jong bent en je wilt nog altijd wat (anders of meer of beter), dan mag je geen kans voorbij laten gaan. AVD'er **Rob van Rees** is dan ook ingestapt, toen de reclamekaravaan van *Télé Véronique* voorbij kwam. AVD-boss **Cees Doornhein** hielp een handje met een (risicovrij) 'buitengewoon jaar'. Per week 19 betaalde uren voor de AVD en de overige (40!) TV-uren voor Télé Véronique. Na een jaar moet er definitief gekozen worden. De politie-uren worden voornamelijk gewijd aan het begeleiden van de RP-kapel, tot genoegen van kapelvoorzitter **Hans de Vos** (CIOV) die (toevallig) net tevoren tot AVD's 2e man in Driebergen benoemd was. Rob van Rees is mede-presentator van het door het blad *Auto-Visie* verzorgde TV-programma op dinsdagavond. De politiestem met de meeste radio-jaren wordt nu het TV-koppie met de meeste politiejaren.

Jelles O'Bode (3)

HET IS NOG steeds niet opgehelderd, wie AVD'er Jelles Bode de grap met de fanmail (voor Jelles O(nheils) Bode heeft geleverd: VPRO's **Wim Schippers,** Vara's **Felix Meurders,** de carnavalsvereniging in Wijk bij Duurstede of misschien iemand als **Paul de Leeuw?**

Hoe het ook zij, de AVD'er is er nu op geprepareerd. Wij hoorden Paul de Leeuw in zijn dinsdagochtendprogramma *'De Leeuw wordt wakker'* (Radio 3) Jelles' filemelding als volgt aankondigen; 'Wie verzoekt de goden? Jelles Bode!' Waarop Jelles zijn mededelingen afsloot met : „Terug naar de spreker van de eeuw: Paul de Leeuw!" Het worden nog drukke dagen tot Sinterklaas.

31e jaargang / oktober 1989 / nr. 2

Zaken zijn Zaken

Beveiligingsdirecteur mr. B. Staal:

'Politie als marktpartij bedenkelijke ontwikkeling'

,,Er zijn in de loop van de tijd talloze werkzaamheden in de politietaak geslopen waarvoor het politiemonopolie niet geldt. Het plaatsen van dranghekken is al vaak genoemd. Andere voorbeelden zijn: het uitvoeren van snelheidscontroles, de bewaking van arrestanten, het functioneren als receptionist of als verstrekker van informatie en het begeleiden van evenementen. Het zal niemand verbazen als particuliere beveiligingsondernemingen zich aandienen om de functie van stadswacht op zich te nemen. Stadswachten kunnen — ze mogen geen activiteiten van de politie uitoefenen — op de steun van de minister van Justitie rekenen. De functie past voor een belangrijk deel in de opleiding van de particuliere beveiliger en ligt in het verlengde van zijn preventieve taak.'' Aldus mr. B. Staal, algemeen directeur van *Randon Beveiliging BV* in een reactie op uitspraken van de minister van Justitie, mr. F. Korthals Altes, onlangs in Randon Data. Zie ook het omslagverhaal van het RP-magazine van augustus j.l.

35.000 Arbeidsplaatsen

Staal: ,,De vraag naar particuliere beveiliging is de laatste jaren sterk gestegen en zal de komende jaren verder toenemen. Deze groei wordt gevoed door de stijgende criminaliteit en de toenemende gevoelens van onveiligheid. Verzekeringsmaatschappijen stellen steeds strengere eisen en de politie wordt genoodzaakt om zich wegens krappere financiële middelen tot de eigenlijke taken te beperken. 'Den Haag' biedt niet de oplossing voor alle problemen waarmee de samenleving wordt geconfronteerd.'' Nederland heeft volgens de beveiligingsbaas een inhaalmanoeuvre van 35.000 mensen te maken wil het qua sterkte in de branche op gelijke hoogte komen met de ons omliggende landen. ,,Vroeger was beveiliging vaak een sluitstuk. Tegenwoordig wordt het steeds meer beschouwd als criterium van continuïteit. Ook de regering vindt 'dat burgers en ondernemingen hun eigen verantwoordelijkheid bij de bescherming van hun eigendommen dienen te hernemen'.''

Relatie met politie

Staal, oud-korpschef van de politie van Almere: ,,De toeneming van de diensten van de particuliere beveiliging zal vragen oproepen over de relatie met de politie. De noodzaak van toezicht en preventie zal niet beperkt blijven tot particuliere lokaliteiten en plaatsen. Preventie is gericht op het voorkomen van inbreuken op de openbare rechtsorde. Beveiligingsbeambten worden in hun werk geconfronteerd met strafbare feiten. Er is een noodzaak van samenwerking tussen politie en de particuliere beveiligingssector. Er is behoefte aan een vast platform voor politie en onze branche.''

Betaalde politiediensten

De politie moet het algemeen belang van de rechtstaat dienen. De particuliere beveiligingsmensen dienen het particuliere belang van hun cliënten. Is het aanvaardbaar dat de politie zich tegen betaling aan individuele opdrachtgevers verhuurt en betaalde diensten aanbiedt, vraagt Staal zich af.
,,Nee. Daarmee verliest de politie haar publieke en onafhankelijke positie. Om begrijpelijke redenen zijn in Enschede en Utrecht initiatieven ontplooid. Terechte initiatieven als het gaat om situaties waarin de openbare orde wordt verstoord als in het Utrechtse Hoog Catharijne. Maar als het alleen om preventie gaat zou de politie zich kunnen beperken tot toezicht op de beveiligingsondernemingen. Een politie die zich opstelt als een marktpartij vormt een bedenkelijke ontwikkeling. Haar onafhankelijke positie komt in het geding. Bovendien staat deze ontwikkeling haaks op het algemeen beleden principe van privatisering.''

Flexibel en concurrerend

Bij de politie behoort de nadruk op de rechtsorde en de rechtshandhaving te liggen, vindt mr. Staal. ,,Daarom draagt de politie wapens en beschikt zij over het geweldsmonopolie. Bij de particuliere beveiliging ligt de nadruk op de zakelijke, betaalde dienstverlening. Daarop is haar organisatie toegesneden. Ze moet flexibel zijn en kunnen concurreren. De politiefunctie verlangt — uit democratisch oogpunt — een organisatie die zich niet verdraagt met een flexibele concurrentiepositie. De politie heeft zich te beperken tot haar publieke taak, onder democratisch toezicht en betaald uit de algemene middelen. Het leveren van betaalde politiediensten past hierin niet. Diensten die zich lenen voor betaling lenen zich ook voor uitbesteding.''

(Bron: Randon Data, maandblad voor overheid en bedrijfsleven, juli '89)
(Foto: Ger Dijkstra)

1400 Volvo's voor Rijkspolitie

Op 31 augustus heeft de minister van Justitie, mr. F. Korthals Altes, bij *Volvo Nederland BV* te Beesd een intentieverklaring ondertekend voor de levering van minimaal 1400 personenauto's aan het korps rijkspolitie. Ze zullen alle zijn van het type 440, voorzien van een LPG-installatie en aangepast voor de surveillancedienst.
Het was de derde maal in acht jaar dat de minister van Justitie een principe-overeenkomst aangaat met Volvo Nederland voor levering van voertuigen aan zijn departement. Voor het eerst is bij de aanschaf gebruik gemaakt van het fenomeen leasen. Het zal het korps de financiële ruimte moeten bieden een belangrijk deel van de achterstand op het gebied van rijdend materieel in te lopen.
(Persbericht Volvo Nederland BV)

Goed voor 1400 auto's. Mr. F. Korthals Altes, minister van Justitie (l.) en Volvo-directeur K.A. Roldanus.

Computerbeveiligde kluis

Bovenaan de lijst van producten heeft *Remmers Brandkasten bv* in Groningen de Transito-kluis staan. In deze digitaal gestuurde en beveiligde kluis worden de geldkoffers opgeslagen. Ze kunnen op elk moment worden 'gesloten'. Er is ruimte voor zes koffers in evenzovele schappen. Na het vullen van de schappen en het intikken van de code zakken ze weg in de eigenlijke kluis. Tegelijkertijd verschijnt er een leeg schap voor het loket. Eenmaal ingevoerde geldkoffers zijn niet bereikbaar. De kluis geeft de inhoud pas af nadat de transportwagen is 'gelezen' via een dinstekker. Daarna moet de transporteur ook nog een code afgeven.
Remmers levert brandkasten in vele soorten en maten. Ze worden van binnenuit aan de betonvloer verankerd. Voor de bescherming tegen brand en vocht van tapes heeft de fabrikant data-safes voorhanden.
De archief- en kluisdeuren worden zowel links- als rechtsdraaiend geleverd. Draai- en slijtpunten van de deurvergrendeling zijn zoveel mogelijk beperkt. Het bedrijf verhuurt ook brandkasten.
(Bron: Remmers)

www.Politiemuseum.nl

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- IPA-Nederland neemt het voortouw
- De vrienden van Sam Esmeijer
- Niks collega's!
- 'Adjudantenbond' wilde meer
- Geen geld, dan ook geen water

☆RPM☆
AKTIEJAAR

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

RPmagazine

Maandblad van het
korps Rijkspolitie

31e JAARGANG / NR. 3
NOVEMBER 1989

REDACTIERAAD:
Hans van Gangelen (voorz.), Leiderdorp
Anita Hazenberg, Aalten
Dirk Hilarides, Voorburg
Peter van Hout, Den Bosch
Nel de Rijke, Middelburg
Lucille Scheuer-Irion
Ronald Schnitker, Schiphol
Ria Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen

REDACTIE-SECRETARIAAT:
Bert Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:
Koen Aartsma (eindredacteur)
Bert Huizing

ADVERTENTIES:
DUIJKER MEDIA SERVICE
- media service -
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:
VAN DEN BRINK LOCHEM
Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: Jan W. Brouwer
Adjunct-uitgever: Achilles Damen

DRUK:
Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
De IPA laat zich zien en van zich horen.
(Foto: Peter van Hout)

IPA '89

De Nederlandse afdeling van de International Police Association laat meer en meer van zich horen als het over mensenrechten gaat. De vereniging wil een rol spelen bij maatschappelijke veranderingen en werpt zich op als een kwartiermeester voor de politie in een Europa van na '92. Ze is op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor haar leden, of ze nu oud zijn of jong.
Het RP-magazine liet het hoofdbestuur aan het woord. 6

Over 45 jaar geleden:
De vrienden van Sam Esmeijer 10

'Een collega is een ambtgenoot . . .' 13

Info Intern
Nieuws uit de districten, diensten en scholen 15

Boekerij 21

Cursief
Kunt u niet beter op een flat gaan wonen 23

Tien jaar terug:
'Adjudantenbond' wilde wel wat meer 25

RPersonalia 26

Vrije tijd:
Geen geld? Dan ook geen water! 29

RPuzzel 30

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 32

Zaken zijn zaken 34

WWW.RPOLITIE.ORG

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

IPA-Nederland slaat nieuwe wegen in:

'We hebben ons tot nu toe wat eenzijdig geprofileerd'

Interview: Koen Aartsma en Bert Huizing (tekst)

Bij de Nederlandse afdeling van de International Police Association zijn geluiden te beluisteren die wijzen in de richting van een koersverandering. Niet dat de ruim 35-jarige vereniging van haar geloof in saamhorigheid en vriendschap onder politiemensen is afgestapt. Het hoofdbestuur vindt wel dat het tijd wordt dat de IPA iets aan haar imago doet. Een hoofdbestuurslid: ,,We moeten af van uitsluitend barbecue-verhalen.''
Het RP-MAGAZINE sprak met de kersverse IPA-voorzitter Ton Rutting, korpschef van de Zutphense politie, en met het hoofdbestuurslid Bep Lijftogt, wijkagent in Wekerom.

IPA-Nederland heeft dit jaar haar 10.000e lid ingeschreven. Dat was een mooi moment voor het hoofdbestuur zijn beleidsnota 1989-1992 onder de aandacht van de leden te brengen. Wat ze te lezen kregen was verre van vrijblijvend. (Zie kader 'Prioriteiten'). In de vergaderingen van de districtsbesturen over de notitie tekenden zich twee stromingen af. Er was een groep die zich uitsprak voor een — tot nu toe gehanteerde — gereserveerde IPA-opstelling. Bijvoorbeeld in zaken als de mensenrechten. De meerderheid schaarde zich echter achter de plannen van het hoofdbestuur om te sleutelen aan het niveau van de vereniging. In kwesties die politie en IPA aangaan kan van de Nederlandse afdeling een eigen visie worden verwacht.

Actieve opstelling

RPm: Is er sprake van een ommezwaai. . ?

Ton Rutting: ,,De reden waarom iemand lid van de IPA wordt is nog steeds het idealisme van veertig jaar geleden, toen in Engeland de IPA werd opgericht. Dat doel is het tot elkaar brengen van politiemensen door elkaar diensten te betonen en vriendschap te sluiten. Iedere politieman of -vrouw kan lid worden. De IPA telt 250.000 leden in 52 landen in de gelegenheid beroepservaringen uit te wisselen en sociale contacten te onderhouden. Dat is niet veranderd. De reden dat de IPA-Nederland haar koers iets verlegt, doet aan het ideaal van oprichter Arthur Troop niets af.
De Nederlandse afdeling wil inspelen op de actualiteit van nu. Er gebeurt veel. Ook bij de politie. De IPA kan bij die veranderingen een rol spelen. Dat vereist een actieve opstelling. Op het professionele vlak, bij het onderhouden van contacten, op de gebieden van uitwisseling van informatie en scholing.''

RPm: We lezen de laatste tijd in het IPA-bulletin meningen over mensenrechten, de voorzitter van IPA-Nederland neemt duidelijk stelling tegen het systeem van apartheid in Zuid-Afrika. Er zijn er onder uw leden die bevreesd zijn voor een politieke richting . . .

Rutting: ,,In de statuten van onze vereniging is opgenomen dat over politiek niet gediscussieerd wordt. Maar we gaan voor het lidmaatschap wel uit van de *Verklaring van de rechten van de mens.* Het is een misvatting om uitspraken over het niet nakomen van de mensenrechten als 'aan politiek doen' te bestempelen. Schendingen van de mensenrechten komen overal ter wereld voor, ook in ons land. Politiemensen behoren die mensenrechten te bewaken. Een lid van de Centrumpartij hoort dus in de IPA niet thuis. Het kan ook zijn dat politiemensen die de mensenrechten respecteren door een machtswisseling in hun land in de problemen komen. We hebben gezien hoe in Turkije bij de machtsovername door de militairen het gehele IPA-

Hoofdbestuur IPA-Nederland 1989. V.l.n.r. David Denkers (penn.), Ger Roebroeks, Hans Stoop, Bep Lijftogt, Ton Rutting (voorz.), Roel Eringaard (secr.), Roelof Kemkers, Ben Oldenburg.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Voorzitter IPA-Nederland Ton Rutting.

bestuur werd opgesloten. Andere drijvende krachten zegden hun lidmaatschap op. Eenzelfde situatie hebben we in het verleden in Argentinië gezien. Minder democratisch-denkende machthebbers vinden het vaak heel goed als hun politiemensen lid van de IPA zijn, als ze zelf maar het bestuur van de afdeling mogen benoemen. Nou, zo werkt dat bij de IPA niet. De IPA moet opkomen voor haar leden die door het regime in het nauw worden gebracht.

'Een lid van de Centrumpartij hoort in de IPA niet thuis . . .'

Je kunt dan wel roepen dat je je niet met politiek bemoeit, de politiek bemoeit zich wel met jou als politieambtenaar. In dat geval mag je de discussie niet uit de weg gaan. Zoals in de kwestie Zuid-Afrika.''

'Politiemensen behoren de mensenrechten te bewaken . . .'

De IPA heeft in haar vormingscentrum Schloss 'Gimborn' in West-Duitsland rondom het thema Mensenrechten verschillende bijeenkomsten georganiseerd. De leden konden ook deelnemen aan een opstelwedstrijd over dit onderwerp. Namens IPA-Nederland onderhoudt Bep Lijftogt sinds kort de contacten met de Beroepsgroep Politie van Amnesty International, een instituut dat — zonder zich politiek op te stellen — regimes ter linker- en ter rechterzijde aanspreekt op hun verantwoordelijkheid op het gebied van de mensenrechten.
Lijftogt: ,,Veel politiecollega's zijn nog niet bekend met de opstelling en het werk van Amnesty International. Daarom zullen voor de IPA-districten voorlichtingsbijeenkomsten worden gehouden, waarin de activiteiten van de organisatie worden belicht. In West-Duitsland en Luxemburg volgen de IPA-leden de activiteiten van de Beroepsgroep Politie met aandacht. Het is niet uitgesloten dat ook in die landen zo'n groep wordt opgericht.''

RPm: Zijn er contacten met andere organisaties?

Rutting: ,,Sporadisch met een politieke partij. Zoals bij de discussie over Zuid-Afrika. Incidenteel hebben we wel eens een ontmoeting met een vakorganisatie of politiesportbond. Het komt vaker voor dat we gezamenlijk optrekken met organisaties die een goed doel nastreven. Momenten waarbij je eerder in de gelegenheid bent het doel van de IPA tot z'n recht te laten komen. Bovendien kun je

'De politiek bemoeit zich wel met jou als politieambtenaar . . .'

er positief mee in de krant verschijnen. Samen met de Lions hebben we meegedaan aan een bungalowproject waar gehandicapten vakantie kunnen houden. Daarvan kunnen ook IPA-leden met een handicap gebruik maken. Volgend jaar timmert IPA-Nederland internationaal aan de weg. Onder het motto 'Say no to drugs' fietsen duizend IPA-leden van New York naar Miami (afstand 2700 kilometer) voor een fonds om het gebruik van verdovende middelen onder de jeugd tegen te gaan.''

RPm: De Nederlandse IPA lijkt zich op te willen werpen als kwartiermeester voor de politie van Europa na '92 . . .

Rutting: ,,Volgend jaar al ontvangen we op Gimborn politiechefs uit (nu nog) de grensstreken van België, Duitsland en Nederland om van gedachten te wisselen over het politiewerk na de invoering van de veranderingen van het Schengen-akkoord. Wij organiseren in Den Haag in 1991 een groot congres over de samenwerking van de politie onderling in een Europa zonder grenzen. Op politiek niveau lijkt men het al een heel eind eens te zijn. Maar hoe ziet het werk voor de politieman op straat en voor het kader er straks uit? Trouwens, leven die veranderingen bij de politiemensen van nu? Hoe gaat hij om met de verschillen in wetgeving? Wat zijn de gevolgen van die ingreep voor hem en haar persoonlijk? Moet hij weer aan de studie om z'n

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

talen bij te spijkeren? Hoe verloopt de samenwerking bij de politie in de praktijk? Wat zijn de gevolgen voor de burger bij de informatie-uitwisseling? Kortom, er zijn vragen te over en er is volop werk aan de winkel. De IPA is bereid haar ervaringen en de contacten in dienst te stellen van scholing en vorming van de politie."

RPm: Hoe elitair wordt de IPA?

Rutting: ,,De IPA wordt geen elitaire toestand. De sociale contacten, de vriendschappelijke omgang, ze zullen blijven. IPA-leden die met elkaar willen kegelen, sjoelen, kaarten of bingoën, het mag allemaal. Er is kennelijk een behoefte onder politiemensen aan dit soort van bezigheden. De vakbonden doen er niet aan. Maar de IPA moet meer willen dan een goedkope reisvereniging zijn. We hebben ons tot nu toe met sommige activiteiten wel wat eenzijdig geprofileerd. De tijden zijn veranderd. De vergrijzing slaat toe. Wat kan de IPA de ouder wordende politieambtenaar bieden? Er werken veel jongeren bij de politie die beter zijn opgeleid, maar weinig carrièrekansen hebben. De vereniging houdt zich niet bezig met belangenbehartiging, maar kan de IPA — bijvoorbeeld op educatief terrein — iets doen aan de verbetering van hun positie? Onze vereniging wil door een actievere opstelling en het verleggen van accenten meer bieden."

'De IPA moet meer willen dan een goedkope reisvereniging zijn . . .'

Alleen leden

RPm: Ook voor politie-officieren? Je komt ze minder tegen in IPA-kring . . .

Rutting: ,,We hebben leden uit de officiersrangen van het eerste uur van het bestaan van de vereniging. Maar het is waar dat IPA-Nederland minder aantrekkingskracht op hogere politiechefs uitoefende. Dat komt waarschijnlijk door het twee-lagen-systeem bij de politie. Een structuur die we vandaag de dag waarschijnlijk niet meer zouden bedenken. Bij de IPA kennen we alleen maar leden. Rangen en standen tellen er niet. Er is misschien wel eens een chef kwaad weggelopen omdat een agent of wachtmeester uit zijn korps zijn chef op een IPA-bijeenkomst wat al te familiair begroette. Maar ik kan me ook voorstellen dat de IPA-activiteiten sommige chefs en commandanten niet altijd aanspraken. Als vereniging moet je ook deze categorie, net als andere leden, iets aanreiken wat hun interesse wekt."

Een kwart van de Nederlandse politie is lid van de IPA. Naast het (oud-)beroepspersoneel van politie, marechaussee, de spoorwegpolitie en de luchthavenpolitie van Schiphol, kunnen burgemeesters en leden van de staande magistratuur IPA-lid worden. ■

Strijdig

,,De rol van de Zuidafrikaanse politie bij de handhaving van de Apartheid is strijdig met de rechten van de mens." Met deze woorden heeft de voorzitter Ton Rutting van de Nederlandse IPA-afdeling, op de algemene ledenvergadering in juni j.l. het standpunt van IPA-Nederland nog eens duidelijk gemaakt.
Ook Rutting had — als korpschef — persoonlijk een uitnodiging voor de gesponsorde politiereis ontvangen ('die ik overigens meteen terzijde heb gelegd').
Want — aldus Rutting: ,,Ik wens noch als voorzitter van de IPA, noch persoonlijk te worden gebruikt als propagandist voor het apartheidsregime. Indien ik mij op de hoogte wil stellen van het reilen en zeilen ter plekke, doe ik dit wel op eigen gelegenheid."

Prioriteiten

,,Het is meer dan tot nu toe uitdragen van een duidelijke visie op voor de IPA 'kritische' landen en de wijze waarop zij de doelstellingen van de IPA naleven (mensenrechten)."

Zo luidt een van de prioriteiten van de Beleidsnota 1989-1992 die de algemene ledenvergadering van IPA-Nederland onlangs heeft aanvaard.
Het gaat om 'het externe profiel van de IPA' — punt 4 van de beleidsnota — waarbij zal worden gestreefd het ontwerpen van:

- *een duidelijke visie over de plaats die de IPA inneemt ten opzichte van de bescherming van de mensenrechten;*
- *een duidelijke visie over de in te nemen standpunten over het functioneren van de IPA in die landen waar de realisatie van de IPA-doelstellingen onder grote druk staat;*
- *een visie over de in te nemen standpunten m.b.t. het lidmaatschap van de IPA door politieambtenaren in die landen waar de IPA nog niet is opgericht;*
- *een actief beleid dat gevoerd moet worden t.a.v. die landen die het aanzien van de IPA schaden.*

Als overige prioriteiten voor het eerste jaar zijn gesteld:

- *bevordering van de internationale contacten met België, Luxemburg, West-Duitsland en Frankrijk (Akkoorden van Schengen);*
- *bevordering van de internationale contacten met de IPA-secties in de EG-landen (Europa 1992);*
- *bevordering van de educatie en het educatief fonds;*
- *het* ***echt*** van de grond krijgen van activiteiten voor jongeren in de IPA;
- *het geven van een visie op de positie van ouderen in de IPA;*
- *het geven van een visie op de gewenste verenigingsstructuur in de toekomst.*

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

De vrienden van Sam Esmeijer

Door: mr. G.E. de Jongste

Een stille jongen, die niet veel vrienden had. Zo is hij beschreven in de brochure 'Samuel Esmeijer . . . een politieman die kiezen moest', die in 1985 door het ministerie van Binnenlandse Zaken werd uitgegeven. Niet veel vrienden misschien, maar wel twee schoolkameraden voor het leven . . .
Een van hen, George de Jongste, schreef voor RP-Magazine een herinnering. Over zijn vriendschap met Sam en Henk. Over Sams politiewerk als volontair en adspirant-inspecteur.
En over de door hem ontworpen wettelijke regeling voor een politieke veiligheidsdienst.

28 november

Eind november zal het 45 jaar geleden zijn, dat de 22-jarige politieman Samuel Esmeijer omkwam bij een verzetsaktie in Apeldoorn, op korte afstand van de plek waar nu de Nederlandse Politie Academie staat. Sindsdien herdenken familie en verzetsstrijders op de 28e november de drie mensen die als gevolg van die aktie het leven lieten: KP-topman Frank van Bijnen, Sam Esmeijer en ook Huib Verschoor die ter plaatse gevangen werd en uiteindelijk in het concentratiekamp Neuengamme de dood vond.
RP-MAGAZINE wijdde in 1983 uitvoerig aandacht aan de rol van de adspirant-inspecteur Esmeijer, waarbij de suggestie werd gedaan zijn naam aan de na-oorlogse politie-academie te verbinden.
Het zou bij een goede suggestie zijn gebleven, als een Groningse ambtenaar, mr. G.E. de Jongste — een jeugdvriend van Sam Esmeijer — de Haagse politiek en bureaucratie daarmee niet zo hinderlijk was blijven achtervolgen. Zijn vasthoudendheid zag hij tenslotte beloond, toen de minister van Binnenlandse Zaken (Rietkerk), mede namens zijn collega van Justitie (Korthals Altes), in 1984 een plaquette van het 'Samuel Esmeijer Instituut' in de NPA onthulde.
Hij is ook de auteur van nevenstaand artikel.

(Red.)

„Ik heb nog geen nieuwe vrienden", schreef hij mij begin oktober 1941 vanuit Driebergen, nadat hij in de loop van augustus uit Rotterdam was vertrokken. Geen wonder, dunkt mij, anderhalve maand in een nieuwe situatie.
In dit verband verdient Henk L. Hofman genoemd te worden. Henks vader was directeur van de Christelijke Ambachtsschool aan de Gordelweg in Rotterdam. Sams vader was als leraar aan diezelfde school verbonden. De wederzijdse ouders konden het goed met elkaar vinden, evenals Henk en Sam.
Door Sam leerde ik Henk kennen. Alle drie — Sam, Henk en ik — waren schaakliefhebbers en zo organiseerden we schaakwedstrijden onder elkaar, meestal bij Sam thuis, soms bij Henk.
Van de MULO gingen Sam en ik naar de 1e Chr. H.B.S. aan het Henegouwerplein. Henk zat daar toen al, een klas hoger. Na de H.B.S.-tijd toog Henk naar de toenmalige Technische Hogeschool in Delft. Sam verliet Rotterdam in augustus 1941, vol vertrouwen in een loopbaan bij de politie.
Binnen enkele jaren werd hem echter de grond onder de voeten te heet, toen hij inmiddels betrokken was geraakt bij hulp aan verzetsmensen en aan onderduikers van Joodse afkomst.

KP-Rotterdam

Hij kwam in september 1943 terug naar Rotterdam en vormde daar uit de kring van het illegale blad 'Trouw' een rechercheteam, dat Sicherheitsdienst-figuren en landverraders naging. Uit dat team ontstond in januari 1944 de Knokploeg (K.P.)-Rotterdam. Sam was de initiator en eerste commandant.
Tot die K.P. behoorde ook Henk, onder de naam Blonde Henk, later ook wel 'Gijs'. In dat kader ontmoette ik Henk weer meerdere malen. Samen met anderen vormde 'Blonde Henk' de Motordienst (!) van de K.P.-Rotterdam.
Op 16 februari 1945 werd Henk bij een razzia in Rotterdam opgepakt voor de 'Arbeitseinsatz', gedwongen tewerkstelling in het toenmalige 'Derde Rijk'.
Hij sprong op weg naar Duitsland uit de trein en hervatte binnen een week zijn verzetswerk in Rotterdam.
Na de bevrijding voltooide Henk zijn ingenieursstudie, trouwde en vormde een

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

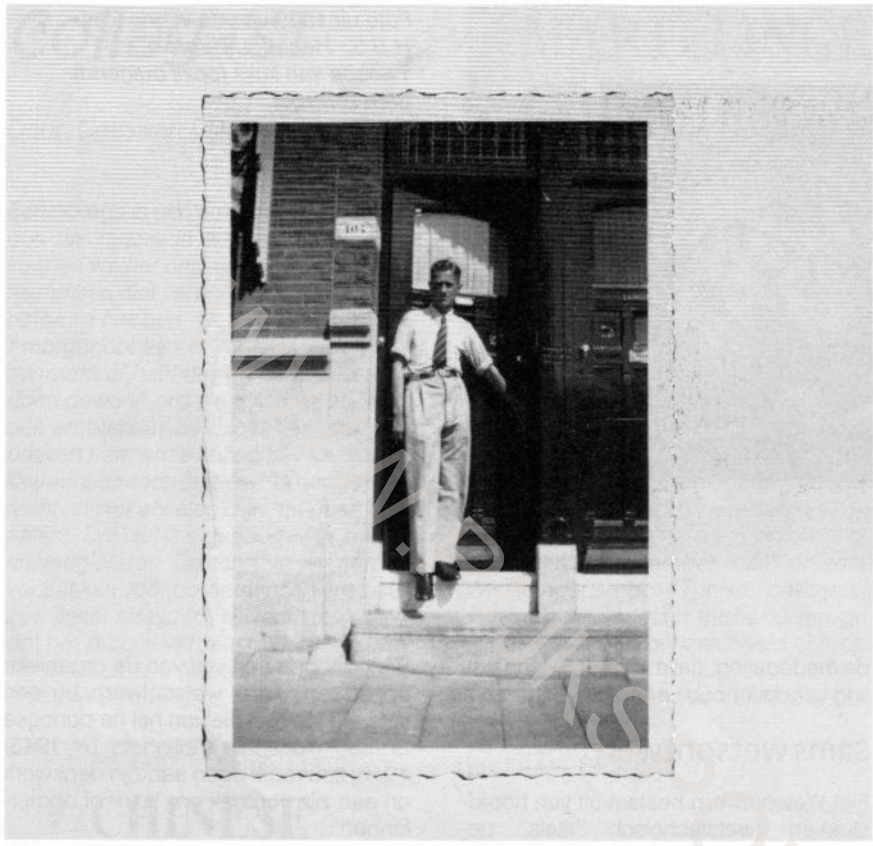

Sam Esmeijer voor de ouderlijke huisdeur, Bergsingel 104a te Rotterdam. Opname uit 1939.

gezin. Hij is na een ernstig ziekbed in 1968 op 47-jarige leeftijd overleden.
Wat was Henk voor een figuur?
Een opgewekte, levenslustige jonge kerel, spontaan. Wat kon hij een plezier hebben, wanneer een slag tegen de Duitse bezetters gelukt was. Met zo vele anderen uit het verzet, lijkt ook zijn naam soms vergeten, helaas.
De band tussen Sam en Henk tekent Sams contactuele eigenschappen. Zonder dergelijke eigenschappen is leidinggeven aan vooral jonge mannen en vrouwen, allen met neigingen tot zelfstandig handelen en snelle reactie, niet te volbrengen.

In Driebergen

De gemeente Driebergen-Rijsenburg, ontstaan in 1931, door 'vereeniging' — zoals die samenvoeging destijds heette — van de gemeenten Driebergen en Rijsenburg, telde ruim 9000 inwoners, toen Sam daar in 1941 ging werken. Een saaie gemeente, aldus een wethouder anno 1979. Een dergelijke typering zou moeilijk kunnen gelden voor Driebergen en omgeving in de bezettingsjaren 1940-1945. Het Gedenkboek 'Het Grote Gebod' over verzet in LO en LKP, toont de verzetsbetekenis van die plaats. Uit verzetskringen in de regio Driebergen-Zeist zelf klinken overeenkomstige geluiden. Tot dusverre is het Driebergse verzet niettemin onderbelicht. In kindertehuizen en bij burgers in Driebergen zijn kinderen van Joodse afkomst verborgen.
Vanuit het toenmalige rusthuis 'Huize Evan', aan de Arnhemse Bovenweg, deed Sam zijn werk. De politiepost in deze gemeente omvatte een inspecteur van politie (als chef) en 6 gemeenteveldwachters. Sam was met hart en ziel politieman, verheugd over de oplossing van een inbraak en geboeid door zijn studie. Iedere woensdagmiddag volgde hij van drie tot vijf uur de lessen voor het inspecteursdiploma bij een commissaris van politie in Zeist. (Verschillende publikaties over Sam omschrijven zijn positie als politie-functionaris anders: leerling-inspecteur of adjunct-inspecteur). Hoezeer hij snel vertrouwen won, blijkt reeds hieruit, dat hij — aangesteld aanvankelijk als volontair, later als klerk — in oktober 1941 moest optreden als plaatsvervangend inspecteur, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, omdat zijn chef — de Inspecteur — een week met vakantie ging.
De plaquette in het gebouw van de Nederlandse Politie Akademie in Apeldoorn volstaat kort en krachtig met: 'Samuel Esmeijer als politie-inspecteur en verzetsstrijder'. . .

Veiligheidsdienst

Verzet tegen een bezettende macht, uitblinkend in machtsmisbruik en onmenselijke wreedheden, bestond niet alleen uit spectaculaire activiteiten, maar ook uit stille werkzaamheden. Daartoe behoort wetenschappelijke arbeid, ten dienste van het herstel van het parlementarie stelsel in een bevrijd Nederland. Vanaf 1941 is met name prof. mr. J.H. van Meurs te noemen. Met een groepje juristen (nadien bekend als de commissie-Van Meurs) bracht hij in 1944 een ontwerp voor een wetgevende maatregel tot stand. In het voorjaar van 1944 bereikte het zogenoemde 'Souverein Noodbesluit' van die commissie Londen.
Dit 'Noodbesluit' ordende de talrijke bezettingsmaatregelen in bezet gebied en regelde welke van deze direct bij de bevrijding ongeldig zouden zijn en welke tijdelijk of definitief zouden zijn te handhaven, één en ander op lijsten gesystematiseerd. Daarnaast bevatte dit stuk politieke beschouwingen.
De Nederlandse Regering was bij de

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Foto uit 1939 van de vierde klas H.B.S.- Henegouwerplein. Tweede van links (opzij buigend) Sam Esmeijer.

voorbereiding van het herstel van het Koninkrijk reeds in Londen bezig met toekomstige besluitvorming. De komst van het 'Souverein Noodbesluit' maakte veel indruk in Londen.
Vanaf 3 november 1944 was Sam gedwongen tot een korte rustperiode, doordat bij schietoefeningen één van zijn knieën gewond geraakt was. In die enkele weken rust ontwierp hij een wettelijke regeling voor een politiële veiligheidsdienst, als afdeling van de Rijksrecherchecentrale.
De term 'veiligheid' was vóór 1940 meermalen een aanduiding voor de politiezorg zèlf, die immers diende voor de handhaving van de openbare orde en rust en voor de veiligheid van de burger. Sam beoogde een meer specifieke taak en wel een tweeledige: centrale regeling van de opsporing, aanhouding en voorgeleiding van oorlogsmisdadigers, alsmede een optreden tegen binnenlandse vijanden, om misdrijven tegen de veiligheid van de staat te voorkomen.
Uit een begeleidende brief bij dit wetsontwerp (gedateerd 22 november 1944) blijkt, dat hij verwachtte dat een toekomstige Regering in een bevrijd Nederland — geleerd door vroegere ervaringen — het belang van de vervulling van dergelijke taken zou verstaan.
In deze brief houdt hij zich aanbevolen voor aan- of opmerkingen en vraagt hij het oordeel van 'lezers' over het wetsontwerp. Tot kritische reaktie heeft zijn inspanning niet geleid: in bezettingstijd kon dat begrijpelijkerwijs niet. Bovendien sneuvelde Sam een week later.
Na de bevrijding werd het Departement van Justitie van dit werkstuk op de hoogte gesteld, maar daar volstond men met de mededeling, dat men met belangstelling van de inhoud kennis had genomen.

Sams wetsontwerp

Het Wetsontwerp bestaat uit tien hoofdstukken (wetstechnisch 'titels' genoemd) en 66 artikelen. De artikelen 61 en 62 vullen de begrippen 'oorlogsmisdadigers' en 'binnenlandse vijanden' nader in. Het zijn uiteraard de moeilijkste artikelen: het duiden van dergelijke begrippen is immers tijdgebonden en deels beïnvloed door ontwikkelingen in internationaal kader, door de overeenkomst van Londen (8 augustus 1944).
Ontwikkelingen die zich destijds afspeelden buiten de horizon van het actieve verzet. Neurenbergse processen en andere initiatieven hebben later daaraan nadere vorm gegeven. De aanpak van het wetsontwerp doet denken aan organieke elementen uit regelingen voor politie en voor marechaussee uit de tijd vóór 1940.
Een kritische analyse van de organieke opzet van Sams wetsontwerp en een vergelijking met die van het na-oorlogse Bureau Nationale Veiligheid uit 1945/ 1946, zou recht doen aan zijn denkwerk en aan zijn verzoek om 'aan- of opmerkingen'.
In de eerdergenoemde begeleidende brief van 22 november 1944, treft in de overigens strakke opzet een emotionele ondertoon in de zinsnede over opsporing, aanhouding en voorgeleiding van oorlogsmisdadigers:
. . . ,,misdadigers, die mede oorzaak zijn geweest van het namelooze leed wat ons volk is overkomen, in het bijzonder denk ik hierbij aan vele van mijn medestrijders, die tengevolge van verraad, provocatie e.d. gesneuveld zijn.'' ■

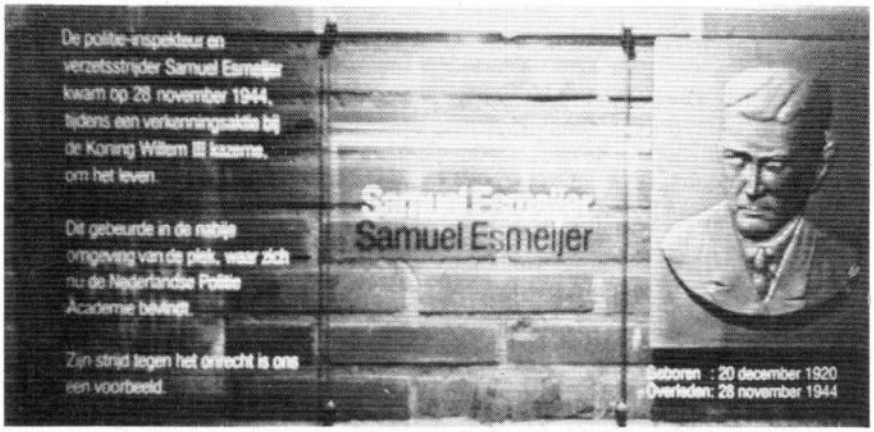

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Collega's!

Door: Cees van Dijk

Een collega is een ambtgenoot. Iemand dus die hetzelfde werk doet. Eigenlijk kunnen we het ons als eenvoudige politiemensen niet veroorloven om ambtgenoten te hebben. Ook onze chefs niet. Ambtgenoot zijn is voorbehouden aan ministers of heel hoge ambtenaren. Wij doen gewoon ons werk en ofschoon we ook ambtenaar zijn, schrijven we geen brieven naar onze collegae. Hoewel politiemensen toch het één en ander van recht en wet afweten, zijn het geen confraters. Die titel is eigendom van juristen en hoogleraren. De confrère van een advocaat kan voor politiemensen erg lastig zijn. Zeker als tijdens de rechtzaak blijkt, dat het proces-verbaal toch niet zo stevig in elkaar zit. Nee, wij gewone dienders blijven collega's.

MARTELINGEN DOOR TURKSE COLLEGA'S.

Uit Korpsnieuws nr. 7-1989.

Alhoewel. Ik heb altijd een strak onderscheid gemaakt tussen mensen die, net als ik, ook bij de politie werken en collega's. Aan de laatsten stel ik toch wat meer eisen. Een collega is meer — sorry, dames — een wapenbroeder of een spitsbroeder.

Het zal duidelijk zijn: met een echte collega kun je vele kanten op. Toch kan het te gek worden. Verbazing, spoedig gevolgd door verontwaardiging, bruist in mij op, als ik lees dat ik collega's heb die martelen. Ik kan mijn ogen en de tekst niet geloven, maar het staat er echt: 'Martelingen door Turkse collega's'. Turkse politiemensen mishandelen gevangenen die in eenzaamheid zijn opgesloten.

Voor mij bestaat er geen enkele onduidelijkheid. Politiemensen die zoiets doen, zijn geen collega's. Wat zijn het dan wel? Volgelingen van een verderfelijk systeem? Meelopers die uit angst voor ontslag blindelings bevelen opvolgen? In Nederland vindt dit soort slaafse navolgers van door hun superieuren gegeven bevelen zeker geen medestanders. Nee, het zijn handlangers van een regering die op 25 april 1988 de Europese Conventie ter Voorkoming van Marteling ondertekende en vorig jaar een handtekening zette onder de Conventie van de Verenigde Naties tegen Marteling.

Beste redacteuren van KORPSNIEUWS, ik ken geen collega's in Turkije die gevangenen martelen. Er zijn helaas politiemensen die dat doen. En wat daarmee moet gebeuren . . . enfin, de Bosporus en de Zwarte Zee bieden voldoende ruimte. De folteringen worden niet verricht door mijn Turkse collega's, maar door lieden die in dat land helaas ook bij de politie werken. Laat dat duidelijk zijn!

CHINESE POLITIEFUNCTIONARISSEN MISHANDELEN STUDENTEN.

Uit Korpsnieuws nr. 8-1989.

● *Het **is** duidelijk, ook bij de redactie van 'Korpsnieuws', zoals wel blijkt uit de kop boven het volgende Amnesty-bericht over China. Het betrof een fout van een haastige koppenmaker, want in de tekst werd nergens van 'collega's' gesproken.*

(Red. RPm)

■

Politie Vademecum 1990

Het Politie Vademecum bevat o.a.:

- **een ruim opgezet kalendarium: voor elke week twee pagina's**
- **voor elke dag afzonderlijk een handige tijdbalk om uw geplande en uitgevoerde dienst te noteren**
- **alle voor de politiefunctionaris belangrijke wetten**
- **een schema bevoegdheden (hulp)officieren van justitie en overige opsporingsambtenaren**
- **een overzicht van belangrijke telefoonnummers**
- **een bespreking van de nieuwe wet 'Wapens en Munitie'**
- **een handige adressenlijst van de Bijzondere Opsporingsdiensten**

Compleet, praktisch en handzaam

ZAKFORMAAT

Uitgeverij J.B. van den Brink & Co

Postbus 14
7240 BA Lochem
Tel. 05730-53651

Intekenprijs f 14,50 tot 15 december 1989.
Ook te koop via de boekhandel.

Bel nu voor een abonnement

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Met bijdragen van: Herman Damveld, Piet Gorissen, Jan Harmsen, Anita Hazenberg, Veilig Verkeer Nederland, Piet van der Vlies, Johan de Vries, Willem de Wit en Sjef van Woensel.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Belangstelling voor sponsoring RP-ruiterij:

Kwaad geld naar goed geld

BILTHOVEN. — ,,Er zijn mensen die zich zorgen maken of het ere-escorte van de beredenen van de rijkspolitie wel zal blijven. Die mensen hoeven niet ongerust te zijn. We kunnen de Gouden Koets ook te paard in blouson begeleiden. Liever doen we dat in een ceremonieel tenue'', zegt majoor Piet Wiersinga, belast met het toezicht op de levende have van de rijkspolitie. ,,Een galapak wordt zomaar een paar maten kleiner als je in de stromende regen moet optreden. En dan? Aankleding van het ere-escorte wordt geen hoge (geen directe politietaak) prioriteit toegekend. Maar ze kost wel veel geld.''

De beredenen hebben ongeveer een ton per jaar nodig om man (m/v) en paard er op Prinsjesdag en andere traditionele evenementen gesoigneerd bij te laten lopen. Dat geld ontbreekt. Daarom is er een *Stichting Vrienden van het Ere-escorte van het korps Rijkspolitie* in het leven geroepen.

Voorzitter is de vroegere KLM-topman Serge Orlandini. De stichting zal bij het bedrijfsleven aankloppen met de vraag te investeren in de ruiterij van de rijkspolitie.

Wiersinga: ,,Er is belangstelling. Er zijn al enkele tonnen toegezegd. *Negatieve winst* levert de bedrijven immers geld op. Anders moeten ze over het bedrag dat ze bijvoorbeeld in onze ere-escorte steken toch maar belasting betalen. Nu krijgen ze geld terug.''

Wat worden er aan wederdiensten van de kant van de rijkspolitie verwacht?

Wiersinga: ,,Er worden geen wederdiensten geleverd. Het bedrijfsleven mag ons helpen. We gaan niet met reclame lopen en we komen niet voordraven als een bedrijf iets heeft te vieren.''

Mogelijk dat ook de rijkspolitiekapel van het aanbod van bedrijven zal profiteren.

Wiersinga: ,,Het orkest fungeert als visitekaartje. Het houdt de traditie van de rijkspolitie van ons korps hoog en vormt vaak het decorum bij evenementen. Het werk van onze muzikanten wordt niet als een directe politiedienst beoordeeld. Maar als er geld is, waarom zou de muziek niet mee profiteren?'' (AH)

Beredenen dringen bij een oefenrit voor Prinsjesdag voor de poort naar het Binnenhof. 'Je kunt de Gouden Koets ook door politiemensen in blouson laten begeleiden'.
(Foto: Jos van Leeuwen)

Het vuur uit de sloffen

DEN HAAG. — op 14 september heeft de Landelijke Organisatie van de reserve-Rijkspolitie (LOR) de leden van de nieuwe Tweede Kamer geluk gewenst met hun verkiezing tot volksvertegenwoordiger. De LOR bood hen bij die gelegenheid een pantoffel en een aansteker aan. ,,Om daarmee symbolisch tot uitdrukking te brengen dat al die mannen en vrouwen in hun functie als reservist graag bereid zijn (. . .) het vuur voor de gemeenschap uit de sloffen te lopen. De organisatie van politie-reservisten hoopt, dat u met de aangereikte slof en vuurbron hetzelfde voor ons zou willen doen.''

De LOR hoopt dat de Tweede Kamer binnen afzienbare tijd een eind zal maken een de jarenlange onzekerheid waarin haar leden verkeren. ,,Er moet zo snel mogelijk uitvoering worden gegeven aan de omvorming van de reservepolitie tot het instituut Vrijwillige Politie.'' De organisatie wees de Kamerleden erop dat regering en volksvertegenwoordiging al in 1988 besloten had dat vrijwillige politie — beter uitgerust en meer ingezet — per 1 januari 1991 een feit moet zijn. (PvdV)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Burgemeester van Schijndel:

'Beter samengaan dan samenwerken'

DEN BOSCH. — ,,In de huidige situatie spreekt men steeds nadrukkelijker over samenwerking. Dat roept de vraag op of men bij een nauwe samenwerking niet beter zou kunnen streven naar samengaan in één politiekorps. Dan pas is de optimale samenwerking te bereiken.''
Een opmerkelijke, pijnlijke vingerwijzing aan het adres van de politie, uitgesproken door de burgemeester van Schijndel, G.M. Scholten, bij de uitreiking van de RP-Award op 13 september in Heeswijk.

Opheffen GP en RP

Scholten pleitte voor opheffing van rijks- en gemeentepolitie en voor de vorming van een nationale politie. Hij stelde voor mensen bij elkaar te zoeken die voldoende inzicht hebben in politiëel-organisatorische en bestuurlijke terreinen, maar die daar zelf niet bij betrokken zijn. Zij zouden een blauwdruk moeten maken van een totale nieuwe nationale politie-organisatie.
De burgemeester zei op het idee te zijn gekomen nadat over de bestuurlijke reorganisatie van Nederland 'een bibliotheek is volgeschreven en enige audiotheken zijn volgepraat'.
Scholten: ,,Het resultaat is niet evenredig groot gebleken aan alle tijd, moeite, energie en geld die eraan besteed zijn. Een van de redenen daarvoor is misschien wel het directe belang dat de deskundigen erbij hadden. Vaak blijken wij mensen de beste advocaten van onszelf te zijn.''
Hij noemde 'het beschermen en instandhouden van dierbare eigen huisjes' een slecht uitgangspunt bij een reorganisatie.

Nationale politie

Scholten vindt dat de politie onder het ministerie van Justitie thuishoort.
,,Uit alles wat ik heb gezegd zou u kunnen concluderen dat ik niet gelukkig ben met de samenwerking met de rijkspolitie. Het tegendeel is het geval. Ik heb als burgemeester al drieëntwintig jaar zeer goede ervaringen op dat punt. Toch pleit ik voor één nationale politie, decentraal georganiseerd en regionaal ondersteund. Eén organisatie is efficiënter omdat men met één centrale overheid kan werken. En flexibeler omdat meer en betere specialisten in meer gemeenten kunnen worden ingezet.
Dat geldt ook voor gespecialiseerde apparatuur. In zo'n organisatie moet de burgemeester nauwer worden betrokken bij het beheer'', aldus de Schijndelse eerste burger.

(JH)

Alcohol-campagne

APELDOORN. — De *discobus* en de *belofte-actie* zijn twee elementen van Veilig Verkeer Nederland (VVN) in de campagne tegen alcohol in het verkeer die op 1 december a.s. begint.
De ervaringen met eerder discovervoer in Friesland en Twenthe zijn verwerkt in een handleiding voor het rendabel opzetten van zo'n project. Het is het resultaat van de samenwerking van VVN, Horeca Nederland, de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA), de Koninklijke Nederlandse Vervoers- en Transportorganisatie (KNVTO) en het ministerie van Verkeer en Waterstaat.
De belofte-actie bouwt verder op de 0-promille-actie in Overijssel waarbij mensen — liefst als er iemand van de krant bij is — elkaar plechtig beloven bijvoorbeeld een jaar lang niet te drinken alvorens te gaan autorijden.
Er rijden minder jongeren onder invloed. Alle campagnes en goede bedoelingen ten spijt is dit niet het geval na horecabezoek in het weekeinde.
Onder de fietsers is zelfs een stijging merkbaar. In één van de drie nieuwe tv-spots wordt aan deze groep aandacht besteed.

(VVN)

Politie mag niet te snel handboeien gebruiken

DEN HAAG. — Het is onjuist dat de politie in de praktijk bijna altijd een verdachte handboeien omlegt als die persoon moet worden vervoerd in een politie-auto. Het omleggen van handboeien is een inbreuk op de in de Grondwet gewaarborgde onaantastbaarheid van het lichaam en daar moeten goede redenen voor zijn. Een nieuw artikel in de Politiewet waarin staat dat bij een aanhouding alleen bij een onmiddellijk dreigend gevaar een veiligheidsfouillering mag worden uitgevoerd, mag geen reden zijn daarom maar vaker handboeien om te leggen om op die manier de veiligheidsrisico's te beperken.
Dit zegt de Nationale ombudsman, mr. drs. M. Oosting, die het niet eens is met de minister van Justitie die tijdens een onderzoek pleitte voor een redelijke uitleg van de norm dat politiemensen alleen handboeien mogen omleggen als een risico voor de veiligheid duidelijk aanwezig is.
Een man uit Hoorn klaagde bij de Nationale ombudsman dat de rijkspolitie in West-Koggenland hem handboeien had omgelegd toen hij in november 1988 werd vervoerd naar het politiebureau. De man kreeg een bekeuring omdat zijn auto niet APK gekeurd was. Nadat hij bleef weigeren zijn naam te noemen werd hij aangehouden en naar het bureau gebracht. Tijdens het onderzoek naar de klacht schreef de minister van Justitie dat de rijkspolitie in het district Alkmaar tijdens de trainingen in het kader van 'vuurwapen, arrestatie- en benaderingstechnieken' adviseert en leert aangehoudenen geboeid te vervoeren. In de praktijk gebeurt dit dan ook bijna altijd, met het oog op de veiligheid van de verdachte en van de overige inzittenden van de politiewagen.
In eerdere rapporten heeft de Nationale ombudsman als norm gesteld dat voor het omleggen van handboeien op grond van veiligheidsoverwegingen, moet zijn gebleken van naar redelijk inzicht aanwezige veiligheidsrisico's voor de betrokkene, de ambtenaren of het transportmiddel. Dat risico kan bijvoorbeeld blijken uit het gedrag van de verdachte die moet worden vervoerd, mogelijke eerdere ervaringen van de politie met die persoon, dan wel het feit waarvan hij wordt verdacht. De minister van Justitie wees er op dat de aanwezigheid van veiligheidsrisico's lang niet altijd blijkt onmiddellijk bij de aanhouding. Bijvoorbeeld als de verdachte nog niet bekend is bij de politie of gegevens niet kunnen worden geraadpleegd omdat de verdachte weigert zijn naam te noemen. Ook is niet-agressief gedrag bij aanhouding, of het feit waarvoor de verdachte is aangehouden niet altijd een garantie dat er geen veiligheidsrisico is dat de verdachte zich tijdens het vervoer niet verzet. Volgens de minister bestaat het risico ook omdat een veiligheidsfouillering bij aanhouding alleen onder strikte voorwaar-

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

den — bij een onmiddellijk dreigend gevaar — mag worden toegepast, zoals staat in artikel 33a van de herziene Politiewet.
Volgens de minister mag voor een agent in de 'hitte' van de aanhouding, terwijl zeer snel moet worden beslist, het beginsel 'safety first' gelden.
Volgens de Nationale ombudsman is het boeien van een persoon het toepassen van een dwangmiddel waardoor inbreuk wordt gemaakt op het recht van de onaantastbaarheid van het lichaam (artikel 11 Grondwet). Tot het toepassen van een dwangmiddel mogen overheidsfunctionarissen alleen overgaan als gebleken feiten en omstandigheden dat rechtvaardigen. Het enkele feit dat de al langer bestaande norm dat een veiligheidsfouillering alleen onder strikte voorwaarden mag worden toegepast nu in de Politiewet is opgenomen, betekent niet dat er nu een verhoogd veiligheidsrisico is ontstaan, zoals de minister suggereert. De opvatting van de bewindsman dat het nieuwe artikel in de Politiewet zou moeten leiden tot het vaker omleggen van handboeien opdat de veiligheidsrisico's worden beperkt, wordt door de Nationale ombudsman niet gedeeld. De vraag of het boeien gerechtvaardigd is kan slechts per geval worden beantwoord.
Als de regeling van de veiligheidsfouillering zou moeten leiden tot een versoepeling van de criteria voor het omleggen van handboeien, dan had het in de rede gelegen dat tegelijkertijd te regelen, ook gezien het ingrijpende karakter van dat dwangmiddel, schrijft de Nationale ombudsman in het rapport.
In het geval van de man uit Hoorn is volgens de Nationale ombudsman niet gebleken dat die zich zodanig gedroeg, of dat sprake was van andere feiten of omstandigheden dat een veiligheidsrisico moest worden gevreesd. Op grond van het enkele feit dat de verdachte man weigerde zijn naam te noemen, kon evenmin een veiligheidsrisico worden aangenomen. Het boeien van de man om veiligheidsredenen was daarom onjuist.

(SvW)

Kolonel Spierenburg nam afscheid

SOESTDIJK. — Op 11 september j.l. heeft kolonel E. Spierenburg, tot dan hoofd van de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis, officieel afscheid genomen in verband met zijn functioneel leeftijdsontslag. Onder de belangstellenden in de tot feestzaal omgebouwde manege van Paleis Soestdijk bevonden zich de Prinsessen Juliana, Margriet en Christina, Prins Bernhard en de heren Van Vollenhoven en Guillermo. Namens Koningin Beatrix sprak de Grootmeester, mr. F. Kist, enige woorden. De dank van het Koninklijk Huis aan het adres van kolonel Spierenburg werd onderstreept met het verlenen van het Erekruis in de Huisorde van Oranje. De onderscheiding wordt verleend aan personen die zich voor het Koninklijk Huis verdienstelijk hebben gemaakt. (WdW)

Politie-vrouwen-netwerk

UTRECHT. — De Stichting Landelijk Steunpunt Politie-Vrouwennetwerk is verhuisd. Ze is ondergebracht bij het bureau Personeelsvoorziening van de rijkspolitie. Het bezoekadres is: Fentener van Vlissingenkade 1, 3521 AA Utrecht. Het steunpunt is rechtstreeks te bereiken onder tel.nr. 030-960265. (AHAZ)

E. Spierenburg (r.) in gesprek met RP-kolonel b.d. A.C. Vogel. (Foto: Dick Hazeleger)

TPW voor de regio

ALKMAAR. — Twee technische controleurs van de verkeersgroep Alkmaar, Arie Vermeulen en Teunis Groen, hebben de tekening gemaakt voor het interieur van de nieuwe technische patrouillewagen (TPW) voor de politieregio Noord-Holland-Noord. Het voertuig is op 29 september j.l. officieel overgedragen aan de heer D. Brussee van de gemeentepolitie Hoorn, voorzitter van de Beleidsadviesgroep Verkeer van de regio. Het is in gebruik bij de verkeersgroep van de rijkspolitie ten behoeve van de gemeentepolitiekorpsen van Alkmaar, Den Helder, Heerhugowaard, Hoorn en het district Alkmaar van de rijkspolitie. Het is voorzien van het logo van de politieregio. De auto is door de voorzitter van de regio, commandant van het RP-district Alkmaar, geleased.
In de regio Alkmaar wordt momenteel onderzocht in hoeverre dure technische hulpmiddelen beter gemeenschappelijk kunnen worden aangeschaft. Men acht het denkbaar dat men meer waar voor hetzelfde geld kan kopen. Hoofdinspecteur Brussee vond de aanschaf van de TPW een voorbeeld van besparingen die bereikt kunnen worden. ,,Ik hoop dat het eerste schaap over de dam is.'' (AH)

Nieuwe TPW met de eerste bemanning. Hans 't Hoen (l.) en Arie Vermeulen. (Foto: Verk. groep Alkmaar)

Congressen

● Op 23 januari 1990 zal op de politie-opleidingsschool 'De Cloese' in Lochem een studiedag worden gehouden over het thema *M/V Samenwerking*. De dag wordt georganiseerd door het Provinciaal Politie-Vrouwennetwerk Gelderland en is bestemd voor alle mannen en vrouwen die in de executieve dienst werken, het middenkader, de parkeerpolitie, de personeelsfunctionaris, directie en docenten van politie-opleidingsinstituten en hun studenten die hun stage hebben afgesloten in Gelderland.
Inlichtingen: Stichting Landelijk Steunpunt Politie-Vrouwennetwerk, postbus 2365, 3500 GJ Utrecht, tel. 030-960265.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

MuseumStukken

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348, Apeldoorn

Geopend op werkdagen van 12.30 tot 14.00 uur of na afspraak tel. 055-330903 (tst. 112).

Ene Prins van de Rijksveldwacht

Jan Steven Schaars Prins (1817-1893) was een Rijksveldwachter van het eerste uur. Hij moest echter nog tot 1858 (Oprichting der Rijksveldwacht) wachten totdat hij, 41 jaar oud, aan een politiecarrière kon beginnen. Vandaar dat hij in zijn dertiende levensjaar maar begon aan een militaire loopbaan. Jan werd vrijwillig dragonder. Na zes jaar werd dat omgezet in een dienstplicht-verbintenis en in 1841 vond hij het welletjes.
Hij bleef wel in de ambtelijke wereld als controleur op het slachtvee; opziener der jacht en als laatste weger, meter en teller van goederen waar men belasting over moest betalen.

In 1858 wordt hij als Rijksveldwachter aangesteld in Varsseveld. Zijn eerste en laatste verplaatsing brengt hem al in dat zelfde jaar naar zijn geboorteplaats Aalten. Hij deed het goed, werd gewaardeerd en maakte korte metten met lastige, al dan niet, aangeschoten klanten.

Op 12 April 1875 is Schaars Prins aan de kuier in Aalten. Hij verwacht kennelijk geen problemen want hij is slechts bewapend met een stevige stok. Uit een door hem geschreven rapport blijkt namelijk niet dat hij nog wat zwaarder geschut bij zich droeg. We laten hem zelf aan het woord.

,,Op heden 12den April 1875 heb ik ondergetekende Jan Steven Schaars Prins, Brigadier-titulair der Rijksveldwacht te Aalten mij des namiddags omstreeks half zes uren in surveillance bevindende in de buurschap Dale der Gemeente Aalten, op den weg lopende van Aalten naar Zelhem in de nabijheid van de bouwplaats Eppink aangetroffen twee onbekende nog al deftig gekleedde personen liggende achter de struiken. Mij tot hen begevende en hen aansprekende bemerkte ik dat zij van Pruissen afkomstig waren. Hun nader ondervragende met welk doel zij zich daar bevonden en naar hunne namen onderzoek doende, zeide de één genaamd te zijn Johan Schreuder, Machinist en de andere Carel Smits, Slotenmaker, dat zij te Anholt in Pruissen woonachtig waren en naar Arnhem zich begaven om te werken. Daar zij van geene papieren voorzien waren kreeg ik argwaan en daar ook hunne houding mij zeer verdacht voorkwam zo gelastte ik hen met mij mee naar Aalten te gaan. Schreuder gaf daarop te kennen dat hij dit niet wilde, hun daarop gebiedende om vooruit te gaan voldeden zij hieraan, doch na slechts eenige passen te hebben gegaan ging Schreuder op de vlugt. Ik greep toen den ander (Smits) om hem vast te houden en werden wij alzoo handgemeen doch behield ik de overhand door hem op de grond te drukken, de andere zulks ziende kwam terug om zijne makker te ontzetten. Schreuder nam mijnen stok die op de grond lag in zijne handen en gaf hij daarmede mij drie slagen op het achterhoofd. Smit riep nog tegen hem: 'Slaat den kerel doot'. Toen hij mij de vierde slag wilde geven sprong ik op om hem in handen te krijgen en kwam die slag toen op mijnen linkerduim teregt."

Schaars Prins gaat nog geruime tijd door met zijn verhaal. In het kort komt het erop neer dat hij hulp kreeg van drie omwonenden. Na opbrenging naar Aalten en enig onderzoek bleek dat hij twee gevaarlijke Duitse criminelen te pakken had.

Jan Steven Schaars Prins.

(Foto: 'Collectie museum Frerikshuus te Aalten'.

De dikke bulten op zijn hoofd en de zere duim kregen een vorstelijke nazorg. De Duitse Keizer schonk hem de medaille van verdienste van het Pruissische Rijk en een eresabel. En dit overkwam hem op wat we nu de VUT-leeftijd noemen.

Meer weten we niet van hem. Op 31 december 1885 gaat hij eervol met pensioen. Zijn opvolger en zoon Johan Hendrik neemt het politieroer over op 28 december 1885. Hij blijft niet lang in Aalten. Al in 1988 begint hij aan een standplaats-zwerftocht (10). In 1921 is het zijn beurt om met pensioen te gaan.
In 1909 is er wat commotie. Een mededeling op zijn kleine kaart vermeldt dat hem aangezegd is dat ontslag dreigt als hij niet van de fles afblijft. Een maand later de correctie dat gebleken is dat hij zich niet aan misbruik/gebruik van sterke drank heeft schuldig gemaakt. In 1912 krijgt hij dan ook de zilveren dienstmedaille.

Het is nog niet afgelopen met de betrokkenheid van de familie Schaars Prins en de Rijksveldwacht. Een kleinzoon en naamgenoot van de oude S.P. begint in 1919 in Oostzaan als eenvoudig rijksveldwachter. Maar het heilige vuur is klaarblijkelijk niet meer wat het geweest is. Binnen een jaar verdwijnt hij uit de kaartenbak met een onbekende, in ieder geval niet politiële, bestemming.

Go.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Korps-Sportdag 1989:

Ploeg Den Bosch won kwart-triathlon

ARNHEM. — De Amsterdamse RP'er S. Krans heeft op 28 september j.l. bij de Korps-Sportdag van de rijkspolitie de kwart-triathlon bij de heren gewonnen. Hij evenaarde op het sportcentrum Papendal bij Oosterbeek zijn richttijd van 2.10.00 uur over de 1000 meter zwemmen, 45 kilometer fietsen en 10 kilometer lopen met bijna viereneenhalve minuut. Op de twee volgende finaleplaatsen eindigden G. Cornelissen en P. van Linder uit het district Den Bosch.
Van de drie deelnemende dames eindigde de Zeeuwse I.Ch.M. Heeren op de eerste plaats. Het ploegenklassement (gebaseerd op de vier beste plaatsen per district) werd op het onderdeel triathlon aan het eind van de dag aangevoerd door het team van Den Bosch, gevolgd door dat van Breda en Amsterdam.

Dit jaar hadden 640 korpsleden zich voor het sportevenement opgegeven. Wegens de verminderde belangstelling voor het onderdeel athletiek koos de organisatie voor tennis. Voorts stonden naast de triathlon schieten, volleyballen en kleinveldvoetbal op het programma.

Uitslagen:

Volleybal (dames): 1. Alkmaar, 8 punten; 2. Den Haag, 5 punten; 3. Groningen, 4 punten.

Volleybal (heren): 1. Overijssel, 4 punten; 2. Limburg, 4 punten; 3. Breda, 2 punten.

Tennissen (dames): 1. W. Asbreuk; 2. de Boer; 3. Voets.

Tennissen (heren): 1. Titiheru; 2. Groen; 3. Kroneman.

Voetballen: 1. Utrecht, 8 punten; 2. Apeldoorn, 6 punten; 3. Breda, 3 punten.

Schieten: 1. Alkmaar (pistool: 511 punten, karabijn: 522 punten, politieparcours: 927 punten); 2. Den Daag (4764 496 en 958 punten); 3. Limburg (464, 502 en 933 punten).

De sportiviteitsbeker ging naar het team van de Rijkspolitie te Water. (AH)

Hangar voor Dienst Luchtvaart

SCHIPHOL. — Op 29 september j.l. heeft de Dienst Luchtvaart van de rijkspolitie de beschikking gekregen over een nieuwe hangar waarin de vliegdienst, de dienst vliegtuigonderhoud en de dienst materieel en gebouwen van het RP-onderdeel onderdak hebben gevonden. De officiële ingebruikstelling geschiedde door mr. J.H. Grosheide, directeur-generaal van politie en vreemdelingenzaken bij het ministerie van Justitie.

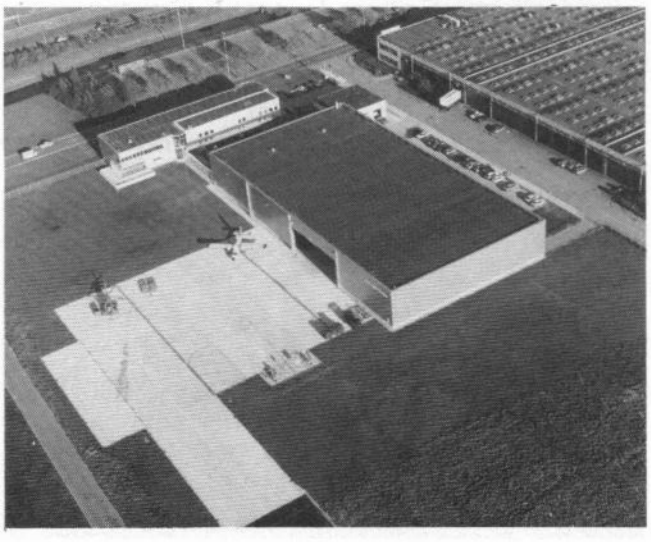

Het gebouw heeft de naam E.E. Gerritsen, voormalige commandant van de Dienst Luchtvaart, gekregen. Het bevat een werkplaats en kantoorruimtes. De hangar — het pand staat op de duurste grond van Nederland — heeft *f* 11,5 miljoen gekost aan bouw en inrichting. (H.D.)

Leidsels.
(Foto: Techn. Rech. distr. Drenthe)

Kolonel Haisma op de bok

ZWOLLE. — Op 21 september j.l. heeft plaatsvervangend Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie, kolonel J.E. de Wijs, in het provinciehuis te Zwolle officieel zijn commando over het RP-district Overijssel overgedragen aan kolonel J.H. Haisma. De Wijs deed dat door het overhandigen van de leidsels om het gerij van Haisma — het district — te kunnen (bij)sturen.
De heer Haisma (43) studeerde in 1968 af op de Nederlandse Politie Academie. Hij werkte sindsdien bij verschillende districten van de rijkspolitie in het zuiden van het land en op de toenmalige opleidingsschool van de RP in het Limburgse Horn. De nieuwe DC is getrouwd. Hij heeft twee dochters. (AH)

Nieuwe officieren.
(Foto: Marc Rutgers/ Verk. School)

Tien officieren beëdigd

APELDOORN. — ,,Een leidinggevende positie vloeit niet vanzelfsprekend voort uit rang of functie. Die blijkt uit de wijze van vorm en inhoud die iemand die met leiding is belast aan de diverse activiteiten geeft.'' Aldus kapitein T. Scholtes, een van de tien nieuwe RP-officieren die op 22 september j.l. op 'De Weijert' in Apeldoorn werden beëdigd. Onder de tien bevonden zich zgn. doorstromers, extraneï (afkomstig van GP en RP) en voormalige NPA-studenten. Het zijn majoor C.J. van Lenteren (distr. Overijssel), de kapiteins J.T.J.M. Scholtes (distr. Den Bosch), D. van Beelen (RPtW), K. van der Woude (distr. Limburg), G.P.M. Kerstens (distr. Breda), L.H.J. Blank (RPtW) en de luitenants J. Stephan (distr. Amsterdam), C.W. van Ballegooijen (distr. Nijmegen), P.J.G. Velings (distr. Breda) en J.N.M. Groot (distr. Alkmaar).

(AH)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Kort&Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• De 8 politiekorpsen van midden- en west-Brabant heeft een **pool van 21 rechercheurs** geformeerd om ernstige criminaliteit van een regionaal karakter tegen te gaan. (De Stem)

• De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf hebben de aanzet gegeven tot de vorming van het **Politieschap oostelijk Zuid-Limburg** met 470 m/v. Daarmee hopen de gemeenten in te spelen op de trend naar een intensievere samenwerking die op den duur kan leiden tot de vorming van een regionaal korps. (Binnenl. Bestuur)

• Rond het jaar 2000 kan er begonnen worden met **regionale politie in noordoost-Brabant**, meent de Bossche districtscommandant van de rijkspolitie E.T. van Hoorn. Er zou in een nationaal kader een kleine eenheid voor specifieke zaken in het leven kunnen worden geroepen. De burgemeesters, het openbaar ministerie en de politiechefs uit de regio zijn het aardig eens over de wijze waarop de samenwerking gestalte kan krijgen. (Brab. Nieuwsblad)

• **Mr. G.N.M. Blonk** (37) is geïnstalleerd als **directeur van de rechercheschool.** Hij volgt de heer J. Wilzing op die directeur van de CRI is geworden. (Persbericht BiZa)

• In 1982 was de gemiddelde **strafduur** 3,2 maanden. In 1988 was dat 5,6 maanden (+ 75%). Het totale aantal opgelegde straffen liep in zeven jaren terug van 17062 naar 16426. Dat komt door de vermindering van onvoorwaardelijke veroordelingen voor lichte verkeersmisdrijven van 5240 naar 2188. (Vkr)

• Op het departement van justitie is men afgestapt van het voornemen alle verzorgende functies bij de rijkspolitie te **privatiseren.** Nu vindt men dat pas tot privatisering moet worden overgegaan als er een voordeel op financieel terrein of op het terrein van de bedrijfsvoering kan worden behaald. (Overleg AI-ADC)

• De landelijke Recherchedienst Betalingsverkeer, het politiedeel van de huidige **Postale Recherche**, wordt voorlopig ondergebracht bij het district Amsterdam van de rijkspolitie. (Overleg AI-ADC)

• In 1988 traden 5.043 **vrouwen in dienst bij de overheid.** Daardoor is het percentage vrouwelijke ambtenaren gestegen tot 24,6%: 41.069 vrouwen op 166.836 mannen. Bij de rijkspolitie werken thans 692 vrouwen in de executieve rangen, op een sterkte van 10.820. Dat komt neer op 6,4%. (Persbericht BiZa)

• Politiefunctionarissen uit negen lidstaten van de Europese Gemeenschap hebben zich op een congres in Apeldoorn en Warnsveld uitgesproken voor de oprichting van een **Europees politie-instituut.** Het zou moeten zorgen voor uitwisseling van informatie over management, opleiding en vorming van politie-officieren. Het instituut zou tevens moeten dienen als informatie- en documentatiecentrum. (Nwe. Apeld. Crt.)

• De Renkumse politie heeft **Harley Davidsons** aangeschaft voor patrouilledienst op de motorfiets. (Nwe. Apeld. Crt.)

• De jeugd van vandaag is vroeg oud. Een ruime meerderheid van jongeren tussen 13 en 19 jaar vindt dat in ons land te **lichte straffen** worden uitgedeeld. 36% van hen vindt dat Nederland zich niet soepeler mag opstellen bij toelating van vluchtelingen. Bijna de helft pleit voor invoering van de doodstraf. Crimineel gedrag komt het meest voor bij jongeren. (Vrij Spraak)

Een gewaarschuwd mens . . .

Preventie. Links wethouder D.A. de Waard van Schagen. Rechts Hans Westrik.
(Foto: John Oud, Winkel)

ALKMAAR. — ,,Het komt bij alcoholcontroles voor, dat iemand er tussenuit knijpt. Dan is het zaak er snel achteraan tê gaan. Je moet je dan niet hoeven te bekommeren om de *plumobiels* (driepoot met opdruk 'alcoholcontrole', red.) die je hebt uitgezet.''
Hans Westrik van de groep Schagen heeft — om automobilisten en motorrijders te attenderen op alcoholcontroles — reflecterende, magnetische strips ontworpen die gemakkelijk op de achterkant van politieauto's aangebracht kunnen worden.
Westrik: ,,Die plakstrips zijn ook bij de surveillances heel goed te gebruiken. Door het meevoeren van de tekst wordt de weggebruiker er bij voorduring op gewezen dat de politie controleert.''
Voor het gebied van de RP-groepen Schagen, Anna Paulowna en Wieringermeer zijn acht sets met de opdruk 'alcoholcontrole' aangeschaft. De kosten (*f* 75,— per set) zijn in het kader van de actie 'min 25%' verkeersslachtoffers, betaald door de gemeenten in de kop van Noord-Holland. (JdV)

Videoband over stelen, jatten, pikken, gappen

DEN HAAG. — ,,We mogen de criminaliteitsbestrijding niet laten afstuiten op gebrek aan financiële middelen. Voor criminaliteitspreventie is in de komende periode geld onontbeerlijk.'' Woorden van mr. J.H. Grosheide, directeur-generaal van politie, vreemdelingenzaken en criminaliteitspreventie van het ministerie van Justitie, uitgesproken op 22 september j.l. in Sassenheim bij de uitreiking van het eerste lespakket 'Wij pikken het niet'.
,,Is de invloed van de school

Het eerste lespakket voor mr. J.H. Grosheide. Rechts de voorzitter van de werkgroep 'Wij pikken het niet', Kees de Jongh.
(Foto: TR RP Den Haag)

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

op het gedrag van leerlingen zo groot dat daaraan in het kader van de voorkoming van criminaliteit aandacht moet worden besteed?", vroeg de DG zich af. „Uit onderzoek blijkt dat jongeren minder geneigd zijn delicten te plegen naarmate zij een betere verstandhouding hebben met hun ouders en andere opvoeders, zich meer betrokken voelen bij school, kerk of vereniging. Jongeren hebben dergelijke banden minder dan vroeger. Bij jonge mensen die op school slecht functioneren is vaak meer aan de hand. Leerlingen die buiten de school delicten plegen doen dat vaak ook op school. Scholen zijn soms ontmoetingsplaatsen voor daders en helers."
Bij de bestrijding van de jeugdcriminaliteit zal Voorkoming Misdrijven zich samen met het onderwijs richten op het *tegengaan van spijbelen* (het bijhouden van absenties) en op *normbevestigende voorlichting* (uitgave van lespakketten).
Het bureau Voorkoming Misdrijven in Roermond ontwikkelde enkele jaren geleden lespakketten over vandalisme. Daarmee werden inmiddels meer dan 100.000 leerlingen bereikt. Op verzoek van de VM-contactambtenaren van de groep Sassenheim van de rijkspolitie boog VM van Leiderdorp zich over het plan een videoband te vervaardigen waarin de gang van zaken na het betrappen van een jonge winkeldief aan de orde kwam. Het onderwerp diefstal werd breed uitgesponnen. Aan de preventie ervan werd een hoofdrol toegekend. Het platform Nascholing van de vakgroep Onderwijsstudies van de Rijksuniversiteit van Leiden werd te hulp geroepen. Die stelde een lespakket samen voor leerlingen van 10 tot 14 jaar van het basis- en het voortgezet onderwijs.
Enige van de liedjes die speciaal voor 'Wij pikken het niet' waren gemaakt werden door leerlingen van het Rijnlands Lyceum gepresenteerd:
Heb je zakjes geplakt in huizen van bewaring, kom je later bij een baas dan heb je werkervaring . . .
Inlichtingen: Landelijk Bureau Voorkoming Misdrijven, tel. 070-706517/706519. (AH)

Boekerij

Recensie: Cees van Dijk.

Onderzoek in een geautomatiseerde omgeving

Op de groepsbureaus zijn de computers niet meer weg te denken. Op veel postbureaus staan ze ook en hier en daar is zelfs een rayonbureau uitgerust met het grijze apparaat van Italiaans fabrikaat. De drijvende bureaus van de Rijkspolitie te Water, de patrouilleschepen, beschikken over een draagbare computer en kunnen met behulp van een modem gegevens overseinen naar een andere computer.
Het is moeilijk voor te stellen, dat tot voor kort de lange processen-verbaal werden getypt op machines waar geen stukje electronica aan te pas kwam. Overigens waren die typemachines overwegend grijs van kleur en eveneens van Italiaanse afkomst.

De computer is ook steeds vaker een hulpmiddel bij het plegen van misdrijven. Computercriminaliteit kent vele vormen en de politie loopt grote kans bij een opsporingsonderzoek met een pc of een gecompliceerd geautomatiseerd systeem te worden geconfronteerd. Maar wat weet de opsporingsambtenaar van computers? Er zijn natuurlijk enthousiaste 'doe het zelvers' die door zelfstudie en zelfwerkzaamheid meer uit de computer halen dan anderen er in stoppen. Toch kunnen politiemensen in dit verband voor onverwachte problemen komen te staan. Nu zijn ze dat wel gewend, maar stel dat zich in de computer gegevens bevinden die in beslag genomen moeten worden. Een pak papier of een kasboek voorzien van een label waarop de vereiste gegevens staan is te doen. Waar laat je de bits en bytes van de pc?
Bij Uitgeverij Van den Brink & Co in Lochem, — een juridische uitgeverij met bijzondere aandacht voor publicaties op het terrein van de politie — is onlangs een boekje verschenen over dit onderwerp. De 'Handleiding onderzoek in een geautomatiseerde omgeving' bevat minstens één uiterst waardevolle tip: een deskundige in een zo vroeg mogelijk stadium inschakelen. De auteurs, mr. C.J. van Bavel en mr. F.P.E. Wiemans, hebben meer nuttige adviezen. Zo schrijven zij: „Laat iemand zonder specifieke kennis van de automatisering een verslag maken van de handelingen die aan of in het computersysteem worden verricht. Dit zal de verslaglegging van de huiszoeking ten goede komen. De presentatie van het onderzoek is immers bedoeld voor niet-deskundigen."
Een dergelijke tip lijkt op het eerste gezicht op het intrappen van een open deur. De wereld van de automatisering kent echter behalve vele computertalen ook een eigen jargon. Daar is voor de leek of computeranalfabeet nauwelijks een touw aan vast te knopen. Een duidelijk, helder en voor iedereen begrijpelijk procesverbaal zal daarom zeker bijdragen tot een voorspoedig verloop van het juridisch proces.
De schrijvers van de handleiding, die als ondertitel 'richtlijnen voor de opsporingspraktijk' meekreeg, gaan ook in op de problemen die zich voordoen bij de inbeslagneming. Ze geven onder meer een antwoord op de vraag hoe de gegevens uit het geheugen van de computer voor het opsporingsonderzoek behouden kunnen worden.
Het gaat dan om informatie die nog niet op een floppy, tape of harde schijf is veiliggesteld. Terecht zeggen zij: „In dat geval doet zich het probleem voor, dat zij niet begrepen kunnen worden onder de term 'voorwerp' (vgl. art. 94 Wetb. van Sv.)." Hoe kan dan toch bereikt worden dat deze (wellicht voor het bewijs relevante) gegevens door justitie vergaard kunnen worden? Op deze en vele andere vragen wordt in het boekje een antwoord gegeven.

Wiemans en Van Bavel zijn er in geslaagd kort en bondig te beschrijven op welke wijze een onderzoek van politie en justitie kan geschieden als er computers in het spel zijn. Zij onderscheiden drie fasen: de voorbereidingsfase, de uitvoeringsfase en de afwikkelfase. Bij de nadere uitwerking daarvan geven zij heldere adviezen, die ook voor de niet deskundige lezer begrijpelijk zijn. Daardoor behoeft het boekje niet alleen in de boekenkast van de computerfreak terecht te komen. Als bijlagen zijn onder andere een voorbeeld van een draaiboek en enkele standaardformulieren opgenomen. Bij de voorbereiding van een onderzoek met betrekking tot computercriminaliteit kan het boek een goed hulpmiddel zijn. Laat u echter niet verleiden tot al te grote zelfwerkzaamheid. Denk steeds aan het advies: 'Schakel zo vroeg mogelijk een deskundige in'. De virussen en trojaanse paarden liggen op de loer!

(CvD)

Handleiding onderzoek in een geautomatiseerde omgeving.
Mr. C.J. van Bavel en
mr. F.P.E. Wiemans.
Uitgeverij Van den Brink & Co,
Lochem. Prijs f 23,50.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

'Kunt u niet beter op een flat gaan wonen?'

Door: C. van Dijk

Stijf van schrik zat zij in het echtelijk bed. Haar hart bonkte in haar lichaam. Gejaagd haalde zij adem. Daar was het weer. Het licht van een zaklantaarn flitste langs het slaapkamerraam. Voetstappen knerpten in het grind. Ze begon een beetje te transpireren, terwijl de vierskou door het openstaande raam de slaapkamer binnenstroomde. Ze wilde de lamp op het nachtkastje aandoen, maar bedacht zich. Nee, dan hadden ze direct in de gaten dat ze betrapt waren. Ze stootte haar man aan, en nog eens. Hij sliep altijd erg vast. Een panisch gevoel begon bezit van haar te nemen. Ze wist het nu zeker. Er liepen kerels rond het huis. De politie bellen kwam haar ineens belachelijk voor. Als ze dat zou doen, zou ze weer een flater slaan. Net als toen . . . Nee, dat niet weer. Nog eens stootte ze de naast haar liggende gestalte aan. Nu wat harder. Hij deed z'n ogen open en was direct klaar wakker. Hij bedacht zich geen moment, stapte het warme bed uit en maakte aanstalten om de slaapkamer te verlaten.

,,Wat ga je doen?'', fluisterde ze angstig.

,,Kijken.''

Weer hoorden ze de voetstappen in het grind. Het kordate optreden leek ineens voorbij. Hij vermande zich en deed voorzichtig de deur naar de overloop open. Ineens klepperde de brievenbus. Probeerden ze binnen te komen? De wind kon het niet zijn, het was bladstil.

Plotseling ronkte een dieselmotor. De portieren van een auto sloegen dicht, het geluid vertrok. Hij gluurde langs het gordijn voor het kleine ruitje op de overloop, maar zag niets meer. Voorzichtig liep hij de trap af en voelde aan de voordeur. Nee, die zat nog op slot. Eigenlijk voelde hij er niet veel voor om het hele huis door te gaan op zoek naar onraad. Even later stapte hij weer in bed.

,,Moeten we de politie niet bellen?'', vroeg ze. ,,Welnee joh, die lui zijn allang weg.''

Ze lagen nog geruime tijd wakker. 't Was toch schrikken geweest. Een huis midden in het bos, daar hadden ze altijd van gedroomd. Ze woonden er prachtig. Maar je hoorde zulke rare dingen tegenwoordig. Laatst nog bij de buurvrouw. Het oude mens was er zowat in gebleven. Twee kerels, midden in de nacht in haar slaapkamer. Pas toen het licht was, had ze de politie durven waarschuwen. Die was later ook gekomen. Ze konden niets meer doen. Waarom had ze niet direct gebeld, hadden de agenten nog gevraagd. Buurvrouw had maar niet gezegd dat ze dat niet had gedurfd.

Om zes uur zaten ze al aan het ontbijt. Twee uur vroeger dan anders. Ze konden toch de slaap niet meer vatten. Na z'n derde kopje thee ging hij op zoek naar het ochtendblad. Plotseling viel z'n oog op een bruine envelop. Vreemd. Hij had de brievenbus de vorige avond nog ontdaan van reclamefolders. Een envelop lag er toen niet in. Dat wist hij heel zeker. De post kon hem ook niet gebracht hebben. Die kwam pas in de loop van de dag. Hij scheurde het bruine papier kapot. Zoiets deed hij eigenlijk nooit. Altijd gebruikte hij z'n briefopener, maar dit keer won de nieuwsgierigheid van de gewoonte.

,,Een brief?'', vroeg zijn vrouw toen hij terugkeerde in de keuken, ,,hoe kan dat nou?''

Samen bekeken ze de inhoud. Het ging over een bekeuring die hij in het buitenland had opgelopen. Plotseling ging hem een licht op. Natuurlijk, daarom had hij vannacht de brievenbus horen dichtslaan. Ze raakten niet uitgesproken over hun verontwaardiging. Konden ze zoiets nou niet gewoon overdag bezorgen? Zijn vrouw had haar heldhaftigheid weer herwonnen. Ze zou wel eens bellen om te vragen of dat nou echt midden in de nacht moest gebeuren. Je zou toch de grootste ongelukken krijgen. Stel je eens voor dat ze een hond hadden gehad en die er op af hadden gestuurd.

Toen hij, nog lang niet uitgeslapen, met z'n koffer in de hand in de auto stapte, wachtte ze niet tot hij uit het zicht was verdwenen. Voortvarend als ze was pakte ze de telefoon. Een jonge stem bevestigde dat ze met de politie sprak. Of ze vannacht aan de deur waren geweest? Hij zou het even nazien. Ja, inderdaad. De patrouille had een stuk bezorgd. Ze begreep dat de politie een envelop in de brievenbus had gegooid. Haar verontwaardiging over de gebeurtenissen van de afgelopen nacht onderdrukkend vroeg ze of dat nou echt op zo'n ongelukkig tijdstip moest gebeuren. Oh ja, dat deden ze zo vaak 's nachts.

Ze legde uit dat je op die manier iemand de stuipen op het lijf jaagt, terwijl dat toch echt niet nodig is. Ze vertelde ook eerlijk, dat haar man en zij na het gedoe geen oog meer hadden dichtgedaan.

,,En weet je wat die vent zei?'', vroeg ze haar man onder het avondeten, ,,Ach mevrouwtje, als u daar al bang van wordt, kunt u dan niet beter op een flat gaan wonen?''

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

10jaarTerug

'Adjudantenbond' wilde wel wat meer

Door: Koen Aartsma

Tien jaar geleden hief de 31 jaar oude Rijkspolitie-Vereniging zichzelf op om meteen daarna te herrijzen als de nieuwe categorale vakbond ANPV. Niet meer uitsluitend voor RP'ers, maar nu voor alle politiepersoneel. Is dat gelukt? Heeft de voormalige 'adjudantenbond' — zoals de club van de legendarische adj. A.C. Meijer destijds werd genoemd — een ander gezicht gekregen? Een gesprek met ANPV-secretaris drs. Raymond van der Burgt, die door de RP-Limburg voor dit bondswerk is vrijgesteld.

Rijkspolitievereniging werd ANPV. Waarom?

"Voor het personeel van elke vakorganisatie is er een categoriale organisatie, die niet is aangesloten bij een der grote vakcentrales en van daaruit beïnvloed kan worden. In een categoriale organisatie wordt slechts invloed uitgeoefend door de leden. Opheffing van de RPV zou de leden die georganiseerd willen blijven, noodzaken lid te worden van een organisatie waar dat principe min of meer in het gedrang zou kunnen komen. Daarom zal er een onafhankelijk, categoriale politiebond zijn, zolang de leden dat willen."

— Wat denkt de ANPV te kunnen bereiken ... de grote bonden niet gelukt?

De Rijkspolitievereniging bestaat niet meer. Na 32 jaar te hebben gefunctio-... zijn deze maand (tijdens de alg... op 1...

Bij de nieuwe start in 1979 waren er een kleine duizend leden. Een aantal dat groeide naar 1400 en vervolgens weer terug zakte tot onder de duizend. ,,Maar we zitten nu weer in de lift,'' zegt Van der Burgt, ,,we hebben momenteel 1092 leden.''

— Waarom — denkt u — wordt men lid van de ANPV?

vdB: ,,Omdat wij iets actiever zijn geworden, omdat wij minder elitair zijn dan de andere bonden en omdat wij de goedkoopste zijn. Men betaalt bij ons maximaal *f* 15,30 per maand.

— Toch lopen er ook leden weg.

vdB: ,,Voor een deel zijn dat mensen die met flo gaan, ook al blijven velen dan gewoon lid. Maar meestal zijn het wachtmeesters die van bond wisselen. In en na de politieacties zijn er nogal wat jonge leden overgestapt. Ook de Amsterdamse Politievereniging heeft een flink aantal bij ons weggesnoept, maar die heeft haar groeitijd nu wel gehad. De ervaring leert dat de meute snel overstapt.''

— De categorale bond heeft nooit veel officieren als lid gehad. Tien jaar geleden startte de ANPV met vier RP-officieren. Hoe is dat nu?

vdB: ,,We registreren niet naar rang, maar het is wel duidelijk dat we maar een handjevol officieren bij de ANPV hebben. Af en toe meldt zich een jonge officier en verder hebben we een aantal doorstromers die lid gebleven zijn.''

— Heeft de ANPV al gemerkt dat er adjudanten weglopen, nu de officierenclub VHPA haar deuren ook voor schaal 9 heeft geopend?

(Zie RP-Journaal op pag. 32)

vdB: ,,Nee, nog niets van gemerkt. We hebben wel geconstateerd dat het gros van de nieuwe leden juist adjudanten en oppers zijn.''

— De ANPV is opgericht om ook collega's van de gemeentepolitie te kunnen opnemen. Is dat gelukt?

vdB: ,,De meerderheid van de leden is nog RP, maar niettemin bestaat ongeveer 40 procent van onze leden uit GP'ers. In zoverre is de integratie dus wel gelukt. De balans opmakend kun je stellen dat het verlies van zo'n 350 RP-leden ruimschoots is gecompenseerd door de winst van zo'n 450 GP-leden.

— De tiende verjaardag van de ANPV is inmiddels in stilte gepasseerd. Waarom zo bescheiden? Geen reden tot feestvreugde?

vdB: ,,Als officiële geboortedatum rekenen wij niet de omzetting van RPV in ANPV, maar de oprichting van de oorspronkelijke RPV, op 10 november 1948.

— Dan was het vorig jaar al een 40-jarig bestaan. Dat is toch ook niet gevierd?

vdB: ,,Nee, wij wachten op het grote jubileum in 1998, als de vereniging een halve eeuw bestaat. Overigens hebben we vorig jaar wel twee leden onderscheiden die 40 jaar lid waren en dit jaar hebben we aan zes oude getrouwen ons erespeldje uitgereikt. We hebben ongeveer honderd floleden.''

— Onder hen is uiteraard de bekende oud-voorzitter, adjudant b.d. A.C. Meijer, die na zijn aftreden als voorzitter rechten ging studeren . . .

vdB: ,,Adjudant Meijer heeft wat gas moeten terugnemen, nadat hij onlangs een open hart-operatie heeft moeten ondergaan. Hij heeft me zojuist laten weten dat hij daarom op de eerstvolgende ledenvergadering niet aanwezig kan zijn. We hopen dat hij er spoedig weer bij kan zijn.'' ■

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Alserda, K. wmr. I te Heiloo per 9-9-89 verplaatst naar district Groningen.
Bas, A. per 1-10-89 aangesteld als analiste te Alkmaar.
Drupsteen, A.C. per 1-8-89 aangesteld als Hoofd Post- en Archiefzaken te Alkmaar.
Heijmans-Bruinewoud, A. B/2 te Schagen per 1-9-89 met VUT.
Jellema, S. technische controleur te Alkmaar per 1-9-89 met VUT.
Meeuwen, H.T. van per 1-8-89 aangesteld als Dir. Off. der Rijkspol. 3e kl. Hoofd Bureau Algemene Dienst te Alkmaar.
Stokreef, J.A.H. Dir. Off. der Rijkspol. 1e kl. te Alkmaar per 1-9-89 met VUT.
Vliet, F.G.M. van wmr. I te Wester-Koggenland per 1-9-89 de dienst verlaten.
Vos, P.M. wmr. I te Heiloo per 1-9-89 de dienst verlaten.

District Amsterdam

Bergmeyer, G. adj. te Amsterdam per 12-8-89 verplaatst naar Diemen.
Bleekman, B.G. B/6 te Amsterdam per 1-7-89 de dienst verlaten.
Brouwer, P.R.A. wmr. I te Haarlemmerliede per 1-7-89 verplaatst naar Alkmaar (distr. Alkmaar).
Dijk, H.H. van te Amsterdam per 1-6-89 bevorderd tot owmr.
Florijn, J.M.T.R. te Edam/Volendam per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Grootheest, J.W. van parketwachter te Amsterdam per 1-8-89 de dienst verlaten.
Jong, R.J. de B/3 te Amsterdam per 1-7-89 de dienst verlaten.
Kouwen, J. van wmr. I te Weesp per 12-8-89 verplaatst naar Beemster/Zeevang te Oosterhuizen.
Kraamwinkel, F.C. te Aalsmeer per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Mijwaart, G. per 1-6-89 aangesteld als adm. medew. te Amsterdam.
Os, P. den owmr. te Amsterdam per 1-8-89 verplaatst naar Zeist (distr. Utrecht).
Oude, D.J. de B/3 te Amsterdam per 4-8-89 de dienst verlaten.
Phillipson Numan, S. B/3 te Amsterdam per 1-7-89 de dienst verlaten.
Reynen, R.M. te Edam/Volendam per 1-8-89 bevorderd tot wmr. I.
Rooy, K.M. de te Amsterdam per 1-10-89 bevorderd tot wmr. I.
Rooy, W.Z.P. van te Haarlemmerliede per 1-6-89 bevorderd tot owmr.
Sjollema, L.W. owmr. te Amsterdam per 1-3-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Taalen, W.A. te Edam/Volendam per 1-8-89 bevorderd tot wmr. I.
Visker, D. B/3 te Amsterdam per 19-8-89 de dienst verlaten.

District Apeldoorn/Flevoland

Breedveld, H.O.M. per 1-9-89 aangesteld als adm. medew. te Brummen B/4.
Brink, H. te Apeldoorn per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Dijkstra, T.K. wmr. I te Hoevelaken per 9-9-89 verplaatst naar Nijkerk.
Eppink, M.R.H. wmr. I te Apeldoorn per 1-10-89 verplaatst naar district Nijmegen.
Hollander, H.W. wmr. I te Nunspeet per 1-10-89 de dienst verlaten.
Laar, R.A. van te Lochem per 1-10-89 verplaatst naar Brummen en bevorderd tot owmr.
Meulmeester, R. per 15-9-89 aangesteld als adm. medew./kassier te Apeldoorn B/4.
Nijhof, D.H.P. wmr. I te Voorst per 1-9-89 de dienst verlaten.
Post, B. B/3 te Groenlo per 1-9-89 de dienst verlaten.
Steeg, A. van B/4 te Putten per 1-8-89 verplaatst naar Nijkerk.
Sterk, H.A. per 1-8-89 aangesteld als adm. medew. te Apeldoorn B/5.
Vervoort, R.P. Off. der Rijkspol. 2e kl. te Apeldoorn per 1-10-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Vreekamp-Geurtsen, W. B/2 te Nijkerk per 1-9-89 met pensioen.
Willems, J.H.W. te Zutphen per 1-10-89 aangewezen als Hoofd Uitvoering Parketdienst en bevorderd tot B/7.

District Breda

Flaim, A.M. wmr. I te Gilze en Rijen per 12-8-89 verplaatst naar Schinnen-Onderbanken (district Limburg).
Leeuw, M.P. de te Dongen per 1-4-89 bevorderd tot wmr. I.
Roovers, A.J.M. wmr. I te Breda per 1-8-89 verplaatst naar Prinsenbeek.

District Dordrecht

Diemel, C.F.M. te Dordrecht per 1-3-89 bevorderd tot S/5.
Giessen, P. van der res. wmr. I te Rozenburg per 1-8-89 met F.L.O.
Grebe, A.A.M. te Rotterdam (Parketpol.) per 16-6-89 aangesteld als S/4.
Heiden, A.A. van der res. wmr. I te Binnenmaas per 1-10-89 de dienst verlaten.
Hoogendoorn, A. adj. te Rotterdam per 1-10-89 met V.U.T.
Kootstra, J. adj. te Middelharnis per 1-9-89 met V.U.T.
Lobé, H.J. te Rotterdam per 1-9-89 aangewezen als Hoofd Uitvoering Parketdienst en bevorderd tot S/6.
Ouderaa-van Velzen, C.J. van der te Dordrecht per 1-7-89 aangesteld als S/4.
Pots, J. te Barendrecht per 1-3-89 bevorderd tot S/6.
Stehouwer, J.K. res. wmr. I te Hendrik Ido Ambacht per 1-9-89 de dienst verlaten.
Verhoef, A.B. res. wmr. I te Binnenmaas per 1-9-89 de dienst verlaten.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen.

District Eindhoven

Geen opgave ontvangen.

District Friesland

Brink, H. owmr. te Leeuwarden per 1-10-89 verplaatst naar district Apeldoorn.
Graafstra, J. te Zuidwesthoek per 1-8-88 bevorderd tot wmr. I.
Kuitert, J. te Leeuwarden per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Terluin, E. wmr. I te Ooststellingwerf per 1-10-89 de dienst verlaten.
Wierik, R.W. te per 1-10-89 aangesteld als functionaris Milieukunde te Leeuwarden.

District 's-Gravenhage

Geen opgave ontvangen.

District Groningen

Geen opgave ontvangen.

District 's-Hertogenbosch

Arendsen, H.F.A. wmr. I te Cuijk per 1-9-89 met f.l.o.
Bijl, T.J.M. de adm. medew. te 's-Hertogenbosch per 1-9-89 de dienst verlaten.
Heijden, N.H. van der owmr. te Grave per 1-9-89 met F.L.O.
Hoedemakers, J.T.J. adj. te 's-Hertogenbosch per 1-9-89 de dienst verlaten.
Mast, C.J. van der te Drunen per 1-8-89 aangewezen als postcommandant te Heusden en bevorderd tot owmr.
Verhulst, J.P.M. per 1-9-89 aangesteld als Hoofd groepsadministratie te Sint Michielsgestel en bevorderd tot B/5.

District Limburg

Geen opgave ontvangen.

District Nijmegen

Geen opgave ontvangen.

District Overijssel

Geen opgave ontvangen.

District Utrecht

Geen opgave ontvangen.

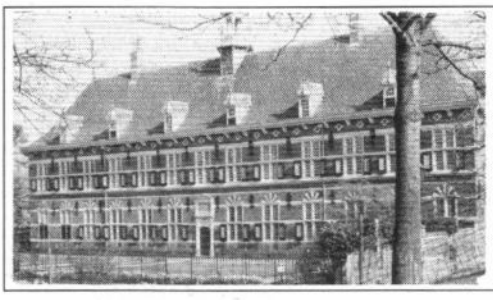

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag. Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

District Zeeland

Geen opgave ontvangen.

Algemene Verkeersdienst

Veenvliet, A.W. adj. te Driebergen per 1-9-89 met F.L.O.

Dienst Luchtvaart

in memoriam

A.A. Kleine,
wmr. I te Schiphol
geb. 11-9-1965
overl. 24-8-1989

Rijkspolitie te Water

Geen opgave ontvangen

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Appels, R. owmr. per 1-7-89 de dienst verlaten.
Binsma, C. adj. per 1-9-89 met V.U.T.
Bouw, H. per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Bruijn-Haan, A. de per 1-7-89 bevorderd tot B/7.
Hamersveld, L.F. van per 1-5-89 bevorderd tot Inspecteur der rijkspolitie.
Lucks, G.J. per 1-5-89 bevorderd tot Inspecteur der rijkspolitie.
Teunissen, G.L.M. per 1-7-89 bevorderd tot B/6.
Twillert, T.H. van per 1-7-89 bevorderd tot owmr.
Visser, A. per 1-8-89 bevorderd tot adj.
Woudsma, R.F. per 1-7-89 bevorderd tot owmr.

Scholen

CIOV-Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

COME

Geen opgave ontvangen.

Opleidingsschool Harlingen

Beck, F. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Noordwijkerhout (distr. 's-Gravenhage).
Belt, A.P. van de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen/St. Annaland (distr. Zeeland).
Berckel, C. van per 1-10-89 van opleidingsschool geplaats als wmr. te Sprang-Capelle (distr. 's-Hertogenbosch).
Berg, S.R. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Kapelle (distr. Zeeland).
Bergsma, H. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nijmegen/Lobith (Rijkspolitie te Water).
Blansjaar, M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Brielle (distr. Dordrecht).
Bols, R.A.J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Brielle (distr. Dordrecht).
Bosch, K.H. van de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Haarlemmerliede/Halfweg (distr. Amsterdam).
Bruining, J.T. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Druten/Beuningen (distr. Nijmegen).
Charldorp, H.M. van per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Valburg/Kesteren (district Nijmegen).
Dekker, G. den per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Amsterdam (Rijkspolitie te Water).
Duteweert, J.A.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Elst (distr. Nijmegen).
Elgersma, H.S. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Hardinxveld-Giessendam/Giessenlanden (distr. Dordrecht.
Felkers, K. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Amsterdam (Rijkspolitie te Water).
Gelinck, E.W.F.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Lienden (distr. Nijmegen).
Gerritsen, C.H.T. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Cuijk/Mill (distr. 's-Hertogenbosch).
Goorden, P.J.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Aalburg/Hank (distr. 's-Hertogenbosch).
Haas, S.P. de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Nieuwerkerk aan de IJssel (distr. 's-Gravenhage).
Heemskerk, W. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Bodegraven (distr. 's-Gravenhage).
Heijden, J.D.P.M. van de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Vlijmen (distr. 's-Hertogenbosch).
Hopman, A.M.Q.J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Druten (distr. Nijmegen).
Huigenbosch R. van per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Maasdriel (distr. Nijmegen).
Kelderman, A. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leusden/Renswoude (distr. Utrecht).
Koeverden, J.J. van per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Grave (distr. 's-Hertogenbosch).
Laansma, A.L. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Enkhuizen (distr. Alkmaar).
Mulder, J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Aalburg/Eethen (distr. 's-Hertogenbosch).
Paymans, R.J.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Zevenbergen (distr. Breda).
Plas, M.M.E. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Maasdriel/Ammerzoden (distr. Nijmegen).
Rogier, O.R.H. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Rijnsburg (distr. 's-Gravenhage).
Ruijs, J.B.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Valburg/Zetten (distr. Nijmegen).
Schaaf, J.G.H. van der per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Bodegraven (distr. 's-Gravenhage).
Schakel, K.W. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Voorschoten (distr. 's-Gravenhage).
Schrijen, M.A.H.M. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oploo/Vierlingsbeek (distr. 's-Hertogenbosch).
Slors, P.R.F. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Middelharnis (distr. Dordrecht).
Sonsbeek, M.F. van per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Oud-Beijerland/Korendijk (distr. Dordrecht).
Speijer, P.J.A. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Binnenmaas (distr. Dordrecht).
Sturris, J.H. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Tholen/St. Maarstensdijk (distr. Zeeland).
Thomasse, C.R.G.J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Werkendam (distr. 's-Hertogenbosch).
Uppelschoten, M.P. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Cuijk (distr. 's-Hertogenbosch).
Visser, J. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Borsele/Heinkenszand (distr. Zeeland).
Vos, H.P. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te 's-Graveland/Kortenhoef (distr. Amsterdam).
Weg, G.S. van de per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Binnenmaas (distr. Dordrecht).
Winkens, J.J.A. per 1-10-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Groesbeek (distr. Nijmegen).

BEVEILIGING?
BETROUWBAAR-UNETO ERKENDE-ELECTRONISCHE BEVEILIGING
Gom beveiligings-techniek
VESTIGINGEN DOOR GEHEEL NEDERLAND
HOOFDKANTOOR: 'S-GRAVELANDSEWEG 258, 3125 BK SCHIEDAM, TEL. 010-4623333

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

VrijeTijd

RPtW'er helpt Thaise familie:

Geen geld? Dan ook geen water

Tekst: Bert Huizing

De lekkerste kip die collega Hate Koopmans tot nu toe heeft gegeten at hij in Thailand. In de nederzetting van de familie Krongtong, in de *bush* nabij het dorp Saham Chai Khet, op een paar honderd kilometer oostelijk van Bangkok. Het dier was kort daarvoor gevangen, geslacht, geplukt en — om uitdroging te voorkomen — op een fles met water gestoken en op een bord gezet. Over de kip werd een blik geplaatst dat werd afgedekt met stro, blad, takken, twijgen en andere brandbare attributen van het erf. Het vuur deed de rest. Na een half uur kon de maaltijd beginnen.

Hate Koopmans (53) werkt bij de Rijkspolitie te Water in Enkhuizen. De oud-zeeman is gek op reizen. Die interesse groeide toen hij in het begin van de jaren '70 als *security-officer* met de KLM meevloog. Politiemensen kregen het uniform van onze nationale trots aan. Hun werk was het voorkomen dat booswichten zich — op vreemde vliegvelden — meester zouden maken van het vliegtuig of er helse machines in zouden plaatsen. Bij de Dienst Luchtvaart kreeg hij een cursus van een paar dagen om wapens te leren herkennen en vindplaatsen van explosieven te leren onderkennen. Hij zwierf vijf maanden lang vrijwel continu over de gehele aardbol. Daarna was het vliegavontuur voorbij. In Koopmans'archief bevindt zich nog een brief van de toenmalige KLM-directeur Orlandini met een aanbod voor een gratis, korte vliegreis voor hem en zijn gezin als dank voor de bewezen diensten.

Dat laatste ging de Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie iets te ver. Zijn mensen nemen voor bewezen diensten geen geschenken aan, vond de generaal.

Ondertussen was bij Hate Koopmans de reislust aangewakkerd. Hij boekte privé voor Afrika en het Verre Oosten. ,,In Spanje ben ik nog nooit geweest. Daar ga ik wel eens overwinteren als ik zeventig ben.'' Hij investeerde tijd en geld in trips naar China, Japan, Maleisië, Hong Kong en Taiwan.

Eten met de Krongtongs.

In Chol Buri, een kustplaats aan de Golf van Siam, kwam Koopmans in januari 1987 in contact met zus Sri Ubon Krongtong — getrouwd, moeder van drie kinderen — en broer Ot Krongtong — vader van twee nakomelingen. Met een gehuurde auto vervoerden ze toeristen. De schamele winsten van dit taxibedrijfje waren nodig voor de familie Krongtong die in het binnenland leefde van tapiocaoogsten en van opbrengsten van de verkoop van ananas. De kinderen van Sri Ubon en Ot woonden er ook.

Toen Hate Koopmans zich een jaar later weer in Chol Buri liet zien ontmoette hij broer en zus opnieuw. Ze stelden hem voor hun familie te bezoeken. Koopmans: ,,Ik had meteen zin om te gaan. Om te kijken hoe mensen in het binnenland overleven. Maar onderweg leek het plotseling alsof de bewoonde wereld ophield. Toen heb ik even het gevoel gehad van 'wat gaat er met me gebeuren?' '' Die ongerustheid was misplaatst. Koopmans werd gastvrij ontvangen in een gemeenschap van ongeveer veertig familieleden. Hij maakte kennis met de levenswijze van een volk dat het moet doen zonder al te veel luxe. Zonder water bijvoorbeeld. En slapen doe je op de vloer.

Koopmans: ,,Sri Ubon en Ot wilden wel eens van hun taxi af, maar de familie kon hun verdiensten niet missen. De prijzen voor de tapioca worden grotendeels door de wereldhandel bepaald. De kleine boeren voelen een prijsverschil meteen. Het grootste probleem is het gebrek aan drinkwater. Voor de verbouw van rijst is de Thai afhankelijk van water. Ot Krongtong wilde graag een kippenmesterij beginnen. Maar hoe speel je dat klaar zonder dat die beesten drie of vier keer per dag bij hun drinkbak terecht kunnen. Ruimte voor zo'n onderneming was er genoeg. Ik heb bij de vader van de familie wat geld achtergelaten voor het slaan van een put.''

Een jaar later (1989) was Koopmans opnieuw in Thailand. Hij werd op het vliegveld van Bangkok door zeven Krongtongs met een vrachtauto opgewacht. In het familiedorp werden de verwachtingen van Hate ruimschoots overtroffen. De vader van de familie had voor het geld van de RP'er een gracht laten aanleggen van achthonderd meter lang en tien meter breed. Daarin was water van het regenseizoen opgevangen. Er groeiden planten in. Op de kant waren mango- en papajabomen geplant die over een paar jaar vruchten zullen leveren. Tussen de bomen werden voor de markt van dit jaar watermeloenen gekweekt. Het waterreservoir maakt het mogelijk om twee maal per jaar

(lees verder op pag. 30)

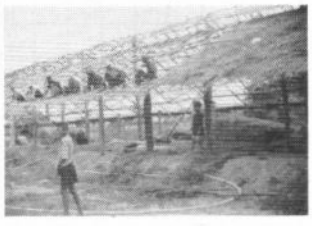

Bouw van de kippenschuur.

Verre oorden

Wat zoekt iemand in het Verre Oosten? Een ervaren reiziger als Hate Koopmans: ,,De sfeer trekt mij aan. Of ik er zou willen wonen? Ik denk er wel eens aan om er heen te trekken als ik uitgewerkt ben. Maar aan de andere kant, dat primitieve . . ., ik weet niet of ik dat volhoud. Voorlopig houd ik het op reizen in die omgeving. Aanvankelijk liet ik de voorbereiding daartoe aan een reisbureau over. Na twee jaar had ik dat wel gezien. Nu koop ik het goedkoopste vliegkaartje dat er te krijgen is en zoek op de plaats van bestemming een onderkomen. Neem een beetje handelsgeest mee, onderhandel over de prijs van hotel, taxi of aankoop. Het is voor beide kanten leuk het gevoel te hebben iets te verdienen. Wat de reisbureaus kunnen bedingen kun je zelf ook overhouden.''

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

VrijeTijd

(vervolg van pag. 29)

rijst te oogsten. Papa Krongtong liep met het idee in de sloot vis uit te zetten om op de markten in de omgeving aan de man te brengen.
Koopmans keek er van op wat de Krongtongs met zijn zevenhonderdvijftig gulden hadden gepresteerd. Hij maakte bij de familie een trouwpartij mee, hij at van dezelfde tafel en sliep op de houten verhoging waarop het dagelijkse familieleven in Thailand zich afspeelt.
Voor zijn terugkeer naar Nederland opende Hate Koopmans een bankrekening voor Ot en Sri Ubon. Daarop stortte hij dollars waarmee ze een kippenschuur konden beginnen. Broer en zus hebben dit voorjaar de fotootjes gestuurd waarop de bouw van de boerderij te zien is. Er is plaats voor tweeduizend slachtkippen. Het duurt tweeëneenhalve maand voordat het pluimvee volwassen is. In het eerste halfjaar hebben broer en zus bijna achthonderd dollar verdiend. Koopmans is tevreden. ,,Alle kinderen uit het gezin kunnen nu naar school. Alle revenuen van de studie vloeien eens terug naar de familie. Zo kunnen ze voor elkaar zorgen.''
Hij heeft voor half januari van het komend jaar een vliegtuigstoel voor Bangkok gereserveerd en is benieuwd naar het doen en laten van zijn vrienden in Thailand. Hij heeft gespaard om de Krongtongs — wanneer nodig — van dienst te zijn. Hij vindt dat het geld er goed is besteed. Heeft hij wel eens gedacht aan een teleurstelling?
Hate Koopmans: ,,Zeker. Ik heb geen contract met de Thaise familie afgesloten. Ik heb het geld gegeven. Ik heb alleen gevraagd er zuinig op te zijn en een reserve op te bouwen. Onlangs kreeg ik een brief. Ze schreven er in dat ze zover nog niet waren gekomen. Ze hadden het geld zo nodig om hun bedrijfje op te bouwen . . . Het is natuurlijk mogelijk dat het niet goed terechtkomt, dat het verloren gaat. Nou, jammer dan. Wij hebben het hier zo goed. En je leert allicht van zo'n ervaring.''

GEMEENTEPOLITIE

GOUDA

Het gemeentelijk politiekorps heeft in het kader van P.K.P. uitkomst plaatsingsmogelijkheid voor medewerkers in de brede basis politie funktie.

Sollicitanten m/v met max. drie dienstjaren als hoofdagent c.q. wachtmeester 1e klasse worden uitgenodigd te reflecteren.

Inlichtingen:
Adj. J. Boer 01820-88907

RPuzzel

november 1989

Redactie: Piet Gorissen.

Het RP-magazine puzzeljaar 1989-1990 is goed begonnen. Veel oplossingen, geen onoverkomelijke problemen. We gaan dus maar door op deze ingeslagen weg.
Deze keer een niet al te moeilijk cryptogram en een doorloper. Vanzelfsprekend is er ook nu weer een cadeaubon te verdienen.

De prijzen voor de septemberpuzzels gaan naar:

Kruiswoordpuzzel:
A. v.d. Werff-Prins in **Hillegom.**

Speurpuzzel:
Mej. B. Meesters in **Zwolle.**

De oplossing van de speurpuzzel luidde:

1: Hoe goed een vonnis wezen mag, nog beter is een kwaad verdrag.
2: Eén getuige is geen getuige.
3: Die pleit om een paard behoudt de staart.

Oplossingen kunnen weer voor 10 december a.s. ingestuurd worden aan het bekende adres:

Puzzelredactie RPm
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn.

Doorloper

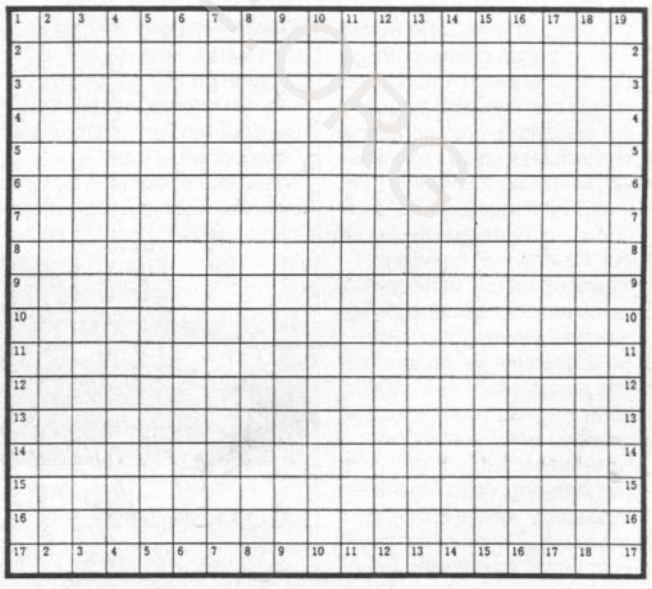

Wie zijn verstand gebruikt puzzelt in DENKSPORT

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Horizontaal:

1. Grieks dichter - mythol. lierspeler - dierenwereld; 2. werelddeel - temperatuur boven nul graden - pl. in Utrecht; 3. verzoekschrift - gil - oordeel - ten dele; 4. riv. in Spanje - deel v.d. hals - groente - Spaanse uitroep - gemoedsgesteldheid; 5. volkomen - afgod - snel - Jav. vr. titel; 6. bijb. figuur - Romeins keizer - bestuurder v. Venetië - paljas - voorschrift; 7. geweven band - deelteken - hoeveelheid - deel v.e. trap; 8. poelet - bijwoord - bakermat - slee; 9. Ind. onbevloeid bouwland - Schots kledingstuk - pausennaam - deel van België - titel; 10. water in N.-Brabant - zintuig - hoeveelheid - legerschaar - soort visnet; 11. wraakgodin - ontkenning - viseter - talent; 12. glazen verpakkingsmiddel - spleet - groente - onbegroeid - Noorse godheid; 13. plaats in Drente - beursterm - biervat - Russ. staatsman; 14. inhoudsmaat - voorbij - naschrift - chr. feest; 15. onderwijskracht - de eerste beginselen betreffend - noot; 16. bijb. figuur - mohamm. schriftgeleerde - watervlakte - rhenium - grondsoort; 17. landbouwwerktuig - welpenleidster - motorraces - nageslacht - vogeleigenschap.

Verticaal:

1. diepe afkeer - grootsprekende bon-vivant - niets uitgezonderd; 2. voorzetsel - Japans edelman - melkachtige oplossing - Chin munt; 3. pl. in Italië - Afrikaan - gebakken vloertegel; 4. eershalve uitgenodigd persoon - mythol. figuur - water in Friesland - vaartuig; 5. gewaagd - verwensing - nummer - staaf; 6. pl. in Belg. Brabant - ballade v. Goethe - kleur; 7. plaaggeest - Ierland - dooier - rivier in Spanje; 8. edele geaardheid - aalgeer - zonder blos; 9. afgemat - reinigingsmiddel - tegenvaller schraal - pers. vnw.; 10. tekengerei - toespraak aan het einde van een vergadering - bijwoord; 11. Spaans edelman - schelpdier - koningin-regentes; 12. kostbare stof - middeleeuws abel spel - luizeëi; 13. pl. in de Sovjetunie - heilig dier - boom - slordig; 14. Griekse godin - kleur - voorzetsel - gedorste halmen; 15. statenbond - groot vertrek - beursterm; 16. bijb. figuur - neerslag na een vulk. uitbarsting - bijb. figuur - Europeaan; 17. wat u betreft - rol waarin een acteur schittert; 18. rivier in Afrika - Afrikaan - dat is - riv. in Schotland; 19. zware bijl - pl. in N.-Brabant - pl. in Drente.

Cryptogram

Horizontaal:

1. Pak meer van deze plant om kleurstof te krijgen.
4. Ik doe 'm in meel, die houtmijt.
8. Kan blijkbaar roest veroorzaken.
9. Er is voor de herkauwer een liefdegod.
11. Die kun je soms lelijk stoten!
12. Een heilige noot als ondersteuning.
13. Een paardje en een halssieraad.
15. Prik om een hoofddeksel te krijgen.
16. Een zoogdier is in een kippenloop weer een belachelijk nabootser.
18. Je kunt het met elastiek doen in deze Gelderse plaats.
21. En in Chinese vermicelli ontstaat verfstof.
23. Gaat u uw afkeuring uitspreken over dit weefsel?
25. 26 gekeerd, samen zingen geleerd.
27. Dokter, dat is een cijfer!

© COPYRIGHT

Denksport

PUZZELBLADEN

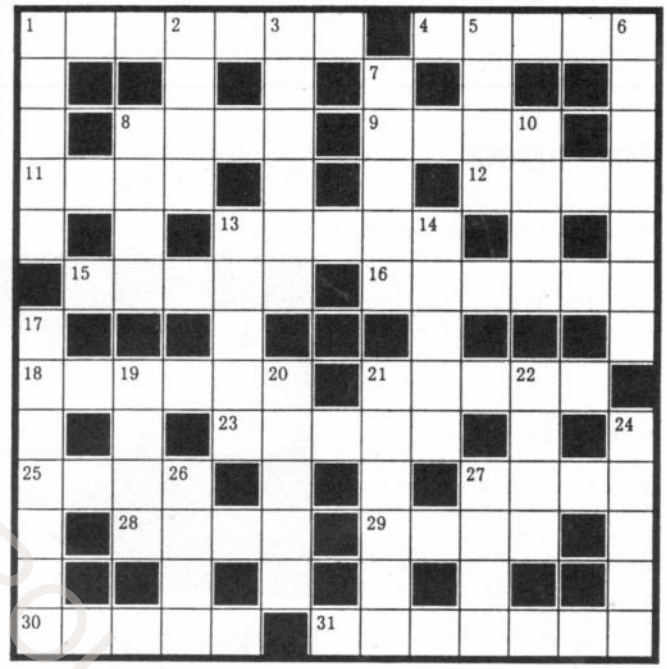

28. Gast die ook meegaat in een schouwburg.
29. Munt die je op een tocht kunt meenemen.
30. 18 zonder 'n derdejaars vrouwelijk ree.
31. Een nul tussen een toverheks en een meisje is een hoge legerpiet.

Verticaal:

1. Je bedoelt hier toch wel een gemeenschappelijke weide?
2. Die kun je op je kop krijgen.
3. 't Uit de oudheid afkomstige voorwerp waag ik na te maken.
5. Je kunt zelfs van soep een gedicht maken.
6. Van rijstvla kunt u gebruik maken zonder verplichtingen.
7. Hor. 13 wijzigt z'n volgorde om tot een signaal te worden.
8. Op een dambord telt u er wel 100.
10. 't Blijft pas als u 't pas goed hebt gezet.
13. Dient om te koken voor 't in de keel komt.
14. 'n Stad in België noemt zich naar wat alle mensen dragen.
17. 't Gaat voor een elastiek en zit dan aan een vuurwapen.
19. Groeit op de akker en zit in de grond.
20. Achter het ingewand van een haring een spijker.
21. In deze Limburgse plaats vraagt men groter mate van lichamelijke oefening.
22. Er is een taal van te maken.
24. Dit is er b.v. zelf één.
26. Waar u dit ziet, weet u: er is vuur.
27. Dit komt op hetzelfde neer.

MEER VINDT U IN DENKSPORT PUZZELUITGAVEN

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's: Marc Rutgers, Joop Rump, Fotodienst AVD, Oscar Seijkens, TR Den Haag)

Kerkepad

LANGS VIER mijlpaaltjes is **WFKJF** aan zijn laatste generaalsjaar begonnen: 35-jarig dienstjubileum (1 sept.), 1e lustrum AI (1 okt.), de 44e Korpsverjaardag (11 nov.) en zijn eigen 59e verjaardag (30 nov.). Op 8 november hebben de 'makkers van Frackers' dat met de quadri-jubilaris in de Nieuwe Kerk in Den Haag gevierd. Deze keer zonder actievoerders, maar wel met de *'Vrienden van het Ere-escorte'* en de snelle jongens van het 1 jaar oude RP-buro *Praestes* dat op zoek is naar sponsors voor de gala-outfit van de 70 RP-ruiters en -ruinen.

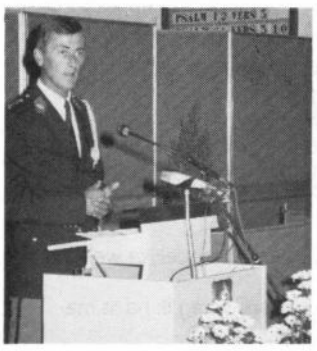

'Wat te denken als de koster in Zierikzee het bordje met psalm 12 vers 3 laat hangen'?

De met domineesdochter **Hanneke Schouwink** gehuwde generaal héèft iets met kerkgebouwen. Sinds hij in Voorburg troont, wordt er veelvuldig gerecipieerd in historische kerken. Een *faible* die is overgeslagen op sommige jonge DC's. **Arnold Smeels** (Middelburg) werd in de prachtige Hervormde kerk van Zierikzee geïnstalleerd en **Theo Prenen** (Dordrecht) in de Catharijnekerk van Brielle. De nieuwe Haagse DC **Siebjan van Hulst** koos een middenweg: niet een oude kerk, maar een modern verenigingsgebouw (met open kerkhoek) van de Gereformeerde kerk in Berkel en Rodenrijs, *'De Ark'*.

Kerkepaard

OM GEEN SCHELE ogen te krijgen bij het katholieke volksdeel, is het *Ere-escorte* (dat al 40 jaar op Prinsjesdag de Gouden Koets begeleidt) toebedeeld aan de r.k. clerus. Vorig jaar eerst een proefrit met een hooggeplaatste leek: staatssecretaris van Justitie, mr. **Virginie Korte-van Hemel.** Nu de geestelijkheid in yup-ornaat. Op de zondag vóór Prinsjesdag — tijdens de jaarlijkse *Gasten- en oefenrit* in Wassenaar — was dat de kanunnik van het bisdom Limburg, Mgr. Jo Gijssens eigen **Willem van der Valk.** *'De golden wonderboy van de Roomse Kerk'* (Telegraaf) reed — in rijbroek maar met priesterboord — mee op een bejaarde ruin, ingeklemd ,,tussen twee makke schimmels voor officieren'', aldus een echte beredene. *,,Katholiek, zo gek nog niet''*, citeerde de vrome zoon uit de bekende hotelfamilie zijn eigen affiches, waarmee hij eerder in Limburg de aandacht had getrokken.
Op de woensdag na Prinsjesdag was het opnieuw prijs, toen we bij de RP-ruiterwedstrijden de pauselijke nuntius uit Den Haag tussen de paardeschoften zagen opduiken.

Steel en kweel

,,HORENDOL word je ervan'', zegt AVD'er **Chris van Hunnik**,

Het Steel-elftal.

,,leuke muziek, maar niet voor een hele avond.'' Hij heeft het over de Caraïbische klanken van de witgejaste Steelband van de RP-kapel.
,,Als we dat eens samen gingen doen'', stelde Van Hunnik voor, die zelf in een privé-orkestje de toetsen bedient en daar — op de foto althans — met kop en schouders boven uitsteekt.
Gezamenlijk brengen ze nu een avondvullend programma vol afwisseling: de romantische steelband en de meer popgerichte speel- en kweelband. Voor een feestje te huur bij Chris van Hunnik.
Bellen (privé): 08376-15335. Of stiekem bij de AVD in Driebergen, toestel 130.

Met de A van Adjudant

EEN NIEUWE adjudantenbond? Een feit is, dat — àls de adjudanten van GP en RP het zouden willen, ze volgend jaar al het hoogste woord kunnen voeren in het politie-overleg.
Het hoofdbestuur van de Vereniging van Hogere Politie-Ambtenaren *(VHPA)* heeft besloten de toegangsdeur te openen voor executieve politiemensen vanaf schaal 9. ,,Ook adjudanten zijn dus nu van harte welkom als lid,'' aldus **Piet Bisschop** (Raalte) namens het hoofdbestuur, ,,administratieve ambtenaren waren dat al, hoewel dat niet overal bekend was.''
De VHPA telde op 1 juli jl. 757 leden, waarvan 574 GP'ers en 102 RP'ers, 40 NPA-studenten en 41 gepensioneerden. Dat betekent dat 2 van elke 3 GP-officieren lid is; bij de RP-officieren is dat slechts 1 op elke 3.
Het betekent ook dat als de helft van alle adjudanten inderdaad lid zou worden, ze meteen met een absolute meerderheid van 2/3 de dienst in de VHPA kunnen gaan uitmaken. Maar op zoveel enthousiasme wordt kennelijk niet gerekend.

Met stip ●

NIEUW in de Poll van deze maand — op de valreep — het VDKH-hoofd **Egbert Spierenburg** (coverboy RPm okt.), wiens dienst problemen heeft met de nachtelijke beveiliging van onze jeugdige prinsen. Ook voorlichter **Wim de Rooy** (RP-Dordrecht) was veel in het nieuws met o.a. de kinderporno-affaire in Goudrichem.

Van Hunnik & Bunnik.

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

'Ik walg daarvan'.

Fordjes

DE DRIE chauffeurs van het AI-triumviraat moeten overschakelen, want — een jaar voor de grote wisseling — bleken de dienstauto's van hun bazen aan vervanging toe.
WFKJF's eigen **Arie Kramer** stapte van zijn vertrouwde *Peugeot* over in een *Ford Scorpio*. 1e plv. AI **Jan Jorritsma** twijfelde tussen een *Volvo-440* en een *Ford Sierra;* hij koos voor zijn laatste 1½ dienstjaar tenslotte de Sierra. 2e plv. AI **Joop de Wijs** nam voorlopig de Peugeot van de generaal over.
Waarom de drie (burger)chauffeurs wel in een chauffeursuniform (driedelig grijs), maar niet onder een chauffeurspet?
Omdat — volgens een oude (ongeschreven) regel — ,,een auto niet twee ongelijke petten verdraagt.'' In klare taal: de chauffeur draagt alleen een pet als zijn baas er geen heeft. Niet dus.

Bedillen

REGELMATIG weet politievoorlichter **Peter Dillen** zijn Apeldoornse korps in de publiciteit te brengen. *('Scoren'.)* Zijn ambitie is groot: hij geeft nu ook al voorlichting aan alle korpschefs van Nederland, inclusief de Algemeen Inspecteur van de Rijkspolitie.
In oktober belandde op alle hoofdburo's een Nota van Dillen: hoe hij vindt dat de politievoorlichting behoort te functioneren. Geschreven voor de eigen GP Apeldoorn, maar door HC **Jaap Bakker** waardig bevonden voor landelijke verspreiding: *,,Ik denk dat deze nota ook bij andere organisaties dan de Apeldoornse een rol kan spelen bij de discussie over voorlichting''*, aldus zijn begeleidende brief. //
Ongevraagd drukwerk is niet altijd welkom. De nota-Dillen blijkt sommige collega's te hebben gestoken ('Weet Peter het weer beter?').
De 3 koloms kop *'Nota Apeldoornse politiewoordvoerder gaat het hele land door'* (Volkskrant) wreef nog wat extra zout in het wondje. Met name bij de leden van het landelijk overleg van politiewoordvoerders, waarvan Dillen de secretaris ('Maar niet onze woordvoerder! . . .') is. Kinnesinne?
De collega's vinden Dillens dadendrang prima, zolang hij voor hun club uitstapjes naar Apenheul en Het Loo organiseert (Journaal sept. 89), maar zo'n nota bovenlangs?
RP-woordvoerder **Anne Geelof** reageerde indirect in een interview van **Hans Roelofs** voor het Utrechtse GP-blad *'Blauwdruk'*. Met 'In mijn ogen staat de politievoorlichting in de kinderschoenen', lijkt hij zijn oude makker te steunen. Maar dan haalt hij fel uit naar die politievoorlichters die 'meer en meer proberen te scoren ten behoeve van de eigen organisatie'.
Geelof: ,,Ik walg bijvoorbeeld van de manier waarop een grote verkeerscontrole onlangs werd geprofileerd. Bij die controle werd aan het publiek shampoo uitgereikt onder de slogan: 'Veiligheid is hoofdzaak'. Ik vind dat dat niet kan.'' Insiders weten dat die shampoo-stunt in de gemeente Apeldoorn plaats vond. Ideetje van de voorlichter.

LOR-blad

HET PERIODIEKE A-4tje voldoet niet meer. Burgemeester **les Keizer** (Veghel) wil als voorzitter van het LOR een eigen blad voor de vrijwillige politie, zoals de reservisten voortaan zullen heten.
Journalist **Arnold R.M. Burlage**, redacteur luchtvaart en defensie van *de Telegraaf*, is gevraagd de eindredactie van het voorlopig twee- of driemaandelijkse orgaan te voeren. Burlage die vorig jaar ook het jubileumboekje van het LOR redigeerde, heeft zijn offerte ingediend. Gezocht wordt nog naar een sponsor-uitgever. De voor de hand liggende naam ('Het LOR') is afgekeurd; het moet een blad voor alle reservisten worden, van RP en GP.

Genie

HET IS menens. De verkeersschool heeft nu *'De Weijert'* compleet in beslag genomen en directeur **Oege Wierda** is niet van plan nog een duimbreed prijs te geven. Het CIOV — al eerder door de nieuwe huisbaas gemaand — moet nu vóór 1 april '90 zijn vertrokken. Directeur **Bob van Twillert** ging driftig op zoek, want de cursussen moeten doordraaien. Het oog is gevallen op een voormalig gebouw van de Genie. Ouderen herinneren zich dat pand wel: had daar niet ene dr. **Arthur Seyss Inquart** in 1944/45 zijn hoofdkwartier?
De bunker onder het gebouw leent zich uitstekend als wijnkelder, heeft vinoloog Van Twillert al vastgesteld. Ook de maandelijkse *Korpsvergadering* (de AI met de kolonels) is inmiddels al van 'De Weijert' naar een profanere plek verhuisd: het oefenterrein van de *KNVB* in Zeist. Voor een 'politieprijsje', aldus de penningmeester, ,,inclusief (gratis) zwemmen en tennissen.'' Als de vergadering tenminste niet te ver is uitgelopen.

*Voorpret van het trio **Hans Pietersma** (res. maj. AI), **Piet v.d. Vlies** (LOR-adm.) en **Jan Meijerink** (LOR-secr.).*

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: Welke politienaam kent u ?

1 oktober 1989	1 november 1989
1. Maigret (•)	1. Rob van Rees
2. Gert Koffeman	2. Klaas Wilting
3. Martin Strooper (•)	3. Rob Hessing
4. Rob van Rees	4. Pim Juffermans
5. Klaas Wilting	5. Leen v.d. Linden
6. Cees Doornhein	6. Gert Koffeman
7. Leen v.d. Linden	7. Nico Laterveer
8. Appie Baantjer	8. Peter Dillen
9. Will Simon	9. Egbert Spierenburg (•)
10. Jelles Bode	10. Wim de Rooij (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

☆RPM☆ AKTIEJAAR

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Zaken zijn Zaken

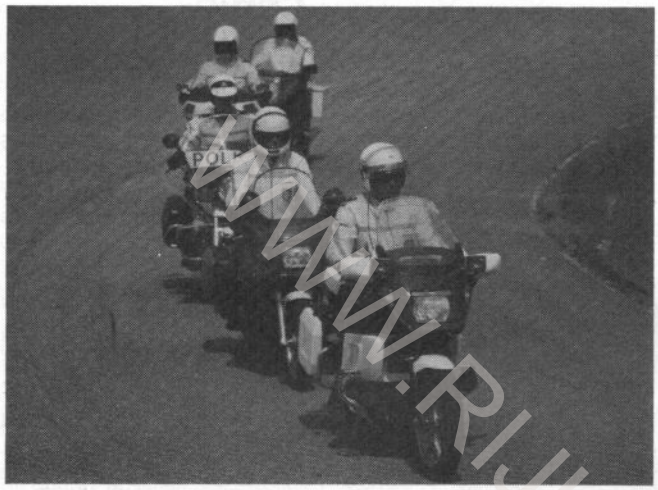

Politiemotoren

Voor motoragenten c.q. wachtmeesters is de motorfiets een vervoermiddel waarop veel uren in weer en wind worden doorgebracht. Zij stellen dan ook andere eisen aan een motor dan de gemiddelde motorrijder.
Een team van het weekblad *Motor*, bestaande uit vier motoragenten en een *Motor*-redacteur, beoordeelde vijf motorfietsen op hun bruikbaarheid voor het politiewerk.
Getest werden de modellen: BMW K 75 (750 cc/75 PK) en BMW R 80 (797 cc/55 PK), beiden met RT kuip; Honda NTV 650 Revere (647 cc/60 PK) voorzien van een Schurgers 980 stroomlijn; Moto Guzzi California III (949 cc/65 PK) met stuurscherm en Harley Davidson FXRP (1340 cc/65 PK) met toerkuip.
De beide BMW's en de Moto Guzzi werden geleend van de gemeentepolitiekorpsen Amsterdam en Enschede, de Honda en de Harley werden in politie-uitvoering ter beschikking gesteld door de importeurs.
De BMW K 75 kwam als de meest veelzijdige motor uit de test: geschikt voor zowel stad als buitenweg, makkelijk handelbaar en comfortabel.
Grootste verrassing van deze test was de Harley; makkelijker hanteerbaar dan op het eerste gezicht vermoed werd en daarnaast ook zakelijk aantrekkelijk omdat de kilometerprijs ondanks de dure naam die dit merk heeft laag blijkt te zijn.

Meldkamers

De *Hollandse Telecommunicatie Maatschappij (HTM)* ontwikkelt al enige tijd complete meldkamerinrichtingen voor politie, brandweer e.d. Centraal in deze meldkamer staan ergonomisch verantwoorde meldtafels waarin de volgende functies geïntegreerd kunnen worden:
intercomsystemen, cellenbeveiliging, deursignalering en deuropeners, toiletspoelinrichtingen, aanwezigheidssignalering, videobewakingsystemen, omroepinstallaties, voice logging recorders, verlichting, airconditioning, ontvluchtingsalarm, mobilofoonsystemen, no-break systemen en diverse alarmeringen variërend van brandmeldingen tot en met sociale bejaardenalarmering.
Nieuw is de computergestuurde meldtafel, bestaande uit een centrale besturingseenheid die gekoppeld is aan diverse lokale stuureenheden die allerlei vormen van randapparatuur aansturen. Door het feit dat deze datacommunicatie op seriële wijze plaatsvindt, wordt de bekabeling aanzienlijk beperkt en vereenvoudigd.
Het flexibele karakter van de software zorgt ervoor dat bepaalde functies onderling uitgewisseld of verplaatst kunnen worden.
Bovendien vindt er een complete registratie van alle handelingen plaats (communicatie met cellen, afhandeling alarmen e.d.) zowel op beeldscherm als met behulp van een printer.

(Persbericht HTM)

GP Rotterdam bestelt portofoons

De gemeentepolitie van Rotterdam heeft bij *Koning en Hartman* 450 portofoons besteld van het fabrikaat *Storno*, type CQP 7000. Het hulpmiddel is bestemd voor het dagelijkse werk. Een kryptovoorziening kan in speciale gevallen zorgen voor versluiering van het gesproken woord. De portofoons worden geleverd voor toepassing in de VHF- en UHF-band.

(Bron: Persbericht K&H)

Oordopjes

In *Korpsnieuws* van september '89 werd bericht over een te hoge lawaaibelasting waaraan motorrijders van de Rijkspolitie onder het rijden worden blootgesteld.
De vanaf 1-1-1990 in Duitsland in te voeren strenge ECE-norm voor helmen stelt geen enkele eis aan de lawaaibelasting voor de drager. Een te grote lawaaibelasting kan op termijn niet alleen gehoorschade toebrengen, maar is onder het rijden ook direct van invloed op het rijgedrag en dus op de verkeersveiligheid.
Het Duitse tijdschrift *Tourenfahrer* testte daarom 19 verschillende in-

tegraalhelmen op hun lawaaibelasting. Iedere helm werd steeds op twee verschillende motoren gemeten: een motor was voorzien van een volledige stroomlijn, de andere had geen enkele weer- en windvoorziening. Gemeten werden waarden tot 120 DB, wat overeenkomt met de pijngrens.
Eerste algemene conclusie was dat alle helmen bij 100 km/uur een belasting van meer dan 85 DB opleverden. Deze waarde werd als grens gehanteerd omdat medisch is geconstateerd dat langdurige gehoorbelastingen boven 85 DB een

reële kans op blijvende gehoorbeschadiging opleveren. Tweede algemene conclusie was dat het lawaai op de motor met stroomlijn steeds hoger was dan op de 'kale' machine.
De bij de Nederlandse politie veel gebruikte BMW Systeemhelm II werd als vierde genoteerd op de lijst van 'stille' helmen.
Aanbeveling van het testteam van *Tourenfahrer:* oordopjes dragen of gewoon niet zo hard rijden.

Oortfloppy

Met ingang van 1 januari a.s. zullen er belangrijke wijzigingen in de belastingwetgeving worden doorgevoerd waardoor de automobilist zal worden getroffen. *BMW Nederland bv* heeft om enig inzicht te geven in die veranderingen de Oort-floppy geïntroduceerd. Die bevat informatie over de Wet Oort in relatie tot de autokosten.
Het is een vervolg op het eerder uitgebrachte boek 'Autogebruik en fiscus'. De diskette biedt de MS-DOS-gebruiker informatie en oplossingen voor de persoonlijke situatie. Catalogusprijs, belastingschijf, aantal kilometers, de verdeling zakelijk verkeer/privé-kilometers en vergoedingen spelen daarin een rol. Als de variabele gegevens zijn ingebracht volgt een berekening op maat. De uitgave 'Autogebruik en fiscus' en de disc 'Balans tussen fiscus en rijplezier' zijn bij elke BMW-dealer verkrijgbaar. De prijs van de diskette is *f* 7,50.

(Persbericht BMW Nederland)

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / november 1989 / nr. 3

Met Camel naar Sovjetunie

Routekaart. Van Bratsk naar Irkutsk.

Tot 30 november 1989 stellen de organisatoren van de *Camel Trophy* belangstellenden in de gelegenheid zich in te laten schrijven voor de selectie voor de rally die in 1990 wordt gehouden. De elfde editie van het autosportevenement wordt verreden in de Sovjetunie. Als locatie is gekozen voor het gebied bij het Baikalmeer in het zuiden van Siberië, even boven de grens met Mongolië. Het is voor het eerst dat een dergelijke wedstrijd in de USSR wordt verreden. Naar verwachting zullen er teams uit achttien landen aan de start van de *Baikal-USSR 1990* verschijnen.
De Camel Trophy wordt gehouden onder auspiciën van de KNAC Nationale Autosportfederatie.

Selectie

In januari a.s. zullen tijdens de regionale selecties op de Beekse Bergen in Tilburg in vier dagen 1000 kandidaten worden getest. Per dag gaan er 25 deelnemers naar de volgende ronde. De honderd uitverkorenen zullen in een volgende sessie van twee dagen uitvoerig worden getest op onderdelen als rijvaardigheid, survival, kompaslezen en teamgeest. Aan het einde van de tweedaagse zullen de namen van 20 kandidaat-rallyrijders worden bekendgemaakt die doorgaan naar de nationale selectie.
Deze groep wordt in februari in een periode van vier dagen en drie nachten in het binnenland van Spanje uitgebreid aan de tand gevoeld. Zij zullen per Land Rover een traject moeten afleggen en opdrachten moeten uitvoeren als bergbeklimmen, kanovaren en vlot- en brugbouwen. De deelnemers zullen overnachten in de natuur en zullen zelf voor hun eten zorgen. Van de twintig zullen er zestien moeten afvallen.
De laatste vier van elk deelnemend land gaan medio maart naar Frankrijk om in de buurt van Parijs tijdens het internationaal evenement uit te maken welk tweetal (+ een reserve) hun natie in Rusland zal vertegenwoordigen.
De Nederlandse afvaardiging ondergaat daarna in eigen land een intensieve training als voorbereiding op Baikal-USSR 1990.

Inschrijvingformulieren

Van de kant van de politie bestaat telkenjare grote belangstelling voor het avontuur. Wie er voor voelt kan een inschrijfformulier afhalen op de adressen waar tabak wordt verkocht en bij de Free Record Shop-filialen.
(Bron: Persbericht Van Luyken PR & PA Consultants)

Doorgeefsluis

BAVAK & JUNG Security leveren een doorgeefsluis dat is ontworpen om spullen van waarde naar beveiligde ruimten over te brengen. De sluis is voorzien van een kogelwerende ruit en een intercomsysteem dat van binnenuit wordt bediend. Rondom de roterende trommel is staalplaat aangebracht. De constructie kent weinig bewegende delen.

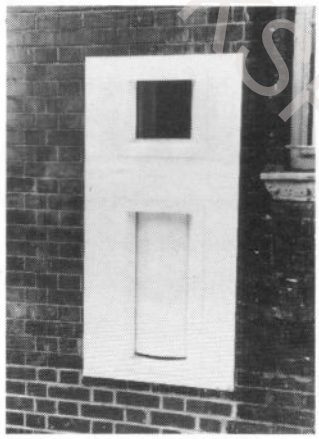

(Persbericht: BAVAK Security)

Dictafoon

De *Hollandse Telecommunicatie Maatschappij* importeert voor Nederland voice logging recorders van de Dictaphone Corporation (USA). De recorders worden gebruikt voor het vastleggen van telefoon- en mobilofoongesprekken bij politie, brandweer, GGD en GD, banken en deviezenhandel, op vliegvelden, etc.

Nieuw op de dictafoonmarkt is het

Call Check 5700.

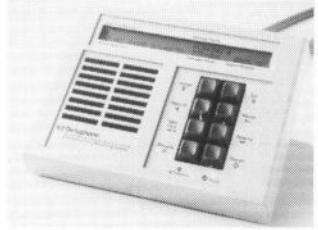

Veritrac 9000-systeem. Het is een volledig computergestuurde recorder die vanaf 4 tot 240 kanalen kan opnemen. Bediening en technische diagnose is door toevoeging van een beeldscherm te realiseren. De apparatuur telt drie verschillende mogelijkheden om te zoeken. De gewenste informatie kan met een snelheid van 400 tot 700 maal de afspeelsnelheid worden teruggevonden. De beveiliging vindt plaats door gebruik te maken van wachtwoorden (op 4 niveaus). Het systeem heeft een ingebouwde nood-stroomvoorziening. Fouten of veranderingen worden met behulp van automatische diagnostics gesignaleerd. De start- en stoptijden zijn te programmeren.
Met de Call-check digitale gesprekrecorder van Dictaphone (type 5700) kunnen telefonische en radiografische boodschappen worden gelokaliseerd en teruggeluisterd. Een druk op de knop brengt de operator naar het begin van het laatst opgenomen bericht. Tegelijkertijd kan een andere melding worden opgenomen. De geheugencapaciteit kan worden opgevoerd van 4,8 minuten tot 38,4 minuten. Het apparaat is leverbaar als inbouw- of tafelmodel, met of zonder display, etc.
(Persbericht HTM)

Veritrac 9000.

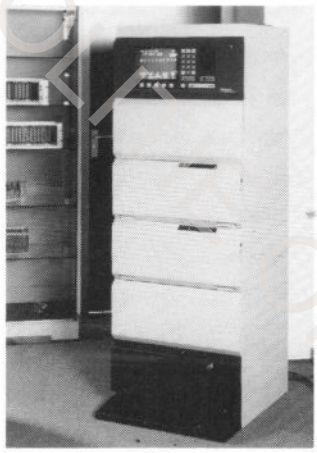

Keurmerk beveiligingsapparatuur

De kwaliteit en betrouwbaarheid van inbraakbeveiligingsapparatuur is nu duidelijk herkenbaar door de invoering van een Nederlands kwaliteitscertificaat. Dit certificaat wordt gewaarborgd door de *Stichting Certificatie Beveiligingsapparatuur (SCB)*, die is opgericht door de brancheorganisatie van fabrikanten en importeurs op beveiligingsgebied NVOB, de sectie Beveiliging van de installateursorganisatie Uneto, het Bureau voor Schadepreventie TBBS namens verzekeraars en het Bureau Landelijk Coördinator Voorkoming Misdrijven.
De SCB hanteert nationale en internationale kwaliteitssystemen als basis voor de certificatie. Daarnaast wordt ingespeeld op de marktsituatie na 1992, als de binnengrenzen van de Europese Gemeenschap verdwijnen.
Voor afnemers en gebruikers brengt de certificatie meer inzicht in de kwaliteit en betrouwbaarheid van de op de markt aangeboden apparatuur.
Informatie: tel. 01650-51915.
(Persbericht SCB)

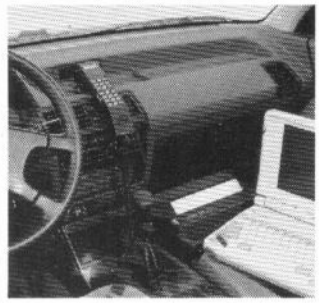

Mobiel kantoor

Dancall heeft een telecommunicatiepakket voor de auto ontwikkeld waarmee het voor de automobilist mogelijk wordt om de uren die hij bijvoorbeeld in files doorbrengt nuttig te gebruiken. Steeds meer wordt de autotelefoon geïntegreerd met een telefax, de personal computer en andere apparatuur waarmee datacommunicatie kan worden onderhouden. Dancall gebruikt daarvoor de Line Interface Module. In principe is met deze module een verbinding tot stand te brengen met alle apparatuur die op een standaard-telefooncontact aan te sluiten zijn. Op de Line Interface zit een normale aansluiting waarmee telefax, modem, telefooncentrale, etc. kan worden verbonden.
Voor de Dancall autotelefoon is een interface leverbaar waarmee een draadloze telefoon kan worden aangesloten.
(Persbericht Argo, Maarssen)

Adverteerdersindex

ASCOM (Communicatie-apparatuur)
BMW Nederland (Motorrijwielen)
Uitgeverij J.B. van den Brink & Co (Politieliteratuur)
Dogger Import (Levior helmen)
Dogger Import (Isolectra head-sets)
Ford (Automobielen)
Gemeentepolitie Tilburg
GOM (Beveiliging)
Koning en Hartman (Communicatie-apparatuur)
Multihouse (Automatisering)
Museum Koninklijke Marechaussee
NIVO Disconto BV (Financieringen)
Olivetti (Automatisering)
POL Politietechniek BV (Politiematerialen)

RPmagazine

Maandblad voor het Korps Rijkspolitie

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

- Vallende sterren: Waarom politie-officieren vertrokken
- Het tekort van de getuige
- Bewust belonen: Eruit halen wat erin zit
- Tien jaar terug: Een rapport in de doofpot

RPM AKTIEJAAR

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

RPmagazine

Maandblad van het korps Rijkspolitie

31e JAARGANG / NR. 4
DECEMBER 1989

REDACTIERAAD:
Hans van Gangelen (voorz.), Leiderdorp
Anita Hazenberg, Aalten
Huub Heusschen, Ulft
Dirk Hilarides, Voorburg
Peter van Hout, Den Bosch
Nel de Rijke, Middelburg
Lucille Scheuer-Irion, Apeldoorn
Ronald Schnitker, Schiphol
Ria Voskamp-Voestermans (secr.), Driebergen

REDACTIE-SECRETARIAAT:
Bert Huizing
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn
Tel. 055 - 33 09 03

REDACTIE:
Koen Aartsma (eindredacteur)
Bert Huizing

ADVERTENTIES:
DUIJKER MEDIA SERVICE
Kraageend 18
3435 VN Nieuwegein
Tel. 03402 - 3 66 16

UITGAVE en ABONNEMENTENADMINISTRATIE:
VAN DEN BRINK LOCHEM
Uitgeverij J.B. van den Brink & Co. B.V.
Postbus 14, 7240 BA Lochem
Tel. 05730 - 5 36 51
Uitgever: Jan W. Brouwer
Adjunct-uitgever: Achilles Damen

DRUK:
Schaafsma & Brouwer b.v. Dokkum

© Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

*

ISSN 0921-6200

*

Abonnementsprijs *f* 32,50 (incl. BTW) per jaar bij vooruitbetaling.
Opzeggen abonnement schriftelijk voor 1 september.
Losse nummers *f* 5,50.

Omslagfoto:
Verschietende sterren.
(Foto: Peter van Hout)

Vallende sterren

Regelmatig verschieten er sterren aan het politiefirmanent. Politie-officieren die de dienst verlaten om elders hun heil te zoeken.
Wat beweegt hen? Hoeveel zijn het er? Hoe kijken ze terug?
Twee RP-officieren hebben een enquête gehouden onder de 'overlopers' van de laatste jaren. 'Vallende sterren' hebben ze hun rapport genoemd, dat binnenkort zal verschijnen.
Het RP-MAGAZINE publiceert de belangrijkste conclusies uit het onderzoek. 6

Prof. Albert Wagenaar:
'Getuigeverklaring is zelden betrouwbaar' 10

Bewust belonen:
'Wat verwacht de chef van zijn mensen . . ?' 14

Info Intern
Nieuws uit de districten, diensten en scholen 19

Tien jaar terug:
Sari keek achter de schermen 30

Postbus 20099:
Beter maar niet schoner 32

RPersonalia. Nieuwe collega's 33

RPuzzel 38

Vrije tijd:
Drie reisorchideetjes 39

Victor van Voorburgs **RP-journaal** 40

Redactie en uitgever van RP-magazine wensen hun lezers goede kerstdagen en een voorspoedig 1990!

WWW.RPOLITIE.ORG

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Meerderheid van 'vallende sterren'

'Politie-officieren verdienen genoeg"

Door Koen Aartsma

'DE STAP' noemen de beide onderzoekers het: de overgang van politieofficieren naar het bedrijfsleven of een nonprofit instelling.
,,Omdat het verlaten van de politieorganisatie meer betekent dan het uitsluitend veranderen van betrekking. Het uit de politie stappen wordt nog steeds ervaren als een grote en onomkeerbare stap.''
Ook de media werken daaraan mee. Wat in veel beroepssectoren als een normale mobiliteit wordt beschouwd, is bij politiemanagers voorpaginanieuws. En als er in korte tijd enkele commissarissen vertrekken, wordt al snel gesproken over 'leegloop in de politietop'. Natuurlijk, dat betekent verlies van capaciteit en vooral ervaring, maar zijn de cijfers echt zo onrustbarend?
De officieren B.H. de Blouw (stafmedewerker Rechercheschool) en W.J.A. van Uden (stafofficier Apeldoorn) hebben een oriënterend onderzoek ingesteld naar het hoe en waarom van die stap. Zij hielden een enquête onder de politieofficieren die in de jaren 1985 t/m 1987 elders hun heil zochten.
RP-MAGAZINE publiceert de belangrijkste conclusies uit het onderzoek, dat volgend jaar in boekvorm zal verschijnen onder de titel 'Vallende sterren' bij uitgeverij J.B. van den Brink & Co te Lochem.

RP-kapitein Arjo de Jong was een van de eersten, toen hij — met een bijna compleet arrestatieteam — naar Heineken overstapte. Daarna verdwenen er heel wat sterren naar het bedrijfsleven. Zoals de commissarissen Cazemier (Ahold), Sietsma (Philips), Staal (ABS) of Van der Molen (Postbank). De CRI-top lekte weg met De Gooyer (ABN), Westerman (Verzekeringen), De Boer (AID) en tenslotte ook HC Van Straten (Interseco).
Hoeveel officieren vertrekken er per jaar? Wat beweegt hen tot 'die stap'? Een hoger salaris of is er meer?

Groener gras

Is werken bij de overheid dan zo onaantrekkelijk voor mensen met een hogere opleiding? Volgens een recent onderzoek (IPW/Universiteit Twente) zou 80 procent van de hoger opgeleide ambtenaren willen vertrekken. Wat is er dan zo onaantrekkelijk bij de overheid en wat hebben het bedrijfsleven en nonprofit organisaties dan zoveel beter? Is het gras werkelijk groener aan de overkant? Op zichzelf behoeft het vertrek van mensen uit de top niet negatief te zijn. Het geeft immers ruimte voor de carrières van anderen, voor jongeren ook. Daar staat tegenover dat er kwaliteit en ervaring verloren gaat en dat de politie zo minder rendement heeft van het in deze mensen geïnvesteerde kapitaal. Zorgelijk is daarbij, dat het aantal vertrekkers (sinds 1984) toeneemt.

Hoeveel het er precies zijn, hebben de onderzoekers niet kunnen achterhalen. De ministeries van Binnenlandse Zaken en van Justitie blijken dat pas de laatste jaren bij te houden. Wel is bekend dat van de 420 jonge politie-officieren die in de periode 1974-'83 aan de N.P.A. in de dagopleiding afstudeerden, er in de jaren 1984/'87 achttien de politiedienst hebben verlaten.
Dat komt neer op 1,43 procent per jaar. Geen verontrustend cijfer voor wie iets verder kijkt. Bij de Landmacht stapte weliswaar slechts 1 procent van de officieren op, maar bij Philips bijvoorbeeld vertrok in diezelfde periode 2,7 procent van het hogere personeel. In het onderwijs en andere verzorgende beroepen kwam men zelfs op circa 6 procent.

Capaciteiten

Wat zijn enkele opmerkelijke aspecten van de politiecultuur die aanleiding waren om te vertrekken?
Een belangrijke reden is dat er bij de politie onvoldoende rekening wordt gehouden met de capaciteiten van de individuele korpsleden. Dat vinden de meesten van de vertrokken officieren. ,,En dit is niet van de laatste tijd'', voegden De Blouw/Van Uden hieraan toe. ,,Ook zij die reeds langere tijd bij de politie weg zijn, onderschrijven dit gegeven.''
In hoeverre is bekend wat de leiding wil en welk uiteindelijk beleidsdoel wenst men te bereiken?
Als de vertrokken officieren vergelijken,

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

WWW.KVNRPOLITIE.NL

dan komt de politie er op dit punt wat minder gunstig af dan de nieuwe werkgever. Gelukkig ligt de situatie bij de jongere verlaters positiever dan bij de verlaters van vóór 1980. Het rapport: ,,Openheid van het management door bijvoorbeeld het openbaar laten zijn van agenda en verslagen van staf- en managementsteamvergaderingen neemt niet alleen wantrouwen tegen 'bazen' weg over hetgeen in de 'geheime' vergadering is besproken, het geeft tevens de niet-deelnemers aan deze vergadering de mogelijkheid kennis te nemen van het besproken beleid. Daarnaast kan het laten meedenken van medewerkers aan de basis over beleidsproblemen verhelderend zijn voor de opinie over het beleid in de organisatie.''
Dit geldt niet alleen voor de politie, maar evenzeer voor andere overheidsorganisaties, concluderen de rapporteurs. De politieofficieren die in een andere overheidsorganisatie gingen werken, blijken het minst negatief over de politie en het minst positief over de huidige werkkring.

Teveel hiërarchie

Een verschil is ook de hiërarchie. De politie heeft teveel hiërarchische niveaus,

Enkele 'vallende sterren': v.l.n.r. de ex-politieofficieren Westerman (CRI), Sietsma (Amsterdam), De Gooyer (CRI), Staal (Almere), Van der Molen (Hilversum), De Jong (RP), De Boer (CRI) en Van Straten (CRI).

vinden de ondervraagden, vooral degenen die nu in een commercieel bedrijf werken.
Opvallend is ook, dat de politiemensen die overgestapt zijn naar nonprofit organisaties erg positief zijn over hun nieuwe werkgever. De ondervraagden zijn ook van mening dat er nogal wat mankeert aan de betrokkenheid van het politiepersoneel bij de doelstellingen van het korpsbeleid. In de nieuwe werkkring is dat beter. Het lijkt iets met de aard van de ambtenarij van doen te hebben, want ook andere overheidsorganisaties kampen met hetzelfde probleem, zij het in lichtere mate dan bij de politie.
Het systeem van de ranglijst en de aan rangen gekoppelde salarissen geven weinig prikkels af voor een hogere arbeidsinzet.
Het politieambtenarenreglement biedt mogelijkheden om individuele werknemers extra te belonen (art. 102 ARGP) of te beboeten (art. 105 ARGP), maar in de praktijk worden die zelden toegepast.
Ook voor het nieuwe systeem van flexibel belonen bestaat een dergelijke angst. ,,Daar waar besloten wordt het totale jaarlijkse bedrag aan te wenden voor een hoofdelijke omslag, functioneert het systeem niet óf is het management niet in staat eerlijke keuzes te maken'', aldus de rapporteurs.
,,In beide gevallen kan het bedrag terug naar de rechtmatige eigenaar: de minister.''
Niet alleen de vertrokken officieren hebben hier kritiek, ook de zittende collega's blijken dringend behoefte aan verandering op dit punt.

Salaris

Van geld gesproken: niet een hoger salaris, maar beter werk lokte de politiechefs naar de overkant. Slechts in uitzonderingsgevallen worden de financiële aspecten genoemd. Dat neemt niet weg dat de meesten (86%) nu meer verdienen dan bij de politie, soms zelfs veel meer, dankzij de emolumenten zoals auto-van-de-zaak of royale reiskostenvergoeding. Volgens een 'koppensnellersbureau' in de Randstad kregen de

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

door hen bemiddelde politiechefs een salarisverbetering van gemiddeld 11%, pakweg tien mille bruto per jaar. Toch betekende niet elke overstap een salarisverbetering; enkelen gingen er zelfs op achteruit.
Aardige vraag: vinden de verlaters achteraf gezien de salarissen van de hogere politieambtenaren in verhouding tot de werkzaamheden?
De meerderheid vindt dat politieofficieren voldoende (39%) of zelfs teveel (17%) verdienen voor het werk dat ze moeten doen; een minderheid van 44% vindt het te weinig en dat waren wellicht degenen die om de financiën vertrokken.
Moet er nu harder gewerkt worden dan bij de politie?
,,Ik werkte bij de politie even hard als in mijn huidige baan'', antwoordde precies de helft van de ondervraagden. Een hoog percentage (44%) zegt nu harder te moeten werken dan destijds bij de politie. De overige 6% heeft het nu gemakkelijker. ,,De werkdruk kan dus niet de reden van het vertrek zijn'', concluderen De Blouw en Van Uden.
Een ander probleem bij de overheid is de starre wijze waarop medewerkers beloond worden. ,,Cru gezegd maakt het niet uit of je wel of niet betrokken bent bij je werk, want beter word je er — financieel althans — toch niet van!''
Hoe staat het met de controle, of de werkzaamheden naar behoren worden uitgevoerd?
Uit de enquête blijkt dat het ontbreken van controle op de uitvoering een typisch overheidsprobleem is. Zowel bij de politieorganisatie als voor de nieuwe overheidswerkkring is daarop onvoldoende controle. Zonder een goede controle op de uitvoering is een reële aanpassing van het beleid niet mogelijk, omdat het management niet met zekerheid kan vaststellen of de gegevens uit de uitvoering juist zijn. De antwoorden geven aan dat er te weinig wordt gecontroleerd en dat dus niemand met zekerheid weet of er tekortkomingen zijn.
In veel politieorganisaties blijft negatieve informatie hangen op het middenkaderniveau, onder het motto 'ik was ook eens zo als zij'.

Waarom weg?

Onvrede over de carrière blijkt bij niemand van de officieren een rol te hebben gespeeld in het besluit om de politie te verlaten. Wat was dan wel de 'werkelijke' reden? Op deze open vraag kwamen o.a. deze reacties:

- *'Iets anders willen doen'.*
- *'Onvrede met de ranglijst-situatie'.*
- *'Onvrede met de organisatievorm, met name de macht van een niet functionele Algemene Inspectie'.*
- *'De benauwde, formele, weinig doelgerichte, inefficiënte structuur/werkwijze/cultuur'.*
- *'Vooral de gezapigheid in de politieorganisatie, met name op hoog niveau. Geringe bereidheid de nek uit te steken'.*
- *'Meemaken hoeveel slagvaardiger het bedrijfsleven is'.*
- *'Ik voelde mij een beetje in een kringetje ronddraaien'.*
- *'Persoonlijke vrijheid beperkt'.*
- *'Het gevoel voortdurend met je kop tegen de muur te lopen, waar het om veranderingen ging. Niet de argumenten waren beslissend, maar de hiërarchie. Gigantisch dismanagement'.*

Twaalf ambachten

Het lijkt of alle vertrokken politiemannen in de veiligheidsindustrie terecht zijn gekomen. De werkelijkheid is anders. Een greep uit de nieuwe beroepen:

- *directeur busonderneming*
- *eigenaar van brasserie*
- *stafmedewerker GAK*
- *hoogleraar*
- *officier van justitie*
- *leraar MBO*
- *directeur hotelketen*
- *logistiek manager*
- *burgemeester*
- *rechter*
- *chef bedrijfsvoering*
- *regiomanager SSFB*

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Prof. W.A. Wagenaar:

'Getuigeverklaring is zelden betrouwbaar'

Door Cees van Dijk

Eén getuige is geen getuige. Maar ook twaalf getuigen kunnen zich ernstig vergissen, weet prof. Willem A. Wagenaar uit eigen ervaring. Ook getrainde politiemensen zijn vaak geen betrouwbare getuigen, aldus de hoogleraar in de functieleer, algemeen bekend sinds zijn optreden als getuige-deskundige in het proces tegen Demjanjuk, de vermeende oorlogsmisdadiger.
Wagenaar heeft een boek geschreven ('Het herkennen van Iwan') over de identificatie door ooggetuigen. Menige politieman, officier van justitie, advocaat en rechter zal het met gekromde tenen lezen. Want volgens Wagenaar wordt er heel wat af geklungeld met en door getuigen.

Aan het einde van de jaren '60 stond in Engeland een man terecht voor een groot aantal misdrijven die hij zou hebben gepleegd in Liverpool en Bristol. De politie verdacht hem van diefstallen uit parkeermeters. Bovendien had hij daarbij een vuurwapen gebruikt en een politieman verwond.
Na een wilde achtervolging was de politie het spoor bijster geraakt. Er werd een grote actie op touw gezet om de dader op te sporen. Men had slechts één aanknopingspunt: zijn middeneuropese accent. Vrijwel vanaf het eerste begin nam de politie aan, dat het om een Hongaar zou gaan. Er waren, zo redeneerde men, méér Hongaren veroordeeld wegens het plunderen van parkeermeters. De recherche stelde een album samen met 76 foto's van Hongaren die een strafblad hadden. Getuigen wezen uit deze serie de foto aan van Loszlo Virag. Daarop besloot de politie de verdachte te plaatsen in een identificatietest van levende personen. Hoewel enkele getuigen hem aanwezen als de dader, werd hij niet door alle getuigen herkend. Toch werd de verdachte uitsluitend op grond van dit bewijsmateriaal tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Twee jaar later, in juli 1971, vond de recherche in het huis van George Payen, een Oekraïner wiens werkelijke naam Roman Ohorodnycki was, een groot aantal voorwerpen die in verband werden gebracht met de misdrijven in Bristol. Hierbij was ook het pistool waarmee de politieman destijds was beschoten. De vingerafdrukken die waren gevonden op de parkeermeters bleken overeen te komen met die op het pistool. De onschuld van Virag leek bewezen. Toch ging de officier van justitie niet snel overstag. Hij vond dat destijds het wettig en overtuigend bewijs was geleverd. Acht getuigen immers hadden Virag als dader herkend. Bovendien leken de twee mannen absoluut niet op elkaar. De officier vond het daarom moeilijk te geloven, dat de getuigen zich vergist zouden hebben. Toch bleek dat zo te zijn. In 1974, drie jaar na de huiszoeking bij Ohorodnycki, werd de Hongaar Virag vrijgelaten. Hij kreeg een schadevergoeding van 17.500 pond voor zijn onjuiste veroordeling en de gevolgen daarvan.

'Volgens de getuige van de overval is dit een exacte reconstructie van de dader'

'Vergissen'

Het is een raadsel hoe sommige getuigen Virag hebben aangewezen als de dader, terwijl zij toch langdurig in contact waren geweest met Ohorodnycki alias Payen. Wetenschappelijk zijn de vergissingen van de getuigen te verklaren. Uiterst merkwaardig echter is het, dat de rechtbank geen rekening hield met het feit dat een zekere mijnheer Cunliffe Virag niet had herkend. Cunliffe had de misdadiger in de straten van Bristol achtervolgd en was zelfs door hem bedreigd met een pistool. Achteraf kan alleen geconcludeerd worden, dat de rechtbank meer waarde hechtte aan de positieve verklaringen van de getuigen, dan aan de negatieve. De verkla-

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

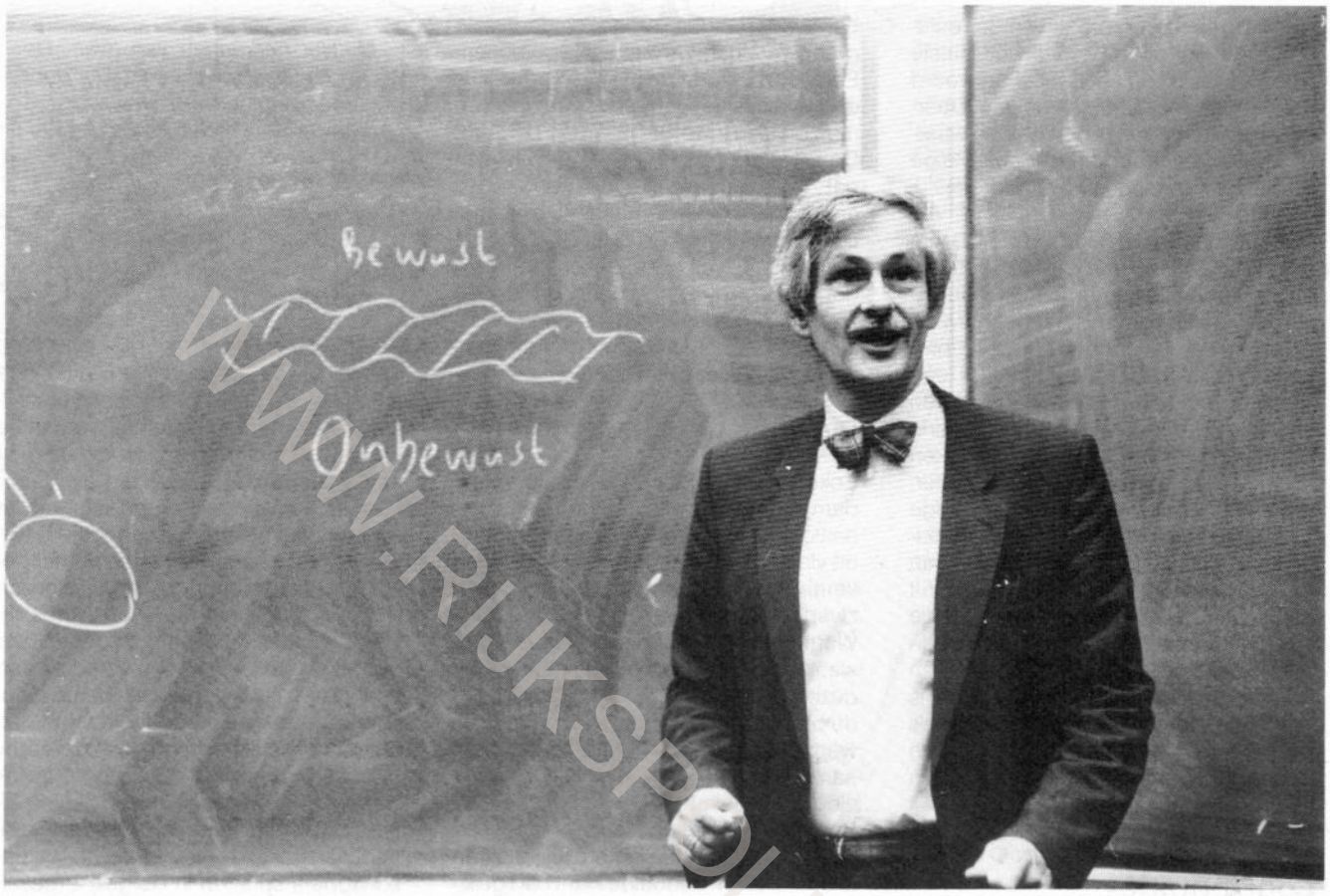

Prof. dr. Willem A. Wagenaar. *(Foto: Rob Freeman)*

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

ring van een getuige die de verdachte aanwijst tijdens een identificatietest legt blijkbaar meer gewicht in de weegschaal van Vrouwe Justitia dan de verklaring van iemand die zegt het feest van de herkenning niet mee te vieren.
Tot deze conclusie komt proffessor Willem Albert Wagenaar in zijn nieuwe boek 'Het herkennen van Iwan, de identificatie van de dader door ooggetuigen van een misdrijf'. Het boek gaat vooral over de betrekkelijkheid van de getuigenverklaring. Met name aan het geheugen van de getuige mankeert het één en ander. Niet dat Wagenaar de getuige die een onjuiste verklaring aflegt verwijten maakt. Hij spreekt dan ook voortdurend over 'vergissen' en niet over 'liegen'.
Volgens Wagenaar, hoogleraar functieleer aan de Rijksuniversiteit in Leiden, vormt het getuigenbewijs het meest hachelijke deel van de hele bewijsvoering. Er zijn volgens hem teveel onzekere factoren. Het bekende gezegde 'één getuige is geen getuige' breidt hij aanmerkelijk uit. ,,Ik heb zaken meegemaakt waarbij twaalf getuigen zich ernstig vergisten'', vertelde Wagenaar onlangs tijdens een lezing die hij hield voor rechtenstudenten en andere belangstellenden, een initiatief van de Vereniging voor Strafrecht 'Peter Noll' in Tilburg.
Sommige rechters verkeren nog steeds in de veronderstelling dat politiemensen voldoende training en ervaring hebben om wel betrouwbare getuigen te zijn. Ten onrechte, meent Wagenaar. ,,In feite weten we dat training en ervaring het vermogen om mensen te herkennen niet vergroten. Er zijn geen bijzondere kenmerken die de ene groep getuigen beter kwalificeren dan een andere.''
,,Identificaties zoals die veel door de politie worden gehanteerd, moeten de schuld van de verdachte en de betrouwbaarheid van de getuige bewijzen. De belangrijkste vraag die tijdens het strafproces moet worden beantwoord is of politie en justitie de juiste methode hebben gebruikt'', aldus Wagenaar. Volgens hem mankeert er nogal wat aan de procedures die de politie bij confrontaties en identificatietests gebruikt. Hij is van mening, dat niet alleen een getuige nooit betrouwbaar is, maar dat ook de politie zich te vaak schuldig maakt aan beïnvloeding van de getuige. Volgens Wagenaar bewijst het antwoord 'Ja' op de vraag 'Is dit de man die u gezien hebt?' alleen maar dat de getuige 'Ja' kan zeggen. Dat geldt ook voor de getuige die een foto aanwijst uit een grote verzameling. ,,De getuige is dus blijkbaar in staat om met zijn wijsvinger een foto in een album aan te wijzen. Verder bewijst dit niets.''

Demjanjuk

Op 25 april 1988 werd John Demjanjuk in Jeruzalem ter dood veroordeeld voor misdaden tegen de mensheid. Hij werd ervan beschuldigd als Iwan de Verschrikkelijke in het concentratiekamp Treblinka 850.000 Joden in de gaskamers te hebben vermoord. Demjanjuk is steeds blijven ontkennen dat hij Iwan is. Tijdens de terechtzitting is Wagenaar als getuige deskundige voor de verdediging opgetreden. Hij laat zich in zijn boek niet uit over de vraag of Demjanjuk schuldig is of niet. Wel heeft hij kritiek op de wijze waarop de identificatie tot stand was gekomen. Volgens Wagenaar zijn dermate grove fouten gemaakt, dat niet bewezen kon worden dat Demjanjuk en Iwan inderdaad één en dezelfde persoon zijn. In zijn boek beschrijft Wagenaar gedetailleerd de procesgang en

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

verwijst naar de uitspraak van de rechtbank die ook in dit geval het laatste woord had. ,,Het is het beste antwoord dat wij hebben'', aldus Wagenaar. Daarnaast geeft hij talloze voorbeelden waaruit blijkt hoe onbetrouwbaar de getuige is als bewijsvoering in het strafproces.

Bij het lezen van het boek moet bij menig politieman, officier van justitie, advocaat en rechter het schaamrood naar de kaken stijgen. Zo beschrijft Wagenaar vele gevallen waarbij ondanks ernstige procedurefouten de rechter toch tot een veroordeling komt. ,,Ik ben betrokken geweest bij een identificatietest waarin vijf politiemensen, de voeten gestoken in zwarte dienstschoenen, als figuranten optraden, terwijl de verdachte als enige sportschoenen droeg.'' Hij is schier onuitputtelijk als het om voorbeelden van tactische blunders gaat. Hoe vaak komt het niet voor, dat de politie een getuige belt met de mededeling 'We hebben 'em. Kunt u even komen kijken?' Een dergelijke vraag suggereert volgens Wagenaar veel meer dan er is, evenals het verzoek 'Wilt u komen, de anderen hebben 'em ook herkend' of, na een confrontatie, 'Herkent u nummer vijf niet?'

Confrontaties

Confrontaties waarbij de politie slechts één verdachte aan de getuige laat zien, zijn eigenlijk het summum van onbetrouwbaarheid. Ook voor de getuige is in dat geval het gluren door de spiegel en het afleggen van een verklaring vrijwel zonder enig risico. De kans dat hij of zij wordt betrapt op een vergissing is nagenoeg te verwaarlozen. Een ander probleem is de getuige die de dader kent vanuit een heel andere situatie. Zo weet Wagenaar zich het geval te herinneren waarbij de politie aan de getuige vraagt: 'Wie is uw buurman?', omdat de getuige in de veronderstelling verkeerde zijn buurman een autoruit te hebben zien inslaan.
Wagenaar is van mening, dat er een strak onderscheid moet worden gemaakt tussen identificatietests (waarbij de verdachte tussen een aantal onschuldige figuranten is geplaatst) en een confrontatie tussen uitsluitend verdachte en getuige. Hij zegt daarover: ,,Het doel van deze confrontaties is totaal verschillend. Een confrontatie met uitsluitend de verdachte wordt gebruikt wanneer de getuige de verdachte kent, anders dan vanwege zijn betrokkenheid bij de misdaad. In zo'n geval zou een test met meerdere personen zinloos zijn. De getuige zal immers altijd in staat zijn een bekende persoon te herkennen in een groep van louter onbekende personen. Een voorbeeld uit mijn eigen praktijk is de identificatie van een gemaskerde man die een juwelierszaak had beroofd. De eigenaren van de zaak beweerden dat zij de overvaller hadden herkend als een jongeman uit de buurt die regelmatig in de winkel kwam. Het doel van de confrontatie was om er zeker van te zijn dat de arrestant inderdaad de jongen was die zij bedoelden, niet om te bewijzen dat de eigenaren gelijk hadden toen zij de overvaller herkenden.''

Pyromaan

Enkele jaren geleden verkeerde Volendam in de ban van een pyromaan. Herhaaldelijk stond het vissersdorp in vuur en vlam. Diverse karakteristieke panden veranderden door brandstichting in zwartgeblakerde resten.
Wagenaar herinnert zich: ,,Twee vrouwen, moeder en dochter, die beiden in dezelfde bar werkten, beweerden dat zij de brandstichter hadden gezien toen hij wegrende in de nacht. Zij hadden hem aan de manier waarop hij liep herkend als een regelmatige bezoeker aan de bar. De éénpersoonsconfrontatie had uitsluitend de bedoeling om te verifiëren of de politie de bedoelde klant had gearresteerd. Of de twee vrouwen gelijk hadden toen zij de brandstichter meenden te herkennen is een andere vraag, die niet beantwoord kan worden door middel van een éénpersoonsidentificatietest.''
Een verdachte die toevallig behept is met een gezicht dat overeenkomt met het stereotype beeld van 'de schurk' is over het algemeen slecht af. Hij loopt een grotere kans als dader te worden aangewezen dan de persoon die aardig oogt, vooral als de getuige niet zeker is van zijn zaak. Ook getuigen die in de loop van een politie-onderzoek verschillende keren met dezelfde verdachte worden geconfronteerd, zouden hem of haar alleen al om die reden als dader kunnen aanwijzen. Een gezicht kan er nu eenmaal bekend uitzien, ook al weten we niet waar of wanneer we dat gezicht eerder hebben gezien. Historisch is het volgende voorbeeld uit de praktijk. Een beambte van de spoorwegen had op het station een kaartje verkocht aan een zeeman. Tijdens een identificatietest wees de beambte de zeeman aan als dader van een misdrijf waarvan hij getuige was geweest. Achteraf bleek dat de spoorwegman de verdachte alleen maar had herkend, omdat hij bij hem aan het loket was geweest. Wetenschappers spreken in dergelijke gevallen over 'onbewuste overdracht'.

'De computer construeert een duidelijk beeld van de bankrover!'

- *'Het herkennen van Iwan. De identificatie van een dader door ooggetuigen van een misdrijf' is in 1989 verschenen bij uitgeverij Sweets & Zeitlinger; ISBN 9026509502; f 32,50.*
- *Nadere informatie over de Vereniging voor Strafrecht 'Peter Noll' via Postbus 90153, 5000 LE Tilburg.*

Tot 70 procent

Hoe onbetrouwbaar de verklaring van een getuige kan zijn toont Wagenaar aan met de volgende gegevens: 52% van de getuigen wijst iemand als dader aan bij een confrontatie waar de schuldige aan het misdrijf zeker niet bij is. Ruim de helft dus, en dat in gevallen waarbij vooraf de waarschuwing is gegeven dat de dader er mogelijk niet bij is. Als voor de test geen duidelijke instructie is gegeven, ligt dat percentage zelfs op 70%. Aanwijzingen uit fotoseries worden vrijwel zonder uitzondering als bewijs geaccepteerd. Uiterst merkwaardig vindt Wagenaar dat. Immers de foto's die de politie toont zijn van personen die al eerder met de politie in aanraking zijn geweest. De verdachte of de dader hoeft toch niet een recidivist te zijn? De kans op een tactische misser wordt nog vergroot als de getuige een verdachte aanwijst omdat de persoon in kwestie op de dader lijkt. De politie pakt vervolgens de bedoelde persoon op en confronteert verdachte en getuige met elkaar.
,,Heb je eenmaal een verdachte aan een getuige getoond, dan is de getuige daarna voor verdere identificatietests niet meer 'bruikbaar' '', is de conclusie

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

van Wagenaar. ,,Je kunt het nu eenmaal niet overdoen.''
Daarom adviseert hij bij een ingewikkelde zaak waarbij de politie beschikt over veel getuigen, enkelen daarvan in te zetten bij de opsporing en anderen te gebruiken bij de bewijsvoering. Ook wanneer getuigen elkaar kennen is uiterste voorzichtigheid geboden, waarschuwt Wagenaar. ,,Ze zijn dan niet meer onafhankelijk. De getuigen, bijvoorbeeld buren, echtgenoten, mensen die elkaar uit de kroeg kennen, hebben natuurlijk uitvoerig met elkaar van gedachten gewisseld over de zaak. Het komt zelfs voor dat mensen alleen het verhaal hebben gehoord. Daarna vormen zij zich een beeld van hetgeen er is gebeurd. Het gebeurt dat zij na drie maanden verklaren iets of iemand te hebben gezien, terwijl zij de zaak alleen kennen 'van horen zeggen'.''
in een café in Breda krijgen twee mannen ruzie om een barkruk. De zaak loopt hoog op en één van de twee delft het onderspit en wordt doodgeschoten. De politie gaat op zoek naar een man die volgens de getuigen klein van stuk moet zijn, mager is en krullend haar heeft. Het onderzoek heeft succes en de verdachte wordt gearresteerd. Hij wordt in een rij gezet tussen grote, stevige kerels waarvan er niet een krullen in het haar heeft. ,,Een identificatietest van nul en generlei waarde'', oordeelt Wagenaar. De test is veel te eenvoudig en heeft daardoor een te verwaarlozen bewijskracht. ,,Ook de bewijskracht van aanwijzingen in de rechtzaal is volgens hem nihil. ,,In het bankje zit of achter het hekje staat slechts één persoon. De getuigen hebben de verdachte tenminste twee of drie keer gezien. Stel dat de zaak ook nog een keer in hoger beroep wordt behandeld, dan is het toch onzin om te veronderstellen dat de getuigen onbevooroordeeld en niet beïnvloed zijn.''

Vijftig regels

Wagenaar geeft 50 regels die volgens hem garanderen dat de procedures bij identificatietests zo zorgvuldig mogelijk verlopen. Zo adviseert hij getuigen die deel hebben genomen aan een confrontatie met behulp van politiefoto's in principe uit te sluiten van latere identificatietests. Ook moeten getuigen niet worden gebruikt voor confrontaties met foto's als een werkelijke identificatietest kan worden uitgevoerd. Rechercheurs moeten zich in principe nauwgezet aan de regels houden dat geen enkele getuige moet worden gevraagd meer dan éénmaal dezelfde verdachte te identificeren. Als er toch van dit principe wordt afgeweken moet de reden daarvan in het proces-verbaal worden vermeld.
Overigens zouden alle identificatiepogingen, ongeacht of zij succes hebben gehad of niet, in het verbaal moeten worden beschreven. Veel regels lijken erg vanzelfsprekend, maar bij de toelichting erop geeft Wagenaar voortdurend aan welke risico's er aan de identificatietest kleven.
De geruchtmakende zaak Demjanjuk gebruikte Wagenaar als voorbeeld om aan te tonen wat er gebeurt als dergelijke tests in de praktijk niet juist worden uitgevoerd. Hij schrijft daarover: ,,De regels die zijn voorgesteld zijn niet in de vorm van een wetstekst gepresenteerd. Rechtskundigen zouden een groot aantal fouten in de formuleringen kunnen vinden. Maar alles bijeen genomen, is het duidelijk wat de bedoeling van deze regels is. Of de doelstellingen van een identificatietest worden bereikt door precies deze of door andere regels doet niet ter zake. Het enige wat telt is dat identificatietests aan een aantal procedurele beperkingen moeten worden gebonden, wil het resultaat aanvaardbaar zijn als bewijs.''

■

Collegiale toetsing

De waarde en het effect van ons strafrechtelijk systeem staan of vallen met de integriteit en de kwaliteit van onze politie.
In het boek van prof. Wagenaar staat niet de integriteit ter discussie. Wel worden vraagtekens geplaatst bij de kwaliteit van het politiewerk dat soms heel vergaand ingrijpt in het persoonlijk leven van anderen.
Hoe staat het met de ontwikkeling van de kwaliteit bij de politie bij de bewijsvoering? De bevindingen van prof. Wagenaar bieden een uitgelezen kans om van het onderwerp ***kwaliteitszorg*** *het centrale thema voor de komende jaren te maken.*
De politie kan wat leren van de gezondheidszorg. In ziekenhuizen worden, net als bij de politie, voortdurend diagnoses gesteld die van rechtstreekse invloed zijn op de kwaliteit van het leven van anderen. Om de kwaliteit van de gezondheidszorg te verbeteren werd in 1979 door een groep medische specialisten het ***Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing*** *opgericht, die moest adviseren over te hanteren criteria voor goede medische zorg en het ontwikkelen van richtlijnen voor specialistisch handelen.*
De redactie van RP-magazine roept politiemensen op om in navolging van de gezondheidszorg de eigen professionaliteit te verbeteren en de ontwikkeling van de zorg voor kwaliteit ter hand te nemen.

(HvG)

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Bewust belonen:

'Wat verwacht de leiding'

Door Bert Huizing

Er is geld te verdienen bij de overheid. Als je 'schaars' bent. Of als je je best doet. Zo hing er dit jaar een extraatje van zo'n zes miljoen gulden boven het hoofd van de leden van de prinsemarij. Het maakt deel uit van een pakket van maatregelen van de minister van Binnenlandse Zaken. Die wil de kwaliteit van de Rijksdienst verbeteren. Daarom is o.a. de salarisregeling van de rijksambtenaren gewijzigd. 's Lands grootste werkgever wil af van de automatische periodieke verhogingen. Hij wil bewuster gaan belonen. Het nieuwe systeem wordt daarnaast gezien als een middel om de stijl van leidinggeven te bevorderen.
De overheid krijgt met de regeling de ruimte de werknemer met bijzondere capaciteiten of speciale kennis aan zich binden. Vrouwen en mannen die hun werk opvallend goed doen, maken kans op een schouderklopje in de vorm van een extra periodiek, een functioneringstoelage of een functioneringsgratificatie van duizend tot vierduizend gulden. Om, zoals de minister van Binnenlandse Zaken het dit voorjaar noemde, 'slagvaardig in te kunnen spelen op bijzondere prestaties van de ambtenaar'.

Blauwe ogen

De kwaliteit van de Rijksdienst moet verbeterd, vindt de minister van Binnenlandse Zaken.
Beloningssystemen zoals wij die sinds jaar en dag kennen, gebaseerd op functie en anciënniteit, motiveren de werknemers onvoldoende, zeggen deskundigen. In bedrijven waar de arbeidsprestatie individueel meetbaar is, kan met prestatiebeloning de produktie worden verhoogd. Maar hoe moet je bij de overheid de prestatie van de werknemer meten? Moet een politieman meer bekeuringen maken? Of komt juist iemand die zonder bonnenboek de zaak in goede banen weet te leiden in aanmerking voor een betere beloning?
Met andere woorden: welke criteria gebruik je om een medewerker een extraatje toe te stoppen zonder verdacht te worden van een politiek van blauwe ogen?
RP-MAGAZINE ging praten met de personeelschef van een groot (verzekerings)bedrijf dat de methode van gedifferentiëerd belonen enkele jaren geleden heeft ingevoerd. De introductie ging gepaard met een omslag bij het leidinggeven. ,,De chef die een medewerker tweemaal een nul geeft, verdient een onvoldoende.''

Toen bekend werd dat vooreerst van de regeling gebruik zou worden gemaakt om functioneringstoelagen te verstrekken, leidde dat binnen politiegelederen tot nogal wat opschudding. Wie zou zo'n premie moeten krijgen? Wat moet er voor gepresteerd worden? Kortom, hoe meet je iemands prestaties? Het bericht dat er gelden, om in 1989 bewust te belonen, beschikbaar waren, kwam na de zomer af. Voor 15 november werden de voorstellen voor te honoreren ambtenaren ingewacht. Over de te hanteren kriteria was de beschikking minder duidelijk.

Gratificaties

Chefs en dienstcommissies bogen zich over de voorstellen in een poging tot een voor politieleiding en personeel acceptabele regeling te komen. Binnen rijkspolitiekringen leidde dit overleg tot verschillende uitkomsten. De districten Amsterdam en Limburg bijvoorbeeld stuurden het geld terug omdat er geen 'handen en voeten' waren meegeleverd.

De leiding van het district Breda besloot — tegen de zin van de dienstcommisie — deze mogelijkheid te gebruiken om haar *beleid te sturen.* De onderdeelscommandanten kregen tot 1 november 1989 de gelegenheid voordrachten voor incidentele beloning in te zenden. Daarbij werd afgeweken van het kader zoals de minister van Justitie dat had voorgesteld, maar gegrepen naar de al lang bestaande mogelijkheid in het ambtenarenreglement om bijzondere beloningen toe te kennen.
Bijna de helft van de Bredase groepscommandanten liet het — om redenen die zich laten raden — afweten.
In Apeldoorn kwam een groot deel van het beschikbare bedrag terecht bij de mannen en vrouwen die zich de afgelopen jaren hadden ingespannen voor de vormgeving van het 'Strategisch Beleidsplan'. Iedereen die zitting had in een werkgroep die zich had bezighouden met het denkwerk en de uitvoering van dit proces van verandering, kwam qualitate qua in aanmerking van een gratificatie.
Bij vrijwel alle onderdelen van de rijkspolitie viel te vernemen dat in 1990 de voorwaarden voor bewuste beloning worden besproken en de kriteria daarvoor vastgelegd. Echt duidelijk is de materie voor velen kennelijk nog niet.
Hoe is dat in het bedrijfsleven gesteld?

WWW.RPMAGAZINE.NL

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

WWW.RIKSPOLITIE.NL

Waardering

Het verzekeringsbedrijf Centraal Beheer in Apeldoorn maakt voor de beloning van zijn 1800 medewerkers gebruik van een systeem van functiewaardering. Deze methode werd eind 1986 na enkele jaren van voorbereiding en ontwikkeling ingevoerd. Vervolgens werd een salarissysteem ingepast waarbij het mogelijk is om — afhankelijk van het werk dat de CB'er levert — jaarlijks voor een verhoging van het inkomen in aanmerking te komen. Het bedrijf beoordeelt elk personeelslid. Afhankelijk van die beoordeling krijgt de werknemer — naar gelang het werk dat hij levert — de kans meer salaris te 'scoren'. Naarmate de werknemer meer ervaren is of in eigen tijd studeert, kan deze doorgroeien naar een zwaardere — beter betaalde — functie.

Een van de belangrijkste elementen van dit systeem is dat de leiding duidelijke uitspraken doet over het functioneren van de medewerkers, vindt de heer J.R.P. van den Brink, hoofd van de centrale personeelsdienst van Centraal Beheer.

„Je mag van de leiding van een bedrijf verwachten dat zij het personeelslid weet uit te leggen wat er van hem verlangd wordt. Je moet met je medewerkers kunnen praten over hun functioneren. Dat mag dan niet ad hoc gebeuren."

Elk voorjaar vindt er een gesprek plaats tussen chef en medewerker. Daarin wordt kort teruggekeken hoe de laatste zijn werk heeft gedaan. Veel meer belangstelling is er voor de vraag wat de toekomst voor het personeelslid en het bedrijf zal brengen. Welk perspectief is er voor de werknemer? Wat betekent dat voor zijn loopbaan? Hoe kan die groeien in zijn functie? Welke opleiding moet hij volgen? Welke begeleiding verwacht het personeelslid van zijn baas? Zit er een andere, beter betaalde functie voor hem in? Wat zijn de criteria waarop hij beoordeeld wordt?

Aan het eind van het jaar volgt die beoordeling. Met de aanbieding van de salarisbrief waarin staat of en hoeveel hij er op vooruit is gegaan. En waarom.

Blauwe ogen-politiek

Van den Brink: „Wil je voor geleverde prestatie belonen, zul je helder en direct tegen je mensen moeten zeggen hoe je vindt dat ze het doen. Je moet ze bovendien op weg helpen om nog beter te functioneren. Doe je dat niet, maak je kans dat je medewerkers de beloning zullen ervaren als 'blauwe ogen-politiek'. Als je niet kunt uitleggen waarom Jantje honderd gulden meer krijgt dan Pietje, zal dat als onrechtvaardig ervaren worden. Dat de verwachte positieve uitwerking omslaat in een negatieve."

De verzekeraar werkte tot aan het begin van de jaren '80 met een salarissysteem van vaste jaarlijkse verhogingen.

Als iemand het maximum van de schaal had bereikt dan hield het op. Functioneerde hij erg goed dan was er een mogelijkheid een toeslag op het salaris te verstrekken. In de praktijk kwam het er vaak op neer dat met deze 'merit rating' van een paar procenten de werknemer, voor wie geen doorstroming naar een hogere functie mogelijk was, voor een jaar tevreden werd gesteld. Voor het middenkader zat er in dat systeem helemaal geen muziek. Geen toeslagen, geen merit-rating, geen mogelijkheden om een groepschef die meer inzet aan de dag legde met een extraatje te belonen. Geen promotiedruk ook bij het uitvoerende personeel. Waarom je inspannen voor een verantwoordelijke functie,

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

'Als iemand tweemaal achter elkaar als onvoldoende wordt beoordeeld, wordt zijn chef als onvoldoende beoordeeld'

als er toch niet meer dan één periodiek te verdienen valt?
Van den Brink: ,,Het middenkader vervult een spilfunctie. Als er een directeur weggestuurd wordt, werkt het bedrijf gewoon verder, maar als een groepschef het laat afweten komen er problemen.''

Van één tot drie

Het hogere kader werkte niet volgens een CAO. De informatie over de beloning was geheim.
Het gecentraliseerde bedrijf kende daarnaast een centrale functiewaardering, waarop de lijnchefs geen invloed hadden.
Centraal Beheel stapte — ook voor de mensen op directieniveau — over naar een systeem van bewust belonen. Het financiële perspectief van de werknemer hangt sindsdien af van zijn beoordeling. De negen loonschalen overlappen elkaar voor vijftig procent, dit om de promotiedruk aan te wakkeren.
De beoordeling vindt plaats aan de hand van een puntensysteem. De medewerker verzamelt één, twee of drie punten voor wat hij inbrengt aan kennis/kunde, vaardigheden en houding/stijl ('input') en wat hij aan kwantiteit, kwaliteit en nuttigheid/doelmatigheid levert ('output').
Van den Brink: ,,Dus niet van één tot en met vijf. We zijn toch geneigd om bij de beoordeling ergens in het midden te gaan zitten: op twee en vier bijvoorbeeld. We hebben het bij één, twee en drie gehouden. Bij de toewijzing van één en drie punten hoort een verhaal waar we benieuwd naar zijn.''
Blijft de beoordeelde onder de maat (0 tot 8 punten), dan wordt dat als een geval-van-jammer beoordeeld. De man of vrouw die dat overkomt, krijgt dat jaar géén salarisverhoging. Naar gelang hij of zij voldoende, goed, zeer goed of uitmuntend scoort, gaat de kassa luider rinkelen: de hoogte van de periodiek hangt af van het functioneren.

De chef

Van den Brink: ,,Het kan zijn dat iemand als onvoldoende wordt beoordeeld. Wij vinden dat dit de werknemer geen twee maal achter elkaar mag overkomen. Als dat gebeurt, wordt zijn chef die heeft nagelaten een probleem op te lossen, als onvoldoende beoordeeld.''
Jaarlijks krijgt iets meer dan anderhalf procent van de werknemers het stempel 'onvoldoende'. Vanaf 'goed' kan men in ongeveer tien stappen het maximum van de schaal bereiken. Het gaat sneller bij een betere beoordeling. Zijn of haar perspectief voor een betere plaats op de loopbaanladder wordt groter.
Het systeem dat Centraal Beheer hanteert om gedifferentiëerd te belonen, dekt de behoefte van het bedrijf voor meer dan 95%. De ruimte die rest is gereserveerd om medewerkers afwijkend verhogingen toe te kennen. Het kan zijn dat een medewerker in de buitendienst zoveel produktie heeft gemaakt dat er aanleiding is om hem twee, misschien wel drie periodieken toe te kennen. Het zijn uitzonderingen die de directie met de directeur personeelszaken moet bespreken. Iemand die een heel bijzondere prestatie heeft geleverd kan eenmalig, op advies van de directie, met toestemming van de Raad van Bestuur van het bedrijf, een gratificatie van duizend tot drieduizend gulden worden verleend.

De vakbonden

Bij de ommezwaai op het gebied van de salariëring zijn de vakbonden betrokken geweest.
Van den Brink: ,,Het was voor die organisaties niet zo gemakkelijk om accoord te gaan met een salarissysteem waarin een prestatiebeloning was opgenomen. Bovendien hadden ze er wat moeite mee dat een personeelslid 'onvoldoende' beoordeeld zou worden. Ze waren bang dat ons bedrijf er gebruik van zou maken om de loonsom te drukken of de zwakkeren eruit te werken. We zijn uit de discussie gekomen nadat er wat randvoorwaarden waren vastgelegd. Ik denk dat de vakbonden aan onze plannen hebben meegewerkt om te zien hoe ze zouden uitpakken. Bij andere bedrijven waar prestatiebeloning is ingevoerd, is dat meestal buiten hen omgegaan. Onze ondernemingsraad heeft ons voortdurend op de vingers gekeken.''
Pas eind 1988 kon het gehele systeem van bewust belonen worden ingevoerd. Bij de evaluatie aan het begin van dit jaar heeft CB het salarissysteem en de wijze van beoordelen onderzocht en besproken.
Van den Brink: ,,Zo'n beoordeling blijft een subjectieve zaak. Het enige wat je kunt doen is de grootst mogelijke objectiviteit nastreven. We hebben inmiddels ontdekt dat viervijfde van ons personeel vindt dat je betere prestaties beter moet kunnen belonen dan mindere. De meerderheid van de CB'ers vindt dat de verschillen nog groter moeten worden. Over de wijze waarop de beoordelingen werden gebruikt, waren de meningen verdeeld. De communicatie daarover moet worden verbeterd. Het beoordelen moest nog zorgvuldiger gebeuren. Er is meer voorlichting het bedrijf ingegaan. Het moet ons personeel volstrekt duidelijk worden hoe dat dient te verlopen.''

Verantwoording

Van den Brink: ,,Openheid is een vereiste. Bij het aanbieden van de salarisbrief is het aan de chef te verantwoorden hoe hij aan die score gekomen is. Hij moet eerlijk en open kunnen zeggen wat hij van het functioneren van zijn medewerker vindt. Die uitslag mag bij die medewerker niet als een verrassing komen. Trouwens, wordt het de chef in de loop van het jaar duidelijk dat zijn medewerker zijn werk niet goed doet, dan zal hij dan al moeten bijsturen. Wij moeten uit de mensen halen wat erin zit.''

■

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Met bijdragen van: Cees van Dijk, Piet Gorissen, Anita Hazenberg, Ton Muller, Henk Nieuwenberg, Piet Roos, Wim de Rooij, Ernst Wesselius e.a.

Eindredactie: Bert Huizing.

InfoIntern

Nieuw bewind op Justitie

DEN HAAG. — Op 14 november zijn op het departement van Justitie een nieuwe minister en een nieuwe staatssecretaris aangetreden.
Prof. mr. Ernst Maurits Henricus Hirsch Ballin (38) leidt vanaf die datum de justitietop. De bewindsman studeerde Nederlands recht aan de Universiteit van Amsterdam en werkte van 1977 tot 1981 als ambtenaar op het ministerie van Justitie. Hij was o.m. betrokken bij de herziening van de Politiewet. In 1979 promoveerde Hirsch Ballin tot doctor in de rechtsgeleerdheid. In 1981 werd hij benoemd tot hoogleraar Staats- en Bestuursrecht aan de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg. Hij maakte veelvuldig deel uit van commissies (o.a. van de 'commissie Roethof') die de minister van Justitie op tal van gebieden adviseerden. Minister Hirsch Ballin was de laatste jaren actief als voorzitter van het sectoroverlegorgaan Justitie en Binnenlands Bestuur van het Wetenschappelijk Instituut van het CDA. Hij is gehuwd en heeft twee kinderen.
Mr. Aad Kosto (51) is staatssecretaris, o.a. belast met het vreemdelingenbeleid, geworden. Hij studeerde theologie en Nederlands recht aan de Universiteit van Amsterdam. Na zijn studie was hij eerste wetenschappelijk medewerker van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer. Hij werkte ook nog enige tijd in een staffunctie in de internationale houthandel. In 1972 werd hij Kamerlid. De heer Kosto was bijna zeventien jaar lid van de vaste commissie voor Justitie, waarvan zeven jaar als voorzitter. Hij was voor de PvdA-fractie ook woordvoerder 'media'. Mr. Kosto is gehuwd en heeft een dochter van 23 en een zoon van 21 jaar.
De heren Hirsch Ballin en Kosto volgden minister mr. F. Korthals Altes en staatssecretaris mr. V.N.M. Korte-Van Hemel op die zeven jaar lang het departement van Justitie aanvoerden. AH)

De justitietop: Prof. mr. E.M.H. Hirsch Ballin (r.) en mr. A. Kosto. *(Foto: Theo Meijer)*

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Actie 'Viola'

ASSEN. — Tot januari van dit jaar dachten collega Ben en zijn vrouw Rita Verwoerd dat dochter Viola aan een of andere vorm van astma leed. De 15-jarige mavo-leerlinge had het soms erg benauwd als ze van huis in Annen naar haar school in Zuidlaren fietste. Maar ze bewoog zich nog lekker en deed vorig jaar zelfs nog aan sport. De schoolarts vertrouwde de zaak niet en zorgde ervoor dat ze in het Academisch Ziekenhuis te Groningen werd onderzocht. Daar constateerden specialisten dat de longen van Viola niet goed functioneerden. Haar hart moest heel hard pompen om de longtoppen — via een spontaan gevormde omleiding — van zuurstof te voorzien. De artsen vreesden voor het leven van de wachtmeesters-dochter.

Transplantatie

Het zag er aanvankelijk naar uit dat het meisje nog slechts met een hart-/longtransplantatie te helpen was. Met zo'n ingreep heeft de Nederlandse medische stand nog geen ervaring. Zulke operaties waren wel al in Amerika en Engeland uitgevoerd. En in het Westduitse Hannover naar later bleek. Na vele onderzoeken in Groningen en Duitsland werd besloten dat Viola Verwoerd in Hannover zou worden geholpen. Ze zou een open hartoperatie ondergaan en er zou een transplantatie van de rechterlong plaatsvinden. Ze werd aangemeld bij Eurotransplant die een donor voor haar ging zoeken. Na een nieuw onderzoek op 24 oktober j.l. in Groningen kreeg de familie een pieper mee naar huis. Het wachten is nu (19 november) op een oproep om

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

naar de behandelende artsen in Hannover af te reizen. Ondertussen waren de Verwoerds na de ontdekking van Viola's kwaal financieel flink achterop geraakt. Er moest een rolstoel komen, boven moest een toilet worden geplaatst en het huis moest worden aangepast omdat Viola geen trappen meer mocht lopen. Ben Verwoerd had een grotere auto nodig om zijn dochter en de benodigde zuurstofflessen te kunnen vervoeren.
De kosten van het ziekenhuis in Hannover, het vervoer en de begeleiding worden door de Dienst Geneeskundige Verzorging Politie betaald. De kosten van de ouders om te reizen en te verblijven echter komen voor rekening van de ouders.

Speciale rekening

Ben Verwoerd klopte bij veel adressen aan voor ondersteuning. Er werd hem een renteloos voorschot aangeboden. Waarmee de financiële problemen naar de toekomst zouden worden verschoven.
De groep Zuidlaren trok zich het lot van de familie van de collega aan en besloot unaniem deze zomer de teruggontvangen GVP-premie aan Verwoerd te geven. Afgezet tegen de kosten die Verwoerd heeft betekende dit niet meer dan een druppel op een gloeiende plaat. Maar gelukkig kreeg 'Assen' lucht van de zaak. Er werd een aanbevelingscomité voor de 'Actie Viola' in het leven geroepen dat een bulletin het district instuurde met het verzoek aan de collega's om *f* 25,— te storten op een speciale rekening. Voor het comité hadden zich mevrouw Rietje Groen van de Drentse dienstcommissie, districtscommandant Minze Beuving en groepscommandant Edo Zweep beschikbaar gesteld. De oproep leverde inmiddels al een leuk bedrag op. Op 24 oktober 1989 was al bijna *f* 7500,— op de rekening gestort.

Niet toereikend

De giften kwamen niet alleen uit het district, verschillende afdelingen van de IPA droegen bij en ook anderen die van de actie hoorden leverden een bijdrage. Inmiddels is vijfduizend gulden overgemaakt naar de familie Verwoerd om lopende rekeningen te voldoen. Er rest dus nog *f* 2500,—. ,,De verwachting is dat dit bedrag niet toereikend zal zijn om de familie Verwoerd voldoende te kunnen blijven ondersteunen'', aldus het aanbevelingscomité.
Giften voor de 'Actie Viola' kunnen worden gestort op rekeningnummer 3760.27.177 van de Rabo-bank in Zuidlaren (Giro 804729). (AH)

Zweefvliegende ambtenaren vierden eerste lustrum

DEN HAAG. — Van 11 tot en met 15 september 1989 werd op het terrein van de ELZC te Schinveld voor de vijfde achtereenvolgende keer een zweefvliegkamp gehouden voor ambtenaren.
In ons land werken bij verschillende overheidsdiensten ambtenaren die beroepshalve met luchtvaart te maken hebben, zonder zelf als vlieger aan het luchtverkeer deel te nemen.
Ronald Schnitker, commandant van de afdeling Luchtvaartonderzoeken bij de Dienst Luchtvaart van de rijkspolitie kwam veel in aanraking met deze 'niet-vliegende-vlieger-specialisten'. Dat bracht hem in 1984 op het idee deze groep ambtenaren eens te laten proeven wat vliegen nu écht inhoudt. De enige manier om echt te (leren) vliegen is te gaan vliegen.
Zo werd, in de zomer van 1985, het eerste ambtenarenzweefvliegkamp georganiseerd op het zweefvliegveld Langeveld te Noordwijkerhout. Met een Rhön, een KA-13, een ASK-21 en een zestal enthousiaste instructeurs maakten zo'n vijfentwintig ambtenaren kennis met het zweefvliegen. Voor de meesten was 'Langeveld '85' de eerste kennismaking met het zweefvliegen, een onvergetelijke ervaring:

- nà de spectaculaire lierstart de volslagen rust van het geluidloos rondzweven en de onweerstaanbare vergelijking met de eerste autorijlessen: ,,hoe stuur je in hemelsnaam rechtuit of een bocht in of uit'', ,,hoe krijg ik het piefje in het midden — waar zit dat piefje eigenlijk?'', ,,wat een klein veld — moet ik daar op landen?''.
- de teamgeest: naast het vliegen het helpen met starten en terugslepen, lichten bedienen, startlijsten bijhouden, van vroeg in de ochtend tot sunset buiten in touw.
- de veiligheid: ,,als in het wegverkeer dezelfde veiligheidsvoorschriften in acht worden genomen zou het aantal verkeersongevallen dalen.''

Na Langeveld I volgde Langeveld II (1986), Axel (1987), Schinveld I (1988) en in 1989 Schinveld II, het eerste lustrum.
Aan die kampen hebben inmiddels (in wisselende samenstelling) zo'n vijfenzeventig ambtenaren deelgenomen, sommigen aan één kamp, een 'harde kern' aan meerdere cursussen. De meesten vliegen door het jaar niet, maar alleen die ene week, enkele deelnemers zijn zo enthousiast geworden, dat zij lid zijn geworden van een zweefvliegclub.
Ondanks het feit, dat de meeste deelnemers maar één keer per jaar een week zweefvliegen, hebben verscheidenen, van hen het tot soloniveau gebracht. Enkelen hebben zich bekwaamd in het kabels uitrijden en twee deelnemers hebben dit laatste kamp zelfs hun aantekening lierist gehaald.
Een lustrum is een goede gelegenheid de balans eens op te maken: Het eerste doel om 'luchtvaart-ambtenaren' te laten voelen wat vliegen écht inhoudt, is meer dan bereikt.
De opzet om ambtenaren, die ieder op heel verschillende manier met luchtvaart te ma-

Echt vliegen.

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

ken hebben, met elkaar in contact te brengen, ervaringen te laten uitwisselen en de manier van werken met elkaar te bespreken en te vergelijken, is bereikt.
Maar er was meer: de lol in het zweefvliegen, de gezelligheid van het met elkaar optrekken. Een kleine commissie onderzoekt de mogelijkheid, de groep 'zweefvliegende ambtenaren' om te smeden tot een vereniging of stichting, met de bedoeling het zweefvliegen en het onderhouden van de onderlinge contacten in leven te houden. De idee is om tenminste één keer per jaar een vliegkamp van een week te organiseren, en daarnaast een paar maal per jaar een lang weekend ergens in Nederland.

(ETW).

Groep Hardinxveld-Giessendam betrok gemeentehuis

DORDRECHT. — ,,De groepscommandant moet zich teveel bezighouden met financiële problemen. Het wordt tijd om onze energie te gebruiken voor het eigenlijke politiewerk'', verzuchtte adjudant Chr. Tol, commandant van de groep Hardinxveld-Giessendam, op 13 oktober j.l. bij de opening van zijn nieuwe groepsbureau. Hij deed zijn uitspraken na een opmerking van districtscommandant Th. Prenen om de door hem aangeboden korpsvlag in top te hijsen als het criminaliteitscijfer daalt of gelijk blijft en halfstok te hangen als het stijgt.
De groep is verhuisd van een 'kruip-door-sluip-door' groepsbureau naar het — voor RP-begrippen — ruime, voormalige gemeentehuis van Hardinxveld-Giessendam. De groep heeft nog een wens: de bouw van twee cellen . . . (WdR)

Onthulling van de RP-lantaarns door burgemeester B. van Wouwe en districtscommandant Th. Prenen. (Foto: TR Dordrecht)

A.I. pleit voor meer kaderplaatsen vrouwen:

'Mannen moeten afstand doen van zekerheden'

VOORBURG. — ,,Vijf procent kaderplaatsen reserveren voor vrouwen, duidelijk maken dat positieve actie geen discriminatie is maar een terechte inhaalslag. Zorgen voor een personeelsbeleid dat gericht is op het binnenhalen en binnenhouden van vrouwen en zorgen voor verbetering van het werkklimaat.'' Woorden van mr. J. Stuitje, hoofd van de hoofdafdeling Personeelszaken van de Algemene Inspectie bij de officiële installatie van het zesentwintig vrouwen tellende Landelijke Rijkspolitie Emancipatie Overleg (L.R.E.O.).

Rapport

Het overleg dat op 11 oktober 1989 zijn officiële status verkreeg vindt haar bestaansgrond in het door de projectgroep Emancipatiebeleid korps Rijkspolitie in december 1987 uitgebrachte rapport 'Geen woorden maar daden'. Het rapport dat een aantal actiepunten voor een actiever personeelsbeleid t.a.v. vrouwen bevat, leek al bijna in het bekende 'ronde archief' te zijn verdwenen. Voor E. van Zeggeren, emancipatiewerkster

L.R.E.O.: Voorste rij v.l.n.r.: M. Boon, A. Rotering, A. Hazenberg, W. Kuipers, L. Hoofdman. Tweede rij v.l.n.r.: J. Stevens, E. van Zeggeren, R. Willems, M. v.d. Heijden, E. Meier, A. Bakker, J. Huisman, L. Huising, Y. van Gils, R. Nauta, M. Mellema, I. Seuters en S. Emmelkamp.
M. Bross, M. van Esch. Eva v.d. Ploeg, E. Tromp, E. Kant, K. v.d. Broek en H. Brink waren niet in de gelegenheid de installatie van het overleg bij te wonen.

(Foto: Afd. Voorl. Al/ Harro Meijnen)

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

van het korps Rijkspolitie, aanleiding voor het op poten zetten van een breed emancipatieoverleg.
Zo'n overleg bestaat uit twee enthousiaste vrouwen uit (bijna) elk rijkspolitiedistrict. Binnen hun landgroep, dienst en district dienen deze vrouwen als contactpersoon. Door het bijvoorbeeld regelmatig organiseren van bijeenkomsten met een inventariserend/voorlichtend karakter zijn zij in staat erachter te komen wat er op emancipatiegebied leeft onder de politiemannen en -vrouwen. De signalen die opgevangen worden kunnen vervolgens in voorstellen of adviezen worden doorgezonden aan de Algemeen Inspecteur, districtsleiding of hoofden personeelszaken. De eerste aandacht van het overleg gaat uit naar het actuele onderwerp 'Ouderschapsverlof' en de 'Carrièremogelijkheid van de politievrouw'.
De uitspraak dat vijf procent kaderplaatsen voor vrouwen wordt gereserveerd sluit daar natuurlijk mooi bij aan, vindt E. van Zeggeren.

Starheden

Kolonel J. de Wijs, plaatsvervangend Algemeen Inspecteur, benadrukte het belang van de officiële status. ,,Er zijn nog steeds mensen die behoefte hebben aan dat stempel. Maar niet alleen de status, ook de support van anderen is van levensbelang. Emancipatie is een onderwerp dat gericht is op bewustwording, om vandaar uit starheden te doorbreken. Om dat te bereiken moet vooral door mannen afstand gedaan worden van zekerheden. Districtscommandanten, hoofden personeelsdienst en groepscommandanten zullen die steun moeten geven'', stelde De Wijs.
Juist hieraan blijkt nogal het een en ander te schorten. Eén van de leden van het Overleg ontbrak tijdens de installatie omdat haar groepscommandant de maandelijkse groepssamenkomst voor haar belangrijker vond. Het district Breda heeft tot op heden geen mensen voor het overleg geleverd. Het gerucht gaat dat bij dat onderdeel aan emancipatieactiviteiten geen prioriteit wordt gegeven. S. Worm, voorlichter van het district, kan dit gerucht niet bevestigen. ,,Ik kan geen enkele correspondentie hieromtrent vinden dus ook niet zeggen of er wel mensen uit het district Breda deelnemen.''

Vastgeroest

Opmerkelijk was dat de hoofden Personeelsdienst van de districten massaal afweizg waren bij de installatie van het Overleg. De heer E. Heijser (RP Apeldoorn) en mevrouw L. Poot (RP Zwolle) waren de enigen die blijk gaven van betrokkenheid bij het onderwerp. De reactie van de heer Stuitje hierop: ,,Ik zie dit als een signaal dat de cultuur moet veranderen. De Algemene Inspectie zal moeten stimuleren dat in die vastgeroeste hoofden verandering komt. Dus zoeken naar wegen om een poot tussen de deur te krijgen zodat districts- en groepscommandanten beseffen dat zij de kar moeten trekken, niet de vrouwen zelf.'' (AHAZ)

A qui la faute?

De voortijdige benoeming van kolonel Prenen tot commandant van het district Dordrecht is vrijwel een direct gevolg van het onderzoek van de Stafafdeling Inspectie van het korps Rijkspolitie naar de wijze waarop in het Dordtse leiding werd gegeven.
Dit onderzoek werd van 23 februari tot 15 april 1989 uitgevoerd. Tijdens de doorlichting werden ongeveer 250 personen, waarvan negentien externe functionarissen, geënquêteerd. De diagnose die de onderzoekers stelden spreken voor zich:

- *De samenwerking tussen de diensthoofden is moeilijk. Ze besteden hun tijd aan het bestrijden van elkaar. Er is tussen de diensten en afdelingen veel afstand.*
- *Er is een wereld van het commando, een wereld van de staf en een wereld van de groepen en centrale onderdelen. Conflicten worden niet bespreekbaar gemaakt; oplossingen worden veelal vanuit een machtspositie gecreëerd.*
- *In Dordrecht heeft iedere afdeling een vijand.*
- *Vrijwel alle inbreng komt van het commando.*
- *De bestuurlijke omgeving vindt de uitvoerende contacten goed; het district wordt ervaren als gesloten. Het neemt een geïsoleerde en daardoor vrij eenzame positie in. De indruk bestaat dat het commando in het geheel niet geïnteresseerd is in de mening van de bestuurders. De bereidheid van de omgeving om het district te steunen neemt daardoor af. Men wacht er op betere tijden.*

Tot zover een paar opmerkingen uit het rapport dat in mei j.l. werd uitgebracht maar pas eind oktober j.l. openbaar werd. Kolonel J.Ch. Warneke, de vorige DC, weigerde iets met de inhoud ervan te doen. Dat kostte hem, een half jaar voor zijn vertrek uit de ambtelijke dienst in verband met zijn functioneel leeftijdsontslag, zijn positie. ,,A qui la faute?'' vroeg mr. M.G.M. van Marwijk Kooij, burgemeester van Binnenmaas, zich af bij de installatie van de nieuwe DC. ,,Waaraan is het te wijten dat het zover is kunnen komen?'' ,,Moeten we onszelf niet verwijten dat we deze tragiek met vijfhonderdvijftig mannen en vrouwen niet hebben weten te voorkomen, dat we met z'n allen achter iemand aan zijn blijven lopen?'' Er klonk iets van zelfverwijt door in de vraag van een Dordtse groepscommandant.

Epilepsie? Zet jezelf niet buitenspel

Nederland telt ruim 90.000 mensen met epilepsie. Is dat ook bij u deel van het leven? Praat mee. De Epilepsie Vereniging Nederland bestaat 10 jaar. Zij is een belangenvereniging van en voor mensen met epilepsie. En organiseert dit jaar vele regionale info-markten.

10 jaar

Voor alle informatie: **(030) 52.35.78.**
Postbus 9587,
3506 GN Utrecht.

EPILEPSIE VERENIGING NEDERLAND
EPILEPSIE EN MAATSCHAPPIJ

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Nieuwe DC-Dordrecht aangetreden:

'Waarom de leiding van zo'n district op je nemen . . ?'

DORDRECHT. — 'De rijkspolitie Dordrecht is ziek', luidde een kop in het *Rotterdams Nieuwsblad* van 25 oktober. 'Het functioneren van de rijkspolitie in het district Dordrecht is zorgwekkend', stond er in de *NRC* van de dag erna. 'Wat bezielt een mens om de leiding van zo'n district op zich te nemen?' Deze vraag had hij zich vele malen gesteld alvorens naar de functie van districtscommandant te dingen, bekende kolonel Th.J. Prenen bij zijn installatie op 6 november 1989 in de Catharijnekerk van Brielle. De nieuwe commandant zei steun te hebben gevonden in de memoires van Alec Murphy, voormalig hoofdcommissaris van de politie van New-York (USA), ,,Daarin stelt hij — vrij vertaald — dat het toch maar een wonder is dat er ondanks de politiek en ondanks het slechte managen nog zoveel goed politievakwerk wordt verricht. En het kan allemaal nóg beter als het management verbeterd wordt. Als districtscommandant kan ik daaraan een forse bijdrage leveren. Daardoor wordt ik bezield en daarom heb ik deze functie aanvaard.'' Aldus de nieuwe DC.

Achtergebleven

,,Is dit een dag om iets te vieren?'' vroeg generaal W. Frackers van de rijkspolitie zich af. Hij vond dat het district Dordrecht de laatste tijd niet veel geluk had gehad. ,,Ik heb reden om aan te nemen dat we nu bezig zijn de condities voor een goed functioneren van het district in te vullen.'' De Algemeen Inspecteur beloofde ondersteuning.

Er was veel belangstelling voor de bijeenkomst die onmiskenbaar het karakter droeg van uithuilen-en-opnieuw-beginnen. Opnieuw beginnen nadat was vastgesteld dat de cultuur in het district, de wijze van leidinggeven, de belangstelling voor de partners op bestuurlijk, justitiëel en politiëel niveau en het sociale klimaat in de voorbije jaren waren achtergebleven.

Kolonel Prenen zegde toe het 'echte politiewerk' centraal te willen stellen. ,,Een aantal zaken niet: de structuur van de politie-organisatie, de regelgeving op beheersgebied en de middelen. We moeten samenwerken in de politieregio's Rijnmond en Dordrecht. De eenheid van het district komt niet meer op de eerste plaats. Dat is nieuw in een organisatie waar uniformiteit en eenheid dominante waarden waren.''

Zelfoverschatting

De nieuwe commandant noemde het 'eigenlijk te gek dat in 1989 nog zoveel woorden vuil worden gemaakt' aan de samenwerking tussen rijks- en gemeentepolitie. ,,Het is de hoogste tijd dat de politie de deur wagenwijd openzet voor samenwerking met alle andere personen en instanties die zich bezighouden met toezicht, opsporing en hulpverlening. Het is een dodelijke vorm van zelfoverschatting te denken dat je als politie een monopolie of een primaat hebt. De politie kan dat niet waar maken. De particuliere beveiliging wordt teveel defensief tegemoet getreden. Was de beveiliging van have en goed tot in de middeleeuwen niet ieders eigen zorg?''

Hij zei het niet vreemd te vinden dat de particulier zijn behoefte aan beveiliging zelf invult. ,,Dan is het de taak van de politie om tot een vruchtbare samenwerking met de particuliere beveiliging te geraken. De reguliere politie moet de politiefunctie leiden en sturen. Het is de opdracht van de politiechef de veiligheidszorg te beheersen.''

Th.J. Prenen: 'Forse bijdrage . . .' *(Foto: Afd. Voorl. Al/ Harro Meijnen)*

Kolonel Prenen nodigde de heren G.W. Abbring (burgemeester van Graafstroom), mr. W.F.H. Hendriks (vertegenwoordiger van de Officier van Justitie te Rotterdam), J.F. Sala (burgemeester van Brielle) en mr. J.Th. de Wit (Hoofdofficier te Dordrecht) — ,,Ik beschouw u als representanten van onze afnemers'' — uit éénmaal per jaar een politieambtenaar van het district Dordrecht aan te wijzen die in aanmerking komt voor de *kwaliteitsprijs* van duizend gulden. De prijs moet worden toegekend aan hem of haar die zich op bijzondere wijze hebben ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van het *echte politiewerk*. Om de juiste kwaliteit van het gebodene te kunnen bepalen overhandigde hij ieder lid van de commissie een toetssteen die o.m. gebruikt wordt om het gehalte van edelmetalen te bepalen.

(AH)

Rotterdammer

Theodorus Jacobus Prenen (41) studeerde in de zomer van 1969 af aan de NPA te Apeldoorn. Hij kreeg een baan bij de gemeentepolitie van Rotterdam. Hij werkte er o.m. bij de zeden- en kinderpolitie, bij de verkeerspolitie en bij de geüniformeerde dienst. In 1979 kwam hij bij het korps Rijkspolitie. Hij werd hoofd van het Bureau Algemene Dienst, afdeling toezicht van de geüniformeerde dienst bij de Algemene Inspectie. In maart 1985 volgde zijn aanstelling als hoofd Algemene Dienst, tevens plaatsvervangend commandant, bij het district Den Haag. Kolonel Prenen is gehuwd en heeft twee kinderen.

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

MuseumStukken

Undercover anno 1907

De Rijksveldwachters van de brigade Doorn waren in 1907 niet te benauwd om een geduchte actie te ondernemen tegen de welig tierende misdaad van die dagen.
Na een gedegen voorbereiding werd een 'undercover' operatie opgezet door de Brigadier-Majoor J.M. Bergmann. In sobere bewoordingen doet hij hiervan kond aan zijn Districtscommandant. In niet meer dan twee zinnen vertelt hij het verhaal:

,,Naar aanleiding Uwer Edelgestrenges missive van den 13en Februari 11. No. 24, in verband met Uwe missive van den 19en Januari 11. No. 22 en bijlage heb ik bij deze de eer te rapporteren dat J.J. van der Lugt rijksveldwachter brig. tit. te Wijk bij Duurstede en E. Drost, rijksveldwachter Jachtopz. te Langbroek, zich te zamen in den laten avond van den 17en Maart 1907, eerstgenoemde gekleed als bouwkundige en laatstgenoemde als timmerman, per spoortrein hebben begeven naar Rotterdam, aldaar in een Politiebureau overnacht en den volgenden morgen omstreeks ten 7 uur aldaar hebben plaats genomen naar Wijk bij Duurstede op de passagiers en goederen Stoomboot genaamd Concordia V bevarende de rivier den Rijn en de Lek van Arnhem naar Rotterdam en terug, waarvan den gezagvoerder is genaamd Lucas Loosschilder, oud 41 jaar, wonende Schuttersstraat No. 37 te Arnhem, in dienstbetrekking als zoodanig bij de Onderlinge Stoomboot Maatschappij Concordia, gevestigd te Arnhem.

Dat tijdens de vaart in de rivier de Lek, zeer waarschijnlijk onder de gemeente Ameide, door de daarop dienstdoende hofmeesteres genaamd Gerritje Onderstal, wed. A.L. Zevers, oud 41 jaar, wonende Hommelscheweg No. 16 te Arnhem, uit een flesch, aanwezig in een buffet in een op het dek dier boot getimmerd kamertje, aan E. Drost voornoemd is verkocht en toegediend een glaasje klare jenever inhoudende eene hoeveelheid van minder dan tien liter, ten gevolge waarvan door genoemde rijksveldwachters bedoelde flesch met inhoud benevens een drinkglaasje in beslag genomen en daarvan tegen voornoemde verdachte proces verbaal is opgemaakt.

Doorn, den 19en Maart 1907,
De Brigade kommandant.

Al eerder was door dit niets ontziende duo op gelijke wijze opgetreden tegen de Concordia IV. Zij waren bij dat onderzoek onherkenbaar verkleed als tweetal kooplieden.

Go.

Voor meer (eigen) aardigheden uit de politiehistorie:

RIJKSPOLITIEMUSEUM
Arnhemseweg 346-348,
Apeldoorn

Geopend op werkdagen
van 12.30 tot 14.00 uur
of na afspraak
tel. 055-330903
(tst. 112).

In zijn kwaliteit van vice-voorzitter van het Rijkspolitie Museum overhandigt Theo Leenders het eerste exemplaar van het nieuwe RP-museum Jaarboek 1990 aan de wnd. Algemeen Inspecteur J.J. Jorritsma.
Ingelijste exemplaren van de voorplaat waren er voor de Algemeen Inspecteur, de directeur van het nieuwe Politie Verkeers Instituut, de heer O. Wierda en de samensteller, de heer A.J. Marx. *(Foto: Verk.school/Marc Rutgers)*

Museum Jaarboek 1990

Belgen voorgelicht

MIDDELBURG. — Bij dertig procent van de verkeersongevallen die in Zeeuws-Vlaanderen plaatsvinden, zijn Belgen betrokken. Opvallend is dat in ongeveer tweederde van die gevallen een zuiderbuur als veroorzaker valt aan te merken.
Van 19 tot 23 oktober waren Paul de Groene en Pim Hoek van de groep Midden-Zeeuws Vlaanderen in Zelzate (B). Samen met Marijke Hemelsoet van Veilig Verkeer Nederland en studenten van de hostessenschool in Gent (B) bemanden ze een stand van VVN. Doel van hun aanwezigheid was om in het kader van de Nederlandse 'Aktie -25%' aandacht van het Belgische publiek te vragen voor zaken als het dragen van autogordels, de alcoholwetgeving en het grensoverschrijdend verkeer. Om de onderwerpen wat duidelijker in beeld te brengen werd gebruik gemaakt van een botssimulator, ademtestapparatuur en een videopresentatie. In een speciaal voor deze gelegenheid geschreven folder werd vooral de nadruk gelegd op het gedrag bij kruisingen en de te hanteren voorrangsregels. Voorts werd in de brochure de Nederlandse alcoholwetgeving behandeld. De folder vond gretig aftrek. Hij ligt momenteel op veel brigades van de rijkswacht. De rijkspolitie van Midden-Zeeuws-Vlaanderen reikt hem uit bij verkeerscontroles.
De voorlichting door de Nederlanders werd mogelijk gemaakt door Peter Allaert, brigadecommandant van de Rijkswacht van Zelzate, die vier 'Open-deur-dagen' had georganiseerd om zijn korps te presenteren aan het Belgische publiek.

Rijkswacht-commandant Peter Allaert aan het ademtestapparaat.
(Foto: Cammille Schelstrate)

(PR)

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

DC Den Haag geïnstalleerd:

'Alsof de politie een produktiebedrijf is'

LEIDERDORP. — ,,Het oude paradigma (model, red.) 'Plichtsgetrouw en steeds paraat' zal van kleur moeten veranderen. Het is verbonden met een gevoel van ondergeschiktheid en hiërarchie en dat past niet bij de wereld van de professional. De politieambtenaar bepaalt hoe een abstracte visie of een afstandelijk geformuleerd overheidsbeleid concreet gestalte krijgt. Hij beslist of er een proces-verbaal wordt opgemaakt, of hij een oogje toeknijpt of zelfs bewust een verboden actie de gelegenheid geeft haar doel te bereiken. Hij draagt de verantwoording'', stelde kolonel S. van Hulst, de nieuwe commandant van het district Den Haag van de rijkspolitie op 23 oktober in Berkel en Rodenrijs bij zijn installatie.

Valse keuze

,,Op de politiechef zal grote maatschappelijke en politieke druk komen om te kiezen tussen de basispolitiezorg en de bovenlokale criminaliteit'', voorspelde PG mr. A. Heijder. ,,Het zal een van de minst gemakkelijke taken van het management worden om steeds weer dit dillema te ontmaskeren als een valse keuze en het werk zo te organiseren dat het wordt afgestemd op de gebleken behoeften. Niet alleen de sociaal zichtbare en politiek gearticuleerde criminaliteit aanpakken, ook het sluipend kwaad van de georganiseerde misdaad, dat potentieel onze maatschappij ondermijnt. Daarbij mag het niet alleen bij beleidsvoornemens blijven.'' Hij vond dat de criminaliteitsbestrijding in grotere eenheden moet plaatsvinden. ,,We moeten ruimer, wijder, groter denken. De internationale criminaliteit zal door de steeds verdergaande economische integratie van de landen van de Europese Gemeenschap toenemen.''

DC Van Hulst: ingelijfd. (Foto: TR-Den Haag)

,,Het is mij niet duidelijk hoe wij grensoverschrijdende criminaliteit de baas moeten worden. Zetten we het huidig beleid op dit punt — met ressortelijke teams — voort? Wat wordt hier het aanspreekpunt voor de buitenlandse politie?'' Generaal W. Frackers, Algemeen Inspecteur van de rijkspolitie, ging op de bijeenkomst in op de inhoud van het bereikte regeerakkoord. Hij vroeg zich af of het de regering zou gelukken de reorganisatie van de politie binnen vier jaar te regelen. Frackers suggereerde dat de politie de komende jaren — weer — teveel bezig moet zijn met zich te verdiepen in eigen organisatorische problemen en te weinig tijd heeft voor de zorg voor veiligheid. ,,En wie is straks verantwoordelijk voor wat de politie als produkten en diensten levert?'' vroeg hij zich af.

Als de visie op de aard en de vorm van de politie is als nu bij de kabinetsformatie opnieuw blijkt, dan rijst de vraag: is men het eigenlijk wel eens over wat er van de politie verwacht wordt? Is die gericht op het bevestigen van normen of is er ook ruimte voor het ontwikkelen van waarden, is zij gericht op uitsluitend lokale bestuurlijke taken of komen ook de zorgen over de internationale misdaad aan de orde?'' voegde de nieuwe DC toe.
Kolonel Van Hulst signaleerde een verschijnsel: ,,Nadat o.a. de politie had ontdekt dat elementen van haar organisatie vergelijkbaar zijn met bedrijven en fabrieken zijn we *produkten* gaan maken. Alsof de politie een produktiebedrijf is waar een heldere marketing samen met de produktiemiddelen resulteren in produkten. Een produkt dat koopt u, u neemt het mee naar huis, u kunt het ruilen en voor het geval van een defect is er zelfs een garantiebewijs. Het is tastbaar. De verkoper is niet van belang. Het produkt staat centraal.
Een dienst is onaantastbaar. De kwaliteit ervan hangt af van de man of vrouw die de dienst verleent. Die dienst wordt ter plekke verricht, u kunt hem niet ruilen, laat staan er garantie op vragen. Daarom zult u mij het woord politieprodukt niet horen noemen. Ik houd het op politiediensten waarvan de kwaliteit allereerst wordt bepaald door de politieman of -vrouw. Bij het aanvaarden van dit, mijn standpunt komen ook andere zaken in een ander daglicht te staan.''
De nieuwe commandant had gehoopt onopvallend en op afstand de regie van zijn installatie te kunnen voeren. Dat liep even anders. Zonder erg veel in het midden te kunnen brengen werd Van Hulst bij het tableau de la troupe, waarin alle onderdelen van het district waren vertegenwoordigd, ingelijfd. (AH)

Burgemeester A.J.A.L. Bruggeman van Leiderdorp noemde bij de installatie van de nieuwe Haagse DC het 'te betreuren, dat in de procedure tot de benoeming van commandant van het district 's-Gravenhage van de rijkspolitie de participanten geen keuzemogelijkheden zijn gelaten'.
Sybrand Jan van Hulst (42) was als enige kandidaat voor de, sinds het vervroegde vertrek van commandant J. van de Ban, vakant gekomen functie naar voren geschoven.
Van Hulst behoort — zoals generaal Frackers het uitdrukte — tot de snelleren in het korps Rijkspolitie. Hij was op 38-jarige leeftijd al kolonel.
De nieuwe DC studeerde in 1969 af aan de NPA. Hij liep stage bij de gemeentepolitie van Dordrecht en werd in 1970 benoemd tot toegevoegd officier bij het district Dordrecht van de rijkspolitie. Vijf jaar later fungeerde hij als hoofd van de algemene dienst en als plaatsvervangend districtscommandant in het Dordtse.
In 1980 werd hij benoemd tot hoofd van de afdeling toezicht geüniformeerde diensten op de Algemene Inspectie in Voorburg. In die functie vertegenwoordigde hij veelvuldig het korps in veel overlegorganen.
In 1986 werd hij hoofd van de stafafdeling inspectie bij de AI en verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de uitvoering van de managementdoorlichting bij de verschillende onderdelen.
In maart 1989 bracht deze afdeling een kritisch rapport uit over het functioneren van het district Den Haag.
Aan kolonel Van Hulst de taak leiding te geven aan veranderingsprocessen in het district Den Haag die door zijn eigen inspectieteam waren aanbevolen.

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Al gaat lobbyen

APELDOORN. — De Algemene Inspectie van de rijkspolitie heeft de hulp ingeroepen van een Haags PR-bureau voor 'begeleiding op moeilijke trajecten'. Het bureau zal o.m. moeten adviseren over de externe relaties met politici en beleidsmakers. Generaal Frackers vindt dat die begeleiding nodig is nu zijn korps door diverse hervormingsoperaties bij de politie 'in het lobbycircuit is terechtgekomen'.
Het PR-bureau zal zich ook buigen over de hervormingen binnen het korps zelf. (NRC)

Wegloop bij politie

Kort&Klein

RPm signaleert in dit rubriekje wat er in de pers over de politie wordt geschreven. Voor de juistheid van de inhoud blijven de genoemde media verantwoordelijk.

• Het aantal **autodiefstallen** is vanaf 1984 gestegen van ruim 22.400 tot meer dan 26.100 in 1988. Slechts 14% van deze misdrijven wordt opgehelderd. In die periode groeide het aantal meldingen van diefstallen uit auto's van 138.520 tot 181.000. 8% Van de autokrakers wordt in de kraag gegrepen. Vorig jaar werd bijna 3500 maal aangifte gedaan van bootkraken. (Tel.)

• Er werden in 1988 ruim 57.000 **winkeldiefstallen** bij de politie gemeld. 73% Van de zaken werd opgelost. (Tel.)

• De Rotterdamse Parketpolitie heeft eind september j.l. **ƒ 1 miljoen aan boetes geïnd.** In 1988 deed de groep over dat bedrag een heel jaar. Voor dit project had justitie ƒ 100.000 gulden over voor overwerk van de parketwachters. Die hadden het vooral voorzien op 'zwartrijders' van de Maasstad die hun bekeuringen niet betaalden. (Informail)

• De korpsleiding van de Rotterdamse politie heeft bepaald dat **klachten** van burgers **over politieoptreden** binnen zes weken moeten zijn afgerond. (Vkr.)

• In veel gevallen is de vermindering van **geluidhinder** door geluidswallen en -schermen zo gering dat dit niet opweegt tegen de visuele hinder ervan bij omwonenden. Bij de aanleg is geen rekening gehouden met de toegenomen verkeersintensiteit, zo heeft de Algemene Rekenkamer vastgesteld. (RAI Actueel)

• In gevangenissen en huizen van bewaring zijn voor 1994 1000 nieuwe plaatsen nodig. Justitie wil 250 **extra cellen** voor illegalen als de Europese grenzen zijn weggevallen. (Trouw)

• Het **verkeer** is de **belangrijkste doodsoorzaak bij jongeren** tussen 5 en 24 jaar. In de leeftijdsgroep tussen 15 en 19 jaar was in 1988 het percentage overledenen 40. (Wegwijs)

• Jaarlijks keren verzekeraars **ƒ 12 miljard aan schade** uit. Het Centraal Informatiesysteem Schade (CIS) heeft ontdekt dat ƒ 350 miljoen onterecht wordt uitbetaald. (Vkr.)

• De gemeentepolitie van **Winterswijk wisselt agenten uit** met de politie in het aangrenzende Westduitse Borken. Telkens loopt een maand lang een Duitse politieambtenaar mee in Nederland en een Nederlander in Duitsland. (NAC)

• In Nederland wordt gemiddeld elke vijf minuten in een woning **ingebroken.** In meer dan de helft van de gevallen kan men binnenkomen met een schroevendraaier. 87% Van de inbraken wordt niet opgehelderd. In Haarlem heeft men daarom de zogeheten NEN-normen (de kwaliteitsnormen voor hang- en sluitwerk) geaccepteerd en in de gemeentelijke bouwverordening opgenomen om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan. (SE'C)

• Van iedere Nederlander staan waarschijnlijk nu al bij circa 80 verschillende bedrijven en instanties persoonlijke gegevens genoteerd. Per 1 juli is de **Wet Persoonsregistraties** van kracht geworden. Die regelt het vastleggen en gebruik van persoonsgegevens. Dat betreft niet registraties die vallen onder de wet op de inlichtingen- en de veiligheidsdiensten. Voor de opslag van informatie die voor de politietaak nodig zijn is er een afzonderlijke regeling in de maak. (Min. van Just.)

• Personeel van bewakingsdiensten, politie en ziekenhuizen blijken 's avonds en 's nachts vanaf hun werkplek op vrij grote schaal **06-lijnen** te bellen. De Stichting Anonieme Bellers die het onderzoek heeft verricht noemt het opvallend dat de bellers hun activiteiten niet als diefstal zien, maar vooral als 'een aardig tijdverdrijf'. Er zijn volgens de stichting SAB in Nederland ongeveer 400 praat-, sex- en andere 06-lijnen. (Nwe. Apeld. Crt.)

• De **GP van Helmond wil een ultralicht vliegtuig (ULV) inzetten** in de strijd tegen de milieucriminaliteit. Er wordt inmiddels al een hoofdagent opgeleid tot vlieger. Een ULV kost — ingericht met radio- en fotoapparatuur — ca ƒ 50.000,— Een uur vliegen kost ongeveer ƒ 150,—. Een vlieguur van een heli kost ca ƒ 1200,— het Helmondse korps denkt het vliegtuigje ook te kunnen inzetten voor ander politiewerk. (Tr.)

• Per 1 januari 1990 heeft de GP-Haarlem haar **Bereden Brigade opgeheven.** (De Stem)

• In 1988 werden er 1 miljoen nieuwe en 900.000 tweedehands **fietsen** verkocht. Er zijn in dat jaar 800.000 rijwielen 'verdwenen'. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vermoedt dat er van dat aantal 6 á 700.000 zijn gestolen. Een deel ervan komt in het buitenland gerecht. (NRC)

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Vijf patrouilleboten gedoopt:

'Een zeeschip, verdient een naam'

Gedoopt. *(Foto: Fotodienst AVD)*

DRIEBERGEN. — De grijze zeegaande schepen van de Rijkspolitie te Water, getooid met het kleurrijke embleem van de kustwacht, varen sinds dinsdag 7 november jl. met hardhouten naamborden aan de railing. Op die borden staan de namen van, inmiddels overleden, ministers van justitie.

In zijn laatste minuten als minister van Justitie loste mr. Korthals Altes op de valreep een oude belofte in. In de mijnzaal van de visafslag in Scheveningen zaten de gasten, buiten lagen zeven schepen van de Rijkspolitie te Water en speelde de Marinierskapel. Vijf van deze surveillancevaartuigen kregen even later een naam. De minister hechtte blijkbaar veel waarde aan deze gebeurtenis, want — zo werd althans in de wandelgangen gefluisterd — de installatie van het kabinet 'Lubbers III' was er zelfs een half uur voor uitgesteld.

Ambtelijk gebruik

,,Toen in 1984 sprake was van het gereedkomen van het eerste werkelijk zeewaardige schip van de Rijkspolitie te Water, dat geschikt was om ook bij storm en ontij uit te varen, werd mij de vraag voorgelegd of ik het noodzakelijk achtte dat dit schip een naam zou dragen. Ik moet u eerlijk zeggen dat de vraag — naar goed ambtelijk gebruik — aldus was gesteld dat het voor de betrokkene gewenste antwoord er in besloten lag. Ik kon mij althans niet aan de indruk onttrekken dat een mededeling mijnerzijds dat zulks niet nodig was, niet onwelkom was geweest'', zo lichtte de minister zijn besluit toe.

De ambtenaar die destijds een negatief antwoord verwachtte, kwam bedrogen uit. De minister besliste anders. Het schip moest een naam krijgen.

,,Want'', zei de minister, ,,in een zeevarende natie geldt een schip niet als gebruiksvoorwerp zoals zovele andere en daarom draagt een schip een naam, ook al kan het nog zo functioneel worden aangeduid of in het radioverkeer worden opgeroepen met de letters en cijfers van de aanduiding en registratie.''

Lang hoefde men over de naam van het eerste patrouillevaartuig niet na te denken.

,,Dat stond mij duidelijk voor de geest: het zou een naoorlogse oud-minister van Justitie moeten zijn.''

Op 9 december 1983 werd de RP 16 genoemd naar Carel Polak (VVD). Toen al had de minister voor de volgende patrouillevaartuigen uit dezelfde serie namen van zijn illustere voorgangers in zijn hoofd. Hij hield zijn gehoor voor het te betreuren, dat door de turbulentie van de dagelijkse beslommeringen ten departemente onvoldoende aandacht is besteed aan het tijdig organiseren van de doopplechtigheden. Zo kon het gebeuren dat de schepen al geruime tijd in de vaart waren en het slechts met hun ambtelijke aanduiding moesten doen: twee letters en twee cijfers. Maar was er wellicht nog een reden voor de aarzeling om de schepen een naam te geven. Met een scheef oog had men bij Justitie naar de activiteiten van een ander ministerie gekeken. De patrouilleboten van de douane kregen namen als 'Zeearend' en 'Zeevalk'. Typische namen van roofvogels die, aldus de minister, ,,. . . meer bij ministerie van Financiën passen dan bij het ministerie dat bij uitstek voor de rechtshandhaving verantwoordelijk is.'' Toch was de keuze voor de minister niet eenvoudig. Er waren nu eenmaal meer ministers van justitie gekomen en gegaan dan er schepen voorhanden waren. In zijn toespraak lichtte hij zijn keus nader toe.

Henri Kolfschoten (KVP) gaf in het eerste kabinet na de Tweede Wereldoorlog de aanzet tot de formatie van het korps Rijkspolitie. Antoon Struycken (KVP) was in drie kabinetten actief. Hij was ook belast met een van de erfenissen van de oorlog: oorlogsmisdadigers en de bijzondere rechtspleging. Struycken had ook een belangrijk aandeel in de Politiewet zoals die nu van kracht is. Het ministerschap van Leendert Donker (PvdA) werd gekenmerkt door een grote dadendrang. Hij was ook voorzitter van de Parlementaire Enquête Commissie die het beleid van de regering in Londen tijdens de oorlogsjaren onderzocht. De knappe wijze waarop hij destijds de vragen formuleerde dwong bij velen respect af. Toen hij overleed stond onder 69 wetten zijn handtekening, waren 25 wetsontwerpen in behandeling en werden op zijn departement 25 wetten voorbereid.

Albert Beerman (ARP) was een begaafd redenaar en moest ondermeer het probleem van de voetbaltoto oplossen.

Ynso Scholten (CHU) ten slotte werd in de jaren '60 achtervolgd door het omroepprobleem. Een onderwerp dat nog immer actueel is.

Vier weduwen lieten onder de woorden 'Ik wens u en uw bemanning een behouden vaart', de champagnefles tegen de ankerlieren kapotslaan. Het vijfde schip, de 'Leendert Donker', werd — bij afwezigheid van nabestaanden van de voormalige minister van Justitie — door de echtgenote van de scheidende minister gedoopt. De 'Carel Polak' voer op de achtergrond en de oude RP 3 was slechts een plaats aan de zijlijn toebedeeld. Voor dit schip, dat haar sporen reeds heeft verdiend, geen champagne en geen naam. Voor de bemanning werd het bijna teveel. Improvisatie, één van de hoekstenen van het korps, zorgde ook hier voor een passende oplossing. De bemanningsleden knoopten een hardhouten bord met uitgesneden letters op de stuurhut. Weinig toeschouwers viel het op, maar de RP 3 gaat voortaan als 'B.Z.N.', zonder maar toch ook een beetje met een naam door het leven. (CvD)

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Sari keek achter de schermen

Het rapport dat in de doofpot verdween

Tekst: Bert Huizing

Ruim tien jaar terug deed Sari van der Poel, toen derdejaarsstudente culturele antropologie, een onderzoek naar de 'taak en functie van de politie in de industriële samenleving'.
Wat dóét de politie als zij hulp verleent, vroeg zij zich af. Hoe is de verhouding tussen het repressief- en het hulpverlenend optreden bij de politie?
Sari van der Poel ging op onderzoek en kwam terecht bij een kleine rijkspolitiegroep, ergens op het platteland. De groep waar ze werd geplaatst mocht representatief voor het gehele korps Rijkspolitie worden genoemd, werd haar verzekerd.
,,Voordat ik naar deze groep toeging, waren mijn opvattingen over de politie sterk beïnvloed. Ik was geneigd om verhalen met negatieve strekking voetstoots aan te nemen, terwijl ik sceptisch stond ten aanzien van verhalen met een positieve strekking'', bekende ze in haar studieverslag. ,,Eerst nadat ik vertrouwd was geworden met het gezichtspunt van de politie zelf, bleek dat nogal wat opvattingen, die ik voordien koesterde op

10jaar**T**erug

een zekere vooringenomenheid berustten . . .''

'Geheime organisatie'

Drie weken lang deed ze haar onderzoek. Ze dronk koffie met het personeel, ging mee op patrouille, maakte kennis met RP-gezinnen, woonde vergaderingen bij en leefde in het kosthuis waar ook twee wachtmeesters verbleven. Ze wist het vertrouwen van de groep te winnen. In het afsluitende rapport bedankte ze het personeel voor de 'ongedwongen en vriendschappelijke wijze waarop zij mij deelgenoot gemaakt heeft van hun leven'. Een van de kaderleden was zo van de aanwezigheid van een vrouw op de groep onder de indruk geraakt, dat hij z'n mening over vrouwen bij de politie wijzigde. Wat hem betrof kon Sari van der Poel meteen het uniform aantrekken!
Die sympathie duurde tot het verslag *'Kijken achter de schermen van de rijkspolitie'* klaar was. Daarin had Sari opgeschreven wat haar tijdens het verblijf bij de groep zoal was opgevallen. Ze was (schreef ze later in een publicatie, waarin ze in wetenschappelijke kring verantwoording aflegde over de wijze van onderzoek bij de rijkspolitie) gestuit op een *geheime organisatie (. . .) in een sociaal isolement* Ze beschreef de verhoudingen binnen een groep die grotendeels werd bepaald door de hiërarchie, het wantrouwen tussen kader en uitvoerenden, de argwaan voor vernieuwingen, het 'verbalen jagen', vooroordelen van de politie, de omgang met publiek werd behandeld, etc.
Haar conclusies waren niet altijd vleiend . . .

Boze bazen

Sari van der Poel: ,,Het bleef enkele weken opvallend stil. Ik besloot contact op te nemen met mijn informanten. Een van hen gaf te kennen dat hij niets meer met mij te maken wilde hebben. Ik vernam dat twee chefs na lezing van mijn verslag met ziekteverlof waren gegaan. Een chef had contact opgenomen met zijn superieuren en met de burgemeester. Hij verzekerde hun dat het gehele verslag uit de duim was gezogen. Twee woordvoerders van de groep kregen het zwaar te verduren. Ze werden verantwoordelijk gesteld voor de meest belastende passages. De ondergeschikten trachtten zich zo onopvallend mogelijk door het bureau te bewegen. De informanten vroegen waaraan zij dit alles te danken hadden. Ze hadden mij overal mee naar toe genomen, mij alles laten zien en begrepen niet waarom ik hen op deze manier had 'gepakt'. (. . .) Ik stotterde dat dat nooit mijn bedoeling is geweest. De kritiek betrof toch de organisatie.''

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Er volgde een gesprek op het districtsbureau. De bijeenkomst werd bijgewoond door tenminste zes staffunctionarissen en de groepscommandant. Ook de superieuren waren ontstemd, want Van der Poel had in haar verhaal ook een paar onvriendelijke dingen over het district gezegd.
Sari van der Poel: ,,Ze vroegen waarom ik ook niet hùn visie had weergegeven (. . .) Het verslag staat vol met kritiek, maar waarom had ik geen positieve punten vermeld. *Binnen de politie weet iedereen dat de strekking van het betoog onjuist is, maar wat moet de burger er wel van denken? (. . .)*

Enige tijd later volgde een gesprek met de groep.
Sari van der Poel: ,,Er waren maar weinig deelnemers. Er was een superieur bij en ook de burgemeester. Een van de chefs opende de aanval met de mededeling dat iedere bladzijde van het rapport leugens en bedrog bevat. Een andere chef liet zich ontvallen dat men heeft gezocht of ik voor oplichting kan worden opgepakt. Het gesprek verzandde in een vruchteloos 'wellesnietes' . . .''
Een van de ondergeschikten nam het voor Van der Poel op, maar vraagt zich wel af of het wetenschappelijk belang van het onderzoek zó groot is dat het opweegt tegen de problemen die er voor hen uit zijn voortgevloeid.
Sari van der Poel: ,,Toen ik de tafel rondkeek gaf ik hem in stilte gelijk. Het wetenschappelijk belang zinkt in het niet bij de ontreddering die ik aanschouwde. Bij een van de aanwezigen liepen de tranen over het gezicht. Wat had ik in vredesnaam aangericht?''

'Verbranden!'

De boodschapper van het niet-welkome bericht werd nog net niet gestenigd. Maar de boodschap moest verbrand, vond de burgemeester. ('Stel dat de burgers kennis krijgen van deze leugens'). Zijn voorstel oogstte bijval bij de politiechefs: Als alle exemplaren van het verslag zijn verbrand, zullen de problemen zijn opgelost en kan men met een schone lei beginnen. De begeleider van het onderzoek dacht daar anders over: ,,De problemen zijn pas opgelost als verbranding niet meer nodig is.''

Doofpot

De wachtmeesters zeiden niet veel. Ze wilden graag weer met elkaar in het reine zien te komen. Er was al een groepsfeest afgelast wegens het onderzoek. Bij iedere beoordeling zou het verslag een rol spelen. Een van de chefs ontkende dit verwijt.
Sari van der Poel: ,,De anderen kwamen in het geweer. Er ontspon zich een discussie die een getrouwe weergave was van de onderlinge verhoudingen. De superieur trachtte beide partijen tot bedaren te brengen met het voorstel van een 'guldenpot': Een ieder die vanaf dit moment nog over het verslag rept moet een gulden storten. De superieur maakte van de gelegenheid gebruik door te vertellen dat hij en zijn collega's veel grappen maken over het verslag. Als iemand iets aanschaft, is er altijd wel iemand die vraagt 'of Saartje het wel goed vindt'. De hilariteit kende geen grenzen.''
Publicatie van het rapport? Geen sprake van vond de vergadering: De inhoud is waardeloos en niet relevant. Het verslag is niet objectief. Sari zou haar onderzoek opnieuw moeten doen. Maar dan goed! Ze moet het concept door de groep laten lezen en dan pas mag het naar de studiebegeleider.
Onderweg naar huis besloot Sari van der Poel nooit meer een onderzoek bij de politie te doen.
Het rapport verdween in de doofpot.

'Oude liefde . . .'

November 1989. Sari van der Poel klinkt heel verbaasd als we per telefoon over haar ervaringen van tien jaar geleden beginnen. Haar frustratie is voorbij: ,,De politiemensen waren bang om zich bloot te geven. Wat zouden de burgers wel van de politie denken als mijn waarnemingen naar buiten zouden komen?''
Over het onderzoek is na het verschijnen van het verslag niet meer hardop gesproken. In wetenschappelijke kringen ging haar verhaal rondzingen. De onderzoeker Maurice Punch *('Achter de schermen van de Amsterdamse politie')* vroeg haar een onderzoek te doen naar de integratie van vrouwen bij de politie van Amsterdam. Ze zei ja en oogstte succes met haar werk.
Sari van der Poel doceert nu criminologie aan de Universiteit van Utrecht en volgt de ontwikkelingen bij de politie met belangstelling: 'Oude liefde roest niet'.

■

10jaar**T**erug

WWW.RUKPOELE.NL

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Postbus 20099

Betere maar (nog) geen schone auto

In de rubriek '10 jaar terug' van oktober jl. (RPm no. 2) wordt vermeld dat uw redactie over de Volvo's nog geen klachten heeft ontvangen. Dat mag waar zijn, maar ondergetekende heeft op 13 juni 1986 namens de leden van de posten Barsingerhorn en Niedorp (groep Anna Paulowna) een rapport opgesteld betreffende klachten over de nieuwe KSA, merk Volvo, type 340 Diesel, na ruim 17.000 km met de Diesel te hebben gereden.

Conclusies van het rapport:

1. De *acceleratie* van de Diesel verloopt zeer traag, zeker in vergelijking met de Volvo benzinemotor.
2. De *topsnelheid* bij een forse tegenwind bedraagt 105 km/uur.
3. Een Dieselmotor heeft na een koude start een *opwarmperiode* van ong. 15 minuten nodig en dan is inmiddels al 10 km afgelegd. Gedurende deze periode moeten hoge toerentalsnelheden worden vermeden.
4. Het *geluidsniveau* van de Dieselmotor ligt beduidend hoger dan dat van een benzinemotor.
5. Een Dieselmotor heeft na een rit van tenminste 15 minuten met hoge snelheid een *afkoelingsperiode* nodig, door de motor op de plaats van bestemming 3 à 5 minuten stationair te laten draaien. Direct afzetten (zoals in de praktijk regelmatig voorkomt) kan schade doen ontstaan.

Samengevat: Aanschaf van surveillanceauto's met een Dieselmotor is o.i. verkeerde zuinigheid.
Het is mij niet bekend of dit rapport ertoe heeft bijgedragen maar ongeveer een jaar geleden werden er zonder verdere aankondiging Volvo's geleverd met een benzinemotor en een gasinstallatie. Derhalve een verbetering.
De nieuwe Volvo's, type 440, zien wij met belangstelling tegemoet, maar gelet op de type-aanduiding ziet het er naar uit dat we weer een 2-deurs model krijgen en niet het verlangde 4-deurs model.
Bovendien is deze nieuwe Volvo uitgerust met een ongeregelde katalysator en dus geen 'schone' auto. Dit in contrast met het milieubeleid.

Tenslotte wil ik u nog even een compliment maken over het RP-magazine. Ik vind het een uitstekend 'vakblad' dat iedere maand leuke en interessante onderwerpen brengt. Het is een cliché, maar in ieder geval duidelijk: ga zo door!

R.A. Kuntzel,
Barsingerhorn.

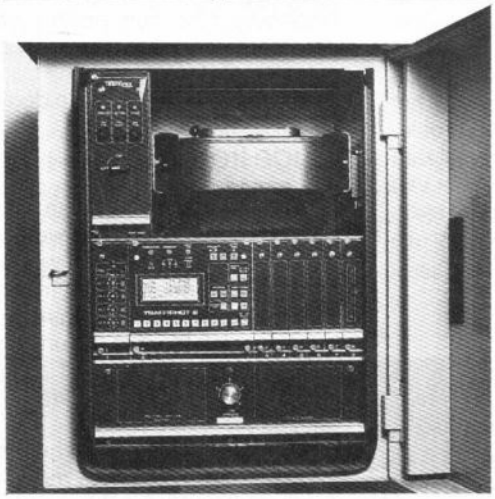

Roodlichtkamera

Met de nieuwste Roodlichtkamera TRAFFIFHOT, type III, kunnen drie rijbanen met ongelijk lopende roodfasen gelijktijdig bewaakt worden. Geen hinderlijke inspiegelingsvlakken meer die precies het verkeerslicht "afdekken", maar een kompleet geschreven tekst boven aan de gehele beeldrand.
Voorzien van een RS 232 interface voor aansluiting van perifere apparatuur.

Apparatuur voor toegepaste fotografie

Reinka

POSTBUS 9915, 4801 LX BREDA
SPEELHUISLAAN 82, 4815 CH BREDA
TEL. 076 - 877217, FAX 076 - 714935

POL

POLITIETECHNIEK B.V.
Industrieweg 26
6871 KA Renkum
Tel. 08373-19009 - Telefax 08373-13206

Wij leveren o.a.:

- dactyloscopische instrumenten en koffers
- dactyloscopische foliën
- dactyloscopische kwasten en penselen
- U.V. materiaal o.a. t.b.v. dievenvallen
- schrijfbenodigdheden-etiketten
- verpakkingsmateriaal
- markering en aanduiding
- verdachtenkamera
- beschermende kleding
- narkotika Becton-Dickinson
- dranghekken
- meetwielen
- politie stopclack's
- verkeersvesten voor politie
- klaar-over kleding
- verkeerskegels 25, 50 en 75 cm
- elektronenflitsers
- handschijnwerpers
- streamlite SL-20X
- batons, fakkels
- parkeerpalen
- het inrichten en beplakken van politie-auto's
- stoptransparanten, zgn. Matrix systeem

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

RPersonalia

Algemene Inspectie

Geen opgave ontvangen.

District Alkmaar

Appel, D. te Medemblik per 1-10-89 aangewezen als rayon-commandant te Middenmeer en bevorderd tot owmr.
Cappendijk, A.C. Officier 2e kl. per 1-11-89 aangesteld als Hoofd Sectie Jeugdzaken te Alkmaar.
Dijkstra, G.J. te Enkhuizen per 1-10-89 bevorderd tot owmr.
Graft, M. per 1-11-89 aangesteld als adm. medew. te Alkmaar.
Knipper, P. per 1-11-89 aangesteld als adm. medew. te Schagen.
Seegers, O. owmr. te Schagen per 1-10-89 verplaatst naar Heiloo.
Timmer, C.R. te Avenhorn per 1-10-89 bevorderd tot owmr.

District Amsterdam

Dix, C.J. B/2 te Amsterdam per 1-9-89 de dienst verlaten.
Geschiere, C.C. wmr. I te Amsterdam per 1-9-89 de dienst verlaten.
Groningen, S. van owmr. te Amsterdam per 1-9-89 de dienst verlaten.
Hietkamp, S. wmr. I te Edam/Volendam per 1-9-89 de dienst verlaten.
Kooiman, C.M. te Amsterdam per 1-4-89 bevorderd tot B/4.
Lambooy, P.J. adj. te Amsterdam per 1-9-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.

Per 1-8-89 is adj. **P. den Os** benoemd tot commandant van de Verkeersgroep Utrecht te Zeist. Den Os werkte voorheen als vervangend commandant bij de Verkeersgroep Amsterdam.

Nagtegaal, J. B/6 Pkw. te Amsterdam per 1-9-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Roos, M. per 1-9-89 aangesteld als fotograaf/laborant te Amsterdam.
Rooy, K.M. de te Amsterdam per 1-10-88 bevorderd tot wmr. I.

District Apeldoorn

Geen opgave ontvangen.

District Breda

Boot, E.F.A.M. te Breda, per 1-9-89 aangesteld als medew. Secretariaat, bevorderd tot B/4.
Dijke-de Hond van B/4 te Breda, per 1-9-89 de dienst verlaten.
Gestel, C.J.M. van res. wmr. I te Goirle per 8-9-89 met f.l.o.
Hoof, I.J.C.H. van B/4 te Oisterwijk per 1-9-89 de dienst verlaten.
Korndörffer, L.J.M. wmr. I te Breda per 4-9-89 verplaatst naar Driebergen (AVD).
Leent, B.A.T. van res. wmr. I te Goirle per 8-9-89 met f.l.o.
Letter, W.C.C.M. de adj. te Woensdrecht per 1-9-89 aangewezen als plv. groepscommandant te Rucphen.
Niederer, J.L.M. wmr. I te Raamsdonk per 1-9-89 de dienst verlaten.

District Dordrecht

Dekker, P. te Rotterdam per 1-10-89 bevorderd tot parketwachter B.
Hoen, E.P.H. 't wmr. te Albrandswaard per 1-9-89 de dienst verlaten.
Verhoef-Didden, M.C.T. medew. huish. dienst te Dordrecht per 1-10-89 de dienst verlaten.

District Drenthe

Geen opgave ontvangen

District Eindhoven

Bergen, A.J.H.L.M. van wmr. te Best per 9-9-89 verplaatst naar Nuenen.
Berkvens, T.J. wmr. I te Gemert per 1-9-89 de dienst verlaten.
Blom, J.F.F. wmr. I te Eindhoven per 9-9-89 verplaatst naar Someren.
Denkers, A.G.H. te Eindhoven per 1-11-89 bevorderd tot B/3.
Paol, E.R. te Eindhoven per 1-11-89 bevorderd tot B/3.
Vermeulen, R.J.C.M. per 9-9-89 aangesteld als wmr. te Someren.
Werts, L.F.P.B. wmr. I te Someren per 1-11-89 de dienst verlaten.

District Friesland

Belt-Scheffer, M.T. van der te Leeuwarden per 1-11-89 bevorderd tot S/2.
Groeneweg, D.W. adj. te Grouw, per 1-11-89 de dienst verlaten. (VUT).
Hijlkema, T. te Leeuwarden per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Lammers, G.K. wmr. I te Skarsterlân per 1-11-89 de dienst verlaten.
Paassen-Dijkstra mw. interieurverzorgster te Leeuwarden per 15-10-89 de dienst verlaten.
Versluis, G.H. hoofd personeelsdienst te Leeuwarden per 1-10-89 verplaatst naar Voorburg (AI).
Wynia, A. parketwachter te Leeuwarden per 1-10-89 de dienst verlaten.

District 's-Gravenhage

Andel, J.M. van wmr. I te Rijswijk per 1-9-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Barendse-Streefkerk, Y. B/4 te 's-Gravenzande per 30-8-89 de dienst verlaten.
Berendsen, S.T.J.M. wmr. te Waddinxveen per 1-11-89 de dienst verlaten.
Brusche, J.F. B/3 te Leiderdorp per 1-9-89 de dienst verlaten.
Ciggaar, P. wmr. I te Rijnsburg per 1-9-89 de dienst verlaten.
Dedden, K. wmr. te Leiderdorp per 1-11-89 de dienst verlaten.
Eggermont, G.C. B/6 te Rijswijk per 1-8-89 met VUT.
Franken, R.B. wmr. I te Waddinxveen per 1-7-89 de dienst verlaten.
Goosens, J.H. wmr. I te Leiderdorp per 1-9-89 de dienst verlaten.
Groot, F.A. de wmr. I te Schoonhoven per 1-10-89 de dienst verlaten.
Hansma, A. adj. te 's-Gravenhage Post. Rech. per 1-10-89 de dienst verlaten.
Hartingsveld, A.Y. van per 1-8-89 aangesteld als personeelsfunctionaris te Leiderdorp B/8.
Hübner, M. wmr. I te Pijnacker per 15-9-89 de dienst verlaten.
Joxhorst, J.G.M. wmr. te Wateringen per 7-10-89 verplaatst naar district Apeldoorn.
Kah, H.J. wmr. te Lisse per 9-9-89 verplaatst naar Bodegraven.
Kotteman, D.A. off. der Rijkspolitie 3e kl. te Leiderdorp per 1-8-89 verplaatst naar Algemene Inspectie.
Kroon, E. wmr. I te Rijnsburg per 9-9-89 verpl. naar Dienst Luchtvaart.
Ligthart-de Groot, M.B. wmr. te Hillegom per 1-10-89 de dienst verlaten.
Ouden, E.A.J. den B/3 te Leiderdorp per 26-9-89 de dienst verlaten.
Paardekooper, A.A.M. B/3 te Leiderdorp per 1-9-89 de dienst verlaten.
Plas, IJ.J.L. van der wmr. I te Rijnsburg per 9-9-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Prenen, Th.J. dir. off. der Rijkspolitie 2e kl. te Leiderdorp per 1-9-89 verplaatst naar Dordrecht (distr. Dordrecht).
Rooijen, I.N. van wmr. I te Noordwijkerhout per 9-9-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Rijn, R.P. van wmr. te De Lier per 1-9-89 de dienst verlaten en aangesteld als adm. medew. te De Lier B/4.
Scholten-Slotboom, J.W. wmr. I te Bodegraven per 1-7-89 verplaatst naar Veiligheidsdienst Koninklijk Huis.
Vermeulen, R.J.C.M. wmr. te Waddinxveen per 9-9-89 verplaatst naar Someren (distr. Eindhoven).
Zevenbergen, W. adj. te Leiderdorp per 1-10-89 met f.l.o.

District Groningen

Bleijinga, G. te Zuidhorn per 1-10-89 bevorderd tot wmr. I.

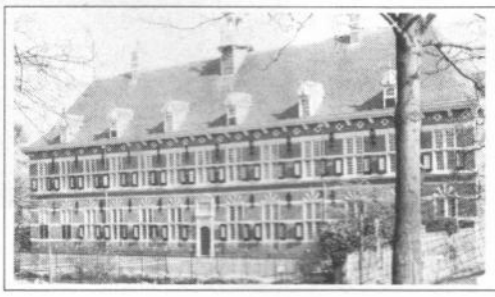

gevestigd in het voormalig Koninklijk Weeshuis te Buren (Gld.)

MUSEUM der Koninklijke Marechaussee

Een bezoek aan dit museum geeft u inzicht in de geschiedenis van dit Wapen, het voormalig korps Politietroepen, de voormalige Rijks- en Gemeenteveldwacht, de vooroorlogse Gemeentepolitie en de huidige Rijks- en Gemeentepolitie.

Open: 1 mei - 1 oktober van dinsdag t/m vrijdag 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13.30-17.00 uur. Maandag gesloten. Het museum is in de wintermaanden open voor groepsbezoek van maandag t/m vrijdag van 10.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, uitgezonderd feestdagen. Rondleiding voor groepen op aanvraag.
Weeshuiswal 9, Buren (Gld.). Telefoon 03447-1256.

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Bijleveld, J.G. S/7 te Groningen per 1-10-89 de dienst verlaten.
Guikema-Schmidt, H.E. wmr. I te Marum per 1-9-89 de dienst verlaten.
Visser, J.B. Parketwachter te Groningen per 1-10-89 bev. naar S/6.

District 's-Hertogenbosch

Beek, J.M.J. van te Rosmalen per 1-8-89 bevorderd tot B/6.
Bussel, J.M.M. van wmr. I te Boxmeer per 7-10-89 verplaatst naar district Eindhoven.
Deenen, M.W.M. te Boxmeer per 1-10-89 bevorderd tot wmr. I.
Draaijer, W.G. adj. te 's-Hertogenbosch per 1-9-89 verplaatst naar district Breda.
Hermes, R.M.J.C. te 's-Hertogenbosch per 1-10-89 aangesteld als medew. loopbaanontwikkeling, opleiding en vorming.
Marisaël, W.L.M. wmr. I te Rosmalen per 16-10-89 de dienst verlaten.
Raaij, R.A. van te 's-Hertogenbosch per 1-12-88 bevorderd tot off. der Rijkspolitie 1e kl.
Renet, C.C.W.M. wmr. I te Sint Michielsgestel per 1-10-89 verplaatst naar district Limburg.
Tacken, A.L.J. per 1-10-89 ontheven uit functie hoofd groepsadministratie en aangewezen als adm. medew. te Cuijk.
Verbruggen, M.J. te Heesch per 25-9-89 de dienst verlaten.
Vervoort, P.E.M. per 1-7-89 aangesteld als hoofd Regionaal Automatiseringsbureau Politie en bevorderd tot B/9 te 's-Hertogenbosch.
Vught-Habraken, A.F.P.J. van te Heesch per 12-9-89 de dienst verlaten.

District Limburg

in memoriam

H. Meyer,
owmr. te Maastricht
geb. 19-9-1946
overl. 20-9-1989

Schönhage, G. Parketwachter te Roermond, overleden op 24-8-1989.

District Nijmegen

Aalbers, L.J.G.M. wmr. I te Lienden per 1-9-89 de dienst verlaten.
Akker, B.M.C. van den te Nijmegen per 1-9-89 aangesteld als hoofd Afd. Personeelsadm. en bevorderd tot B/8.
Bertelink, R.H.M. te Groesbeek per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Colman W.J. te Nijmegen per 1-7-89 bevorderd tot B/5.
Dudok, R.J. wmr. te Druten per 1-9-89 verplaatst naar district Den Bosch.
Eefting, C. parketwachter te Arnhem per 1-9-89 de dienst verlaten (VUT).
Fienig, H.C. te Nijmegen per 1-8-89 aangesteld als hoofd personeelsbegeleiding en Algemene Vraagstukken B/9.
Geijsberts, T.L.M. te Nijmegen per 16-7-89 aangesteld als medewerkers Post- en Archiefzaken B/4.
Giesen, F.J. wmr. I te Nijmegen per 17-7-89 verplaatst naar Wisch.
Hoekman, B.J.H. wmr. I te Wisch per 1-8-89 verplaatst naar distr. Apeldoorn.
Hoytink, A.H.B. wmr. I te Wisch per 1-9-89 verplaatst naar Nijmegen.
Kempers, E.G.B. te Valburg per 1-10-89 bevorderd tot wmr. I.
Kleijn, T.M. de B/4 te Valburg is per 1-8-89 geplaatst bij de groep Scherpenzeel (distr. Apeldoorn).
Klop, H.C. te Brakel per 1-8-89 bevorderd tot B/6.

Per 1-9-89 is adj. **W.L.M. Krabbenborg** aangewezen als commandant van de groep Didam. Hij was voordien commandant van de groep Gendringen.

Krale, G. wmr. I te Nijmegen per 1-9-89 de dienst verlaten.
Menheere, K. te Druten per 1-4-89 bevorderd tot B/6.
Mol, A.A.M. te Huissen per 1-8-89

Ik vraag assistentie in Breda!

Ik vraag assistentie bij de Gemeentepolitie Breda. Vraag ik assistentie, dan zijn er in een mum van tijd enkele collega's. Door de sterke toename van het werk, vraag ik nu **permanente assistentie.** Nieuwe collega's die ons korps willen komen versterken.

Agenten en hoofdagenten met ervaring.

Werken in Breda? Het is wel spannend, maar echt ruig is het hier zelden. Ik merk wel dat je heel snel moet kunnen handelen. In Breda (120.000 inw.) maak je geheid kennis met grote en kleine vergrijpen. Politiewerk is vakwerk. Wij zoeken veelzijdige mannen en vrouwen met een stevige ruggegraat die van afwisseling houden. Om samen de stad leefbaar en gezond te houden. Leuk werk: je moet voorkomen èn genezen.
Wonen in Breda? Je kunt er rustig wonen, gezellig uitgaan en sfeervol leven. En wil je d'r even uit, dan zit je binnen een half uur op een terras in Antwerpen, aan het strand, op de hei of in de bossen.

Wil je meer weten? Vraag dan meer informatie. Bel mij even of stuur snel de bon op. Doe het nu!

GEMEENTEPOLITIE BREDA

Telefoon: 076 - 238310/238888 (Kitty Verheijen). Adres: Gemeentepolitie Breda, Afdeling PZ, Postbus 90.102, 4800 RA Breda.

Samen werken wij beter

MZSK 5.1

Stuur mij meer informatie over het werk bij de Gemeentepolitie Breda.

Naam: _____ Voorletter(s): _____ m/v

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Kitty Verheijen, hoofdagente

WWW.RIKSPOLITIE.ORG

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

aangewezen als medew. Sectie Bedrijfsvoering en Algemene Zaken te Nijmegen. Tevens bevorderd tot adj.
Peters-Josten, H.J. B/2 te Groesbeek per 1-8-89 de dienst verlaten.
Schrijver, W. wmr. I te Doornenburg per 1-10-89 verplaatst naar Bemmel.
Smits, P.M. wmr. I te Huissen per 12-8-89 verplaatst naar distr. Limburg.
Steen, V.T. van der owmr. te Nijmegen per 1-8-89 verplaatst naar Aalten (distr. Apeldoorn).
Storm, P. wmr. I te Maasdriel per 1-9-89 verplaatst naar district Apeldoorn.
Thijssen-Janssen, C.J.M. B/6 bij de Parketgr. Arnhem per 1-10-89 de dienst verlaten.
Timmer, A. wmr. te Nijmegen per 9-9-89 verplaatst naar distr. Apeldoorn.
Veldkamp, L.M.D. wmr. I te Druten per 11-9-89 de dienst verlaten.
Vermaas, T.J. te Didam per 10-9-89 verplaatst naar Westervoort en bevorderd tot owmr.
Wilting, H.G. owmr. te Nijmegen per 1-9-89 aangewezen als districtsrechercheur.

District Overijssel

Geen opgave ontvangen.

District Utrecht

Aalders, W.G. S/8 te Zeist per 1-11-89 de dienst verlaten.
Amerongen, A.H.A. van te IJsselstein per 1-12-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Bakker, J. te Zeist per 15-10-89 aangewezen als 1e mentor stagegroep Doorn en bevorderd tot owmr.
Bergh, E.A.J. van den wmr. I te Zeist per 1-8-89 de dienst verlaten.
Bommel, B. van S/6 te Utrecht per 1-12-89 de dienst verlaten.
Bongers, G. owmr. te Zeist per 1-9-89 de dienst verlaten.
Boumeester, J.H. adj. te Zeist per 1-10-89 de dienst verlaten.
Breukelen, J. van per 1-8-89 aangewezen als adm. medew. personeelsdienst te Zeist.
Brouwershaven, W.C.M. van wmr. I te Zeist per 1-12-89 de dienst verlaten.
Buysrogge, R.J. wmr. I te Wijk bij Duurstede per 1-10-89 de dienst verlaten.
Dekker, A. te Wijk bij Duurstede per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Dibbelink, J.W.M. te Vleuten-De Meern per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Drost, J.J.F. S/6 te Zeist per 1-11-89 de dienst verlaten.
Dijk, F. van te Houten per 4-11-89 bevorderd tot owmr.
Dijk, M. van per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Fluiter, J. de te Zeist per 4-11-89 aangewezen als vuurwapendocent.
Fritz, Ch. owmr. te De Ronde Venen per 1-7-89 verplaatst naar Dienst Luchtvaart.
Fronik, A.H.W. te De Ronde Venen per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Geerestein, R. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Geilen, M.E.P. wmr. te Wijk bij Duurstede per 7-10-89 verplaatst naar Gemert (distr. Eindhoven).
Haan, P.J. den owmr. te Zeist per 7-10-89 verplaatst naar Wijk bij Duurstede.
Haars, A.D. te IJsselstein per 1-12-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Hey, R.C.G. te IJsselstein per 1-7-89 bevorderd tot res. wmr. I.
Hoefakker, G. wmr. I te Zeist per 9-9-89 verplaatst naar Leusden.
Homan, A.C. te Mijdrecht-De Ronde Venen per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Hop, A. te Doorn per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Jong, A.M. de per 1-8-89 aangewezen als secretaresse Beheersdiensten te Zeist B/4.
Kikkert, R. wmr. I te Zeist per 1-9-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Kirkels, E.C.J.M. res. wmr. te Bunnik per 1-7-89 de dienst verlaten.
Leito, C.V.M. per 1-7-89 aangesteld als telefoniste/receptioniste te Zeist.
Meinema, J. adj. te Driebergen per 1-9-89 de dienst verlaten.
Mennen, J.O.P. per 1-6-89 van opleidingsschool als wmr. geplaatst te Leusden.
Meulen, J. van der wmr. I te Bunschoten per 1-8-89 verplaatst naar Genemuiden (distr. Overijssel).
Mourik, F. van S/6 te Utrecht per 1-12-89 de dienst verlaten.
Noordman-de Weerd, K.J. per 19-6-89 aangesteld als telefoniste/receptioniste te Zeist.
Nijland, H. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Wijk bij Duurstede.
Oole, K.P. per 1-6-89 van opleidingsschool geplaatst als wmr. te Leusden.
Quilletes-Geelhoed, E.D. S/2 te Breukelen per 1-10-89 de dienst verlaten.
Rietveld-Moes, H.C. per 1-8-89 aangesteld als telefoniste/receptioniste te Zeist.
Sala, M. res. wmr. I te IJsselstein per 1-10-89 de dienst verlaten.
Sprakelaar-Wallenburg, J. van te Wijk bij Duurstede per 1-10-89 bevorderd tot B/6.
Stender, C.W. te Bilthoven per 1-3-89 bevorderd tot B/6.
Velde, B. van der wmr. te De Ronde Venen per 7-10-89 verplaatst naar Heerde (distr. Apeldoorn).
Wagemans-van den Brink, P.C. S/4 te Leusden per 1-12-89 de dienst verlaten.
Weerdestijn, G.A.J. wmr. I te Rhenen per 17-6-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Wessels, R.M. te Bunschoten per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.
Zijlstra, J.J. te Bunschoten per 1-7-89 bevorderd tot wmr. I.

District Zeeland

Aarnoudse, A. res. wmr. I te Reimerswaal per 1-11-89 de dienst verlaten.
Belleghem, P.E.N. van wmr. I te Schouwen-Duiveland per 1-7-89 verplaatst naar Borsele.
Boussen, C.C. res. wmr. I te W.Z.-Vlaanderen per 1-10-89 de dienst verlaten.
Brasser, P. te Hulst per 1-10-89 bevorderd tot wmr. I.
Burgel, J.C.A. wmr. I te Reimerswaal per 1-12-89 de dienst verlaten.
Goedman, W.P. res. wmr. I te Borsele per 14-10-89 de dienst verlaten.
Jansen, M. te Reimerswaal per 1-10-89 met VUT.
Kok, J.W. de wmr. I te Schouwen-Duiveland per 4-11-89 verplaatst naar distr. 's-Gravenhage.
Naessens, W.C. res. wmr. I te W.Z.-Vlaanderen per 1-9-89 verplaatst naar Hulst.
Roche-Jansens, A.P. te W.Z.-Vlaanderen per 21-3-89 bevorderd tot B/4.
Rooze-van der Maas J. interieurverzorgster te Reimerswaal per 2-10-89 met VUT.
Scheppers-Fonteijne, A.P. B/4 te W.Z.-Vlaanderen per 1-11-89 de dienst verlaten.
Stuart, M.G.F. te Middelburg per 1-12-89 aangesteld als Hoofd Loopbaanontwikkeling, Opleiding en Vorming B/9.

Algemene Verkeersdienst

Kleine, C.J. de wmr. I te Driebergen per 1-11-89 verplaatst naar Verkeersschool te Apeldoorn.

Dienst Luchtvaart

Geen opgave ontvangen.

Rijkspolitie te Water

Arjaans-van der Meer, T. te Leeuwarden per 1-4-89 bevorderd tot B/5.
Beelen, D. van off. der Rijkspolitie 1e kl. te IJmuiden per 1-7-89 aangewezen als plv. hoofd Kustwacht.
Beima, W.W. te Leeuwarden per 1-9-89 bevorderd tot owmr.
Berg, F. van den te Leeuwarden per 1-4-89 bevorderd tot B/6.
Breedvelt, L.J.J. wmr. I te Groningen per 1-8-89 de dienst verlaten.
Cornelisse, C.G. te Amsterdam per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Danel, M. adj. te Arnhem per 1-9-89 met VUT.

Per 1-5-89 is adj. **A. Dijkhuizen** benoemd tot commandant van de rechercheregroep te Amsterdam. Hij was voordien plv. commandant van de groep.

Gort, P.E. wmr. I te Utrecht per 1-9-89 verplaatst naar AVD Driebergen.
Haasnoot, J. owmr. te Warmond per 9-9-89 aangewezen als post-/bootcommandant te Alphen a/d Rijn.
Haringa, M. wmr. I te Leeuwarden per 1-10-89 met VUT.
Huisman, E. wmr. I te Den Helder per 7-10-89 verplaatst naar Sneek.
Kok, J.A. wmr. te Lelystad per 1-8-89 de dienst verlaten.
Linden, A.J. van der te Amsterdam per 1-5-89 bevorderd tot B/5.
Manders, F.J.G.M. wmr. I te Lobith per 1-8-89 de dienst verlaten.
Meerendonk, E. van wmr. te Tiel per 1-9-89 verplaatst naar Oostburg (distr. Zeeland).
Nauta, J. adj. te Sneek per 1-8-89 de dienst verlaten.
Reitsma-Visser, J.H. te Leeuwarden per 1-4-89 bevorderd tot B/5.
Roling, R.M. wmr. I te Dordrecht per 1-9-89 de dienst verlaten.
Rusthoven, J. te IJmuiden per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Schenkelaars, R.C.H. wmr. I te Tiel per 1-10-89 de dienst verlaten.
Slotboom, A.Th. te IJmuiden per 1-10-89 bevorderd tot adj.
Steenvoort, W.J.A. wmr. I te Vlissingen per 1-10-89 de dienst verlaten.
Theunissen, J.G. owmr. te Nijmegen per 1-8-89 verplaatst naar district Nijmegen.
Tonissen, E.G. wmr. I te Arnhem per 1-9-89 verplaatst naar Lobith.
Wilting, H.G. owmr. te Nijmegen per 1-9-89 verplaatst naar district Nijmegen.
Wijshake, L.H. wmr. I te Dordrecht per 1-8-89 verplaatst naar Ridderkerk.

CIOV/COME/Opl. Harlingen

Geen opgave ontvangen.

Verkeersschool

Geen opgave ontvangen.

Veiligheidsdienst Koninklijk Huis

Geen opgave ontvangen.

■

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Nieuwe collega's Opleiding Parketpolitie

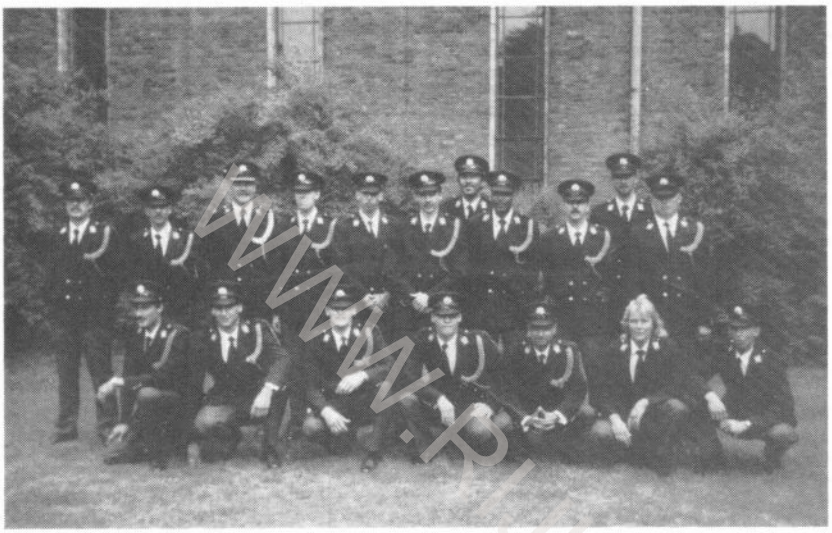

1988 III

Voorste rij v.l.n.r.: B. Rietberg, W. van Zijl, A. Aarts, T. Driessen, S. Schmidt, S. Rozendaal, S. Hoogenboom.
Achterste rij: R. Kramer, A. Potse, adj. C. Echtermeijer, A. Deurloo, M. Derks, F. den Hartog, G. Monart, R. Omzigtig, G. Dirix, R. Boogaard, R. Zandbergen.

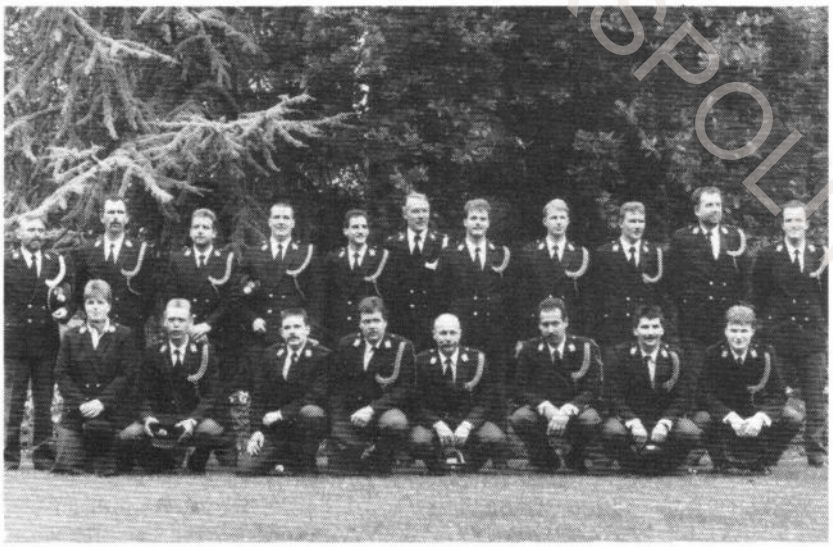

1988-IV

Voorste rij v.l.n.r.: J. Papa, W. Kool, R. van Klinken, J. Kreffer, B. IJsselstijn, M. van Lienden, M. Manciucca, J. Kop.
Achterste rij: adj. H. Veenstra, G. Faro, L. Breekveldt, B. Langerak, R. Hoogendijk, adj. C. Echtermeijer, S. van der Meij, F. van Uxem, C. van der Hoeven, J. de Groot, J. den Otter.

VERHUIZEN?

Van Noort-Poldervaart-Verhuizingen

Tel. 01828-16166

ERKENDE VERHUIZERS

Tuinbouwweg 22a
Postbus 142
2740 AC Waddinxveen

WWW.RIJKSPOLITIE.NL

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

RPuzzel

december 1989

© COPYRIGHT
Denksport
PUZZELBLADEN

Redactie: Piet Gorissen.

De winnaars van de oktober-puzzels zijn:

Legpuzzel:
S.F. Wezeman te Ten Boer en

Kruiswoordraadsel:
H. Bonsema te Noordbroek.

Voor de komende feestdagen weer een speurpuzzel en iets nieuws, een cijfercodepuzzel. Drie letters zijn al bekend en helpen bij het breken van de code. Alle letters zijn gebruikt en het is dus zinvol eerst eens te zoeken naar de minst voorkomende letters (X en Q) en natuurlijk de meest voorkomende letter E.

Bij de speurpuzzel 'Oost-Vlaanderen' zoekt u de woorden in het letterdiagram. Van links naar rechts en van rechts naar links. Van boven naar beneden en van beneden naar boven. Diagonaal is er veel mogelijk. Ook worden er letters meerdere malen gebruikt. De overblijvende (dus niet gebruikte) letters leveren een toepasselijke zin op.

Als oplossing voor één of beide puzzels stuurt U de gevraagde zin en/of het codebalkje voor 10 januari 1990 in aan het welbekende adres:

Puzzelredactie RPm
Postbus 20099
7302 HB Apeldoorn.

De puzzelredactie wenst U voor de komende feestdagen veel puzzelplezier en al het goede voor 1990.

Speurpuzzel

Oost-Vlaanderen

AALST
AMANDSBERG
APPELS
ASPER
BASSEVELDE
BEVEREN
DEINZE
DENDERLEEUW
DENDERMONDE
DEURLE
DIKKELVENNE
EEKLO
ERWETEGEM
EVERGEM
GENT
HILLEGEM
KALKEN
KIELDRECHT
KRUISHOUTEM
LEEUWERGEM
LIERDE
LOKEREN
LOVENDEGEM
MALDEGEM
MUNKZWALM
NEDERBRAKEL
NEDERHASSELT
NINOVE
OORDEGEM
OOSTEEKLO
OOSTERZELE
OUDENAARDE
PETEGEM-AAN-DE-LEIE
PETEGEM-AAN-DE-SCHELDE
RUDDERSHOVE
ST.-MARIA-HOREBEKE
ST.-NIKLAAS
TEMSE
WAARSCHOOT
ZAFFELARE
ZELZATE
ZWIJNAARDE

De overgebleven letters vormen een zin over deze provincie.

O	O	O	U	D	E	N	A	A	R	D	E	M	E	G	E	D	R	O	O
E	S	T	L	V	E	E	R	W	E	T	E	G	E	M	L	A	E	A	N
D	M	D	E	K	R	S	A	A	L	K	I	N	T	S	M	B	V	E	E
L	U	W	L	M	E	G	R	E	W	U	E	E	L	E	N	A	O	E	I
E	N	A	M	L	N	E	I	O	L	K	E	E	G	E	Z	S	H	K	E
H	K	A	E	E	S	M	T	A	S	P	E	R	R	W	W	S	S	E	L
C	Z	R	G	K	D	K	E	S	E	E	E	E	U	A	Y	E	R	B	E
S	W	S	E	A	K	N	I	G	O	V	K	E	M	E	N	V	E	E	D
E	A	C	D	R	E	R	O	E	E	O	E	A	R	N	A	E	D	R	N
D	L	H	N	B	L	G	U	M	L	L	N	A	V	A	A	L	D	O	A
N	M	O	E	R	R	E	N	I	R	D	L	I	P	D	R	D	U	H	A
A	E	O	V	E	U	N	P	E	S	E	R	I	N	P	D	E	R	A	M
A	M	T	O	D	E	T	D	B	F	H	D	E	H	O	E	R	O	I	E
M	N	A	L	E	D	N	E	F	V	I	O	N	C	N	V	L	C	R	G
E	E	E	L	N	E	R	A	A	L	S	T	U	E	H	I	E	S	A	E
G	E	Z	R	D	G	Z	E	L	Z	A	T	E	T	D	T	S	T	M	T
E	V	A	N	E	E	T	L	E	S	S	A	H	R	E	D	E	N	T	E
T	N	H	E	I	V	G	T	E	D	R	E	I	L	K	M	O	N	S	P
E	I	N	K	R	E	E	E	L	E	Z	R	E	T	S	O	O	Y	K	B
P	E	L	G	I	E	D	B	M	D	I	K	K	E	L	V	E	N	N	E

Cijfercodepuzzel

CIJFERCODE

Elk cijfer staat voor een bepaalde letter van het alfabet.
Gelijke cijfers betekenen dus dezelfde letter.
Door het gegeven woord zijn enkele letters reeds bekend.
Breek de code!

20	21	22	23	24	25	26	20	■	25	3	1	8	9	9	20	13	
21	■	25	24	14	8	■	13	24	20	■	26	14	20	20	■	26	
7	9	■	2	26	13	8	18	■	9	26	9	20	23	■	18	8	
20	13	20	■	15	■	13	■	7	■	2	■	19	■	4	24	15	
25	8	16	8	■	6	8	10	12	8	23	25	■	4	24	1	9	
■	22	■	16	20	1	10	■	8	■	24	8	25	20	■	9	■	
25	■	17	13	20	10	■	19 M	24 O	10 K	■	22	23	20	10 K	■	25	
9	13	20	26	15	■	17	26	25	26	20	■	20	19	20	23	9	
20	20	15	■	14	24	24	25	■	20	23	26	19	■	15	24	13	
22	■	14	24	■	15	20	9	20	23	26	2	■	10 K	8	■	24	
■	9	1	19	1	23	9	■	9	■	25	15	20	20	1	5	■	
6	8	■	14	■	8	■	5	8	10	■	24	■	17	■	20	15	
■	25	22	8	■	8	15	25	■	2	■	8	16	25	20	15	9	■
9	■	1	9	■	2	20	23	20	26	14	20	■	13	11	■	11	
24	24	13	■	8	25	23	8	■	9	20	23	2	■	14	26	10	
25	22	20	20	9	■	8	10	10	20	13	■	20	23	26	9	20	
25	■	20	22	24	25	■	25	24	19	■	22	23	8	2	■	13	
■	9	■	22	23	8	15	■	24	■	7	24	14	8	■	3	■	
9	5	20	20	■	25	24	22	13	8	8	15	■	2	24	1	14	
13	11	25	■	12	■	14	■	14	■	18	■	6	■	25	26	13	
20	2	■	17	20	9	20	13	■	16	20	15	1	23	■	4	24	
19	■	15	26	20	13	■	20	2	24	■	8	23	24	20	■	24	
8	3	1	8	13	26	1	19	■	19	8	13	26	9	26	20	19	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 K	11	12	13
14	15	16	17	18	19 M	20	21	22	23	24 O	25	26

MEER VINDT U IN DENKSPORT PUZZELUITGAVEN

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

VrijeTijd

Drie reis-orchideetjes

Door Koen Aartsma

Zin in een sportieve anders-dan-anders vakantie? Exclusieve trektochten te voet of per fiets, overnachten in de natuur of comfortabel logeren in hotels? Interessante dingen beleven met anderen, maar toch grote individuele vrijheid?
Drie bijzondere tips van drie bijzondere reisondernemertjes.

Ze behoren alle drie tot een nieuwe categorie 'touroperators', een jaar of vijf geleden op heel kleine schaal begonnen. Opgezet door enthousiaste jonge academici-zonderwerk, die hun hobby/beroep met andere vakantiegangers willen delen.

• **EIGEN-WIJZE REIZEN**, opgezet door de afgestudeerde filosoof Wim Veldhuijzen, houdt zich vooral bezig met zelf-uitgestippelde voet- of fietstrektochten in Frankrijk. Met bus of trein er naartoe, ter plekke 5-10 dagen rondtrekken, elke dag 30-40 km op de fiets of 4 tot 7 uur wandelen door de bergen. Met groepjes van maximaal 15 mensen op pad en daarna elke avond lekker douchen, lekker eten, lekker slapen. Het wandelprogramma is inmiddels uitgebreid tot een groot aantal landen. Fietsers die wat bijzonders willen, kunnen bijvoorbeeld met de fiets naar de tropen. Wie eigen-wijs op reis wil, kan voor informatie en folders terecht bij Eigen-Wijze Reizen in Enschede: tel. 053-314341 of 303435.

Met Eigen-Wijze Reizen op Corsica (fietsers).

• **SNP NATUURREIZEN** in Nijmegen houdt zich vooral bezig met sportieve natuurreizen. De initiatiefnemers noemen zichzelf wel gekscherend 'het enige reisbureau-van-baanloze-biologen ter wereld'.

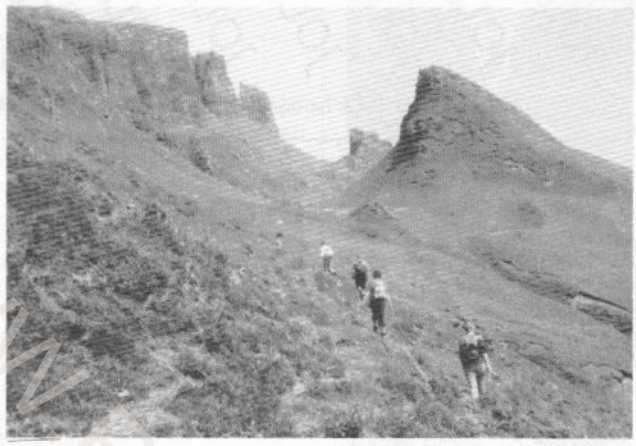

Met Thematours op het eiland Skye (Schotland).

Met een reisleider-bioloog trekt elk groepje te voet de natuur in voor een van die exclusieve tochten die de Stichting Natuurprojecten (SNP) elk jaar weer uitzet. In Frankrijk, Joegoslavië en Noord-Italië, maar ook op Corsica, in Zweden of Ierland. Het landschap is het voornaamste reisdoel. Logeren doet men in eenvoudige onderkomens, soms in tenten. Maaltijden in dorpsherbergen of zelfgekookt. SNP zetelt in Nijmegen: tel. 080-552063.

• **THEMA TOURS**, derde (orch)idee in dit boeketje flora. De jonge reisorganisatie is in handen van landschapsdeskundigen. Zij organiseren bijzondere wandeltrektochten met een bepaald thema. Zo is er bijvoorbeeld een trektocht langs een rivier vanaf de gletscher tot aan de monding in de Middellandse Zee. Met als thema: de rivier, het landschap eromheen en wat de mens er mee doet. Of een tocht langs de vulkanen van Frankrijk. Een combinatie van sportief buitenzijn en uitstekende verzorging in goede hotels. Bovendien een grote mate van individuele vrijheid.
Inlichtingen: THEMATOURS in Utrecht, tel. 030-730608.

Meer over deze en andere organisaties van sportieve doe-vakanties vindt u op de Vakantiebeurs '90, die van 10 tot 14 januari in de Utrechtse Jaarbeurs zal worden gehouden.

Vrijwilligers gevraagd voor rolstoelreizen

DEN HAAG. — Welke RP'er gaat er volgend jaar mee als een van de 180 vrijwilligers die het mogelijk maken dat een groot aantal reumapatiënten met vakantie kunnen?
,,We zoeken voor een 30-tal reizen nog nieuwe vrijwilligers tussen de 18 en 50 jaar'', aldus de heer J.G. Julius van het Nationaal Reumafonds, die voor volgend jaar zijn hoop gevestigd heeft op een aantal politiemensen met het hart op de goede plaats. Reis- en verblijfkosten zijn voor rekening van de organisatie, maar verder blijft het onbetaald vrijwilligerswerk. Geen 'liefdewerk oud-papier', want — zegt Julius — ,,het accent wordt niet gelegd op het 'sentimentele charitatieve', maar wij trachten juist de aspecten van een normale (niet-aangepaste) reis voor de rolstoelers zoveel mogelijk te benaderen.''
Er is een vaste kern van vrijwilligers, maar door verloop zijn er elk jaar enkele tientallen nieuwe krachten nodig om als staflid zo'n reis te begeleiden. Een weekje per Cityhopper naar Zuid-Tirol, naar Engeland of het Zwarte Woud, zo'n dertig reizen in het komende jaar. Wie geïnteresseerd is en overweegt zich als 'kort verband vrijwilliger' te melden of nadere inlichtingen wil, kan terecht bij het Nationaal Reumafonds in Den Haag. Tel. 070-3503231, toestel 33 (mevr. De Bruijn). Men krijgt dan nadere informatie en een aanmeldingsformulier toegestuurd. De reumatische rolstoelers — o.w. ook oud-collega's — verheugen zich op de kennismaking met hun reisgenoten.

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

RP journaal

Victor van Voorburg

(Foto's: Wick Natzijl, Afd. Voorlichting AI/Harro Meijnen, AutoPlus, Fotodienst AVD)

Proefkonijn

'AUTO PLUS' heet het blad dat dit najaar werd gedrukt, maar nooit echt zal verschijnen. Het is het zgn. nul-nummer van een nieuw periodiek waarmee gezocht is naar het zoveelste 'gat in de markt'.
Zouden er minimaal 125.000 lezers bereid zijn elke week *f* 1,95 voor zo'n blad neer te tellen en voldoende adverteerders die gemiddeld 10 mille voor een commerciële pagina over hebben?
Om zo'n 0-nummer te testen heb je artikelen en foto's nodig. De AVD in Driebergen was wel zo goed om een paar proefkonijnen te leveren. Deze keer geen Rob van Rees (want RTL Véronique ligt niet zo goed bij de uitgevers), maar **Rob Wolters.** In de rubriek 'Mensen' onthult hij niet meer met de auto naar zijn werk te gaan. Niet vanwege de files, maar 'omdat de trein goedkoper is'.
Tineke Boersma poseert paginabreed, in fraaie blouse en 'coupe soleil', als fotomodel in de meldkamer.
Op 22 januari 1990 komt het blad in de kiosken onder de naam *Autoweek*, een licentie ('made in Germany') van het succesvolle *AutoBild*.
Toch nog een nieuwtje in het spooknummer: Politieman **Walter Schönig** (27) uit Würzburg die (door Autobild) is uitgeroepen tot de beste automobilist van Duitsland, uit 16.000 kandidaten in de eindronde. Schönig won een splinternieuwe VW Corona. AutoPlus gaat het idee overnemen voor Nederland.

Mensen
'Met vijft procent min verkeer zijn files zo goed als verdwen
Anti-file tips

Opland. *(de Volkskrant)*

Jobs jobs

HIJ HOUDT van uitdagingen. Als VU-hoogleraar zonder politieke ervaring werd hij minister van Justitie en niet zonder succes. Als niet-militair aanvaardde hij het ministerschap van Defensie en ook daar schoot hij behoorlijk raak. Als leek in de danskunst werd hij voorzitter van het Nederlandse Ballet en ontpopte zich als 'een gouden voorzitter', aldus bestuurslid mr. **Til Gardeniers.**
In zijn Amsterdamse jaren heeft mr. **Job de Ruiter** alles wat zich in de kunstwereld afspeelt met grote interesse gevolgd. ,,Ik had wat in te halen'', sprak de jongeling destijds.
Zeven kinderen en een harmonium mocht een halve eeuw geleden als 'normaal' gelden voor een gereformeerd gezin, bij de familie De Ruiter dacht men ruimer: elf kinderen en een piano. Job kreeg ook nog een blokfluit en zijn jongere broer Wim werd zelfs componist van beroep. De Amsterdamse P.G. (59) kan zijn artistieke hart ophalen: per 1 januari a.s. wordt hij (tevens) voorzitter van de Raad voor de Kunst.

In de rui

PERESTROJKA IN politieland. ,,Wij slaan nieuwe wegen in'', kondigde de Leeuwarder korpschef drs. **Nico van Helten** als hoofdredacteur van het *Tijdschrift voor de Politie* begin vorig jaar al aan. Nieuwe wegen, maar ook een herverkaveling van het redactieveld. Met een adviesraad onder voorzitterschap van de Amsterdamse P.G., prof. (politiewetenschappen) mr. **Alfred Heijder.**
Hoofdredacteur blijft Van Helten, maar de redactie is teruggebracht tot zes mannen.
Ook het *Algemeen Politieblad* is in de rui. Redactievoorzitter mr. **Jan Wiarda** heeft grote plannen. In de plaats van **Anjo Tempelman** (nu Justitie) is tot eindredacteur benoemd: Volkskrantredacteur **Joop van Schie,** die als parlementair verslaggever de politiewereld heeft leren kennen. Als tweede full time redacteur zal per 1 januari 1990 aantreden: RPm-medewerker **Cees van Dijk,** ex-RPtW'er (Driebergen) en laatstelijk voorlichter van de Kustwacht IJmuiden.

Cees van Dijk.

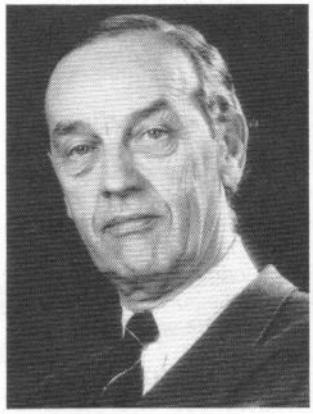

Wègstapel

VERBAASD is de *Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisaties* (VPB) over de uitspraak van haar oud-voorzitter **Bas Boer** in RP-Journaal (aug. '89) dat er wel geen nieuwe voorzitter zal komen omdat de managers in deze branche elkaar niet vertrouwen ('De argwaan is te groot'). Want op het moment van het interview was bij insiders al bekend wie de nieuwe voorzitter zou worden. Dus wel een opvolger, maar — en dat bedoelde Boer natuurlijk — niet iemand uit de branche.
De VPB presenteert hem dan ook met trots als 'de eerste onafhankelijke voorzitter'.
Het is **Jan Wegstapel**, zojuist gepensioneerd als president-directeur van de NV Luchthaven Schiphol.
De VPB heeft 'grote verwachtingen' van hem, aldus vice-voorzitter, oud RP'er **Kees Sjoorda**, want hij heeft niet ervaring als ondernemer maar ook niet als bestuurder: Wegstapel was burgemeester van de gemeenten Maasdam, Haastrecht, Stolwijk en Vlist en Zoetermeer.
De nieuwe VPB-voorzitter ziet wel. Bij zijn aantreden zei hij: ,,Als het u niet meer bevalt, dan moet u het maar zeggen, dan ben ik ook weer zó weg. Daar ben ik makkelijk in!''

31e jaargang / december 1989 / nr. 4

Schuitemaker (rechts) biedt zijn plaat aan de voorzitters van Horeca Nederland (Luit Ezenga) en van de sectie Discotheken (Martin Olde Dubbelink) aan. (Foto: Wick Natzijl)

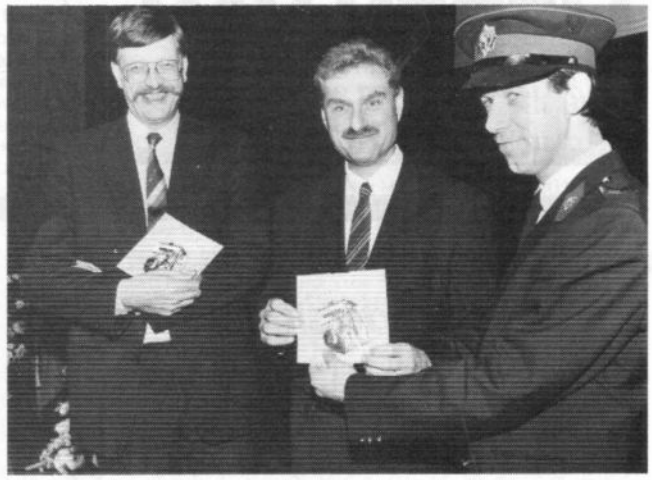

Onbehagens

VIER JAAR geleden schreef de RPtW-collega **Arend Hagens** uit Sneek een artikel in het *Algemeen Politieblad.* Hij had zich gestoord aan 'het achterlijke' tijdrovende en nare speurwerk' naar drenkelingen en vermiste voorwerpen. Waarom gebruiken we geen electronische opsporingsapparatuur voor onder water? Hagens pleidooi voor een inventarisatie leverde hem een stoel op in een nieuwe commissie die zou moeten adviseren welke spullen er moeten worden aangeschaft om het dregwerk over te nemen.
En? ,,Ik ben er uitgestapt'', zegt Hagens. Reden? ,,Desinteresse en misplaatste zuinigheid bij de hotemetoten.''
Nieuwe apparatuur komt er voorlopig niet. Voorlopig zal in heel Nederland de dreg wel weer overboord gaan.

'Gien meleur'

IN WEST-FRIESLAND zingen ze het al overal, maar het moet nu het hele land door: *'Gien meleur'* en *'Dat beurt moin nooit meer',* de twee AA-liedjes met tekst van RP'er **Siem Schuitemaker** (groep Stede Broec) uitgevoerd door de popgroep *Alpha* en uitgebracht door platenproducent **Johnny Hoes** (Telstar).
,,Dit is mijn bijdrage om het alcoholmisbruik onder jongeren tegen te gaan'', zegt Schuitemaker, die na twee jaar lobbyen nu de eerste successen binnenhaalt. *Horeca Nederland* heeft er al 1000 aangekocht voor de discjockies van de 600 disco's in ons land. De RP'er/tekstschrijver was zelf ooit een succesvol d.j., in 1975 zelfs dj-kampioen van Noord-Holland. Maar het aanbod dat hij toen van Veronica kreeg om over te stappen, werd op moeders advies afgewezen: ,,Jongen, kies toch veur sekerheid.''
Siem nu: ,,Daar denk ik nog wel eens aan.''
Wie een partijtje van die professionele rock & rollplaatjes wil bestellen (à *f* 3,70 excl. btw), kan terecht bij Telstar in Weert: tel. 04950-35640.

Pik-orde

ALS LUBBERS zijn zin had kunnen doorzetten en er inderdaad een staatssecretaris voor Politie was gekomen, zou **Gert Koffeman** (,,De RP staat voor een bankroet'') het dan geworden zijn, zoals wij verwachtten?
,,Ik was zeer vereerd met jullie suggestie'', zegt het kersverse CDA-Kamerlid op de RP-jaarreceptie in Den Haag, ,,maar ik ben echt nooit gepolst voor die post.''
Koffeman moet heel bescheiden achteraan beginnen ('De pik-orde, weetjewel'). Hij mag zijn kennis van politiezaken wel in de fractie brengen, maar niet naar buiten. Daar is **Frans-Jozef van der Heijden** voor. ,,Ja, 't is wel even wennen, als je jarenlang als eerste man in de schijnwerpers hebt gestaan'', zegt de (volgens Telegraafcolumnist Rob Hoogland) ,,allerkeurigste Nederlandse huisvader die zijn haar twee keer per dag wast.'' Voorlopig veel kijken en luisteren, zoals het een *'backbencher'* betaamt, een mondje meepraten in besloten kring, maar zeker geen interviews.

Gert Koffeman, getekend door Opland in de Volkskrant.

Met stip ●

OUDE BEKENDEN van onze Top-Tien keerden terug door hun optreden tegen het voetbalvandalisme: de HC's van Amsterdam en Rotterdam. Geheel nieuwe sterren: RP'er **Schuitemaker** (lees 'Gien meleur') en GP'er **Schuuring**, actief ambtenaar VM bij de Amersfoortse politie.

Blij mee

DE NCRV heeft een nieuwe organist: de voormalige hoofdofficier van justitie in Rotterdam, mr. **Ton Herstel**. Bij de installatie van DC **Theo Prenen** (Dordrecht) in de Catharijnekerk te Brielle (foto) greep hij zijn kans.

De spelletjesomroep had hem al ontdekt en enkele dagen later verhuisde Herstel naar Hilversum om daar tevens de voorzittersstoel van de NCRV ('Blij mee') te bezetten.

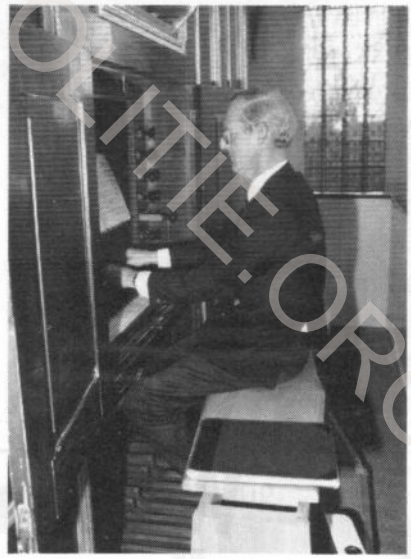

(Foto: Afd. Voorlichting AI/ Harro Meijnen)

RPm's POL-POP-POLL

Publieksvraag: Kent u politiemensen ?

1 november 1989	1 december 1989
1. Rob van Rees	1. Eric Nordholt
2. Klaas Wilting	2. Rob van Rees
3. Rob Hessing	3. Rob Hessing
4. Pim Juffermans	4. Will Simon
5. Leen v.d. Linden	5. Leen van de Linden
6. Gert Koffeman	6. Klaas Wilting
7. Nico Laterveer	7. Ries Straver
8. Peter Dillen	8. Appie Baantjer
9. Egbert Spierenburg (•)	9. Siem Schuitemaker (•)
10. Wim de Rooij (•)	10. Paul Schuuring (•)

Selecte steekproef volgens de methode Rubby's/Van der Duim.

COPYRIGHT OF ITLE.ORG